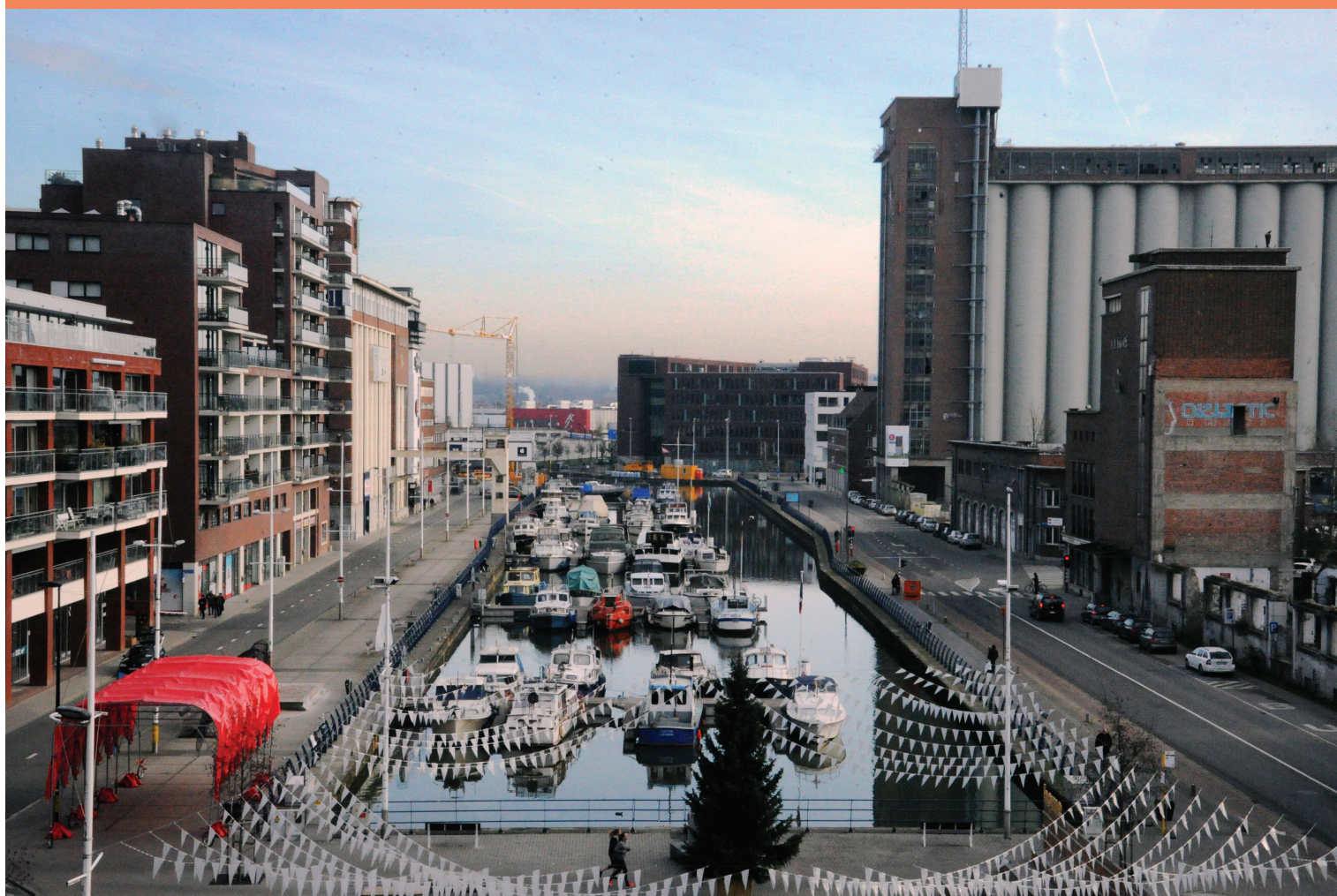

Stad Leuven

LEUVEN
EEUWENOUW
SPRINGLEVEN

jaarverslag 2016

STAD LEUVEN

JAARVERSLAG 2016

VERSLAG OVER HET BESTUUR EN DE TOESTAND VAN DE STADSZAKEN TIJDENS HET DIENSTJAAR 2016

Voorgelegd door het college van burgemeester en schepenen aan de gemeenteraad in zitting van 25 september 2017

Namens het college van burgemeester en schepenen

de stadssecretaris

de burgemeester

Gust Vriens

Louis Tobback

Inhoudstabel

1.	DEEL 1 ALGEMENE INFORMATIE	BLZ
<u>1.1.</u>	<u>DE GEMEENTE ALS OPENBAAR BESTUUR</u>	
1.1.1.	Algemene Toelichtingen	5
1.1.2.	Politieke Organen	6
1.1.3.	Adviesorganen	48
1.1.4.	Informatie aan de bevolking	55
1.1.5.	Informatie aan de medewerkers	59
<u>1.2.</u>	<u>GEMEENTEPERSONEEL</u>	
1.2.1.	Algemene Informatie in koppen	63
1.2.2.	Algemene Informatie in VTE	64
1.2.3.	Preventie en bescherming op het werk	65
<u>1.3.</u>	<u>GEMEENTEFINANCIËN</u>	
1.3.1.	Belastingen en retributies	69
1.3.2.	Jaarrekening 2016	69
<u>1.4.</u>	<u>VERZEKERINGEN</u>	
1.4.1.	Verzekeringen	73
1.4.2.	Juridische dossiers	73

2.	DEEL 2 FUNCTIONELE INFORMATIE	BLZ
<u>2.1.</u>	<u>ALGEMENE ADMINISTRATIE</u>	
2.1.1.	Bevolking	79
2.1.2.	Aflevering administratieve stukken	96
2.1.3.	Burgerlijke Stand	98
<u>2.2.</u>	<u>ALGEMENE DIENSTEN</u>	
2.2.1.	Algemene zaken	103
2.2.2.	Aankoopdienst	104
2.2.3.	Dienst Communicatie	105
2.2.4.	Archief	107
2.2.5.	G@lileo Geografisch informatiesysteem	115
<u>2.3.</u>	<u>TERRITORIUM EN ONROEREND PATRIMONIUM</u>	
2.3.1.	Stadseigendommen	137
2.3.2.	Vastgoedzaken	144
<u>2.4.</u>	<u>GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES – GEMEENSCHAPSWACHTEN - PREVENTIEDIENST - GERECHTELIJKE ALTERNATIEVE MAATREGELEN</u>	
2.4.1.	Administratieve sancties	149
2.4.2.	Gemeenschapswachten	151
2.4.3.	Preventiedienst	160
2.4.4.	Gerechtelijke alternatieve maatregelen	165
<u>2.5.</u>	<u>VERKEER – WEGEN- WATERLOPEN</u>	
2.5.1.	Wegen SOI	169
2.5.2.	Weg en Waterbeheer Uitvoering	171
<u>2.6.</u>	<u>HANDEL – NIJVERHEID – MIDDENSTAND</u>	
2.6.1.	Middenstand, KMO, Handel en Industrie	179
2.6.2.	Markten	179
2.6.3.	Toerisme	180
<u>2.7.</u>	<u>LANDBOUW – TUINBOUW - VEETEELT - BOSBOUW - VISVANGST</u>	
2.7.1.	Tellingen	185
<u>2.8.</u>	<u>ONDERWIJS</u>	
2.8.1.	Stedelijk onderwijs	189
2.8.2.	Algemeen onderwijsbeleid	192
2.8.3.	Opvang in Leuvense basisscholen - Kinderkuren	196
2.8.4.	Onderwijsinformatie aan toekomstige en nieuwe studenten	197
<u>2.9.</u>	<u>JEUGD – CULTUUR – SPORT</u>	
2.9.1.	Jeugdbeleid	201
2.9.2.	Cultuur	218
2.9.3.	Sport	257

2.10. EREDIENST

2.10.1.	Rooms Katholieke eredienst	269
2.10.2.	Andere erkende erediensten	270

2.11. SOCIALE DIENSTVERLENING

2.11.1.	Algemene voorzieningen kindercentrum	273
2.11.2.	Gemeentelijke dienstverlening	282

2.12. GEZONDHEID EN HYGIËNE

2.12.1.	Ophalen en verwerken van afvalstoffen	315
2.12.2.	Begraafplaatsen	318
2.12.3.	Milieuzorg en groenbeheer	319

2.13. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING - STEDENBOUW - WONEN

2.13.1.	Ruimtelijke ontwikkeling	329
2.13.2.	Stedenbouwkundige aanvragen	334
2.13.3.	Wonen	339
2.13.4.	Monumenten en stadsbeelden	353

ALGEMENE INFORMATIE

DEEL 1

1.1. DE GEMEENTE ALS OPENBAAR BESTUUR

1.1.1. ALGEMENE TOELICHTING

- A. Administratieve situering
- B. Subgemeentelijke indeling
- C. Kies- en gerechtelijke indeling

1.1.2. POLITIEKE ORGANEN

- A. Gemeenteraad
- B. College van burgemeester en schepenen
- C. Gemeenteraadscommissies
- D. Mandatenoverzicht

1.1.3. ADVIESORGANEN

- A. Culturele raad
- B. Jeugdraad
- C. Derde wereldraad
- D. Seniorenraad
- E. Stedelijke adviesraad kinderopvang
- F. Adviesraad toegankelijkheid
- G. Sportraad
- H. Milieuadviesraad
- I. Woonraad

1.1.4. INFORMATIE AAN DE BEVOLKING

- A. Website Leuven
- B. Persmededeling
- C. Persconferenties
- D. Info Leuven
- E. Sociale Media
- F. Varia
- G. Cel Communicatie Stadsvernieuwing
- H. Overkoepelende Communicatie

1.1.5. INFORMATIE AAN DE MEDEWERKER

- A. Lavanet
- B. Varia

1.1. DE GEMEENTE ALS OPENBAAR BESTUUR

1.1.1. ALGEMENE TOELICHTING

A. ADMINISTRATIEVE SITUERING

Provincie:	Vlaams Brabant
Administratief arrondissement:	Leuven
Adres stadhuis:	Professor Van Overstraetenplein 1 3000 Leuven
N.I.S. nummer:	24062

B. SUBGEMEENTELIJKE INDELING

Leuven
Kessel-Lo
Heverlee
Wilsele
Wijgmaal

C. KIES- EN GERECHTELIJKE INDELING

Gerechtelijke indeling

Gerechtelijk Arrondissement	Leuven
Vredegerecht, Eerste, Tweede en Derde Kanton	Leuven
Politierechtbank	Leuven
Arbeidsrechtbank	Leuven
Rechtbank van Koophandel	Leuven
Rechtbank van Eerste Aanleg	Leuven
Hof van assisen	Leuven

Kiesindeling

Arrondissement	Leuven
Kieskanton	Leuven

1.1.2. POLITIEKE ORGANEN

A. GEMEENTERAAD

Gemeenteraad tot 29 augustus 2016

	Naam	Voornaam	Lijstnaam	Anciënniteit	Naamstemmen
1	Tobback	Louis	sp.a	45 jaar 7 maanden	9921
2	Brepoels	Jacques	sp.a	33 jaar 7 maanden	862
3	Devlies	Carl	CD&V	27 jaar 7 maanden	3163
4	Brouwers	Karin	CD&V	27 jaar 7 maanden	2124
5	Robbeets	Dirk	sp.a	27 jaar 7 maanden	1255
6	Laeremans	Alfons	CD&V	22 jaar 7 maanden	839
7	Dahmani	Fatiha	Groen	21 jaar 7 maanden	1906
8	El Khadraoui	Saïd	sp.a	21 jaar 7 maanden	1658
9	Fannes	Myriam	sp.a	21 jaar 7 maanden	1236
10	Beckers	Herwig	CD&V	21 jaar 7 maanden	1198
11	Wellens	Maria	sp.a	21 jaar 7 maanden	669
12	Neefs	Pierre	sp.a	21 jaar 7 maanden	455
13	Bruggemans	Etienne	sp.a	19 jaar 1 maand	451
14	Vansina	Dirk	CD&V	15 jaar 7 maanden	2804
15	Vandevoort	Denise	sp.a	15 jaar 7 maanden	1813
16	Madrid	Eveline	sp.a	15 jaar 7 maanden	678
17	Goyvaerts	Hagen	VLAAMS BELANG	15 jaar 7 maanden	583
18	Vanderheiden	Erik	CD&V	14 jaar 7 maanden	1486
19	Ponsaerts	Luc	Open Vld / LEUVEN+	13 jaar 4 maanden	453
20	Van Hoof	Els	CD&V	11 jaar 11 maanden	2043
21	Ridouani	Mohamed	sp.a	9 jaar 7 maanden	2325
22	Geleyns	Johan	CD&V	9 jaar 7 maanden	1069
23	Verlinden	Beatrijs	sp.a	9 jaar 7 maanden	933
24	Daems	Hendrik	Open Vld / LEUVEN+	8 jaar 7 maanden	1168
25	Stevens	Liesbet	sp.a	7 jaar 11 maanden	734
26	Hufkens	Renate	N-VA	3 jaar 8 maanden	1202
27	Corneillie	Lies	Groen	3 jaar 8 maanden	1110
28	Valgaeren	Griet	N-VA	3 jaar 8 maanden	837
29	De Winter	Michaël	sp.a	3 jaar 8 maanden	760
30	Wadera	Lalynn	sp.a	3 jaar 8 maanden	738
31	Eerlingen	Kristina	N-VA	3 jaar 8 maanden	735
32	Debyser	Zeger	N-VA	3 jaar 8 maanden	735
33	Van Wichelen	Hilde	Groen	3 jaar 8 maanden	681
34	Ramakers	Lothe	sp.a	3 jaar 8 maanden	680
35	Aerts	Frieda	N-VA	3 jaar 8 maanden	658
36	Dessers	David	Groen	3 jaar 8 maanden	631
37	Toelen	Toon	Groen	3 jaar 8 maanden	623
38	Van Oppens	Thomas	Groen	3 jaar 8 maanden	600
39	Dedeurwaerder	Katelijne	N-VA	3 jaar 8 maanden	587
40	Bovend'aerde	Sabine	Open Vld / LEUVEN+	3 jaar 8 maanden	485
41	Rens	Gunther	N-VA	3 jaar 8 maanden	377

42	Debrun	Fred	N-VA	3 jaar 2 maanden	396
43	Van Herck	Karen	N-VA	3 jaar	471
44	Witdouck	Heleen	CD&V	1 jaar 11 maanden	628
45	Platteau	Eva	Groen	11 maanden	587

Gemeenteraad vanaf 29 augustus 2016

	Naam	Voornaam	Lijstnaam	Anciënniteit	Naamstemmen
1	Tobback	Louis	sp.a	45 jaar 7 maanden	9921
2	Vanneck	Christiane	CD&V	36 jaar	805
3	Brepoels	Jacques	sp.a	33 jaar 7 maanden	862
4	Devlies	Carl	CD&V	27 jaar 7 maanden	3163
5	Brouwers	Karin	CD&V	27 jaar 7 maanden	2124
6	Robbeets	Dirk	sp.a	27 jaar 7 maanden	1255
7	Laeremans	Alfons	CD&V	22 jaar 7 maanden	839
8	Dahmani	Fatiha	Groen	21 jaar 7 maanden	1906
9	El Khadraoui	Saïd	sp.a	21 jaar 7 maanden	1658
10	Fannes	Myriam	sp.a	21 jaar 7 maanden	1236
11	Beckers	Herwig	CD&V	21 jaar 7 maanden	1198
12	Wellens	Maria	sp.a	21 jaar 7 maanden	669
13	Neefs	Pierre	sp.a	21 jaar 7 maanden	455
14	Bruggemans	Etienne	sp.a	19 jaar 1 maand	451
15	Vansina	Dirk	CD&V	15 jaar 7 maanden	2804
16	Vandevoort	Denise	sp.a	15 jaar 7 maanden	1813
17	Madrid	Eveline	sp.a	15 jaar 7 maanden	678
18	Goyvaerts	Hagen	VLAAMS BELANG	15 jaar 7 maanden	583
19	Vanderheiden	Erik	CD&V	14 jaar 7 maanden	1486
20	Ponsaerts	Luc	Open Vld / LEUVEN+	13 jaar 4 maanden	453
21	Van Hoof	Els	CD&V	11 jaar 11 maanden	2043
22	Ridouani	Mohamed	sp.a	9 jaar 7 maanden	2325
23	Geleyns	Johan	CD&V	9 jaar 7 maanden	1069
24	Verlinden	Beatrijs	sp.a	9 jaar 7 maanden	933
25	Daems	Hendrik	Open Vld / LEUVEN+	8 jaar 7 maanden	1168
26	Stevens	Liesbet	sp.a	7 jaar 11 maanden	734
27	Hufkens	Renate	N-VA	3 jaar 8 maanden	1202
28	Corneillie	Lies	Groen	3 jaar 8 maanden	1110
29	Valgaeren	Griet	N-VA	3 jaar 8 maanden	837
30	De Winter	Michaël	sp.a	3 jaar 8 maanden	760
31	Wadera	Lalynn	sp.a	3 jaar 8 maanden	738
32	Eerlingen	Kristina	N-VA	3 jaar 8 maanden	735
33	Debyser	Zeger	N-VA	3 jaar 8 maanden	735
34	Van Wichelen	Hilde	Groen	3 jaar 8 maanden	681
35	Ramakers	Lothe	sp.a	3 jaar 8 maanden	680
36	Aerts	Frieda	N-VA	3 jaar 8 maanden	658
37	Dessers	David	Groen	3 jaar 8 maanden	631
38	Toelen	Toon	Groen	3 jaar 8 maanden	623
39	Van Oppens	Thomas	Groen	3 jaar 8 maanden	600

40	Dedeurwaerder	Katelijne	N-VA	3 jaar 8 maanden	587
41	Bovend'aerde	Sabine	Open Vld / LEUVEN+	3 jaar 8 maanden	485
42	Rens	Gunther	N-VA	3 jaar 8 maanden	377
43	Debrun	Fred	N-VA	3 jaar 2 maanden	396
44	Van Herck	Karen	N-VA	3 jaar	471
45	Platteau	Eva	Groen	11 maanden	587

Mevrouw Mieke Vandermotte zetelde ook van 25 januari tot en met 1 april 2016, als plaatsvervangend lid voor mevrouw Lalynn Wadera (ouderschapsverlof).

Aantal vergaderingen

Gemeenteraad	2013	2014	2015	2016
Aantal vergaderingen	13	13	12	12
Behandelde punten:				
- in openbare zitting	373	355	513	584
- in besloten zitting	27	35	42	54
Bijgevoegde punten:				
- bij hoogdringendheid	4	5	5	2
- op verzoek van raadsleden	56	51	68	82

B. COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN

Samenstelling en bevoegdheden vanaf 30 januari 2015

HET COLLEGE,

Overwegend dat het noodzakelijk voorkomt voor de goede gang van de bestuursactiviteiten in de gemeente, de bijzondere taken in verband met de dagelijkse afhandeling van de zaken onderling te verdelen.

BESLUIT:

De bijzondere werkzaamheden in verband met het dagelijks bestuur van de gemeente, namelijk de studies, onderzoeken en verslagen ter voorbereiding van de beslissingen van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen, het toezicht op de uitvoering van de overheidsvoorschriften en van de besluiten van de gemeenteraad en van het college, worden opgedragen aan de leden van het college, zoals hieronder aangeduid:

Aan de heer Louis Tobback, burgemeester, de hierna vermelde departementen en diensten:

- algemene coördinatie en GIS
- wettelijke bevoegdheden
- politie
- verkeers- en parkeerbeleid, mobiliteitsplanning (in samenspraak met de schepenen bevoegd voor ruimtelijke planning en openbare werken)
- brandweer
- rampenbestrijding
- organisatie van de stadsadministratie
- openbare gezondheid (eetwarencontrole, ongezonde woningen, inenting, bestrijden van ratten en ander ongedierte, geestrijke dranken)
- interne en externe relaties (OCMW, verenigingen waarbij de stad is aangesloten, hogere overheden, steden en gemeenten, Europese instellingen, media)
- wonen: woonprojecten, coördinatie werking sociale huisvestingsmaatschappijen, bovenwinklwonon, woonkwaliteitsbewaking, huisvestingspremies, bestrijding leegstand en verkrotting

Aan de heer Carl Devlies, eerste schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van financiën en ruimtelijke ordening

financiën:

- budget, budgetwijzigingen, rekeningen, stadsboekhouding, belastingen, retributies, cijzen, tarieven, thesaurie, financiën van de ondergeschikte besturen, verzekeringen, betwiste zaken, documentatie rechtszaken

ruimtelijke planning en ruimtelijke ordening:

- dienst ruimtelijke planning en bouwdienst, gewestplan, structuurplan, ruimtelijke uitvoeringsplannen, mobiliteitsplanning (in samenspraak met de burgemeester en de schepen van openbare werken), gecoro (gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening), stuurgroep ruimtelijke ordening, verkavelingsaanvragen, aanvragen van stedenbouwkundige vergunningen, stedenbouwkundige inlichtingen en attesten, stedenbouwkundige projecten, stedenbouwkundige verordeningen (parkeerplaatsen, publiciteit, opdelen woningen, enz.), verdelingen, bouwpolitie, publiciteit langs wegen, lichtreclames, zonnetenten

- parkeerplaatsen, publiciteit, opdelen woningen enz., verdelingen, bouwpolitie, publiciteit langs wegen, lichtreclames, zonnetenten.

Aan de heer Dirk Robbeets, tweede schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van openbare werken

investeringen (van principebeslissing tot eindafrekening):

- stadswegenis en pleinen, stadsriolen, openbare stadsgebouwen, nutsvoorzieningen (O.V., elektriciteit, gas, water, T.V.D., telefoon), restauratie geklasseerde gebouwen in stadseigendom, standbeelden, fietspaden en – voorzieningen, aankoop duurzame uitrustingsgoederen (behalve informaticamateriaal) voor alle diensten (centrale aankoopdienst), dossiers oorlogsschade

onderhoud:

- stadswegenis en pleinen, stadsriolen, openbare stadsgebouwen, duurzame uitrustingsgoederen technische ondersteuning van de stadsadministratie:

- feestelijkheden (I&O), kerkbesturen, centrale aankopen en magazijnbeheer, uitrusting openbare gebouwen

verkeers- en parkeerbeleid, mobiliteitsplanning (in samenspraak met de burgemeester en de schepen van ruimtelijke planning)

allerlei:

- stoepen (verlagen boordstenen), wandelwegen, aanplakdiensten, uitdrijvingen, schuilhuisjes, rioolaansluitingen particulier, openbare toiletten, fonteinen

Aan de heer Dirk Vansina, derde schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van burgerzaken, monumentenzorg, jeugd, feestelijkheden en toerisme

kerkbesturen:

- relaties, administratieve en financiële zaken

ambtenaar van burgerlijke stand

bevolking:

- adreswijzigingen, inschrijving in het bevolkingsregister, identiteitsbewijzen, reispassen, rijbewijzen, attesten uit bevolkings- en vreemdelingenregister, legaliseren handtekeningen, verblijfsvergunningen, verbintenissen ten laste neming, verwerken en uitreiken arbeidskaarten aan buitenlanders, organisatie verkiezingen, registreren laatste wilsbeschikking, rijksregister, registratie van donorschap

burgerlijke stand:

- geboorten, huwelijken, overlijdens, nationaliteit, uittreksels akten burgerlijke stand

jeugd:

- jeugddienst, jeugdbeleidsplan, jeugdraad, kampvervoer, speelterreinen en jongereninfrastructuur, vakantiewerking, speelpleinwerking, jeugthuizen, jeugdverenigingen, toelagen jeugd en werkingen kansarme jeugd, jeugdcentrum, speelstraten, skatebeleid, vzw stedelijk jeugdcentrum

feestelijkheden:

- ontvangsten, inhuldigingen, vieringen eeuwelingen, jubilea, onthaal nieuwe inwoners, recepties, kermissen, verzusteringen, officiële en vaderlandslievende plechtigheden, folkloristische feesten, belevenissen, Leuvenement, Open Monumentendag, hulpacties

monumenten- en landschapszorg

toerisme:

- promotiecampagnes, toeristische folder, arrangementen, dagtrips, rondleidingen, toeristische evenementen, Infobalie toerisme

Aan mevrouw Denise Vandevorst, vierde schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van cultuur, deeltijds kunstonderwijs, gelijke kansen, diversiteit en Noord-Zuidwerking cultuur:

- dienst cultuur, cultuurcentrum 30CC, bibliotheek Tweebronnen en filialen, stadsarchief, erfgoedcel
- raden van bestuur culturele instellingen, cultuurkoepel en cultuurraad met vijf deelraden (vrije tijd, vorming, erfgoed, professionele kunsten en amateurkunsten), bibliotheekcommissie, cultuurprogrammatie
- ondersteuning culturele verenigingen, culturele activiteiten, beheer culturele infrastructuur
- cultuurplatform, vzw KUnST Leuven
- autonoom gemeentebedrijf museum M (AG M)

deeltijds kunstonderwijs SLAC:

- stad Leuven academie en conservatorium en filialen

gelijke kansen:

- genderbeleid (man/vrouw)
- holebi en transgenderbeleid
- personen met een beperking, adviesraad toegankelijkheid
- beleid tegen intrafamiliaal geweld

diversiteit:

- integratiecentrum vzw, inspraakforum, ondersteuning allochtone verenigingen, meldpunt discriminatie, woonwagenterrein, diversiteitsbeleid
- Noord-Zuidwerking, derdewereldraad, stedenband, verenigingen ontwikkelingssamenwerking, 11.11.11-actie, wereldfeest

Aan mevrouw Myriam Fannes, vijfde schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van senioren, stadsreiniging, openbaar groen en begraafplaatsen

senioren:

- seniorenraad, seniorenvereniging, ontmoetingslokalen voor senioren, alarmeringssystemen, opvang senioren, relaties met diensten en instellingen voor senioren

openbare reiniging:

- afvalophaling, afvalverwerking, bestrooiingsmiddelen, stadsreiniging, garage reinigingsdienst

openbaar groen:

- kruidtuin, groendienst, beplantingen, parken en plantsoenen, land-, tuin- en bosbouw, bomenbestand langs openbare wegen en pleinen, bomenbestand langs de vaart, bossen en groenvoorzieningen begraafplaatsen

Aan de heer Mohamed Ridouani, zesde schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van personeelszaken, onderwijs, economie, leefmilieu en vastgoed

personeel en organisatie:

- dienstverlening en administratieve vereenvoudiging, behoefteplannen, benoemingen, bevorderingen, aanstellingen, wedden, lonen, vergoedingen, pensioenen, algemene arbeidsvoorwaarden, syndicaal statuut, bijkomende arbeidsvoorwaarden, tewerkstellingspolitiek, personeelsaangelegenheden van ondergeschikte besturen

onderwijs:

- kleuteronderwijs, lager onderwijs, bijzonder lager onderwijs, educatief centrum, terbeschikkingstelling onderwijslokalen, basiseducatie (Open School), Lokaal Overlegplatform (LOP), onderwijsprojecten, binnenschoolse kinderopvang en brede school, onderwijsraad

milieubeheer:

- milieudienst, duurzame ontwikkeling, milieuvergunningen, waterzuivering, milieuklachten, milieuraad, klimaatneutraliteit

vastgoed:

- bewerkingen inzake onroerend goed, privaat patrimonium, vastgoedbeheer

Autonoom gemeentebedrijf stadsontwikkeling Leuven (AGSL):

- Stedenfonds – investeringen, bouwrijp maken van gronden

economie:

- Europese, regionale en stedelijke projecten inzake economische ontwikkeling en promotie, beheer industrieterreinen, ambachtelijke zones, research- en wetenschapsparken, samenwerking met andere publieke en private actoren

Aan de heer Erik Vanderheiden, zevende schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van communicatie, sport, handel en landbouw

communicatie:

- persdienst : website, stad Leuven info, informatiegids, organisatie persconferenties en infocampagnes, stadstelevsie

- infohuis stadsvernieuwing: Mozaïek, organisatie communicatie en inspraak i.v.m. openbare werken, stadsvernieuwing en mobiliteit

sport:

- raad van bestuur Tofsport, sportinstellingen, sport- en turnzalen, zwembaden, sportpleinen, sportraad, beheer van alle sportinfrastructuur

handel en landbouw:

- middenstandsbeleid, markten, handelsbeurzen, jaarmarkten, concessies, standplaatsen op de openbare weg, middenstandsraad en centrummanagement, afleveren van attesten zelfstandigen en leurkaarten, avondsluiting, braderijen, rustdagen, databank zelfstandigen, stopzetten zelfstandige beroepsactiviteit, toepassing vestigingswet, gereguleerde beroepen, land- en tuinbouwstellingen informatica

Aan mevrouw Bieke Verlinden, achtste schepen, de hierna vermelde departementen en diensten:

Schepen van Sociale Zaken, Werk en Studentenzaken

sociale zaken:

- welzijn, Lokaal Sociaal Beleid, welzijnsinstellingen, sociale toelagen

- kinderopvang, stedelijke opvangdiensten, Lokaal Overleg Kinderopvang

- samenlevingsopbouw, wijkontwikkeling en buurtcentra, kom-op-voor-je-wijk, stedenfonds

- gezondheidspromotie, preventie

werk:

- coördinatie private en publieke werkgelegenheidsinitiatieven, PWA, lokale werkwinkel, sociale economie

studentenzaken:

- overleg en samenwerking met studenten van universiteit en hogescholen

- overleg kennisinstellingen

De voorzitter van het OCMW, de heer Herwig Beckers, maakte van rechtswege deel uit van het college als negende schepen.

Aantal vergaderingen

CBS	2013	2014	2015	2016
Januari	5	5	4	4
Februari	4	4	4	4
Maart	5	4	4	4
April	4	4	5	5
Mei	5	4	4	4
Juni	4	4	4	4
Juli	3	4	4	4
Augustus	5	4	4	4
September	4	4	4	5
Oktober	5	5	5	4
November	3	4	4	4
December	4	4	4	5
TOTAAL	51	50	50	51

	2013	2014	2015	2016
Aantal collegebeslissingen	6058	6173	6693	7417
	2013	2014	2015	2016
Beslissingen van de stadssecretaris mbt. het dagelijks personeelsbeheer	850	870	837	1018

C. GEMEENTERAADSCOMMISSIES

Samenstelling

De commissieleden, met uitzondering van de bevoegde leden van het college, ontvangen per bijgewoonde commissievergadering een presentiegeld, dat vastgelegd is op het maximaal decretaal voorziene bedrag. Tot 30 juni 2016 bedroeg dit 201,02 euro, vanaf 1 juli 2016 bedroeg dit 205,04 euro.

1. Algemene Verenigde Commissie			
Louis	Tobback	sp.a	Voorzitter
Bieke	Verlinden	sp.a	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Carl	Devlies	CD&V	Effectief lid
David	Dessers	Groen	Effectief lid
Denise	Vandevoort	sp.a	Effectief lid
Dirk	Vansina	CD&V	Effectief lid
Dirk	Robbeets	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Erik	Vanderheiden	CD&V	Effectief lid
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Eva	Platteau	Groen	Effectief lid
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Fatiha	Dahmani	Groen	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Fred	Debrun	N-VA	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Griet	Valgaeren	N-VA	Effectief lid
Gunther	Rens	N-VA	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	VLAAMS BELANG	Effectief lid
Herwig	Beckers	CD&V	Effectief lid
Hilde	Van Wichelen	Groen	Effectief lid
Jacques	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid
Katelijne	Dedeurwaerder	N-VA	Effectief lid
Karen	Van Herck	N-VA	Effectief lid
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Lies	Corneille	Groen	Effectief lid
Liesbet	Stevens	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld / LEUVEN+	Effectief lid

Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid
Mohamed	Ridouani	sp.a	Effectief lid
Myriam	Fannes	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Renate	Hufkens	N-VA	Effectief lid
Rik	Daems	Open Vld / LEUVEN+	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld / LEUVEN+	Effectief lid
Saïd	El Khadraoui	sp.a	Effectief lid
Thomas	Van Oppens	Groen	Effectief lid
Tine	Eerlingen	N-VA	Effectief lid
Toon	Toelen	Groen	Effectief lid
Zeger	Debyser	N-VA	Effectief lid

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de Algemene Verenigde Commissie.

2. Bureau van Raad			
Louis	Tobback	sp.a	Voorzitter
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Zeger	Debyser	N-VA	Effectief lid
Fatiha	Dahmani	Groen	Effectief lid
Rik	Daems	Open Vld/Leuven +	Effectief lid

3. Openbare werken			
Dirk	Robbeets	sp.a	Bevoegd lid van het college
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid - voorzitter
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Jaak	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Fred	Debrun	N-VA	Effectief lid
Griet	Valgaeren	N-VA	Effectief lid
Tine	Eerlingen	N-VA	Effectief lid
Eva	Platteau	Groen	Effectief lid
David	Dessers	Groen	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	VLAAMS BELANG	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

De heer Toon Toelen werd op 29 februari 2016 vervangen door de heer David Dessers in de commissie Openbare werken.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Openbare werken.

4. Financiën			
Carl	Devlies	CD&V	Bevoegd lid van het college
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid - voorzitter
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Saïd	El Khadraoui	sp.a	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Gunther	Rens	N-VA	Effectief lid
Hilde	De Troyer	N-VA	Effectief lid
Renate	Hufkens	N-VA	Effectief lid
Thomas	Van Oppens	Groen	Effectief lid
Toon	Toelen	Groen	Effectief lid
Rik	Daems	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Liesbet Stevens werd op 27 juni 2016 vervangen door de heer Mich De winter in de commissie Financiën.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Financiën.

5. Sport, Handel en Landbouw			
Erik	Vanderheiden	CD&V	Bevoegd lid van het college
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid - voorzitter
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Hilde	De Troyer	N-VA	Effectief lid
Renate	Hufkens	N-VA	Effectief lid
David	Dessers	Groen	Effectief lid
Thomas	Van Oppens	Groen	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Fatiha Dahmani werd op 29 februari 2016 vervangen door de heer David Dessers in de commissie Sport, Handel en Landbouw.

6. Cultuur, Deeltijds Kunstonderwijs, Gelijke Kansen, Diversiteit en Noord-Zuidwerking			
Denise	Vandevoort	sp.a	Bevoegd lid van het college
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid - voorzitter
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid

Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Griet	Valgaeren	N-VA	Effectief lid
Hilde	De Troyer	N-VA	Effectief lid
Lies	Corneillie	Groen	Effectief lid
Hilde	Van Wichelen	Groen	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Eva Platteau werd op 29 februari 2016 vervangen door mevrouw Hilde Van Wichelen in de commissie Cultuur, Deeltijds Kunstonderwijs, Gelijke Kansen, Diversiteit en Noord-Zuidwerking.

7. Leefmilieu, Openbaar Groen, Begraafplaatsen en Stadsreiniging			
Myriam	Fannes	sp.a	Bevoegd lid van het college
Mohamed	Ridouani	sp.a	Bevoegd lid van het college
Fatiha	Dahmani	Groen	Effectief lid - voorzitter
Jaak	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Katelijne	Dedeurwaerder	N-VA	Effectief lid
Tine	Eerlingen	N-VA	Effectief lid
Zeger	Debyser	N-VA	Effectief lid
David	Dessers	Groen	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Liesbet Stevens werd op 29 februari 2016 vervangen door de heer Etienne Bruggemans in de commissie Leefmilieu, Openbaar Groen, Begraafplaatsen en Stadsreiniging.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Leefmilieu, Openbaar Groen, Begraafplaatsen en Stadsreiniging.

8. Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg			
Carl	Devlies	CD&V	Bevoegd lid van het college
Dirk	Vansina	CD&V	Bevoegd lid van het college
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid - voorzitter
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Jaak	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid

Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Gunther	Rens	N-VA	Effectief lid
Tine	Eerlingen	N-VA	Effectief lid
Zeger	Debyser	N-VA	Effectief lid
Toon	Toelen	Groen	Effectief lid
Thomas	Van Oppens	Groen	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

De heer David Dessers werd op 29 februari 2016 vervangen door de heer Toon Toelen in de commissie Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg.

9. Sociale Zaken, Studentenzaken, Senioren en OCMW-aangelegenheden			
Myriam	Fannes	sp.a	Bevoegd lid van het college
Bieke	Verlinden	sp.a	Bevoegd lid van het college
Herwig	Beckers	CD&V	Bevoegd lid van het college
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid - voorzitter
Liesbet	Stevens	sp.a	Effectief lid
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid
Fred	Debrun	N-VA	Effectief lid
Griet	Valgaeren	N-VA	Effectief lid
Gunther	Rens	N-VA	Effectief lid
Eva	Platteau	Groen	Effectief lid
Hilde	Van Wichelen	Groen	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

De heer Thomas Van Oppens werd op 29 februari 2016 vervangen door mevrouw Hilde Van Wichelen in de commissie Sociale Zaken, Studentenzaken, Senioren en OCMW-aangelegenheden. Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Sociale Zaken, Studentenzaken, Senioren en OCMW-aangelegenheden.

10. Feestelijkheden, Toerisme, Burgerzaken en Jeugd			
Dirk	Vansina	CD&V	Bevoegd lid van het college
Johan	Geleyns	CD&V	Effectief lid - voorzitter
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid
Liesbet	Stevens	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid

Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Hilde	De Troyer	N-VA	Effectief lid
Katelijne	Dedeurwaerder	N-VA	Effectief lid
Fatiha	Dahmani	Groen	Effectief lid
Lies	Corneillie	Groen	Effectief lid
Luc	Ponsaerts	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Hilde Van Wichelen werd op 29 februari 2016 vervangen door mevrouw Fatiha Dahmani in de commissie Feestelijkheden, Toerisme, Burgerzaken en Jeugd.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Feestelijkheden, Toerisme, Burgerzaken en Jeugd.

11. Personeel en Organisatie			
Mohamed	Ridouani	sp.a	Bevoegd lid van het college
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid - voorzitter
Eveline	Madrid	sp.a	Effectief lid
Jaak	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Johan	Geleyens	CD&V	Effectief lid
Fred	Debrun	N-VA	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Katelijne	Dedeurwaerder	N-VA	Effectief lid
Lies	Corneillie	Groen	Effectief lid
Toon	Toelen	Groen	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

Mevrouw Liesbet Stevens werd op 27 juni 2016 vervangen door de heer Pierre Neefs in de commissie Personeel en Organisatie.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Personeel en Organisatie.

12. Veiligheidsbeleid			
Louis	Tobback	sp.a	Bevoegd lid van het college
Renate	Hufkens	N-VA	Effectief lid - voorzitter
Etienne	Bruggemans	sp.a	Effectief lid
Liesbet	Stevens	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid
Mieke	Wellens	sp.a	Effectief lid
Pierre	Neefs	sp.a	Effectief lid
Els	Van Hoof	CD&V	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid

Fred	Debrun	N-VA	Effectief lid
Frieda	Aerts	N-VA	Effectief lid
Lies	Corneillie	Groen	Effectief lid
Eva	Platteau	Groen	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

13. Economie, Wonen en Werk, Onderwijs			
Louis	Tobback	sp.a	Bevoegd lid van het college
Mohamed	Ridouani	sp.a	Bevoegd lid van het college
Bieke	Verlinden	sp.a	Bevoegd lid van het college
Lalynn	Wadera	sp.a	Effectief lid - voorzitter
Jaak	Brepoels	sp.a	Effectief lid
Lothe	Ramakers	sp.a	Effectief lid
Mich	De Winter	sp.a	Effectief lid
Saïd	El Khadraoui	sp.a	Effectief lid
Fons	Laeremans	CD&V	Effectief lid
Christiane	Vanneck	CD&V	Effectief lid
Karin	Brouwers	CD&V	Effectief lid
Griet	Valgaeren	N-VA	Effectief lid
Gunther	Rens	N-VA	Effectief lid
Katelijne	Dedeurwaerder	N-VA	Effectief lid
Thomas	Van Oppens	Groen	Effectief lid
Hilde	Van Wichelen	Groen	Effectief lid
Sabine	Bovend'Aerde	Open Vld/Leuven +	Effectief lid
Hagen	Goyvaerts	Vlaams Belang	Lid met raadgevende stem

De heer David Dessers werd op 29 februari 2016 vervangen door de heer Thomas Van Oppens in de commissie Feestelijkheden, Toerisme, Burgerzaken en Jeugd.

Mevrouw Christiane Vanneck werd in de plaats van mevrouw Heleen Witdouck aangeduid als effectief lid vanaf 29 augustus 2016 in de commissie Economie, Wonen en Werk, Onderwijs.

14. Bijzondere evaluatiecommissie
Deze commissie werd in 2016 niet samengeroepen.

Aantal vergaderingen

	2013	2014	2015	2016
Algemene Verenigde Commissies	-	-	1	-
Bureau van de Raad	10	11	11	11
Openbare Werken	10	9	11	11
Financiën	10	10	10	10
Sport, handel en landbouw	10	11	10	11
Cultuur, Deeltijds Kunstonderwijs, Gelijke Kansen en Diversiteit	10	9	9	8
Leefmilieu, Openbaar groen, Begraafplaatsen en Stadsreiniging	9	11	11	11

Ruimtelijke ordening en Monumentenzorg	9	11	10	12
Sociale Zaken, Studenten Zaken, Senioren en OCMW aangelegenheden	9	10	9	8
Feestelijkheden, Toerisme en Burgerzaken en Jeugd	9	11	10	10
Personeel en Organisatie	10	8	6	9
Veiligheidsbeleid	10	11	11	11
Economie, Wonen, Werk en Onderwijs	10	8	11	9
Bijzondere Evaluatiecommissie	-	-	-	-

D. MANDATENOVERZICHT

AUTONOME GEMEENTEBEDRIJVEN				
AGSL				
Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Mohamed Ridouani	voorzitter	Nee
	sp.a	Jaak Brepoels		Ja
	sp.a	Daisy Kaerts		Ja
	sp.a	Lalynn Wadera		Ja
	sp.a	Hendrik Delagrangue		Ja
	CD&V	Karin Brouwers	ondervoorzitter	Ja
	CD&V	Tom De Saegher		Ja
	CD&V	Johan Van Den Broeck		Ja
	NV-A	Karine Op Debeeck		Ja
	Groen	Jan Mertens		Ja
	Open VLD/ Leuven + Vlaams Belang	Luc Ponsaerts		Ja
		Hagen Goyvaerts		Ja
Directiecomité	Partij			Bezoldigd
		Nv Vigorup, met als vaste vertegenwoordiger Vic Goedseels	voorzitter	Ja
		Marc Bauwens		Nee
		Karen Landuydt		Nee
		Nicolas Vankrieken		Nee
		Gust Vriens	expert-lid met raadgevende stem	Nee
		Luc Aerts	expert-lid met raadgevende stem	Nee
		Veronique Charlier	expert-lid met raadgevende stem	Nee

	College van commissarissen	Partij			Bezoldigd
			KPMG Vias, met als vaste vertegenwoordiger Raf Cox	bedrijfsrevisor	Ja
AGM Leuven					
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Denise Vandevoot	voorzitter	Nee
		sp.a	Said El Khadraoui		Ja
		sp.a	Mieke Wellens		Ja
		sp.a	Mieke Vandermotte		Ja
		sp.a	Jan Schoolmeesters		Ja
		CD&V	Vera Billen		Ja
		CD&V	Jeroen Vervloesem		Ja
		CD&V	Els Buelens		Ja
		NV-A	Vital Geeraerts		Ja
		Groen	Frieda Jans		Ja
		Open VLD/Leuven + Vlaams Belang	Hans Bracquené		Ja
			Noel Coninx		Ja
	Directiecomité	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Denise Vandevoot	voorzitter	Nee
		CD&V	Jeroen Vervloesem	ondervoorzitter	ja
			Piet Forger		Nee
		CD&V	Els Buelens		ja
			Luc Delrue		Nee
			Isabel Lowyck		Nee
			Aldwin Dekkers		Nee
			Eva Wittocx		Nee
			Peter Carpreau		Nee
	Commissaris-revisoren	Partij			Bezoldigd
			KPMG Vias, met als vaste vertegenwoordiger Raf Cox	commissaris-revisor	Ja

EXTERN VERZELFSTANDIGDE AGENTSCHAPPEN

Leuvenement vzw (reeds omgevormd in 2012)

Algemene vergadering			
categorie A (1)			
			Bezoldigd
Stad Leuven	Dirk Vansina		Nee
categorie B (15)			
Partij			Bezoldigd
sp.a	Mieke Wellens	Plaatsvervanger in AVA	Nee
sp.a	Myriam Welkenhuysen		Nee
sp.a	Jan Schoolmeesters		Nee
sp.a	Denise Vandevort		Nee
sp.a	Annemie Vandermotte		Nee
CD&V	Dirk Vansina		Nee
CD&V	Bart Sahuc		Nee
CD&V	Johan Geleyns		Nee
NV-A	Lieven Van Poucke		Nee
NV-A	Hilde De Troyer		Nee
NV-A	Katelijne Dedeurwaerder		Nee
Groen	Sofie Van Pelt		Nee
Groen	Kris Fierens		Nee
Open VLD/Leuven+	Luc Ponsaerts		Nee
Vlaams Belang	Jean Holemans		Nee
Vaste commissie van advies			
Partij			Bezoldigd
			Nee

Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Mieke Wellens		Nee
	sp.a	Myriam Welkenhuysen		Nee
	sp.a	Jan Schoolmeesters		Nee
	sp.a	Denise Vandevooort	Plaatsvervanger in AVA	Nee
	sp.a	Annemie Vandermotte		Nee
	CD&V	Dirk Vansina		Nee
	CD&V	Bart Sahuc		Nee
	CD&V	Johan Geleyns		Nee
	NV-A	Lieven Van Poucke		Nee
	NV-A	Hilde De troyer		Nee
	NV-A	Katelijne Dedeurwaerder		Nee
	Groen	Sofie Van Pelt		Nee
	Groen	Kris Fierens		Nee
	Open VLD/Leuven+ Vlaams Belang	Luc Ponsaerts		Nee
		Jean Holemans		Nee
		Steven Dusoleil (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee
30 cc vzw				
Algemene vergadering				
categorie A (1)				
				Bezoldigd
	stad Leuven	Denise Vandevooort		Nee
categorie B (15)				
	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Denise Vandevooort	voorzitter	Nee
	sp.a	Dirk Witters		Nee
	sp.a	Mieke Wellens		Nee
	sp.a	Jan Schoolmeesters		Nee
	sp.a	Tom Van Thienen		Nee
	CD&V	Bart Sahuc		Nee

	CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
	CD&V	Willy Blockx		Nee
	NV-A	Lieven Vanpoucke		Nee
	NV-A	Jannie Ekelson		Nee
	NV-A	Hilde De Troyer		Nee
	Groen	Christy Collett		Nee
	Groen	Sabrine Vanslebrouck		Nee
	Open VLD/Leuven+	Annemarie Nolevaux		Nee
	Vlaams Belang	Bart De Geeter		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
				Nee
Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Denise Vandevooort	voorzitter	Nee
	sp.a	Dirk Witters		Nee
	sp.a	Mieke Wellens		Nee
	sp.a	Jan Schoolmeesters		Nee
	sp.a	Tom Van Thienen		Nee
	CD&V	Bart Sahuc		Nee
	CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
	CD&V	Willy Blockx		Nee
	NV-A	Lieven Vanpoucke		Nee
	NV-A	Jannie Ekelson		Nee
	NV-A	Hilde De Troyer		Nee
	Groen	Christy Collett		Nee
	Groen	Sabrine Vanslebrouck		Nee
	Open VLD/Leuven+	Annemarie Nolevaux		Nee
	Vlaams Belang	Bart De Geeter		Nee
		Piet Forger (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee

Tofsport vzw				
	Algemene vergadering			
	categorie A (1)			
				Bezoldigd
	stad Leuven	Erik Vanderheiden		Nee
	categorie B (15)			
	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Koen Vermeersch	voorzitter	Nee
	sp.a	Christophe Stockman		Nee
	sp.a	Mieke Vandermotte		Nee
	sp.a	Pierre Neefs		Nee
	sp.a	Hervé Eeckman		Nee
	CD&V	Erik Vanderheiden		Nee
	CD&V	Jan Van Autgaerden		Nee
	CD&V	Els Van Hoof		Nee
	NV-A	Johan Dehaes		Nee
	NV-A	Jef Schrooten		Nee
	NV-A	Walter Vuerstaek		Nee
	Groen	Tie Roefs		Nee
	Groen	Fatiha Dahmani		Nee
	Open VLD/Leuven+	Rudiger Van Geel		Nee
	Vlaams Belang	Jan Meulepas		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
			Nee	
Raad van Bestuur				
Partij			Bezoldigd	
sp.a	Koen Vermeersch		Nee	
sp.a	Christophe Stockman		Nee	
sp.a	Mieke Vandermotte		Nee	
sp.a	Pierre Neefs		Nee	
sp.a	Hervé Eeckman		Nee	

		CD&V	Erik Vanderheiden	voorzitter	Nee
		CD&V	Jan Van Outgaerden		Nee
		CD&V	Els Van Hoof		Nee
		NV-A	Johan Dehaes		Nee
		NV-A	Jef Schrooten		Nee
		NV-A	Walter Vuerstaek		Nee
		Groen	Tie Roefs		Nee
		Groen	Fatiha Dahmani		Nee
		Open VLD/Leuven+	Rudiger Van Geel		Nee
		Vlaams Belang	Jan Meulepas		Nee
			Cindy Winters (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee
Kinderopvang Leuven vzw					
	Algemene vergadering				
		categorie A (1)			
					Bezoldigd
		stad Leuven	Bieke Verlinden		Nee
		categorie B (15)			
		Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mieke Van Neer		Nee
		sp.a	Tom van Thienen		Nee
		sp.a	Liesbet Stevens		Nee
		sp.a	Pieter Vandenbroucke		Nee
		sp.a	Bieke Verlinden	voorzitter	Nee
		CD&V	Joris Phillips		Nee
		CD&V	Marie-anne Van Rafelghem		Nee
		CD&V	Bart Vranken		Nee
		NV-A	Stijn Lemmens		Nee
		NV-A	Gunther Rens		Nee
		NV-A	Patrick Lagae		Nee
		Groen	Heidi Vanheusden		Nee

	Groen	Eva Plateau		Nee
	Open VLD/Leuven+	Caroline Stout		Nee
	Vlaams Belang	Marie Thérèse Vandebroeck		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
				Nee
Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Mieke Van Neer		Nee
	sp.a	Tom van Thienen		Nee
	sp.a	Liesbet Stevens		Nee
	sp.a	Pieter Vandenbroucke		Nee
	sp.a	Bieke Verlinden	voorzitter	Nee
	CD&V	Joris Phillips		Nee
	CD&V	Marie-Anne Van Rafelghem		Nee
	CD&V	Bart Vranken		Nee
	NV-A	Stijn Lemmens		Nee
	NV-A	Gunther Rens		Nee
	NV-A	Patrick Lagae		Nee
	Groen	Heidi Vanheusden		Nee
	Groen	Eva Plateau		Nee
	Open VLD/Leuven+	Caroline Stout		Nee
	Vlaams Belang	Marie Thérèse Vandebroeck		Nee
		Geertrui Vanloo (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee

Stedelijk Jeugdwerk vzw				
	Algemene vergadering			
	categorie A (1)			
				Bezoldigd
	stad Leuven	Dirk Vansina		Nee
	categorie B (15)			
	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Liesbet Stevens	voorzitter	Nee
	sp.a	William Trappeniers		Nee
	sp.a	Frank Heremans		Nee
	sp.a	Myriam Welkenhuysen		Nee
	sp.a	Koen Dorleman		Nee
	CD&V	An Van den Bussche		Nee
	CD&V	Thijs Craane		Nee
	CD&V	Dirk Vansina		Nee
	NV-A	Jef Schrooten		Nee
	NV-A	Hans Massagé		Nee
	NV-A	Evert Decoster		Nee
	Groen	Gert-Jan Abrams		Nee
	Groen	Anna Vanhole		Nee
	Open VLD/Leuven+	Thomas Leys		Nee
	Vlaams Belang	Bart De Geeter		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
			Nee	
Raad van Bestuur				
Partij			Bezoldigd	
sp.a	Liesbet Stevens		Nee	
sp.a	William Trappeniers		Nee	
sp.a	Frank Heremans		Nee	
sp.a	Myriam Welkenhuysen		Nee	
sp.a	Koen Dorleman		Nee	

		CD&V	An Van den Bussche		Nee
		CD&V	Thijs Craane		Nee
		CD&V	Dirk Vansina	voorzitter	Nee
		NV-A	Jef Schrooten		Nee
		NV-A	Hans Massagé		Nee
		NV-A	Evert Decoster		Nee
		Groen	Gert-Jan Abrams		Nee
		Groen	Anna Vanhole		Nee
		Open VLD/Leuven+	Thomas Leys		Nee
		Vlaams Belang	Bart De Geeter		Nee
			Geertrui Vanloo (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee
Centrummanagement vzw					
	Algemene vergadering				
		categorie A (1)			
					Bezoldigd
		stad Leuven	Erik Vanderheiden		Nee
		categorie B (15)			
		Partij			Bezoldigd
		sp.a	Annemie Van Uytven		Nee
		sp.a	Dirk Robbeets		Nee
		sp.a	Hendrik Delagrance		Nee
		sp.a	Mieke Vandermotte		Nee
		sp.a	Steven Janssen		Nee
		CD&V	Vera Billen		Nee
		CD&V	Erik Vanderheiden		Nee
		CD&V	Els Van Hoof		Nee
		NV-A	Jan Verlaak		Nee
		NV-A	Bram Van Dael		Nee
		NV-A	Lorin Parys		Nee
		Groen	Marleen Demuyne		Nee

	Groen	Thomas Van Oppens		Nee
	Open VLD/Leuven+	Steven Vermoere		Nee
	Vlaams Belang	Hagen Goyvaerts		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
				Nee
Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Annemie Van Uytven		Nee
	sp.a	Dirk Robbeets		Nee
	sp.a	Hendrik Delagrang		Nee
	sp.a	Mieke Vandermotte		Nee
	sp.a	Steven Janssen		Nee
	CD&V	Vera Billen		Nee
	CD&V	Erik Vanderheiden		Nee
	CD&V	Els Van Hoof		Nee
	NV-A	Jan Verlaak		Nee
	NV-A	Bram Van Dael		Nee
	NV-A	Lorin Parys		Nee
	Groen	Marleen Demuynck		Nee
	Groen	Thomas Van Oppens		Nee
	Open VLD/Leuven+	Steven Vermoere		Nee
	Vlaams Belang	Hagen Goyvaerts		Nee
		Veronique Charlier (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee

Bloesemboompjes vzw				
	Algemene vergadering			
	categorie A (1)			
				Bezoldigd
	stad Leuven	Bieke Verlinden		Nee
	categorie B (15)			
	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Mieke Van Neer	voorzitter	Nee
	sp.a	Tom Van Thienen		Nee
	sp.a	Liesbet Stevens		Nee
	sp.a	Pieter Vandenbroucke		Nee
	sp.a	Bieke Verlinden		Nee
	CD&V	Marie-Anne Van Rafelghem		Nee
	CD&V	Bart Vranken		Nee
	CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
	NV-A	Patrick Lagae		Nee
	NV-A	Gunther Rens		Nee
	NV-A	Stijn Lemmens		Nee
	Groen	Eva Platteau		Nee
	Groen	Heide Vanheusden		Nee
	Open VLD/Leuven+	Caroline Stout		Nee
	Vlaams Belang	Marie Thérèse Vandebroeck		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
			Nee	
Raad van Bestuur				
Partij			Bezoldigd	
sp.a	Mieke Van Neer	voorzitter	Nee	
sp.a	Tom Van Thienen		Nee	
sp.a	Liesbet Stevens		Nee	
sp.a	Pieter Vandenbroucke		Nee	
sp.a	Bieke Verlinden		Nee	

		CD&V	Marie-Anne Van Rafelghem		Nee
		CD&V	Bart Vranken		Nee
		CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
		NV-A	Stijn Lemmens		Nee
		NV-A	Patrick Lagae		Nee
		NV-A	Stijn Lemmens		Nee
		Groen	Eva Platteau		Nee
		Groen	Heidi Vanheusden		Nee
		Open VLD/Leuven+	Caroline Stout		Nee
		Vlaams Belang	Marie Thérèse Vandebroeck		Nee
			Geertrui Vanloo (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee
DiversLeuven					
	Algemene vergadering				
		categorie A (1)			
					Bezoldigd
		stad Leuven	Denise Vandevooort		Nee
		categorie B (15)			
		Partij			Bezoldigd
		sp.a	Norah Karrouche		Nee
		sp.a	Laila El Abouzi		Nee
		sp.a	Nele Colson		Nee
		sp.a	Bahoz Aras		Nee
		sp.a	Denise Vandevooort	voorzitter	Nee
		CD&V	Diane Claes		Nee
		CD&V	Linn Mbiye Beya		Nee
		CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
		NV-A	Katelijne Schepens		Nee
		NV-A	Stijn Paemelaere		Nee
		NV-A	Agmed Evloev		Nee
		Groen	Sabrine Vanslembrouck		Nee

	Groen	Sofie Van Pelt		Nee
	Open VLD/Leuven+	Philip Naert		Nee
	Vlaams Belang	Noël Coninx		Nee
	categorie C (maximum 15 leden)			
	Partij			Bezoldigd
				Nee
Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Norah Karrouche		Nee
	sp.a	Laila El Abouzi		Nee
	sp.a	Nele Colson		Nee
	sp.a	Bahoz Aras		Nee
	sp.a	Denise Vandevort	voorzitter	Nee
	CD&V	Diane Claes		Nee
	CD&V	Linn Mbiye Beya		Nee
	CD&V	Gerda Ceulenaere		Nee
	NV-A	Katelijne Schepens		Nee
	NV-A	Stijn Paemelaere		Nee
	NV-A	Agmed Evloev		Nee
	Groen	Sabrine Vanslebrouck		Nee
	Groen	Sofie Van Pelt		Nee
	Open VLD/Leuven+	Philip Naert		Nee
	Vlaams Belang	Noël Coninx		Nee
		Geertrui Vanloo (of gevolmachtigde)	Secretaris en lid met raadgevende stem	Nee

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING - DIENSTVERLENENDE VERENIGINGEN

HeLics

	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Christiane Vanneck	vertegenwoordiger met een volmacht voor 34 aandelen	Nee
		sp.a	Mich De Winter	vertegenwoordiger met een volmacht voor 33 aandelen	Nee
		sp.a	Pierre Neefs	vertegenwoordiger met een volmacht voor 33 aandelen	Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
			Luc Aerts	stemgerechtigd bestuurder	ja
			Gust Vriens	stemgerechtigd bestuurder	ja
		CD&V	Els Van Hoof	stemgerechtigd bestuurder	ja
		sp.a	Mohamed Ridouani	stemgerechtigd bestuurder	ja
		Groen	Toon Toelen	stemgerechtigd bestuurder	ja

Interleuven

	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Fons Laeremans	effectief vertegenwoordiger	Nee
		sp.a	Eveline Madrid	plaatsvervanger	Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden	bestuurder	Ja
		sp.a	Eveline Madrid	bestuurder	ja
		N-VA	Gunther Rens	bestuurder - raadgevende stem oppositie	ja
	Burgemeesteroverleg	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Louis Tobback		

Finilek				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Pierre Neefs Fons Laeremans	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger
	Raad van Bestuur	Partij		Bezoldigd
		CD&V NV-A	Dirk Vansina Fred Debrun	1 bestuurder 1 bestuurder - raadgevende stem
	Directiecomité	Partij		Bezoldigd
		CD&V	Dirk Vansina	Ja
INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING - INTERLOKALE VERENIGINGEN				
Watering De Molenbeek				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		CD&V sp.a	Johan Geleyns Pierre Neefs	effectief vertegenwoordiger plaatsvervanger
INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING - OPDRACHTHOUDENDE VERENIGINGEN				
Iverlek				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		CD&V sp.a	Dirk Vansina Pierre Neefs	effectief vertegenwoordiger plaatsvervanger
	Raad van Bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Louis Tobback	Ja

Regionaal Bestuurscomité	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Louis Tobback		Ja
 Iverlek is aandeelhouder van Eandis en Intermixt (zie volgende tabellen)				
Eandis				
Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Louis Tobback		Ja
Strategisch comité	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Louis Tobback		Ja
Intermixt				
Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
	CD&V sp.a	Dirk Vansina Louis Tobback		Ja Ja
Gewestelijke raad	Partij			Bezoldigd
	CD&V sp.a	Dirk Vansina Louis Tobback		Ja Ja
Gewestelijk bureau	Partij			Bezoldigd
	CD&V sp.a	Dirk Vansina Louis Tobback		Ja Ja
Ecowerf				
Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
	CD&V sp.a	Herwig Beckers Pierre Neefs	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee Nee
Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
	CD&V NV-A	Johan Geleyns Bruno Dewelde Griet Valgaeren	1 bestuurder 1 bestuurder - deskundige 1 bestuurder met raadgevende stem	Ja Ja Ja

	Directiecomité	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Johan Geleyns		Ja
IGS Hofheide					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Myriam Fannes	effectief vertegenwoordiger	Nee
		CD&V	Herwig Beckers	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Myriam Fannes	1 bestuurder	Ja
			Jan Vandyck	1 bestuurder-deskundige	Ja
		Open Vld/Leuven+	Sabine Bovend'aerde	1 bestuurder met raadg. stem	Ja
INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING - OVERIGE SAMENWERKINGSVERBANDEN					
InterRio					
	Plenaire vergadering	Partij			Bezoldigd
		Sp.a	Dirk Robbeets	effectief vertegenwoordiger	Nee
			Anke Vanluyten	effectief vertegenwoordiger	Nee
VVSG					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Denise Vandevooort	effectief vertegenwoordiger	Nee
		CD&V	Fons Laeremans	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Karin Brouwers	bestuurder	Ja
	Directiecomité	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Karin Brouwers		Ja

De Watergroep (publiekrechtelijke vereniging)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Pierre Neefs Johan Geleys	stemgerechtigd vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger
	Provinciaal comité	Partij		Bezoldigd
		sp.a sp.a	Pierre Neefs Dirk Robbeets	Afgevaardigde Afgevaardigde
	P-bestuurder	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Dirk Robbeets	Ja
Onderwijssecretariaat van de steden en gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	effectief vertegenwoordiger
OVERIGE VORMEN - beheer Algemene Zaken				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		CD&V	Carl Devlies	effectief vertegenwoordiger
	Raad van Bestuur	Partij		Bezoldigd
			Luc Aerts	Nee
De Lijn				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Dirk Robbeets Carl Devlies	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger
Demer en Dijle nv (door Vlaanderen erkende kredietmaatschappij bij toepassing van de Vlaamse wooncode)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		CD&V sp.a	Marc Verheyen Jaak Brepoels	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger

Dijledal (Sociale Huisvesting Leuven)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Pierre Neefs Alfons Laeremans	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger Nee Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a sp.a CD&V CD&V Groen	Etienne Bruggemans Laila El Abouzi Alfons Laeremans Herwig Beckers Tie Roefs	bestuurder bestuurder bestuurder bestuurder bestuurder Ja Ja Ja Ja Ja
		Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Jaak Brepoels Edmond Feyfer	bestuurder bestuurder Ja Ja
Ethias				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Pierre Neefs Fons Laeremans	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger Nee Nee
Gemeentelijke Holding nv (in vereffening)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Pierre Neefs	effectief vertegenwoordiger Nee
Jobpunt Vlaanderen				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani Saskia De Beucker	effectief vertegenwoordiger plaatsvervangend vertegenwoordiger Nee Nee
	Raad van Bestuur	Partij		Bezoldigd
			Leen Peeters	bestuurder Ja
	Directiecomité	Partij		Bezoldigd
			Gust Vriens	Ja

Regionaal Landschap Dijleland vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	effectief vertegenwoordiger	Nee
			Geert Vanhorebeek	effectief vertegenwoordiger- deskundige	Nee
		sp.a	Myriam Fannes	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
			nihil		
Sociaal Wonen ArroLeuven cvba (SWAL)					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Marc Verheyen	effectief vertegenwoordiger	Nee
		sp.a	Mich De Winter	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Jaak Brepoels	ondervoorzitter	Ja
Sokrema CVBA (Sociale Investeringsmaatschappij Voor Vlaanderen)					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
				Geen vaste afgevaardigde / volmachtbesluit	
CRKC VZW					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Denise Vandevoot		Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Denise Vandevoot		Nee

OVERIGE VORMEN - beheer andere diensten

Kunst Leuven vzw

Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Denise Vandevooort		Nee
	sp.a	Nora Karrouche		Nee
	sp.a	Mieke Wellens		Nee
	CD&V	Dirk Vansina		Nee
	CD&V	Els Buelens		Nee
	Open Vld / Leuven +	Sabine Vandenplas		Nee
Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Denise Vandevooort		Nee
	sp.a	Nora Karrouche		Nee
	sp.a	Mieke Wellens		Nee
	CD&V	Dirk Vansina		Nee
	Open Vld / Leuven +	Sabine Vandenplas		Nee

Regionaal Sociaal-economisch Overlegcomité Leuven (Resoc)

Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Bieke Verlinden	effectief vertegenwoordiger	Nee
		Patricia Schoolmeesters	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee

Taskforce Spitsregio Leuven

	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Bieke Verlinden		Nee

Erkend Regionaal Samenwerkingsverband Vlaams-Brabant

Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
	sp.a	Bieke Verlinden	effectief vertegenwoordiger	Nee
		Patricia Schoolmeesters	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee

KULeuven Innovatie & Incubatie Centrum nv				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
			Patricia Schoolmeesters	effectief vertegenwoordiger Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
			Patricia Schoolmeesters	effectief vertegenwoordiger Nee
International School of Leuven vzw				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridounai Geertrui Vanloo	Nee Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridounai	Nee
Leuven Klimaatneutraal 2030 vzw				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Mohamed Ridounai Johan Geleyns Véronique Charlier	Nee Nee Nee
	Directiecomité	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridounai	Nee
	Directiecomité	Partij		Bezoldigd
			Steven Dusoleil	Nee
Pendule cvba				
	In vereffening	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	bestuurder Nee
	Raad van bestuur	sp.a	Bieke Verlinden Geert Vanhorebeek	bestuurder adviserend lid Nee

Centrum Basiseducatie Leuven vzw (Open School)				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a CD&V	Mohamed Ridouani Marie-Anne Van Rafelghem Geertrui Vanloo Katleen Van Slagmolen	Nee Nee Nee Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani Geertrui Vanloo Katleen Van Slagmolen	Nee Nee Nee
	Dagelijks bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	voorzitter Nee
Velo vzw				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
			Patricia Schoolmeesters	Nee
	Raad van bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden Veronique Charlier	Nee Nee
PWA				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden	Nee
		sp.a	Annemie Van Uytven	Nee
		sp.a	Karen Vermeersch	Nee
		sp.a	Diane Saelens	Nee
		sp.a	Jaak Brepoels	Nee
		CD&V	Roland Verbeek	Nee
		CD&V	Joris Philips	Nee
		CD&V	Marceline Van Bosstraeten	Nee
		NV-A	Lieven Van Wichelen	Nee
		Groen	Heidi Van Heusden	Nee

		Open Vld / Leuven + Vlaams Belang	Rudiger Vangeel Noël Coninx		Nee Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden		Nee
		sp.a	Jaak Brepoels		Nee
		CD&V	Roland Verbeek		Nee
		Groen	Heidi Van Heusden		Nee
		Open Vld / Leuven + NV-A	Rudiger Vangeel		Nee
			Katelijne Dedeurwaerder		Nee
			Godelieve Belmans		Nee
			Nicole Frans		Nee
			Eddy Haine		Nee
		CD&V	Fons Laeremans		Nee
			Hugo Vanmol		Nee
			Ben Willems		Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden		Ja
Beheerscomité van de scholengemeenschap Midden-Vlaams-Brabant					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani		Nee
		sp.a	Mich De Winter		Nee
Toerisme Vlaams-Brabant vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Dirk Vansina	effectief vertegenwoordiger	Nee
			Karolien Hellemans	effectief vertegenwoordiger	Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Dirk Vansina		Ja

Kunststeden Vlaanderen vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Dirk Vansina Karolien Hellemans	effectief vertegenwoordiger effectief vertegenwoordiger	Nee Nee
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		CD&V	Dirk Vansina Karolien Hellemans	effectief vertegenwoordiger effectief vertegenwoordiger	Nee Nee
Brabantthal vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Louis Tobback	voorzitter van rechtswege	Nee
		sp.a	Dirk Robbeets		Nee
		sp.a	Dirk Witters		Nee
		sp.a	Mieke Wellens		Nee
		sp.a	Pierre Neefs		Nee
		sp.a	William Trappeniers		Nee
		CD&V	Carl Devlies		Nee
		CD&V	Stefaan Verhamme		Nee
		CD&V	Christiane Vanneck		Nee
		CD&V	Jan Hendrickx		Nee
		NV-A	Johan Schoofs		Nee
		Groen	Jan-Kristiaan Fierens		Nee
		Open VLD / Leuven +	Bart Van Den Broeck Sonja Lucas		Onafhankelijk
	Raad van bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Louis Tobback	voorzitter van rechtswege	Nee
		CD&V	Dirk vansina		Nee

Beheerscomité Wetenschapspark Leuven					
	Algemene vergadering	Partij	Vertegenwoordiger stad in AV (1)		Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	effectief vertegenwoordiger	Nee
		sp.a	Dirk Robbeets	plaatsvervangend vertegenwoordiger	Nee
			Veronique Charlier	vertegenwoordiger met raadgevende stem	Nee
			Patricia Schoolmeester	vertegenwoordiger met raadgevende stem	Nee
Leuven Mindgate vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	effectief	Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	1 bestuurder	Nee
		CD&V	Dirk Vansina	1 bestuurder	Nee
			Patricia Schoolmeesters	waarnemend-adviseur	Nee
Health House vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Mohamed Ridouani	stichtend lid	Nee
			Patricia Schoolmeesters	stichtend lid	Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
			Mohamed Ridouani		Nee
Buren voor Wijken vzw					
	Algemene vergadering	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden		Nee
			Dries Werckx		Nee
	Raad van Bestuur	Partij			Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden		Nee
			Dries Werckx		Nee

Huis van het Kind vzw				
	Algemene vergadering	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden Hanne Schreurs	Nee Nee
	Raad van Bestuur	Partij		Bezoldigd
		sp.a	Bieke Verlinden Hanne Schreurs	Nee Nee

1.1.3. ADVIESORGANEN

A. CULTURELE RAAD

Als gevolg van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het lokaal cultuurbeleid werd de samenstelling en werking van de Culturele Raad grondig gewijzigd.

Sinds 2007 werd de deelraad sociaal-cultureel werk opgesplitst in een deelraad vorming en een deelraad vrije tijd, zodat de actuele structuur bestaat uit:

1. 5 sectorale deelraden (per werksoort)
2. 1 Cultuurkoepel, samengesteld uit de voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen van elk van de sectorale deelraden en een neutrale voorzitter, verkozen op basis van zijn deskundigheid

Samenstelling Bestuur

Cultuurkoepel:

- voorzitter: Geert Robberechts – La Petite Bande
- ondervoorzitter: Emile Van Binnebeke – individueel expert
- penningmeester: Sylvie dos Santos Bento – sToffen Madammen vzw

- Deelraad amateurkunsten:

- voorzitter: Oktaaf Duerinckx – Leuvense Filmclub
- ondervoorzitter: Mario Vanhaeren – Kon. Harmonie Volharding Kessel-lo
- secretaris: Hadrien Baudot – Trivial Muffins Theatre Association

- Deelraad erfgoed:

- voorzitter: Rob Belemans – FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
- ondervoorzitter: Emile Van Binnebeke – individueel expert
- secretaris: Klaas Jaap van der Meijden – Resonant vzw - Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed

- Deelraad kunsten:

- voorzitter: Tim Beernaert – KMSK Antwerpen
- ondervoorzitter: Mike Naert – Het Depot
- secretaris: Danie De Sadeleer – de bib

- Deelraad vorming:

- voorzitter: Jan Vermeir – Willemsfonds Leuven
- ondervoorzitter: Johan Vervoort - SPQR
- secretaris: Ria Mattheus – Femma Wilsele-Putkapel

- Deelraad vrije tijd:

- voorzitter: Christof Nuyttens – Speelduivel (De Leuvense Spellencub)
- ondervoorzitter: Sylvie dos Santos Bento – sToffen Madammen vzw
- secretaris: Dany Vandenbroeck- Friendship Force Leuven

Afgevaardigden van de Cultuurkoepel in de Raad van Bestuur van 30CC

- Jan Braeckman, Biezenstraat 3, 3000 Leuven
- Oktaaf Duerinckx, Karekietenlaan 30, 3010 Leuven
- Piet Jaspaert, Groenveldstraat 118, 3001 Leuven
- Geert Lievens, Tiensestraat 76/0301, 3000 Leuven
- Christof Nuyttens, Ijzerenmolenstraat 87, 3001 Leuven
- Hilde Plas, Platte-lostraat 232, 3010 Leuven
- Geert Robberechts, Stijdersstraat 56, 3000 Leuven
- Emile Van Binnebeke, Diestsesvest 67, 3000 Leuven
- Tim Beernaert, Erasme Ruelensvest 67, 3001 Leuven
- Jan Vermeir, Diestseseenweg 225/2, 3010 Leuven

B. JEUGDRAAD

In 2013 werd in samenwerking met Karuur vzw een proces doorlopen om de jeugdraad van Leuven te vernieuwen. Dit mondde uit in een nieuw concept van jeugdparticipatie in Leuven. Kabinet J, de Leuvense jongerenraad werd in 2014 boven het doopvont gehouden.

De jongeren van Kabinet J krijgen nu alle kansen om zichzelf waar te maken als dé jongerenadviesraad van de stad.

Zij worden financieel, logistiek en inhoudelijke ondersteund door de afdeling jeugd. Elk jaar krijgt de adviesraad een toelage van 2.000 euro van de stad.

In 2016 schreven ze een aantal adviezen over het cultuuraanbod in Leuven en de plek van kunst in de openbare ruimte. Nieuwe enthousiaste jongeren werden lid van Kabinet J waardoor er voldoende nieuwe ideeën een plek kregen in de adviesraad.

Kabinet J zet als officiële jeugdraad van stad Leuven op vraag van het stadsbestuur trajecten op om tot een door jongeren gedragen advies te komen rond bepaalde thema's. Kabinet J kan ook op eigen initiatief of op aangeven van Leuvense jongeren een proces opstarten om een advies te formuleren naar het stadsbestuur toe. Elk traject wordt op maat van de jongeren doorlopen.

Kabinet J wil alle Leuvense jongeren betrekken bij het beleid van de stad Leuven

Naast de officiële structuur van deze adviesraden bestaan er ook verschillende deelraden. Dit zijn onder andere de jeugdwerkraad, stuurgroepen van de stedelijke speelpleinen, Leuven's jeugdhuisen overlegplatform, jeugd welzijnsoverleg, mijnLeuven-crew,...

De deelraden behouden hun eigen ritme en manier van werken. Kabinet J blijft via de afdeling jeugd wel op de hoogte van de thema's die hier aan bod komen. Indien een thema relevant is voor Leuvense jeugd, kan Kabinet J op vraag van de deelraad een inhoudelijk traject uitwerken of de deelraad ondersteunen bij het schrijven van een advies.

Contact:

Maureen Pierloz

016/27.27.68

kabinetj@leuven.be

www.kabinetj.be

C. DERDEWERELDRAAD

De Leuvense Derdewereldraad is een van de stedelijke adviesraden. De gemeenteraad keurde haar statuten en huishoudelijk reglement goed op 26 juni 2002.

Samenstelling

In 2016 telde de Derdewereldraad een 25-tal stemgerechtigde leden, waarvan ongeveer 20 vertegenwoordigers van Leuvense ngo's of organisatieafdelingen die werkzaam zijn rond de Noord-Zuid- en de vredesproblematiek. Naast deze vertegenwoordigers maakten er ook individuele vrijwilligers deel van uit.

Het dagelijks bestuur bestond in 2016 uit drie personen: een voorzitter, een ondervoorzitter en een penningmeester. Ward Geens was de voorzitter.

Vergaderingen

De algemene vergadering kwam als gevolg van de oprichting van het Leuven's Netwerk Noord-Zuid (LENNZ) slechts een maal bijeen, het dagelijks bestuur twee maal.

Belangrijke agendapunten van de algemene vergadering en het dagelijks bestuur waren:

- het Leuven's Wereldfeest;
- de verdeling van de toelagen Noord-Zuidwerking 2016 van het stadsbestuur;
- de actualisatie van de toelagereglementen Noord-Zuidwerking van het stadsbestuur;
- de verdere uitbouw van het Leuven's Netwerk Noord-Zuid (LENNZ) voor alle Noord-Zuidorganisaties die in Groot Leuven actief zijn, en de mede-organisatie van de netwerkevenementen die plaatsvonden op 1 maart en 1 december;
- de eigen werking en rekeningen.

D. SENIORENRAAD

Samenstelling

De algemene vergadering telt 150 leden waarvan 62 effectieven (met stemrecht). Bijna allemaal zijn ze afgevaardigden van seniorenverenigingen in Leuven. Het betreft hier een 40-tal verenigingen. Het dagelijks bestuur telt 15 leden en de voorzitter is mevrouw Cécile Van Hoecke.

Vergaderingen

Het dagelijks bestuur en de algemene vergadering komen tweemaandelijks samen. Per deelgemeente zijn er werkgroepen. Behandelde agendapunten zijn o.a.:

- seniorenweek;
- seniorenbals;
- dialoogtafels voor Leuvense plussers;
- internationale ouderendag op 1 oktober;
- bespreking beleidsinitiatieven (bv. rollatortreffen op autoloze zondag);
- voorzien van interessante lezingen tijdens de algemene vergadering;
- werking en financiën;
- info uit andere adviesraden;
- werking regionale werkgroepen;
- lentefeest.

De seniorenraad organiseerde samen met de stad onder meer het lentefeest, de seniorenweek en de seniorenbals.

E. STEDELIJKE ADVIESRAAD KINDEROPVANG

Taken

De wettelijk verplichte taken van de SARKO zijn:

- advies geven over de strategische meerjarenplanning, luik kinderopvang, van stad Leuven;
- opmaak, uitvoering en bijsturing strategische meerjarenplanning, luik kinderopvang, van stad Leuven;
- dwarsverbindingen bewaken met het lokaal beleid ('integraal werken');
- advies geven over de verdere uitbouw van opvangvoorzieningen in Leuven;
- vorm geven aan het lokaal loket kinderopvang.

Samenstelling

Wettelijk is de SARKO samengesteld uit vertegenwoordigers van:

- lokale kinderopvanginitiatieven voor baby's en peuters en schoolkinderen;
- gebruikers van kinderopvang;
- het lokaal bestuur.

Dit betekent niet dat enkel de vertegenwoordigers aanwezig mogen zijn. De SARKO is een open vergadering waar iedereen welkom is, via het systeem van vertegenwoordiging wordt gegarandeerd dat elke groep een stem heeft bij thema's waarover gestemd moet worden.

Vergaderingen

De adviesraad komt minimaal 1 keer per jaar bijeen of op vraag van de leden. In 2016 kwam de SARKO twee keer samen (23 mei en 25 oktober). Op de agenda stond het rapport kinderopvang, de uitbreidingsronde van Kind en Gezin, de herwerking van het toelagereglement kinderopvang, het decreet 'opvang van baby's en peuters', de start van het loket vakantie- en jaaropvang, de conceptnota 'opvang en vrije tijd van schoolkinderen', vorming en de stand van zaken van acties uit de meerjarenplanning van stad Leuven.

Naast de SARKO zijn er regelmatig sectorvergaderingen: 10 vergaderingen sectorvergadering 'baby's en peuters' en 2 vergaderingen sector 'schoolkinderen' en werkgroepen.

F. ADVIESRAAD TOEGANKELIJKHEID

Beleidsvisie en participatie

Ledenbestand

Sinds 1997 wordt er in de stad Leuven actief gewerkt rond het thema toegankelijkheid voor personen met een beperking. De erkende adviesraad toegankelijkheid bestaat momenteel uit meer dan 15 enthousiaste leden met verschillende beperkingen (motorisch, visueel, auditief of mentaal) of organisaties die hen vertegenwoordigen én verschillende experts in het thema toegankelijkheid. Deze diversiteit is de grootste troef van de adviesraad.

De adviesraad is erg trots op deze samenstelling en tracht deze te behouden. Nieuwe leden zijn erg welkom, al hecht de adviesraad belang aan objectiviteit. (Kandidaat) leden of (kandidaat) organisaties moeten hun persoonlijke situatie kunnen overstijgen en meezoeken naar een inclusieve oplossing. Ze moeten tevens in staat zijn om mee te denken over thema's die hen mogelijk minder nauw aan het hart liggen. De (kandidaat) leden zetten hun 'persoonlijke ervaring' met andere woorden om in een 'kunde' die kan bijdragen tot een beter toegankelijke omgeving voor iedereen.

Kandidaat leden hebben eerst een gesprek met voorzitter en ondervoorzitter alvorens deel te nemen aan de vergaderingen. Zij nemen tijdens deze eerste vergaderingen eerder een observerende rol aan om kennis op te doen over de manier van werken van de adviesraad en om niet in herhaling te vallen rond eerdere aanbevelingen.

Werkerrein

De adviesraad toegankelijkheid (adviesraad) zet zich in voor het verbeteren van de toegankelijkheid voor personen met een beperking in Leuven en omstreken. De nadruk wordt gelegd op inclusie: het zoeken naar oplossingen waardoor iedereen op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan het maatschappelijke leven. De adviesraad gaat hierbij adviserend en sensibiliserend te werk en toont interesse in alle domeinen of thema's waaruit de samenleving bestaat. De adviesraad tracht ook aan vorming te doen, dit door aandachtspunten en alternatieve oplossingen aan te brengen en/of te documenteren.

Belangrijk hierbij is dat de adviesraad zelf niet Leuven toegankelijk zal maken. Het zijn de evenementorganisatoren, stratenplanners, architecten, beleidsmakers die toegankelijkheid dienen te 'creëren'. De adviesraad kan bijvoorbeeld adviseren om een brochure te maken over toegankelijke toeristische plekken in Leuven, wil graag ideeën geven over de inhoud en structuur en wil ze nalezen. Het schrijven wordt echter overgelaten aan de toeristische dienst van de stad.

De adviesraad zoekt tevens partnerschap op met andere organisaties die rond een gelijkaardig thema werken.

De voornaamste taak van de adviesraad blijft echter nog steeds het bespreken van plannen en uitvoeren van plaatsbezoeken aan gebouwen of de openbare ruimte die zich op het Leuvense grondgebied bevinden. Dit op vraag van ambtenaren of architecten van stad Leuven of op eigen initiatief. Hierbij hecht de adviesraad belang aan dialoog tussen de verschillende partijen, die als gelijkwaardige partners rond de tafel zitten. De adviesraad probeert van deze besprekingen altijd een uitgebreid verslag –en indien nodig een officieel advies - te maken, dat tevens bezorgd zal worden aan alle partijen. Daarna is de adviesraad steeds bereid tot verder overleg, indien de betrokken partijen dit wensen. De adviesraad hoopt zo vroeg mogelijk in het proces betrokken te worden, dit om nog verandering teweeg te kunnen brengen.

Daarenboven wordt er jaarlijks een jaarverslag opgemaakt met een overzicht van de werkpunten en activiteiten van het afgelopen jaar. Dit document wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen. Het college formuleert hierop een schriftelijke respons (conform het gemeentedecreet).

Manier van werken

De adviesraad komt elke derde woensdag van de maand samen. Het merendeel van de dossiers wordt aan de raad voorgelegd tijdens deze vergaderingen. Adviezen worden geformuleerd door overleg en na goedkeuring van de meerderheid van de leden.

Dossiers die meer tijd of specifieke kennis vragen zullen apart behandeld worden in een werkgroepje, waarvoor leden en externe experts zich kunnen opgeven. Dit werkgroepje komt op eigen initiatief en zoveel als nodig samen. De resultaten zullen steeds gepresenteerd en goedgekeurd worden op een vergadering van de adviesraad alvorens gecommuniceerd te worden naar externe partijen.

Indien er vanuit de vergadering een nood blijkt te zijn aan grote themaverzamelingen, zoals die de afgelopen jaren reeds georganiseerd werden rond 'handel' en 'wonen', dan zullen meerdere partijen op initiatief van de voorzitter hiervoor uitgenodigd worden.

Samenwerking met de stad

De adviesraad tracht dialoog aan te gaan met de verschillende niveaus en diensten binnen de stad. Het onderhoudt enerzijds regelmatig contacten met het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad. Anderzijds probeert de adviesraad ook het partnerschap met de stadsdiensten proactief uit te bouwen en te versterken. Het leggen en onderhouden van contacten is cruciaal om ons doel te bereiken. De adviesraad rekent ook op een regelmatigere respons vanuit de stad op zijn adviezen (conform het gemeentedecreet). Medewerkers van de stad zullen veelvuldig uitgenodigd worden op de vergaderingen van de adviesraad die hen aanbelangen. De adviesraad kan daarenboven rekenen op de gelijkemansconsulente van stad Leuven. Zij is essentieel om te weten wat er reilt en zeilt bij de stadsdiensten. Ze is voor de stadsdiensten het eerste aanspreekpunt bij vragen omtrent toegankelijkheidskwesties. Vragen waar niet meteen een duidelijk antwoord op is, legt ze voor aan de adviesraad. Omgekeerd kan de adviesraad rekenen op haar logistieke ondersteuning.

Verhouding ten opzichte van de wetgeving

De leden vinden het goed dat de Vlaamse verordening inzake toegankelijkheid¹ bestaat, maar willen mensen stimuleren om ze naar de geest en niet naar de letter te interpreteren. Toegankelijkheid heeft meer te maken met gebruiksgemak dan het afpunten van een technische checklist. Het kan soms de voorkeur hebben om een toilet te bouwen, dat 5cm² te klein is maar handig ingericht, dan eentje dat aan de norm voldoet, maar daarom zo onhandig gebouwd moest worden dat het in de praktijk voor veel mensen minder praktisch wordt.

Breder publiek

Hoewel het bespreken van plannen als voornaamste bezigheid wordt gezien, wil de adviesraad zijn naam en visie toch ook uitdragen naar een breder publiek van Leuvenaars toe, al dan niet met een beperking. Daarbij staat de adviesraad open voor acties of activiteiten waarbij de naam en werking van de adviesraad uitgedragen kunnen worden. Hierbij ligt steeds de nadruk op sensibiliseren.

Activiteiten

Hoewel de adviesraad uit zeer enthousiaste leden bestaat, die maandelijks op post zijn tijdens de vergaderingen en/of deelnemen aan belevingsparcours, zien we op dit moment geen draagvlak voor het op eigen initiatief organiseren van activiteiten. Gezien de adviesraad wel streeft naar grotere bekendmaking is de adviesraad eerder bereid tot het deelnemen aan andere activiteiten, waarbij we ons als groep kunnen aansluiten. In 2014 nam de adviesraad, deze visie indachtig, deel aan de activiteiten rond Leuven Autovrij en aan de Leuvense corrida. Plannen rond het organiseren van activiteiten worden steeds besproken met het dagelijks bestuur van de adviesraad en ter goedkeuring voorgelegd op één van de maandelijkse vergaderingen.

De adviesraad probeert daarenboven zijn kennis op vlak van toegankelijkheid uit te breiden of de sfeer binnen de groep te versterken door het bezoeken van 'good practices' op vlak van toegankelijkheid. Daarom bezocht de adviesraad reeds het UD woonlabo te Hasselt en het provinciedomein het Vinne in Zoutleeuw.

Website

Met de website communiceren we naar een breed publiek. De adviesraad streeft naar een neutrale website waarbij iedereen nuttige info kan vinden over de werking, de adviezen en de agenda van de adviesraad. De website kan ook links bevatten naar de websites van organisaties die in de adviesraad vertegenwoordigd zijn of activiteiten waaraan de adviesraad zal deelnemen. De adviesraad maakt echter geen reclame voor allerlei activiteiten en/of organisaties die iets doen voor mensen met een beperking.

Eind 2014 werd een twitter-account aangemaakt (@leuventoegank). In september 2015 zal ook een facebook pagina (Adviesraad toegankelijkheid Leuven) aangemaakt worden. Eventuele adviezen of acties kunnen ook via dergelijke wegen gecommuniceerd worden.

Communicatie

Dialoog via diverse media naar externe partijen toe over en rond de werking van de adviesraad of aanverwante dossiers wordt steeds gedaan in overleg met de raad en na goedkeuring van het dagelijks bestuur van de adviesraad (voorzitter, ondervoorzitter en penningmeester). Deze communicatie dient ondertekend te worden met de contactgegevens van de adviesraad of die van de voorzitter en onder

vermelding van 'namens de adviesraad toegankelijkheid Leuven'. Het uitnodigen van kandidaat leden, organisaties of gasten wordt gedaan door of na overleg met de voorzitter van de adviesraad.

Financiën

De betalingsdocumenten (facturen, bonnetjes) worden aan de secretaris bezorgd (bv. tijdens de maandelijkse vergadering), vooraleer de nodige overschrijvingen gebeuren. De secretaris van de adviesraad archiveert de (digitale) documenten. Jaarlijks maakt de penningmeester een bilan op van inkomsten en uitgaven.

Nabije toekomst

Als adviesraad toegankelijkheid vragen we dat er rekening gehouden wordt met de aanbevelingen, die geformuleerd werden na afloop van de bezoeken aan het college van burgemeester en schepenen na de verkiezingen van oktober 2012 (zie bijlage).

De adviesraad tracht het partnerschap met de stadsdiensten proactief uit te bouwen en te versterken. Dit partnerschap houdt in dat de adviesraad adviseert, sensibiliseert en vormt enerzijds en de diensten en het college een antwoord formuleren op vragen en adviezen anderzijds.

De adviesraad hoopt daarenboven geconsulteerd te worden bij het opstellen van verkiezingsprogramma's in aanloop van de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Lange termijn

Het streven moet zijn dat de adviesraad op termijn overbodig is, omdat toegankelijkheid een vanzelfsprekende reflex is geworden. Bij een planbespreking hoopt de adviesraad niet alleen op een correcte aanleg van concrete straten of pleinen, maar ook dat de betrokkenen eruit leren en die kennis toepassen bij toekomstige plannen. Dus dat elke dienst kennis opbouwt over toegankelijkheid zodat ze de adviesraad steeds minder nodig hebben of dat ze over de juiste contacten beschikken.

Werking 2016

In 2016 heeft de adviesraad niet stil gezeten. Maar in tegenstelling tot een aantal van de grote gebeurtenissen het voorbije jaar net om deze wereld een betere plaats te maken. Om aan Utopia te bouwen, zoals de stad Leuven als thema heeft gesteld. Een doel waar rolstoelen, blindenstokken, rollators en zo meer met veel plezier aan vasthaken. Utopia staat voor de kunst van het samenleven, iets waar de adviesraad het voorbije jaar ook weer bijzonder goed in geslaagd is. Ze hebben verschillende nieuwe kandidaat leden weten aan te trekken. De expertise van de adviesraad is nu ook nog breder geworden dankzij de inzet van nieuwe ervaringsdeskundige met een verstandelijke beperking. Zo wordt ook de eigen werking weer een stuk inclusiever en verder bereikt.

Utopia is ook samenwerken met andere organisaties. Steeds meer nieuwe organisaties vinden de weg naar de adviesraad. Zo vroeg het museum M meermaals om adviezen, hadden ze contact met UZ Gasthuisberg en nog veel meer. Ook bij het verkeerscirculatieplan werden ze nauw betrokken.

De adviesraad werd ook tijdens het project van de Bruul reeds in de bestek- en wedstrijd fase betrokken bij het ontwerp. Voor de adviesraad was dit een erg positieve ervaring en de raad hoopt op een gelijkaardige manier in de toekomst standaard betrokken te worden bij grote projecten.

De adviesraad ging ook zelf actief op zoek naar samenwerkingen, zoals met het Afrika filmfestival, met Kinopolis voor het disability filmfestival en de seniorenraad rond de toegankelijkheidsstraat op Leuven autovrij.

Werking 2017

De adviesraad heeft reeds plannen voor het jaar 2017. Er zijn al er heel wat overlegmomenten gepland met stadsdiensten en andere organisaties. De adviesraad hoopt nauw betrokken te worden bij het ontwerp van bijvoorbeeld de Hertogensite en de Podiumkunstenzaal. De adviesraad tracht ook nog nieuwe, geëngageerde leden aan te trekken.

G. SPORTRAAD

Hier een overzicht van de vergaderingen van de sportraad.

Infovergaderingen

- Praatcafé op 22/1/2016 met als onderwerpen infrastructuur/samenwerken/subsidie;
- Mijn sportclub: een VZW 20/04/2016;

- Time out tegen pesten: 10/10/2016;
- Stuurgroep infrastructuur: november 2016.

Bestuursvergaderingen

- 05/01/2016;
- 02/02/2016;
- 12/04/2016;
- 03/05/2016;
- 07/06/2016;
- 05/09/2016;
- 04/10/2016;
- 08/11/2016.

De bestuursvergaderingen gaan steeds de eerste dinsdag van de maand door. In de vakanties of in maart zijn er geen bestuursvergaderingen.

De algemene vergadering is doorgegaan op 1/03/2016 met volgende punten op de agenda:

- welkomstwoord;
- welkomstwoord schepen van sport Erik Vanderheiden;
- goedkeuring verslag AV 03.03.2015;
- jaarverslag van de stedelijke Sportraad Leuven;
- kwijting door de AV van commissarissen voor financiële controle;
- aanduiding nieuwe commissarissen;
- aanvaarding en schrapping clubs;
- afroepen van niet aanwezige clubs.

H. MILIEUADVIESRAAD

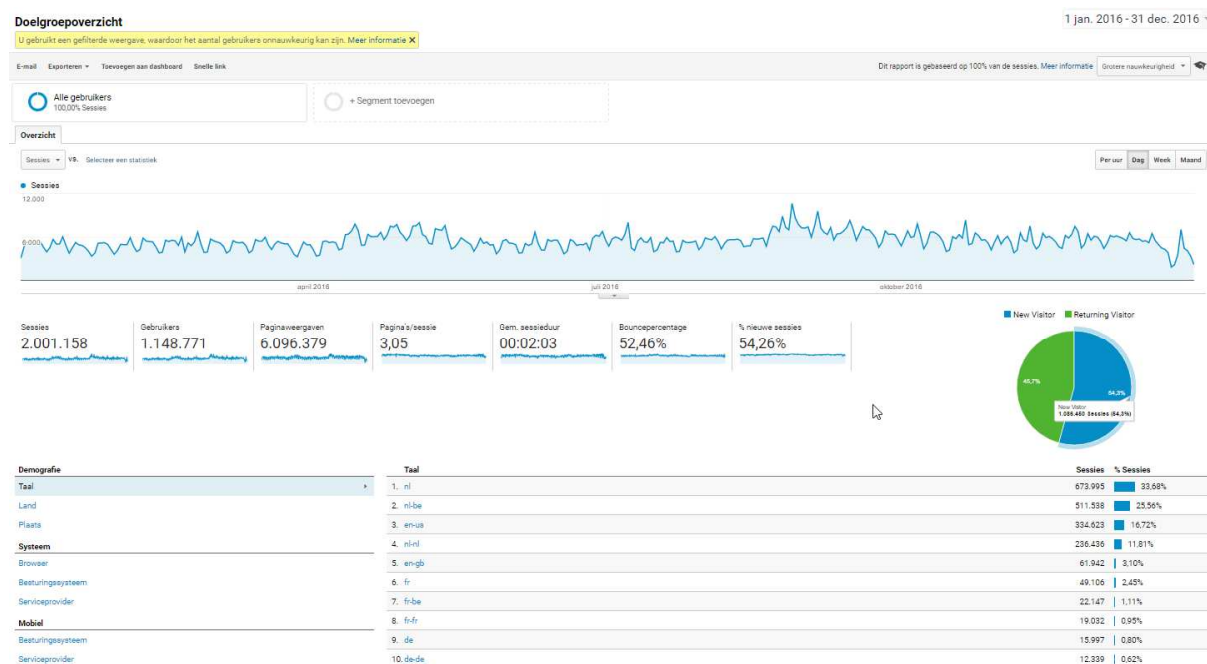
De milieu-adviesraad is een groep inwoners en afgevaardigden van verenigingen die het stadsbestuur adviseren over alle milieu-aspecten. In 2016 vond een grote vernieuwingsoperatie plaats wat ook een heropstart was van de werking. Dit betekent dat de werking in 2016 geruime tijd stil lag en pas in het najaar, na een succesvolle heropstarting er terug enkele vergaderingen plaatsvonden.

I. WOONRAAD - Lokaal woonoverleg

Dit overleg met verschillende lokale woonactoren (sociale huisvestingsmaatschappijen, huurdersbond, OCMW, CAW Oost-Brabant, buurtwerk, sociaal verhuurkantoor, ...) kwam in 2016 tweemaal samen. Voornaamste thema's die aan bod kwamen: aanbevelingen van de Vlaamse woonraad rond dak- en thuisloosheid, uitvoeringsprogramma 2016 van de sociale huisvestingsmaatschappijen en de herziening van het ruimtelijk structuurplan Leuven.

1.1.4. INFORMATIE AAN DE BEVOLKING

A. WEBSITE LEUVEN.BE

In december 2016 lanceerde de stad een nieuwe stedelijke website. Leuven.be stelt de gebruiker centraal, is opgebouwd volgens 'toptaken' (de meest gezochte informatie komt bovenaan), vertrekt vanuit mobiel (ontwikkeld in de eerste plaats voor smartphones) en is 'responsive' (past zich aan het gebruikte toestel aan). Alle teksten zijn herschreven (kort, helder, scanbaar).

B. PERSMEDEDELINGEN

De afdeling communicatie en stadsmarketing stuurde in 2016 225 persmededelingen en 171 uitnodigingen voor persconferenties of - activiteiten. Heel wat persmededelingen en -uitnodigingen worden verstuurd door de afdeling communicatie en stadsmarketing, maar lang niet allemaal. Onder andere 30CC, Museum M – Leuven en enkele samenwerkingsprojecten versturen zelf persmededelingen.

2012	2013	2014	2015	2016
+/- 350	+/- 240	+/- 265	336	396

C. PERSCONFERENTIES

In 2016 organiseerde de afdeling communicatie en stadsmarketing 12 persconferenties, namelijk de maandelijkse briefings van de pers naar aanleiding van de gemeenteraad.

2012	2013	2014	2015	2016
11	11	11	11	12

D. INFO Leuven

'Info Leuven' beleefde in 2016 zijn vierenveertigste en allerlaatste jaargang. Het informatieblad werd in 2016 als bijlage in De Streekkrant verdeeld. De inhoud bleef grotendeels dezelfde. Het werd verspreid in ca. 80.000 brievenbussen. Info Leuven bevatte administratieve mededelingen, aankondigingen van

activiteiten die de stad Leuven zelf organiseerde of waaraan ze meewerkte. Ook niet-tijdgebonden informatie van algemene aard en mededelingen van OCMW en provincie worden erin opgenomen.

In 2016 werden voorbereidingen getroffen voor de lancering van een nieuw maandblad vanaf januari 2017. Dit maandblad (LVN) vervangt de 'Info Leuven' volledig.

E. SOCIALE MEDIA

De communicatie op sociale media verliep in 2016 via volgende kanalen:

- Facebook (inclusief betaalde posts)
- Twitter
- Instagram
- LinkedIn

Naast pushberichten ('spreken'), doet de stad ook aan webcare via sociale media ('luisteren'): vragen, klachten en meldingen van burgers worden beantwoord.

In 2016 bekrachtigden het college en het DOL de visienota sociale media en werden er interne trainingen georganiseerd door de dienst communicatie.

F. VARIA

- Campagnes: Leuven Autovrij, Circulatie plan, Ruimtelijk Burgerzaken,...
- Jaarboek 2016
- Foto's: info Leuven, Mozaïek, digitaal fotoalbum, Toerisme Leuven, Archief, Tweebronnen, officiële ontvangsten, gebeurtenissen
- Tweewekelijkse digitale nieuwsbrieven (ca. 11.000 abonnees)
- Implementatie nieuwe huisstijl: verder toepassen nieuwe huisstijl op communicatiemedia, eenvoudige opmaken in de huisstijl, adviseren, bewaken van de huisstijl
- Crisiscommunicatie: uitwerking BNIP Imec en uitrol naar aanleiding van de opvang van gestrande reizigers bij de aanslagen op 22 maart 2016

G. CEL COMMUNICATIE STADSVERNIEUWING

PROJECTGEBONDEN COMMUNICATIE

Openbare werken:

Communicatie over verschillende werken (bewonersbrieven, infovergaderingen, handelaarsvergaderingen, Info Leuven, website, opvolgen werken nutsmaatschappijen, werfvergaderingen volgen,...)

- Martelarenlaan en Park Belle Vue
- Duivelsweg
- Fietsnelwegen
- Fietsspiraal
- Harboortstraat fietspad
- Hoegaardsestraat
- Jules Persoonsstraat
- Noormannenstraat – Predikherenstraat
- Parkstraat – Rapengang – Van 't Sestichstraat
- Sluisstraat – Klein Begijnhof
- Terbankstraat
- Tomveldstraat
- Tramweg
- Trottoirs
- Vaartkom bruggen
- Zeelstraat
- Opstart gebiedscommunicatie

Circulatieplan binnenstad

- Communicatie voorlopig plan: infomarkt (van 4 tot en met 10 maart), nieuwsbrieven, stadsgesprekken (op 14, 17, 22, 23 maart en 5, 7 april), ...
- Organisatie en invulling terugkoppelingsmomenten na aanpassing voorlopig plan: vijf momenten tussen 17 en 22 mei)
- Communicatie over definitieve plan:
 - Opmaak campagnebeeld Tom Schamp
 - Mozaïek
 - Brochure voor binnenstad
 - Brochure rond bereikbaarheid voor Leuven en buurgemeenten
 - Algemene folder
 - Scholenfolder
 - Gedrukte plannen met basisuitleg
 - Opmaak banieren
 - Opmaak verkeersborden voor signalisatie op terrein
 - Website
 - Campagnemateriaal: bestickering bussen De Lijn, bedrukken broodzakken, affiches, paneeltjes voor op boombakken...
 - Organisatie persmomenten

Ruimtelijk Structuurplan

- Communicatie voorbereiden over het nieuwe ruimtelijke structuurplan
- Teksten samenvatten en hoofdpunten voor communicatie eruit halen
- Mozaïek voorbereiden
- Bestek uitschrijven voor mobiele tentoonstelling
- Voorbereiden concept en inhoud mobiele tentoonstelling

Centrale Werkplaatsen

- Jaarlijkse nieuwsbrief
- Aanspreekpunt
- Communicatie over instandhouding en tijdelijke invulling hallen 4 en 5
- Communicatie over opening Treinpark

Vaartkom

- Opvolgen
- Communicatie over openbare werken in de Vaartkom (bruggen, Sluisstraat, Sluispark, Tramweg ...)
- Opmaak projectdossier voor prijs publieke ruimte

Den Bruul

- Opvolgen project en voorbereiden communicatie
- Nieuwsbrief
- Organisatie en opvolging participatiemoment

Hertogensite

- Opvolgen stand van zaken
- Aanspreekpunt
- Organisatie infomarkt naar aanleiding van openbaar onderzoek RUP
- Nieuwsbrief

Benedenstad

- Opstarten gebiedscommunicatie

Park Belle Vue en Martelarenlaan

- Opvolgen project
- Nieuwsbrieven over werfcommunicatie

Zwembadsite Wilsele

- Opstart gebiedscommunicatie Wilsele Putkapel
- Specifieke info over werken zwembad
- Organisatie en invulling infomoment

Parkabdij

- Opvolgen

Hoornplein

- Nieuwsbrief
- Aanspreekpunt

Blauwe zone

- Communicatie over uitbreiding blauwe zone
- Opmaak nieuwsbrieven
- Aanspreekpunt
-

Fietsbeleid

- Fietstips voor Info Leuven
- Enquete over voorlopig fietsbeleidsplan
- Communicatie over fietsinfrastructuur (fietsspiraal, fietssnelwegen, ...)

Verkeerscirculatie Spaanse Kroon

- Opmaken nieuwsbrieven
- Aanspreekpunt

Verkeerscirculatie Kessel-Lo

- Vastleggen infomomenten

Autodelen

- Herwerking folder en affiche

Begraafplaatsen

- Opmaak infopanelen

OVERKOEPELENDE COMMUNICATIE**Mozaïek**

- Stadsvernieuwingsmagazine Mozaïek: 1 nummer verschenen in 2016: over het circulatieplan
- Extra nummer voorbereid in 2016, maar uitgegeven in 2017: over structuurplan Leuven

Professionele rondleidingen

- De dienst communicatie stadsvernieuwing verzorgde regelmatig stadswandelingen op aanvraag van stedenbouwkundigen, architecten, ambtenaren, studenten,

Website

- Voor de verschillende stadsvernieuwingsprojecten en openbare werken werd de website systematisch aangepast.

Organisatie en moderatie verschillende infovergaderingen en infomarkten

- Wegenwerken
- Stadsvernieuwingsprojecten
- ...

Info stad Leuven

- Verschillende bijdragen

Allerlei

- vragen van studenten voor jaartaken, eindwerkjes, thesis, doctoraten, ...
- opvolgen SRO's/overleg met Vlaams Gewest/coördinatievergaderingen technische dienst/overleg NMBS ...

1.1.5. INFORMATIE AAN DE MEDEWERKERS

A. LAVANET

Dagelijks beheer en verdere oplap. Noodzaak aan nieuw intranet wordt steeds groter.

B. VARIA

Uitrollen antennewerking voor de communicatiemedewerkers van de verschillende stadsdiensten. Er waren twee redactieraden met de antennes, een in het voorjaar en in het najaar. De redactieraad in het najaar diende ter voorbereiding van het eerste nummer van het stadsmagazine LVN.

Er werd in 2016 verder gewerkt met een spoc (single point of contact) bij de dienst communicatie die de verschillende communicatievragen ontvangt. De vragen worden besproken tijdens het teamoverleg van de dienst communicatie. De spoc bezorgt nadien één gebundeld advies aan de vraagsteller.

1.2 GEMEENTEPERSONEEL

1.2.1. ALGEMENE INFORMATIE PERSONEELSBEZETTING IN KOPPEN

1.2.2. ALGEMENE INFORMATIE PERSONEELSBEZETTING IN VOLTIJDSE EQUIVALENTEN

1.2.3. PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

- A. Voorkomingsbeleid
- B. Jaarlijks actieplan
- C. Basisoverlegcomité preventie en bescherming op het werk
- D. Opleiding
- E. Nood-en interventieplan stad Leuven

1.2 GEMEENTEPERSONEEL

1.2.1. ALGEMENE INFORMATIE PERSONEELSBEZETTING IN KOPPEN

31 DECEMBER 2012 - 2013 - 2014 – 2015 - 2016

Stadsdiensten

	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
Directie	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen
Brandweer + hulpcentrum 100	150	147	151	Oprichting hulpverleningszone Oost	-
Algemene zaken	60	65	65	68	72
Burgerzaken	56	59	58	60	66
Communicatie&Stads marketing	30	31	31	35	39
Cultuur	116	117	115	121	125
Data&Facilitair Beheer	131	120	116	119	125
Financiën	39	42	42	41	44
Openbaar Domein	293	295	305	302	310
Personeel	24	23	22	26	28
Ruimtelijke Ontwikkeling	71	73	79	80	103
Sociale Zaken	122	126	135	141	159
Sport	76	78	78	78	80
G.I.D.P.B.W.	1	1	1	1	1
Kabinetten	11	10	10	13	13
Ombudsdienst	4	3	3	2	2
Stadssecretaris, adjunct stadssecretaris, adviseur	2	2	2	1	1
TOTAAL	1.186	1.192	1.213	1.089	1.168

Autonome Gemeentebedrijven

	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
Directie	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen	Aantal koppen
AGSL	20	20	26	26	23
AGM	44	47	52	50	56
TOTAAL	64	67	78	76	79

1.2.2. ALGEMENE INFORMATIE PERSONEELSBEZETTING IN VOLTijdSE EQUIVALENTEN

31 DECEMBER 2012 - 2013 - 2014 – 2015 - 2016

Stadsdiensten

	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
Directie	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten
Brandweer + hulpcentrum 100	148,90	144,60	149,40	Oprichting hulpverleningszone Oost	-
Algemene zaken	53,67	59,67	57,20	61,50	67,20
Burgerzaken	48,37	50,81	49,20	50,55	55,14
Communicatie&Stadsmarketing	26,57	27	28,10	31	32,20
Cultuur	97,43	100,08	95,78	102	105,70
Data&Facilitair Beheer	121,67	110,97	106,57	109,87	113,47
Financiën	34,50	38,5	38,40	36,30	37,60
Openbaar Domein	271,40	276,20	287,90	285,47	288,27
Personeel	20,81	18,74	17,80	21,94	22,04
Ruimtelijke Ontwikkeling	63,05	64,27	68,52	70,25	92,35
Sociale Zaken	99,21	103,78	112,52	117,51	135,64
Sport	70,40	71,6	71,30	71,20	72,20
G.I.D.P.B.W.	1	1	1	0,80	0,80
Kabinetten	9,80	8,8	8,40	10,70	10,60
Ombudsdienst	3	2,8	2,80	1,80	1,60
Stadssecretaris, adjunct stadssecretaris, adviseur	1,5	1,5	1,50	1	1
TOTAAL	1.071,28	1.080,33	1.096,39	971,89	1.035,81

Autonome Gemeentebedrijven

	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
Directie	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten	Voltijdse equivalenten
AGSL	17,80	19,20	23,60	22,20	21,00
AGM	38,59	43,15	46,24	44,95	50,90
TOTAAL	56,39	62,35	69,84	67,15	71,90

1.2.3. PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

A. VOORKOMINGSBELEID

werkplaatsbezoeken i.s.m. de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
onderzoeken en adviezen voorkoming arbeidsongevallen
onderzoeken en adviezen bij het aankopen van machines, installaties en collectieve beschermingsuitrustingen en het opstellen van indienststellingsverslagen
keuringen door externe dienst voor technische controles
controle blusmiddelen
inventaris asbest stadsgebouwen
adviezen inzake persoonlijke beschermingsuitrustingen
onderzoeken en inentingen stadspersoneel
aankopen EHBO-materiaal
samenwerking preventiedienst ETHIAS
overleg met de firma voor technisch onderhoud Cofely
brandveiligheid stadsgebouwen
evacuatieoefeningen
opleiding en informatie personeel (doorzenden verslagen BOC, verslagen werkplaatsbezoeken, veiligheidsinstructiekaarten, folders...)
ergonomie: onderzoeken van de werkposten i.s.m. externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
risicoanalyse
overleg met de dienst data- en facilitair beheer gebouwbeheer en de verschillende directies
overleg met de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
overleg met de preventieadviseurs van de centrumsteden en de intercommunales en de VVSG
opstellen jaarlijks actieplan, globaal preventieplan
psychosociale factoren: intervisie preventieadviseur psychosociale aspecten en vertrouwenspersonen
secretariaat, documentatie en info

B. JAARLIJKS ACTIEPLAN

veiligheid bij werkzaamheden langs de openbare weg
maatregelen voor oudere werknemers
risicoanalyse brand

C. BASISOVERLEGCOMITE PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

Boc stad, AGSL, museum M: 7
Aboc onderwijs: 4
Boc politie: 2

D. OPLEIDING

'welzijn op het werk' voor nieuwe personeelsleden
EHBO-cursus
inspectie toezicht welzijn op het werk
signalisatie werkzaamheden langs de openbare weg
elektromagnetische straling

E. NOOD- EN INTERVENTIEPLANNING STAD LEUVEN

veiligheidscel
actualisatie nood- en interventieplan stad Leuven en bijzondere nood- en interventieplannen
oefening girafant
opleiding nieuwe portaalsite ICMS
dossiers rampenschade

1.3. GEMEENTEFINANCIËN

1.3.1. Belastingen en retributies

1.3.2. Jaarrekening 2016

1.3. GEMEENTEFINANCIËN

1.3.1. Belastingen en retributies

Belastingen/Retributie	2014	2015	2016
Belasting op afgifte van administratieve documenten	793.091	930.265	842.520
Belasting op uithangborden en lichtreclames	54.167	56.316	36.24
Belasting op verspreiding van reclame (aanplakking door de stad)	5.473	3.800	3.335
Verblijfbelasting	344.010	340.102	370.758
Belasting op vertoningen	140.460	333.085	246.040
Belasting op plaatsrecht op markten	396.054	391.537	376.519
Belasting op kermissen, kermiskramen en –wagens	95.914	93.248	86.376
Belasting op het plaatsen van terrassen, tafels, stoelen	0	404.497	0
Belasting op standplaatsen taxi's en huurrijtuigen	0	45.100	17.069
Belasting op inname openbaar domein	151.593	164.789	77.856
Activeringsheffing op de niet-bebouwde gronden	72.254	70.504	71.394
Belasting op ontstentenis van parkeerruimten	0	0	0
Belasting op valse aanmeldingen	11.850	4.872	4.368
Aanvullende belasting op onroerende voorheffing	44.195.267	44.913.267	44.134.154
Aanvullende belasting op de personenbelasting (8%)	31.986.730	40.678.765	40.642.883
Aanvullende belasting op de belasting op motorrijtuigen	2.220.387	2.244.864	2.239.039
Belasting op masten en pylonen	317.500	322.500	7.500
Aanvullende belasting op leegstaande bedrijfsruimten	33.976	38.620	107.314
Belasting op leegstand (woningen)	637.855	967.673	981.107
Belasting op aanplakborden	0	190.703	95.699
Belasting op tweede verblijven	5.325.200	3.037.546,83	788.963
Belasting op nachtwinkels	46.800	43.500	35.694
Belasting op tijdelijke parkeervergunningen	362.054	425.171	493.940
Belasting op aanvraag stedenbouwkundige documenten	130.592	103.946	95.146
Belasting op commerciële vestigingen (promotaks)	0	0	224.870

1.3.2. Jaarrekening 2016

Conform 'Jaarrekening 2016': gemeenteraadsbeslissing van 23 mei 2017.

1.4. VERZEKERINGEN EN JURIDISCHE DOSSIERS

1.4.1. VERZEKERINGEN

1.4.2. JURIDISCHE DOSSIERS

- A. Afgehandelde Zaken
- B. Zaken in Behandeling
- C. Overzicht

1.4. VERZEKERINGEN EN JURIDISCHE DOSSIERS

1.4.1. VERZEKERINGEN

Tot 31 december 2015 was de stad Leuven voor de risicoverzekeringen vrijwel volledig verzekerd bij de maatschappij Ethias. Enkele zeer specifieke risico's waren verzekerd bij de maatschappij KBC.

Begin 2015 vond een audit plaats van de verzekeringsportefeuille die resulteerde in diverse voorstellen tot optimalisatie. De audit werd gevolgd door een overheidsopdracht voor de risicoverzekeringen. Er werd besloten deze opdracht te voeren via onderhandelingsprocedure met bekendmaking en met een opdeling in volgende percelen (verzekeringstakken):

- personenverzekeringen (arbeidsongevallen en lichamelijke ongevallen);
- verzekeringen Materiële Schade (brand en alle risico);
- verzekeringen Aansprakelijkheid (burgerlijke aansprakelijkheid, beroepsaansprakelijkheid en gecombineerde verzekeringen BA en lichamelijke ongevallen);
- verzekeringen Auto (wagenpark en omnium dienstverplaatsingen).

De stad Leuven trad voor deze opdracht op als opdrachtcentrale in de zin van art. 2, 4° en art. 15 van de Wet overheidsopdrachten van 15 juni 2006, met het oog op het afsluiten van polissen die zowel voor de stad Leuven zijn bestemd als voor de Politiezone Leuven, het OCMW Leuven, AG Stadsontwikkeling Leuven en AG Museum Leuven.

De beslissing tot gunning van de opdracht gebeurde via beslissing CBS van 18 september 2015. De aanvang van de nieuwe polissen was 1 januari 2016.

De hierna vermelde maatschappijen kregen de opdracht toegewezen voor de voorziene totale duurtijd van 4 jaar:

Perceel (verzekeringstak)	Verzekeringsmaatschappij
Personenverzekeringen	Ethias
Verzekeringen Materiële Schade	Belfius
Verzekeringen Aansprakelijkheid	Ethias
Verzekeringen Auto	Belfius

De overheidsopdracht heeft voor de stad Leuven (exclusief Politiezone Leuven en de andere deelnemende overheden) geresulteerd in een premievoordeel op jaarbasis van 456.624,01 EUR (47,29%).

Een aantal niet-permanent te verzekeren risico's (o.m. alle bouwplaatsrisico's, ...) en zeer specifieke risico's hebben geen voorwerp uitgemaakt van voormelde opdracht. Zij worden in functie van de reële behoeften aan dekking in concurrentie gesteld via aparte opdrachten.

1.4.2. JURIDISCHE DOSSIERS

A. AFGEHANDELDE ZAKEN

1. onderzoek – adviezen	1019
2. rechtszaken	
• Vrederechten	4
• Rechtbank Eerste Aanleg	17
• Arbeidsrechtbank	3
• Rechtbank Koophandel	/
• Jeugdrechtbank	/
• Politierechtbanken	6
• Correctionele Rechtbanken	3
• Beslagrechtbank	1
• Hof van Beroep	6
• Bestendige Deputatie	/
• Raad van State	6
• Hof van Cassatie	/
• Raad voor Vergunningsbetwistingen	7

• Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	<u> </u> /
Totaal afgehandelde zaken	1072

B. ZAKEN IN BEHANDELING

1. onderzoek – adviezen	1234
2. rechtszaken	
• Vredegerechten	116
• Rechtbank Eerste Aanleg	309
• Arbeidsrechtbank	4
• Rechtbank Koophandel	2
• Jeugdrechtbank	4
• Politierechtbank	39
• Correctionele Rechtbank	35
• Beslagrechtbank	7
• Hof van Beroep	52
• Raad van State	27
• Hof van Cassatie	2
• Ministerie Vlaamse Gemeenschap (tucht)	/
• Bestendige Deputatie	/
• Raad voor Vergunningsbetwistingen	23
• Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	1
• Parket van de Procureur des Konings	<u> </u> 1
Totaal aantal zaken in behandeling	1856

C. Overzicht

Totaal aantal zaken	675
Totaal aantal adviezen	<u>2253</u>
Totaal aantal dossiers	2928

FUNCTIONELE INFORMATIE

DEEL 2

2.1. ALGEMENE ADMINISTRATIE

2.1.1 BEVOLKING

- A. Algemene opgave van de beweging van de bevolking
- B. Beweging van de bevolking - Belgen en buitenlanders
- C. Wachtregister
- D. Evolutie van de totale bevolking
- E. Verdeling van de bevolking naar geslacht
- F. Verdeling van de bevolking over de deelgemeenten
- G. Verdeling van de bevolking naar nationaliteit
- H. Natuurlijke beweging
- I. Migratiebeweging
- J. Verhuizingen binnen de stad
- K. Aantal kiezers
- L. Burgerlijke staat van de referentiepersonen
- M. Aantal gezinnen en gezinsgrootte
- N. Aantal gehuwden en wettelijk samenwonenden
- O. Tabellen leeftijdsopbouw
- P. Vergroening, actieve bevolking, vergrijzing
- Q. Weetjes

2.1.2 AFLEVERING ADMINISTRATIEVE STUKKEN

- A. Identiteitskaarten
- B. Elektronische verblijfskaarten
- C. Identiteitsbewijzen voor kinderen -12 jaar
- D. Internationale paspoorten
- E. Attesten van immatriculatie
- F. Rijbewijzen
- G. Pensioenaanvragen
- H. Uittreksels strafregister

2.1.3 BURGERLIJKE STAND

- A. Geboorten
- B. Overlijden
- C. Huwelijken
- D. Wettelijke samenwoning
- E. Huwelijksjubilea
- F. Toelating tot crematie
- G. Bijzondere registers

2.1.4 AANTAL BEZOEKERS STADSKANTOOR

2.1. ALGEMENE ADMINISTRATIE

2.1.1 BEVOLKING

A. ALGEMENE OPGAVE VAN DE BEWEGING VAN DE BEVOLKING

1. Geboorten

	mannen	vrouwen	totaal
- aantal kinderen in de gemeente geboren en behorend tot de werkelijke bevolking	579	533	1112
- aantal kinderen in een andere gemeente van het Rijk geboren en tot de werkelijke bevolking behorend	30	20	50
- aantal kinderen geboren in het buitenland en tot de werkelijke bevolking behorend	0	0	0
TOTAAL	609	553	1162

2. Immigratie

- personen uit een andere gemeente van het Rijk gekomen	3276	2683	5959
- personen uit het buitenland gekomen	2324	2326	4650
TOTAAL	5600	5009	10609

Algemeen totaal van 1 en 2	6209	5562	11771
-----------------------------------	-------------	-------------	--------------

3. Overleden personen

- personen in de gemeente overleden en tot de werkelijke bevolking behorend	380	400	780
- personen in een andere gemeente van het Rijk overleden en tot de werkelijke bevolking behorend	25	26	51
- personen in een ander land overleden en tot de werkelijke bevolking behorend	6	0	6
TOTAAL	411	426	837

4. Emigratie

- personen vertrokken naar een andere gemeente van het Rijk	2979	2750	5729
- personen vertrokken naar het buitenland	1412	1471	2883
- personen afgeschreven van ambtswege	775	523	1298
TOTAAL	5166	4744	9910

Algemeen totaal van 3 en 4	5577	5170	10747
-----------------------------------	-------------	-------------	--------------

B. BEWEGING VAN DE BEVOLKING - BELGEN EN NIET-BELGEN

1. Geboorten

	mannen	vrouwen	totaal
- Belgen	494	448	942
- niet-Belgen	115	105	220
TOTAAL	609	553	1162

2. Overleden personen

- Belgen	404	420	824
- niet-Belgen	7	6	13
TOTAAL	411	426	837

3. Binnenlandse verhuizingen

- IMMIGRATIE	a) Belgen	2322	2143	4465
	b) niet-Belgen	954	540	1494
TOTAAL		3276	2683	5959

- IMMIGRATIE PER PROVINCIE	mannen	vrouwen	totaal
Antwerpen	432	330	762
Brussels hoofdstedelijk gewest	239	185	424
Henegouwen	60	33	93
Limburg	386	331	717
Luik	101	47	148
Luxemburg	38	12	50
Namen	30	26	56
Oost-Vlaanderen	153	128	281
Vlaams-Brabant	1411	1339	2750
Waals-Brabant	38	24	62
West-Vlaanderen	192	147	339
Herinschrijving na ambtshalve afvoering	196	81	277
TOTAAL	3276	2683	5959

- EMIGRATIE	a) Belgen	2434	2320	4754
	b) niet-Belgen	545	430	975
TOTAAL		2979	2750	5729

- EMIGRATIE PER PROVINCIE	mannen	vrouwen	totaal
Antwerpen	409	366	775
Brussels hoofdstedelijk gewest	198	171	369
Henegouwen	10	5	15
Limburg	263	240	503
Luik	22	11	33
Luxemburg	4	1	5
Namen	11	5	16
Oost-Vlaanderen	133	128	261
Vlaams-Brabant	1792	1692	3484
Waals-Brabant	30	35	65
West-Vlaanderen	107	96	203
TOTAAL	2979	2750	5729

4. Landverhuizingen

		mannen	vrouwen	totaal
- IMMIGRATIE	a) Belgen	108	92	200
	b) niet-Belgen	2216	2234	4450
	TOTAAL	2324	2326	4650
- EMIGRATIE	a) Belgen	198	168	366
	b) niet-Belgen	1214	1303	2517
	TOTAAL	1412	1471	2883

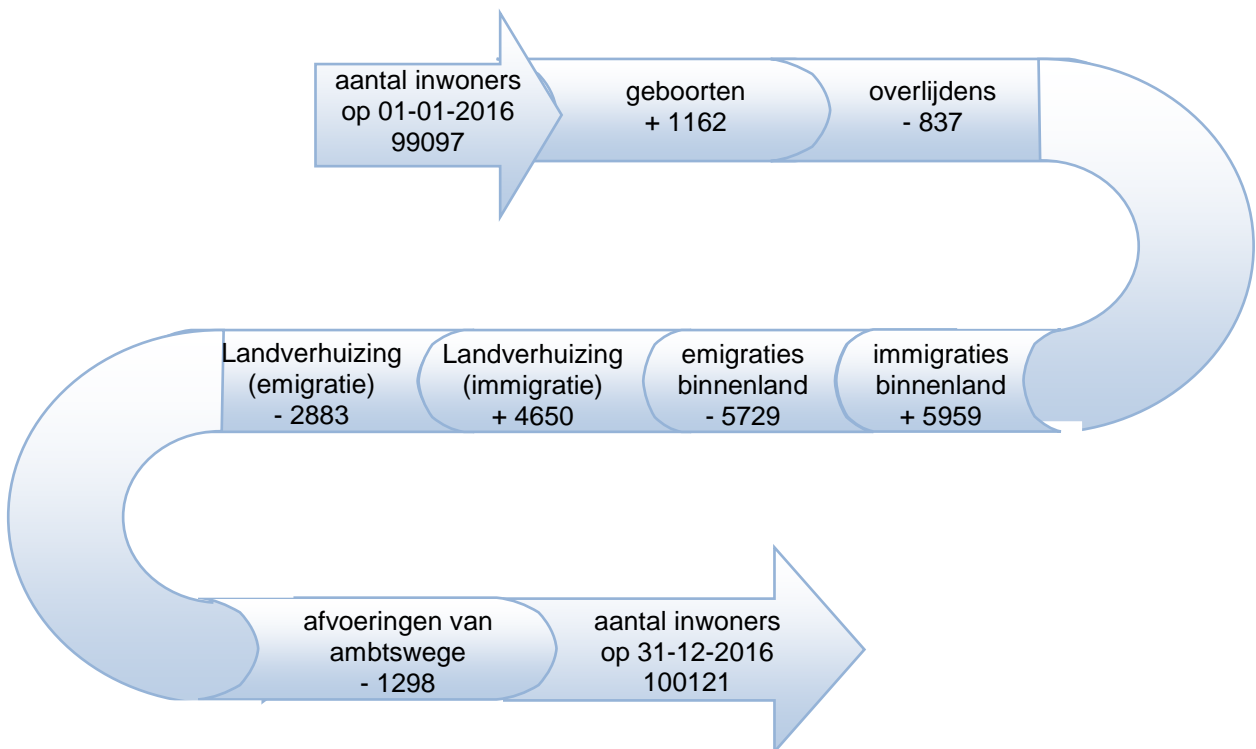
5. Verhuizingen binnen de stad

- Belgen	2726	2521	5247
- niet-Belgen	1713	1485	3198
TOTAAL	4439	4006	8445

6. Afvoeringen van ambtswege

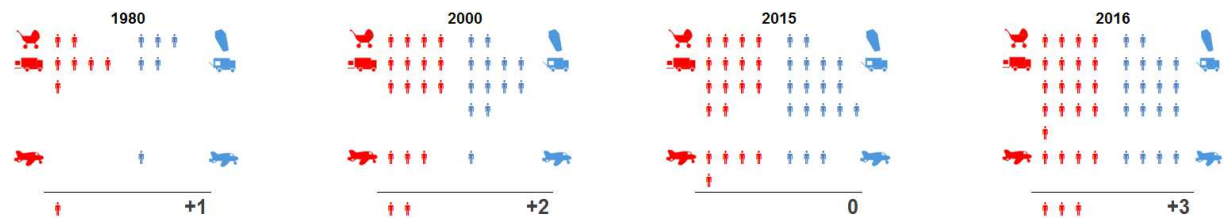
- Belgen	181	67	248
- niet-Belgen	594	456	1050
TOTAAL	775	523	1298

Loop van de bevolking in 2016

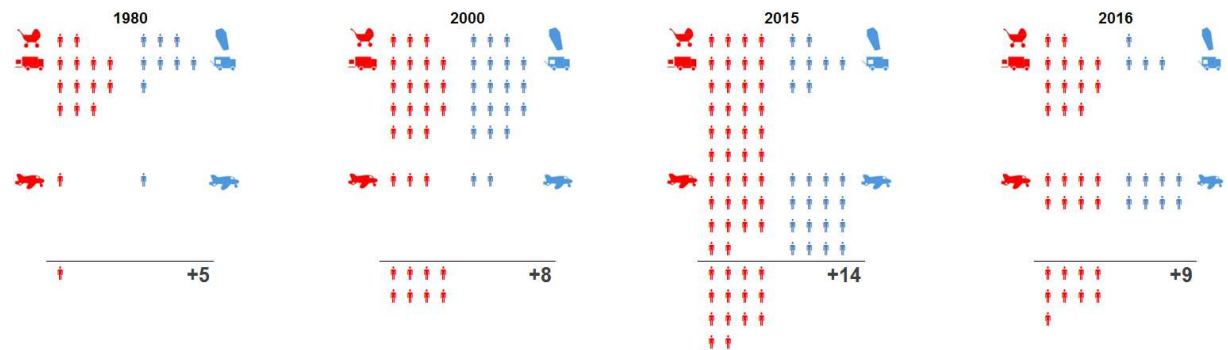

Gemiddelde dagelijkse loop van de bevolking tijdens de maanden april en oktober in 1980, 2000, 2015 en 2016

APRIL

OKTOBER

- geboorte
- aankomst
- immigratie
- overlijden
- vertrek
- emigratie

C. WACHTREGISTER

De wet van 24 mei 1994 tot het oprichten van een wachtregister voor de kandidaat-vluchtelingen is door het Koninklijk Besluit van 01 februari 1995 in voege getreden.

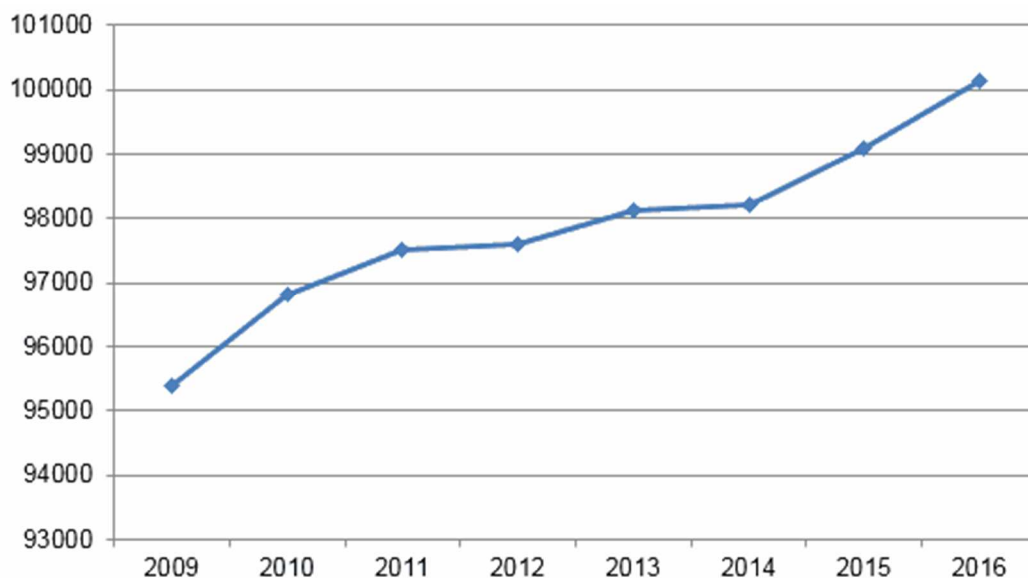
Hierdoor moesten alle personen die voorheen in het vreemdelingenregister ingeschreven waren en waarvan de asielprocedure nog in behandeling was, overgeschreven worden naar het wachtregister. De wetgeving op het houden van het wachtregister bepaalt dat deze personen niet mogen meegeteld worden in het bevolkingscijfer van de gemeente.

Personen ingeschreven in het wachtregister op 31 december 2016

mannen	vrouwen	TOTAAL
108	70	178

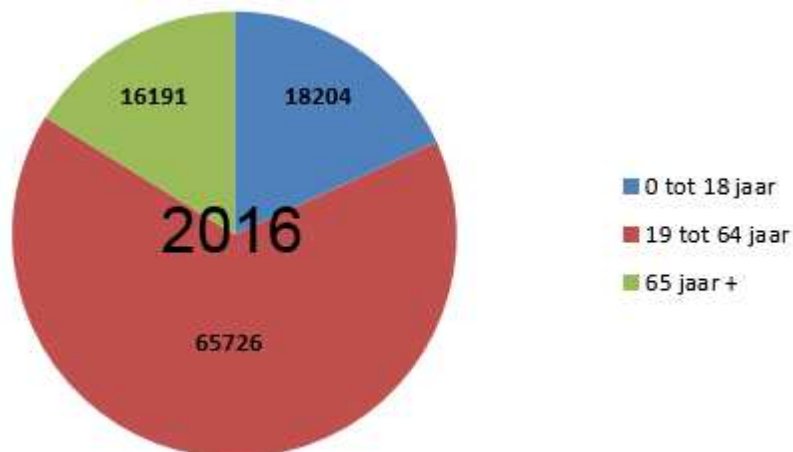
D. EVOLUTIE VAN DE TOTALE BEVOLKING

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal inwoners	95390	96820	97505	97596	98130	98216	99097	100121
+/-	+1,24%	+1,50%	+0,71%	+0,09%	+0,55%	+0,09%	+0,90%	+1,03%

Evolutie per leeftijdscategorie: totale bevolking

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0 tot 18 jaar	16651	16816	17698	17789	17701	17873	17847	17992	18204
	18,8%	18,5%	18,3%	18,2%	18,1%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%
19 tot 64 jaar	56363	58532	63512	63930	64003	64307	64376	65058	65726
	63,6%	64,5%	65,6%	65,7%	65,6%	65,5%	65,5%	65,7%	65,6%
65 jaar +	15550	15376	15580	15740	15839	15969	15993	16047	16191
	17,6%	17,0%	16,1%	16,1%	16,3%	16,3%	16,3%	16,2%	16,2%
TOTAAL	88564	90695	96820	97505	97596	98130	98216	99097	100121

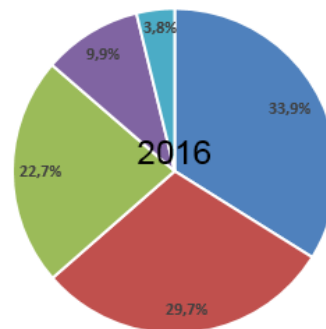
E. VERDELING VAN DE BEVOLKING NAAR GESLACHT

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
mannen	48097	48390	48584	48916	48972	49551	50178
	49,68%	49,63%	49,78%	49,85%	49,86%	50,00%	50,12%
vrouwen	48723	49115	49012	49214	49244	49546	49943
	50,32%	50,37%	50,22%	50,15%	50,14%	50,00%	49,88%
TOTAAL	96820	97505	97596	98130	98216	99097	100121

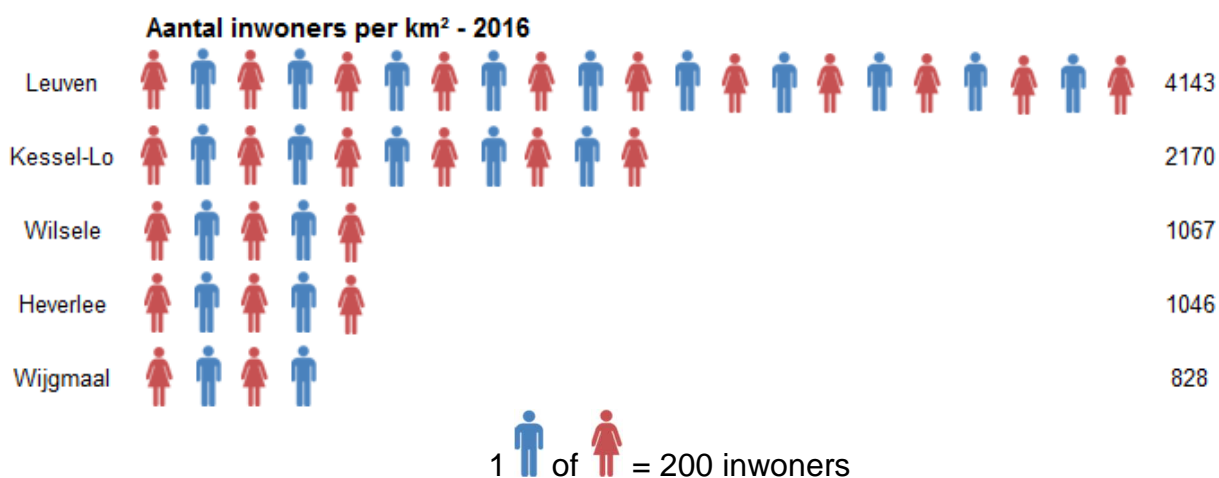

F. VERDELING VAN DE BEVOLKING OVER DE DEELGEMEENTEN

	Leuven	Kessel-Lo	Heverlee	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
2006	30169	27476	21429	9354	3505	91933
2007	30283	27755	21721	9454	3519	92732
2008	31444	27936	21996	9385	3463	94224
2009	32076	28226	22094	9480	3514	95390
2010	32802	28572	22347	9528	3571	96820
2011	33118	28762	22412	9634	3579	97505
2012	32771	28923	22610	9730	3562	97596
2013	33042	29094	22622	9780	3592	98130
2014	33005	29220	22516	9844	3631	98216
2015	33561	29392	22614	9900	3630	99097
2016	33935	29727	22774	9885	3800	100121
	33,9%	29,7%	22,7%	9,9%	3,8%	100%

Aantal inwoners per km ²	Leuven	Kessel-Lo	Wilsele	Heverlee	Wijgmaal
Oppervlakte (km²)	8,19	13,70	9,26	21,78	4,59
Aantal inwoners 2003	3536	1959	1009	968	771
Aantal inwoners 2005	3582	1999	1011	970	761
Aantal inwoners 2007	3698	2026	1021	997	767
Aantal inwoners 2009	3916	2060	1024	1014	766
Aantal inwoners 2011	4044	2099	1040	1029	780
Aantal inwoners 2013	4034	2124	1056	1039	783
Aantal inwoners 2014	4030	2133	1063	1034	791
Aantal inwoners 2015	4098	2145	1069	1038	791
Aantal inwoners 2016	4143	2170	1067	1046	828

G. VERDELING VAN DE BEVOLKING NAAR NATIONALITEIT

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Belgen	81710	81867	81837	81864	81826	82256	82318	82500	82118	82263	82205
	+0,04%	+0,19%	-0,04%	+0,03%	-0,05%	+0,53%	+0,08%	+0,22%	-0,46%	+0,18%	-0,07%
niet-Belgen ⁽¹⁾	10223	10865	12387	13526	14994	15249	15278	15630	16098	16834	17916
	+13,40%	+6,28%	+14,01%	+9,20%	+10,85%	+1,70%	+0,19%	+2,30%	+2,99%	+4,57%	+6,43%
TOTAAL	91933	92732	94224	95390	96820	97505	97596	98130	98216	99097	100121

⁽¹⁾ verdeeld over 162 nationaliteiten

TOP 10 NATIONALITEITEN: EU (EXCL. BELGIË) EN NIET-EU

Rang	Land	2016	
		aantal	%
EU			
1	Nederland	1799	10,0%
2	Polen (Rep.)	978	5,5%
3	Italië	965	5,4%
4	Spanje	838	4,7%
5	Duitsland (Bondsrep.)	477	2,7%
6	Roemenië	431	2,4%
7	Verenigd Koninkrijk	401	2,2%
8	Frankrijk	388	2,2%
9	Portugal	344	1,9%
10	Griekenland	292	1,6%

Rang	Land	2016	
		aantal	%
niet-EU			
1	China	1163	6,5%
2	India	787	4,4%
3	Verenigde Staten	499	2,8%
4	Nepal	474	2,6%
5	Marokko	375	2,1%
6	Turkije	285	1,6%
7	Slowakije	272	1,5%
8	Russische Federatie	271	1,5%
9	Irak	260	1,5%
10	Iran	244	1,4%

TOTAAL	11543	64,4%
Andere nationaliteiten	6373	35,6%
Alle niet-Belgen	17916	100%

TOP 10 NATIONALITEITEN STUDENTEN: EU (EXCL. BELGIË) EN NIET-EU

Rang	Land	2016	
EU		aantal	%
1	Nederland	502	7,8%
2	Spanje	438	6,8%
3	Italië	377	5,9%
4	Griekenland	169	2,6%
5	Polen	151	2,4%
6	Verenigd Koninkrijk	141	2,2%
7	Duitsland	113	1,8%
8	Portugal	105	1,6%
9	Roemenië	94	1,5%
10	Ierland	94	1,5%

niet-EU		aantal	%
1	China	654	10,2%
2	India	305	4,8%
3	Verenigde Staten	263	4,1%
4	Turkije	139	2,2%
5	Russische Federatie	111	1,7%
6	Kameroen	111	1,7%
7	Iran (Islamitische Rep.)	106	1,7%
8	Nepal	93	1,5%
9	Vietnam	91	1,4%
10	Brazilië	87	1,4%

TOTAAL TOP 20	4144	64,8%
Andere nationaliteiten	2256	35,3%
Alle niet-Belgische studenten	6400	100%
Totaal aantal nationaliteiten	159	

H. NATUURLIJKE BEWEGING

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
geboorten	1317	1277	1263	1320	1353	1247	1242	1287	1236	1146	1162
overlijdens	816	833	835	783	773	804	823	841	840	851	837
SALDO	+501	+441	+428	+537	+580	+443	+419	+446	+396	+295	+325

I. MIGRATIEBEWEGING

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
inwijkingen	7617	7683	8185	6879	6748	7524	9198	9449	9494	10123	10609
uitwijkingen ⁽¹⁾	7191	6532	6764	6838	6892	7057	7452	7747	8227	7983	8612
SALDO	+426	+1151	+1421	+41	-144	+467	+1746	+1702	+1267	+2140	+1997

⁽¹⁾ Uitwijkingen zijn exclusief ambtshalve afvoeringen.

J. VERHUIZINGEN BINNEN DE STAD

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Belgen	4501	4612	4782	4483	4596	4222	4048	4488	4935	4629	5247
	-	+2,5%	+3,7%	-6,3%	+2,5%	-8,1%	-4,1%	+10,9%	+10,0%	-6,2%	+13,4%
niet-Belgen	1913	2023	2302	2349	2640	2743	2615	2679	2912	2924	3198
	-	+5,8%	+13,8%	+2,0%	+12,4%	+3,9%	-4,7%	+2,4%	+8,7%	+0,4%	+9,4%
TOTAAL	6414	6635	7084	6832	7236	6965	6663	7167	7847	7553	8445

K. AANTAL KIEZERS

	2006	2007	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Federale Wetgevende Kamers	-	66280	-	66367	-	68981	-	-	-
Vlaamse Raad	-	-	66469	-	-	66980	67118	-	-
Gemeente- en Provincieraad	66776	-	-	-	67389	-	-	67226	67180
Europees Parlement	-	-	66857	-	-	69435	67118	-	-
Belgen	66234	66280	66469	66367	66715	68981	67118	67226	67180
niet-Belgische EU-burgers	371	-	388	-	455	454	454	-	-
niet-EU burgers	171	-	-	-	219	-	-	-	-

L. BURGERLIJKE STAAT VAN DE REFERENTIEPERSONEN

	2012 ⁽¹⁾	2013	2014	2015	2016	
Ongehuwde man	12133	12184	12309	12815	13352	+10,05%
Ongehuwde vrouw	9094	9271	9351	9496	9768	+7,41%
Gehuwde man	14289	14059	13788	13685	13655	-4,44%
Gehuwde vrouw	2312	2367	2439	2513	2576	+11,42%
Weduwnaar	944	920	921	918	888	-5,93%
Weduwe	3263	3197	3115	3057	2997	-8,15%
Uit de echt gescheiden man	2449	2460	2406	2458	2450	+0,04%
Uit de echt gescheiden vrouw	3449	3515	3542	3593	3636	+5,42%

(¹) Referentiejaar.

M. AANTAL GEZINNEN EN GEZINSGROOTTE

De referentiepersoon wordt meegeteld bij het aantal gezinsleden

Aantal gezinsleden	2015		2016		Aantal kinderen	2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%		Aantal	%	Aantal	%
1	22958	47,28%	23598	47,83%	0	35466	73,04%	36203	73,38%
2	13415	27,63%	13482	27,33%	1	5546	11,42%	5546	11,42%
3	4994	10,29%	5039	10,21%	2	4917	10,13%	4935	10,16%
4	4505	9,28%	4516	9,15%	3	1981	4,08%	2009	4,14%
5	1940	4,00%	1949	3,95%	4	496	1,02%	494	1,02%
6	533	1,10%	545	1,10%	5	111	0,23%	112	0,23%
7 en meer	210	0,43%	210	0,43%	6 en meer	38	0,08%	40	0,08%
TOTAAL	48555	100%	49339	100%	TOTAAL	48555	100%	49339	100%

Collectieve huishoudens

Aantal personen in gemeenschappen (bv. rust- en verzorgingstehuis, klooster, ...): 1817

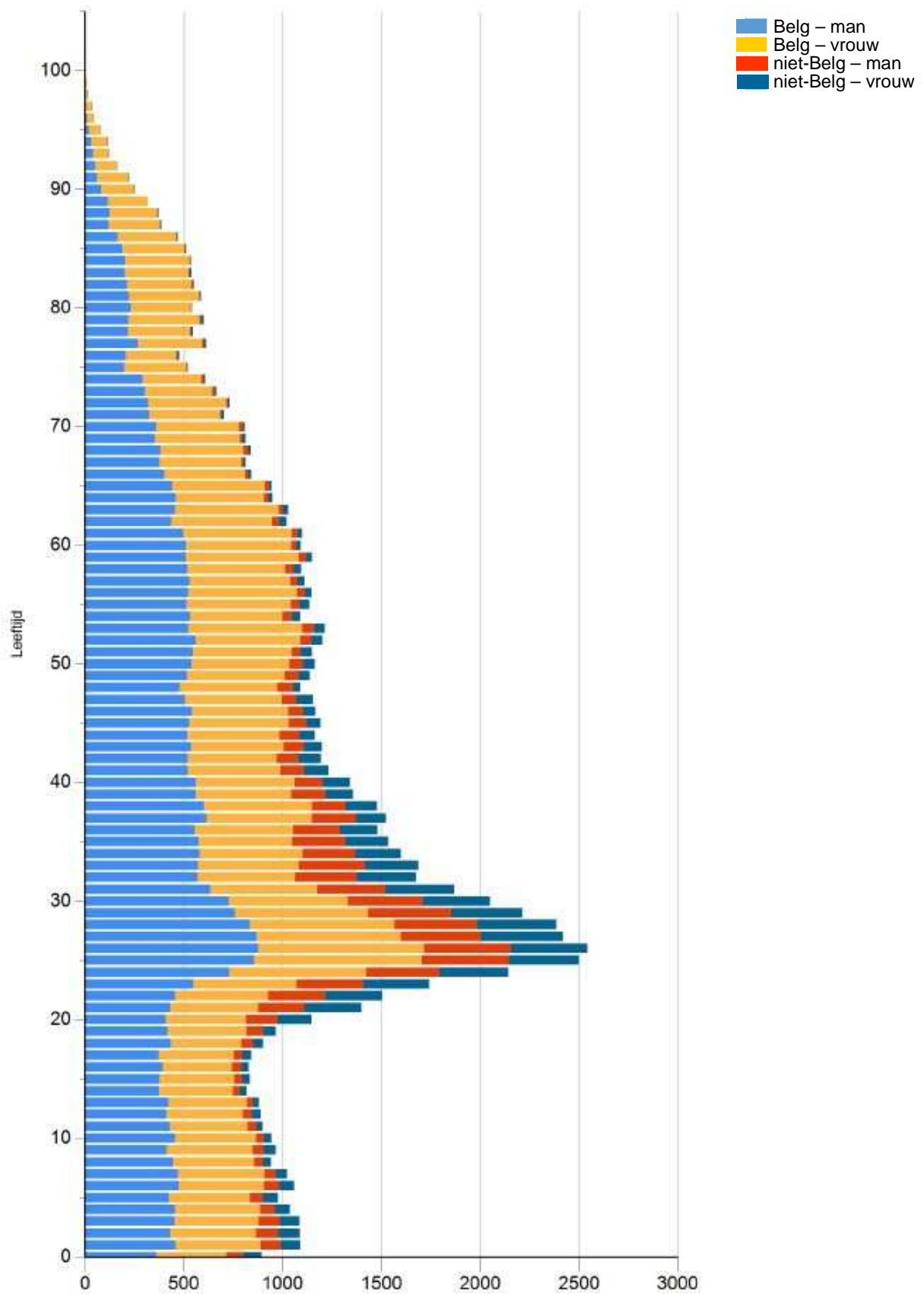
N. AANTAL GEHUWDEN EN WETTELIJK SAMENWONENDEN

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gehuwden	34376	34184	34867	33738	33562	33208	32551	32229	31942	31711	31869
	-0,9%	-0,6%	+2,0%	-3,2%	-0,5%	-1,1%	-2,0%	-1,0%	-0,9%	-0,7%	+0,5%
Wettelijk samenwonend	-	-	-	-	-	-	2515	3275	4223	4750	4914
	-	-	-	-	-	-	-	+30,2%	+28,9%	+12,5%	+3,5%

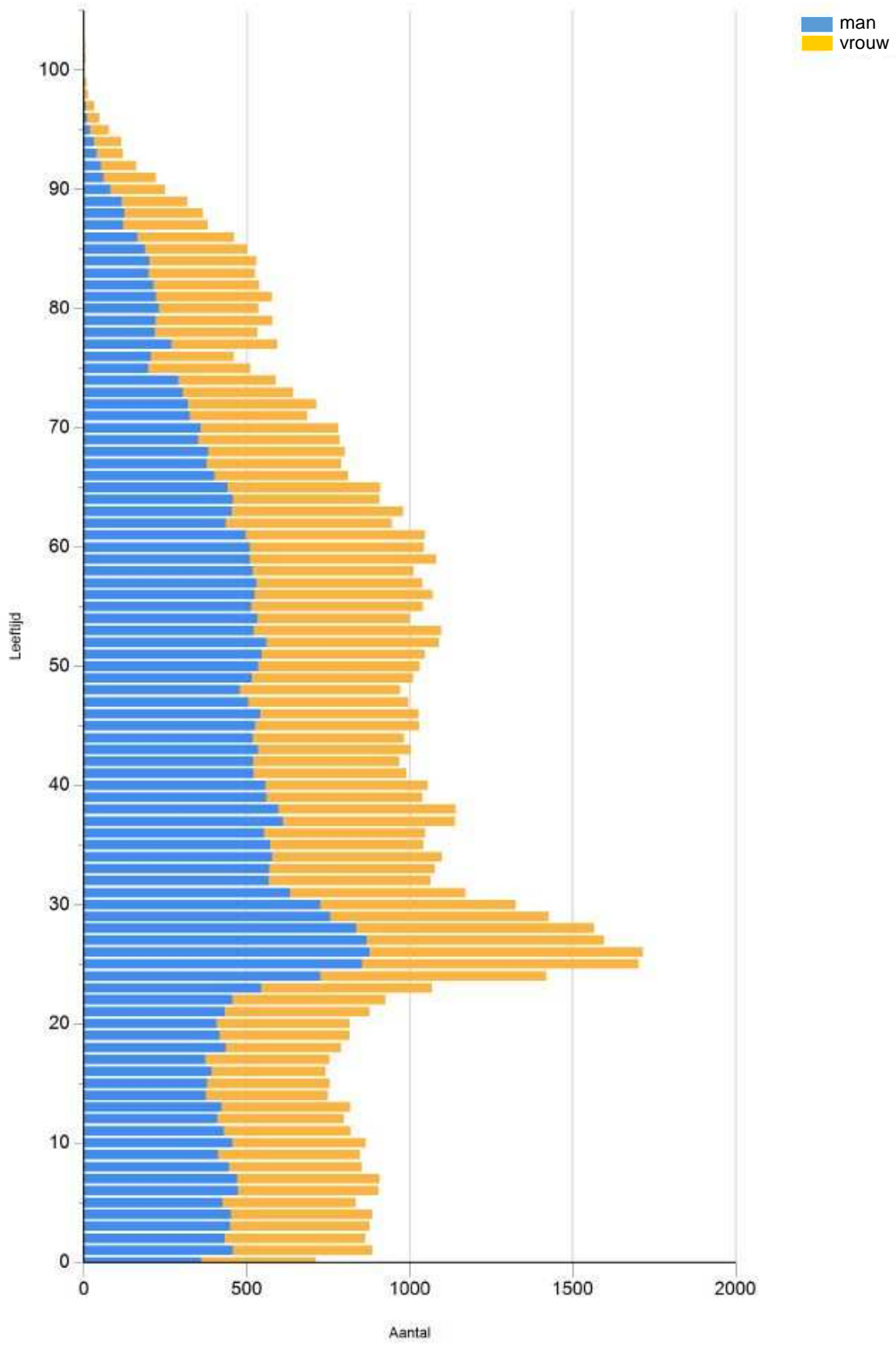
O. TABELLEN LEEFTIJDOPBOUW

Zie volgende pagina's.

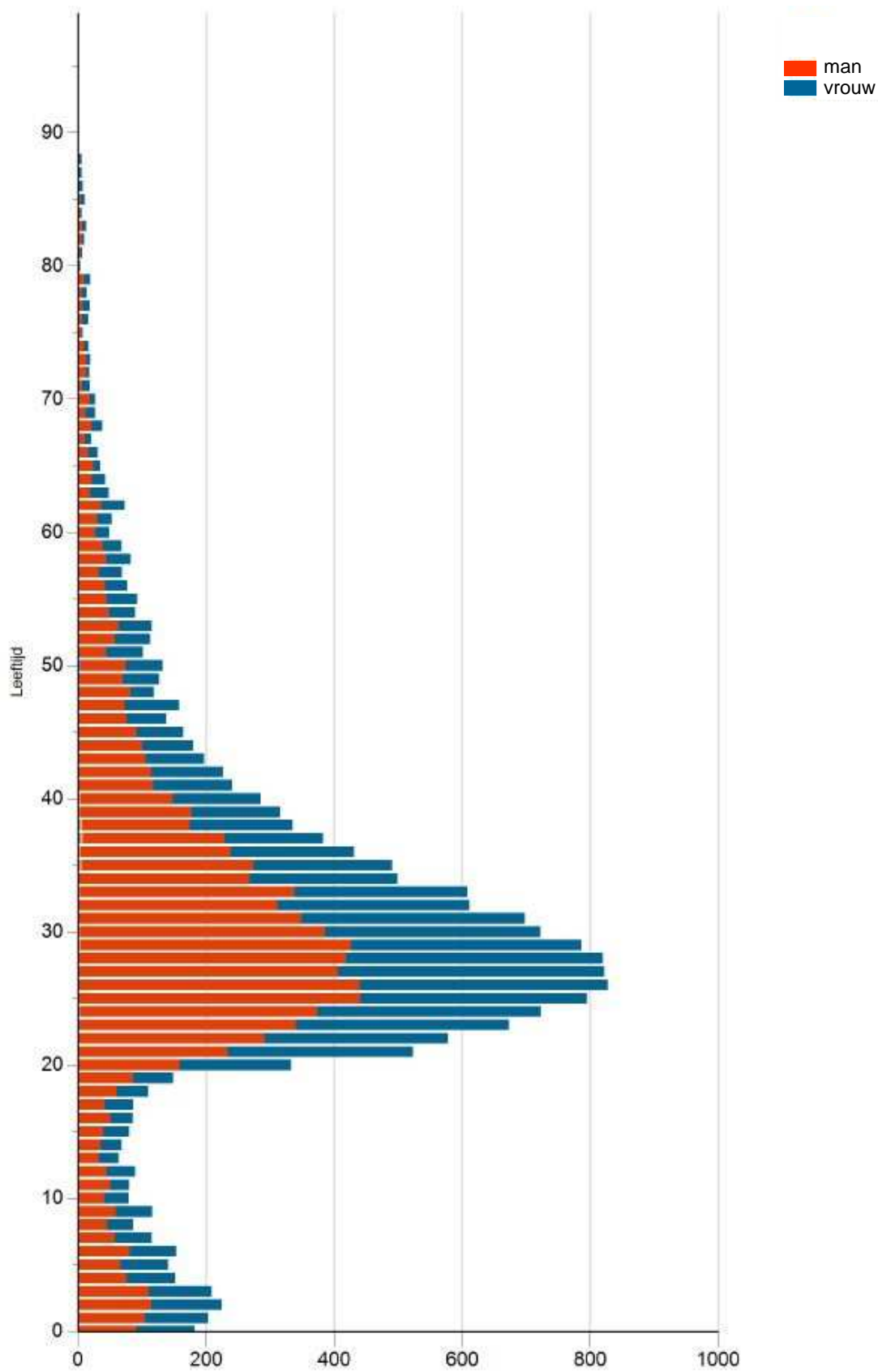
Bevolkingspiramide: totale bevolking (Belgen en niet-Belgen)

Bevolkingspiramide: Belgen

Bevolkingspiramide: niet-Belgen

P. VERGROENING, ACTIEVE BEVOLKING, VERGRIJZING

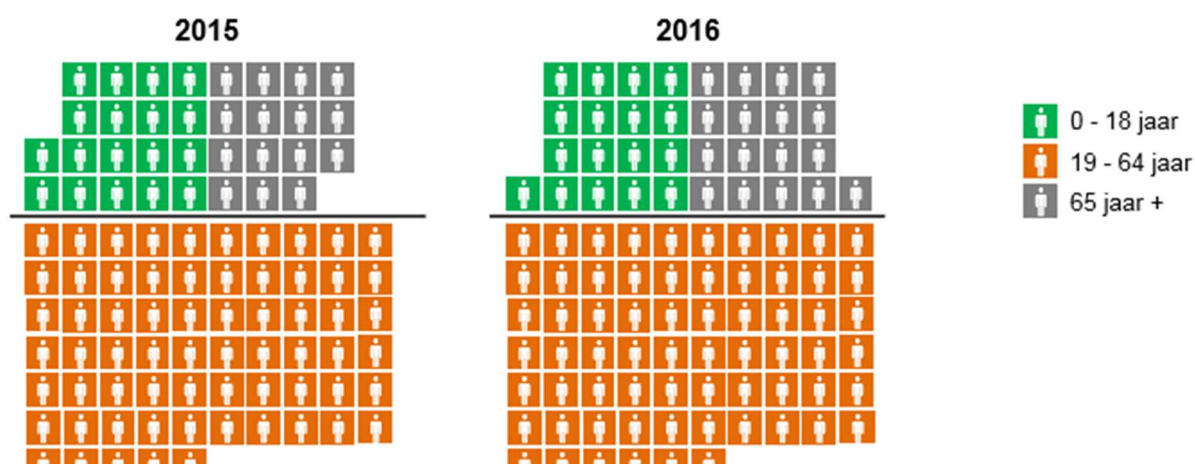
Leuvense bevolking naar leeftijdsgroep, geslacht en nationaliteit

Leeftijd	Jaar	Aantal Belgen			Aantal niet-Belgen			Totaal aantal		
		Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 tot 18	2012	8167	7767	15934	918	860	1778	9085	8627	17712
	2013	8216	7747	15963	982	924	1906	9198	8671	17869
	2014	8158	7698	15856	1033	961	1994	9191	8659	17850
	2015	8120	7692	15812	1139	1041	2180	9259	8733	17992
	2016	8154	7687	15841	1225	1138	2363	9379	8825	18204
	+/-	+0,42%	-0,07%	+0,18%	+7,55%	+9,32%	+8,39%	+1,30%	+1,05%	+1,18%

19 tot 64	2012	26064	24822	50886	6878	6274	13152	32942	31096	64038
	2013	26170	24750	50920	6921	6453	13374	33091	31203	64294
	2014	26047	24591	50638	7052	6681	13733	33099	31272	64371
	2015	26163	24621	50784	7383	6891	14274	33546	31512	65058
	2016	26008	24574	50582	7927	7217	15144	33935	31791	65726
	+/-	-0,59%	-0,19%	-0,40%	+7,37%	+4,73%	+6,09%	+1,16%	+0,89%	+1,03%

65+	2012	6378	9120	15498	179	169	348	6557	9289	15846
	2013	6445	9169	15614	182	171	353	6627	9340	15967
	2014	6488	9136	15624	194	177	371	6682	9313	15995
	2015	6549	9118	15667	197	183	380	6746	9301	16047
	2016	6655	9134	15789	212	190	402	6867	9324	16191
	+/-	+1,62%	+0,18%	+0,78%	+7,61%	+3,83%	+5,79%	+1,79%	+0,25%	+0,90%

TOTAAL	2012	40609	41709	82318	7975	7303	15278	48584	49012	97596
	2013	40831	41666	82497	8085	7548	15633	48916	49214	98130
	2014	40693	41425	82118	8279	7819	16098	48972	49244	98216
	2015	40832	41431	82263	8719	8115	16834	49551	49546	99097
	2016	40817	41395	82212	9364	8545	17909	50181	49940	100121
	+/-	-0,04%	-0,09%	-0,06%	+7,40%	+5,30%	+6,39%	+1,27%	+0,80%	+1,03%

Q. WEETJES

103

De oudste vrouw van Leuven is 103 jaar en woont in Heverlee.

104

De oudste man van Leuven is 104 jaar en woont in Heverlee.

Olivia

Van alle meisjes geboren in 2016 komt de voornaam Olivia het meeste voor, gevolgd door Anna, Emma, Billie en Ella.

Victor

Van alle jongens geboren in 2016 komt de voornaam Victor het meeste voor, gevolgd door Arthur, Tuur, Lou en Cas.

14

Het grootste Leuvense gezin telt 14 gezinsleden. Het gezin woont in het centrum van Leuven.

9

9 is het grootste aantal kinderen behorend tot hetzelfde gezin. Zo zijn er twee gezinnen.

Kris

De meest voorkomende uniseks voornaam is Kris met 158 mannen en 13 vrouwen. De meest evenredig verdeelde uniseks voornaam is Dominique (48 mannen / 68 vrouwen)

23/3 & 16/6

Van alle Leuvense kinderen geboren in 2016 werden de meeste geboren op woensdag 23 maart en donderdag 16 juni, namelijk 10.

1719

De Naamssesteenweg is de straat met het hoogste aantal inwoners, namelijk 1719. Gevolgd door de Diestsesteenweg (1450 inwoners) en Sint Maartensdal (1354 inwoners).

33935

Leuven centrum telde in 2016 33935 inwoners. In 1916 woonden er 41155 inwoners.

2.1.2 AFLEVERING ADMINISTRATIEVE STUKKEN

A. IDENTITEITSKAARTEN

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Afgeleverd aantal	16684	14809	17712	13650	19150	17034	14902	16316	13631	19749	16440

B. ELEKTRONISCHE VERBLIJFSKAARTEN

	2006	2007	2008 (vanaf sept.)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Afgeleverd aantal	nvt	nvt	2031	6390	6163	6171	6250	6561	6793	6773	8016

C. IDENTITEITSBEWIJZEN VOOR KINDEREN -12 JAAR / KIDS-ID (vanaf 01/04/2010)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Identiteitskaarten -12 jaar	3180	3296	3298	3502	767	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Kids-ID	nvt	nvt	nvt	nvt	3604	2785	2208	3226	3197	2863	3217

D. INTERNATIONALE PASPOORTEN

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nieuwe paspoorten	4697	4608	5133	4971	5624	5610	5603	5886	6041	6175	6766

E. ATTESTEN VAN IMMATRICULATIE

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Afgeleverd aantal	nvt	nvt	817	582	532	540	661	518	290	276	267

F. RIJBEWIJZEN

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Jaar	Tot 30/09	Vanaf 01/10 (1)	2014	2015	2016
Rijbewijzen	3596	3409	4257	3389	3233	3231	3189		3248	1547	5546	6350	6016
Leervergunningen	14	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		nvt				
Voorlopig rijbewijs													
Model1	126	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		nvt				
Model2	360	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		nvt				
Model3	485	222	202	262	231	218	254		112				
Model18	256	542	467	464	492	515	573		372				
Model36	467	971	862	1230	1219	1337	1347		1026				
Internationale rijbewijzen				645	692		751	802			865	958	946

(1) Rijbewijs in bankkaartmodel.

G. PENSIOENAANVRAGEN

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zelfstandigen	34	38	37	48	76	77	57	58	26	32	29
Werknemers	262	331	310	333	369	408	316	228	137	125	112
TOTAAL	296	369	347	381	445	485	373	286	163	157	141

H. UITTREKSELS STRAFREGISTER

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inlichtingen bulletins	6984	6981	6162	6602	4939	5298	5672	4156
Minnelijke schikkingen	264	203	258	229	450	356	353	465
Vonnissen	2893	2617	2516	2554	2179	2269	2292	2671
Rijverboden	734	884	768	698	853	1173	960	1353
Uittreksels	7400	8580	9535	9422	8983	8808	9191	9474

2.1.3. BURGERLIJKE STAND

A. GEBOORTEN - aantal akten opgesteld tijdens het jaar:

	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Inwoners</i>					
Mannen	620	633	603	542	578
Vrouwen	549	574	572	530	529
Totalen	1169	1207	1175	1072	1107
<i>niet-Inwoners</i>					
Mannen	1420	1359	1408	1324	1265
Vrouwen	1286	1215	1231	1212	1259
Totalen	2706	2574	2639	2536	2524
TOTAAL	3875	3781	3814	3608	3631

B. OVERLIJDENS - aantal akten opgesteld tijdens het jaar:

	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Inwoners</i>					
Mannen	353	370	340	388	382
Vrouwen	375	417	414	413	403
Totalen	728	787	754	801	785
<i>niet-Inwoners</i>					
Mannen	831	812	810	811	812
Vrouwen	667	635	597	595	601
Totalen	1498	1447	1407	1406	1413
TOTAAL	2226	2234	2161	2207	2198

C. HUWELIJKEN

	2012	2013	2014	2015	2016
Voltrokken huwelijken	526	452	490	450	490
Aangifte van huwelijken	534	462	524	485	493

D. WETTELIJKE SAMENWONING

	2012	2013	2014	2015	2016
Afleggen wettelijke samenwoning	518	521	543	542	574
Beëindigen wettelijke samenwoning	44	61	59	52	65

E. HUWELIJKSJUBILEA

	2012	2013	2014	2015	2016
Albasten bruiloften (75 jaar)	0	0	0	0	0
Platina bruiloften (70 jaar)	4	2	3	2	5
Brijlanten bruiloften (65 jaar)	19	20	23	29	27
Diamanten bruiloften (60 jaar)	58	56	64	83	80
Gouden bruiloften (50 jaar)	87	77	88	88	111
TOTAAL	168	155	178	202	223

F. TOELATING TOT CREMATIE

	2012	2013	2014	2015	2016
	1430	1425	1419	1471	1557

G. BIJZONDERE REGISTERS

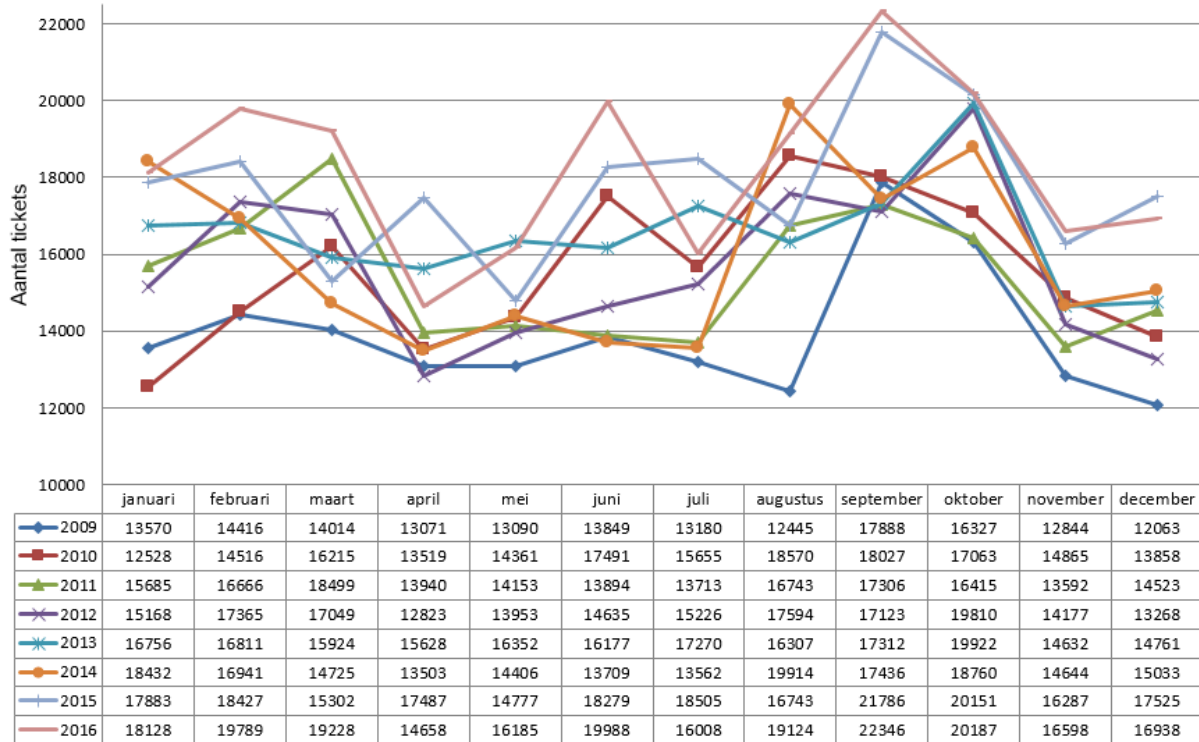
Het aantal vonnissen en akten overgeschreven in de bijzondere registers van de Burgerlijke Stand:

	2012	2013	2014	2015	2016
Echtscheidingen	253	217	204	234	187
Vonnis wijz. huwelijksakte	0	0	0	0	0
Vonnis nietigverkl. huwelijk	1	0	1	0	0
Huwelijken in buitenland	7	6	9	6	11
Erkenning vóór geboorte	351	337	368	338	345
Erkenning in geboorteakte	402	368	351	358	350
Erkenning na geboorte	77	59	54	66	47
Erkenning in buitenland	0	0	1	0	0
Vonnis nietigverkl. erkenning	0	0	0	0	0
Naamswijzigingen	4	2	47	43	19
Adopties	7	5	3	2	4
Volle adopties	12	13	10	4	4
Vonnis wijz. geboorteakte	9	13	5	4	4
Geboorten in buitenland	17	25	13	28	36
Verandering voornaam	10	18	15	14	21
Verandering familienaam	15	24	11	17	15
Geslachtswijziging	2	0	0	0	3
Vonnis vervang. geboorteakte	0	0	0	3	0
Betwisting vaderschap	12	16	2	9	6
Vaststelling vaderschap	2	5	2	6	4
Vonnis wijz. overlijdensakte	0	1	1	2	0
Overlijdens in andere gem.	79	42	87	57	50
Overlijdens in buitenland	13	2	5	3	7
Nationaliteitsakten	314	195	151	242	358
TOTAAL	1587	1348	1248	1248	1414

2.1.4 AANTAL BEZOEKERS STADSKANTOOR

JAAROVERZICHT 2009 – 2016

Totaal behandelde tickets van 2009 tot en met 2016: **1.722.758**

Deze statistieken houden geen rekening met:

- aantal bezoekers aan het onthaal voor: loketten, vergaderingen, bestekken, afgeven documenten, afhalen pakket, leveringen, seniorenweek, vergunningen offerfeest, allerlei vragen, ... en bezoek van personeel aan diensten;
- extra loketverrichtingen en acties: tijdelijke acties, verkoop tickets seniorenweek, inschrijving buitenlandse studenten, griepvaccinatie stadspersoneel, energieloket, ...;
- loket op afroep: wonen, sociale zaken, milieu, technische dienst weg- en waterbeheer, communicatie stadsvernieuwing, ... (alle diensten backoffice);
- loketwerking deelgemeentehuizen;
- huisbezoeken (loketverrichtingen bevolking bij de mensen thuis).

Alleen de geregistreerde tickets van het klantbegeleidingssysteem worden weergegeven in dit rapport.

2.2. ALGEMENE DIENSTEN

2.2.1. ALGEMENE ZAKEN

- A. Secretariaat
- B. Stafdienst

2.2.2. AANKOOPDIENST

2.2.3. DIENST COMMUNICATIE

- A. Feesten
- B. Officiële plechtigheden
- C. Eeuwelingen
- D. Recepties - drinks - ontvangsten en inhuldigingen
- E. Geschenken
- F. Lokalen
- G. Betoelagingsreglementen
- H. Zomeranimatie

2.2.4. ARCHIEF

- A. Beleid en beheer
- B. Publiekswerking
- C. Vrijwilligerswerking
- D. Digitalisering en ontsluiting
- E. Materiële zorg
- F. Ondersteuning, toezicht en advies inzake documentbeheer administratie
- G. Deponering en verwerking van archief
- H. Vernietiging archief

2.2.5. G@LILEO GEOGRAFISCH INFORMATIESYSTEEM

- A. Algemene beschrijving G@lileo
- B. Afdeling databeheer
- C. Verkoop van analoge en digitale kaarten
- D. Binnenummering van gebouwen
- E. Overzicht bestaande modules op de verschillende diensten
- F. Uitgevoerde conversies
- G. Analyses spatial intelligence
- H. Andere activiteiten en/of projecten

2.2. ALGEMENE DIENSTEN

2.2.1. ALGEMENE ZAKEN

A. SECRETARIAAT

Elke inname voor openbaar domein moet, in overeenstemming met het gecoördineerd politiereglement, rubriek openbare orde - artikel 24, minstens één maand vooraf aangevraagd worden. Bij elke aanvraag wordt, na registratie, steeds dezelfde procedure opgestart. Een advies wordt gevraagd aan de betrokken diensten, op basis waarvan een beslissing over de aanvraag wordt genomen.

OMSCHRIJVING	2012	2013	2014	2015	2016
Acties: protestacties – anti dierenproeven- hartonderzoek, ...	45	38	68	63	44
Affiches	13	15	7	8	7
Beachvlaggen					3
Betogingen	3	6	8	6	3
Commercieel	23	18	27	18	31
Cultureel	2	3	10	22	29
Diversen: opendeur dagen – rondritten – infostanden - fondsenwerving	232	270	267	264	274
Fietstochten	35	41	50	28	19
Filmopnames	44	55	49	47	64
Flyers	36	47	47	43	28
Grote activiteiten	10	12	12	13	29
Infoborden	3	3	1	2	2
Infostand	-	9	21	16	17
Jeugd	20	20	26	22	31
Kampvuur	-	8	8	8	3
Ter beschikkingstellen van materialen, nadarhekken + spandoeken	85	80	127	134	136
Nachtwerk	77	45	70	78	51
Publicitair voertuig zonder geluid	14	11	10	9	9
Radiowagen	7	1	-	1	1
Recepties	3	4	10	11	18
Scholen	42	31	30	32	38
Sportwedstrijden	-	-	-	33	39
Stoeten	12	15	15	15	21
Straatanimatie	20	28	24	24	12
Studentenaangelegenheden	50	47	72	86	97
Tombola	-	1	-	-	1
Tuinfeesten	4	4	3	4	6
Verkoop/uitdelingen openbare weg: wafels – kaarsen – tijdschriften,...	29	48	42	52	70
Vreugdeschoten	3	2	2	-	-
Wandeltochten	24	28	30	21	27
Wegwijzers	12	13	9	17	11

Wijkfeesten	132	123	121	140	120
TOTAAL opgemaakte toelatingen/weigerings	985	1023	1173	1221	1263
Fictieve aanvragen	-	1	1	-	-
Geannuleerde aanvragen	14	25	18	27	40

Er werden 115 weigerings opgesteld.
450 dossiers werden voorgelegd aan het college.

B. STAFDIENST

In 2016 werden 581 aanvragen inzake openbaarheid van bestuur behandeld.

2012	2013	2014	2015	2016
328	451	558	517	581

Sedert augustus 2016 beheert de stafdiens ook de toegangsvergunningen voor autoluwe zones en voetgangersgebied. Naar aanleiding van het circulatieplan werd gestart met de binnenstad.

2.2.2. AANKOOPDIENST

De aankoopdiens zorgt onder andere voor:

- de aankoop van computer- en kantoorbenodigdheden
- de aankoop van de technische benodigdheden
- de aankoop en het onderhoud van arbeids- en veiligheidskledij en persoonlijke beschermingsmiddelen
- de aankoop en het beheer van communicatiemiddelen
- de aankoop van onderhoudsproducten en -materialen
- de aankoop van materialen voor het magazijn (elektriciteit, metaalwaren, sanitair, bouwmaterialen, verfwaren,...)
- de aankoop, herstellen en beheren van materialen voor het uitleenmagazijn
- de aankoop van meubilair
- de aankoop van papierwaren
- het verzorgen van huisstijldrukwerk (enveloppen, briefpapier, naamkaartjes en draagtassen)
- het regelen van auteursrechtelijke vergoedingen: reprobel en Belga News Agency
- de aankoop van stempels
- het nazicht, de herstellingen en aankoop van brandblussers en haspels
- de aankoop van brandstoffen voor de stadsvoertuigen en machines
- de aankoop van gasolie voor industriële toepassingen
- de aankoop van banden voor de stadsvoertuigen
- het onderhoud van anti-vuilmatten en moppen
- de aankoop van zuurvrije archiefdozen, pakpapier en etiketten geschikt voor archivering
- aankoop van hand- en leesboeken voor de scholen
- aankoop van speelgoed voor de kinderopvang
- aankoop van meubilair voor de kinderopvang
- aankoop van tijdschriften en vakliteratuur inclusief abonnementenbeheer
- het afsluiten van de verzekeringspolissen, de opvolging en het beheer
- toelevering van warme maaltijden voor de scholen
- aankoop van schoolbenodigdheden
- aankoop van water, bier, frisdrank en huur van installaties
- aankoop en onderhoud van voertuigen < 3,5Ton

Een greep uit de 'specialiteiten'dossiers in 2016:

- aankoop van propaangas in flessen voor onkruidverbranding
- aankoop van apotheek- en verzorgingsproducten voor de kinderdagverblijven

- aankoop van werktuigen en machines voor de dienst Data- en Facilitair Beheer
- het aanstellen van een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk in samenwerking met de betrokken stadsdiensten
- aankoop van signalisatieborden in het kader van het verkeerscirculatieplan
- aankoop van hoogtewerkers voor de dienst Data- en Facilitair Beheer
- het afsluiten van een ABR-polis voor de Bosstraat
- het aanstellen van een keuringsorganisme voor de wettelijke controle van gebouwgebonden materies, machines en installaties
- aankoop van afvalbakken – project WIDO

De aankoopdienst zorgt ook voor het extracomptabel bijhouden van de kosten naar de verschillende diensten:

- economaat
- reprografiewerken uitgevoerd door een externe firma
- het magazijn
- het papier dat intern verdeeld wordt voor de kopieerapparaten en printers

Overzicht van deze kosten voor stad Leuven (in €/jaar)

	2014	2015	2016
Economaat (kantoorbenodigdheden)	151819*	111688	120.782
Magazijn (geheel van materialen)	135.622	131.885	145.375
Externe reprografiefirma (kopieerkosten)	49.883	64.659	76.546
Externe reprografiefirma (papierkosten)	2.222	1.716	1.679
Interne verdeling papier in het stadskantoor (*HVZ inbegrepen)	16.775	15.280	15.032

Dienstverlening aan de andere entiteiten (in €/jaar)

	2014	2015	2016
PZ-Leuven			
- economaat	17.885	19.042	18.822
- magazijn	6.635	5.314	4.731
AGSL			
- economaat	40	367	0
- magazijn	0	214	66
HeLics			
- economaat	275	19	50
- magazijn	0	0	9
AGM			
- magazijn	0	51	0

2.2.3. DIENST COMMUNICATIE

A. FEESTEN

In 2016 hadden er zeven, jaarlijks terugkerende, feesten plaats:

- 20 februari: carnavalstoet
- 25 tot 28 maart: internationale folklorefeesten-paasfeesten
- 13 tot 16 mei: Kesselse feesten
- 28 mei: Leuvens wereldfeest
- 9 augustus: Meyboomplanting
- 2 tot 21 september: Leuven kermis
- 11 september: festival der jaartallen

B. OFFICIËLE PLECHTIGHEDEN

Er werden zes officiële plechtigheden verzorgd door de dienst communicatie:

- 17 februari: herdenking overlijden Z.M. Koning Albert I

- 5 maart: dag van de vliegende kanonnières
- 8 mei: V-dag
- 11 juli: Feestdag van de Vlaamse Gemeenschap
- 3 september: verwoesting en bevrijding van Leuven
- 11 november: wapenstilstand

De plechtigheden rond 21 juli (nationale feestdag) en 15 november (Koningsdag) worden georganiseerd door de provincie Vlaams-Brabant en enkel mee ondersteund door de stad Leuven.

C. EEUWELINGEN

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal eeuwelingen	33	27	35	35	36

D. RECEPTIES, DRINKS, ONTVANGSTEN EN INHULDIGINGEN

	2012	2013	2014	2015	2016
Recepties, drinks en inhuldigingen	210	167	168	173	160

E. GESCHENKEN

	2012	2013	2014	2015	2016
Uitgedeelde relatiegeschenken	2038	1817	1504	1066	977

F. LOKALEN

Vanaf 2012 worden de lokalen ter beschikking gesteld door de dienst data en facilitair beheer. Alleen de lokalen in het stadhuis (salons – voorzaal – wandelzaal – tweede verdieping) worden nog door de dienst evenementen en feestelijkheden beheerd.

G. BETOELAGINGSREGLEMENTEN

Socio-culturele, ontspannings- en vrijetijdsverenigingen

Toelagen uitbetaald in	2012	2013	2014	2015	2016
	€ 5.500	€ 4.000	€ 9.512	€ 9.625	€ 8.750

Feestelijkheden/jubilea

Toelagen uitbetaald in	2012	2013	2014	2015	2016
	€ 8.425	€ 5.700	€ 7.150	€ 12.475	€ 1.700

Jumelage-activiteiten

Toelagen uitbetaald in	2012	2013	2014	2015	2016
	€ 8.800	€ 3.750	€ 1.350	€ 900	€ 3.850

De toelagen voor feestelijkheden hebben alleen betrekking op de jubilerende verenigingen. De toelagen aan jaarlijkse feesten zijn vanaf 2011 nominatief in de begroting ingeschreven.

H. ZOMERANIMATIE

Beleuvenissen: 8, 15 en 22 juli

Oude Markt, Grote Markt, Vismarkt, Hogeschoolplein, Mathieu de Layensplein, Muntstraat

Hapje-Tapje: 7 augustus

Oude Markt, Grote Markt, Hogeschoolplein, Muntstraat, Tiensestraat Naamsestraat

Familiebar: 8 juli tot 31 augustus

Stadspark

Half Oogst: 13 en 14 augustus

Oude Markt, Vismarkt, Hogeschoolplein, Mgr.Ladeuzeplein

Concert Status Quo: 20 juli

Oude Markt

Concert Selah Sue: 4 augustus

Oude Markt

2.2.4. ARCHIEF

Personeel

De personeelsbezetting van het archief bestond in 2016 uit:

- 1 FTE archivaris-afdelingshoofd, niveau A
- 1 FTE archivaris, niveau A
- 1 FTE dienstleider-bibliothecaris, niveau A; sinds vervangen door 1 FTE archivaris niveau A sinds 24 oktober 2016
- 1 FTE projectadviseur (Itinera Nova), niveau A
- 1 FTP projectadviseur (project Overle(u)ven sinds 1 oktober 2016
- 1 FTE administratief medewerker, niveau B
- 2 FTE administratief medewerkers, niveau C
- 1 Activa kracht

Tewerkstellingsproject VDAB

- Livia Oeyen : indexering burgerlijke stand registers Kessel-Lo

Jobstudenten:

- Nayla Maaruf voor de voorbereiding van de restauratie van de tekstfiches WO I en de opmaak van een beschrijving van de materiële toestand van het oud archief (1164-1795) (04/07-31/07/2016)
- Bart Swusten voor de opvolging mappenstructuur en overdrachten vanuit de administratie, coördinatie van de vrijwilligerswerking voor het project Overle(u)ven (04/07-09/08/2016)

Stagiairs:

- An Claes, wetenschappelijke stage Graduaat bibliotheek en informatiekunde aan HBO5 Antwerpen: opmaak van een draaiboek/voorstel voor samenwerking met het onderwijs met als doelstelling dat de leerlingen zelf een app-toepassing ontwikkelen waarmee leeftijdgenoten individueel komen ontdekken waarom het belangrijk is om een stadsarchief te hebben. (05/01-26/04/2016)

Op 20 oktober 2016 nam het archief deel aan Zuisdag. Twee laatstejaars-leerlingen uit het secundair onderwijs kwamen die dag meehelpen in het archief. Na een introductie in de taken en werkwijze van het archief, werden ze ingezet bij het project Overle(u)ven door het inventariseren van bouwvergunningen.

Het archiefpersoneel was actief in volgende werkgroepen en verenigingen:

Intern:

- Stuurgroep Informatiebeheer
- Stuurgroep Erfgoed
- Cultuurraad / Deelraad Erfgoed
- Commissie Cultuur

- Comité Toponymie
- Werkgroep Calamiteitenoverleg Leuven
- Werkgroepen Itinera Nova
- Werkgroep Visualisatie eerste ringmuur
- Werkgroep Herbestemming Stadhuis
- Werkgroep Overle(u)ven 2018
- Stuurgroep Vredesbeiaard

Extern:

- Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentenbeheer (VVBAD), werkgroep Lokaal Overheidsarchief
- VVBAD, werkgroep Automatisering
- Samen Actief voor het Leuvens Stadsarchief (SALSA!), de vriendenkring van het archief
- Focusgroep Kwaliteitsmonitor (FARO)
- Pool van deskundigen voor de Vlaamse Gemeenschap (Agentschap Kunsten en Erfgoed)
- BRAK (Brabantse Archivarissenkring)
- VVBAD, (sub)werkgroep Mappenstructuur
- Klankbordgroep Digitaal Archief Vlaanderen
- Collegagroep vrijwilligerswerking (FARO)
- Collegagroep collectiebeheersplan (FARO)

Aan volgende studiedagen namen de archivariissen en de projectmedewerker van Itinera Nova deel:

- Vorming "De uitdaging van leiderschap: groeien in de rol van teamleider", FARO/Cultuurconnect, Brussel, 22/02, 11/04, 09/05, 06/06)
- Beschrijven van archief met Ica Atom(is) (Inzake, Bibliotheekschool Gent, 27/04,04/05, 18/05)
- Congres "Waardevol! Culturele duurzaamheid en regionaal erfgoedbeleid (Erfgoed Brabant/FARO, 03/03/2016)
- Workshop "Digital storytelling" (Faro, Leuven, 20/06/2016)
- Workshop "Erfgoedapp, Augmented Reality en Erfgoedbeacons" (FARO, Brussel, 23/06/2016)
- Onderzoek naar de historische stad en GIS (Departement Architectuur KU Leuven, 01/07/2016)
- Congres "Digital Humanities (Alliance of Digital Humanities Organizations", Krakau, 10/07/2016-15/07/2016)
- Cultuurforum 2020 (Vlaamse Overheid, Antwerpen, 4/10/2016)
- Workshop "Erfgoedroutes" (FARO, Leuven, 24/10/2016)
- Colloquium "geven voor Erfgoed en cultuur in België. Deel 2: "Fondsenwerving: de investering waard?" Groot Onderhoud (Koning Boudewijnstichting/FARO, Antwerpen, 11/10/2016)
- Cursus "Niet te onderschatten. Onderhoud in erfgoeddepots." (Depotwijzer, Provinciaal Domein Hofstade, 14/11/2016)

Publiekswerking

Leeszaalwerking

In 2016 kregen 116 personen een lezerskaart. Personen die het archief slechts eenmalig raadpleegden, ontvingen geen lezerskaart maar werden wel ingeschreven in het register. In 2016 werden 1036 personen ingeschreven in dit register.

In totaal werden 1.957 archiefstukken opgevraagd.

Onderstaande tabel geeft voor de voorbije vier jaar een overzicht van de leeszaalraadplegingen per archiefonderdeel:

	2013	2014	2015	2016
Ancien régime-archief (1164-1830)	1182	1090	688	629
Modern archief Leuven (1830-heden)	542	530	505	401
Modern archief Heverlee (1818-1976)	6	3	5	2
Modern archief Kessel-Lo (1829-1976)	2	7	7	163
Modern archief Wilsele (1914-1976)	5	1	2	4
Bouwvergunningen Groot-Leuven	198	144	193	114

Burgerlijke Stand en Bevolking	133	231	134	84
Particuliere archieven, collecties	266	382	475	310
Bibliotheek	106	148	159	250
Totaal	2.440	2.536	2.128	1.957

Correspondentie

in 2016 werden er 356 schriftelijke vragen door externen gesteld. 30 % van deze schriftelijke vragen, via mail of brief, betreffen vragen voor genealogisch opzoekingen (opzoekingen nalatenschappen en genealogieën, opvragen van afschriften van akten) 15 % zijn vragen naar de inzage van bouwdoSSIERS en bouwplannen. De overige vragen gaan over info over archiefonderzoek, historische figuren, instellingen en straatnamen.

Rondleidingen en bezoeken

Naast leerlingen en studenten vroegen ook diverse groepen volwassenen in 2016 een rondleiding of archiefbezoek aan:

- 26/01: rondleiding archiefdepot 6de jaars ASO van het Sint-Pieterscollege olv leraar Seppe Goossens (43 personen)
- 29/01: rondleiding archiefdepot socio- culturele vereniging 'Gespreksgroep Egenhoven' (25 personen)
- 19/04: rondleiding archiefdeopot voor CBO Open School in het kader van de cursus geschiedenis (15 personen)
- 28/05: rondleiding archiefdepot naar aanleiding van de boekenverkoop georganiseerd door SALSAL! (20 personen)
- 17/09: algemene rondleiding en uiteenzetting over de werking van het stadsarchief aan de leden van het Forum für Archiv und Geschichte Neuss (45 personen)
- 07/12: rondleiding archiefdepot voor studenten graduaatopleiding BDI Gent (10 personen)
- 24/11, 20/12, 23/12: rondleiding archiefdepot voor cursisten van de (30 personen)
- 05/06: rondleiding werkgroep Armoede/tentoonstelling KADOC (6 personen)
- 14/12: rondleiding archiefdepot & uitleg Itinera Nova voor studenten 2de Bachelor Geschiedenis KU Leuven in kader van Excursie onderzoeksmethoden middeleeuwen (80 personen)

Lezingen en workshops:

Het personeel niveau A verzorgde regelmatig een lezing of workshop voor externen:

- 30/01: Inge Moris: "De schepenbankregisters gedigitaliseerd. Van papieren folio's naar beeld en tekst op het www" tijdens de nieuwjaarslezing georganiseerd door het stadsarchief (Tweebronnen, Auditorium, 100 personen)
- 30/01: Caroline Vleugels: "Het hedendaags administratief archief. Digital born = saved forever?" tijdens de nieuwjaarslezing georganiseerd door het stadsarchief (Tweebronnen, Auditorium, 100 personen)
- 03/03: M. Ceunen: "De vrijwilligerswerking van het stadsarchief" tijdens het congres "Waardevol! Culturele duurzaamheid en regionaal erfgoedbeleid georganiseerd door Erfgoed Brabant en FARO (Verkadefabriek Den Bosch; 40 personen)
- 14/05: M. Ceunen: "Een stad onder water. De overstroming van 14 mei 1906" in de reeks archiefbrunches (feestzaal Paridaensinstituut; 60 personen)
- 11/06: Agata Dierick: "Itinera Nova. Crowdsourcing project" tijdens het congres Digital Humanities georganiseerd door de Alliance of Digital Humanities Organizations, (Krakau, personen)
- 13/09: M. Ceunen: "Leuvense zorginstellingen (anncien régime -19de eeuw) " tijdens de infosessie voor Erfgoeddag georganiseerd door FARO (KADOC Leuven, 35 personen)
- 22/09, 29/09, 06/10: M. Ceunen: "Leuven in het ancien régime" in het kader van stadsgids Leuven 2016 (CVO De Oranjerie, 30 personen)
- 05/11: M. Ceunen: "De zeven Leuvense geslachten van Leuven. Een verhaal vol kleur" tijdens de voorstelling van de archiefchampagne georganiseerd door stadsarchief (stadhuis Leuven, 60 personen)

Externe projecten:

Het archief verleende in 2016 zijn medewerking aan talrijke projecten of publicaties van derden:

- Erfgoedcel Stad Leuven, Straathistoires 'Frederik Lintsstraat'
- Leuvens historisch genootschap, publicatie 'Diestsestraat',
- Fonk vzw, Dvd 'De Leuvense Scene',
- Provincie Vlaams Brabant, "Brochure 'Van ijsberg tot winterhotel, Ijskelders in Vlaams-Brabant',
- Gilbert Huybens, publicatie 'Het Tafelrond'
- Politie Leuven, inhoudelijke en praktische ondersteuning van vaste tentoonstelling in de inkomhal van de Philipssite
- Uitgeverij Peeters/Gilbert Huyens: Publicatie 'Leuvense burgemeesters geportretteerd'
- Jenevermuseum Hasselt, Tentoonstelling 'DistillArt': bruikleen 2 affiches
- Vrienden van de Abdij van Park en CRKC: Tentoonstelling 'Leuvense glasramen terug uit Amerika', stadhuis Leuven: bruikleen schepenbankregister & inhoudelijke ondersteuning

Publicaties

- M. Ceunen, Itinera Nova: Een stand van zaken, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – maart 2015, p. 3-5
- M. Ceunen, Van luxe naar gemeengoed: openbare verlichting en waterleiding te Leuven, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – juni 2016, p. 4-5
- M. Ceunen, Leuvense gevangenen tijdens het ancien régime, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – juni 2016, p. 6-7
- M. Ceunen, Leuvense gevangenen tijdens de Franse en Nederlandse periode, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – september 2016, p. 6-7
- M. Ceunen, De vrijwilligerswerking in het stadsarchief, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – december 2016, p. 3-5
- M. Ceunen, Leuvense gevangenen in de 19de en 20ste eeuw, in: SALSA!.doc, jaargang 12 – december 2016, p. 6-7
- M. Ceunen, De vrijwilligerswerking van het stadsarchief Leuven, in: Wie klasseert die vindt;

In 2013 startte het stadsarchief met een eigen publicatiereeks: de Claves Scabinorum (letterlijk vertaald: sleutels van de schepenen). De 'claves' zijn verzorgd uitgegeven in mooi geïllustreerde brochures van ca. 25 bladzijden, die aan € 5.00/ex. verkocht worden in de leeszaal van het stadsarchief. In de reeks verschijnen bijdragen over het Leuvense verleden die gebaseerd zijn op informatie uit akten van de Leuvense schepenbank. In 2016 verschenen 2 publicaties:

- Ine Craenen, Wel wees, maar niet verweesd. De relatie tussen wees en voogd in Leuven in de periode 1450-1461.
- Chanelle Delameillieure, De schaking als huwelijksstrategie in laatmiddeleeuws Leuven

Lezingen door externen

In het kader van de archiefbrunches (zie hierna) werden er in 2016 een aantal lezingen door externen gegeven.

Nieuwjaarslezing

Ook in 2016 organiseerde het stadsarchief einde januari een activiteit met lezingen over een archiefgerelateerd thema voor haar SALSA! -leden en andere geïnteresseerden. De activiteit ging door op 30 januari 2016 en ging over de verschillende aspecten die de digitalisering van onze samenleving voor het stadsarchief met zich meebrengt.

Inge Moris, projectadviseur voor Itinera Nova, vertelde over de even kansrijke als complexe manier waarop we samen met een hele vrijwilligersploeg de schepenbankregisters online raadpleegbaar maken. Archivaris

Caroline Vleugels gaf uitleg over de wereld van het digital-born archief. Onze collega's van de Erfgoedcel beheren mee het interprovinciale en ontsluitingsplatform Erfgoedplus.be. Petra Grooteman van de Erfgoedcel vertelde over het interprovinciale en ontsluitingsplatform Erfgoedplus.be, waar ook het stadsarchief heel wat items in digitale versie voor online raadpleging aanbiedt.

Archiefbrunches

Na het succes van de archiefbrunches van 2015 die georganiseerd werden in het kader van het kroonjuwelen-project werd beslist om het format van de brunches te behouden met een paar aanpassingen. Er zullen vanaf 2016 jaarlijks vijf brunches plaatsvinden op een zaterdagvoormiddag telkens op een andere locatie in Leuven die verband houdt met de lezing. Het brunchgedeelte wordt professioneel verzorgd door een cateringbedrijf.

In 2016 werden de volgende brunches op locatie georganiseerd:

- 14/05: De overstroming van 14 mei 1906 – feestzaal Paridaensinstituut - Marika Ceunen
- 11/06: De tempeliers in Leuven door dr. Francis Somville, Groot-Prior van OSMTH België, David Wagemans, Groot-Kanselier van OSMTH België en Rudi Kennes in de kapittelzaal van Keizersberg
- 10/09: Brusselsestraat 190 & Pieter Willems door Rob Belemans in de tuin van het voormalige woonhuis van Pieter Willems (Brusselsestraat)
- 22/10: De wederopbouw na WO I en het project Overle(u)ven door Luc Verpoest & Joke Buijs in de museumzaal van de universiteitshallen
- 19/11: Klokken boven Leuven door Luc Rombouts in de Mariapoort van de Abdij van Park

Archiefdag

Op 28 mei 2016 organiseerde het archief in samenwerking met SALSA! vzw, de vriendenkring van het stadsarchief in Tweebronnen een tweedehands verkoop van boeken, prentkaarten, tekeningen, etsen, e.d. over de geschiedenis van Leuven en deelgemeenten. Diverse verenigingen en particulieren konden op die dag hun dubbels, tweedehands boeken en restoplagen aanbieden tegen gunstrijzen. Namiddag was er een veiling van bijzondere reproducties uit het stadsarchief en van collectiestukken van particulieren. De opbrengst van de boekenverkoop en veiling bedroeg € 2.500. Deze opbrengst werd integraal gebruikt voor de digitalisering van de krantencollectie.

Bovendien kon die dag ook voor het eerst het nieuwe 'Klerkenbier bruin' van het stadsarchief geproefd worden (zie hierna bij vrijwilligerswerking).

Voormiddag had ook een rondleiding plaats in het archiefdepot. Zowel de middeleeuwse oorkonden als het modern archief werd uitgebreid toegelicht, evenals de kranten-, affiche- en fotocollecties.

Tentoonstelling:Tussen droom en daad

Naar aanleiding van de 500ste verjaardag van het verschijnen van Thomas Morus' 'Utopia', stond het Leuvense cultuurleven in het najaar van 2016 in het teken van de utopie. Zowel in het Leuvense stadsarchief als in de Bib Leuven kon je terecht voor een boeiend tweeluik dat dit thema meesterlijk bespeelde.

Het Stadsarchief presenteerde in zijn leeszaal een twintigtal visionaire projecten van weleer over hoe Leuven er heel anders had kunnen uitzien. Aan de hand van archiefmateriaal boden curator prof. em. Luc Verpoest en het stadsarchief een terugblik op allerlei utopische ideeën en ontwerpen die tussen de 18de eeuw en vandaag voor de stedelijke ruimte in Leuven bedacht maar nooit uitgevoerd werden.

Deze tentoonstelling was van 9 november 2016 tot 17 januari 2017 te bezoeken in de leeszaal van het stadsarchief. De tentoonstelling werd bezocht door 306 geïnteresseerden.

Daarnaast werden ook een aantal rondleidingen georganiseerd:

10/11: Zilveren Passer Sint-Truiden

22/11: bibliotheekmedewerkers in kader van vormingsdag (25 personen)

09/12: afdeling ruimtelijk beleid en monumentenbeleid Lueven

17/12: rondleiding voor SALSA!-leden

20/12: RLICC/ Centrum Monumentenzorg

06/01/2017: Redactieraad Monumenten en Landschappen (15 personen)

13/01/2017: KULeuven Commissie Academisch Erfgoed

Facebook

Voor het stadsarchief werd in 2015 een eigen facebookpagina aangemaakt. In totaal werden in 2015 125 berichten gepost. Op de facebookpagina van Itinera Nova werden 50 berichten gepost.

De facebookpagina van Itinera Nova werd in december 2016 opgedoekt vanwege het relatief kleine bereik. Vanaf december 2016 zullen verdere berichten verschijnen op de facebookpagina van het Stadsarchief

Vrijwilligerswerking

Voor een aantal taken doet het archief reeds jaren een beroep op vrijwilligers. Een vaste groep van zeven vrijwilligers komt op maandagnamiddag archief schonen. Een tweede groep vrijwilligers (60 personen) is betrokken bij het Itinera Novaproject en helpt zowel bij het digitaliseren van de schepenbankregisters als bij de ontsluiting ervan. In 2016 meldden zich hiervoor 4 nieuwe vrijwilligers aan.

Eén vrijwilliger neemt het ordenen en inventariseren van het beeldmateriaal uit de verschillende collecties op zich. Een professionele fotograaf op rust concentreert zich voornamelijk op het fotograferen van de affichecollectie en op de oorkonden van groot formaat.

Het archief mobiliseerde in maart 2016 ook 25 nieuwe vrijwilligers voor het project Overle(u)ven, over de wederopbouw van Leuven na WO1. Zij zetten zich in om de wederopbouw dossiers en bijhorend beeldmateriaal in een databank te ontsluiten en om bevolkingsonderzoek te doen naar de migratiegolven en de cultuurverschuivingen ten gevolge van de brand.

Op zaterdag 6 februari 2016 ontvingen we de vrijwilligers naar jaarlijkse gewoonte voor een gezamenlijke lunch. Deze had plaats in Gempemolen in Tielt-Winge.

Op vrijdag 14 oktober 2016 organiseerde het archief voor haar vrijwilligers een uitstap naar Gent. In de voormiddag bezochten we het stadsarchief van Gent (De Zwarte Doos). 's Namiddags werden we door ervaren gidsen rondgeleid in de stad.

Binnen de groep van de Itinera Nova-vrijwilligers wordt er gecommuniceerd en worden lees- en interpretatieproblemen aan elkaar voorgelegd via het online NING-platform. Daarnaast is er een online nieuwsbrief die enkele keren per jaar aan een groep van ca. 500 volgers van het project uitgestuurd wordt. In 2016 werd deze echter voor de laatste keer uitgestuurd. In de toekomst zal deze door middel van kleine berichten in de website worden opgenomen. Ook in de 6 fysieke bijeenkomsten per jaar (Meet-Ins) wordt telkens tijd uitgetrokken voor het samen lezen en bespreken van voorbeeldakten rond een bepaalde thematiek. In 2016 werden deze Meet-IN's gehouden op 25/02, 19/04, 28/06, 25/08, 25/10 en 13/12.

Digitalisering en ontsluiting

Bouwvergunningen

In 2015 werd er verder gewerkt aan het invoeren van bouwvergunningdossiers (dossiers tot en met 1976) in een elektronisch bestand. Elk dossier krijgt daarbij een unieke benaming. Het gaat hierbij zowel om dossiers van Leuven als dossiers van Heverlee, Kessel-Lo, Wilsele en Wijgmaal.

Sinds de lancering van het project "Overle(u)ven" werden vijfhonderd wederopbouw dossiers in een daarvoor speciaal aangemaakte databank ingebracht. Van elk dossier werden de gegevens ingevoerd en scans van de bouwvergunning en plannen toegevoegd.

Itinera Nova

Het project rond de digitalisering en ontsluiting van de schepenbankregisters met behulp van vrijwilligers werd gecontinueerd. In 2016 werden ca. 100 registers gescand. In totaal zijn er reeds 1000 registers gedigitaliseerd, waarvan er 996 al online raadpleegbaar zijn. In 2016 werden de contacten met de nieuwe technische partner (Cologne Center for eHumanities, universiteit Keulen) nauwer aangehaald. Zij gaan zich bezighouden met het upgraden en aanpassen van de website. Zij brachten ons tevens op de hoogte van het bestaan van het READ-project (Recognition and Enrichment of Archival Documents) Transkribus voor het automatisch herkennen, transcriberen en zoeken van historische documenten. In 2016 stelde het Stadsarchief hiervoor materiaal ter beschikking. De firma Kangaroot bleef de hosting van de website voor zich nemen.

De vrijwilligers maakten in 2016 ongeveer 5900 transcripties die allemaal online werden gepubliceerd. In totaal zijn er nu ruim 33.000 akten raadpleegbaar op de projectwebsite van Itinera Nova.

De A-2 boekscanner die het Stadsarchief momenteel in bezit heeft, blijkt niet in staat te zijn om de dikkere schepenregisters en stadsrekeningen in te scannen. Daarom werden in 2016 prospecties naar de stadsarchieven van Gent en Antwerpen ondernomen om na te gaan met welke apparatuur zij werken. Ook werd contact opgenomen met een aantal bedrijven voor demonstraties van scanners.

Gemeentearchief Heverlee

In 2016 werd gemeentearchief van Heverlee (1830-1976) verder geïnventariseerd volgens de archiefstandaarden ISAD(G), ISAAR en ISDIAH.. Dit archief werd in het verleden geïnventariseerd volgens het klasseringsprincipe dat door de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten werd uitgewerkt, de zogenaamde nationale decimale classificatietabellen.

Documentatiemappen:

In 2016 werd de inventarisatie van documentatiemappen verdergezet. Deze documentatiemappen werden ingevoerd in de provinciale bibliotheekcatalogus.

Materiële zorg

Depotbebeer

In het depot zorgt het klimaatbeheerssysteem voor een constante temperatuur van 18°C en voor een relatieve vochtigheid van 55 %. De verschillende compartimenten worden afgesloten door brandveilige deuren. Sensoren ontsteken de verlichting als een persoon in de buurt komt en doven ze als er niemand meer is. Via de lichtknoppen die manueel worden bediend, kan de lichtsterkte worden aangepast.

Het klimaatbeheerssysteem van het archiefdepot heeft, op een klein aantal incidenten na, in 2016 zeer goed gewerkt. Twee maal werd een te hoge temperatuur gemeten, één keer was de relatieve luchtvochtigheid naar een te lage waarde gezakt. Door snel ingrijpen van de bevoegde externe firma werden de beoogde waarden snel opnieuw bereikt en is het archief nooit in gevaar geweest.

Voor het eerst sinds het archief zich bevindt op de huidige locatie in de Rijschoolstraat (16 jaar), werd de aanwezigheid van zilvervisjes opgemerkt. Er werden op verschillende plaatsen in het depot plakvallen gezet ter monitoring. Om de populatie van deze insecten onder controle te houden werd de temperatuur van het depot verlaagd naar een gemiddelde temperatuur van 17°. Vermoedelijk zijn er zilvervisjes met dossiers “meegelift” uit het stadskantoor, waar archiefverantwoordelijken reeds eerder melding maakten van hun aanwezigheid in sommige dossiers.

Het onderhoud van het archiefdepot bleek in 2016 een heikel punt. Meermaals werd aan tafel gezeten met de verantwoordelijke externe firma nadat werd vastgesteld dat de hoeveelheden aanwezig stof bleven toenemen. Een dergelijke toestand kan het archief schade berokkenen. Uiteindelijk werd beslist deze firma tijdelijk niet het depot te laten schoonmaken en wordt door het archief een onderhoudsplan opgesteld dat in 2017 in werking moet treden. In afwachting daarvan wordt het depot regelmatig gestofzuigd door een eigen archiefmedewerker.

Conservering

Er werden 652 dozen geschoond. De groep vrijwilligers die dit uitvoerde nam volgende deelarchieven onder handen: Modern Archief Wilsele, dossiers oorlogsschade Leuven, archief Gasfabriek, archief van het slachthuis, dossiers van de C.O.O.

Restauratie

In 2016 werden 2 indices op de bevolkingsregisters van Heverlee (1830 en 1846) gerestaureerd door de firma Van Waarde (Goes, Nederland). 12 registers van de Burgerlijke Stand Leuven werden opnieuw ingebonden. Het gaat over de geboorteregisters 1816, 1841, 1879, 1889, 1892, 1903, 1905, 1907 en de huwelijksregisters 1867, 1868, 1871, 1902.

Daarnaast werd ook de restauratie van de oorlogsaffiches verdergezet. Om deze tekstaffiches, uitgevaardigd door de Duitse overheid tussen 1914 en 1918, in optimale omstandigheden te blijven bewaren is restauratie (ontzuren en doubleren met Japans papier) van een aantal affiches noodzakelijk. In 2016 kregen 40 affiches een dergelijke behandeling door restauratieatelier Why Art.

De firma Van Waarde restaureerde 16 schepenbankregisters die vochtschade en randschade vertoonden (inventaris nrs. 7333, 7419, 7467, 7476, 7544, 7729, 7730, 7755, 7758, 7768, 7769, 7921, 7925, 7981, 8104, 8235).

Het Vaartoctrooi – één van de topstukken tijdens de tentoonstelling in 2015 over de kroonjuwelen – werd door restauratrice Liv Tubeekx onder handen genomen. Dit Vaartoctrooi (toestemming van Maria Theresia om een kanaal te graven tussen Leuven en Mechelen uit 1750) was door veelvuldig gebruik beschadigd. De kaft beschermde de perkamenten katern niet langer doordat het voorplat losgeraakt was. De kaft vertoonde oppervlakkig vuil, beide scharnieren vertoonden slijtage, De perkamenten katern vertoonde randschade en inscheuringen, er zat één lacune in een folio achterin en ook achterin waren verkleuringen (n.a.l.v. schimmel) waarneembaar. Achteraan (op de binnenzijde van de kaft) zit met een randje een kaart opgekleefd (uitslaand). Daarnaast waren de vouwlijnen verzwakt.

Voor de tentoonstelling “Tussen droom en daad” werden door restaurateur Bart Hellemans een tekening van Stübbe met voorstelling van een nieuw plein voor de Sint-Pieterskerk en twee tekeningen van het schermblok uit 1919 gerestaureerd.

Ondersteuning, toezicht en advies inzake documentbeheer stadsadministratie

Opvragingen dossiers

In 2016 werden in totaal 1086 dossiers opgevraagd door de verschillende stadsdiensten. De diensten die het meest beroep deden op het stadsarchief waren Bouwen, Vergunningen, Wonen, Monumenten, Personeel en AGSL.

Cursus

De archivaris hedendaags archief en de depotverantwoordelijke gaf aan nieuwe medewerkers van de stad tijdens de onthaaldagen, die georganiseerd werden door de vormingsdienst, een korte uitleg over het werken op de N-schijf, de Adhemar-richtlijnen en het gebruik van formulieren in verband met overdracht van papieren archief. Deze onthaaldagen gingen door op 28/1, 25/2, 24/3, 28/4, 26/5, 23/6, 15/9, 20/10, 24/11, 22/12.

Vorming

In 2016 werd aan de archiefbeheerders van de verschillende diensten een vorming digitaal en papieren documentbeheer gegeven. Deze vormingen hadden plaats op 8/2, 9/2, 15/2, 19/2, 22/2, 23/2, 1/3.

Mappenstructuur

In 2016 werd de opbouw van de nieuwe mappenstructuren op de N-schijf, in samenwerking met Helics en met de betrokken stadsdiensten, verder gezet. De nieuwe structuren die gebaseerd zijn op de taken die de stadsdiensten uitvoeren, zijn noodzakelijk opdat een goed digitaal documentbeheer en digitale archivering in de toekomst mogelijk is.

Alle directies met uitzondering van de directie Financiën en de directie Burgerzaken werken op dit moment met de mappenstructuur of zijn volop bezig om hun oude bestanden in de nieuwe structuur over te zetten.

Deponering en verwerving van archief

Overdrachten vanuit de stadsdiensten

- Secretariaat: 108 dozen
- Ombudsdienst: 8 dozen
- Personeelsdienst: 45 dozen
- Financiën: 9 dozen
- Welzijn: 6 dozen
- Communicatie: 12 dozen
- SKLO: 26 dozen
- Ruimtelijke en Duurzaamheidsbeleid: 63 dozen
- Kinderopvang: 15 dozen
- Politie: 17 registers

Het OCMW bracht 957 dozen over naar het archief.

Externe deponering

In 2016 werden door externen een aantal archief- en collectiestukken geschonken aan het stadsarchief:

Walter Winnelinckx	Boek Boeren- en boerinnenjeugdbond Jubelalbum
Ad Wouters	6 zakagenda's met Franstalige notities van de heer Guillaume Notebaert Naamsestraat 108 (periode 1939 - 1954)
Danny Brison	Menukaart 'bal van de burgemeester' 1965, entreekaart 'fête militaire de bienfaisance, caserne St-Martin
Peleman - Vercammen	30 boeken over Leuven (gedeeltelijk voor verkoop tijdens de boekenverkoop), gedeeltelijk voor bewaring in bibliotheek)
Dirk Vandegaer	Maatschappij van Onderlinge Bijstand Het Briefdragers Vooruitzicht, kasboek en verslagen algemene vergadering, 1921, 1936, 1960
Dirk Vandegaer	Foto's brouwerij La Vignette
Weduwe Marcel Peeters - Baken	400 dia's over Leuven (door Marcel Peeters gemaakt)
Marja Deceuster	Archief TKO
Greet Stevens	Varia documenten jaren 1960
Geert Robberechts	Archief cultuurraad
Paul De Smet	Exemplaren Arca Lovaniensis
Leo Goossens	Dia's Leuven-centrum jaren 1980
Jaak Ockelay	Oude druk 'Ordonnantie van servituten in de stad en de vrijheid van Leuven

Annick Lombaert	Politieboeken wijlen politiecommissaris Wim Geens
Kristien Stals	Familiefoto's Kortestraat WOI (om te scannen voor project Over Leuven)
Karel Vandereycken	Foto's Alhambra
Jos Machiels	Archief cine-club
Kadoc	Programmafolders filmzalen Leuven

Vernietiging van archief:

Wegens tijds- en tijdelijk personeelsgebrek in 2016, zullen de geplande vernietigingen mee worden opgenomen en uitgevoerd in het volgend kalenderjaar.

2.2.5. G@LILEO GEOGRAFISCH INFORMATIESYSTEEM

A. ALGEMENE BESCHRIJVING G@LILEO

G@lileo is de geregistreerde benaming van het Leuvense GIS-systeem.

Het G@lileo systeem beheert de bedrijfskritische informatie van de Stad Leuven. Omdat deze informatie een uitgesproken ruimtelijk karakter heeft, is G@lileo uitgebouwd rond een geografisch informatie systeem (GIS). Het systeem is hierdoor in staat de opgeslagen basisgegevens in een praktische, visuele vorm aan de verschillende stadsdiensten en het publiek beschikbaar te stellen. Deze diensten gebruiken de basisgegevens, maar ook de informatie die G@lileo via bewerking en analyse hieruit afleidt, bij de planning en de uitvoering van hun bedrijfsprocessen. Op iets langere termijn zal G@lileo ook ingezet worden als informatiseren ter ondersteuning van diensten die de Stad via Internet zal aanbieden aan de Leuvense bevolking.

B. AFDELING DATABEHEER

De afdeling databeheer is een ondersteunende stadsdienst. De afdeling heeft een functioneel verband met de diensten waarin G@lileo gebruikt wordt en meer specifiek met de applicatiebeheerders in die diensten.

Verder staat de afdeling ten dienste voor ad hoc-, analyse- of presentatievragen van alle andere diensten en externe organisaties

Op termijn zullen deze ad hoc vragen leiden naar de overstap van sommige diensten naar eigen G@lileo modules.

De afdeling databeheer is opgericht met het oog op een beheers continuïteit en controle op datakwaliteit. Dit betekent het opvolgen van de behoeften aan GIS software, met inbegrip van de onderhoudscontracten in de betrokken diensten, uiteraard in overleg met het diensthoofd van elke specifieke dienst.

Verder neemt de afdeling databeheer een aantal centrale beheersfuncties op zich, zoals secretariaatswerk voor vergaderingen, planning van budgetten, opvolgen van leveringen, coördinatie van GIS opleidingen, opvolgen van functiebeschrijvingen van het personeel.

Nog andere taken zijn :

- systematisch actualiseren van de basiskaart in afspraak met de applicatiebeheerders;
- opzetten van een conversietool naar de GRB-norm;
- datacontrole van de productiedatabank aan de hand van query's en kruisbevragingen;
- systematisch actualiseren van de feitelijke toestand van de gebouwen ten behoeve van alle diensten;
- beheren van de authentieke adressendatabank van het Leuvense grondgebied;
- het grafisch ondersteunen van alle diensten door de invoer van specifieke geometrieën;
- opzetten van korte conversies ten behoeve van alle diensten;
- het uitleveren van standaardinformatie voor notarissen en het aanmaken van uittreksels uit het plannen en vergunningenregister.

- het opmaken van informatiebrieven over de “vergund geachte” toestand van meergezinswoningen.

Een andere belangrijke opdracht voor de afdeling databeheer is de dienstverlening, zowel naar de diensten die reeds met GIS aan de slag zijn, als diensten die voorlopige nog geen eigen applicatie hebben. Zodra GIS operationeel is binnen een aantal diensten merk je al snel dat vragen of behoeften ontstaan bij andere diensten of andere afdelingen. In een tussenstadium kunnen deze andere diensten of afdelingen met hun vragen in beperkte mate terecht bij de afdeling databeheer.

De afdeling databeheer is ook het directe aanspreekpunt voor vragen en problemen van de applicatiebeheerders.

De gegevens in de databank vormen de hoofdmoot van het geïnvesteerde kapitaal. De bijhouding, de kwaliteitsbewaking en de bijhouding van de metadata zijn dan ook een belangrijke verantwoordelijkheid van de afdeling databeheer

Tenslotte is een geïntegreerd GIS niet mogelijk zonder voldoende intern overleg. Ook externe contacten zijn een essentieel deel van de taakopdracht.

C. VERKOOP VAN ANALOGE EN DIGITALE KAARTEN

Deze geografische informatie kan analoog of digitaal bekomen worden (mits ondertekening van een overeenkomst) en tegen prijzen die zijn vastgelegd in een retributiereglement.

Het meeste kaartmateriaal werd geleverd aan andere diensten, studenten of aan projectteams in samenwerking met de stad Leuven, die deze informatie gratis krijgen.

D. BINNENNUMMERING VAN GEBOUWEN

Het toekennen van correcte binnenummers gebeurt

- enerzijds als gevolg van wijzigingen in functie van de “gewenste” toestand (studentenhuis wordt ééngesinswoning; bureel of handel op gelijkvloers (dus geen woonfunctie) wordt appartement; 4 kamers worden gereduceerd naar 2,)
- anderzijds als rechtzettingen en aanpassing van foutieve nummering: het nummer ontbreekt; oude binnenummering moet worden vervangen door de nieuwe methode van nummeren; het plan is verkeerd getekend; een woongelegenheid is vergeten bij hernummering; er zijn ongekende woongelegenheden vastgesteld,

Deze opdrachten vloeien voort uit aangifte 2de verblijf, inschrijvingen dienst burgerzaken, meldingen van politie, vergadering adresbeheer enz.....

Tijdens een plaats bezoek wordt een schets gemaakt van de indeling van de woning. Nadien wordt een digitaal draadplan getekend en gekoppeld aan G@lileo. .

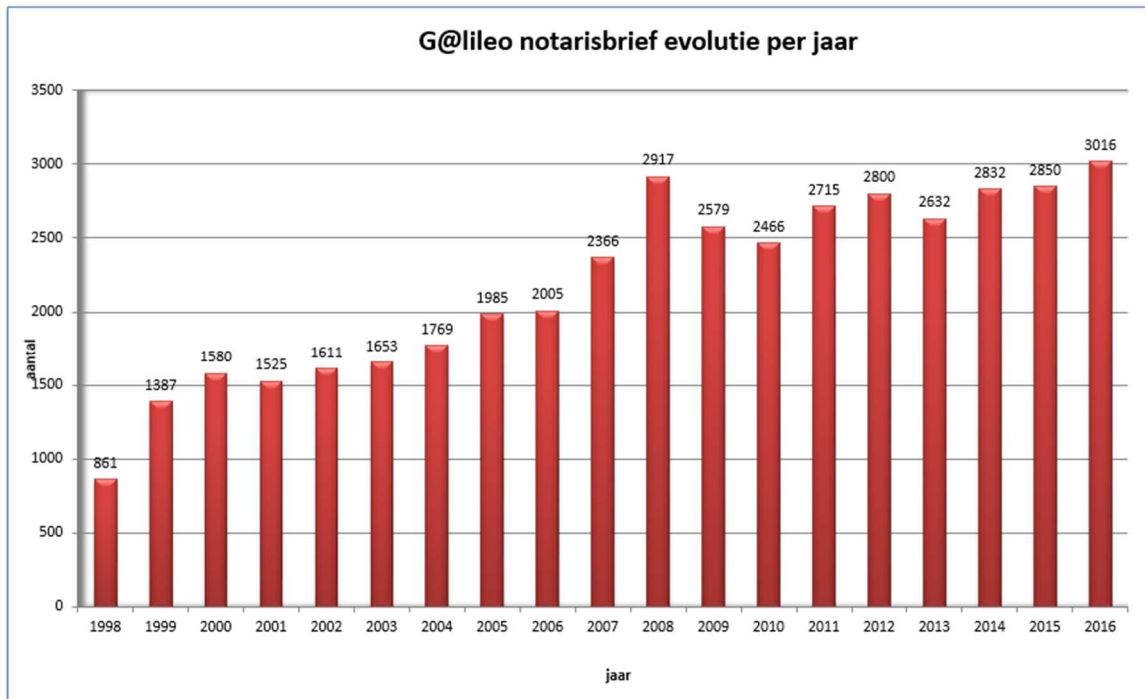
INFORMATIEBRIEVEN: VERGUND GEACHTE TOESTAND GEBOUW

Aantal behandelde dossiers : 225

NOTARISINFO

Aantal aanvragen per maand

	2012	2013	2014	2015	2016
Januari	185	218	195	248	205
Februari	233	198	216	183	252
Maart	291	293	269	287	235
April	218	244	254	328	203
Mei	252	245	227	204	307
Juni	254	179	208	267	280
Juli	250	215	228	218	276
Augustus	196	211	243	189	242
September	212	188	322	229	190
Oktober	246	211	270	216	235
November	217	246	173	229	386
December	246	173	227	252	205
Totaal	2800	2632	2832	2850	3016
Gemiddelde	233	218	236	238	251

E. OVERZICHT BESTAANDE MODULES OP DE VERSCHILLENDE DIENSTEN

Op dit ogenblik zijn binnen G@lileo reeds verschillende modules beschikbaar. Hieronder wordt de inhoud van iedere module kort toegelicht.

Grootschalige Basiskaart (GBK)

Functionaliteiten

- **Beheer van de basisgegevens**
 - Basisgegevens zoals gebouwen, percelen, wegranden, palen, ... worden opgemeten, ingewerkt en voorzien van metadata.
 - Historiefunctie voor wegen en adressen.
 - Integriteitsfunctionaliteit (topologische consistentie van objecten valideren).
 - Update kadastergegevens.
- **Visualiseren van de basiskaart in zijn huidige vorm**

De meest gangbare formaten kunnen als ruimtelijke gegevensbron aan het systeem toegevoegd worden.
- **Conversie van gegevens naar de basiskaart**

Loaders voor conversie van eventueel bestaand kaartmateriaal (vanuit vector- en rasterbestanden) zijn aanwezig.
- **Archiveren van een bepaalde situatie van de basiskaart**

Er kan makkelijk een bepaalde versie van de basiskaart gearchiveerd worden.
- **Automatische uitwisseling met de Basiskaart Vlaanderen (GRB).**

Baten

- Eenduidige identificatie van gegevens.
- Slechts 1 gegevensbron binnen de gemeente.
- Slechts op 1 plaats moet aan gegevensbijhouding gedaan worden.
- Historische toestand (van adressen, wegen...) wordt bewaard in gegevenshistoriek. Oude adressen blijven traceerbaar.

Grootschalige Basiskaart – Bijwerkmodule (GBKU)

Functionaliteiten

- **Registreren van mutaties**
Leuven is verdeeld in mutatiezones waarin jaarlijks op een vast tijdstip wijzigingen op het terrein heringemeten worden. Lijsten met wijzigingen worden aangestuurd vanuit de verschillende modules en geëxporteerd uit deze bijwerkmodule.
- **Rechtstreekse input door dienstleverancier**
De aangeduide dienstleverancier voert nieuwe metingen rechtstreeks in via deze bijwerkmodule. De stad doet kwaliteitscontroles op de positionele nauwkeurigheid, de kwaliteit en juistheid van de gegevens. Zowel de inmeting als inwerking van de gegevens worden gecontroleerd. Op de diensten worden de metadata aangevuld door mensen met kennis van zaken.

Baten

- De gegevens zijn maximaal 1 jaar oud.
- Gestructureerde bijwerking door het gebruik van mutatiezones.
- Continuïteit.

Groen

Functionaliteiten

- **Beheer en inventarisatie van groenobjecten**
Alle openbaar groen en toebehoren wordt opgemeten, ingetekend en voorzien van metadata (datum plaatsing, gezondheidstoestand, soort, type, ...): bomen, groenvlakken, bloembakken, banken, vuilbakjes, hondentoiletten, ...
- **Ontwerp en planning**
De kaart uit G@lileo kan omgezet worden naar DXF om in te laden in een CAD tekenprogramma.
- **Berekening waarde van bomen**
Bij een schadegeval aan een boom kan de waarde berekend worden door middel van gegevens soort en stamomtrek. Deze gegevens worden aan de verzekering doorgegeven.
- **Beheer van stadsgroen**
Onderhoud van alle openbaar groen kan op een eenvoudige manier beheerd en ingepland worden. Personeelskosten, machinekosten, ... worden allemaal in acht genomen. Onderhoud dat regelmatig moet gebeuren kan op voorhand ingepland worden.

Voorbeeld

Het onderhoud van het stadspark is tijdsintensief en neemt ook een groot stuk in van de begroting: via deze module kunnen er verschillende scenario's uitgewerkt worden. Bijvoorbeeld : wat is het kosteneffect van het maaien van het gras 1 keer om de 10 dagen in plaats van 1 keer om de week ?

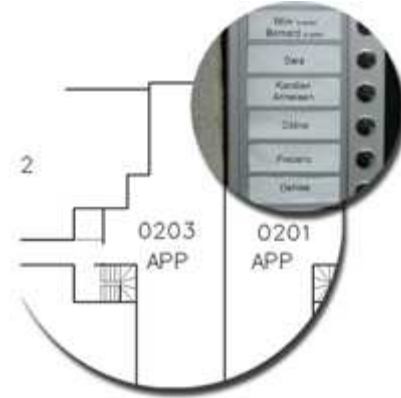
Baten

- Een up-to-date inventaris van alle stadsgroen.
- Mogelijkheid om verschillende nieuwe ontwerpen te evalueren op onderhoudskost en -inspanning.
- Mogelijkheid om verschillende nieuwe ontwerpen in te passen in de huidige situatie.
- Efficiënter management en bijsturing van onderhoud van het stadsgroen.

Feitelijke toestand gebouw (FTG)

Functionaliteiten

- **Beheer en inventarisatie van gebouwen**
Alle gebouwen en bijgebouwen worden opgemeten, ingetekend en voorzien van metadata (type, dakvorm, functie gelijkvloers en bovenbouw, ...).
- **Beheer inhoud gebouw: constructielagen en functionele eenheden**
Appartementen of andere gebouwen met een meerbewoning krijgen een binnenummering. De nummers bestaan uit 4 cijfers en zijn logisch opgebouwd. De eerste twee cijfers bepalen op welke verdieping de woning ligt, de volgende twee cijfers geven aan welke woning het is. Vanaf de trap met de wijzers van de klok mee 1e (01), 2^e (02), ...
- **Automatische uitwisseling met Vlaamse Adresregister (CRAB)**
- **Dossierbeheer binnenummering**

Voorbeeld

Is het zinvol om een premie uit te schrijven voor bovenwinkelwonen? Een analyse van functie gelijkvloers en functie bovenbouw en dan meer bepaald leegstand boven winkels in kernwinkelgebied kan hiervan een idee geven.

Baten

- Inzicht in het verschil tussen vergunde en feitelijke toestand: beleidsondersteunende maatregelen kunnen vlotter en gericht worden genomen.
- Innen van belastingen (op bv. leegstand, kamers, ...) kan efficiënter worden ingericht.
- Tijdsbesparing bij analysewerk voor structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Tijdsbesparing bij het aanmaken van thematische kaarten.
- De gebouwendatabank bevat nuttige gegevens voor hulpdiensten in het kader van interventies.

Politie en ongevallenregistratie (POL)

Functionaliteiten

Ongevallenregistratie

- **Beheer en inventarisatie**
Alle ongevallen op het Leuvense grondgebied worden geïmporteerd in G@lileo. Het ongeval en de verkeersdeelnemers worden aangemaakt en voorzien van een geometrie. Interpretatie van de situatie gebeurt eenduidig omdat de wegtoestand, verkeerssignalisatie, wegmarteringen ed... accuraat worden bijgehouden.
- **Visualisatie van ongevallen**
Ongevallen kunnen op kaart weergegeven worden. Men kan hier keuzes in maken aan de hand van filters. Bijvoorbeeld alleen ongevallen met fietsers.
- **Genereren van ongevallenoverzichten**
Presentatie aan de hand van een manoeuvre-diagram. Om de relatie tussen type ongeval en type plaats te kunnen analyseren.
- **Export naar dxf formaat**
Ten behoeve van de ongevallenschetsen die in een CAD tekenprogramma worden gemaakt.
- **Ongevallenanalyse**
Hierbij wordt o.a. gedacht aan het berekenen en presenteren van ongevallenconcentraties, het vergelijken van ongevallen in tijd en ruimte.

Criminaliteitsanalyse

- **Criminografie**
Registratie van criminele feiten en overlastgegevens. Koppeling met een statistisch rekenpakket (zowel inlezen als uitlezen van gegevens).
- **Aanmaken en afdrucken van themakaarten**
Visualiseren van het aantal gepleegde criminele feiten of overlast volgens type en locatie. Bijvoorbeeld het aantal fietsdiefstallen per sector en het aantal woninginbraken per sector.

- **Analyse**
Kaarten kunnen bepaalde verbanden of trends aantonen, hotspots kunnen gedetecteerd worden.

Voorbeeld

Het in kaart brengen van de horecazaken in Leuven gecombineerd met een kaart van de ongevallen kan een reden zijn voor het opstarten van een sensibiliseringscampagne rond rijden onder invloed, de BOB campagne of de nachtbussen.

Baten

Ongevallenregistratie

- Verkeer organisatorische thema's (signalisatie, wegranden, ...) worden centraal bijgehouden.
- Door middel van een link met de grootschalige basiskaart gebeurt hier ook rechtstreeks een kwaliteitscontrole (elke ongeval registratie kan aanzien worden als een spotcheck van de kaart).
- Hogere precisie en inkorting van de productietijd.

Criminaliteitsanalyse

- Geen dubbele invoer. Gegevens uit het statistisch rekenpakket kunnen automatisch geconverteerd worden naar G@lileo.
- Criminaliteitsanalyses kunnen geografisch worden gevisualiseerd.

Riolen en waterlopen (RIS en SW)

Functionaliteiten

Riolen

- **Beheer en inventarisatie van de rioolinfrastructuur**
Inventariseren van inspectieputten, leidingen, straatkolken, aansluitingen, ... en lokaliseren en registreren van bijhorende gegevens.
Koppelen van camera-inspecties aan de desbetreffende rioolobjecten.
- **Beheer huisaansluitingen**
Beheer van de aanvragen voor huisaansluitingen: dossieropvolging en facturatie gebeuren in G@lileo.
- **Koppeling met Aquafin**
In- en uitlezen van gegevens over de rioolinfrastructuur (leidingen, inspectieputten, overstorten, ...) volgens gewenst formaat.
- **Koppelen van rekenpakketten**
Uitvoer naar rekenpakketten om eventuele gevolgen van hevige regenval te simuleren.
Terugkoppeling van de rekenresultaten voor het aanmaken van strategische en kritische kaarten.

Waterlopen

- **Registratie van waterlopen 1ste, 2de en 3de categorie, grachten,...**
De waterlopen worden voorzien van metadata zoals naam, categorie, ingebuisd/niet ingebuisd, ligging, ...

Voorbeeld

Door controle van het rioleringsstelsel met camera's komen probleemzones aan het licht. Bij heraanleg van straten wordt aan de hand van de resultaten van de camera-inspecties bepaald of de riolering al dan niet vernieuwd moet worden.

Baten

Riolen

- Staat van het rioleringsnetwerk wordt efficiënt bijgehouden.
- Preventief en curatief onderhoud van de riolering in plaats van onderhoud bij calamiteiten.
- Bij een breuk in de riolering kan het getroffen gebied meteen gedetecteerd worden.
- Bij lozing van bv. giftig afval kan men opsporen waar dit vandaan zou kunnen komen en waar de vervuiling heen stroomt.
- Betere dienstverlening bij huisaansluitingen.
- Effecten van rioleringswerken vooraf simuleren om wateroverlast te voorkomen.

Waterlopen

- Overzicht van de te ruimen grachten en lengte die geruimd moet worden.

- Reële inschatting van de ruimingskost.

Brandweer (FBR)

Functionaliteiten

- **Hydrantenbeheer**
Alle brandkranen worden opgemeten, ingetekend en voorzien van metadata (soort, debiet, druk, onderhoudstoestand, ...)
- **Defecten-rapportage**
De watermaatschappij wordt op de hoogte gebracht van eventuele problemen met bepaalde brandkranen.

Voorbeeld

Wanneer de brandweer bij een interventie ter plaatse komt kan ze snel een overzicht krijgen van beschikbare leidingen en brandkranen in de buurt van het incident. Op deze manier kan de brandweer de meest efficiënte oplossing vinden voor een specifieke situatie.

Baten

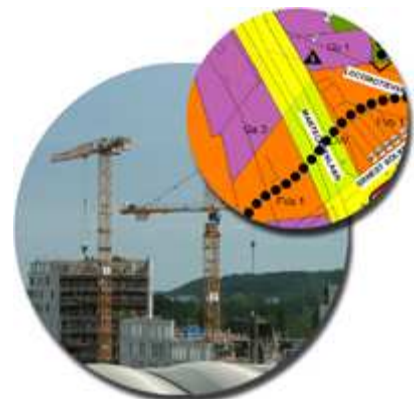
- Een up-to-date status van de hydranten en leidingen biedt in sommige gevallen een beslissende tijdswinst en verhoogt de efficiëntie en reactiesnelheid van de interventie.
- Onderhoud en inventarisatie van hydranten vormen 1 opdracht.

Ruimtelijke ordening en ruimtelijke planning (RO)

Functionaliteiten

- **Plannenregister**
Overzicht van gewestplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP), bijzondere plannen van aanleg (BPA), verkavelingen, rooilijnen- en onteigeningsplannen en andere, alsook de bijhorende voorschriften. De opmaak van een plannenregister werd wettelijk vastgelegd door de Vlaamse overheid en moet aan bepaalde eisen voldoen.
- **Vergunningenregister**
Alle dossiers vanaf het ontstaan van de wet op de stedenbouw (1962) werden opgenomen in G@lileo. Bouwdossiers worden volledig verwerkt in G@lileo, van aanvraag tot beslissing. Bij elk dossier wordt de briefwisseling automatisch gegenereerd. Ook de opmaak van een vergunningenregister werd wettelijk vastgelegd door de Vlaamse overheid en moet aan bepaalde eisen voldoen.
- **Digitale bouwaanvraag en digitale omgevingsvergunning**
Een koppeling met het Vlaamse omgevingsloket laat de gemeente toe een vergunningsaanvraag volledig digitaal af te handelen, inclusief digitaal inkijken van de plannen en digitaal handtekenen van dossierstukken.
- **Register onbebouwde percelen**
Inventarisatie van de onbebouwde percelen in woongebied en binnen niet vervallen verkavelingen. Mogelijkheid tot rapportage naar een rekenblad of databank.
- **Notariële verdelingen**
Bij een **verdeling** splits je van een perceel een stuk grond af dat niet bebouwd of verkaveld kan worden.
Voorbeeld: een stuk tuin afsplitsen om de tuin van een aangrenzend stuk grond te vergroten.
- **VARIA : Vragen – Adviezen – Raadgevingen – Inlichtingen en Andere dossiers**
Een volledige inventaris van informatie verstrekt aan de burger aan het loket, via de telefoon of in (in)formeel overleg.
- **Stedenbouwkundige inlichtingen**
Door het samenvoegen van ruimtelijke informatie uit verschillende modules kunnen per perceel automatisch 3 types rapporten aangemaakt worden:

- o het notarisrapport;
- o het uittreksel uit het vergunningenregister;
- o het uittreksel uit het plannenregister.

Voor deze informatie dient betaald te worden. Bij aflevering gebeurt de facturatie via een koppeling met het pakket van de dienst financiën.

- **Vergund geachte toestand van meergezinswoningen**

Een geïntegreerd dossierbeheer laat toe de vergund geachte opdeling van een meergezinswoning efficiënt en volledig uit te zoeken op de verschillende verantwoordelijke diensten.

Baten

Plannenregister

- Opmaak van bijkomende bestemmingsplannen of wijzigingen gebeurt snel en nauwkeurig.
- De diensten kunnen snel accurate informatie opgevraagd worden voor een bepaalde locatie.
- Door de aanmaak van dit register verwerft de stad subsidies van de Vlaamse overheid.

Vergunningenregister

- Historiek van bouwdoSSIERS is nuttig bij het nemen van nieuwe beslissingen.
- Betere en snellere dienstverlening naar de burger zonder opzoekwerk in het archief.
- De statistieken die op kwartaalbasis moeten doorgegeven worden vragen slechts een druk op de knop.
- Door de aanmaak van dit register verwerft de stad subsidies van de Vlaamse overheid.

Register onbebouwde percelen

- Deze lijsten vormen een belangrijke input voor de dienst financiën en worden gebruikt voor het heffen van belastingen.

Stedenbouwkundige inlichtingen

- Vragen kunnen sneller beantwoord worden en vragen minder opzoekwerk.

Milieu (MIL)

Functionaliteiten

- **Registratie en opvolging van milieuvergunningen**

De aanvragen voor het bekomen van een milieuvergunning worden geregistreerd en opgevolgd in G@lileo, inclusief briefwisseling, door een dossieropvolgingssysteem.

Oude vergunningen en meldingen werden zo volledig mogelijk opgenomen in de databank.

- **Digitale omgevingsvergunning**

Een koppeling met het Vlaamse omgevingsloket laat de gemeente toe een vergunningsaanvraag volledig digitaal af te handelen, inclusief digitaal inkijken van de plannen en digitaal handtekenen van dossierstukken.

Voorbeeld

Een bedrijf toont interesse voor de overname van een opslagplaats. De historiek en de geldende vergunningen voor dit perceel kunnen snel opgezocht worden.

Baten

- Vragen kunnen snel behandeld worden: een paar drukken op de knop i.p.v. een zoektocht in het archief.
- Door tijdswinst bij de dossierbehandeling (vooral bij openbare onderzoeken klasse 1) kan veel geld uitgespaard worden.
- De gemeente voldoet op een eenvoudige wijze aan de verplichting een register met potentieel verontreinigde gronden op te leveren.
- De milieudatabank bevat nuttige gegevens voor de brandweer in het kader van interventies.
- Wanneer de Vlaamse milieudatabank volledig operationeel zal zijn is de stad klaar voor een vlotte uitwisseling van gegevens.

Verkeerssignalisatie (VSI)

Functionaliteiten

- **Beheer en inventarisatie van verkeerssignalisatie**
Alle palen en wegmarkeringen worden ingemeten en voorzien van metadata (type, materiaal, beheerder, gevuld oppervlak, ...)
Aan alle palen worden de correcte signalisatieborden, openbare verlichting of verkeerslichten gekoppeld en eveneens voorzien van metadata.
Ook werkopdrachten kunnen worden gekoppeld. Bv. voor het vervangen van een signalisatiebord en paal na een aanrijding.
- **Beheer en inventarisatie van infrastructuur op het openbaar domein**
Fietsenstallingen, schuilhuisjes, ... worden ingemeten en voorzien van metadata (aantal plaatsen, naam, type, ...)
- **Visualisatie van verkeerssignalisatie**
Weergeven van de signalisatie op kaart.

Voorbeeld

Doordat de geschilderde oppervlakte van een wegmarkering opgemeten wordt, kan berekend worden hoeveel m² er opnieuw een laagje verf moet krijgen. Zo weet men op voorhand hoeveel liters verf nodig zullen zijn en hoeveel dit ongeveer zal kosten.

Baten

- Een up-to-date inventaris van alle verkeerssignalisatie.
- Correcte uitgangssituatie voor ongevallenregistratie.
- Efficiënt onderhoud van verkeerssignalisatie en een reëel zicht op komende kosten.

Speelterreinen (PGD)

Functionaliteiten

- **Beheer en inventarisatie van speelterreinen**
Alle speelterreinen worden opgenomen in G@lileo en voorzien van metadata (type, omtrek, naam, identificatiecode, ...)
- **Beheer en inventarisatie van speeltoestellen en opvangzones**
Speeltoestellen worden toegewezen aan een bepaald speelterrein en voorzien van metadata (categorie, subcategorie, ligging, ...)
Opvangzones worden toegewezen aan een of meer speeltoestellen en eveneens voorzien van metadata (aard, omtrek, identificatiecode, ...)

Voorbeeld

Vanhoorenbekeplein in Kessel-Lo is een speel- en sportterrein met 3 toegangen. Er staan 10 speeltoestellen. O.a. een schommel en een glijbaan met daaronder een opvangzone van boomschors.

Baten

- Relevante data wordt eenvoudig lokaliseerbaar en zichtbaar op kaart.
- Andere diensten zoals de groendienst kunnen rekening houden met speeltoestellen en opvangzones bij onderhoud van speelterreinen.
- Inplanting van nieuwe pleinen kan eenvoudig gerelateerd worden aan bevolkingsgegevens (concentraties kinderen, mobiliteit, enz.)

Huisvesting (HUV)

Functionaliteiten

- **Leegstandsregister en inventaris verwaarlozing en verkrotting**
Alle gebouwen, woningen of kamers die leeg staan, verwaarloosd of verkrot zijn worden geïnventariseerd en ingegeven in G@lileo.
- **Conformiteitattest**
Elke eigenaar-verhuurder kan de kwaliteit van een woning of kamer volgens de geldende normen laten controleren. De staat van het verhuurde pand wordt vastgelegd in een officiële verklaring van de gemeentelijke overheid. Hiermee bevestigt deze dat de woning of kamer voldoet aan de normen van de Vlaamse Wooncode en/of het Kamerdecreet. Op het attest wordt ook de maximale woningbezetting vermeld. De feitelijke toestand van een gebouw wordt ingegeven in G@lileo.
- **Premies**
De aanvragen voor premies, bv. verbeteringspremie, worden afgehandeld in G@lileo. Via koppeling aan een gebouw wordt snel duidelijk of er voor dit pand al premies werden uitbetaald en aan wie.
- **Ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring**
Een ongeschikte woning of kamer beantwoordt niet aan de normen van de Vlaamse Wooncode en/of het Kamerdecreet (minimum vereisten qua stabiliteit, bouwfysica, veiligheid of minimaal comfort).
Een woning of kamer is onbewoonbaar als ze gebreken vertoont die onmiskenbaar een veiligheids- of gezondheidsrisico inhouden, met een acuut gevaar voor de bewoners. Woningen of kamers met deze gebreken worden opgenomen in G@lileo en kunnen zo gemakkelijk in kaart gebracht worden.
- **Dossier Woontoezicht**
Verhuur je een kamer of studio voor studenten? Dan moet je rekening houden met een aantal normen over stedenbouw, woonkwaliteit en brandveiligheid. Studentenhuisvesting die voldoet aan alle kwaliteits- en veiligheidsvereisten, krijgt van de stad een groen kotlabel. Met dit label kan een verhuurder aantonen dat het kot voldoet aan alle vereisten en is goedgekeurd door de stad.
- **Digitale dossieropvolging**
De dossieropvolging gebeurt volledig in G@lileo, inclusief briefwisseling.

Voorbeeld

Zou het nuttig zijn binnen bepaalde wijken premies te promoten om zo leegstand, verwaarlozing of verkrotting van panden te voorkomen?

Baten

- Een up-to-date inventaris van leegstaande, ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen of kamers.
- Overzicht van probleemgebieden.
- Mogelijkheid tot sensibilisering.

Financiën (FIN)

Functionaliteiten

Beheer van financiële gegevens

Directe link naar het pakket van de directie financiën voor volgende toepassingen:

- register onbebouwde percelen;
- belastingen op ongeschikt- en onbewoonbaar verklaarde en leegstaande gebouwen;
- aanplakborden en lichtreclames, masten en pylonen;
- stedenbouwkundige inlichtingen voor notarissen.

- aanpassen van de contouren van Bouwovertredingen, stedenbouwkundige vergunningen, verkavelingvergunningen, kavelzones, stedenbouwkundige attesten,

Module VSI :

- inbrengen van gewijzigde en nieuwe verkeerssignalisatie borden wegmarkeringen etc

Module GBK

- terugzetten gevels (+ aanpassen verschillende objecten) na correcte opmeting
- aanpassen gebouwcontouren t.b.v. GRB
- Kadaster jaarlijkse aanpassing gewijzigde kadastrale percelen en rechtspersonen (eigenaars)
- NIS sectoren aanpassingen
- CRAB

Module MIL

- aanpassen van milieuvergunning contouren

Module GBKU

- inlezen extracten

Module HUV:

- aanpassen van de contouren van de dossiers huisvesting : dossier Leegstaand/Verwaarlozing, dossier Ongeschikt/Onbewoonbaar, dossier Conformiteitsattesten

Module BGF

- intekenen graven

DIENSTOVERKOEPELENDE PROCEDURES

- Adresgeving inclusief binnenummering
- Straatnamen
- Levensloop "gebouw" in databank G@lileo
- Bijwerking kadastrale percelen en eigenaars
- Kwaliteitscontroles
- Vergund geachte toestand van een meergezinswoning

TECHNISCHE BEGELEIDING

- wonen: dossier woontoezicht
- bouwen: digitale bouwvergunning en omgevingsvergunning
- bouwen: notariële verdeling
- datebeheer: dossierbeheer vergund geacht, dossierbeheer binnenummering
- stad Genk
- stad Hasselt
- stad Peer
- AGSL
- Sociale zaken – wijkindeling
- Begraafplaatsen

IAS INTRANET

Iedere medewerker van de stad Leuven kan [G@lileo](#) via intranet raadplegen.

Voor de dienst bevolking werd een afzonderlijke intranet toepassing ontwikkeld, die toelaat eenvoudig informatie over de woningen in Leuven uit G@lileo te bevragen. Wanneer een probleem gemeld wordt via burgerpol wordt via deze link rechtstreeks de plaats en het gebouw getoond op kaart.

Voor de politie werd eveneens een afzonderlijke intranet toepassing ontwikkeld, met voor hun bruikbare objecten.

G. ANALYSES MET HET PAKKET GSA - GEO SPATIAL ANALYSES

GSA kan met behulp van een aantal tooltjes geografische informatie analyseren en visueel aantrekkelijk maken. Het pakket laat toe rapporten te genereren op basis van de in G@lileo opgeslagen informatie. Deze toepassing maakt gebruik van de GIS databank G@lileo.

Men kan ook externe databanken linken zoals excel, access of andere tekenpakketten. Ook deze gegevens kunnen dan geanalyseerd en getoond worden op kaart.

Men kan analyses uitvoeren op deze gegevens en ook dit resultaat tonen.

Analyses voor Leuven in 2016

Enkele voorbeelden

personeel spreiding

verkiezingswijken

analyses sociale zaken: schoolgangers, opvanginitiatieven, Parelcoaches

Leuven in cijfers

Kaart Sportgids

Kunst Leuven

Erfgoedcel: gebroken gevels, erfgoeddag

Fietsexamen nieuwe route

Student: analyses hertogensite, analyse leegstand

Mindervalindenparkings overzicht

Doorlooptijd bouwdoossiers

Eigendommen stad

Stadsmonitor

RIS gebouwen met meer dan 20 FE en gemengde riool

Wijken

Signaalgebieden

Bouwovertredingen

Circulatieplan

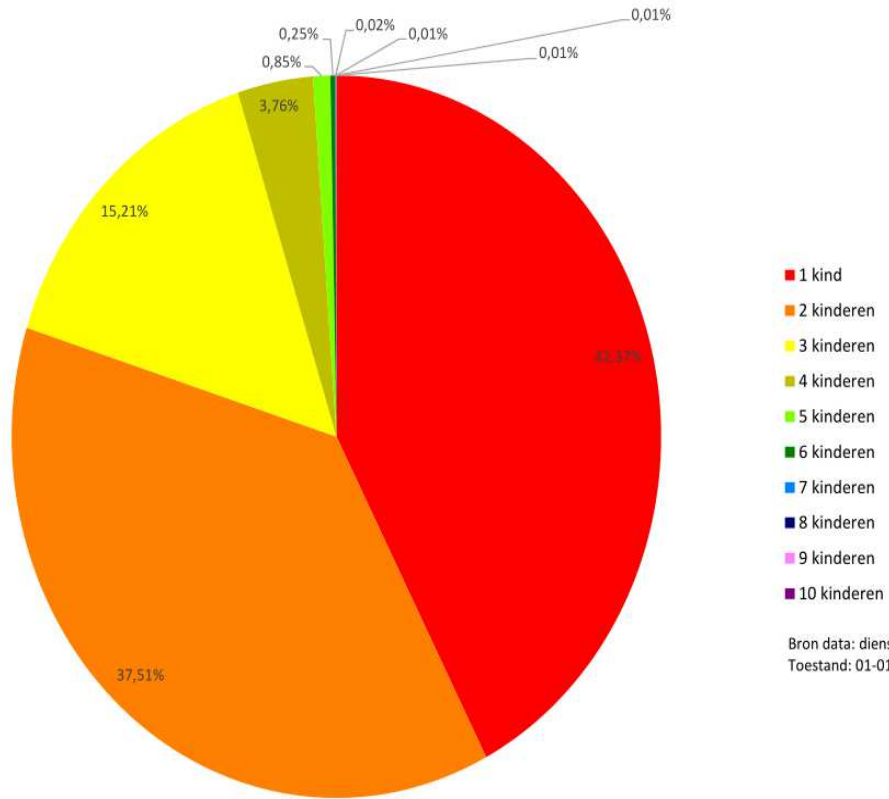
Parkeergelegenheden

Windmolens

Standbeelden

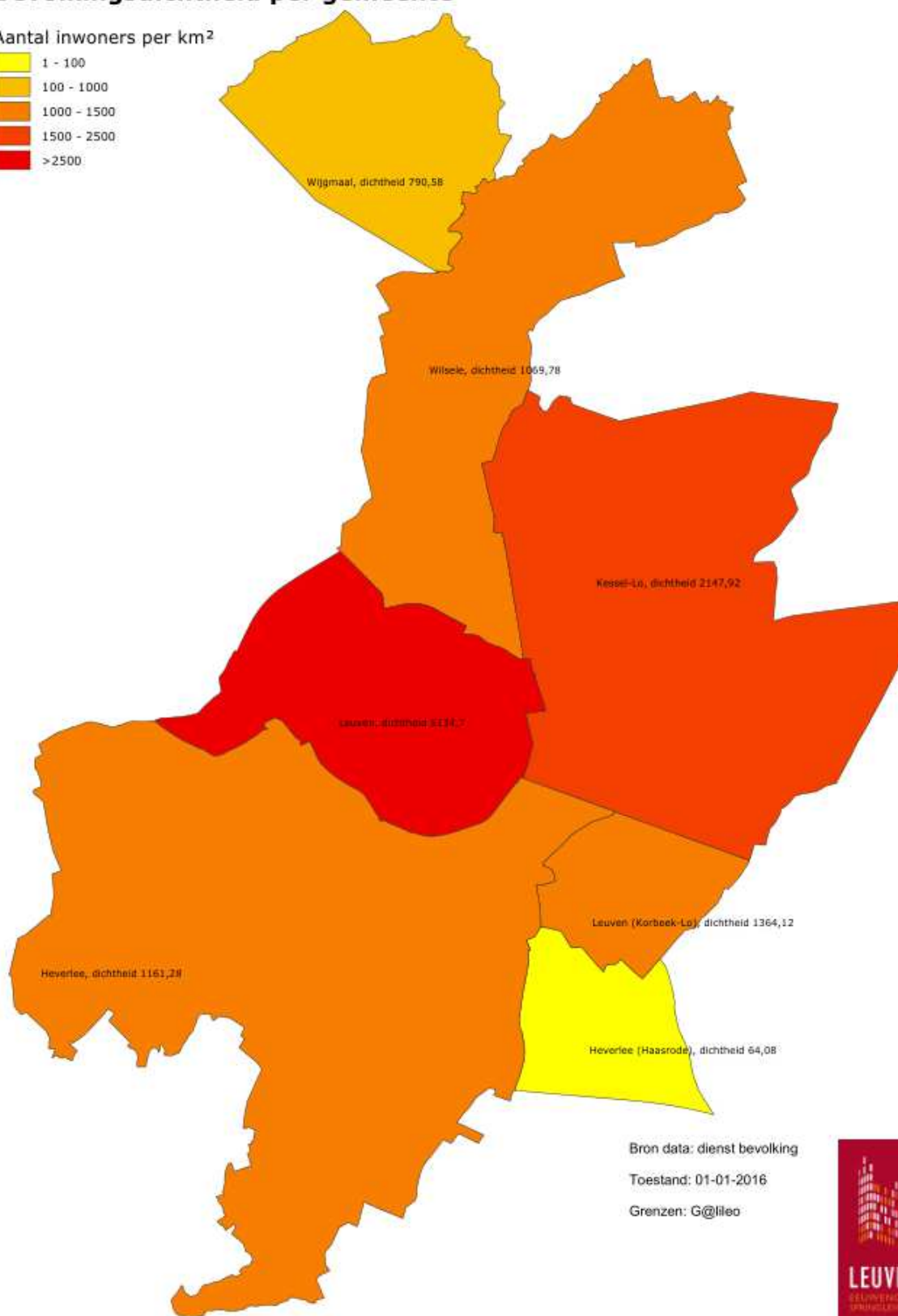
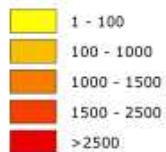
.....

Aantal kinderen per huishouden

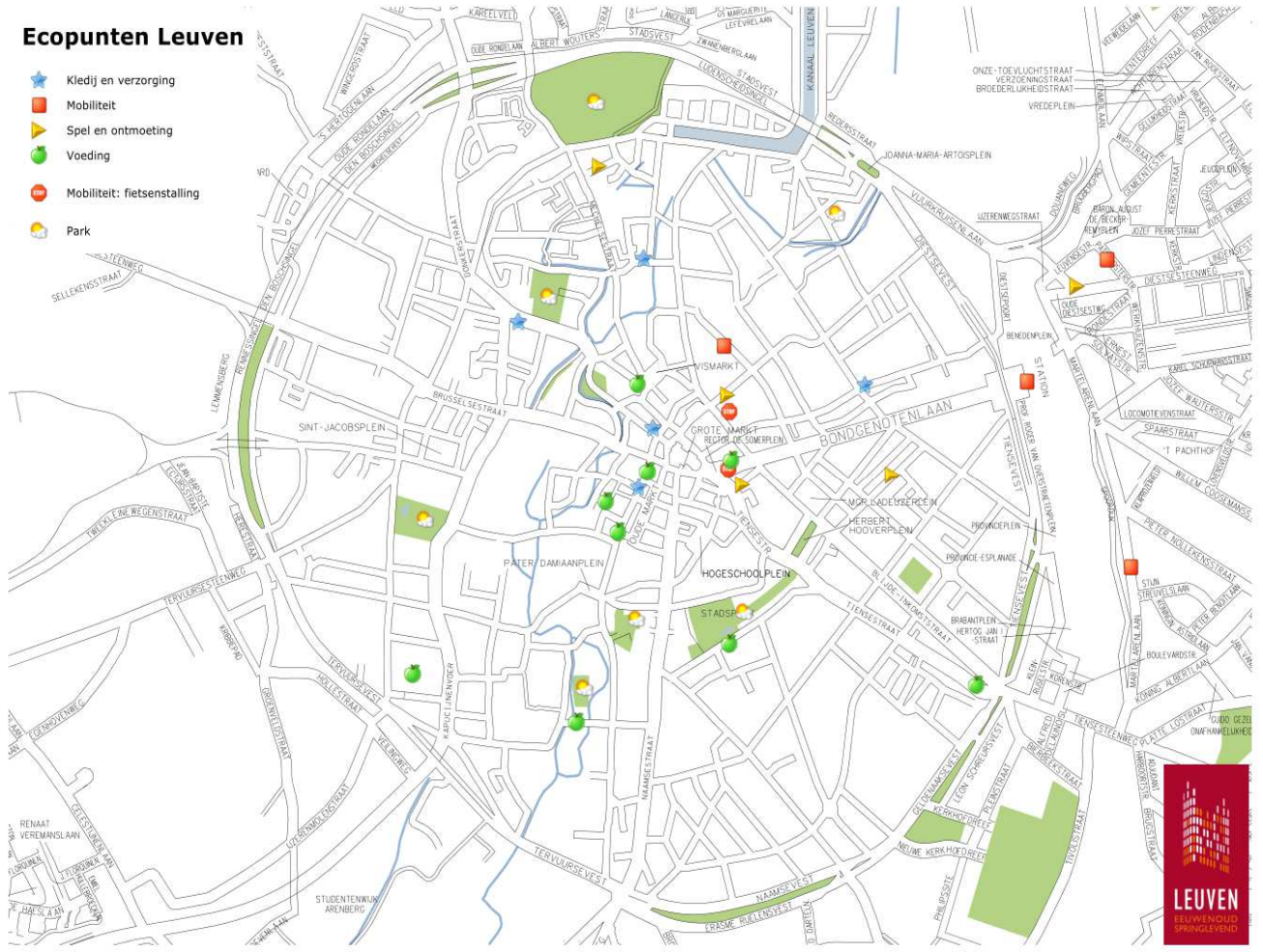
Bevolkingsdichtheid per gemeente

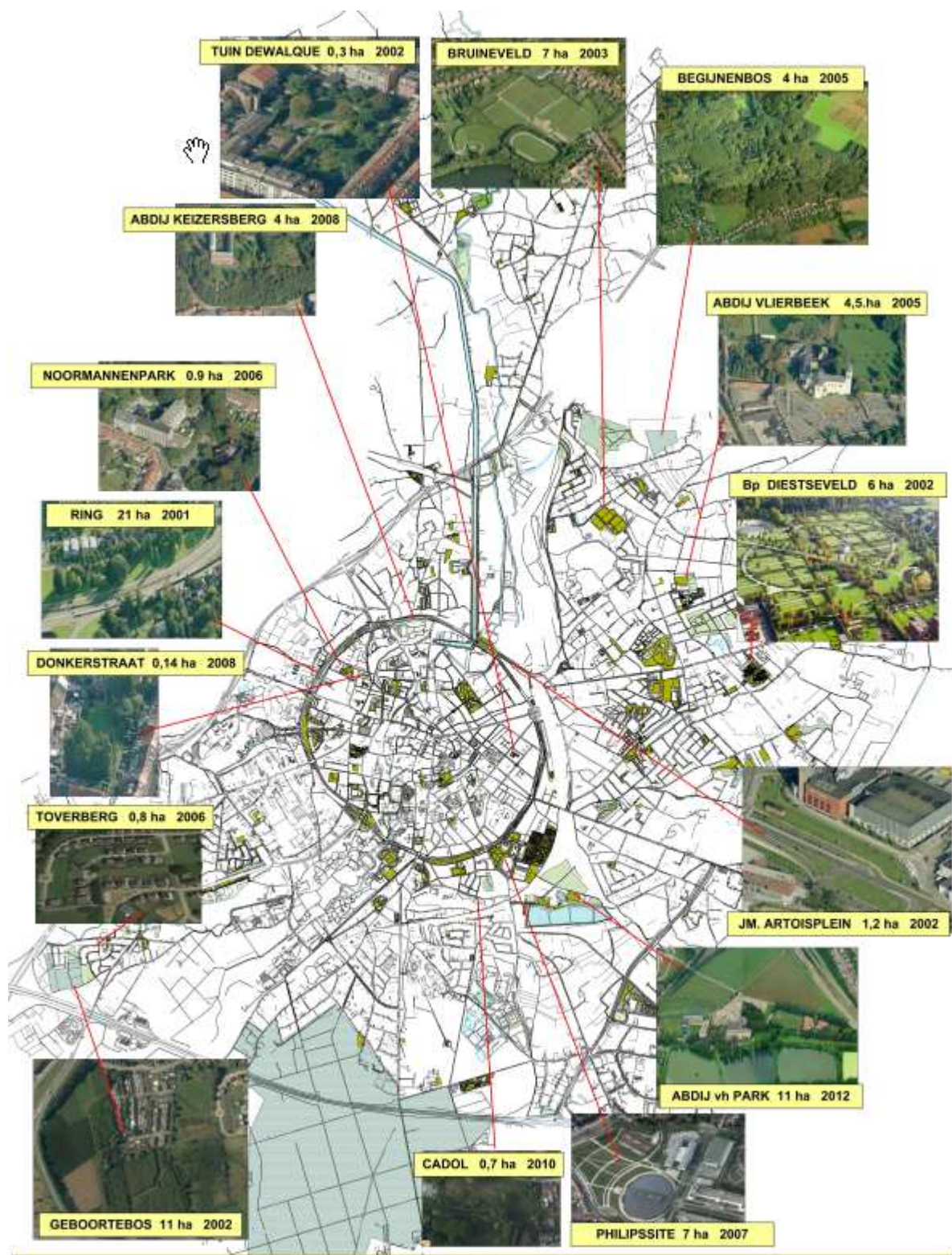
Aantal inwoners per km²

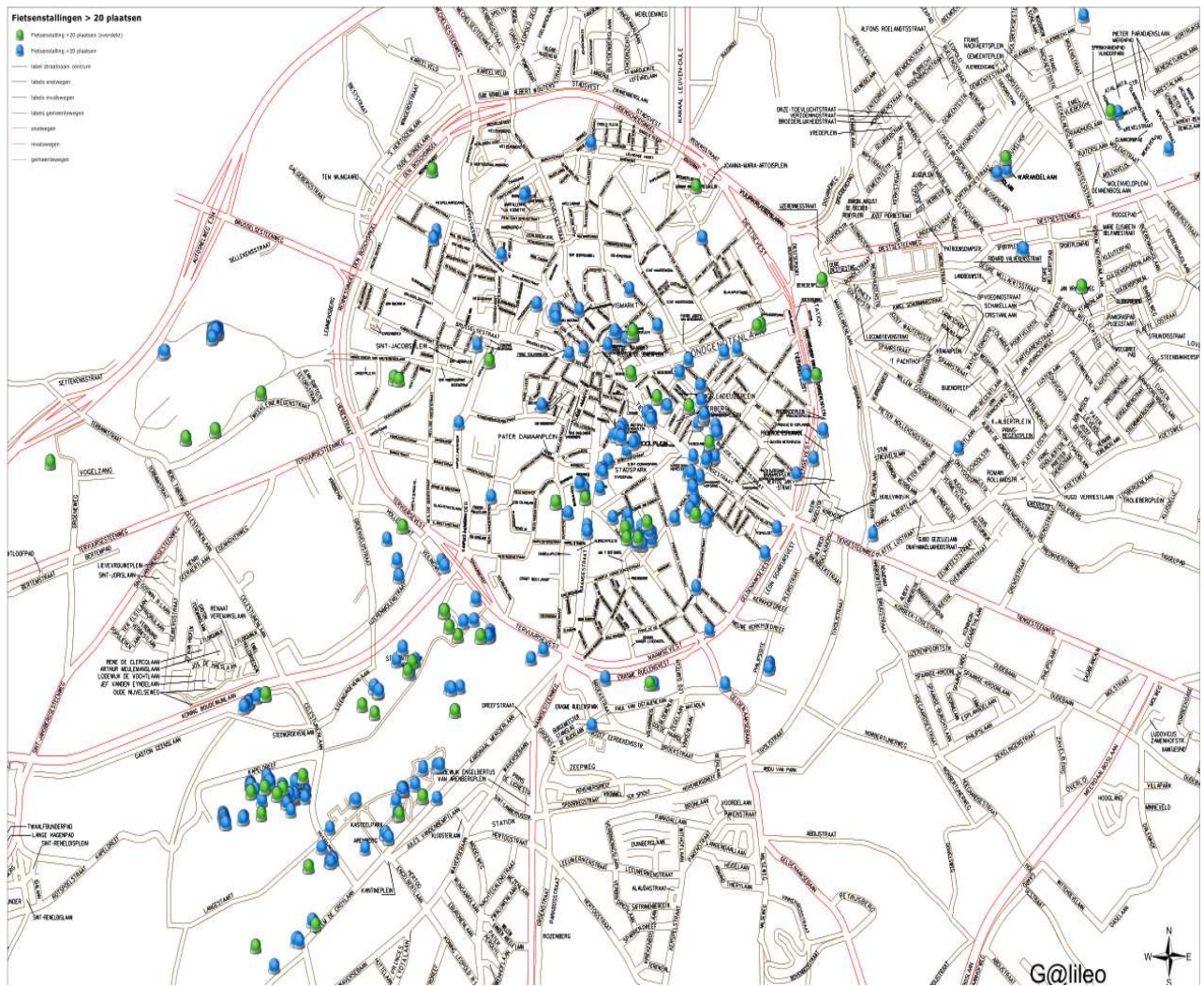
Ecopunten Leuven

- Kledij en verzorging
- Mobiliteit
- Spel en ontmoeting
- Voeding
- Mobiliteit: fietsenstalling
- Park

Fietsenstallingen > 20 plaatsen

H. ANDERE ACTIVITEITEN EN/OF PROJECTEN

<p>Demo's Stad Hasselt: Demo digitale bouwaanvraag Stad Genk: Demo digitale bouwaanvraag Stad Peer: Demo digitale bouwaanvraag infosessies Thermografische kaart Stad Antwerpen: demo geïntegreerd adresbeheer Demo module HUV Demo binnenummering</p> <p>Studiedagen GIS net•werk (Provincie Vlaams Brabant) Trefdag Informatie Vlaanderen Masterclass Smart Cities (VUB-Imec/Smit)</p> <p>Cursussen gevolgd Postgraduaat GEO-ICT Workshop</p> <p>Cursussen gegeven Workshop GIS en Beleid (i.o.v. Kenniscentrum Vlaamse Steden)</p> <p>GSA Leuven/Hasselt/Genk</p> <p>G@lileo GIS Stad peer</p> <p>G@lileo digitale bouwaanvraag (Leuven/Hasselt/Genk/Peer)</p>	<p>Vergaderingen Werkgroep Omgevingsvergunning: lokale besturen Werkgroep Omgevingsvergunning: dienstenleveranciers</p> <p>Coördinatievergadering databeheer Managementoverleg DFB Stuurgroep via DOL : bij de secretaris wekelijks Werkgroep Adresbeheer Werkgroep Tweede Verblijven Stuurgroep Tweede Verblijven Werkgroepen : dienstspecifiek</p> <p>Structureel overleg GE Energy Structureel overleg Stad Genk Structureel overleg Stad Hasselt Overleg met dienstleverancier GBKU Stuurgroepvergaderingen GDI Vlaanderen</p> <p>Stedenstuurgroep Stadsmonitor Kenniscentrum Vlaamse Steden: Werkgroep OBMI</p> <p>VVSG GIS werkgroep Informatie Vlaanderen - werkgroep GRB Informatie Vlaanderen - werkgroep gebouwenregister Informatie Vlaanderen - werkgroep bodembedekkingskaart Informatie Vlaanderen - AWIS (leidingen) Uitwisselingsproject : KU Leuven, Kadaster ... CRAB</p>
--	---

2.3. TERRITORIUM EN ONROEREND PATRIMONIUM

2.3.1. STADSEIGENDOMMEN

2.3.2. VASTGOEDZAKEN

A. Vastgoedtransacties

B. Vastgoedbeheer

2.3. TERRITORIUM EN ONROEREND PATRIMONIUM

2.3.1. STADSEIGENDOMMEN

A. Werken aan stadseigendommen

Grote uitgevoerde werken door DFB Gebouwenbeheer (aantal werkuren)

Zwembad Kessel-Lo	3.720	Renovatie elektriciteit, plafond en sanitair kleedkamers
Niet gebouw gebonden	1.954	Banken circulatieplan / administratie specialisten / drijvende eilanden SLAC / boekenboomstammen
SKLO	1.446	Renovatie toiletten speelplaats
SBLO Parkschool	1.439	Schilderwerken
Niet gebouw gebonden	1.016	Onderhoud banken
Centrale Werkplaatsen hal 4	805	Elektrische inrichting plaatsen
Centrale Werkplaatsen hal 5	159	Meerdere werken voor opening hallen AGSL
Sporthal Heverlee	664	Vernieuwen tegels in 3 douches
Schouwborg	562	Voorzien straatkast en ventilatie technische ruimte Trommeltrekken + meerdere kleine werken
Philipssite politie	444	Maken van opbergkasten en vestiaire
Begraafplaats Leuven burelen	431	Meerdere middelgrote werken (vooral schrijnwerkerij)
Brandweerkazerne	318	Inrichting havenhuis
Wilsele-centrum sportzaal	313	Schilderwerken
Sint-Pieterskerk	309	Schilderwerken weekkapel + plaatsen altaarpodium
Tweebronnen bibliotheek	292	Aanpassingen netwerkbekabeling / schrijnwerkers tentoonstelling archief
Philipssite Girafant	260	Herstellingswerken schrijnwerkers aan meubilair
Begraafplaats Diestseveld	238	Aanpassingswerken verhuis personeel begraafplaatsen
Stadhuis Politie	236	In kaart brengen radiatoren voor vernieuwing stookplaats
Kruidtuin tropische serre	210	Herinrichting elektriciteit stookplaats
Begraafplaats Leuven	182	Vervangen kranen op pleinen
Gemeenteschool Wijgmaal	179	Keuring elektriciteit
Oude Markt	177	Herstellen muren
Rijschool sporthal	171	Daklekken sporthal
Grote Markt	169	Groot Verlof
Stadsreiniging loods	138	Plaatsen dakisolatie opslagruimte
Kruidtuin poortgebouw	137	Vervangen sanitair en maken inbouwkast
Begraafplaats Diestseveld	124	Vervangen defecte kranen pleinen
Heuvelhof politie Kessel-Lo	117	Algemene schilderwerken
Sint-Jacob pastorie	111	Opfrissen te verhuuren studio's
De Bruul ontmoetingscentrum	109	Vernieuwen vloer
Stadswerkplaats uitleendienst	106	Herstellen materiaal uitleendienst
Heuvelhof Koetshuis	102	Maken van opbergkasten voor buiten

Aantal interventies DFB Gebouwenbeheer	2012	2013	2014	2015	2016
Schilderwerken en binnenafwerking	108	83	74	78	67
Schrijnwerkerij	545	522	408	412	330
Loodgieterij	626	447	491	425	408
Elektriciteitswerken	619	443	507	421	332

Metselwerken en ruwbouw	167	207	207	135	156
Metaalwerken + sleutels	314	302	216	304	315
Andere (verkiezingen)	16	4	19	3	2
Vorming opleidingen bezoeken eed	150	43	36	16	17
Overleg en vergaderingen	7	2	22	2	1
Medische onderzoeken	35	27	32	21	28
Klussen					12
Wacht	-	31	31	46	40
Gebouwenbeheer intern	2.587	2.111	2.043	1.863	1.708
Cofely	294	794	915	1336	1498
Totaal aantal interventies	2.881	2.905	2.958	3.199	3.206

Werkuren DFB Gebouwenbeheer (Planon)	2012	2013	2014	2015	2016
Schilderwerken + binnenaafwerking	7.177	4.331	5.479	4.595	4.133
Schrijnwerkerij	7.262	7.129	5.324	4.766	5.828
Metselwerken en ruwbouw	2.801	3.541	4.158	2.427	2.663
Andere (2012+2014 verkiezingen) + banken	663	1	657	8	743
Bouwwerken	17.903	15.002	15.618	11.796	13.367
Elektriciteit	4.540	4.350	6.894	4.196	4.140
Sanitair	2.598	2.371	2953	2653	2857
Verwarming en verluchting	910	595	564	456	553
Daken	1.596	1.727	1801	1707	941
Metaalwerken	1.661	1.856	975	2263	1235
Metaalwerken sleutels	-	-	222	264	179
Speciale technieken	11.305	10.899	13.409	11.539	9.905
Klussen	-	-	-	-	86
Vorming	622	286	414	129	77
Overleg en vergaderingen	1.517	1.553	230	547	538
Wacht		44	41	73	58
Medische onderzoeken	35	22	29	17	30
Andere	2.174	1.904	714	766	789
Totaal DFB Gebouwenbeheer	31.382	27.804	29.741	24.101	24.061

DFB Logistiek Lokalenonderhoud

Na een aanbesteding voor de jaren 2016 tot en met 2019 poetst de firma ISS een aantal gebouwen en de firma GOM de ramen van alle gebouwen van de stad Leuven.

Effectieve personeelsbezetting (aantal gepresteerde uren, omgerekend naar voltijdse equivalenten):

2013 25,96 VTE

2014 24,69 VTE

2015 25,09 VTE

2016 25,34 VTE

Gebouwen die worden gepoetst door de dienst Logistiek Lokalenonderhoud:

Brabant

Continu poetsen toiletten opvang reizigers Zaventem na de aanslag op 22 maart 2016 (124u)

Augustinessenklooster

Romaanse Poort en kapel

Vleugel F (jeugddienst)

Predikherenkerk

Cultuurzalen

Augustinessenklooster Wagehuys (zaal en foyer)

Minnepoort (zaal en foyer)

Schouwburg (hele gebouw)

Gebouwen onderwijs

Gebouw Ruelensvest

SBLO Parkschool (stedelijk buitengewoon lager onderwijs)

SKLO (stedelijk kleuter- en lager onderwijs)

Voormalige gemeenteschool Wijgmaal (hele gebouw, behalve lokalen Oostrem)

Historisch stadhuis

Hele gebouw, behalve gedeelte Radio 2

Kruidtuin

Burelen

Ontmoetingscentra

't Celestijntje ontmoetingscentrum

De Bruul ontmoetingscentrum

Genadedal ontmoetingscentrum

Vlierbeekveld ontmoetingscentrum

Wilese-Putkapel ontmoetingscentrum (tot 20 december)

Openbare toiletten in de volgende gebouwen, straten en parken:

Begraafplaats Leuven

Begraafplaats Wijgmaal

Begraafplaats Diestseveld

Begraafplaats De Jacht

Begraafplaats Wilese

Dirk Boutslaan

De Bruul

Kruidtuin

Gemeentehuis Heverlee (toiletten gelijkvloers en buitenurinoir)

Museum M (toiletten gelijkvloers)

Sint-Donaaspark

Sint-Geertrui (buitenurinoir)

Tweebronnen (toiletten eerste en tweede verdieping en naast cafetaria)

Grote poetsbeurten na de speelpleinwerkingen

In de paasvakantie en wekelijks gedurende de maanden juli en augustus, op 6 locaties.

SLAC (stedelijke academie en conservatorium):

Hoofdgebouw Dirk Boutslaan en nieuwbouw Craenendonck
Lokale afdelingen in de ontmoetingscentra
Lokale afdeling in de School 2 Rerum Novarumlaan Kessel-Lo
Lokale afdeling in de Centrale Werkplaatsen Kessel-Lo
Lokale afdeling in het deelgemeentehuis Heverlee
Lokale afdeling in de voormalige gemeenteschool Wijgmaal

Bushaltes

Rector De Somerplein en Margarethaplein

Halteborden bibliobus

8 locaties

DFB Logistiek Lokalenverhuur

Aantal verhuringen	2014	2015	2016
Augustinessenklooster Romaanse Poort	1.563	1.458	1.484
De Bruul ontmoetingscentrum	338	270	218
Wilsele-Putkapel ontmoetingscentrum (tot 20 december)	594	518	512
Genadedal ontmoetingscentrum	926	862	812
't Celestijntje ontmoetingscentrum	1.103	987	1.041
Vlierbeekveld ontmoetingscentrum	5	87	185
Gemeentehuis Heverlee	221	246	277
Gemeenteschool Wijgmaal	137	134	378
Gemeentehuis Kessel-Lo	221	230	250
Ruelensvest - turnzaal	617	638	578
SKLO refter - turnzaal	313	292	296
Zaal O'Cool (afgebroken begin 2016)	54	40	-
TOTAAL	6.092	5.762	6.031

Aantal uren verhuurd	2014	2015	2016
Augustinessenklooster Romaanse Poort	6.112	12.517	5.687
De Bruul ontmoetingscentrum	1.580	1.449	1.242
Wilsele-Putkapel ontmoetingscentrum (tot 20 december)	2.968	2.517	2.307
Genadedal ontmoetingscentrum	4.621	4.041	3.770
't Celestijntje ontmoetingscentrum	3.831	5.946	3.940
Vlierbeekveld ontmoetingscentrum	34	447	768
Gemeentehuis Heverlee	604	678	723
Gemeentehuis Kessel-Lo	446	498	500
Gemeenteschool Wijgmaal	1.918	2.079	2.723
Ruelensvest - turnzaal	2.345	3.629	2.070
SKLO refter - turnzaal	637	759	757
Zaal O'Cool (afgebroken begin 2016)	683	842	-
TOTAAL	25.779	35.402	24.487

Inkomsten	2014	2015	2016
Augustinessenklooster Romaanse Poort	23.405	22.825	25.647
De Bruul ontmoetingscentrum	7.733	6.507	5.047
Wilsele-Putkapel ontmoetingscentrum (tot 20 december)	17.388	16.726	14.525
Genadedal ontmoetingscentrum	21.410	22.268	20.077
't Celestijntje ontmoetingscentrum	13.858	14.085	10.382
Vlierbeekveld ontmoetingscentrum	95	2.669	4.871
Gemeentehuis Heverlee	3.723	5.481	5.571
Gemeentehuis Kessel-Lo	900	1.263	1.174
Gemeenteschool Wijgmaal	2.042	3.090	3.493
Ruelensvest - turnzaal	4.721	5.330	3.094
SKLO refter - turnzaal	3.747	6.095	6.247
Zaal O'Cool (afgebroken begin 2016)	6.465	4.090	-
TOTAAL	105.488	110.428	100.128

Verhouding verhuringen intern (stadsdiensten, OCMW, politie) en extern (verenigingen, organisaties, particulieren, bedrijven):

in 2015 was 25% van het totaal aantal verhuurde uren intern, in 2016 was dat 31%.

DFB Logistiek Preventief onderhoud

Aantal uren	2014	2015	2016
PO daken	1.684	1.975	1.729
PO schrijnwerk (gebouwen Cofely)	587	617	743
PO schrijnwerk elektr sanitair cv	391	499	465
PO toestellen andere	-	542	28
PO toestellen hogedrukreinigers	-	-	4
PO toestellen poetsmachines	-	-	115
PO logistieke taken	590	215	348
PO andere lokalenonderhoud	27	380	274
PO poetsen (schilderw tot 2014)	4	-	40
TOTAAL: Preventief onderhoud	3.283	4.227	3.744
PO verkiezingen	258	0	0
PO opleiding medisch onderzoek	3	91	24
PO overleg (+ kleden)	240	284	180
PO personeelsdag / etentje	40	78	54
TOTAAL: PO andere	541	453	258
TOTAAL: Preventief onderhoud	3.824	4.680	4.002
Zonder verkiezingen	3.566	4.680	4.002

DFB Logistiek Evenementen

Inkomsten	2014	2015	2016
Vervoer wijkfeesten	5.160	4.860	4.440
Vervoer evenementen	8.280	10.910	10.500
Plaatsen elektriciteitskasten	6.615	4.900	5.335
TOTAAL	20.055	20.670	20.275

Werkuren grootste evenementen	2014	2015	2016
Kerstverlichting / feestverlichting	218	227	625*
Groot Verlof / Beleuvenissen	544	502	546
Wijkfeesten	528	547	456
Shoppingdagen: Langste Dag Leuven by night brocanterie Tiense	229	240	347
Kerstmarkt	172	166	313
Loopwedstrijden Corrida Kerst/Levensloop Triatlon	117	108	306
Leuven-Kermis & Jaarmarkt	144	236	253
Seniorenweek/feest lentefeest seniorenbals	146	103	242
OHL	95	81	215
Aanslag Zaventem 62u+124u poets			186
Carnavalkermis & andere kermissen	143	168	167
Festivals			152
Speelpleinwerking	133	227	145
Wielervedstrijden	203	233	133
Nieuwjaarsdrink/receptie/feesten Countdown schaatspiste	67	108	128
Magazines verdelen: Springlevend en Mijn Leuven	136	108	127
K.U.L. + studenten	266	200	124
Wintertijd & winterfestival	20	90	119
Wereldfeest	91	109	108
Vlaanderen Feest / Zingt / 11+21 juli	36	131	106
Beachvolley	154	192	96
Paasfeesten	116	109	91
Hapje Tapje	149	108	81
Winterspeeltuin	57	79	70
Bierfestival Zythos / Bierweekend / Beer Bites	42	100	65
Topsportnacht / Tofsportnacht	37	28	55
Verkiezingen	1733	542	52

*Vanaf 2016 wordt een deel van de kerstverlichting uitgevoerd door DFB en een deel uitbesteed aan de firma MK Illumination via een aanbesteding, jaarlijks verlengbaar, tot 2019.

Logistiek Evenementen uren (Planon)	2012	2013	2014	2015	2016
Vervoer evenementen	2.412	2.570	2.128	2.461	2.671
Vervoer herassen	44	95	65	28	60
Vervoer interne diensten	1.800	1.865	2.241	2.526	2.365
Vervoer reservatie / onderhoud wagens	251	189	192	209	70
Vervoer verhuis meubilair	158	505	707	277	419
Vervoer wijkfeesten	656	650	528	547	456
TOTAAL: Vervoer	5.321	5.873	5.861	6.048	6.041
Evenementen elektrische aansluitingen	2.231	2.104	1.905	2.237	2.075
Evenementen keuringen	31	11	11	1	20
Evenementen LED-trailer		13	138	80	24
Evenementen opbouw - afbraak algemeen	939	756	925	833	515
Evenementen permanenties	773	456	463	439	476
Evenementen podium (overdekt)	388	368	247	455	387
Evenementen tribune	119	308	148	175	30
Evenementen watervoorziening	356	378	279	215	283
Evenementen WC-wagen	217	233	202	282	183
Evenementen	5.053	4.628	4.318	4.717	3.992
TOTAAL: Verkiezingen	1.638	89	1.789	556	52
Ophangen spandoeken	528	453	403	450	426
Ophangen banners	323	411	374	305	234
Ophangen andere	199	254	243	187	267
TOTAAL: Spandoeken - banners	1.049	1.118	1.020	942	927
Andere vorming bezoeken eed	460	428	71	144	112
Andere overleg	369	244	226	328	413
Andere medische onderzoeken	45	54	33	41	25
Andere brievenbus planten poort containers	6	74	175	137	86
TOTAAL: Andere	880	799	505	650	637
Uitdrijvingen bijstand	584	524	501	437	435
Uitdrijvingen vernietiging goederen	94	78	65	47	29
TOTAAL: Uitdrijvingen	678	601	566	484	464
Aanplakkingen notarissen	368	332	230	219	199
Aanplakkingen projecten stad	267	185	135	216	318
TOTAAL: Aanplakkingen	635	517	365	435	517
Was KDV Rustoordlaan en Ketteflet	97	867	921	708	689
Was gemeentehuis Heverlee	42	51	40	51	13
Was stadswerkplaatsen	208	205	182	155	187

TOTAAL: Was sorteren/ophalen	347	1.122	1.143	914	889
Feestverlichting noodinterventies	88	3	4	47	81
Feestverlichting ophangen / wegnemen	52	260	219	187	544
TOTAAL: Feestverlichting	139	263	223	234	625
Totaal Logistiek Evenementen	15.738	15.010	15.790	14.980	14.142
Totaal zonder verkiezingen	14.101	14.921	14.001	14.424	14.090

2.3.2. VASTGOEDZAKEN

VASTGOEDBEHEER EN -TRANSACTIES

Naast de samenwerking met de projectbeheerders voor de eigen projectcoördinatie, gebiedsontwikkeling en haar eigen patrimonium, beheert het AGSL ook het patrimonium van de stad Leuven en het OCMW Leuven. Voor het OCMW Leuven is er over de ganse periode van de beheersovereenkomst een gemiddelde verkooptarget van 5 miljoen euro per jaar. In 2016 werd net meer dan de helft van deze doelstelling gehaald door verkoop van voornamelijk landbouwgronden en bouwgronden in Beauvechain en Lubbeek.

Omdat in 2016 eveneens het volledige patrimoniumbeheer van het OCMW Leuven overgedragen werd aan het AGSL, werd de focus vooral gelegd op het inventariseren van dat patrimonium en de implementatie van dit vastgoedbeheer binnen de processen en modellen van het AGSL. Dossiers die snel verkocht konden worden, werden prioritair afgerond. Daarbij zijn er ook veel eigendommen die niet op het Leuvens grondgebied liggen, dus ook hier wordt er gekozen om deze eerst te verkopen aangezien het AGSL deze niet zelf kan inzetten voor eigen projecten of andere beleidsdoelstellingen van de groep Leuven. Daarnaast kroop er veel tijd in de voorbereiding van andere dossiers, waarbij er opmetingsplannen opgevraagd moeten worden, schattingen gemaakt worden, contacten met pachters gelegd moeten worden en zo verder. Naast de verkopen stond vooral de voorbereiding van andere (grotere) dossiers op de agenda. In 2017 plant het AGSL de verkoop van enkele grotere sites, zoals de OCMW-site aan de Andreas Vesaliusstraat en de site van het voormalige bloedtransfusiecentrum aan de Onze-Lieve-Vrouwstraat. Met het oog op deze gezamenlijke valorisatie kocht de stad Leuven het naastgelegen pand Onze-Lieve-Vrouwstraat 42 midden augustus 2016 aan tegen 870.000 euro. De voorbereiding van dergelijke dossiers neemt veel tijd in beslag.

Ondanks de voorbereidingen van dergelijke dossiers bestaat er geen garantie op een succesvolle valorisatie. Ongeveer 30% van de dossiers gaat niet door wegens budgettaire redenen of het ontbreken van een akkoord met de tegenpartij of interesse van kandidaat-kopers. 2017 ziet er veelbelovend uit omdat alle getroffen voorbereidingen van 2016 zouden kunnen omgezet worden naar effectieve verkopen in 2017.

Voor de verkopen van patrimonium van de stad Leuven is er een gemiddelde verkoopsopbrengst van 2 miljoen euro per jaar vastgelegd voor de hele legislatuur. De grotere afgeronde valorisatiedossiers in 2016 waren voor de stad Leuven de verkoop van de woonst Vlamingenstraat 112-114, het opbrengstpand Diestsesteenweg 14-16 en de eerste afrekening van de meerwaarde gerealiseerd bij verkoop van de projectsite 't Bad. Enkele transacties van 2016 zijn de aankoop van 2 percelen grond in de Veldovenweg in Kessel-Lo die nodig waren voor de Leuvense Rugby Club. Daarnaast werd op de Barbarasite het laatste deel openbaar domein verworven en werd er een pand aangekocht dat het nieuwe onderkomen zal worden voor de veegkarretjes van de reinigingsdienst. Er werden daarnaast grondstroken aangekocht voor bushaltes, de indoor athletiekhal van de KU Leuven werd gedeeltelijk in huur genomen en er werd een nieuwe erfpachtovereenkomst voor het Van Hove-stadion met een korfbalvereniging opgemaakt. Ook hier gebeurt er veel werk achter de schermen ten dienste van de beleidsdoelstellingen van de groep Leuven.

In 2016 werden ook de stadswoningen van het project De Horenblazer toegewezen. Stadswoningen zijn woningen die onder de marktprijs verkocht worden. Er wordt een inschrijvingsprocedure opgestart waarbij de link met Leuven van de kandidaat-koper duidelijk moet zijn, de leeftijd speelt een rol en tot slot is er een maximaal inkomen vastgelegd voor de kandidaat-koper. Bij de eerste inschrijvingsronde voor De Horenblazer waren er onvoldoende geïnteresseerden waardoor er een tweede procedure werd georganiseerd voor de laatste 6 woningen. Ook bij de tweede procedure werden slechts 4

stadswoningen verkocht, waardoor er voor de overige 2 een nieuwe aanpak zal gezocht worden in 2017.

De afdeling vastgoed staat in voor alle verwervingen voor de stad Leuven, het OCMW Leuven en het AGSL en volgt daarin het beleid van haar respectievelijke opdrachtgever. Er wordt gewerkt voor alle directies van de stad Leuven zoals de sportdienst, ruimtelijke ontwikkeling, openbaar domein, maar eveneens voor sociale zaken en de groendienst. De taken van de afdeling vastgoed gaan veel verder dan louter (ver)kopen of verhuren, de afdeling wordt inmiddels door haar opgebouwde expertise ook druk geconsulteerd voor adviesverlening rond stedenbouwkundige vergunningen, opzoeken van eigendomstitels, het bepalen van eigendomsgrenzen, bemiddeling bij vragen van de ombudsdienst, de uitoefening van voorkeurrechten en zoveel meer.

2.4. GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES - GEMEENSCHAPSWACHTEN – PREVENTIEDIENST - GERECHTELIJKE ALTERNATIEVE MAATREGELEN

2.4.1. ADMINISTRATIEVE SANCTIES

2.4.2. GEMEENSCHAPSWACHTEN

- A. Acties van gemeenschapswachten
- B. Administratie en werkorganisatie
- C. Overlegstructuren

2.4.3. PREVENTIEDIENST

- A. Inbraak
- B. Gauwdiefstal
- C. Winkeldiefstal
- D. Diefstal uit voertuigen
- E. Burenbemiddeling en sociale overlast
- F. Uitgaanoverlast en -geweld
- G. Jongerengeweld
- H. Alcohol en drugs
- I. Fietsdiefstal
- J. Verkeersveiligheid

2.4.4. GERECHTELIJKE ALTERNATIEVE MAATREGELEN

2.4. GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES - GEMEENSCHAPSWACHTEN – PREVENTIEDIENST - GERECHTELIJKE ALTERNATIEVE MAATREGELEN

2.4.1. ADMINISTRATIEVE SANCTIES

2.4.1.1. Administratieve sancties in het kader van overlast

Onderscheid dossiers op basis van vaststellingsakte:

Processen-verbaal	1519
Bestuurlijke verslagen gemeenschapswachten	1
Bestuurlijke verslagen markten	1
Bestuurlijke verslagen reinigingsdienst	411
Bestuurlijke verslagen technische dienst	31
Bestuurlijke verslagen weg- en waterbeheer	28

Totaal dossiers feiten 2016: 1991

Onderscheid naar dader

1. Onbekende dader	54
2. Bekende dader	1937

Onderscheid naar soorten inbreuken:

1. Urineren (638), braken (52), spuwen (21) en behoefte doen (0)	711
2. Niet-reglementair aanbieden van afval en sluikestorten	420
3. Nachtlawaai (142) en geluidshinder (11)	153
4. Vandalisme en beschadigingen	119
5. Niet schikken naar de bevelen van de politie	105
6. Gebruik van alcohol op de openbare weg tussen 00.00 uur en 08.00 uur	80
7. Verplaatsen straatmeubilair en beklimmen gebouwen, monumenten en straatmeubilair	49
8. Bedelen op de openbare weg	47
9. Niet-naleven van de voorwaarden inzake de muziekvergunning	39
10. Niet-naleven van brandveiligheidsvoorschriften inzake horeca, inrichtingen, evenementen en markten	37
11. Uiten van beledigingen	36
12. Bevuilen openbare weg en beschadigen afvalzakken	35
13. Uitbaten van een horecazaak zonder de vereiste vergunning	33
14. Beschadigen of bevuilen van het openbaar domein door werken	31
15. Nutsvoorzieningen	28
16. Stukgooien van glas op de openbare weg	10
17. Niet-reglementair aanbrengen van affiches, publiciteitsborden en routewijzers	6
18. Kwaadwillig verplaatsen of beschadigen van rijwielen	5
19. Innemen van de openbare weg zonder vergunning of het niet houden aan	5
20. Laten loslopen en niet terughouden van dieren	5
21. Bedelen van reclamedrukwerken op plaatsen waar dit niet gewenst is	3
22. Lastigvallen van personen	3
23. Verbranden van afvalstoffen in open lucht	3
24. Feitelikheden en lichte gewelddaden	3
25. Utdelen van flyers zonder de vereiste vergunning	3
26. Niet melden van doopactiviteiten	3

27. Niet-naleven van de voorwaarden inzake de terrasvergunning	3
28. Vuurwerk afsteken zonder de vereiste toelating	2
29. Kampvuur zonder de vereiste toelating	2
30. Uitrukken planten en bomen, beklimmen van openbaar groen	2
31. Niet-naleven van veiligheidsvoorwaarden inzake kermissen en sportwedstrijden	2
32. Aanbellen zonder reden	1
33. Spelen van elektronisch versterkte muziek in een horecazaak zonder de vereiste vergunning	1
34. Plaatsen van een terras aan de horecazaak zonder de vereiste vergunning	1
35. Schenken van dranken zonder de vereiste vergunning	1
36. Spelen van elektronisch versterkte muziek op een terras zonder vergunning	1
37. Niet voldoende hoog zijn van schouwen en andere damp- of ventilatiekanalen	1
38. Niet naleven van de voorwaarden inzake de standplaats op de markt	1
39. Organiseren van een evenement op het openbaar domein zonder de vereiste vergunning	1

Minderjarigen

Er waren 57 dossiers met minderjarigen = 2,86 %

Bemiddeling

Naast het verplicht bemiddelen in dossiers met minderjarigen, wordt er ook bemiddeld met meerderjarigen, o.m. inzake:

- vandalisme indien de dader bekend heeft
- wildplassen/braken/vuilniszakkenvoetbal alcoholgebruik 's nachts door studenten

Er kwamen in 2016 430 dossiers in aanmerking voor bemiddeling, waarvan 57 dossiers met minderjarigen en 344 dossiers met studenten.

2.4.1.2. Administratieve sancties in het kader van stilstaan en parkeren

Totaal dossiers feiten 2016: 13698

Onderscheid naar soorten inbreuken:

1. Niet in acht nemen van verkeersbord E1 (parkeerverbod)	4920
2. Niet in acht nemen van verkeersbord E9c (parkeren uitsluitend voor lichte vrachtauto's en vrachtauto's)	1918
3. Niet-reglementair parkeren binnen woonerven	1060
4. Stilstaan of parkeren op een trottoir of verhoogde berm	885
5. Parkeren op de rijbaan langs een gele onderbroken streep	841
6. Parkeren op een in rijstroken verdeelde rijbaan	695
7. Parkeren in voetgangerszones	571
8. Niet in acht nemen van verkeersbord E3 (stilstaan en parkeren verboden)	499
9. Stilstaan of parkeren op een plaats die zich niet rechts bevindt ten opzichte van de rijrichting	470
10. Niet in acht nemen van verkeersbord E9d (parkeren uitsluitend voor autocars)	435
11. Parkeren voor de inrij van eigendommen	326
12. Stilstaan of parkeren in de nabijheid van een kruispunt	315
13. Parkeren op een plaats voorbehouden voor personen met een handicap	152
14. Stilstaan of parkeren op minder dan drie meter van of op een oversteekplaats voor voetgangers, fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen	131
15. Stilstaan of parkeren op een verkeersleider of verdrijvingsvlak	110
16. Niet in acht nemen van verkeersbord E9a (parkeren enkel toegelaten onder voorwaarden vermeld op het opschrift op een onderbord)	82
17. Stilstaan of parkeren op minder dan drie meter van een plaats waar fietsers	56

en bromfietzers verplicht zijn het fietspad te verlaten om op de rijbaan te rijden of omgekeerd	
18. Stilstaan of parkeren op witte markeringen	53
19. Niet-reglementair stilstaan of parkeren op een verhoogde inrichting	42
20. Stilstaan of parkeren op minder dan vijf meter van of op een oversteekplaats voor voetgangers, fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen	41
21. Parkeren op een plaats waar de vrije doorgang op de rijbaan minder dan drie meter breed wordt	28
22. Parkeren op minder dan 15 meter van een autobus-, trolleybus- of tramhalte	24
23. Niet evenwijdig opstellen van een stilstaand of geparkeerd voertuig met de rand van de rijbaan	9
24. Niet opstellen van een stilstaand of geparkeerd voertuig in één enkele file op de rijbaan	8
25. Stilstaan of parkeren nabij de top van een helling of in een bocht	6
26. Niet aanbrengen van de kaart voor personen met een handicap	4
27. Parkeren van een defect voertuig of aanhangwagen op de openbare weg voor langer dan vierentwintig uur	4
28. Parkeren op een rijbaan met tweerichtingsverkeer tegenover een ander stilstaand of geparkeerd voertuig	2
29. Parkeren op minder dan 1 meter vóór of achter een stilstaand of geparkeerd voertuig	2
30. Stilstaan of parkeren op een plaats waar dit hinderlijk of gevaarlijk kan zijn	2
31. Niet zo ver als mogelijk opstellen van een stilstaand of geparkeerd voertuig van de aslijn op de rijbaan	2
32. Niet in acht nemen van verkeersbord E9b (parkeren uitsluitend voor motorfietsen, personenauto's, auto's voor dubbelgebruik en minibussen)	1
33. Parkeren op een plaats die de toegang verhindert tot een buiten de rijbaan aangelegde parkeerplaats	1
34. Stilstaan of parkeren in de nabijheid van een verkeerslicht	1
35. Stilstaan of parkeren op minder dan vijf meter van een plaats waar fietsers en bromfietzers verplicht zijn het fietspad te verlaten om op de rijbaan te rijden of omgekeerd	1
36. Niet-reglementair opstellen van motorfietsen	1

2.4.2. GEMEENSCHAPSWACHTEN

A. ACTIES VAN DE GEMEENSCHAPSWACHTEN

Gauwdiefstal

Gemeenschapswachten houden toezicht op de vrijdagmarkt in Leuven centrum, indien mogelijk op de woensdagmarkt van Kessel-Lo en de maandagmarkt van Wijgmaal. Hun opdracht is preventief. Zij spreken actief potentiële slachtoffers aan om hun te wijzen op risicogedrag.

Regelmatig wordt op woensdag- en vrijdagmiddag een extra ploeg gauwdiefstal ingezet. Zij richten zich vooral op de winkelwandelstraten.

Ook de zaterdagploeg (10u-18u36) wordt ingezet in het kader van gauwdiefstalpreventie.

We doen ook toezicht op buslijn 1 & 2 inzake gauwdiefstal. Deze lijnen worden door de lokale politie en De Lijn als risicolijnen beschouwd.

Tijdens de kerstmarkt van 8 tot en met 21 december was er extra toezicht.

Aantal manuren: 1500 manuren.

Fietsdiefstal

Gemeenschapswachten hebben verschillende opdrachten inzake fietsdiefstalpreventie. We werken hiervoor zowel met de fietscentrale van de lokale politie Leuven als met de preventiedienst samen.

Op 01 juli 2016 verhuisde de opslagruimte voor de opgehaalde fietsen van het Vuntcomplex in Holsbeek naar het Diestsesteenweg in Kessel Lo. Dit ging gepaard met een naamsverandering en een andere werking. De fietsdienst werd de fietscentrale. We schakelden over naar een geautomatiseerd

systeem met nieuwe labels met een QR-code en smartphones om deze te lezen. Dit bracht heel wat verandering mee in de werkwijze.

INFORMATIEOPDRACHTEN

Labelen fietsen in fietsenstallingen

In 2016 werden in 3 sectoren één maal, in 8 sectoren twee maal alle fietsen in de fietsenstallingen voorzien van een blauw label. Op dit label wordt vermeld wanneer de fiets gelabeld werd. Indien deze fiets na 3 weken nog steeds op dezelfde plaats staat, wordt deze fiets gezien als een achtergelaten fiets en wordt deze opgehaald door de fietscentrale van de politie Leuven.

(9 424 labels – 379 manuren)

Daarnaast werden er 30 fietsenstallingen gelabeld die tijdelijk of definitief verwijderd worden. (502 labels – 25 manuren)

Totaal: 9926 labels - 404 manuren

Labelen losstaande fietsen

Op vraag van politie, bewoners of op initiatief van de gemeenschapswachten worden langdurig en hinderlijk gestalde fietsen gelabeld. Deze worden op dezelfde manier verwerkt als de fietsen in de fietsenstallingen.

875 labels – 65 manuren

Voor de fietscentrale doen we controle op de losstaande fietsen die in aanmerking komen om verwijderd te worden – 211 manuren.

Martelarenplein

Er was 7 maal een ruimactie op het Martelarenplein. Deze fietsen worden voorzien van een rood label en kunnen onmiddellijk verwijderd worden.

1122 labels - 61 manuren

Voor 2 activiteiten werden de fietsen op het plein enkel verplaatst – 10 manuren.

In de maanden september en oktober werden er preventielabels aan de fietsen gehangen om studenten en bewoners te informeren over het stallingsverbod op het Martelarenplein. Tevens gaf deze flyer info over waar er correct gestald kan worden. Er werden 5000 stuks verspreid – 20 manuren.

Rector De Somerplein

Er was 1 maal een ruimactie. Deze fietsen worden voorzien van een rood label en kunnen onmiddellijk verwijderd worden.

153 labels – 10 manuren

In de maanden september en oktober werden er preventielabels aan de fietsen gehangen om studenten en bewoners te informeren over het stallingsverbod op het Rector De Somerplein. Tevens gaf deze flyer info over waar er correct gestald kan worden. Er werden 2500 stuks verspreid – 10,5 manuren.

Sportoase

Omwille van de vele foutief gestalde fietsen aan de Sportoase werden ook hier preventieflyers gehangen.

46 labels – 1 manuur

Stickers fietsenstallingen

Tijdens het labelen van de fietsen in de stallingen doen de gemeenschapswachten ook controle of het label 'Kader en wiel aan het rek vast – Van diefstal geen last' nog aanwezig/zichtbaar is – 34 manuren.

Specifieke acties

Tijdens de vrijdagmarkt in de stad doen we indien mogelijk met een extra ploeg toezicht op de fietsers en manen hen aan af te stappen – 26,5 manuren.

We boden ondersteuning tijdens de verhuis van de fietscentrale - 30 manuren.

We hebben tijdens 1 week toezicht gehouden op de fietsenstalling van de ACCO – 12 manuren.

Aan GroepT hebben we de fietsers geïnformeerd i.v.m. de werken – 4 manuren.

Aantal manuren: 72,5 manuren

	Aantal labels	Manuren	Preventielabels	Manuren
Labelen fietsen in fietsenstallingen	9926	404	-	-
Losstaande fietsen	875	65	-	-
Martelarenplein	1122	61	5000	20
Rector De Somerplein	153	10	2500	10,5
Sportoase	-	-	49	1
Controle losstaande fietsen	-	211	-	-
Stickers fietsenstallingen	-	-	-	34
Specifieke acties	-	-	-	72,5
TOTAAL	12076	751	7549	138

Ophalen van fietsen

Ruiming van fietsen gebeurt volledig door de fietscentrale van de lokale politie. Dit is geen opdracht meer voor de gemeenschapswachten.

Graveren

Gemeenschapswachten graveren fietsen in scholen en tijdens evenementen. We graveerden in 16 scholen, tijdens Leuven autovrij, 4 buurtfeesten, de studentenwelkom, Open deurdag Politie, Dag van het Park, OPEK (opening cultureel jaar) en op 1 campus.

Tijdens 26 acties werden er 1434 fietsen gegraveerd.

Aantal manuren: 221 manuren

Bewaakte fietsenstallingen

Gemeenschapswachten bewaken fietsenstallingen tijdens 3 evenementen. Het is een doelstelling van de stad om bij grote evenementen een bewaakte fietsenstalling te voorzien indien dit door de organisatoren zelf niet wordt georganiseerd.

Tijdens de Brabantse Pijl, het Wereldfeest en De Langste Dag bewaakten we 2280 fietsen.

Aantal manuren: 53 manuren

SOCIALE OVERLAST

Inwerken op criminogene omstandigheden en omgeving

Algemene toezichtfunctie

De voornaamste opdracht van gemeenschapswachten is toezicht houden in hun sector op alles wat de veiligheid en de leefbaarheid kan aantasten. Zo houden zij toezicht op het straatmeubilair en geven ze alle meldingen door aan de bevoegde diensten.

Specifieke toezichtfunctie inzake overlast

Op verschillende locaties werd er extra toezicht gehouden omwille van overlast. Dit kan regelmatig of éénmalig zijn.

In het provinciedomein te Kessel-Lo doen we toezicht op vraag van de wijkpolitie en de provincie. Tijdens de schoolvakanties proberen we op wisselende momenten aanwezig te zijn in het domein, zeker als er veel volk is en bij mooi weer: 182 manuren.

Op het Martelarenplein, aan bushaltes en risicolijnen voorzien we 's morgens toezicht tussen 7u en 9u en op vrijdag tussen 15u en 19u: 661 manuren

Er is specifiek toezicht op andere risicoplaatsen en momenten o.a. mensen begeleiden bij bommelding aan het station, mensen informeren naar aanleiding van aanslag in Brussel én een tweede bommelding aan het station van Leuven, oversteekplaats voor de Brabantse Pijl beveiligen, Poeske Scherens, parking Woonwagewoners kermis: 64 manuren.

Aantal manuren specifiek toezicht inzake overlast: 907 manuren

Ploeg avondzichtbaarheid

Deze ploeg is elke dag zichtbaar aanwezig in de stadskern en de stationsbuurt.

Aantal manuren: 1297 manuren

Aantal en aard van de meldingen

In de 2016 werden er 2521 meldingen doorgegeven aan de verschillende diensten.

Dienst	Aantal meldingen
Extern	336
Lokale politie	156
Melding aan burger	134
Stadsdienst - andere	26
Stadsdienst - groenbeheer	70
Stadsdienst - jeugd en studenten	674
Stadsdienst - stadsreiniging	446
Stadsdienst - weg en rioolbeheer	679
TOTAAL	2521

Deze meldingen kunnen zowel via e-mail, telefonisch als rechtstreeks doorgegeven worden aan de bevoegde diensten.

Elke melding wordt 1 maal doorgegeven behalve voor de jeugddienst. Hier moeten 2-wekelijks alle meldingen worden doorgegeven, ook al gaat het om een herhaling.

Controle speelterreinen

De gemeenschapswachten controleren in de onpare weken op 84 speelterreinen de veiligheid van 549 toestellen. De meldingen worden rechtstreeks doorgegeven aan de dienst jeugd en studenten die de herstellingen laat uitvoeren door een externe dienst. (674 meldingen)

Aantal manuren: 546 manuren

Inzameling van gegevens in functie van veiligheid en de leefbaarheid in de stad.

Er werden objectieve criteria opgeteld op basis waarvan er al dan niet geüniformeerd schooltoezicht (door de lokale politie of de gemeenschapswachten) wordt toegekend aan een school. Gemeenschapswachten en een werkbegeleider deden tellingen aan de schoolpoorten om de verkeersintensiteit en de oversteekbewegingen aan de zebra's in kaart te brengen. De uren van deze opdracht werden niet consequent bijgehouden.

In de maand januari kregen 16 scholen een uitnodiging voor een toelichting hieromtrent, 10 scholen gingen hierop in.

Op vraag van de dienst Wonen voeren de gemeenschapswachten controle uit op het uithangen van de aanplakkingen inzake bouwvergunningen.

1014 aanvragen – 357 manuren

We controleerden de stadsplannen op vraag van dienst toerisme: 5 manuren.

Tussen juni en oktober voerden we op vraag van de directie algemene zaken tellingen uit op het Martelarenplein en het Rector De Somerplein met als doelstelling te meten hoeveel fietsen er bovengronds foutief gestald staan en hoeveel openstaande plaatsen er in de desbetreffende fietsenstallingen zijn: 37 manuren.

Tijdens de Vlaamse fietstelweek en de week erna hebben we tussen 7u en 9u 's morgens het aantal fietsers geteld op 4 verschillende locaties: 64 manuren

Met 2 nieuwe wijkmanagers en een jongerenwerker werd er rondgang in de sector gedaan om hun info geven over de regio: 24 manuren

Totaal aantal manuren: 487 manuren

De sociale controle bevorderen

Informatievragen van de burgers aan de gemeenschapswachten

Gemeenschapswachten worden tijdens hun ronde regelmatig aangesproken over diverse zaken (vragen naar de weg, informatie over diensten, enz.). Ook de sociale contacten met de bevolking zijn zeer belangrijk. Vaak moeten de burgers ook gewoon hun verhaal kwijt kunnen. Ze werden 10 445 maal aangesproken voor een informatievraag en er waren 19 955 sociale contacten.

Informatie van de stad/politie naar de burgers

Gemeenschapswachten geven heel wat informatie van de stad door aan de burgers. Meestal gebeurt dit door schriftelijke informatie in de brievenbussen te stoppen.

Hiervoor deden 13 verschillende diensten 83 maal beroep op ons.

Wij verdeelden 231 700 folders/brieven

Aantal manuren: 1 667 manuren

In 2016 waren er 2 grote opdrachten: in januari de verdeling van de buurtbevraging in opdracht van de Lokale politie en na de zomervakantie de verdeling van de brieven in het kader van het nieuwe circulatieplan op vraag van de dienst communicatie.

Dienst	Wat	Aantal keer	Aantal exemplaren	Aantal manuren
Buurtwerk	Buurtkrant, buurtflits, buurtgerichte informatie	30	62335	383,5
Communicatie	Werken Parkstraat, fietstunnel station, circulatieplan, werken Martelarenlaan/Tiensesteenweg	12	52000	224
Duurzaamheid	Leuven autovrij	1	5800	19
Economie	Verplaatsing vrijdagmarkt omwille van Kerstmarkt	1	30000	45
Gebiedsgerichte werking	Infodagen, buurtvergaderingen, dag van de burens	16	12578	109
Groenbeheer	Dag van het Park	1	1000	5,5
Jeugdendienst	MAC, heraanleg speelterreinen	8	10010	67,5
Lokaal dienstencentrum	Seniorenweek en burgergerichte informatie	2	3800	27
Lokale politie	Buurtbevraging, 1 dag niet, terrasstickers	3	6673	410,5
Preventiedienst	Winkeldiefstal, burenbemiddeling, affiches vuurwerk, affiches en stickers alcoholwetgeving	4	1359	63
Provincie	Dag van het park	1	800	6
Sportdienst	Triatlon, Tofspornacht, Vaartchallenge, Corrida	4	30600	178
Stadsreiniging	Veegactie	1	14745	129
TOTAAL		84	231700	1667

Ondersteuning buurtwerkingen

Aan 5 buurten (Sint-Maartensdal, Mannenstraat, Ridder- en Valkerijbuurt, Oud-Centrum en Casablanca) werden er gemeenschapswachten gekoppeld.

In elke buurt werden er met de buurtwerker afspraken gemaakt i.v.m. de samenwerking/ondersteuning.

Aantal manuren ondersteuning: 323 manuren

De gemeenschapswachten namen deel aan 16 buurtgerichte activiteiten zoals buurtfeesten, koffiekar. We waren ook aanwezig op het feest 20 jaar buurtwerk - 46 manuren.

In 5 wijkbureaus houden de gemeenschapswachten 1 maal per maand permanentie.

87 permanentiemomenten – 161 manuren

In de wijk Wilsele werd er 1 maal huisbezoeken gedaan naar aanleiding van een situatie van overlast : 14 huisbezoeken – 1 manuur.

In elke buurt is er op regelmatige basis een *buurtcentrumoverleg* tussen de gemeenschapswachten, de werkbegeleider en de respectievelijke buurtwerker: 13 vergaderingen – 62 manuren
Andere opdrachten zijn: logistieke ondersteuning (23 manuren), opvolgen van het buurtoverleg met externen (16 vergaderingen – 30 manuren).
Totaal: 115 manuren

Contactpunten

Gemeenschapswachten zijn een aanspreekpunt voor de bevolking. Om de drempel te verlagen voor de senioren gaan ze langs op plaatsen waar vaak senioren samenkomen (Blauwput, Genadedal, zwembad Wilsele, ...) of wonen (Ter Vlierbeke, Ruelenspark, Terputkapelle).

Aantal contacten: 319

Aantal manuren: 138 manuren

We waren aanwezig op een participatiewandeling en het seniorenfeest: 6 manuren

Totaal manuren: 144 manuren

Gebiedsgerichte werking - buurtprojecten

In buurten waar er geen buurtwerkingen zijn, worden er wel projecten opgestart door de gebiedsgerichte werking. Deze worden door de gemeenschapswachten mee ondersteund.

We participeerden 10 keer aan een vergadering in het kader van de gebiedsgerichte werking: 46,5 manuren.

Ondersteuning acties Child Focus

In 2016 werd er door Child Focus geen beroep gedaan op de gemeenschapswachten.

Risicogedrag verminderen

Verkeersveiligheid

Er was schooltoezicht aan 5 scholen 's morgens, 2 op woensdagmiddag en 2 's avonds. Na de zomervakantie was er ochtendtoezicht aan 4 scholen.

Totaal: 1873 manuren

Bobbi (project bewust op de weg beweeg ik)

- fietsexamen

Samen met leerkrachten staan de gemeenschapswachten op bepaalde punten van het examenparcours om te beoordelen of de leerlingen van het 6de leerjaar zich correct met de fiets in het verkeer bewegen.

19 scholen – 58 manuren

- mobiel verkeerspark

In de maand mei stonden we op 4 plaatsen met verschillende gemeenschapswachten aan het mobiele verkeerspark

4 locaties – 36 manuren

- fietscontrole

20 scholen – 59 manuren

- voetgangersexamen

1 school – 6 manuren

- inhuldiging Octopusstraat

1 school – 2 manuren

Totaal BOBBI: 161 manuren

Van half september tot eind december werkten we mee aan de verkeersacties van de lokale politie inzake interactie weggebruikers zone 30. Er waren preventieve acties rond het C1 bord en voetgangerszone, verboden rijrichting fietspaden, zichtbaarheid fietsers en het negeren van het rood licht.

52 locaties – 145 manuren

Totaal verkeersveiligheid: 2179 manuren

Acties risicogedrag verminderen

- Actie 'stop partnergeweld'

In de actieweek verdeelden we lippenbalsem bij het apothekers en kappers in het kader van de campagne preventie geweld tegen vrouwen: 54 manuren

- Mobibus

We boden gedurende 2 weken ondersteuning bij de alcohol- en verkeersactie voor scholieren, de Mobibus (bus met interactieve activiteiten rond verkeer) die op de politieparking van de Philips stond: 64 manuren.

-Inbraakpreventie

We verleenden assistentie bij de inbraakbus van de FOD Binnenlandse Zaken op de Grote Markt (4 manuren). We verdeelden de Alertkaartjes (2 manuren) en tijdens de actiedag '1 dan niet' verdeelden wij de voetjes in risicovolle buurten (11 manuren).

Totaal inbraakpreventie: 17 manuren

- Hondenpoep

Controle op hondenpoep in een bepaalde buurt: 4,5 manuren

- Opruimactie

Deelname aan de opruimactie school Mater Dei: 3,5 manuren

Totaal acties risicogedrag verminderen: 143 manuren

Potentiële daders van overtredingen ontraden

Gemeenschapswachten hebben in Leuven in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties enkel een opdracht in het vaststellen van overtredingen inzake overlast van aanplakkingen.

Negen gemeenschapswachten hebben de bevoegdheid tot het opstellen van bestuurlijke verslagen inzake overlast van aanplakkingen.

Er werd 1 bestuurlijk verslag opgesteld en doorgestuurd naar de sanctionerende ambtenaar van de stad.

Aantal manuren: 1 manuur

TOTAAL OVERZICHT MANUREN

	Manuren
Gauwdiefstalpreventie	1500
Fietsdiefstalpreventie	1163
Sociale overlast - toezicht	2750
Inzamelen gegevens	487
Informatie politie/stad naar burger	1667
Ondersteuning buurtwerking	323
Verkeersveiligheid	2179
Risicogedrag verminderen - projecten	143
Gemeentelijke administratieve sancties	1
TOTAAL	10213

B. ADMINISTRATIE EN WERKORGANISATIE

PERSONEEL

Personeelsverloop

In de loop van 2016 is er 1 nieuwe gemeenschapswacht gestart.

Op 22 juni werd er een nieuwe vacature geplaatst. Er werden 2 gemeenschapswachten geselecteerd . Zij starten pas in januari 2017.

OPLEIDING COORDINATOREN, WERKBEGELEIDERS EN GEMEENSCHAPSWACHTEN

Gemeenschapswachten

Alle gemeenschapswachten kregen in kleine groepjes in januari en februari een opleiding controle speeltoestellen door Wonen & Werken en de dienst Jeugd & Studenten op het speelterrein in diverse groepen.

Ze kregen informatie over het nieuwe circulatieplan en de autoluwe binnenstad.

De nieuwe gemeenschapswacht volgde de basisopleiding tot gemeenschapswacht en de opleiding gemachtigd opzichter.

Eén gemeenschapswacht volgde een opfrisles EHBO.

Alle gemeenschapswachten kregen een opleiding i.v.m. de werkwijze van de fietscentrale en het gebruik van de scanners voor het labelen van de fietsen.

Een aantal geïnteresseerden volgden de opleiding 'radicalisering en terrorisme onder de loep'.

Op 30/09 namen we deel aan de dag van de Gemeenschapswacht in Asse.

Diensthofd en werkbegeleiders

Het diensthofd volgde de opleiding digitaal documentenbeheer, papier documentenbeheer en gebruik GALILEO.

Diensthofd en werkbegeleiders volgden de opleiding 'radicalisering en terrorisme onder de loep'.

WERKORGANISATIE

Leuven is verdeeld in 13 sectoren. De gemeenschapswachten werken in 3 verschillende ploegen: ochtendploeg (7u – 15u06), dagploeg (8u30- 16u36) en de avondploeg (winter 10u30 – 18u36, zomer 13u tot 21u06).

Op 31 december 2016 waren er 26 gemeenschapswachten aan het werk. (24 VTE).

Vijf gemeenschapswachten waren heel 2016 ziek.

Totaal aantal gepresteerde werkuren door de gemeenschapswachten: 32 396 manuren.

OVERLEG EN CONTACTEN BINNEN DE AFDELING PREVENTIE EN VEILIGHEID

Overleg met afdelingshoofd

Er was 10 maal een overleg tussen het diensthofd en het afdelingshoofd.

Werkbegeleiders en administratieve kracht

Er was 10 maal overleg tussen de werkbegeleiders, de administratieve kracht en het diensthofd.

Er waren functioneringsgesprekken met de werkbegeleiders en/of administratieve kracht.

Gemeenschapswachten

Gesprekken

Er waren 22 functioneringsgesprekken. Voor 4 gemeenschapswachten werd er een eindevaluatie van de inlooperperiode opgesteld. Voor 1 gemeenschapswacht werd er een afsprakennota inlooperperiode opgesteld. Er werd 1 tussentijdse evaluatie opgesteld.

Briefings

Er waren 8 briefings met o.a. verdeling sectoren en nieuw dag- en weekrapport, informatie over de buurtbevraging door de korpschef, infosessie over drugs, studentenproblematiek, fietscentrale, nieuw fietsreglement, de verkeersacties in samenwerking met de politie, resultaten van de buurtbevraging, 1 dag niet, huishoudelijk geweld, nieuwe circulatieplan en nieuwe verkeersborden.

Sectoroverleg

Overleg per sector onder begeleiding van de werkbegeleiders. Er was 11 maal overleg.

BEKENDMAKING

Voorstelling dienst gemeenschapswachten aan de studenten van Open School: 2 maal
Interview met student maatschappelijke veiligheid rond fietsdiefstal.
Artikel in de Stadsinfo naar aanleiding van de vacature, interview met een gemeenschapswacht.
Persmededeling rond acties verkeer zone 30 in samenwerking met de lokale politie.
Persmededeling rond de campagne tegen hondenpoep.
Artikel in de mobiliteitsbrief Vlaanderen: Hoe zet je verkeerstoezicht op de juiste plaats?
Voorstelling van de dienst gemeenschapswachten bij het lokaal opvanginitiatief Karthuis.

OVERLEGSTRUCTUREN

Andere stadsdiensten

- werkgroep fietsbeleid van de stad: 2 keer
- jeugddienst: 1 keer
- werkgroep hangjongeren: 8 keer
- personeelsdienst: 3 keer
- HeLics: ontwikkelen app en tablet voor GW: 2 keer
- werkgroep Leuven autovrij: 2 keer
- onderwijs: brochure scholen: 1 keer
- stadsreiniging: overleg veegactie: 1 keer
- GIS: 1 keer
- aankoopdienst: 1 keer
- preventieadviseur: 1 keer en 1 evacuatieoefening Romaanse Poort met preventieadviseur
- overleg schoolroute actieplan: 2 keer
- data- en facilitair beheer: overleg i.v.m. studie centralisatie diensten van de afdeling preventie en veiligheid: 2 keer
- stuurgroep afval: 1 keer

Derden

- overleg gemeenschapswachtcoördinatoren Vlaams-Brabant en Antwerpen: 4 keer
- scholenoverleg: 1 keer
- provinciedomein veiligheidsoverleg: 2 keer
- fietspunt: 1 keer
- presentatie circulatie plan: 1 keer
- infocampagne fietsparkeren en GAS-boetes: 1 keer
- voorbereiding bezoek preventiedienst Brugge: 1 keer en het bezoek van de collega's op 06/10
- voorbereidende vergadering bespreking prev 32 met collega coördinatoren: 1 keer
- nationale werkgroep prev 32: 1 keer
- nationaal platform gemeenschapswachten: 1 keer

Gebiedsgebonden werking

Overleg tussen lokale politie, preventiedienst, gebiedsgerichte en buurtwerking van de afdeling sociale zaken en gemeenschapswachten: 2 keer

Lokale politie

- lokale politie: planning verkeersacties: 2 keer
- fietscentrale: 12 keer: toelichting beheerssysteem, overleg diensthoofd, ontwerp fietslabel, gebruikerstraining perfect view, opstellen communicatieplan fietscentrale, uitleg digitaal handhavingssysteem, evaluatie fietsophalingen
- OLOV: 1 keer
- horecapolitie: 1 keer

Preventiedienst

- interne evaluator: 1 keer
- team preventiedienst: 4 keer
- diensthoofd preventiedienst: 2 keer
- opendeurdag politie: 3 keer
- preventiewerker: 6 keer: hondenpoep, BOBBI

Sociale zaken

- integratiedienst: woonwagencommissie: 1 keer
- jeugdendienst: werkgroep speelterreinen: 4 keer
- jeugdendienst: i.v.m. opleiding controle speelterreinen: 2 keer
- jeugdendienst: kindvriendelijke stad: 1 keer
- jeugdendienst: overleg heraanleg speelterreinen en jeugdruimte: 3 keer
- buurtwerk: 4 keer
- buurtwerk: overleg buurtwerktster: 2 keer
- gebiedsgerichte werking: 2 keer

2.4.3. PREVENTIEDIENST

Inleiding

De preventiedienst ontwikkelt projecten op het vlak van bestrijding van criminaliteit en overlast met het oog op een veilige en leefbare stad. De acties maken deel uit van een geïntegreerde benadering en worden uitgevoerd in nauw overleg met de politie en andere (stads)diensten. De preventiedienst maakt deel uit van de afdeling preventie en veiligheid van de directie algemene zaken, samen met de dienst gemeenschapswachten en de dienst gerechtelijke alternatieve maatregelen.

De activiteiten van de preventiedienst kaderen in het stedelijk preventie- en veiligheidsbeleid en in het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan (SVPP) dat door de stad Leuven afgesloten wordt met de FOD Binnenlandse Zaken.

In 2016 telde de preventiedienst 13 medewerkers, waaronder 1 diensthoofd, 2 vormingswerkers, 2 diefstalpreventieadviseurs, 1 buurtbemiddelaar, 1 intern evaluator, 4 preventiewerkers en 2 administratieve medewerksters.

A. INBRAAK

Elke burger - eigenaar, huurder, nieuwbouwer, verbouwer,...- kan vrijblijvend en kosteloos beroep doen op een **diefstalpreventieadviseur** die hen advies geeft over een degelijke inbraakbeveiliging van een woning, een appartement, een bedrijf, ... De premie van de stad (1/3 van de kosten, exclusief BTW, met een maximum van 350 €) kan particulieren een duwtje in de rug geven voor het effectief beveiligen van hun woning conform het gegeven advies. In 2016 vroegen 298 particulieren een advies voor inbraakbeveiliging aan. 119 inwoners kregen een premie uitgereikt. Daarnaast werden 27 beveiligingsadviezen gegeven aan "andere bestemmingen", zoals handelszaken, ondernemingen, studentenresidenties,... De adviseurs gaven 6 **groepsvoordrachten**.

Naar jaarlijkse traditie waren de diefstalpreventieadviseurs present op de **beurs** 'Ideaal Wonen' in de Brabantthal van Leuven. De federale overheid stelde gedurende één dag een truck met als thema inbraakpreventie ter beschikking die op de Grote Markt de interesse opwekte van voorbijgangers. Buurten die een inbraakenplaag kenden, kregen informatie: hetzij door de organisatie van een **infoavond**, hetzij door het bussen van **brieven** (door de gemeenschapswachten) met tips en het aanbod van diefstalpreventieadvies.

Voor de derde keer op rij werd op 28 oktober deelgenomen aan de **nationale campagne '1 dag niet'** om aan de hand van allerlei initiatieven het thema inbraakpreventie in de kijker te zetten.

De preventiedienst richtte zich in 2016 met de actie '**Kot op slot**' naar de studenten. Een deursticker als geheugensteuntje en een bladwijzer met tips werden verspreid om de studenten te wijzen op het inbraakrisico op kot. De diefstalpreventieadviseur ging ook ter plaatse bij enkele studentenkoten.

Jaarlijks verspreidt de preventiedienst meer dan 500 **folders en/of affiches** over inbraakpreventie.

B. GAUWDIEFSTAL

Inwoners en bezoekers in Leuven werden attent gemaakt op gauwdiefstal met **tips en informatie**. Deze doorlopende acties richten zich vooral risicomomenten en -plaatsen zoals op de markten, aan de bushaltes en tijdens het uitgaansleven. De preventiedienst heeft drie verschillende affiches en kaartjes met tips ter beschikking, afhankelijk van de risicoplaats die met de preventieactie beoogd wordt, namelijk de openbare weg, horeca en bushaltes.

De lichtkranten van stad Leuven (aan het station en in de Vanderkelenstraat) deelden permanent boodschappen mee ter preventie van gauwdiefstal. Tijdens de kerst- en soldenperiode ging extra aandacht naar gauwdiefstalpreventie door het verspreiden van preventietips via mobiele stoepborden, een persbericht en de digitale borden.

De gemeenschapswachten oefenden permanent **toezicht** op risicoplaatsen en tijdens risicomomenten. Tijdens piekmomenten verspreidden de gemeenschapswachten elke vrijdagvoormiddag kaartjes met tips aan de busperrons. Tijdens de vrijdagmarkt werden de kaartjes met tips het hele jaar door verspreid. De technische dienst plaatste tijdens sommige evenementen en piekmomenten borden met affiches gauwdiefstal.

Op regelmatige momenten publiceerden de preventiedienst en de politie persberichten en artikels in Info-Leuven met preventietips. De postkaarten 'Help, alles weg!' met tips om gestolen documenten vlot opnieuw aan te vragen, werden ook in 2016 verspreid.

C. WINKELDIEFSTAL

De preventiedienst geeft handelaars **advies op maat en sensibiliseert** hen om het risico op slachtofferschap te beperken. De folder 'Hoe winkeldiefstal voorkomen' bevat maatregelen om het winkeldieven moeilijk te maken. Daarnaast is er praktische info over wat te doen bij op heterdaad betrapping en de aangifte van winkeldiefstal. Bij de folder hoort een steekkaart met concrete tips voor het personeel. In 2016 werd dit materiaal opnieuw verspreid over alle Leuvense handelaars van Leuven-centrum.

In 2016 kregen twee klassen uit het secundair onderwijs (richting verkoop) een infoles over winkeldiefstalpreventie.

D. DIEFSTAL UIT VOERTUIGEN

De Leuvenaars kregen bij een aanvraag van een bewonersparkeerkaart tips mee om slachtofferschap van een diefstal uit de wagen te voorkomen, zowel digitaal als aan het loket. De preventiedienst beschikt over geplastificeerde kaarten om achter de ruitenwissers te plaatsen van voertuigen die geparkeerd staan in een straat met een verhoogd risico.

E. BURENBEMIDDELING EN SOCIALE OVERLAST

Burenbemiddelaars ondersteunen een gesprek over conflicten of ergernissen tussen burens om tot een oplossing te komen. Bemiddeling is gratis, vrijwillig en vertrouwelijk. De buurtbemiddelaar realiseert een permanent aanbod van **buren- en buurtbemiddeling**. De buurtbemiddelaar kan daarbij rekenen op 16 vrijwillige burenbemiddelaars. Het project blijvend onder de aandacht brengen, gebeurde o.a. door de verspreiding van folders en affiches en door het regelmatig plaatsen van (pers)artikels in de Info-Leuven en in presentaties. Er was heel wat overleg met relevante partners via bestaand wijk- of buurtoverleg, gebiedsgebonden overleg en politie.

In 2016 vonden 121 mensen met een burenconflict de weg naar de preventiedienst. Dit resulteerde in 60 aanvragen tot burenbemiddeling. In 33 situaties wilden beide burens een bemiddeling. 90% van de bemiddelingsgesprekken kenden een geslaagd einde. Het grootste aandeel van de burentwisten had betrekking op geluidsoverlast, daaropvolgend bomen en struiken en pesten/roddelen/lastigvallen. In 2016 vonden er 5 'buurt'- of groepsbemiddelingen plaats.

De buurtbemiddelaar ondersteunt buren ook door het **stimuleren van goede burencontacten**. Sleutelhangers en kaartjes met tips om goede burencontacten te onderhouden en info over burenbemiddeling werden verdeeld. Er was samenwerking met gebiedsgerichte werking voor de dag van de buren op 27 mei 2016.

De preventiedienst informeerde inwoners en bezoekers opnieuw met de **folders** 'Leuven zoals het is, samen naar een propere en veilige stad' en de folder voor jongeren 'Leuven zoals het is, do's en de dont's op openbare plaatsen'. Ook overtreders kregen de folder toegestuurd via de GAS-ambtenaar. De preventiedienst organiseerde in 2016 een sensibiliseringsactie ter preventie van **hondenpoep**: kaartjes informeerden hondeneigenaars over de reglementering en preventietips.

De preventiedienst participeerde aan het overleg **hangjongeren**, waarbij in samenwerking met de jeugddienst, de afdeling gebiedsgerichte werking, de dienst gemeenschapswachten en de politie initiatieven worden genomen wanneer er zich een probleem stelt.

Doorheen het jaar kwamen verschillende overlastproblemen en preventieve tips aan bod in de Info-Leuven.

F. UITGAANSOVERLAST EN -GEWELD

De preventiedienst droeg met de **initiatieven over alcohol- en drugpreventie** een steentje bij aan de strijd tegen uitgaansoverlast en -geweld door jongeren te doen stilstaan bij overmatig (alcohol)gebruik, de risico's in het verkeer en voor de gezondheid.

De preventiedienst overhandigde organisatoren van een buurtfeest, een evenement, ... waarbij er sprake is van **inname openbaar domein**, praktische tips om overlast te voorkomen.

In 2016 vonden er 6 **infosessies** plaats voor fakbarpersoneel en -stewards. Tijdens één moment kwamen de fakbarverantwoordelijken en -coaches samen voor tips omtrent het coachen en motiveren van de vrijwillige stewards. Op de andere momenten leerden de deelnemende fakbarstewards omgaan met agressief en moeilijk gedrag van uitgaanders. Aan de hand van rollenspelen onder begeleiding van een vormingswerker oefenden de deelnemers technieken in. De studenteninspecteur gaf o.a. uitleg over de samenwerking met politie en het werk als steward.

In samenwerking met Politie Leuven, vzw oude markt, horeca Leuven en Het Depot, organiseerde de preventiedienst van de directie algemene zaken van de stad Leuven een opleiding voor dj's en horecamedewerkers. Tijdens deze opleiding werd dj's aangeleerd hoe ze hun publiek een zo goed mogelijke muzikale beleving kunnen aanbieden binnen de wet Schouvliege rond de geluidsnormen en het geldende politiereglement van de stad Leuven. Hiervoor kregen de dj's een technische uiteenzetting aangeboden over decibels, geluid, infrastructuur, gehoorschade,... en praktische tips over de kwaliteit van hun muziek.

G. JONGERENGEWELD

In 2016 startte de preventiedienst **een nieuw project 'SlaToe'** om jongeren uit het secundair onderwijs te informeren over geweld en om hen weerbaarder te maken. Scholen konden kiezen uit 3 modules onder begeleiding van onze vormingswerkers: vormingen rond het thema geweld en agressie in de klas, het volgen van het **Toneelstuk 'Play Again'** met bijhorende nabespreking in de klas, of een creatieve formule verspreid over verschillende fases met een slotevenement, uitgewerkt door de leerlingen zelf, als apotheose. In totaal namen 34 klassen deel aan één van de modules van het project.

In 2016 organiseerde de preventiedienst 2 sessies van de cursus **Ik Kies** voor 16 tot 25 jarigen. Onder begeleiding van het JAC en Arktos werkten kleine groepen in 9 sessies rond respect, positieve communicatie, macht, kracht en onmacht. In totaal konden 17 Leuvense jongeren deelnemen.

Ook in 2016 maakte de preventiedienst deel uit van het **Vlaams netwerk 'Kies Kleur tegen Pesten'**, een vrijwillig samenwerkingsverband van organisaties, verenigingen en individuen die expertise hebben met betrekking tot het pestthema.

In samenwerking met de vzw Link in de Kabel, Childfocus en Politie Leuven werkte de preventiedienst aan aanbod uit naar scholen, leerkrachten en ouders rond de thema's '**veilig internet**' en **cyberpesten**.

De acties ter preventie van jongerengeweld maken ook deel uit van het **actieplan ter voorkoming van problematische radicalisering via preventie van racisme, uitsluiting en geweld**. De preventiedienst staat als contactpunt het personeel van de stad en van partnerorganisaties met raad en daad bij om rond dit thema initiatieven te nemen en organiseert ook zelf infosessies en/of opleidingen rond de thema's polarisering en radicalisering. Via sociaal-preventieve projecten wordt getracht om risicogedrag en risicofactoren preventief te benaderen en vroegtijdige signalen op te vangen en aan te pakken.

H. ALCOHOL EN DRUGS

In 2016 bereikten we via de **middelbare scholen** terug een grote groep **jongeren met info over alcohol en cannabis**, de meest voorkomende en gebruikte drugs bij jongeren. Voor de tweedejaars was er het aanbod over alcohol onder de titel '**Schol**' van 17 tem 28 oktober. 8 scholen schreven zich in en er kwamen ruim 500 leerlingen naar de preventiedienst voor een lesje alcoholpreventie. Ook enkele sociale vaardigheden kregen hun plaats in het aanbod. Voor het 4^e jaar ging de '**Wietweetjes**' door (van 25 januari tot 5 februari en extra in 2 scholen) voor een 680-tal jongeren van 12 verschillende scholen. Bijkomend was er een aanbod op maat voor verschillende leeftijden in 2 scholen voor 264 leerlingen.

Verder gaf de preventiedienst een infomoment voor studenten van tweedekansonderwijs, 5 vormingen "alcohol en overlast" in het kader van de GAS-bemiddeling voor minderjarigen en voor studenten, een infomoment voor een studenten-organisatie en preventiesessies voor jongeren van een instelling bijzondere jeugdzorg.

De preventiedienst bemande tijdens 8 verschillende **jongerenevents** een infostand met een totaal bereik van meer dan 1000 bezoekers. Naargelang de doelgroep wordt er gesensibiliseerd rond alcoholpreventie en/of cannabis via interactieve methodieken (kwisjes, stellingenmap feiten en fabels, de kennistest van de VAD, promillebril,...). De jeugdadviseurs van het JAC werkten mee tijdens bijna alle events. Ze kregen vooraf een opleiding.

Directies en leerkrachten zijn een belangrijke doelgroep want zij kunnen in de school zelf veel realiseren op het vlak van preventie. Er vond een training plaats voor leerkrachten van de 2^e graad over lessenpakket van '**Unplugged**' met 12 deelnemers van 7 verschillende Leuvense scholen. Er waren contacten met verschillende scholen in het kader van hun drugbeleid of nav concrete vragen. Indien aangewezen verwees de preventiedienst door naar politie, hulpverlening of vroeginterventie (aanbod naar jongeren die experimenteren met legale of illegale drugs).

In het kader van de campagne '**Nog tijd zat voor alcohol**' verspreidde de preventiedienst affiches, stickers en/of barbriefings over de wetgeving omtrent de leeftijdsgrenzen voor het schenken van alcohol aan jongeren naar cafés en winkels. Het spandoek werd op het einde van het schooljaar in de omgeving van de Oude Markt opgehangen. In samenwerking met de jeugddienst werden **organisatoren van fuiven en events** aangesproken om aandacht te hebben voor alcohol- en drugpreventie. De mogelijkheid bestaat materiaal uit te lenen om te informeren over de -16/-18 alcoholwetgeving en voor een infostand. Voor ouders werden folders en nieuwsbrieven verspreid.

Vorig jaar werd er gestart met het proefproject '**Sportivos**' in samenwerking met CGG, de VAD, en de 3 pilootsportclubs. In de eerste fase gingen twee vormingen door voor kantinepersoneel en sportbeheerders met in het totaal 17 deelnemers. Met ondermeer nog een actie veilig in het verkeer behaalden de 3 clubs in oktober hun bronzen label en startte ze met de zilveren fase. Op 5 november werd een workshop gegeven over het project tijdens de studiedag voor Vlaamse sportfederaties voor een 30-tal deelnemers.

In samenwerking met het Huis van het Kind werd een nieuw aanbod voor **ouders** geïntroduceerd via scholen. Er vond één infoavond plaats in een school, volgend schooljaar staan er nog enkele op het programma. Los daarvan werkte we mee aan een infoavond over gaming in samenwerking met Huis van het Kind en de provincie op 19 april voor een 35-tal aanwezigen. Tenslotte was er een vraag van het OCMW voor een vorming aan Roma woonwagenbewoners.

Er was een vorming voor leiding van **jeugdwerk** (20 deelnemers) en een coaching op vraag van een jeugdwerking.

De preventiedienst neemt actief deel aan de **werkgroep drugs van de politie**. Er ging in samenwerking met politie een infosessie voor de dienst gemeenschapswachten met 18 aanwezigen. Verder werd een presentatie voor de klasadoptieagenten op punt gesteld om te gebruiken in de lagere school. Op initiatief van de preventiedienst werden enkele hulpverleningsdiensten uitgenodigd tijdens de werkgroep (CGG-vroeginterventie en het Veerhuis). Tijdens de opendeur van politie bemande de preventiedienst een infostand over alcohol en drugpreventie.

In samenwerking met de werkgroep werd het eerste **partneroverleg drugs** voorbereid op 25 februari, met alle organisaties die een aanbod hebben op het vlak van preventie, hulpverlening, handhaving en onderzoek en diensten die regelmatig in contact komen met de problematiek van alcohol en drugs, bv. horeca, bijzondere jeugdzorg, onderwijs, ziekenhuizen,... Het doel is een betere kennis van mekaar werken en samenwerking enerzijds en de ontwikkeling van een lokaal integraal beleid anderzijds. Tijdens de tweede vergadering op 5 december stond dit laatste item op de agenda.

Nieuw was tenslotte nog de **campagne restoBOB** waarbij de restaurants werden aangespoord tot een extra aanbod en alcoholvrij alternatief naar keuze voor de BOB's. De preventiedienst zorgde voor gepersonaliseerde affiches/folders, promilletesters en BOB-sleutelhangers om te verdelen. 11 restaurants namen deel.

I. FIETSDIEFSTAL

Het veilig stallen van de fiets is het belangrijkste middel tegen fietsdiefstal. Het graveren vergemakkelijkt het terugbezorgen van de gestolen of verloren fiets aan de rechtmatige eigenaar. De fietsenmarkt en de verhuur van fietsen door vzw Velo komt tegemoet aan de vraag van de vele slachtoffers van fietsdiefstal.

In 2016 werden in het totaal 2944 fietsen **gegraveerd**. 26 graveeracties waren op verplaatsing. Hierbij werden in totaal 1434 fietsen door de gemeenschapswachten graveerd. Daarnaast kan men altijd terecht bij de 3 vaste graveerposten: Velo, Fietspunt en sinds 2016 de arrondissementale stallingsplaats fietscentrale (i.p.v. de fietsdienst van politie). De fietscentrale graveerde 348 fietsen, Velo veilingsite 247 en Fietspunt 915.

De preventiedienst, de politie en de gemeenschapswachten verspreidden via verschillende kanalen informatie over fietsdiefstalpreventie, namelijk via de website van de stad Leuven www.leuvenfiets.be, de website van politie Leuven, de facebookpagina van politie en de studenteninspecteur, via studentenvoorzieningen, de folders (tijdens infostanden, graveeracties,...), artikels in Info-Leuven en via de infostand op de studentenwelkom. De gemeenschapswachten bevestigden stickers op nieuwe stallingen. De preventiedienst zorgde voor de druk van een fietshanger voor fietspunt/velo om fietsers die een reparatie laten doen maar nog niet volledig in orde zijn hierop te attenderen. Op de achterkant staan tips over fietsdiefstal.

De preventiedienst organiseerde in samenwerking met vzw Velo opnieuw een **fietsenmarkt** voor 2de hands fietsen, namelijk op 28 augustus tijdens Leuven Autovrij.

J. VERKEERSVEILIGHEID

De verkeersprojecten richtten zich in het jaar 2016 zowel op de lagere als op de middelbare scholen. Tussen maart en juni 2016 namen 33 lagere scholen met 8185 leerlingen deel aan het **BOBBI-verkeersproject**. Dit project bestond uit verschillende doe-activiteiten zoals fietsvaardigheidstrainingen, fietscontroles, verkeerswandelingen, "veilig oversteken", demonstratie dode hoek, autoarme schoolveertiendaagse, en het mobiel verkeerspark. Ook de fietsexamens kaderden in dit project. In samenwerking met de scholen stippelde de preventiedienst een bewegwijzerde fietsexamenroute uit in de deelgemeentes Heverlee en Kessel-Lo. De scholen die een fietsexamen deden namen deel aan een workshop op maat, gegeven door de Vlaamse Stichting Verkeerkeerskunde. Het BOBBI-project kwam tot stand in samenwerking met Politie Leuven, Colruyt en de Stichting Vlaamse Schoolsport.

In het Heilig Hartinstituut Heverlee was er een **verkeersdag** voor het zesde leerjaar op donderdag 23 juni 2016. Colruyt gaf demonstraties over de dodehoek, de gemeenschapswachten controleerden en graveerden fietsen, de Stichting Vlaamse Schoolsport gaf fietsvaardigheidstrainingen en de politie deed fietstochten en verkeerskwissen. Vijf klassen uit het zesde leerjaar met 120 leerlingen namen hieraan deel.

In het begin van het schooljaar kregen alle lagere en middelbare scholen een **infokrant verkeer** voor ouders toegestuurd. Daarin werd informatie gegeven over hoe kinderen veilig met de fiets naar school kunnen gaan en dit met oog voor iedereen. Een veilige fiets en degelijke fietsuitrusting, een goede fietsroute, de dode hoek, maar ook voorbeeldgedrag en hoffelijkheid werden in de nieuwsbrief opgenomen. Ouders die hun kind uit noodzaak met de wagen naar school brengen, kregen tips om dit veilig te doen.

De preventiedienst stond in voor de coördinatie van het **structureel overleg verkeersveiligheid** dat voorgezeten werd door de schepenen van onderwijs en waarin de lagere scholen, de stad en de politie de verkeersveiligheid in de schoolomgevingen bespraken. In 2016 vonden er 3 vergaderingen plaats (op 24 maart, 14 juni en 6 oktober). De opvolging van het "octopussplan" waarbij ouders via een onlinetool van de voetgangersbeweging knelpunten op de schoolroutes en in de schoolomgeving konden ingeven, stond centraal. De stad werkte een actieplan uit rond de knelpunten in de schoolomgevingen en op de schoolroutes en startte met het contacteren van school per school om hen bij de concrete uitwerking te betrekken.

Op 24 september bemande de preventiedienst een **infostand verkeer** op het Mobiliteitsfestijn in Sint Maartensdal.

Onder de noemer "**met oog voor iedereen**" organiseerden de politiezone Leuven en de preventiedienst van oktober t.e.m. december gezamenlijke acties en werd er ingezet op verschillende thema's zoals zichtbaarheid, verboden richting, verboden toegang e.d. Tijdens de preventieve fase werden fietsers aangesproken op hun gedrag.

2.4.4. GERECHTELIJKE ALTERNATIEVE MAATREGELEN

Dienst gerechtelijke alternatieve maatregelen

Het team leerstraffen van de dienst gerechtelijke alternatieve maatregelen bestaat uit 5 vormingswerkers en richt zich naar meerderjarige justitiabelen die vanuit het justitiehuis worden doorverwezen in het kader van probatie en bemiddeling in strafzaken (BIS). De dienst is erkend en wordt betoelaagd via de FOD Justitie.

In 2016 werden de volgende leermaatregelen aangeboden:

Individuele vormingen:

- sociale vaardigheidstraining (20 uren);
 - omgaan met drugs (30 uren);
 - omgaan met agressie - intra familiaal geweld (IFG) (Probatie: 40 uren, Bis: 30 uren).
- Bij de individuele vormingen staat de persoon en zijn context centraal (maatwerk).

Groepsvormingen:

- omgaan met alcohol (20 uren);
- omgaan met alcohol+ (20 uren groepsvorming + 10 uren individuele vorming);
- omgaan met agressie (40 uren).

Groepsvormingen worden thematisch opgebouwd. Met respect voor het individu overstijgt het groepsdynamische hier de persoonlijke belangen.

In 2016 werden in totaal 3831 uren vorming gegeven. Het betrof hier in totaal 234 doorverwijzingen. De vormingen bestaan uit individuele of groepsessies. Daarnaast worden er ook concrete opdrachten meegegeven die de betrokkenen in de praktijk dienen uit te voeren. Hieraan werden 900 uren besteed in 2016.

	Aantal dossiers	Aantal uren vorming	Aantal opdrachten
Sova	33	366	8
Omgaan met agressie IFG	67	1095	205
Omgaan met drugs	72	1196	451
Omgaan met agressie (groep)	33	800	160
Omgaan met alcohol/alcohol+	29	374	76
TOTAAL	234	3831	900

Vanuit de dienst gerechtelijke administratieve maatregelen worden ook 2 personeelsleden gedetacheerd naar zogenaamde werkvloerprojecten, één bij de Kringwinkel Spit en één bij Natuurpunt vzw. Het betreft projecten waarbij mensen, die van de rechter een autonome werkstraf opgelegd hebben gekregen en waarbij het risico op mislukking groot wordt ingeschat (o.a. door attitude of risico op grensoverschrijdend gedrag), extra begeleiding en ondersteuning krijgen om de werkstraf een kans op slagen te geven. Daarnaast bieden deze projecten ook de mogelijkheid aan werkgestraften met een voltijdse baan om hun werkstraf tijdens het weekend te kunnen verrichten.

2.5. VERKEER - WEGEN - WATERLOPEN

2.5.1. WEGEN SOI

- A. Overzicht van de wegeninfrastructuur
- B. Onderhoud van de wegen

2.5.2. WEG EN WATERBEHEER UITVOERING

- A. Werken beëindigd in 2016
- B. Werken in uitvoering in 2017
- C. Geplande werken 2018
- D. Vergunningen Nutsmaatschappijen

2.5. VERKEER - WEGEN - WATERLOPEN

2.5.1. WEGEN SOI

A. OVERZICHT VAN DE WEGENISINFRASTRUCTUUR

Statuut van de weg	Lengte
Rijkswegen	32 km
Provinciewegen	3,6 km
Stadswegen en wegen van G.V.	84 km
Buurtwegen	92 km
Andere stadswegen	125 km
Lengte rioleringsnet	391 km

B. ONDERHOUD VAN DE WEGEN

Uitgevoerd met eigen personeel

Onderhoud riolen	2014	2015	2016
Rioolaansluitingen			
Nieuwe aansluitingen	105 st	96 st	80 st
Ontstoppen	62 st	21 st	25 st
Herstellen	75 st	47 st	50 st
Ruimen van hoofdrioleringsnet	35 st	8 st	10 st
Herstellen en uitbreiden van hoofdrioleringsnet	-	3 st	-
Herstellen en bijplaatsen van inspectieputten			
Aantal herstellingen	20 st	40 st	50 st
Bijgeplaatste putten	-	-	-
Plaatsen van bijkomende wateropvangsers	2 st	13 st	1 st
Herstellen van wateropvangsers	33 st	33 st	32 st
Herstellen van inspectieputten, melding AQUAFIN	-	-	-
Ruimen van wateropvangsers	5.182 st	5.280 st	5.396 st
Herstellen van rijwegen en voetpaden			
Rijweg in mozaïek en platines	60 m ²	55 m ²	50 m ²
Rijweg in klinkers	45 m ²	50 m ²	60 m ²
Voetpaden	3800 m ²	4000 m ²	4250 m ²
Fietspaden	33 m ²	30 m ²	25 m ²
Trottoirbanden en goten	380 m ²	350 m ²	300 m ²
Kassei	100 m ²	120 m ²	150 m ²
Koudasfalt	350 m ²	400 m ²	600 m ²
Gietasfalt	710 m ²	690 m ²	550 m ²
Dolomiet	150 m ²	200 m ²	350 m ²
Warme asfalt	150 m ²	175 m ²	200 m ²
Onverharde wegen	18 st	20 st	15 st
Aanpassingswerken voor toegankelijkheid gehandicapten	10 m ²	10 m ²	10 m ²

Grotere projecten uitgevoerd met eigen personeel

Losbergenlaan: trap aanpassen

Edouard Remyvest: heraanleg voetpad

Thomas Woodrow Wilsonlaan: aanleg voetpad

Milseweg: heraanleg voetpad

Mussenstraat: uitbreiding riolering

Martellekensweg: uitbreiding riolering

Circulatieplan: autoluwe binnenstad

Watervloedstraat: uitbreiding riolering

Langenboslaan: uitbreiding riolering

Martelarenlaan hoek Ijzerenwegstraat: aanleg bromfietsenstalling NMBS

Herfstlaan: heraanleg voetpad

Veeweidenlaan: heraanleg voetpad

Albert Woutersstraat – Bleydenbergschool: voorbereidingswerken fietsenstallingen en verkeersveilig maken van de schoolomgeving

Joris Helleputtenplein: voorbereidingswerken verharding kunstwerk

Allerlei	2014	2015	2016
Verschillende werken	250 st	143 st	174 st
Ratten bestrijding	82 st	16 st	37 st
Bushokjes	18 st	18 st	33 st
Fietsrekken	327 st	190 st	-
Transport	1.900 st	2.000 st	2.200 st
Grondwerk	600 u	624 u	630 u
Herstellen bloembakken	8 st	3 st	2 st
Hondentoiletten	-	-	-
Garage	220 u	236 u	250 u
Verwijderen Graffiti	111 u	125 u	150 u
Ruimen waterlopen	45 u	50 u	55 u

Signalisatie	2014	2015	2016
Plaatsen van verkeersborden	1.062 st	3.000 st	6.250 st
Plaatsen straatnaamborden	-	-	-
Plaatsen van tijdelijke signalisatie	23.068 st	32.000 st	30.000 st
Plaatsen en wegnemen nadarafsluiting	-	-	22.000 st
Verhuren van nadarafsluitingen	25.000 st	27.000 st	62.400 st
Plaatsen rood/witte palen	76 st	116 st	164 st
Plaatsen amsterdammers	158 st	236 st	187 st
Plaatsen omega's	5 st	-	1 st
Plaatsen en schilderen piramides	-	-	-
Aanbrengen wegmarkeringen	1.430 m ²	800 m ²	86.000 m ²
Aanbrengen gele lijnen	196 st	38 st	45 st
Aanbrengen van spiegels	-	-	-
Aanbrengen van treinbils	-	-	-
Aanbrengen van borden onbewoonbaar	9 st	7 st	10 st
Maken van signalisatie en andere borden	-	-	-
Maken van straatnaamborden	-	250 st	200 st
Reflecterende vinyl aanbrengen op R.W. paaltjes	-	-	-
Herstellingen van nadar-palen-borden-e.a.	338 st	500 st	180 st
Maken van parkeerverbod op voetjes-sluizen	-	250 st	200 st

Afbijten van gebruikte borden-palen-schilderen en/of spuiten	-	-	-
Aanbrengen van huisnummers	79 st	253 st	242 st
Zwart schilderen	9 st	13 st	21 st
Maken van fietsstallingen, paaltjes e.d.	250 st	600 st	450 st

Werken door privé-aannemers

Uitgevoerde werken en leveringen.

Aanbrengen van witte wegmarkeringen in Leuven centrum
- De Grootte A., Karrewegstraat 110 te 9800 DEINZE

€ 175.292,70

2.5.2. WEG EN WATERBEHEER UITVOERING

A. WERKEN BEËINDIGD 2016

Project	Aannemer	Wegeniswerken Bedrag in euro	Rioleringswerken Bedrag in euro
Abdij van Park Wegeniswerken Tijdelijke Werfweg (Heverlee)		70.273,78	/
Asfaltlijtlagen 2014	Viabuild nv	861.948,84 (geen opsplitsing)	
Brugbergpad (Kessel-Lo)	nv Hermes Infrastructures	325.798,62	
Celestijnenlaan- Koning Boudewijnlaan (Heverlee)	nv Betonac	514.767,03	822.616,85
Engels Plein – Vaartkom Lot 1: Engels Plein (Leuven)	nv Betonac	4.006.793,23	2.619.223,81
Fiets- en voetpaden 2014 (Heverlee)	bvba Van Hoeyveld B&M	354.164,23	16.076,58
Hoveniersdreef Herstel oever Molenbeek (Heverlee)	Hens nv	500.366,30	141.533,01
Sint-Maartensdal Omgeving Blok 4 (Leuven) (Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen)	Liema bvba	stadsaandeel: 100.145 (geen opsplitsing)	
Tomveldstraat Fase 1 (Leuven)	Liema bvba	/	53.043,51
Trottoirs 2012 Lot 3: Diverse straten	bvba Van Hoeyveld B&M	624.916,18	51.686
Trottoirs 2014 Lot 1: Koning Leopold III-laan Lot 2: Diverse straten	Lot 1: bvba Van Hoeyveld B&M Lot 2: Krinkels nv	Lot 1: 254.463,34 Lot 2: 746.489,40	 Lot 2: 70.206,80

Wakkerzeelsebaan (Wijgmaal)	VBG nv	1.597.349,80	2.206.609,09
Woonontwikkelingsgebied Pastorijweg (Wilsele)	AP&D nv	(geen stadsaandeel)	
Zijstraten Aarschotsesteenweg: Puttebroekstraat, Gasthuisbosstraat en De Roestestraat (Wilsele)	Liema bvba	157.462,36	1.230.565,98

B. WERKEN IN UITVOERING 2017

Project	Aannemer	Wegeniswerken Bedrag in euro	Rioleringswerken Bedrag in euro
Asfaltslijtlagen 2015 Lot 1: Diverse straten Lot 2: Fietspaden	Viabuild nv	1.285.581,8 (geen opsplitsing)	
Asfaltslijtlagen 2016	Hoogmartens Wegenbouw	1.246.314,03	239.647,02
Brug over kanaal (tussen Jachthuis en Vaartkom) Lot 1: oude brug Lot 2: nieuwe brug	Hye	(geen stadsaandeel)	
Buitengewoon onderhoud 2015	Has Dal bvba	149.494,83	15.975,25
Burchtstraat en Valkerijgang (Leuven) (Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen)	Vanderstraeten	121.186,64	116.991,79
Centrale Werkplaatsen - Ketelmakerijstraat - Aanleggen park + rioleringswerken - Blauwputplein	Nijs Wegebo nv	2.032.377,11 1.705.707,74	
Dijledelta Feestzaal en Eiland	Verstraeten-Cordeel	(geen stadsaandeel)	
Gaston Geenslaan (Heverlee)	Liema bvba	165.389,19	72.451,84
Interleuvenlaan Nieuwe bushaltes (Heverlee)	bvba Van Hoeyveld B&M	104.934,53	/
Janseniushof Verkaveling (ter hoogte van Minderbroedersstraat) (Leuven)		(geen stadsaandeel)	
Jules Persoonsstraat en Brugveldstraat (Wilsele)	Liema bvba	214.358,65	947.817,25
Klein onderhoud 2015	DSV nv	139.202,31 (geen opsplitsing)	
Klein onderhoud 2017		150.611,73 (geen opsplitsing)	

Koetsweg (Kessel-Lo)	projectontwikkelaar	/	/
Martelarenlaan Zuid Fase 1: Park Belle Vue Kop van Kessel-Lo Fase 2: Fietsspiraal – Verbinding tussen voetgangersbrug met Martelarenplein (Kessel-Lo)	Wegebo nv West Construct	6.478.581,41 1.368.399,30	1.811.767,81 8.795,98
Mathildegang (Leuven)	Houben (via projectontwikkelaar)	stadsaandeel: 31.651,98	stadsaandeel: 7.120,50
Onderhoud putranden 2014	DSV nv	/	90.000
Parkstraat, Rapengang en Van 't Sestichstraat (Leuven)	Krinkels nv	818.483,33	1.365.966,15
Seinhuis Martelarenplein en verlenging voetgangersbrug Fase 1: zijde Martelarenplein (samenwerking met NMBS) (Leuven)	Vandereyt	644.258,15	/
Sluisstraat en Sluispark (Leuven)	Krinkels nv	Sluisstraat 152.263,82 Sluispark stadsaandeel: 205.819,13	Sluisstraat: 438.282,77
Terbankstraat Gewestelijke ontsluiting Gasthuisberg (Heverlee)	BAM Contractors nv	stadsaandeel: 894.937,61	/
Tomveldstraat Fase 2 (Leuven)	Liema bvba	78.518,91	144.040,48
Trottoirs 2015	bvba Van Hoeyveld B&M	825.484,61	131.602
Trottoirs 2016 Lot 1 Lot 1B	bvba Van Hoeyveld B&M	Lot 1: 1.238.561,10 Lot 1B: 299.381,58	Lot 1: 164.459,08 Lot 1B: 221.306,80
Tweewaters – Omgevingsaanleg (Twist & Ark) (Leuven)	Ertzberg (projectontwikkelaar)	/	/
Waterview – Keizersberg aan parkeergebouw (Leuven)	Ghelamco (projectontwikkelaar)	/	/
Wijk Zwaluwenlaan (Heverlee)	Liema bvba	stadsaandeel: 14.659,26	/
Zeelstraat Herstelling riool (Leuven)	Liema bvba	25.276,90	159.697,80

C. GEPLANDE WERKEN VOOR 2018

Project	Aannemer	Wegeniswerken Bedrag in euro	Rioleringswerken Bedrag in euro
Autoluwe en bereikbare binnenstad (Leuven)			
Abdij van Park Bovenbouw (Heverlee)			
Ambachtenlaan Fietspad en kruispunt (Heverlee)			
Alfons Smetsplein (Leuven)			
Armand Meyswijk (Wilsele)			
Benedenstad 's Hertogensite Aanpassen Kapucijnenvoer-Brusselsestraat (Leuven)			
Brouwersstraat Parking Den Bruul (van hoek Fonteinstraat tot hoek Halvestraat) (Leuven)			
Buitengewoon onderhoud 2017 Lot 1: Diverse straten Lot 2: Schrijnmakersstraat			
Casinolaan (Wijgmaal)		170.583,38	182.620
Dorpsplein in Wilsele (Zwembadsite) Aanleg			
Fiets- en voetpaden 2016 Duivelsweg (Leuven) en klein stukje van Abdijstraat (Heverlee)		575.721,03	/
Fiets- en voetpaden Fietssnelweg			
Fiets- en voetpaden Kolonel Begaultlaan en Geldenaaksebaan (Wilsele)		Kolonel Begaultlaan: 39.347,30 Geldenaaksebaan: 419.986,12	/
Fiets- en voetpaden Provinciaal Domein (Kessel-Lo)			
Fietspad Park Belle Vue			
Fietspad tussen Provinciehuis en Tiensevest (Leuven)			
Henri Elsenwijk (Wilsele)		8.562,96	57.307,37
Herbert Hooverplein – Ladeuzeplein (Leuven)			

Hoegaardsestraat Fase 1: tussen Ziekelingenstraat en Duivelsweg Fase 2: Fietssnelweg (Leuven)			
Hoorplein Hendrik Consciencestraat 43-61 en Frans Nensstraat (Leuven) (Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen)		stadsaandeel: 445.516,77	299.918,44
Ierse-Predikherenstraat en Noormannenstraat (Leuven)			
J.P. Minckelersstraat en Vaartstraat (Leuven)			
Kapucijnenvoer (tussen Biezenstraat en Brusselsestraat) (Leuven)			
Kardinaal Mercierlaan en Willem de Croylaan (stukje tot aan spoorweg) (Heverlee)			
Klein Rijsel			
Koetsweg Tennis (Kessel-Lo)			
Lolanden (Kessel-Lo)			
Lüdenscheidsingel fietspad AWV (Leuven)	Wegebo		
Onderhoud putranden 2017		/	64.474
Onderhoudsprogramma halfverhardingen 2016	Koers bvba	267.242,29	/
Paternosterstraat, Lindensestraat en Heuvelstraat (Kessel-Lo)			
Rooilijnplannen - Fietsverbinding Van der Nootstraat naar Lijnloperspad - Vuntpad (Wilsele)			
Rooilijnplannen Jan Vranckxweg (stukje tussen Wimmershofpad en Diestsesteenweg) (Kessel-Lo)			
Rooilijnplannen Vuntpad (Wilsele)			

Tessenstraat Inrichting als busbaan (Leuven)		310.951,8	13.087,78
Trottoirs 2016	bvba Van Hoeyveld B&M		
Ursulinenbrug			
Van Evenstraat Edward, Monnikenstraat en Prelatenstraat (Leuven)			
Vernieuwing omgeving Gebouw rond Schorenshof (Wilsele)			
Vismarkt en Craenendonck Heraanleg (Leuven)			
Visualisatie Oude stadsomwalling		700.000	/
Vlierbeekveld- Diestsesteenweg (Kruispunt) (Kessel-Lo)			
Vogelzang Bufferbekken (Heverlee)			
Voorzorgstraat- Heilige-Geeststraat (Leuven)			
Wijgmaal Stationsgebouw			
Wijnpersstraat – Ring R23 Aanleg nieuwe bushalte (Leuven)			
Zavelberg Talud Molenbeek (Leuven)			

D. VERGUNNINGEN NUTSMAATSCHAPPIJEN

	2014	2015	2016
Werken van kleine omvang	4.814	5.087	3.594
Weken van grote omvang	212	132	149
Waarvan uitgevoerd	157	104	102
Ontvangen klachten	212	161	194

2.6. HANDEL - NIJVERHEID - MIDDENSTAND

2.6.1. MIDDENSTAND - KMO - HANDEL - INDUSTRIE

- A. Taxi-exploitatie op grondgebied Leuven
- B. Stopzetting zelfstandige beroepsactiviteiten

2.6.2. MARKTEN

- A. Openbare markten
- B. Socio-economische vergunningen

2.6.3. TOERISME

- A. Verblijfstoerisme – overnachtingen
- B. Aan de balie
- C. Ticketverkoop
- D. Openstellen gebouwen
- E. Activiteiten in groep
- F. VisiteLeuven Online
- G. Pers en trade bezoeken
- H. Meeting Leuven

2.6. HANDEL - NIJVERHEID - MIDDENSTAND

2.6.1. MIDDENSTAND - KMO - HANDEL - INDUSTRIE

A. TAXI-EXPLOITATIE OP GRONDGEBIED LEUVEN

	2014	2015	2016
Aantal vergunningen	9	10	10
Aantal exploitanten	9	10	10
Aantal gemachtigde taxivoertuigen	41	50	54
Aantal gemachtigde reservetaxivoertuigen	2	0	0
Aantal voertuigen waarvoor een bewijs afgeleverd werd om te exploiteren van op de openbare weg gelegen standplaatsen	37	50	52
Aantal voertuigen die voorzien zijn van radiotelefonie	32	35	35
Aantal afgeleverde taxikaarten	Voorlopig: 23 Definitief: 48	Voorlopig: 39 Definitief: 88	Voorlopig: 42 Definitief: 77

B. STOPZETTING ZELFSTANDIGE BEROEPSACTIVITEITEN

Dient niet meer aangegeven te worden bij de stad, maar wel bij het ondernemersloket.

2.6.2. MARKTEN

A. OPENBARE MARKTEN

		2014	2015	2016
Vrijdagmarkt Leuven	demonstreerders	17	17	16
- ellegoederen	abonnementshouders	79	66	66
- fruit, boter en vlees (voeding)	abonnementshouders	49	47	49
- bloemen	abonnementshouders	6	5	7
Zondagmarkt Heverlee	abonnementshouders	93	90	94
Woensdagmarkt Kessel-Lo	abonnementshouders	33	31	30
Zaterdag-artisanale markt -antiekmarkt	abonnementshouders + los los	31	28	29
Maandag – Wijgmaal	abonnementshouders	5	4	4

B. SOCIO-ECONOMISCHE VERGUNNINGEN

	2014	2015	2016
Aangevraagd	2	6	5
Afgeleverd	1	5	5
Geweigerd	0	0	0

2.6.3. TOERISME

A. VERBLIJFSTOERISME – OVERNACHTINGEN

OVERNACHTINGEN	2013	2014	2015
	416.498	434.301	488.679

B. AAN DE BALIE

BEZOEKERS	2012	2013	2014	2015	2016
België	42.135	34.699	35.650	31.609	25.706
Nederland	15.403	15.878	15.217	16.088	12.276
Frankrijk	2.532	2.630	2.809	2.642	2.076
Duitsland	3.327	4.129	4.414	5.137	3.333
Spanje	7.951	9.136	11.458	12.061	6.813
UK	3.175	2.956	2.701	2.719	1.963
Divers	5.893	6.934	8.270	9.209	6.595
TOTAAL	80.416	76.344	80.518	79.465	58.762

AANVRAGEN DOCUMENTATIE	2012	2013	2014	2015	2016
Telefonisch	4.535	4.630	5.050	4.359	4.261
Schriftelijk	2.914	2.032	4.144	4.655	3.491
TOTAAL	7.449	6.662	9.194	9.014	7.752

C. TICKETVERKOOP

STADHUIS	2012	2013	2014	2015	2016
Individueel	4.453	6.164	8.436	9.390	9.537

NB: Bij de aantallen voor individuele bezoekers in het stadhuis worden vanaf 2013 ook de bezoekers aan het stadhuis tijdens Wintertijd geteld.

BROUWERIJ STELLA ARTOIS	2014	2015	2016
EN tour	1.474	2.519	2.357
NL tour	1.325	1.982	2.042
TOTAAL	2.799	4.501	4.399

NB: Vanaf 2015 worden de rondleidingen in het Engels en Nederlands het ganse jaar door georganiseerd.

ILUVLEUVEN TICKET	2015	2016
TOTAAL	1.772	2.137

WINTERTIJD	2012	2013	2014	2015	2016
Wandelingen	635	483	465	456	616
Stadhuis (+ zolder)	370	641	596	558	432
Kamerconcerten		364	350	348	323
Brouwerijbezoek En		132	116	73	219
Brouwerijbezoek NI		174	130	99	258
TOTAAL	1.005	1.794	1.657	1.534	1.848

NB: In 2016 organiseerde Brouwerij Stella Artois (samen met Touristic Train) een Engelstalige Wintertour.

TOREN UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK	2014	2015	2016
Bezoekers	18.667	19.898	22.766

NB: De Bibliotheektoren is toegankelijk voor bezoekers sinds 6/01/2014. De cijfers omvatten zowel individuele bezoekers als bezoekers in groep.

NB: De cijfers van 2015 bevatten alle bezoekers aan de universiteitsbibliotheek, ook de bezoekers die enkel de leeszaal of een expo bezochten.

D. OPENSTELLEN GEBOUWEN

	2012	2013	2014	2015	2016
Sint-Jan De Doper (Begijnhofkerk)	15.819	16.884	16.766	16.916	15.345
Sint-Michielskerk	13.768	12.696	14.665	16.335	nvt
Sint-Geertruikerk	3.310	3.913	3.423	4.083	5.409
Sint-Kwintenskerk	2.045	2.048	1.505	1.270	1.781
Anatomisch Amfitheater	1.176	2.028	5.774	2.466	2.146
Sint-Jan-de-Evangelistkerk	nvt	nvt	nvt	nvt	2.032
TOTAAL	36.118	37.569	41.125	41.070	26.713

NB: Tijdens het project rond Vesalius (2014) en Utopia (2016) werd het Anatomisch Amfitheater frequenter opengesteld en meer gepromoot, maar in 2016 was het ook gesloten in april en mei.

NB: Sinds 2016 wordt de Sint-Jan-de-Evangelistkerk (Abdij van Park) ook opengesteld.

NB: In 2016 was Sint-Michielskerk gesloten wegens werken.

1 zaterdag per maand worden de raadskeiders opengesteld voor het publiek: 2.455 personen brachten een bezoek.

E. ACTIVITEITEN IN GROEP

DAGTRIPS	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal groepen	82	80	114	90	125
Aantal personen	2870	2.423	3.465	3.303	4.172

WEEKEND-ARRANGEMENTEN	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	92	56	41	29	17
Aantal personen	409	770	240	299	248

F. VISITILEUVEN ONLINE

VOLGERS SOCIAL MEDIA	2014	2015	2016
Facebook	5.434	7.219	9.158
Twitter	666	1.147	1.580
Instagram	336	2.423	7.319

NB: Dit is het totaal aantal volgers (niet opgesplitst per jaar).

WEBSITE	2014	2015	2016
Bezoekers	265.962	279.350	369.424

NB: Meer dan ¼ van de bezoekers van de website van stad Leuven is op zoek naar toeristische informatie.

APP LEUVEN WALK	2014	2015	2016
Downloads iOS	nvt	4.195	7.450
Downloads Google Play	nvt	2.267	5.169
TOTAAL	1.041	6.462	12.619

NB: De app is beschikbaar sinds 1/10/2014. Het aantal downloads wordt geteld vanaf deze datum.

G. PERS EN TRADE BEZOEKEN

	2015	2016
TOTAAL	50	55

H. MEETING LEUVEN

	2014	2015	2016
Netwerkmomenten en beurzen	3	7	3
Fam trips	6	4	3
Partnerevenementen	2	1	3
Ontmoetingsdagen	5	2	2

2.7. LANDBOUW –TUINBOUW – VEETEELT

2.7.1. TELLINGEN

- A. Tellingen in 2015 (resultaten 2016)
- B. Overzicht van de resultaten der tellingen

2.7. LANDBOUW –TUINBOUW – VEETEELT

2.7.1. TELLINGEN

A. TELLINGEN 2015 (RESULTATEN 2016)

- land- en tuinbouwtelling op 15 mei (vanaf 2008 landbouwenquête i.p.v. landbouwtelling)
- land- en tuinbouwtelling op 1 september
- vlasteelt (geen telplichtigen)

B. OVERZICHT VAN DE RESULTATEN DER TELLINGEN

GEGEVENS	2013	2014	2015
Aantal bedrijven	47	44	40
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	171882	154314	143956

TEELTEN	Oppervlakte	Oppervlakte	Oppervlakte
Weiden en grasland	31229	26310	-
Peulvruchten	557	677	731
Granen	83179	77401	79044
Nijverheidsgewassen	13716	14830	13795
Voedergewassen	24329	17102	14431
Aardappelen	7433	7501	6233
Groenteteelt in open lucht	4692	6563	3406
Teelten onder serres	26	29	35

VEESTAPEL	2013		2014		2015	
	Aantal dieren	Aantal bedrijven	Aantal dieren	Aantal bedrijven	Aantal dieren	Aantal bedrijven
Runderen	1064	-	797	15	978	-
Paarden	-	-	31		-	-
Varkens	2238	-	109		10966	
Schape	771	-	71	4		-
Pluimvee	2880	-			2737	-

2.8. ONDERWIJS

2.8.1. STEDELIJK ONDERWIJS

2.8.2. ALGEMEEN ONDERWIJSBELEID

2.8.3. OPVANG IN LEUVENSE BASISCHOLEN - KINDERKUREN

2.8.4. ONDERWIJSINFORMATIE AAN TOEKOMSTIGE EN NIEUWE STUDENTEN

2.8. ONDERWIJS

2.8.1. STEDELIJK ONDERWIJS

De gemeenteraad en het college vormen het schoolbestuur van 4 stedelijke scholen: de basisschool Stedelijk Kleuter- en Lager Onderwijs (SKLO), het stedelijk buitengewoon onderwijs (SBLO) de Parkschool, het deeltijds kunstonderwijs Stad Leuven Academie en Conservatorium (SLAC/Academie en SLAC/Conservatorium).

De afdeling onderwijs en scholen van de directie sociale zaken ondersteunt bij de rol van schoolbestuur. Ze bereidt het beleid voor de stedelijke scholen voor, voert het uit en zorgt dat aan de wettelijke plichten van het schoolbestuur voldaan is, bijv. aanstellingen, schoolreglement, welzijnsbeleid, infrastructuur.

De afdeling ondersteunt de directeurs in hun dagelijkse werking, financiën, personeelsmanagement en organisatie. Andere directies van de stad nemen de logistieke ondersteuning en het onderhoud van de schoolgebouwen op zich, in samenspraak met de directeurs van de stedelijke scholen en de afdeling onderwijs en scholen.

Leerlingenaantal van de stedelijke scholen

School	1 februari 2015	1 februari 2016
SLAC/Academie	2.574	2.542
SLAC/Conservatorium	2.495	2.596
Parkschool	261	244
SKLO <i>kleuterschool</i>	114	110
SKLO <i>lagere school</i>	157	147
SKLO basisonderwijs totaal	271	257

SLAC/Academie en SLAC/Conservatorium hebben in elke deelgemeente één of meerdere afdelingen. Er zijn ook filialen in buurgemeenten: SLAC/Academie in Bierbeek, en SLAC/Conservatorium en SLAC/Academie in Holsbeek.

De stad wil SLAC uitbouwen tot een brede leefschoon, en een dynamische en kwaliteitsvolle partner zijn binnen het Leuvense artistieke veld.

SLAC/Academie bereikt een breed publiek van alle leeftijden en biedt een authentiek programma aan waarbij creatie, experiment en reflectie centraal staan.

In 2016 stonden opnieuw verschillende projecten, publicaties en lezingen op het programma van SLAC/Academie.

In de twee publicaties van de Nieuwsbrief in 2016 werd de nieuwe rubriek PLATFORM geïntroduceerd. Studenten kregen in deze rubriek rechtstreeks ruimte om hun ideeën en beelden rond een bepaald thema te tonen. In de rubrieken review en agenda kwamen expo's, lezingen en evenementen aan bod. Het lesaanbod werd uitgebreid met weekendcursussen schilderkunst en grafische en digitale vormgeving en met een avondcursus textiele kunst.

Voor SLAC TALK, ARTIST TALK en ART TALK ontving SLAC/Academie in 2016 Stef Van Bellingen, Hans Op de Beeck, Aglaia Konrad, Elly Strik en Robert Devriendt.

Tijdens de OPEN ATELIERWEKEN in september konden geïnteresseerden de ateliers in werking bezoeken.

Op 29 oktober vond in SLAC/Academie een tekenmarathon plaats.

SLAC/Academie gaf een aanzet aan het UTOPIA- gebeuren in februari 2016 met SLAC/UTOPIA 1 door middelbare graad jongeren al; het project werd opgevolgd door SLAC/UTOPIA 2 door de volwassen studenten van middelbare, hogere en specialisatiegraad. Van september tot en met de kerstvakantie liep gelijktijdig met het UTOPIA- stadfestival SLAC/UTOPIA 3 [Vrijstaat] en SLAC/UTOPIA 3 [Dijle-eilanden]. In het kader van SLAC/UTOPIA 3 [Vrijstaat] werden verschillende events georganiseerd in samenwerking met SLAC/Conservatorium:

- vrijdag 23 september om 19.00 u: openingsevent, in samenwerking met SLAC/Conservatorium;
- vrijdag 7 oktober om 19.00 u: Performance atelier Schilderkunst, docent Hilde Overbergh;
- vrijdag 21 oktober om 19.00 u: Performance atelier Keramiek, docent Fabienne Loyens;
- vrijdag 18 november om 19.00 u: Performance atelier Interactieve Media, docenten Jan Missotten en Bea Albers;
- vrijdag 2 december om 19.00 u: Performance atelier Keramiek, docent Ann Renders;
- vrijdag 13 januari 2017 om 19.00 u: finissage event, in samenwerking met SLAC/Conservatorium

SLAC/Academie presenteerde de niet-aflatende creativiteit van leraren en studenten in verschillende tentoonstellingen in SLAC:

- de PROCES- tentoonstelling met work-in-progress van volwassenen;
- SLAC/UTOPIA 1 met werk van de kinderen (12-17j);
- SLAC/UTOPIA 2 door de volwassen studenten van verschillende disciplines;
- OOGST 2016 met een selectie van werken uit verschillende ateliers van de hogere en specialisatiegraad;
- Carte Blanche 2016 door volwassen studenten uit de ateliers beeldhouwkunst en textiele kunst, naar aanleiding van de performance van Miet Warlop 'Dragging the Bone'.

Als gasttentoonstelling ontving SLAC/Academie in april de jurypresentatie van de laatstejaarsstudenten van de Wijnpers.

In samenwerking met Expo Leuven vond een tentoonstelling met werk van de leraren van SLAC/Academie plaats:

- A0-A6/Size Matters, in Expo Tweebronnen.

In het najaar van 2016 werd het project PiLoT1 opgestart. Dit is een nieuw samenwerkingsproject van het atelier Interactieve Media en Vakoverschrijdend atelier van SLAC/Academie met wetenschappers van KU Leuven waarbij kunst en wetenschap elkaar ontmoeten, aanvullen en verrijken. Resultaten van de samenwerking zullen in 2017 getoond worden.

SLAC/Conservatorium biedt een kwaliteitsvolle opleiding in de podiumkunsten (muziek, woord en dans) aan kinderen, jongeren en volwassenen van alle leeftijden.

SLAC/Conservatorium stimuleert alle leerlingen om uit het klasverband te treden en via klein- en grootschalige projecten hun kunst zichtbaar en hoorbaar naar buiten te brengen. Naast meer dan 100 klasoptredens, leverde dat in 2016 heel wat mooie, grotere optredens op. Op 29 januari was de Predikherenkerk goed gevuld voor de tweede editie van Art of Sound, een festival voor experimentele muziek, uitgaande van het creatief atelier. Op 30 januari zat de Minnepoort tot tweemaal toe afgeladen vol voor Dans Dans Dans, de nieuwste voorstelling van de volledige dansafdeling jongeren, waarbij alle leerlingen vanaf het eerste jaar dansinitiatie tot en met de hogere graad klassieke en hedendaagse dans het beste van zichzelf gaven.

Op de Koperdag op 3 februari konden de koperblazers workshops volgen bij Leo Wouters of Bart Bal. Op het slotconcert stonden klein en groot op het podium van de Minnepoort.

Naar aanleiding van het tienjarig bestaan van de nieuwe slagwerkklas, organiseerde de school op 6 februari een slagwerkdag met verschillende workshops voor de leerlingen slagwerk (door Bart Van Aken, Tom De Cock en Bram Raeymaekers) en een slotconcert in de Minnepoort.

Op 5 maart organiseerde SLAC/Conservatorium een klarinetfestival. Klarinettisten van drie andere academies kwamen op bezoek, om met meer dan 80 klarinettisten het podium te vullen en na een dag repeteren het publiek te trakteren op een leuk concert. Ook de leerlingen lagere graad kregen een plaatsje in het programma als solisten, begeleid door het extra grote klarinetchoir.

Op 24 maart bracht de volledige afdeling Wijgmaal, zowel instrumentklassen als AMV, een live soundtrack bij de natuurfilm Microcosmos. Het was een prachtige, bonte mengeling van bestaande composities en special effects met fluisterkoren en percussie instrumenten.

Om leerlingen zoveel mogelijk podiumervaring te geven, investeert SLAC/Conservatorium in een breed en gevarieerd aanbod van muziekensembles. Sinds september is dit aanbod nog aangevuld met een cursus vocale polyfonie, gegeven door specialist Lieven Termont. De school organiseerde zoals elk jaar enkele concerten met de grote ensembles in de Minnepoort:

- 27 februari: Arctic Life (harmonieorkest)
- 12 maart: Symphonic Impressions (symfonieorkest)
- 27 april: United Sounds (harpensemble, gitaarorkest, jeugdkoor, gemengd en vrouwenkoor, fluitkoor, hoboband, klarinetchoir, saxensemble, trompetensemble, enkele groepen instrumentaal ensemble)

Op de proclamatie op 19 november kon je genieten van optredens van enkele uitmuntende leerlingen (lagere graden piano en cello, hogere graden gitaar en zang) en klassen (hoboband en hogere graad hedendaagse dans). De proclamatie werd gepresenteerd door laatstejaars leerlingen overtuigend spreken. Op de instrumentenvoorstellen op 10 december stelden jonge leerlingen lagere graad hun instrument voor aan leerlingen van het eerste jaar AMV zodat die alle instrumenten leren kennen alvorens een keuze te maken wat ze zelf willen leren spelen.

De conservatoriumleerling is geen éénzaat. Het groepsgebeuren in de lessen en op het podium zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de sociaal voelende mens. Het plaatsen van activiteiten in een breder maatschappelijk kader scherpt dit nog verder aan. De volledige opbrengst van United Sounds werd dit jaar geschonken aan het Rode Kruis voor de opvang van Syrische vluchtelingen. Het klarinetchoir speelde op 17 april in de abdij van Vlierbeek mee op een benefietnamiddag ten voordele van Luz del Mundo in Santa Cruz de la Sierra in Bolivia. Het jeugdkoor en vocale ensembles verzorgden een optreden op Levensloop Leuven ten voordele van Stichting tegen Kanker op 24 april. Een strijktrio gaf een optreden in buurtcentrum Mannenstraat op 17 december. Leerlingen gitaar en hobo speelden kerstliederen in het gemeentehuis van Heverlee en zamelden zo geld in voor Bednet op 22 december. De hoboband verblijdde de bewoners van het rusthuis Heilig Hart te Heverlee met een kerstconcert op 26 december.

SLAC/Conservatorium is geen eiland. Het actief aanzetten tot het bijwonen van kunstevenementen allerhande, het opvoeden tot een kunstminnend publiek, is een voortdurend aandachtspunt. Vele klassen bezochten ook in groep voorstellingen, concerten of evenementen (30CC, STUK, Festival van Vlaanderen, LUCA, ...). Columniste Renske De Greef gaf een masterclass voor de leerlingen creatief schrijven op 28 april. De leerlingen werden ook verwend met een spetterend leraarsoptreden, dat zijn inspiratie vond in het dadaïstische interbellum, op 13 oktober.

Daarnaast werk de school frequent samen met andere actoren, waardoor leerlingen de kans krijgen om ook buiten de muren van de school het podium te betreden:

- Kunst in de Steigers (optredens piano en klarinetchoir 12 en 13 maart, Sint-Jacobskerk)
- Het creatief atelier (experimentele muziek) gaf een performance op het concert Mini Blind Date van Matrix, centrum voor nieuwe muziek. (12 maart, Handelsbeurs Gent)
- Het trompetensemble te gast in het Lemmensinstituut voor een optreden bij het afsluiten van een masterclass (5 april)
- Leerlingen samenspel piano namen deel aan het estafetteconcert met werken van Kurtag en zelf gecomponeerde hommages op de themadag die Matrix rond Kurtag organiseerde op Erfgoeddag (24 april, centrale bibliotheek van de KU Leuven)
- Een groep leerlingen gitaar en akoestische bandcoaching verzorgden 3 concerten op 3 campings van Leuven Klimaatneutraal 2030 (Camping Zero Emissie III, 30 april). Het strijkorkest gaf een zeer gesmaakt concert op de camping van basisschool De Ark te Kessel-Lo (12 mei)
- Leerlingen uit onze celloklassen gaven drie concertjes op de cellodag "The Sound of C" van 30CC (18 september, Keizersberg)
- Het trompetensemble opende de Utopia 3-tentoonstelling van SLAC/Academie in het kader van het Leuvense stadsfestival "The Future is More – 500 jaar Utopia" (23 september, Dijleterrassen)
- Het klarinetchoir gaf een gesmaakt optreden op de feestelijke opening van Utopia / YOUtopia stadsfestival (24 september, Ladeuzeplein)
- Een aantal leerlingen begeleidingspraktijk gitaar en piano gingen zelf aan het componeren onder begeleiding van Benjamin Glorieux, in een project van Matrix, en brachten het eindresultaat in het programma van Festival 20/21 (22 oktober, Radiohuis).

- SLAC/Conservatorium verzamelde 200 leerlingen, ouders en sympathisanten om samen Beethovens Ode an die Freude te zingen, naar aanleiding van de Utopia 3-tentoonstelling van SLAC/Academie (2 december, voor de school)
- Het trompetensemble was te gast op het Trumpet Event Tienen (15 december) en speelde op de Leuvense kerstmarkt (17 december)

Ook heel wat leerlingen bewezen zichzelf als uitzonderlijke solist. Een grote delegatie leerlingen nam deel aan de Vlamo wedstrijd, wat mooie resultaten en heel wat finaleplaatsen opleverde. Een leerling trompet werd met haar ensemble kampioen. Verschillende leerlingen piano haalden de finale en/of wonnen prijzen op de wedstrijd Cantabile, EPTA Belgium, Concours de Liège. De Streetmusketeers, drie broers waarvan twee op onze school viool en cello studeren, wonnen de Leuven straatmuzikantenwedstrijd "So You Think You Can Busk?" op 7 mei.

2.8.2. ALGEMEEN ONDERWIJSBELEID

Naast de rol van aanbieder van onderwijs met het eigen stedelijk onderwijs, neemt de afdeling onderwijs en scholen ook de regiefunctie in het lokale flankerend onderwijsbeleid (decreet 30/11/2007) op. Het flankerend onderwijsbeleid is het geheel van acties van een lokale overheid om, vertrekkend vanuit de lokale situatie en aanvullend bij het Vlaamse onderwijsbeleid, een onderwijsbeleid te ontwikkelen in samenwerking met de lokale actoren.

De stad werkt samen met de Leuvense onderwijs- en welzijnspartners om elk kind in Leuven een kansrijke schooltijd te bezorgen. Het netwerk Onderwijsraad Leuven zorgt voor overleg en afstemming, door van elkaar te leren, en elkaar te inspireren en motiveren. Voor de stad is het belangrijk dat een school een "brede" school is, die de leefwereld van het kind betreft en nauwe banden met de buurt heeft.

De afdeling onderwijs en scholen organiseert diverse overlegfora en projecten, om die gelijke onderwijskansen te verhogen. Daarnaast heeft ze een aantal succesvolle en baanbrekende eigen onderwijsprojecten.

ONDERWIJSPROJECTEN

Buddy-project

Het Buddy-project is een initiatief van de stad Leuven waarbij kinderen en jongeren uit de eerste graad van het lager of secundair onderwijs hulp krijgen van een naschoolse begeleider. Deze begeleiders of buddy's leggen de nadruk op inhoudelijke begeleiding, en op het inspireren en motiveren van de leerlingen. Sinds de lancering van het Buddy-project in 2007 staat één doel centraal: het bevorderen van de slaagkansen in het onderwijs. Het Buddy-project wordt gecoördineerd door een stuurgroep, waarin naast de stad Leuven ook vertegenwoordigers van de KU Leuven, UCLL, CVO De Oranjerie, CVO VTI en de coördinerend directeurs zetelen. In 2016 maakten 466 buddy's een verschil voor meer dan 1000 leerlingen in 35 Leuvense basis- en secundaire scholen.

Ieder jaar groeide het project en werd het sterker. In 2017 viert het Buddy-project haar tiende verjaardag. Dit werd enkel mogelijk gemaakt door de draagkracht die het project van al haar buddy's en onderwijspartners krijgt en het effect dat het project oplevert.

Brede School

De stad stimuleerde tot hiertoe scholen in het uitwerken van samenwerkingsverbanden door middel van een stimuleringsfonds. Scholen kregen hierbij een financieel duwtje in de rug om samenwerkingsverbanden met externe partners aan te gaan. Ze deed dit voornamelijk door een leuk gevuld naschools aanbod in te richten. Maar op verscheidene plaatsen ook door een nauwe samenwerking met buurtwerkingen aan te gaan. In 2016 kregen nog 2 scholen een subsidie binnen dit kader: Hertog Karel Langveld (2.000 euro) + St. Norbertus (2.000 euro) voor het laatste jaar van een 3-jarig brede school-traject.

Om nog beter aan de doelstellingen van Brede School tegemoet te komen, werd een stap verder gegaan in het verbreden en verrijken van de leer- en leefomgeving van kinderen. Brede School wordt namelijk niet enkel en alleen door en op initiatief van een individuele school bereikt. Nog breder dan dat staat 'Brede School' ook voor het samenwerkingsverband. Er wordt nu gesproken van een brede leer-

en leefomgeving, waarbij een (individuele) brede school een partner van is. Eén van de manieren waarop we de Brede Scholen in Leuven mee vorm willen geven, is het uitbouwen van open leerateliers of academies in de stad. Plekken waar kinderen - in de vrije tijd of tijdens de schooltijd - kunnen leren, ontmoeten en in interactie gaan met zichzelf, de andere kinderen, de omgeving. Door het leren in te bedden in een authentieke context, krijgt het geleerde een maatschappelijke betekenis. Leerlingen gaan zich makkelijker identificeren met een bepaalde omgeving die ze voorheen misschien nog niet kenden. Ze krijgen hierdoor ook meer de gelegenheid om hun verschillende capaciteiten en talenten in te zetten of te ontdekken. Een tweede manier is het gedeeld gebruik van schoolgebouwen en speelplaatsen te stimuleren. Hier wordt een ondersteuningstraject voor voorbereid dat in 2017 van start zal gaan. Spelenderwijs staat in dit verband voor spelen en wijsheid, en brengt jong en oud samen. In dit brede-schoolproject begeleiden studenten van de lerarenopleiding creatieve activiteiten voor jong en oud. Op deze manier worden op een leuke manier generatiekloven overbrugd. Op woensdagnamiddag kunnen kinderen tussen 8 en 12 jaar deelnemen aan verschillende interactieve workshops rond muziek, theater, film, beeldende kunst,... in een rust- en verzorgingstehuis in de buurt. Er vonden workshops plaats op 24/02, 2/03, 9/03, 16/03, 13/04, 20/04, 27/04, 4/05 in Lokaal dienstencentrum Ter Vlierbeke en Ter Putkapelle.

Ook de educatieve ontsluiting van de Parkabdij behoort tot de nieuwe invulling van Brede School. Vanuit het Leuvense onderwijsveld willen we aantrekkelijke, laagdrempelige leerplekken in en rondom de stad ontwikkelen. Leerplekken waar kinderen en jongeren met hun leerkracht naartoe komen om zo buiten de klas- en schoolmuren ervaringen op te doen en te leren. Op deze manier verbreedt de leer- en leefomgeving van de leerlingen in de stad, en wordt de goesting in leren én in leven gestimuleerd. De Abdij van Park biedt hiervoor een ideale plek. In samenspel met de partners op de site, met leerkrachten en andere onderwijsmakers krijgt de leerplek vorm. De verscheidenheid aan inhoudelijke insteken daagt de leerkracht uit om op een andere manier les te geven. Hiervoor worden verscheidene inspiratiemomenten georganiseerd voor leerkrachten, pilootprojecten opgezet met scholen en lerarenopleiding en zoveel mogelijk ideeën van leerkrachten en stagiaires op de site gefaciliteerd. In 2016 waren er verschillende boeiende overlegmomenten en broeinesten met betrokken partners en scholen. Er werden ook lespakketten ontwikkeld en activiteiten georganiseerd, o.a. een inspiratiemoment met de film 'Project Wild thing'. De afdeling ondersteunde ook de opstart van de Doeboerderij.

Tot slot waren er ook de STEM-academies: plekken waar kinderen en jongeren in hun omgeving STEM (Science – Technology – Engineering – Mathematics) kunnen beleven in hun vrije tijd. Deze initiatieven zijn complementair aan de manier waarop kinderen binnen het onderwijs kennis maken aan techniek en wetenschap. In een buitenschoolse context gebeurt dit vaak op een meer informele manier of kunnen kinderen die zich er echt aan interesseren zich verder verdiepen. De afdeling werkt voor het aanbod samen met UCLL en KU Leuven.

Ouderbetrokkenheid

De stad Leuven ondersteunt scholen met initiatieven voor kansarme ouders die werken aan het verhogen van:

- schoolbetrokkenheid van ouders, bijv. door activiteiten te organiseren om informatie te geven over de school, over de klas- en schoolwerking, over de vaardigheden en kennis die worden aangeleerd op school, over de samenwerking met het CLB, over de praktische schoolafspraken, over de inspraakorganen op school, door ouders te betrekken bij klas- en schoolactiviteiten;
- ouderondersteuning door scholen, bijv. door activiteiten te organiseren om ouders te beluisteren en te bevragen over hun verwachtingen naar de school, hun zorgen en schoolse verwachtingen naar de kinderen, hun interpretatie en beleving van wat er op school gebeurt, door samenwerking met externe diensten om de eigen deskundigheid te bevorderen, door ontmoeting tussen ouders mogelijk te maken, door het inschakelen van/samenwerken met de ouderraad om kansarme ouders te bereiken.

Het uitgangspunt van deze initiatieven is wederzijds leren: ouders leren van school, school van ouders en ouders van ouders. De acties gebeuren met een groep kansarme ouders: hetzij de hele groep, hetzij een deelgroep van de schoolpopulatie, al dan niet samen met niet-kansarme ouders. In 2016 ondersteunde de afdeling 7 aanvragen van Leuvense basisscholen.

Zomerschool "Leuven speelt Nederlands"

Voor het 8ste jaar op rij organiseerde de afdeling onderwijs en scholen de zomerschool "Leuven speelt Nederlands". 70 kinderen uit de derde kleuterklas, eerste en tweede leerjaar waarvan de thuistaal niet het Nederlands is, hebben in augustus drie weken op een speelse manier hun Nederlands weer op peil gebracht. Zo kan hun start in het nieuwe schooljaar vlotter verlopen.

De selectie van deze kinderen gebeurt in samenspraak met de zorgcoördinatoren van alle Leuvense basisscholen. De kinderen werden elke week begeleid door 15 monitoren. Dit zijn zowel stagiairs uit lerarenopleidingen als vrijwilligers. De kinderen werkten rond verschillende thema's en maakten uitstappen naar Museum M, de boerderij, het provinciaal domein, de zoo, het stadspark, de markt,...

Voor de ouders werd een infosessie rond 'meertalig opvoeden georganiseerd'. Een 20-tal ouders luisterden naar de informatie en feedback van Hilde De Smedt, coördinatrice van de onderwijswerking van vzw Foyer, Brussel.

Jobspotters

Sinds maart 2014 is het pilootproject Jobspotters gestart waarbij jongeren van de 1ste graad van het secundair onderwijs worden ondersteund bij hun studiekeuze. Jongeren uit de kansengroepen kunnen verschillende soorten beroepen ervaren, met ondersteuning van een bedrijfscoach. In 2016 werd Jobspotters verder gezet in Miniemeninstituut en het Redingenhof en in de kinderverwerking Fabota. In totaal werden 39 kinderen bereikt en kon er beroep gedaan worden op 40 coaches. Het project werkte samen met de Leuvense secundaire scholen, UCLL, verschillende stadsdiensten, jeugdwerkingen en vele professionele partners zoals de politie, De Lijn, OH Leuven,...

RIS-K

'Risicosituaties op school positief doen kantelen' (Ris-K) ontstond in 2011 op initiatief van het Lokaal Overlegplatform (LOP) Leuven secundair onderwijs en de secundaire scholen van Leuven. Het project richt zich op 6 Leuvense scholen met een groot aantal kwetsbare gezinnen. Ris-K biedt deze scholen ondersteuning bij de zoektocht naar het positief aanpakken van probleemsituaties op school, om te voorkomen dat jongeren afhaken of uitgesloten worden. Het project werkt curatief, preventief en beleidsmatig, door scholen financiële middelen, coaching door externe welzijnspartners, advies, informatie en intervisie te bieden.

Het schooljaar 2015-2016 heeft een duidelijke verschuiving laten zien van curatie naar preventie. Er werden binnen de scholen diverse acties ontwikkeld, deels gebaseerd op het actieplan waar vorig schooljaar aan gewerkt is. Door het inrichten van een 'Lerend netwerk' is een schooloverstijgende dynamiek ontstaan die bevruchtend werkt op micro-, meso- en macroniveau van de organisatie. De samenwerking met externen (welzijn, schoolbegeleiding, diverse aanbieders, ...) is versterkt en wordt door de meeste scholen goed benut.

Ris-K organiseerde ook open afstemmingsmarkten en intervisies tussen de 6 Ris-K en de 6 welzijnspartners, en organiseerde uitwisseling tussen de scholen die de vorming herstelgericht werken volgden bij Arktos/BAL.

Op basis van positieve ervaringen met RIS-K in het secundair onderwijs, stelde LOP Leuven de vraag naar een verkennend onderzoek naar de vertaling van RIS-K in het basisonderwijs. Hiervoor werden verkennende gesprekken met UCLL gevoerd. Het doel is om door een diepgaande analyse, de (gepercipieerde) werkzame elementen van het RIS-K project te detecteren. Vervolgens wordt met een behoefteanalyse van de Leuvense basisscholen gezocht naar signalen van kinderen over probleemsituaties op school die kunnen leiden tot uitval. Dit alles wordt aangevuld met een beschrijving van good practices om ten slotte een voorstel voor een onderbouwd RIS-K project in het basisonderwijs te formuleren.

Taalbeleid secundair onderwijs

In samenwerking met de Leuvense Onderwijsraad groeide in 2014 een nieuw initiatief dat de krachten bundelt rond 'taalondersteuning en taalbeleid in het secundair onderwijs'. Zowel op school als in de vrije tijd zetten de stad en de onderwijspartners in op het versterken van de taalvaardigheid van jongeren. Secundaire scholen werden gestimuleerd een talenbeleid uit te werken gericht op het voorkomen en remediëren van taalachterstand van jongeren.

De werkgroep taal en vrije tijd organiseerde daarom verschillende initiatieven: een taalweek in de zomer in Ter Beuke, een intervisie taal en ondersteuning voor kernteams taal, een infosessie anderstalige nieuwkomers, een creatieve activiteitenweek in Samenwerking met de Bib Leuven,...

Educatieve brochure

De afdeling onderwijs en scholen coördineert de bekendmaking naar de scholen van het educatief aanbod van de verschillende stadsdiensten. Er werd een brochure opgemaakt met een overzicht van het educatief aanbod van de stad. Begin juni werd deze brochure verstuurd naar alle Leuvense scholen.

KiVa

Sinds het schooljaar 2015-2016 zet de stad Leuven in op het welbevinden van kinderen via het KiVa-project. Met het KiVa-project wil de stad Leuven samen met de scholen werken aan een fijne klasgroep en fijne school. KiVa werkt preventief, schoolbreed, versterkt de sociale omgeving en gaat het pesten op basisscholen tegen. Het project zorgt voor een positieve groepsvorming en stimuleert de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen zodat de sociale veiligheid en het pedagogische klimaat op school verbeterd. KiVa legt de nadruk op de groep als geheel en niet op specifieke individuen. Daarnaast traint KiVa leerkrachten om een positieve sfeer in de klas te bereiken en negatief gedrag beter te herkennen en aan te pakken.

Om deze droom te realiseren kreeg de stad Leuven samen met Leefsleutels en KU Leuven 50.000 euro subsidie om KiVa te introduceren in de Leuvense scholen. Scholen krijgen met extra financiële ondersteuning van de stad en Leefsleutels 75% korting op de kostprijs van KiVa. In schooljaar 2016-2017 wordt 1 basisschool de eerste Leuvense KiVa-school, de 2de school volgt volgend schooljaar. Nog 5 andere basisscholen zijn in volle voorbereiding om KiVa in hun school te implementeren.

NETWERKING EN OVERLEGFORA

Vanuit de afdeling onderwijs en scholen organiseert de stad diverse overlegfora, van allerlei aard: zorgcoördinatorenoverleg, onderwijsraad, projectspecifiek overleg. Daarnaast zetelt de afdeling in diverse overlegstructuren.

De Leuvense Onderwijsraad – Samen Onderwijs Maken

De Leuvense Onderwijsraad is in het leven geroepen in 2009. In deze onderwijsraad zetelen de stad Leuven, de KU Leuven, de hogescholen, de coördinerende directeurs van de secundaire scholen en de basisscholen, de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), en het LOP. De raad heeft als grote doel de kansengelijkheid in het volledige Leuvense onderwijslandschap te verhogen

In 2014 startte de Onderwijsraad een traject om zichzelf te verbreden en te verdiepen, door de gezamenlijke visie en missie ambitieus scherp te stellen. Midden 2015 tekenden de betrokken onderwijsinstanties een gezamenlijke beleidsnota, waarin ze zich verbinden om de komende jaren in te zetten op drie thema's: iedereen aan boord, welbevinden en betrokkenheid van alle onderwijsactoren, en diversiteit als kracht.

Vanaf januari 2016 werd een coördinator aangeworven om de vernieuwde onderwijsraad een versnelling hoger te laten draaien. Dat resulteerde als snel in een nieuwe naam, met aangepast logo: SOM – Samen Onderwijs Maken. Op 4 mei werd een grote ontmoetings- en uitwisselingsdag georganiseerd in Museum M, waar 350 mensen passeerden. Daarnaast werden tal van labo's opgestart: studiekeuze met oog voor sociale mix, co-teaching, vluchtelingen, ... De labo's brengen mensen uit het onderwijsveld samen om rond dat thema gezamenlijke expertise te delen en nieuwe inzichten te ontwikkelen.

Het Lokaal Overlegplatform (LOP) Leuven

Vanuit de afdeling onderwijs en scholen neemt de stad deel aan het dagelijks bestuur en de algemene vergadering van LOP Basisonderwijs en LOP Secundair Onderwijs Leuven.

Digitaal aanmeldingssysteem voor kinderen in het Leuvense basisonderwijs

De stad Leuven startte in 2014 samen met het LOP en de Leuvense basisscholen een traject om een digitaal aanmeldingssysteem voor inschrijving van kinderen in het Leuvense basisonderwijs in te voeren voor Leuven. In juni 2015 werd op de algemene vergadering van het LOP Basisonderwijs een akkoord bereikt over de invoering van het systeem. De stad heeft vervolgens, samen met het LOP en een delegatie van het onderwijsveld, het systeem verder op punt gesteld en de communicatie hierover verzorgd. In januari 2016 werd het aanmeldingssysteem opgestart.

Internationale school van Leuven

In 2013 werd in samenwerking met KU Leuven, Imec en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie de vzw International School of Leuven opgericht. Engelstalig internationaal onderwijs is een onmisbare troef om topmedewerkers aan te trekken naar Leuvense bedrijven en kennisinstellingen, een belangrijke doelstelling van Leuven MindGate. De school is gevestigd op de campus van UCLL in

Haasrode. De school zal over enkele schooljaren definitief onderdak vinden in het International House van Leuven dat in oprichting is.

Deze vzw startte op 1 september 2013 met het aanbieden van Engelstalig basisonderwijs voor kinderen van 3 tot 12 jaar, met IPC als leerplan. De school is een succes en groeit snel. Momenteel lopen er 52 leerlingen school met 19 verschillende nationaliteiten.

2.8.3. OPVANG IN LEUVENSE BASISCHOLEN - KINDERKUREN

De stad Leuven is op 1 maart 2011 van start gegaan met een groot project rond schoolse opvang op haar grondgebied, en vertrouwdde de uitvoering ervan toe aan de vzw Kinderopvang Leuven, een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap van de stad,. Concreet betekent dit dat de stad via de vzw Kinderopvang Leuven – onder de noemer KinderKuren - geleidelijk aan de organisatie van de opvang voor en na schooltijd in de scholen wil overnemen. Alle Leuvense basisscholen, over de verschillende onderwijsnetten heen, kunnen intekenen op dit project.

Het project is gestart vanuit de vaststelling dat de last en de kost voor scholen om de naschoolse opvang te realiseren erg groot was, en de kwaliteit niet voldoende gegarandeerd kon worden. De toegang voor de Leuvense kinderen tot kwaliteitsvolle naschoolse tijdsbesteding was dan ook niet gewaarborgd.

Gezien de omvang van het project werd er geopteerd voor een gefaseerde opstart.

De eerste fase van het project omvat het overnemen van alle administratieve aspecten van de opvang: beheer van kinddossiers, registratie van de aanwezigheden, facturatie en inning van de ouderbijdragen.

In een tweede fase wordt ook het opvangpersoneel door vzw Kinderopvang Leuven tewerkgesteld.

Stand van zaken van instap in het project KinderKuren:

	aantal scholen / aantal vestigingen of locaties in fase 1 (administratie)	# scholen/ # vestigingen in fase 2 (personeel)
2012	17/17	0
2013	21/27	4/3
2014	24/32	4/3
2015	24/32	4/3
2016	24/32	4/3

In een tweede fase wordt ook het opvangpersoneel door vzw Kinderopvang Leuven tewerkgesteld.

Sinds januari 2016 kunnen scholen in fase 1 van het project intekenen op een breed activiteiten aanbod.

Laagdrempeligheid is in de schoolse opvang een sleutelwoord: de insteek is dat kinderen uit de school, uit de buurt en uit kansarme gezinnen de kans krijgen om kennis te maken met bijvoorbeeld sport, cultuur, knutsel- en kookactiviteiten. Kinderen van drukbezette ouders krijgen zo via de opvang uitdagende en nieuwe activiteiten kennen. In samenwerking met lokale partners kunnen scholen kiezen uit 130 verschillende activiteiten. De stad draagt de kost voor deze workshops.

De stad biedt sociale tarieven aan, en absorbeert deze korting zelf: ze stort de scholen die in fase 1 van het project zitten, en dus eigen personeel tewerkstellen in de naschoolse opvang, het theoretische totaal-factuurbedrag door, zonder aftrek van de minderingen aan de ouders. De tarieven en kortingen zijn eveneens van toepassing op het activiteiten aanbod, dus voor ouders is er geen meerkost.

De toegepaste ouderbijdrageregeling is de volgende:

Per begonnen kwartier	€ 0,45
Gezinskorting – kind 2	-20% (€ 0,36)

Gezinskorting – kind 3	-30% (€ 0,315)
Gezinskorting – kind 4, 5,...	-40% (€ 0,27)
Sociaal tarief	-40% (globaal)

2.8.4. ONDERWIJSINFORMATIE AAN TOEKOMSTIGE EN NIEUWE STUDENTEN

In 2015 werd de studentengids voor het academiejaar 2015-2016 voor de universiteits- en hogeschoolstudenten samengesteld en uitgewerkt door de directie sociale zaken. Studentenzaken werkt daarvoor samen met de Katholieke Universiteit Leuven, de hogescholen en Alfaset (een CVBA opgericht door LOKO – studentenvertegenwoordiging - om er de commerciële activiteiten van uit te baten). De Engelstalige versie ten behoeve van buitenlandse studenten, onderzoekers en gastprofessoren werd zoals vorige jaren aangepast aan de specifieke informatiebehoeften van die groep.

Dit jaar was stad Leuven verantwoordelijk voor de uitgave en de prefinanciering van de gids. Begin juli 2015 werden 18.950 exemplaren (waarvan 13.000 Nederlandstalige en 5.950 Engelstalige) geleverd aan de KU Leuven en de verschillende hogescholen.

Zoals de vorige jaren organiseerde stad het 6-wekelijks studentenoverleg. Samen met de partners van dit overleg werden de actiepunten van de Leuvense symbiose verder uitgewerkt.

2.9. JEUGD – CULTUUR – SPORT

2.9.1. JEUGDBELEID

2.9.2. CULTUUR

- A. 30CC
- B. Musea - M
- C. Openbare Bibliotheek
- D. Erfgoedcel Leuven

2.9.3. SPORT

- A. Sportbeleid: Subsiëring sportvereniging
- B. Sportbeleid: Sportbons
- C. Sportbeleid: UitPas
- D. Sportbeleid: Topsport platform
- E. Sportcommunicatie
- F. Sportinfrastructuurprojecten
- G. Sportbeheer: Zwembaden
- H. Sportbeheer: Sporthallen
- I. Sportbeheer: Openluchtterreinen
- J. Sportbeheer: Sportpromotionele activiteiten
- K. Sportpromotie: Buurtsport activiteiten
- L. Sportpromotie: SNS-pas
- M. Zomermaanden

2.9. JEUGD – CULTUUR – SPORT

2.9.1. JEUGDBELEID

Het voorzien in aangepaste communicatiemiddelen voor specifieke doelgroepen zoals kinderen en jongeren.

Gebruik van een mediamix op maat van jongeren.

Vanuit mijnLeuven wordt er ingezet op een goede mediamix (beeld, video, radio, tekst) om op zoveel mogelijk verschillende manieren informatie voor en door jongeren te verspreiden. Hiervoor wordt samengewerkt met de mijnLeuven-crew, jonge vrijwillige journalisten en/of fotografen.

Vaak wordt er samengewerkt met scholen om een zo breed mogelijk scala van jongeren te bereiken. In 2016 werd er samengewerkt met 7 scholen voor het mijnLeuven magazine.

De mijnLeuven-crew is een groep jongeren die fungeert als spreekbuis voor andere jongeren. Dit vanuit de gedachte dat mijnLeuven, en alles wat erbij komt kijken, opgebouwd is 'voor en door jongeren'. In 2016 kwamen er 22 nieuwe leden bij de mijnLeuven-Crew. De mijnLeuven-Crew telde in 2016 zo'n 131 leden.

Label mijnLeuven en de mijnLeuven-crew

De afdeling jeugd ontwikkelde in 2011 het label 'mijnLeuven' (voor en door jongeren) nadat uit bevraging bleek dat jongeren tussen 12 en 18 jaar weinig het gevoel hadden dat Leuven ook echt "hun" stad was. Ze vonden dat de focus vooral lag bij jonge kinderen en studenten.

De afdeling jeugd besliste om hierop in te spelen en werkte het koepelconcept mijnLeuven uit als jongeren-label.

Ze startten een interactieve website met een look-and-feel voor jongeren (www.mijnleuven.be) en een driemaandelijks jongerenmagazine (mijnLeuven magazine), verspreid op een oplage van 14.500 exemplaren. Een magazine dat met de nodige begeleiding en ondersteuning vanuit de afdeling jeugd volledig door jongeren uitgewerkt wordt. Deze jongeren doen dit via de vrijwilligerswerking 'mijnLeuven-Crew', waar ze op creatieve wijze (foto, redactie, video, illustratie) hun steentje bijdragen.

De mijnLeuven-crew is een groep jongeren die fungeert als spreekbuis voor jongerenthema's, vermits mijnLeuven, en alles wat erbij komt kijken, opgebouwd is 'voor en door jongeren'.

In 2016 werkten de jongeren artikels uit voor www.mijnleuven.be en het mijnLeuven magazine. Deze artikels en reportages werden gedeeld op www.facebook.com/mijnleuven. Er werden geschreven artikels aangeleverd, fotoreportages gemaakt en illustraties uitgewerkt.

Verspreiding van mijnLeuven Magazine

Het mijnLeuven-magazine blijft een belangrijk communicatiemiddel en wordt blijvend verspreid in de Leuvense middelbare scholen.

In 2016 verscheen er 4 keer een mijnLeuven magazine: in maart, juni, september en december 2016.

In 2016 werkten aan elk magazine 25 tot 40 mijnLeuven-Crew'ers mee, en dit zowel voor redactie als fotografie en illustratie.

Uitwerken van de website mijnLeuven.be als interactieve tool en als toegang tot de stad.

De mijnLeuven website is het ideale interactieve instrument om de Leuvense jongeren met elkaar en de stad te laten communiceren, en om de jongeren meer en beter te betrekken bij alles wat op jongeren in Leuven van toepassing is.

In 2016 werden meer dan 200 artikels online geplaatst. 120 hiervan verschenen ook in het mijnLeuven magazine (gemiddeld 30 artikels per magazine, vier magazines per jaar). Deze artikels werden ook gedeeld op de mijnLeuven Facebookpagina, met een gemiddeld bereik van 500 tot 1000 hits. Maar vaak ook meer dan 1000 of 2000 hits, met hier en daar een uitschieter van zo'n 4000 hits of meer.

Via de mijnLeuven website wil de afdeling jeugd in de eerste plaats inspelen op interactiviteit. Dit zowel met de lezers van de website als ook de mijnLeuven-Crew. Daarnaast is de website ook het ideale instrument om de jongeren meer en beter te betrekken bij de stad, en alles wat erop van toepassing is.

In de artikels die op deze mijnLeuven website verschijnen wordt altijd een link met Leuven gemaakt. Er wordt ook erg vaak naar een mening over de stad (of iets in de stad) gepolst, regelmatig in samenwerking met grote groepen Leuvense jongeren via de scholenprojecten. Daarnaast wordt ook in de thematische artikels de link met Leuven gelegd. Een getuigenis over transgender bijvoorbeeld krijgt een informatief luik met een Leuvense expert of organisatie, of de 'Vraag het aan het JAC'-rubriek wordt beantwoord door een medewerker van het JAC van CAW Oost-Brabant.

Op de website wordt ook het preventieluik in gedachten gehouden. Zo komen er heel wat preventieonderwerpen aan bod verpakt in een 'jongerenjasje' bvb. artikels over GAS-boetes, alcohol, eetstoornissen, veilig online shoppen, ...

In 2016 heeft mijnLeuven een nieuwe website gekregen. Een nieuwe website die meer afgestemd is op het mediagebruik van jongeren, die de diversiteit van informatie, preventie en diensten makkelijk tot bij jongeren brengt en ook aangepast is aan het diverse mediagebruik van jongeren (sociale media, tablets, smartphones, ...)

Inzetten op sociale media.

Omdat jongeren steeds vaker en meer op sociale media vertoeven, is dit een onmisbaar extra kanaal om mijnLeuven tot bij de doelgroep te brengen. Jaarlijks wordt nagegaan op welke sociale media er moet ingezet worden.

Bij het begin van 2016 telde de mijnLeuven Facebookpagina 1654 fans. Op basis van de berichten en acties is dit opgetrokken naar 2306 fans. De mijnLeuven Facebook-pagina post zo'n 300 berichten per jaar. Er werd beslist om in 2016 ook in te zetten op nieuwe sociale media als Instagram en Snapchat.

Online en papieren communicatie over het aanbod naar ouders en kinderen

In 2015 werd het tijdschrift Hinkedoe omgevormd tot een gloednieuw tijdschrift "Springlevend Leuven". Met de nieuwe tijdschrift wordt meer ingezet op de participatie van kinderen dan enkel een activiteitenoverzicht. Springlevend Leuven is een participatief, interactief en informatief magazine op maat van de doelgroep (9-12 jarigen). Kinderen werken mee aan deze artikels en brengen zelf de onderwerpen aan. Door de interactie met kinderen houdt de afdeling jeugd de vinger aan de pols over thema's die leven bij doelgroep. Kinderen worden gestimuleerd om actief deel te nemen aan het beleid en breder ook het maatschappelijke leven. Voornamelijk in Leuven: hun leefwereld, de stad waar ze wonen of naar school gaan. Met Springlevend Leuven ontdekken kinderen wat de stad voor hen in petto heeft en ze leren bij over het reilen en zeilen van de stad en worden geïnformeerd over (toekomstige) projecten.

Voor elk magazine wordt gebruik gemaakt van kinderreporters, die mee op reportage gaan. Deze kinderreporters zoeken mee de onderwerpen en mogen hun mening zeggen aan de lay-outer. Door kinderen een actieve rol te laten spelen in het magazine geven we hen kansen om hun interesses of talenten te laten ontplooiën. Het doel is evenwel niet om alles door kinderen tot stand te laten komen. Het is voornamelijk met en voor de kinderen en steeds op hun maat.

Daarnaast blijft Springlevend Leuven nog steeds inzetten op informatie over het vrijetijdsaanbod voor kinderen in Leuven.

Vier keer per schooljaar wordt er het tijdschrift Springlevend Leuven voor kinderen van het 4e, 5e en 6e leerjaar van de basisschool uitgegeven. Springlevend Leuven is op 15 september 2015 gelanceerd en wordt sindsdien verdeeld over de verschillende lagere scholen in Leuven en dit op 5000 exemplaren. In 2016 zijn er fijne onderwerpen aan bod gekomen. Zo hebben kinderen de speelbossen uitgetest, heeft Gilles zijn hobby BMX'en uitgelegd en zijn enkele kinderreporters achter de schermen van de Kinopolis geweest. Per editie zijn er 5 reportages uitgevoerd door kinderreporters.

Naast de papieren versie komt dezelfde informatie ook op de website www.vleugelf.be.

Het ondersteunen en stimuleren van Leuvenaars tot beleidsparticipatie, met specifieke aandacht voor Leuvenaars die moeilijker deelnemen aan het beleid omwille van uiteenlopende redenen zoals bv. afkomst, leeftijd.

Organisatie van participatieve initiatieven van, voor en door kinderen en jongeren

In 2013 werd in samenwerking met Karuur vzw een proces gelopen om de jeugdtraad van Leuven te vernieuwen. Dit mondde uit in een nieuw concept van jeugdparticipatie in Leuven. Kabinet J, de Leuvense jongerenraad werd in 2014 boven het doopvont gehouden.

De jongeren van Kabinet J krijgen nu alle kansen om zichzelf waar te maken als dé jongerenadviesraad van de stad.

Zij worden financieel, logistiek en inhoudelijk ondersteund door de afdeling jeugd. Elk jaar krijgt de adviesraad een toelage van 2.000 euro van de stad.

In 2016 werden er een aantal adviezen geschreven over meer kunst in de openbare ruimte en betaalbare cultuur in de stad.

Kabinet J zet als officiële jeugdtraad van stad Leuven op vraag van het stadsbestuur trajecten op om tot een door jongeren gedragen advies te komen rond bepaalde thema's. Kabinet J kan ook op eigen initiatief of op aangeven van Leuvense jongeren een proces opstarten om een advies te formuleren naar het stadsbestuur toe. Elk traject om tot een advies te komen zal op maat van de jongeren tot stand komen.

Kabinet J wil alle Leuvense jongeren betrekken bij het beleid van de stad Leuven. Naast deze officiële structuur organiseerde de afdeling jeugd in het kader van het mijnLeuven magazine ook in 2016 3-maandelijkse Mediawatch in de scholen. Daarbij gaat de participatiemedewerker van de afdeling jeugd naar een aantal scholen om samen de actualiteit kritisch onder de loep te nemen, en de mening van jongeren hierover te verzamelen.

Elk kind en jongere kan zijn stem laten horen.

De stad zorgt ervoor dat ook nieuwe groepen jongeren aandacht op maat krijgen, zodat elk kind en jongere de kans heeft om zijn stem te laten horen.

Jongerenraad Kabinet J deed een aantal thematische trajecten waarbij jongeren hun mening konden geven over het cultuuraanbod in Leuven. Elk traject mondde uit in een beleidsadvies voor de stad.

Daarnaast gebeurt er ook heel gericht inspraak bij de (her)aanleg van jeugdruimte in de stad. Dit gebeurt steeds projectmatig naar aanleiding van beslissingen genomen op advies van de interambtelijke werkgroep speelterreinen. De aandacht ligt op de kinderen en jongeren als gebruiker van de ruimte, met vooral aandacht voor spelen en ontmoeten. Inspraak gebeurt vaak in samenwerking met andere stadsdiensten, buurtcomités, ontwerpers of andere partners.

Vindplaatsgericht werken om jongeren en kinderen te bereiken voor deelname aan beleid.

Een grote groep nieuwkomers en "oud-nieuwkomers" tussen 12 en 18 jaar worden door twee jeugdwerkers op de Leuvense OKAN-scholen (Sint-Albertuscollege, Ter Beuke en Heilig Hart Kessel-Lo) en via sociale media aangesproken en gestimuleerd om deel te nemen aan het beleid. Deze jeugdwerkers werken hier voltijds aan vanuit de afdeling jeugd. Door deze groep anderstaligen te betrekken in het vrijetijdsbeleid, komen de jongeren ook in contact met verschillende vormen van beleidsparticipatie.

Ook in 2016 werd ingezet op de jongeren van Kwadenhoek, een wijk in Wilsele. Na in 2015 een heel traject afgelegd te hebben met de jongeren en de buurtbewoners via buurtbemiddelingsgesprekken door de preventiedienst, inspraakmomenten bij zowel jongeren als buurtbewoners rond de invulling van het nieuwe plein en een regelmatige activiteitenwerking op te zetten voor de jongeren is er in 2016 vooral toegewerkt naar de uiteindelijke eindafwerking van het plein. In verschillende fasen van de vernieuwing van het plein werden de jongeren regelmatig om hun mening en gevoel bij de heraanleg gevraagd (via multimedia én face to face). Naarmate de timing dichterbij kwam om met de jongeren te bouwen aan hun hangplek werden de pleinbezoekjes frequenter en doelgerichter naar de uiteindelijke bouw en plaatsing van de hangplek.

In 2017 is het uitkijken naar de officiële opening van het plein en het in gebruik nemen van de hangplek. Dit verhaal stopt hier niet, maar is voor de jeugddienst een aanzet om nog breder en dieper met deze groep jongeren aan de slag te gaan.

In 2016 kwamen er ook meldingen van overlast binnen vanuit het Rietensplein in Wijgmaal. Naar aanleiding van klachten van de buurtbewoners werd het gesprek aangegaan met de jongeren van de buurt. De jeugdwerkers zijn ook met deze groep jongeren aan de slag gegaan, niet zozeer op vlak van het creëren van een eigen plek op het plein (die was er al sinds de heraanleg enkele jaren geleden). Hier ging het over lawaai, afval en het feit dat beide groepen (jongeren en buurt) elkaar niet of nauwelijks kennen en dus elkaar niet of nauwelijks aanspreken en er ook sneller naar de politie werd gebeld of overlast werd gemeld. Samen met de jongeren is dan beslist een voetbaltoernooi op te zetten en een buurtontbijt waarbij beide groepen dicht bij elkaar zijn gekomen en de jongeren ook een gezicht konden plakken op de burens die last hadden van hen, en vice versa. De verstandhouding tussen beide groepen is sindsdien verbeterd en door regelmatige contacten proberen de jeugdwerkers ook hier een vinger aan de pols te houden.

Betrekken van de buurt en de kinderen en jongeren bij werken aan jeugdinfrastructuur en openbare ruimte

Inspraak bij de heraanleg van jeugdruimte gebeurt steeds projectmatig naar aanleiding van beslissingen genomen op advies van de werkgroep speelterreinen. De aandacht ligt op de kinderen en jongeren als gebruiker van de ruimte, met vooral aandacht voor spelen en ontmoeten.

Inspraak gebeurt vaak in samenwerking met andere stadsdiensten, buurtcomités, ontwerpers of andere partners.

In 2016 werd de (her)aanleg van 4 speelterreinen gerealiseerd, bovendien werden 8 nieuwe projecten gestart voor de (her)aanleg van speelterreinen in de komende jaren.

Betrekken van de jeugd en bewoners uit de buurt bij (her)aanleg van jeugdterreinen

In 2016 werd vooral de voorbereiding getroffen om de participatie te organiseren voor grote projecten die in 2017 van start zullen gaan, o.a. de heraanleg van speelterreinen Vredeplein, Bleydenberg, Tuin de Walque,....

Organiseren van jeugdwelzijnsoverleg en jeugdwerkoverleg

Het Jeugdwelzijnsoverleg Leuven (JWO) bestaat uit verschillende organisaties die actief zijn binnen het jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Zij geven vooral adviezen over thema's die kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties aanbelangt.

Het jeugdwelzijnsoverleg is vier maal samengekomen in 2016. Daarnaast werden er ook werkgroepen opgestart: WG acties, WG vorming, WG participatie, WG het Leuvens MKJ-beleid en een WG rond de inhoudelijke afstemming tussen de verschillende organisaties.

Er werd gewerkt en nagedacht over wat de noden zijn van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in een kindvriendelijke stad. Daarnaast werd er actief mee gewerkt aan de Dag van de armoede om vooral de insteek van kinderen te waarborgen. Kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties werden actief betrokken bij de organisatie van de Buitenspeeldag.

Het zichtbaar maken van inspraak en participatie van kinderen en jongeren

De afdeling jeugd stimuleert en ondersteunt verschillende participatie-initiatieven in de stad. Ze maakt deze initiatieven ook mee bekend, o.a. door informatie in het mijnLeuven magazine of op de mijnLeuven website te plaatsen, door een financiële ondersteuning aan te bieden (o.a. het scholierenparlement KRAS) of door zelf aanwezig te zijn op scholen of in de publieke ruimte.

Binnen het Jeugdwelzijnsoverleg (JWO) is er sinds eind 2014 een specifieke werkgroep opgericht om na te denken over de participatie van kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Deze werkgroep wordt getrokken door werkers van verschillende jongerenwerkingen, o.a. Den Tube, Casablanca, Arktos en het JAC. Nieuw in 2016 is het sociaal media platform Edmodo. Dit platform werd ontwikkeld om de kinderwerkingen te ondersteunen om over ruimere thema's inspraak te organiseren met kinderen. Elke kinderwerking heeft een algemene login en paswoord zodat alle kinderen op deze site kunnen. Er worden vragen gesteld, opdrachten uitgedeeld, gesprekken aangevoerd rond thema's die in de werkgroep worden bepaald. Kinderen uit deze werkingen kunnen hierop reageren.

Het ontwikkelen van werkvormen van beleidsparticipatie aangepast aan de diversiteit van de maatschappij.

Organisatie van jeugdparticipatie

Het ontstaan van Kabinet J, de Leuvense jongerenraad, is één van de belangrijkste verwezenlijkingen op vlak van jeugdparticipatie. Hierdoor heeft Leuven weer een volwaardige adviesraad waar de stem van kinderen en jongeren in vertegenwoordigd is.

Kabinet J beslist zelfstandig en bestaat uit vrijwilligers, maar wordt wel financieel, logistiek en inhoudelijk ondersteund door de afdeling jeugd. Net zoals elke stedelijke adviesraad geeft de stad ook deze adviesraad jaarlijks een werkingstoelage van 2.000 euro.

Ontwikkeling van digitale tools op maat van kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren zijn digital natives en zo ook in het geven van hun mening. Daarom onderzocht de afdeling jeugd in 2015 en 2016 in hoeverre het mogelijk is om digitale tools te ontwikkelen als participatie-element. Er werd intensief samenwerkt met een opleiding informatica van een hogeschool en met de Ambrassade om een digitale tool te ontwikkelen op maat van kinderen en jongeren.

Het versterken van het e-government, en de digitalisering van noodzakelijke diensten voor de burgers in andere sectoren

Uitwerken digitaal loket jeugd/sport

De afdeling jeugd en de directie sport werken sinds januari 2014 samen met het gezamenlijk digitaal loket 'leuven.kwandoo.com'. Met deze website kan elke ouder zijn kind online inschrijven voor de activiteiten van jeugdcentrum Vleugel F en voor de sportkampen van Tofsport Leuven. Voor de Leuvense ouders is het zo mogelijk om in één beweging zowel voor jeugd- als voor sportactiviteiten in te schrijven.

In 2016 werden er 2111 unieke kinderen ingeschreven voor de activiteiten van Jeugdcentrum Vleugel F via Kwandoo.

De openbare ruimte ontwikkelen als een waardevolle informele ontmoetingsruimte en fijne verblijfplaats voor alle Leuvenaars, inclusief kinderen en jongeren.

(Her)aanleg van speelterreinen in Leuven

Stad Leuven streeft er naar om ieder kind binnen een straal van 400 meter van zijn woning een speelruimte te kunnen bieden. Op dit moment telt Leuven 84 speelterreinen.

Jaarlijks wordt er een substantieel budget voorzien voor de cyclische (her)aanleg van speelterreinen. Daarnaast is er een budget om in te kunnen spelen op ad hoc vragen en noden van bewoners. Het gaat hier dan eerder om het bijplaatsen van een toestel.

De motor van het speelruimtebeleid is de werkgroep speelterreinen, waarin alle betrokken diensten zitten: afdeling jeugd, directie ruimtelijke ontwikkeling afdeling ontwerp wegen, directie openbaar domein afdeling groenbeheer en afdeling wegen, directie sport, afdeling gebiedsgerichte werking, gemeenschapswachten, en de speelterreinploeg van vzw Wonen&Werken.

Bij ingrepen op speelterreinen worden de uiteindelijke gebruikers nauw betrokken bij de plannen, via infovergaderingen, via specifieke inspraakactiviteiten voor kinderen en jongeren, ...

In 2016 werden er 4 speelterreinen (her)aangelegd:

- Heraanleg speelterrein Kwadenhoek (Wilsle);
- Heraanleg Eegveld (Wilsle);
- Van Waeyenberghplein (Leuven): nieuwe speeltoestellen, geen complete heraanleg;
- Eugene Van Hoornbekeplein (Kessel-Lo): nieuwe speeltoestellen, geen complete heraanleg.

In 2016 werd er daarnaast aan 14 projecten gewerkt voor een (her)aanleg in de komende jaren:

- Phillipsplein (Heverlee): ontwerp voltooid – heraanleg gepland voor 2017 - 2018
- Toverberg (Heverlee): heraanleg gestart eind 2016, voltooiing april 2017
- Bleydenberg (Wilsle): participatie met de buurt en opmaak voorontwerp

- Tervuursevest (Heverlee): bestekken verstuurd voor de levering van nieuwe speeltoestellen
- Genadedal (Kessel-Lo): Ontwerper aangesteld voor de heraanleg
- Speelplaats SKLO (Heverlee): Participatie in de school en ontwerper aangesteld
- Tuin de Walque (Leuven): participatie met de buurt
- Vredeplein (Kessel-Lo): participatie met de buurt, telling verkeersdrukte, randvoorwaarden bepaald
- Hoornplein (Leuven); definitief ontwerp
- De Bruul (Leuven): opmaak plan van eisen, participatie met de buurt
- Park Belle Vue: start van de grondwerken
- Hoogland: opmaak voor ontwerp
- Ymeria: bepalen randvoorwaarden met de dienst erfgoed
- Centrale Werkplaatsen (Kessel-Lo): definitief ontwerp

Onderhoud, herstellingen en vervanging van kleine speeltoestellen op speelterreinen

Leuven heeft momenteel 84 speel- en sportterreinen. Om de kwaliteit van de bestaande terreinen op punt te houden is er een onderhoudssysteem:

- tweewekelijks nazicht door de gemeenschapswachten;
- het preventief onderhoud en het herstellen van gebreken;
- de jaarlijkse controle;
- jaarlijks aanschroeven van bouten en schroeven voor de aanvang van de zomer;
- jaarlijkse aanvulling van de valbodems in schors;
- jaarlijkse reiniging van de zandbakken en kunstgras.

Bij elke (her)aanleg of wijziging van een speelterrein wordt er een risicoanalyse van het speelterrein opgesteld.

Jaarlijks wordt er ook een budget voorzien voor de herstellingen en kleine vervangingen op speelterreinen.

In 2016 waren er 285 meldingen waarvan er 280 definitief werden afgesloten.

Opmaak van een speelweefselplan

In 2016 werd de oproep gedaan aan verschillende onderzoeksbureaus voor de opmaak van het speelweefselplan. De opdracht werd toegewezen aan NDVR. Dit bureau zal in 2017 en 2018 de studie voor het speelweefselplan uitvoeren.

Organisatie van speelstraten-leefstraten

Een speelstraat-leefstraat is een straat die gedurende een bepaalde periode wordt voorbehouden aan de bewoners van de straat. De straat is dan tijdelijk afgesloten voor doorgaand verkeer. Bewoners en mensen die er een garage hebben mogen er nog wel in, maar dan stapvoets. Uiteraard kunnen prioritaire voertuigen zoals politie en brandweer door de speelstraat rijden.

In 2016 hebben 84 straten een aanvraag ingediend en 81 straten hebben een positief advies gekregen. In aanloop van de speelstratenzomer werden op een plechtige receptie in speelstraat Pieter Coutereelstraat de meters en peters bij elkaar gebracht voor een uitwisseling, en succes gewenst met hun speelstraat.

Buitenspeeldag

In 2016 vond de buitenspeeldag plaats op woensdag 13 april. Die dag konden kinderen spelen op 5 locaties: het Martelarenplein, de Bruul (activiteiten georganiseerd door Buurtsport), de speelzones in het Begijnenbos en Heverleebos, en Ymeria. Hierbij werd tegemoet gekomen aan de vraag om te decentraliseren en de Leuvense speelbossen in de kijker te zetten.

Hiernaast konden Leuvenaars een "speelstraat voor één dag" aanvragen. 12 straten tekenden hier op in. Een deel van hen maakten gebruik van de spel- of sportkoffer.

De volgende activiteiten werden aangeboden: een free running parcours, boslympische spelen, archery tag, boogschieten, laag touwenparcours en longboard- en skate-initiatie. Hiervoor werden samenwerkingen aangegaan met Extreme Leuven, Woodkid vzw, Outdoor Animation en WoodWings.

Het faciliteren van de organisatie van kinder- en jongerenactiviteiten in de openbare ruimte

Naast financiële steun (zie het projectenfonds en concertenfonds) faciliteert de stad via mijnLeuven kinder- en jongerenactiviteiten in de openbare ruimte. Enerzijds is er een rol weggelegd bij de opbouw van aanvragen openbaar domein. Jongeren of jeugdverenigingen die plannen hebben worden hierin inhoudelijk ondersteund (mogelijkheden uitleggen, feedback op aanvraagdossier, begeleiding bij

veiligheidsplan opmaken, ...). Ook financieel worden alle mogelijke stappen bekeken, zoals begroting opmaken, subsidies aanvragen, sponsordossiers opmaken, ... Daarnaast worden er mobiele geluidsmeters ter beschikking gesteld, zodat occasionele organisatoren hiervoor geen extra kosten moeten maken.

Naast deze maatregelen op vraag, organiseerde de afdeling jeugd in 2016 2 grotere projecten waarbij jongeren aan het stuur van een event gezet werden en professioneel ondersteund door de afdeling jeugd:

- Habitat: 6 maanden lang werden jonge eventorganisatoren klaargestoomd om een zomerfestival te organiseren. De kers op de taart was een jongerenzomerfestival in de zomerprogrammatie van 't Groot Verlof, in en om het sportkot met zo'n 1500 bezoekers
- Twee momenten tijdens de Beleuvenissen, namelijk "Burn Urban Festival".

De organisatoren van deze activiteiten zijn in 2016 intensief gecoacht via sessies rond communicatie, duurzaamheid, productionele planning en visievorming.

Het voorzien van een aanbod aan activiteiten in de schoolvakanties en tijdens het jaar, dat kwalitatief, veilig en speels is, verspreid over het grondgebied, en dat meegroeit met de stad. Organisatie van speelpleinwerkingen in de paas- en zomervakantie in de deelgemeentes en Leuven-centrum

De afdeling jeugd organiseert speelpleinwerking voor 2,5 – 15 jarigen in Leuven-centrum en Heverlee gedurende twee weken tijdens de paasvakantie. Tijdens de zomervakantie komen daar nog Wilsele en Kessel-Lo bij.

Speelpleinwerkingen georganiseerd door de stad vinden plaats op volgende locaties:

- Leuven-centrum (leefschool De Grasmus) in paas (2 weken)- en zomervakantie (8 weken);
- Heverlee (Paul Van Ostaijenpark en SKLO) in paas (2 weken)- en zomervakantie (8 weken);
- Kessel-Lo (Scouts en school Boven-Lo) in zomervakantie (8 weken);
- Wilsele (basisschool Hertog Karel) in zomervakantie (6 weken).

Elke speelpleinwerking is open op weekdays van 07.30 uur tot en met 18.00 uur, met opvangmomenten van 07.30 tot 09.00 uur, tussen de middag van 12.00 uur tot 13.30 uur, en van 16.30 tot 18.00 uur.

Elke speelpleinwerking wordt continu en intensief opgevolgd door een medewerker van de afdeling jeugd. De activiteiten worden begeleid door vrijwillige animatoren. De animatoren krijgen begeleiding van hoofdanimatoren en een jobstudent. De animatorenploegen worden gedurende het hele jaar bij elkaar gebracht, voor vorming, voorbereiding en teambuilding.

Speelplein Heverlee bereikte in 2016 86 unieke animatoren, speelplein Kessel-Lo 48, speelplein Wilsele 68 en speelplein Leuven 80. Animatoren krijgen een vrijwilligersvergoeding op basis van attest en/of ervaring tussen 20 en 32 euro. Hoofdanimatoren krijgen een hogere vrijwilligersvergoeding.

In 2016 bereikte de speelpleinwerking 1758 unieke kinderen.

Organisatie van kwalitatief spelaanbod voor kleuters en kinderen binnen en buiten de stad(skern) in de kleine vakanties

De afdeling jeugd organiseerde Vleugelweken gedurende een week tijdens de krokusvakantie en tijdens de herfstvakantie. Kinderen van 4 tot 13 jaar zijn de doelgroep.

Deze weken werden ingekleed volgens een thema waarin de activiteiten van de hele week passen. De werking vond plaats in Leuven-centrum, jeugdcentrum Vleugel F. Dit telkens op weekdays van 07.30 uur tot en met 18.00 uur, met opvangmomenten van 07.30 tot 09.00 uur, van 12.00 uur tot 13.30 uur en van 16.30 tot 18.00 uur.

De activiteiten worden begeleid door vrijwillige animatoren. De animatoren krijgen begeleiding van hoofdanimatoren en een medewerker van de jeugddienst.

Voor deze Vleugelweken moeten ouders op voorhand inschrijven. Er was plaats voor 100 kinderen per week.

De Vleugelweken worden telkens georganiseerd in een bepaald thema. In het voorjaar 2016 konden de kinderen zich “diep in de zee” amuseren. Na lang denkwerk werd besloten om tijdens het najaar van 2016 te werken met externe workshops, waarbij de animatoren zorgden voor een goed verloop en instonden voor de voor- en naopvang. In het najaar van 2016 draaiden alle workshops rond verbeelding.

Organisatie van MAC en wijkspeelpleinen

In de zomervakantie werd er een Mobiele Animatie Cel (MAC) georganiseerd gedurende 7 weken. De doelgroep zijn kinderen en jongeren van 3 – 15 jaar.

De MAC verplaatst zich en is telkens op twee verschillende locaties actief.

Een wijkspeelplein blijft een hele zomer lang op een vaste locatie.

De MAC en wijkspeelpleinen zijn actief op locaties die zich over het hele grondgebied van Groot-Leuven bevinden (Leuven-centrum, Heverlee, Wilsele, Kessel-Lo en Wijgmaal). Dit telkens op weekdays van 10.00 tot 12.30 uur en 13.30 tot 17.00 uur.

De promo van MAC bestaat voornamelijk uit een vermelding op de website van Vleugel F, postkaarten die minimum 2 weken vooraf bij de buurtbewoners in de bus vallen en vermelding in enkele informatieve magazines van de stad Leuven (Info Leuven, Hinkedoe, ...).

De begeleiding van de activiteiten gebeurt door animatoren van speelpleinwerking Don Bosco Oud-Heverlee. Telkens twee animatoren per MAC en twee hoofdanimatoren verplaatsen zich tussen de MAC's en de wijkspeelpleinen.

Het aanbod is gratis en uitsluitend voor kinderen uit de buurt. Omdat deelnemers vrij kunnen kiezen op welke dagen en uren ze aan de activiteiten meedoen zijn er geen sluitende cijfers qua aanwezigheid. Gemiddeld zijn er 10-12 kinderen die deelnemen aan de activiteiten.

In 2016 werd er een wijkspeelplein ingericht in Schorenshof in Wilsele, op de Eénmeilaan in Kessel Lo en in Hoogland in Leuven.

Ondersteuning van particuliere speelpleinen

De stad ondersteunt vier speelpleinwerkingen op financieel gebied. De afspraken hierrond worden vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten met een geldigheid van 2 jaar (2016-2017).

- Speelplein De Kraai: 357,22 euro
- Speelplein De Pit: 2.357,22 euro
- Speelplein Groene Zone: 13.848,70 euro
- Jongerenwerking Don Bosco Oud-Heverlee: 30.687,50 euro

Daarnaast ondersteunt de afdeling jeugd ook het specifiek jeugdwerk. De afspraken hier rond worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met een geldigheid van 2 jaar (2014-2015).

Sporty Creactief vzw: 12.025,30 euro

De afdeling jeugd ondersteunt acht speelpleinwerkingen ook inhoudelijk, door minstens twee keer per jaar een speelpleinoverleg samen te roepen.

De genodigden voor dit speelpleinoverleg zijn:

- Sporty Creactief vzw
- Speelplein De Pit
- Speelplein De Kraai
- Speelplein Groene Zone
- Jongerenwerking Don Bosco Oud-Heverlee
- Kinderwerking Fabota
- Kinderwerking Casablanca
- Kinderwerking De Kettekeet

De afdeling jeugd geeft informatie en advies op vraag en maat van de verantwoordelijken van de speelpleinen. Dit contact verloopt meestal per telefoon of e-mail.

Organisatie winterspeeltuin

Elk jaar voorziet de stad in een goedkoop speelaanbod in een warme en overdekte ruimte voor kinderen tijdens de kerstvakantie. Van 26 tot en met 30 december wordt de Brabantthal omgetoverd tot een grote indoor-speeltuin voor kinderen vanaf 3 jaar. De afdeling jeugd verzorgt hier de organisatie van en zorgt elk jaar voor een 10- tal attracties, vele springkastelen, een kleuterklauterdorp, knutselhoekjes en een plek om zelf circuskunstjes te oefenen, waar elke leeftijdsgroep zich op kan uitleven. In 2016 werd voor de tweede keer een dag extra georganiseerd.

Streefdoel is 6.500 deelnemende kinderen. In 2016 kwamen er 7000 kinderen spelen.

Tijdens dit evenement werkten een 70- tal vrijwilligers mee. Ongeveer 50 medewerkers hielpen bij de attracties en 20 medewerkers hielpen bij de catering.

Voor dit event werd er een website aangemaakt waar er meer informatie te vinden is, en waar er ook op voorhand kaarten kunnen aangekocht worden (www.winterspeeltuinleuven.be).

Vluchtelingen

De gevolgen van de internationale vluchtelingencrisis van 2015 werden pas in 2016 zichtbaar in Leuven. Op 1 januari 2016 woonden er 887 asielzoekers, vluchtelingen of subsidiair beschermden in Leuven. Op 1 januari 2017 is dit aantal aangegroeid tot 1.634. Een grote groep vluchtelingen in Leuven komt uit Azië: Syrië, Irak en Afghanistan. Een tweede grote groep komt uit Oostelijk Afrika: Somalië en Eritrea.

Stad Leuven, OCMW Leuven, CAW Oost-Brabant en KU Leuven vormen samen een partnerschap om vluchtelingen die zich in Leuven vestigen de nodige kansen te geven.

Op 10 maart namen 334 Leuvenaars deel aan het stadsgesprek "Leuven in de weer voor vluchtelingen". Het stadsgesprek werd ingeleid door Vluchtelingenwerk Vlaanderen en aan de gesprekstafels werden volgende thema's besproken: onderdak en huisvesting, werk en opleidingen naar werk, onderwijs, vrije tijd en gastvrij Leuven. Naar aanleiding van dit stadsgesprek werd de website www.vluchtelingenleuven.be gerealiseerd. Naast stad, OCMW, CAW en KU Leuven werkte ook Hart Boven Hard mee aan de organisatie.

In 2016 werden de acties vorm gegeven die focussen op onthaal en begeleiding, wonen, NT2, onderwijs, werk, vrije tijd en gastvrije gemeente. Deze acties worden verder gerealiseerd in 2017 in samenwerking met de verschillende stadsdiensten, OCMW, sociale organisaties en Leuvense vrijwilligers.

Investeren in jongerencultuur en het ondersteunen van jeugdcultureigen uitingsvormen. (De stad ondersteunt jongeren en hun ideeën en stimuleert de samenwerking die ontstaat van onderuit.)

Organisatie van skate- en blade en BMX kampen

Ervaren Leuvense skaters, bladers en BMX-ers (16 – 25 jaar) leren kinderen en jongeren tussen 7 en 15 jaar de eerste tricks in een skatepark-omgeving. Van beginners tot gevorderden, elke skater / blader of BMX-er krijgt er begeleiding op maat.

Deze kampen worden zowel in de paas- als in de zomervakantie georganiseerd. In 2016 waren deze kampen opnieuw een succes. In de paasvakantie waren de 15 tot 20 beschikbare plaatsen per discipline bijna allemaal bezet. In de zomervakantie was er dezelfde trend, behalve bij de blade-kampen die duidelijk minder in trek waren bij de kinderen en jongeren.

Ruimte bieden aan jongerenmuziek en –dans

De afdeling jeugd zet al jaren in op thema's als jongerenmuziek -en dans. De verschillende ruimtes in Vleugel F lenen zich hier ook toe. Doorheen de jaren zijn er ondertussen een aantal structurele samenwerkingen ontstaan. In 2016 is er opnieuw een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Urban Woorden vzw voor de organisatie van 4 open podia rond poëzie, woord, slam en spoken word en rap. Op deze open podia wordt een kans geboden aan jong Leuvens talent in combinatie met bekendere (semi-professionele) artiesten uit het circuit. Dit resulteerde concreet in de Zomerzondagen op De Bruul, om daar waar jongeren zijn ze te prikkelen met schrijven, teksten en poetry slam en een Urban Woorden festival in Leuven met zowel outdoor activiteiten, workshops in Vleugel F, als live momenten in een Leuvens cultureel huis.

Er is tevens een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Straatrijk vzw voor de organisatie van een hip hop werking in Leuven. Vzw Straatrijk organiseerde in 2016 wekelijks op donderdagavond een Hip Hop café in jeugdcentrum Vleugel F van 19.00 uur tot 23.00 uur, maandelijks een grotere activiteit die een ruimer publiek aantrekt rond één van de vier Hip Hop elementen, halfjaarlijks een ruimer evenement dat landelijk gepromoot wordt en zorgt voor een ruimer publiek.

In 2016 werd vanuit deze werkingen verder gewerkt door vzw Jeugdhuis Leuven (Burn), die een specifieke aanpak uitwerkte rond jongerenmuziek en dans in de Urban Styles en hiervoor jaarlijks een toelage ontvangt vanuit de Vlaamse gemeenschap (bovenlokale projecten jeugdhuisen). De stad ondersteunt eveneens deze werking.

Samenwerking met scholen

Jaarlijks worden er verschillende samenwerkingen opgezet met Leuvense secundaire scholen. Deze samenwerkingen kaderen vooral in de mijnLeuven-werking. Bij de mijnLeuven-projecten kregen de leerlingen de kans om een artikel te schrijven voor het mijnLeuven magazine, creatief na te denken over jong zijn in Leuven, kritisch naar de media te kijken of een radioprogramma te maken. Een weerslag van deze projecten verscheen telkens in het mijnLeuven magazine of op de website mijnLeuven.be.

De afdeling jeugd ondersteunt ook KRAS, het scholierenparlement georganiseerd op Vlaams niveau door Jeugddienst Globelink. Elk jaar debatteren leerlingen uit verschillende scholen samen over een bepaald mondiaal thema. Jeugddienst Globelink zorgt voor de inhoudelijke ondersteuning van de deelnemende Leuvense scholen; afdeling jeugd zorgt voor de financiële en logistieke ondersteuning. In 2016 werden er 7 sessies georganiseerd in vier verschillende scholen. Dit scholierenparlement mondt in Leuven uit in een groot Leuvens debat waarbij de lokale politici worden uitgedaagd om mee na te denken over het thema. Nadien gaan er enkele Leuvense afgevaardigden naar het Vlaams en federaal parlement waar ze met leeftijdsgenoten vanuit heel Vlaanderen verder kunnen discussiëren.

Uitvoeren van een veilig skatebeleid

Ervaren Leuvense skaters, bladers en BMX-ers (16 – 25 jaar) leren kinderen en jongeren tussen 7 en 15 jaar de eerste tricks in een skatepark-omgeving. Veiligheid is bij uitdagende sporten een belangrijk aspect. De begeleidende monitoren zorgen in samenwerking met de jongerenwerker van de afdeling jeugd en studenten voor een bewustwording en verplichting hiervan bij de beginnende of reeds gevorderde deelnemers. Zo krijgt elke skater, blader of BMX-er begeleiding en voorlichting op maat.

Zowel deelnemers als monitoren worden bij deelname of begeleiding aan de cursus verplicht om de basisbescherming te dragen. De basisbescherming is een helm en beschermkledij voor de knie, pols en elleboog. Wanneer een skater, blader of BMX-er geen basisbescherming heeft, kan hij niet deelnemen aan het kamp. Deze controle wordt dagelijks uitgevoerd bij aanvang van het kamp door de jongerenwerker van de afdeling jeugd en studenten alsook door de monitoren die het kamp begeleiden.

Bij elk communicatie of promotiemoment van de skate, blade of BMX-kampen wordt er steeds gecommuniceerd over de verplichtingen tot beschermkledij. Ouders weten zo steeds op voorhand dat beschermkledij verplicht is.

Daarnaast legt de jongerenwerker zijn oor te luisteren bij de skate-community. De vraag naar een overdekt skateterrein weerklinkt steeds luider. Binnen de stad wordt naarstig op zoek gegaan naar een ideale locatie.

Uitvoeren van een graffiti-beleid

De nota voor een vernieuwd graffiti-beleid moet de noden en wensen van Leuvense streetart en graffiti artiesten in kaart brengen en er zowel duidelijke beleidsmatige als praktische doelstellingen aan koppelen. De uitvoering van dat beleid en bijhorende acties spelen vervolgens in op de gestelde noden en wensen van de streetart cultuur.

Het onderzoek dat in het verleden plaats vond in het kader van graffiti en streetart werd in 2014 gebundeld. Na diverse gesprekken met graffiti en streetart artiesten werd besloten om het huidige materiaal te verzamelen en actualiseren in 2016 en te versterken door een benchmark van het graffiti-beleid in andere steden. Dit om de ondersteuning van de graffiti- en streetart cultuur in Leuven zo optimaal mogelijk uit te voeren.

In 2016 werden informele overlegmomenten georganiseerd met graffiti of streetart artiesten zodat er een aantal concrete ideeën konden worden gerealiseerd om een beleid in de praktijk om te zetten. Men consulteerde onder andere SirFive, Bisser, De Kapitein, Killerbee, Robbe Vanmeensel, Waldorf Claw en Benjamin Van Der Maas. In 2016 werden onder impuls van die gesprekken diverse projecten aangevat die gerealiseerd kunnen worden in 2017.

Het platform 'Muur zoekt Kunst' dat online loopt via de website van mijnLeuven tracht graffiti en streetart kunstenaars in contact te zetten met personen die een beschilderde muur wensen. Via 'Muur zoekt Kunst' schreven 5 lokale kunstenaars zich in voor deze database. Er dienden 30 eigenaars een muur, doek, kast of ander object in om te laten beschilderen. De afdeling jeugd zorgt enkel voor het contact tussen kunstenaar en aanvrager. De praktische en financiële afspraken gebeuren bilateraal tussen beide partijen.

Ruimte bieden aan nieuwe jongerentrends

De stad Leuven vindt het belangrijk dat nieuwe ideeën in de schoot van de stad kunnen ontstaan. Daarom biedt de stad ook de ruimte aan nieuwe jongerentrends. In 2016 werden nieuwe jongerentrends waar mogelijk ondersteund.

Ruimte bieden om 'aan cultuur te doen'

In samenwerking met jonge Leuvenaars organiseerde de afdeling jeugd vier edities van Jammin' with Fonske. Het P. De Somerplein werd ter beschikking gesteld voor optredens van jong lokaal talent.

Daarnaast werd het jeugdcentrum Vleugel F meermaals ter beschikking gesteld aan jeugdculturele organisaties met als focus muziekcultuur, danscultuur, woordkunst of theater.

Naast het ter beschikking stellen van ruimte, is er overleg met OPEK, Depot, 30CC, STUK, De bibliotheek en andere cultuurinstellingen om bepaalde jongerenactiviteiten mee te ontplooiën in andere ruimtes voor cultuur.

Subsidiëring van kleinschalige concerten binnen een jeugdconcertenfonds

Een jeugdvereniging of een groep Leuvense jongeren kan een subsidie krijgen voor de organisatie van een jeugdconcert met optredens van Leuvense groepen.

In 2015 werden er 34 concerten gesubsidieerd voor een totaal bedrag van 24.580 euro. De subsidies worden verrekend op basis van hun vaste kosten, en variëren tussen 125 en 1150 euro per concert.

Subsidiëring van projecten voor en door jongeren

Via het projectenfonds biedt de stad jongeren of jeugdverenigingen inhoudelijke, promotionele of financiële steun voor vernieuwende projecten met een financieel risico voor de Leuvense jeugd van 3 tot 25 jaar. Leuvense jeugdverenigingen kunnen renteloze leningen ontvangen voor investeringen. In 2016 werd er voor 23.838,17 euro aan projecten betaald.

Uitvoeren van een fuifbeleid

In het verleden werd reeds heel wat onderzoek verricht naar de invulling van een goed fuifbeleid. Zo was er reeds heel wat onderzoek verricht en werd er ook al met diverse stakeholders (organisatoren /

overheden / belangenorganisaties) gepraat. Na het opzetten van een beleidsnota werd het snel duidelijk dat het moeilijk was om op korte termijn een nieuwe fuifzaal te realiseren.

Er werd daarvoor gekozen om meer bestaande ruimte te ontsluiten voor Leuvense jongeren of voor jonge organisatoren. Zo ging de afdeling jeugd op zoek naar bestaande locaties of evenementen waarop het kon inhaken om vervolgens deuren te openen voor jongeren. Er werden zo enkele succesvolle trajecten gerealiseerd in de zomer.

Eén traject daarvan is Habitat, een zomerfestival voor en door jongeren dat in 2016 voor de eerste keer werd georganiseerd. 10 Leuvense jongeren werden aan het stuur geplaatst van dit nieuwe festival en kregen begeleiding van de afdeling jeugd. Ondersteunende partners zijn Het Depot, dienst communicatie en evenementen, KU Leuven en Leuvenement vzw. Dit evenement lokte in 2016, zijn tweede jaargang, zo'n 1500 bezoekers.

Daarnaast werd er ook een jongerenpodium tijdens de Beleuvenissen gecreëerd. Dit podium werd ingevuld via een oproep, groepjes jongeren of organiserende jongeren werden gestimuleerd om een voorstel in te dienen dat zij graag wilden realiseren. De beste voorstellen mochten het jongerenpodium invullen tijdens één van de drie Beleuvenissen. Deze trajecten zijn blijvers en worden ook in de toekomst gerealiseerd. In 2016 groeiden deze trajecten uit tot één groter project: het BURN Urban Festival dat zo een grotere plek opneemt binnen het zomerprogramma van de stad. De afdeling jeugd heeft ook als doelstelling gesteld om meer evenement- en fuifruimte te realiseren voor jongeren, vooral dan door de bestaande ruimte te ontsluiten.

Uitvoeren van het mijnLeuven-beleid

MijnLeuven algemeen, jeugdinformatie, participatie en jeugdcultuur blijven de pijlers van de mijnLeuvenwerking, waarbij bottom-up jongereninitiatieven en begeleiding het traditionele aanbodgericht werken vervangt.

In 2016 ging er verdere aandacht naar het project "Start Up", een project waarbij jonge scholieren een traject aangeboden krijgen om een kleine onderneming op te zetten.

De inzet en de producten vanuit jeugdinformatie staan reeds vermeld in het hoofdstuk rond communicatie naar jongeren toe.

De inzet en producten vanuit jeugdcultuur staan reeds vermeld in het hoofdstuk rond investeren in jongerencultuur.

De inzet en producten vanuit jeugdparticipatie staan reeds vermeld in het hoofdstuk rond participatie aan het beleid.

Het ondersteunen van het particuliere jeugdwerk in hun acties om hun jeugdwerk toegankelijk te maken voor alle Leuvense kinderen en jongeren, ongeacht hun achtergrond. Ondersteuning van organisaties die werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren (MKJ)

De stad ondersteunt financieel 6 verschillende organisaties die werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Dit gaat zowel over kinderen en jongeren met financiële problemen als over kinderen en jongeren met een fysieke of mentale beperking. Deze ondersteuning wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met iedere organisatie of via een toelage.

De stad heeft een samenwerkingsovereenkomst met Arktos vzw afgesloten voor het organiseren van een vormingsaanbod en trajectbegeleiding voor +18 jarigen. Arktos bouwt hiermee een werking met ateliers, ontmoeting en trajectbegeleiding uit, met als doel te komen tot doorverwijzing naar nieuwe stappen in het levenstraject van de bereikte jongeren. Daarnaast ondersteunt de stad ook het project "Generation 3000" waarbij aan de slag wordt gegaan met jongeren die een crimineel verleden hebben. Bedoeling is om hen te empoweren en bewust te maken van hun talenten zodat ze de draad terug kunnen oppikken.

Daarnaast heeft de stad een samenwerkingsovereenkomst met vzw Divers Leuven voor de organisatie van een jeugdwerking met activiteiten voor OKAN en ex-OKAN jongeren en met ondersteuning en

begeleiding van allochtone jongeren van 12 tot 25 jaar. Ook bouwen ze hiermee een basiswerking voor de kinderen van de Leuvense woonwagengebouwen uit.

- 't Lampeke/Fabota neemt tijdens de zomermaanden een inclusiemedewerker aan om kinderen met een handicap te begeleiden.
- Speelplein Groene Zone organiseert een inclusiewerking op het speelplein, met ondersteuning van het Balanske. De kinderen worden begeleid door een eigen animator en kunnen daardoor deelnemen aan de activiteiten van andere leeftijdsgenoten. Voor de kinderen met een zwaardere beperking is er een speciaal aanbod. Groene Zone zorgt zelf voor de bekendmaking en werkt hiervoor samen met het Buitengewoon Onderwijs voor kinderen met een ernstige mentale handicap.
- Balanske vzw ondersteunt de inclusiewerkingen en organiseert een speciale week voor tieners met een beperking in Leuven.
- Awel vzw (vroegere Kinder en Jongerentelefoon) zorgt ervoor dat elk kind een aanspreekpunt heeft voor al zijn vragen en problemen. De stad Leuven geeft een toelage voor de Leuvense afdeling van Awel vzw.

Volgende subsidies worden aan de 6 organisaties gegeven:

Arktos vzw	Vorming en trajectbegeleiding 18+	77.821,92 EUR
Arktos vzw	Generation 3000	12.500 EUR
vzw Divers Leuven	OKAN - jongeren en Kinderen op het woonwagenterrein	97.631 EUR
Speelplein Fabota	Kinderen in armoede met een handicap/inclusie	1.250 EUR
Speelplein 'Groene Zone'	Kinderen en tieners met een handicap/inclusie	1.900 EUR
Balanske vzw	Kinderen en tieners met een handicap/inclusie	2.500 EUR
Awel vzw	Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren	1.500 EUR

Organisatie en ondersteuning van (speelplein)werking gericht op specifieke doelgroepen.

De speelpleinwerking die in 2014 in Leuven-centrum werd ingericht, is geïmplementeerd in de dagelijkse werking. Mensen vonden er in 2016 ook hun weg naar toe, en de werking biedt een mooie weerslag van de diverse bevolking in de binnenstad, zowel qua inkomenshoogte als naar culturele achtergrond. De naburige werkingen in de binnenstad, gericht op kwetsbare groepen, ondervinden hier geen nadelen van. Wel voelen we concurrentie van het grote aanbod aan kinderkampen in het Leuvense.

Vanuit de afdeling jeugd wordt er nauw samengewerkt met de speelpleinwerking De Kettekeet in de aandachtsbuurt Sint Maartensdal. Hier leven vele kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties.

Oprichten van ambulante jongerenwerk

Binnen de afdeling jeugd zijn er twee jongerenwerkers actief om de vinger aan de pols te houden bij jongeren. Dit doen ze vooral door op Leuvense pleinen langs te gaan en de jongeren te leren kennen. Deze actieve bezoeken kaderen daarbij ook in het hangjongerenbeleid van de stad.

Afhankelijk van de klachten die men binnen krijgt focussen de ambulante jongerenwerkers zich op diverse, Leuvense pleinen. Van sommige pleinen weet men uit ervaring dat er zich vaak jongeren bevinden, deze pleinen maken automatisch deel uit van een 'hangtour'-ronde.

Eenmaal op de pleinen trekken de ambulante jongerenwerkers erop uit met een open blik en vooral een positieve houding. Men vertrekt nooit vanuit de klacht, men wil de jongeren positief benaderen en nieuwsgierig zijn naar hun bezigheden. Na een intensief werkjaar in 2014 werd de aanpak bijgesteld. De ambulante jongerenwerkers constateerden dat er voornamelijk druk ligt op enkele specifieke pleinen. Het heeft weinig zin om alle pleinen te willen doen, dat lukt niet en al helemaal niet op een goede manier.

Eenmaal een gesprek heeft kunnen plaatsvinden, trachten de jongerenwerkers de graad van problematiek in te schatten om zo de noodzakelijke stappen te kunnen ondernemen. Soms kan een

langdurig traject de oplossing zijn, op een ander moment kunnen enkele bezoeken het meeste kwaad al verhelpen.

In 2016 werd beslist om twee pleinen nauwer op te volgen namelijk: Rietensplein in Wijgmaal en Kwade Hoek in Wilsede. Op beide pleinen vonden uitgebreide contactmomenten met lokale jongeren en buurtbewoners plaats. Op Kwade Hoek werd na een intensief traject met zowel buurt als jongeren toegewerkt naar de eindfase van de heraanleg van het plein en de bouw van de hangplek. Op het Rietensplein werd vooral ingezet op ontmoeting tussen buurtbewoners en jongeren via een buurtontbijt op het plein en een voetbaltoernooi op het plein. Door buurt en jongeren in gesprek te laten gaan werden de voornaamste successen geboekt.

Daarnaast werden er 10 vergaderingen gepland met de werkgroep 'hangjongeren' waarop alle meldingen omtrent hangjongeren werden besproken. Vervolgens werd met de betrokken partners (preventiedienst, politie – sociale zaken, preventiedienst, gemeenschapswacht, Generation 3000, Jeugddienst) steeds een plan van aanpak geformuleerd.

Onderzoek van een vrijetijdspas

De vrijetijdspas, de UiTPAS is een pas die door verschillende actoren in de stad zou kunnen gebruikt worden om alle burgers op een laagdrempelige manier te laten deelnemen aan het vrijetijdsaanbod. In 2016 zaten verschillende diensten van de stad en OCMW (waaronder afdeling jeugd, directie sport, directie cultuur, sociale dienst OCMW, ...) samen om het concept uit te werken en de lancering voor te bereiden.

In april 2016 is een UiTPAS-coördinator aangesteld en hebben de verschillende werkgroepen (communicatie, toeleiding en informatica) de UiTPAS in detail voorbereid. In januari 2017 is de UiTPAS in Leuven gelanceerd, ook bij de vzw Stedelijk Jeugdwerk (stedelijke speelpleinen,...) kan je UiTPAspunten sparen en krijgen kinderen in armoede een korting.

Toeleiding naar bestaande vrijetijdswerkingen

Sinds half 2016 is er hiervoor een tweede jeugdwerker aangenomen. Binnen de afdeling jeugd ondersteunen deze twee jeugdwerkers de anderstalige nieuwkomers in hun zoektocht naar een fijne vrijetijdsbeleving. Hiervoor informeert de jeugdwerker de jongeren over zoveel mogelijk verschillende vrijetijdsinitiatieven in Leuven via workshops, initiaties, Jeugdsportival, sportgids, ... en leidt hen hier actief naar toe. Dit houdt in dat hij wekelijks aanwezig is op de drie OKAN-scholen in Leuven om zo contacten te leggen met de groep nieuwkomers om daarna ook vlotter te kunnen inspelen op hun noden en vragen.

Concreet gaan de jeugdwerkers samen met de jongere(n) op zoek naar een fijne hobby en leggen zij via e-mail of telefonisch contact met het vrijetijdsinitiatief en maakt hij eventueel afspraken. Daarna gaan de jeugdwerkers met de jongere(n) op plaatsbezoek en introduceren zij de jongere(n) in de club, jeugdbeweging, ...

Nadat zowel de jongere als het vrijetijdsinitiatief aangeeft dat er interesse is, wordt een huisbezoek geregeld waarbij de ouders alle informatie meekrijgen (lidgeld, verzekering, trainingsmomenten, sportcheques, vrijetijdsparticipatiefonds, vervoer tussen thuis en club, regels, voorwaarden, ...).

In 2016 hebben beide jeugdwerkers samen 142 toeleidingen gedaan. Van al deze toeleidingen zijn er 52 jongeren effectief blijven gaan en werden zij ook ingeschreven in een vrijetijdsorganisatie. De andere jongeren hebben afgehaakt om verschillende redenen (verkeerde keuze, te ver, te duur, ...).

Om alvast aan de financiële drempel tegemoet te komen, doen de jeugdwerkers voor een aantal jongeren een aanvraag voor sportcheques of dienen zij een dossier in bij het vrijetijdsparticipatiefonds van het OCMW. Ook de jeugddienst zelf komt tussen bij te hoge kosten: +15j jongeren kunnen een deel van hun lidgeld aan de jeugddienst terug betalen door vrijwilligerswerk te komen doen (buitenspeeldag en speelpleinwerking)

Volgende toelidingen werd gerealiseerd in 2016:

Bijt in je vrije tijd	80
Voetbal (Bierbeek, Herent, Wijgmaal, Kessel-Lo en Herselt)	9
Kung Fu	6
Scouts	2
Chiro	4
Dans (Hiphop/streetdance) Marleen Sempels en Aïke Raes	3
Tafeltennis	2
Volleybal	3
Jongerenwerking Den Tube (Fabotawerking)	5
Basketbal	4
Fitness	4
Paardrijden	1
Muziekatelier (viool)	1
Zwemmen	2
Badminton	3
G-sportclub (kracht- en evenwichtsoefeningen)	1
Rugby	1
Hockey	1
BURn (Urban werking van jeugddienst zelf – Zang en Breakdance)	3
Speelpleinwerking (monitor)	5
Tekenatelier	2

Organisatie van monitorencursussen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren

Reeds enkele jaren organiseert de afdeling jeugd een aparte monitorencursus voor maatschappelijk kwetsbare jongeren. Een specifieke cursus op hun maat is en blijft nodig aangezien deze jongeren aangeven dat de drempel om aan een reguliere cursus deel te nemen te hoog is : het is duur, ze moeten blijven slapen, het is niet bij de deur, de methodieken zijn nogal hoogdravend,... In overleg met de verschillende jeugdwelzijnsorganisaties en de dienst diversiteit en gelijke kansen werkt de afdeling jeugd een vorming uit waarin deze jongeren de kans krijgen om kadervorming te volgen op een laagdrempelige manier.

In 2016 heeft de animatorencursus niet plaatsgevonden. Op vraag van de verschillende jeugdwelzijnorganisaties was de cursus verplaatst naar de paasvakantie. Dit was voor de deelnemers blijkbaar geen goede periode. In 2017 wordt de cursus weer in de zomervakantie georganiseerd.

Ondersteunen van particulier jeugdwerk

Financiële ondersteuning van het jeugdwerk

Leuven heeft momenteel 65 lokaal erkende jeugdverenigingen die volgens het betoelagingsreglement op de erkenning en ondersteuning van het jeugdwerk een toelage ontvangen.

In 2016 kregen, naast de 4 speelpleinwerkingen en Sporty Creactief 48 jeugdverenigingen een werkingstoelage, goed voor een totaal bedrag van 138.115,68 euro.

Financiële ondersteuning van infrastructuur van jeugdverenigingen

Via het toelagereglement jeugdlokalen voorziet de stad in een toelage voor de aankoop, nieuwbouw, eerste inrichting, verbouwingswerken en instandhoudingswerken van jeugdlokalen.

Maar het reglement van 2008 vroeg om aanpassingen. Sindsdien zijn er wel wat veranderingen op til omtrent bouwen en verbouwen. Daarnaast kreeg de stad Leuven vanuit jeugdorganisaties ook de signalen dat het reglement niet meer aangepast is aan de noden. Daarbij zet de stad Leuven de

laatste jaren ook sterk in op duurzame investeringen, in kader van Leuven Klimaatneutraal, en wil de stad dit ook weerspiegeld zien in het beleid.

Om deze redenen werd het reglement in 2016 aangepast. De belangrijkste wijzigingen zijn als volgt:
- voor een nieuwbouw kan er maximum 150.000 euro aangevraagd worden voor een periode van 15 jaar. In het vorige reglement kon er maximum 75.000 euro aangevraagd worden voor een periode van 10 jaar. Deze aanpassing is er gekomen op vraag van de jeugdverenigingen. Een nieuwbouw is duur en 75.000 euro is vaak nog niet het startkapitaal. Dit weerhield veel jeugdorganisaties ervan om aan een nieuwbouw te beginnen, ook al moesten ze dan in erbarmelijke toestanden blijven in hun lokaal;
- voor duurzame investeringen kan een jeugdvereniging nu 90% van de totale kost krijgen. In het vorige reglement kreeg een jeugdvereniging maximum 75% van de kosten terug, met een maximum van 75.000 euro. De 25%-eigen financiering voor de jeugdvereniging was vaak ook een aderlating en meteen ook een drempel om aan verbouwingen te beginnen.

In 2016 werden er 6 dossiers aangevraagd voor een totale som van 416.609,816 euro. Acht organisaties kregen de keuringen in het kader van brandveiligheid terugbetaald, voor een totale som van 2.338,332 euro.

Algemene ondersteuning van het jeugdwerk

Het jeugdwerkteam, bestaande uit 3 personeelsleden, staat klaar om de jeugdverenigingen te ondersteunen.

De afdeling jeugd organiseert 4 keer per jaar een brede jeugdwerkraad waar allerhande jeugdwerkgerelateerde thema's aan bod komen.

Logistieke en organisatorische ondersteuning van het jeugdwerk

Elke Leuvense jeugdvereniging kan tijdens de zomervakantie beroep doen op de stad voor het vervoer van hun kampmateriaal. Dit vervoer gebeurt door een externe firma. Enige beperkingen zijn dat het vervoer alleen binnen België kan en dat er is een maximum van 6 ritten per vereniging is. In 2016 waren er 27 aanvragen, samen goed voor 91 ritten.

Afdeling jeugd ondersteunt daarnaast de jeugdbewegingen ook in de organisatie van de Dag van de Jeugdbeweging o.a. door het beschikbaar stellen van de openbare ruimte, zorgen voor de nadarhekkens, uitlenen van het busje voor vervoer van materiaal, uitlenen van tentjes, uitlenen van podiumelementen en mee zorgen voor de bekendmaking van het evenement..

Inhoudelijke ondersteuning van het jeugdwerk

Het e-zine bevat nieuwtjes, info over naderende deadlines die van belang zijn voor het Leuvense jeugdwerk. Maandelijks krijgt het jeugdwerk dit e-zine in de mailbox. In 2016 werden er 12 e-zines verstuurd.

Daarnaast krijgt elke jeugdvereniging bij het begin van het schooljaar een jeugdwerkkalender met de belangrijkste deadlines op aangeduid.

Ook maakt de afdeling jeugd gebruik van een Facebookgroep om het jeugdwerk te informeren en met elkaar informatie uit te wisselen.

Tijdens het werkjaar zijn zo'n 5 tal vormingen aangeboden (financieel beheer van je vereniging, op bezoek in jeugdlokalen, jij en je buurt, overleg lokaalverantwoordelijken).

Toeleiding jongeren naar animatorencursussen

Binnen de stad zijn er verschillende jeugdorganisaties actief die animatorencursussen organiseren. In het begin van het jaar worden deze cursussen bekend bij elke 16-jarige in Leuven door een brief te versturen. Naast deze algemene communicatie steekt de afdeling ook veel werk in de toeleiding van een aantal doelgroepen naar specifieke cursussen die meer op maat zijn en laagdrempelig. Dit gebeurt door actief promotie te maken bij de onthaalklassen van anderstaligen, op verschillende infodagen op school en door nauw overleg met jeugdwerzijnsorganisaties.

Ondersteuning jeugdverenigingen bij overlastproblemen

De afdeling jeugd ondersteunt het jeugdwerk bij allerhande klachten vanuit de buurt.

Inhoudelijke ondersteuning jeugthuizen

De jeugthuizen hebben in 2016 verschillende keren een overleg gepland. Agendapunten zijn onder andere: nieuwe vrijwilligers werven, de geluidsnormen, de relatie met de stad en op zoek naar een nieuwe subsidieregeling. Uitwisseling tussen stad en jeugthuizen en jeugthuizen onderling staat centraal.

Infrastructurele ondersteuning jeugthuizen

Naast het algemene reglement 'betoelaging jeugdlokalen' ondersteunde de stad de jeugthuizen met de aankoop van kleine materialen.

Het vrijwilligerswerk voor jongeren aantrekkelijker maken

Opzetten van rekruteringsacties op zoek naar jonge vrijwilligers

Elk jaar heeft de stad voor de speelpleinwerking vele vrijwilligers nodig. Per zomer zijn er meer dan 200 vrijwilligers nodig die één of meerdere weken als animator willen staan op de speelpleinwerking. Rekruteringsacties zijn hiervoor noodzakelijk.

Voor de werving van animatoren werd in 2016 opnieuw campagne gevoerd. Dit houdt in: posters, flyers, brieven aan alle 16, 17 en 18 jarigen in Leuven, een infoavond voor kandidaat animatoren, oproepen via sociale media, schermen stadskantoor, lichtkrant, ... Hiernaast werden zonnebrillen met het nieuwe logo uitgedeeld aan de animatoren die op de speelpleinen stonden.

Elke speelpleinploeg krijgt de kans een eigen actie op te zetten om te rekruteren voor hun speelplein naast de gemeenschappelijke campagne. Vaak gaat dit om ludieke wervingsacties op scholen uit de buurt van het speelplein.

Opmaak van een vormingsbeleid voor de vrijwilligers

Animator zijn op het speelplein is meer dan een weekje aanwezig zijn tijdens de vakantie. Onze vrijwilligers nemen hiervoor veel verantwoordelijkheid op.

De afdeling jeugd probeert de vrijwilligers zo goed mogelijk te betrekken bij de voorbereidingen en beslissingen van de speelpleinen.

De verschillende speelpleinwerkingen hebben een eigen jaarwerking waarin ze maandelijks samen komen tijdens een stuurgroepvergadering. De verschillende stuurgroepen denken na over wat er anders en beter kan op hun werking en proberen hier samen iets aan te verbeteren. Ze bouwen mee aan de identiteit van het speelplein. Vanuit de stuurgroepen ontstaan er verschillende werkgroepen die zich specifiek willen bezighouden rond bepaalde thema's zoals animatorenwerving, animatorenactiviteiten, inclusie op het speelplein, themadagen, knutselwerkgroep, kleuterwerking uitbouwen, tienerwerking, organiseren van een animatorenweekend, ...

De jeugddienst stimuleert animatoren deel te nemen aan een vormingsweekend: het SMOS-weekend. Dit is een vormingsweekend georganiseerd door VDS Vlaams-Brabant. Daarnaast werden aparte vormingsmomenten voorzien in functie van de noden van de individuele speelpleinen.

Naast de kans tot vorming wordt er ook sterk ondersteund in de uitbouw van een eigen animatorenwerking. Het gaat hier over activiteiten die gericht zijn op groepsvorming en groepsbinding, georganiseerd door de animatoren zelf.

Opmaak van een waarderingsbeleid voor de vrijwilligers

Jongeren die in Leuven wonen en een kadervorming gevolgd hebben die georganiseerd werd door een landelijk erkend jeugdwerkinitiatief, kunnen een deel van de deelnemersbijdrage terugvragen via het toelagereglement kadervorming.

De toelage bedraagt 3/4de van het betaalde bedrag, met een maximum van 100 euro per cursus. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Verenigingen die zelf een kadervorming willen organiseren voor hun leiding kunnen beroep doen op het projectenfonds.

Vrijwilligers op de speelpleinwerking krijgen een forfaitaire dagvergoeding. Het bedrag is afhankelijk van het attest en de ervaring van de animator en ligt tussen 20 en 32 euro. Sinds 2014 werken we met een

nieuw vergoedingssysteem om animatoren die langer actief blijven op de eigen speelpleinen te belonen met meer verantwoordelijkheid en een hogere vergoeding. Ook het behalen van een attest (hoofd)animator wordt op deze manier extra aantrekkelijk gemaakt.

Andere waarderingsacties zijn de vrijwilligersreceptie op het einde van de speelpleinzomer, het bedankkaartje op de Dag van de vrijwilliger, verjaardagskaartjes, de kans om per speelplein animatorenactiviteiten te organiseren, sponsoring van een speelpleinweekend, een speelplein T-shirt, een leuke zonnebril, een budget om elke week van de vakantie 1 dag samen iets lekkers te koken,....

Het aanbod aan vrijwilligerswerk differentiëren zodat ook kort en heel specifiek engagement mogelijk is

Animator zijn op een speelplein is een langdurig engagement. Dit is niet voor elke jongere weggelegd. Daarom heeft de afdeling jeugd een aantal activiteiten waar er ook vrijwilligers nodig zijn, maar waar een kortstondig engagement mogelijk is. Iemand die zich kandidaat stelt voor het mijnLeuven magazine is niet verplicht een lang engagement aan te gaan. Bij de Winterspeeltuin zijn er gedurende een korte periode vele vrijwilligers nodig. Wie enkel die 5 dagen wil komen meehelpen, is meer dan welkom. Ook voor de organisatie van Jammin' with Fonske zijn er voor een korte periode intensief een aantal jonge vrijwilligers nodig. De rest van het jaar moeten zij zich niet engageren in de mijnLeuven-werking. Ook voor evenementen van één dag, vb. de buitenspeeldag, kunnen we rekenen op onze vrijwilligers.

De komende jaren blijft de afdeling jeugd attent voor het aanbod van dergelijk initiatief zodat elke jongere een plek vindt in het aanbod van de stad.

2.9.2. CULTUUR

A. 30CC

Voorafgaandelijke opmerking: de gemiddelden zijn sterk afhankelijk van de capaciteit van de zaal; in het Wagehuys zijn er slechts 174 fauteuils beschikbaar, terwijl vooral voor jeugd- en schoolvoorstellingen regelmatig maximale toeschouwersaantallen gelden. Er werd ook op locaties gespeeld met een capaciteit van veelal 50 tot maximaal 100 seats. Ook de capaciteit van de schouwburg werd omwille van bezoekerscomfort verlaagd tot 650 fauteuils.

1. Podiumkunsten in eigen beheer

a) Toneel

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal toeschouwers	12.448	13.924	12.906	9.879	16.398
Aantal voorstellingen	41	55	47	40	61
Gemiddelde	304	253	275	247	269

b) Dans - Ballet

Aantal toeschouwers	601	511	1.305	0	0
Aantal voorstellingen	2	3	6	0	0
Gemiddelde	300	170	218	0	0

c) Musical - Show - Muziektheater

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal toeschouwers	3.783	7.828	4.564	11.441	5.461
Aantal voorstellingen	8	19	9	30	10
Gemiddelde	472	412	507	382	546

d) Opera – Operette

Aantal toeschouwers	3.641	2.496	4.055	1.767	3.221
Aantal voorstellingen	8	7	9	5	9
Gemiddelde	455	356	451	353	358

e) Klassieke muziek

Aantal toeschouwers	5.083	8.881	6.040	4.999	5.477
Aantal voorstellingen	21	25	17	21	16
Gemiddelde	242	355	355	328	342

f) Zondagmiddagconcerten

Aantal toeschouwers	1.130	1.248	1.056	1.173	1048
Aantal voorstellingen	7	7	7	7	7
Gemiddelde	161	178	151	168	150

g) Wereldmuziek – Popmuziek

Aantal toeschouwers	8.190	10.069	9.580	7.936	9.375
Aantal voorstellingen	17	33	34	27	29
Gemiddelde	481	305	282	294	323

h) Literatuur

Aantal toeschouwers	2.322	2.748	2.990	4.512	2.572
Aantal voorstellingen	14	11	15	19	21
Gemiddelde	166	250	199	237	122

i) Zomer van Sint-Pieter

Aantal toeschouwers	4.541	4.998	6.320	5.949	6.877
Aantal voorstellingen	31	35	35	34	33
Gemiddelde	146	143	181	175	208

2. Podiumkunsten in samenwerking

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal toeschouwers	20.144	33.019	10.753	10.562	20.251
Aantal voorstellingen	76	110	49	39	99
Gemiddelde	265	300	219	271	205

3. Totaal podiumkunsten (eigen beheer en samenwerking)

Aantal toeschouwers	61.883	85.722	59.569	58.218	70.680
Aantal voorstellingen	225	305	228	222	285
Gemiddelde	275	281	261	262	248

4. Jeugd (Bink!) en Schoolvoorstellingen

a) Bink!

Aantal toeschouwers	7.630	7.192	7.140	8.908	7.231
Aantal voorstellingen	44	56	48	52	64
Gemiddelde	173	128	149	171	113

b) Schoolvoorstellingen

Aantal toeschouwers	5.263	6.664	4.749	5.562	6.828
Aantal voorstellingen	36	35	33	40	49
Gemiddelde	146	190	144	139	139

5. Cursussen

Aantal deelnemers	646	962	2.005	1.847	1.403
Aantal cursussen	25	31	52	78	65
Gemiddelde	26	31	39	24	22

6. Fiere Margrietjuweel/Euripidesprijs/Kleine Prinsprijs

Het 62e Fiere Margrietjuweel werd op 11 juni 2016 in de schouwburg uitgereikt aan Eva Van Hoecke (Toneel Heverlee). De genomineerden waren: Katrien Favoreel (Toneel Heverlee), Nele Verlinden (K.T. De Reynaertghesellen), Marijke Bollen (Toneelvrienden De Lo) en Ruth Ieven (CampusToneel).

Terwijl het Fiere Margrietjuweel de beste individuele acteerprestatie bekroont, is het de bedoeling om met de Euripidesprijs de beste toneelproductie van het voorbije seizoen te honoreren. De twaalfde editie werd gewonnen door Zibrogamin met "Bittersweet August". Genomineerd waren CampusToneel en K.T. De Reynaertghesellen.

De Kleine Prinsprijs is een initiatief waarbij jaarlijks de beste jongerenproductie in de bloemen wordt gezet. ToViKiTo won de negende editie met "Clandestien". Er waren geen nominaties.

De muzikale intermezzi en presentatie werden verzorgd door Lennaert Maes en Rony Deprins. De toneelprijzen zijn een jaarlijkse samenwerking tussen de Stad Leuven en 30CC.

B. MUSEA – M

Hieronder vindt u een overzicht van de werking van M - Museum Leuven. Een uitgebreid jaarverslag kan u raadplegen op de website www.mleuven.be

Werking M – Museum Leuven

2016 bezoekerscijfers

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	TOTAAL
Individuele bezoekers M	5.620	5.420	3.803	2.890	2.823	3.415	4.115	4.767	2.977	7.608	14.730	15.915	74.083
Groepsbezoeken M	1.534	1.931	2.504	1.553	1.817	1.020	213	238	814	3.704	6.656	6.180	28.164
M-Schatkamer van Sint-Pieter	588	1.390	1.848	1.769	1.613	1.362	1.668	2.150	1.913	1.968	1.867	2.377	20.513
Punctuele activiteiten (zonder gids + incl. vernissages)	1.322	1.128	1.348	4.696	1.137	2.183	10.440	5.405	1.398	2.598	2.143	1.351	35.149
Extra Muros	9.000	800	935	71	310	300	310	310	300	4.280	4.196	0	20.812
TOTAAL	18.064	10.669	10.438	10.979	7.700	8.280	16.746	12.870	7.402	20.158	29.592	25.823	178.721
Aantal groepen	119	140	133	79	104	73	17	19	44	213	352	364	1.657

Tentoonstellingen en presentaties

Eigen producties

1.	11-02-16 >< 15-05-16	Hendrick de Clerck. Spinductor van Albrecht en Isabella
2.	29-04-16 >< 18-09-16	Aglaia Konrad <i>from A to K</i>
3.	18-03-16 >< 05-06-16	Oriol Vilanova <i>At First Sight</i>
4.	24-06-16 >< 11-09-16	Salla Tykkä
5.	30-09-16 >< 17-01-17	Yto Barrada
6.	30-09-16 >< 08-01-17	Mary Reid Kelley

Samenwerkingen

1.	17-09-15 >< 15-05-16	Beelden uit Brugge
2.	28-07-16 >< 31-07-16	M-idzomer
3.	20-10-16 >< 17-01-16	EUtopia
4.	21-10-16 >< 17-01-17	Op zoek naar Utopia
5.	30-09-16 >< 20-11-16	Tracing the Future
6.	17-11-16 >< 20-11-16	Playground

Collectiepresentaties

1.	14-03-15 >< 27-09-16	Veronica. Een bijzonder muurfragment
2.	14-09-15 >< 17-01-17	Herinneringskamer
3.	31-10-15 >< 17-01-16	Alexandre Joos. Gelegenheidsgraveur
4.	23-01-16 >< 22-05-22	Perelle & Zonen. Landschapsgraveurs
5.	10-06-16 >< 17-01-17	Ecce Homo. Zie daar de mens
6.	24-06-16 >< 04-09-16	Twisted Strings

Kinderexpo's

1.	05-11-15 >< 31-12-16	Geluksvogels
----	----------------------	--------------

Community projecten

1.	12-09-15 >< 31-08-16	Wereld van Herinnering
----	----------------------	------------------------

Lezingen, symposia en gespreksavonden en activiteiten in eigen beheer (publiekswerking?)

	Datum	Afdeling M	Soort activiteit / titel	Samenwerking*	Spreekers*
1.	18-02-16	hedendaagse kunst	Lezing Sarah Morris		Hans Martens
2.	03-03-16	hedendaagse kunst	Filmvertoning Sarah Morris: Dior and I		
3.	10-03-16	hedendaagse kunst	Lezing Sarah Morris		Eric Corijn
4.	17-03-16	hedendaagse kunst	Artist talk Oriol Vilanova		Oriol Vilanova, Antoine Marchand
5.	24-03-16	hedendaagse kunst	Lezing SLAC: Hans Op de Beeck	SLAC Leuven	Hans Op de Beeck
6.	12-05-16	hedendaagse kunst	Symposium: The Transhistorical Museum	Frans Hals Museum, De Hallen Haarlem	Eva Wittocx, Nicola Setari, Ruth Noack, Hendrik Folkerts, Penelope Curtis, Emilie Gordenker, Ronald Van de Sompel, Ann Demeester, Kate Forde, Hilde Van Gelder, Xander Karskens
7.	19-05-16	hedendaagse kunst	Lezing Aglaia Konrad		Hilde Heynen
8.	21-05-16	hedendaagse kunst	IKT-congres	IKT	Julia Draganovic, Emmanuel Lambion, Eva Wittocx
9.	26-05-16	hedendaagse kunst	Boekpresentatie Aglaia Konrad		Stefaan Vervoort, Emiliano Battista, Bart Verschaffel, Aglaia Konrad
10.	15-09-16	hedendaagse kunst	Lezing SLAC: Aglaia Konrad	SLAC Leuven	Aglaia Konrad
11.	11-10-16	hedendaagse	Lezing Tracing the	KU Leuven	TJ Demos

		kunst	Future		
12.	13-10-16	hedendaagse kunst	Lezing Tracing the Future	KU Leuven	Amie Siegel
13.	27.10.16	Oude kunst	Lezing 'Waar is Utopia? Thomas More, een eiland, een boek'	KU[N]ST Leuven vzw	Jan Papy
14.	29.10.16	Oude kunst	Lezing 'Het verhaal van de curator'	KU[N]ST Leuven vzw	Jan Van der Stock
15.	03-11-16	hedendaagse kunst	Lezing Tracing the Future	KU Leuven	Adrien Tirtiaux, Wouter Hillaert
16.	10-11-16	hedendaagse kunst	Lezing Tracing the Future	KU Leuven	Martin Le Chevallier
17.	22-11-16	Oude Kunst	Colloquium 'Beyond the image. Fostering visual literacy for museum visitors'	ENVIL	Peter Carpreau, Luc Goderie, Yoon Kang-O'Higgins, Brian Kennedy, Lode Vermeersch, Sofie Vermeire, Ernst Wagner
18.	23-11-16	Oude Kunst	Studiedag ARDS. Middeleeuwse Beeldhouwkunst: Medieval sculpture production centres	Suermondt-Ludwig Museum Aachen	Peter Carpreau, Peter van den Brinck, Michael Rief, Emilio Ruiz de Arcaute Martínez, Denise Borlée, Christel Theunissen, Aleth Lorne, Julia Trinkert, Olga M. Hajduk, Marjan Debaene
19.	24-11-16	Oude kunst	Lezing 'De besloten tuin als artistieke vrijplaats. Het onderzoek naar een bijzonder erfgoed in de Lage Landen'	KU[N]ST Leuven vzw	Barbara Baert
20.	03-12-16	Oude kunst	Lezing 'Het verhaal van de curator'	KU[N]ST Leuven vzw	Jan Van der Stock
21.	08-12-16	Oude kunst	Lezing 'De wetenschappelijke instrumenten'	KU[N]ST Leuven vzw	Koenraad Van Cleempoel
22.	22-12-16	Oude kunst	Gesprek 'Utopie nu; te veraf of te dichtbij? Een gesprek met Frank Albers & Francis Smets'		Frank Albers, Francis Smets
23.	23-01-16	publiekswerking	Nieuwjaarsreceptie M-bassadeurs		

Schenken en legaten

In 2016 adviseerde M de volgende schenkingen positief voor opname in de collectie van de stad Leuven:

- *Beiaardklok, Andreas Louis Van Den Gheyn, Leuven, 1778*

De klok is afkomstig uit de beiaard van de Sint-Geertruikerk in Leuven. Door een aanpassing tijdens de restauratie van de beiaard in 1970–1971 werd de klok niet meer gebruikt. In 2016 werd de kleine klok door de familie van de toenmalige stadsbeiaardier aan de stad geschonken. (Schenking 2015, gemeenteraadsbesluit januari 2016.)

- *Twee gravures van Lucas (I) Vorsterman (1595–1674, Antwerpen) naar Peter Paul Rubens*
De gravures stellen respectievelijk De aanbidding der Herders en De aanbidding der koningen voor. Het museum bewaart al een uitgebreide reeks gravures naar Rubens. Deze voorstellingen van Vorsterman zijn nog niet aanwezig in de grafiekcollectie. De schenkers wilden de gravures schenken uit genegenheid aan het museum.

- *Historische spiegel*

De negentiende-eeuwse spiegel in Louis Philippe-stijl behoorde toe aan de familie van de grootoom van de schenker uit regio Leuven. Van dit type spiegel is er nog geen voorbeeld in de meubelcollectie. Het decoratieve interieuronderdeel zal al worden getoond in de nieuwe opstelling van het museum vanaf mei 2017, in een van de historische salons van het Huis Vander Kelen.

- *Madonna en Kind, buxushout, ca. 1615–1620, Maria Faydherbe (1587–1643, Mechelen)*

Het beeldje is het enige gekende voluit gesigneerde beeldje van Maria Faydherbe en wordt aan de stad aangeboden door de familie in wiens bezit het al ettelijke decennia vertoefde. Het is een belangrijk historisch document, niet alleen in Faydherbes oeuvre maar ook omdat het een gesigneerd object van een vrouwelijke beeldhouwer betreft. Dit is zeer uitzonderlijk voor die periode.

Aankopen

In 2016 werden enkele belangrijke aankopen gerealiseerd voor de museale collectie:

- *Donorglasraam, Jan De Caumont, Leuven, 1618*

Het bewuste glasraam van Jan De Caumont, een 17de eeuwse Leuvense glazenier, stond al een achttal jaar op de radar van de dienst Collecties van het museum en was in bezit van een privéverzamelaar/kunsthandelaar. Het glasraam stelt Margaretha Vekemans en haar dochter voor vergezeld van de H. Agnes en de H. Elisabeth van Hongarije. Vekemans was de echtgenote van Alexander van den Broeck, beheerder van de stadskas van Antwerpen. Het is te dateren in 1618.

- *Professiebeker Agnes Corthout, Gabriel Cantillion, Leuven, 1677*

Op de kunstbeurs Brafra te Brussel in januari 2016 prospecteerden M-team een zeventiende-eeuwse zilveren beker van Leuvense makelij bij een gespecialiseerd antiquair in Europees edelsmeedwerk. Het betreft de professiebeker van zuster Agnes Corthout van het verdwenen klooster van Gempe in Tiel-Winge, de dependance voor vrouwelijke religieuzen van de Abdij van Park in Heverlee. Het stuk is aan de hand van de inscriptie te dateren in 1677 en op basis van de merken toe te schrijven aan Gabriel Cantillion, een van de belangrijkste Leuvense zilversmeden in die periode.

- *Heilige Bisschop, toegeschreven aan Hendrik Roesen, Leuven, circa 1500*

Deze sculptuur toegeschreven aan Hendrik Roesen, Leuvense beeldhouwer actief rond 1500, staat al sinds 2010 op de radar van de dienst Collecties van het museum. Het was in bezit van een Nederlandse kunsthandelaar. Het beeld stelt een Heilige Bisschop voor. Het komt uit de collectie van het museum Van Gerwen-Lemmens in Valkenswaard, dat werd opgedoekt in 2008. Het beeld bevat nog grotendeels zijn originele polychromie en is gemerkt op de achterzijde met een bloemmotief. Er was in de collectie van de stad tot nu toe slechts één beeld van Hendrik Roesen aanwezig.

- *Hoofd van Sint-Jan De Doper op een schotel, naar Dirk Bouts, Leuven (?), circa 1600*

Het kleine paneeltje dat het afgehakte hoofd van Sint-Jan de Doper op een schotel voorstelt, maakt deel uit van een groep van een twintigtal late kopieën van een verloren gegaan prototype van Dirk Bouts. Deze zijn in verschillende musea en privécollecties bewaard. In Leuven, de stad van Dirk Bouts, was deze iconografie nog niet aanwezig, tenzij in de papier-maché Johannesschotel (circa 1500), bewaard in M. Dit schilderij werd ons aangeboden door een privé-eigenaar. Het werk werd gepubliceerd in de catalogus van de tentoonstelling 'Dirk Bouts. Een Vlaams Primitief te Leuven' uit 1998 in de Leuvense Sint-Pieterskerk.

Uitgaande bruiklenen en bruiklenen voor tentoonstellingen

M leende in 2016 de volgende stukken (M-collectie en Cera Collectie) uit aan nationale en internationale tentoonstellingen:

- Het volledige Vonêche kristalservies (GL/50, GL/183–201) naar Design museum Gent voor de tentoonstelling 'Design Derby: België-Nederland (1815–2015)' van 22.10.2015 tot 13.03.2016 en vervolgens naar het Cuypershuis in Roermond (NL) voor de tentoonstelling 'Design Derby: Nederland-België (1815–2015), Het mooiste uit 200 jaar ontwerp' van 23.04.2016 tot 10.02.2016;
- (0-9) Stoel (Cera_0136) van Philippe Van Snick naar de tentoonstelling 'Philippe Van Snick' in De Hallen, Haarlem (NL), van 16-01-16 tot 16-05-16;
- Tas met twee oren (A.F.D./bl.10), Kandelaar (Ko/10), Onderblad voor een kaarsensnuit (Ko/228), Veilingcatalogus collectie Dr. Bamps (V/ 3882) naar het Stadsmus Hasselt voor de tentoonstelling 'Dokter Bamps verzamelt. Reconstructie van een 19de-eeuwse topcollectie' van 06-02-2016 tot 01-05-2016;

- Duif en Duiven (Cera_0137) en (0-9) Kleur, indifférence orbitale (Cera_0138) van Philippe Van Snick naar de tentoonstelling 'Philippe Van Snick' in Grazer Kunstverein, Graz (AU) van 11-03-16 tot 22-05-16;
- Zonder titel (Cera_0148), Zonder titel (Cera_0151), Zonder titel (Cera_0152) van René Heyvaert naar de tentoonstelling 'Allesbehalve alledaags. Een keuze uit de collectie 1950–1980' in het Groeningemuseum in Brugge van 12-03-16 tot 02-10-16;
- Het puin van de Universiteitshallen in 1914 , Alfred Delaunoy (G/544/D) naar het Clemens-Sels museum van Nuess (D) van 18-04-2016 tot 21-06-2016;
- Year X (Cera_0449) van Orla Barry naar de tentoonstelling 'Orla Barry, Year X' in de bibliotheek van de Faculteit Rechtsgeleerdheid, KU Leuven van 03-05-16 tot 31-09-16;
- Uur- en Kalenderwijzerplaat (S/4/O) naar het Caermersklooster Gent voor de tentoonstelling 'Voor God en Geld' van 16-06-2016 tot 10-10-2016;
- Het dolle lied, Jef Lambeaux (C/265) naar het Hof van Busleyden in Mechelen voor de tentoonstelling 'Zot Geweld/Dwaze Maagd' van 26-08-2016 tot 11-12-2016;
- De ontmoeting van Abraham met Melchisedek, Albrecht Bouts (langdurig bruikleen privéverzameling) naar het MHNH. Musée National d'Art et d'Histoire de Luxembourg in Luxemburg (LU) voor de tentoonstelling 'Passion. Albrecht Bouts and the Face of Christ' en daarna naar het Suermondt-Ludwig Museum in Aken van 07-10-2016 tot 11-06-2017;
- Uur- en Kalenderwijzerplaat (S/4/O) naar M - Museum Leuven voor de tentoonstelling 'Op zoek naar Utopia', 10-10-2016 tot 17-01-2017;
- Gouache (Cera_0119) van Walter Leblanc naar de tentoonstelling 'Dialogue with light: Walter Leblanc - Jef Verheyen' in Museum van Elsene van 27-10-16 tot 22-01-17;
- 6 Leuvense prenten (LP/42, LP/297, LP/632, LP/873, LP/9-b en LP/298) naar het Stadsarchief Leuven voor de tentoonstelling 'Tussen Droom en Daad' van 09-11-2016 tot 17-01-2017;
- L'Artiste Qui Disait Merci! (Cera_0189) van Messieurs Delmotte, Koraal (Cera_0361) van Lili Dujourie, Interieur (Cera_0427) van Raphaël Buedts, Zonder titel (0236) van Anne Daems,
 - o Stuffed Birds (Cera_0357) van Robert Devriendt, Printemps (Cera_0224) van Jo Delahaut, Accidental or incidental shoes (Cera_0177) van Honoré d'O, Zonder titel (Cera_0165) van René Heyvaert, Twisted Strings (Cera_0121) en Twisted Strings (Cera_0122) van Walter Leblanc, Hoofd (Cera_0032) van Walter Swennen, Brussel 1997 (Cera_0214-8) van Maarten Vanden Abeele, Facile à faire (Cera_0059) van Jan Vercruysse en Labyrinth and Pleasure gardens (Cera_0055e) van Jan Vercruysse naar de tentoonstelling 'Public à l'oeuvre - Reg'Arts décalés' in Musée des Beaux-Arts, Charleroi van 10-11-16 tot 15-04-17 ;
- Foundlinge (Cera_0184a, d, e, h) van Orla Barry, voor hoofdkantoor KBC Havenlaan Brussel, langdurige bruikleen tot 01-02-17;
- Genesis (Cera_0418) van Roger Raveel en Hugo Claus, voor UZ Gent afdeling Palliatieve Zorg, langdurige bruikleen tot 01-02-17.

In 2015 adviseerde M de volgende bruikleenaanvragen positief uit binnen-en buitenland:

- Het spelende kind, Evariste Carpentier (S/3/C) naar La Boverie Museum in Luik voor de tentoonstelling Plein air. De bruikleenaanvraag werd uiteindelijk door de aanvrager ingetrokken.

Restaurants en conserverende behandelingen

De studie en registratie van de collectie wordt opgevolgd door de collectieregistrator en de assistent-collectieregistrator. Een medewerker Oude Kunst en een medewerker Hedendaagse Kunst bieden ondersteuning voor specifieke deelcollecties. M doet voor de ondersteuning van deze kerntaak regelmatig een beroep op vrijwilligers en stagiaires die volgens de onderzoekspecialisten van de staf begeleid worden door de medewerkers van de dienst Collecties.

M besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de collectieregistratie en de uitwisselbaarheid van collectiedata. De vordering van en de procedures voor de digitale registratie in de collectiedatabase wordt op regelmatige basis opgevolgd tijdens structurele overlegmomenten in teamverband.

In 2016 werd specifiek aan de registratie van de volgende deelcollecties gewerkt, naast ad hoc updates in het kader van onder meer nieuwe aanwinsten, collectiewissels of bruikleendossiers. In totaal zijn ruim 16.000 objectfiches geüpdatet, hetzij redactioneel, hetzij met kwalitatiever beeldmateriaal. 441 nieuwe objectfiches werden gecreëerd tijdens lopende registratieprojecten, waaronder 21 nieuwe aanwinsten. De collectiedatabank werd verrijkt met ruim 5.800 nieuwe afbeeldingen. De exponentiële toename van deze aantallen in verhouding tot voorgaande jaren is een rechtstreeks gevolg van het conservatie- en registratieproject van het Prentenkabinet (tekeningen en grafiek), en de geïntegreerde benadering op het vlak van collectiewerking van de Cera Collectie als deel van de museumverzameling.

Cera Collectie

Voor de deelcollectie hedendaagse kunst werd prioritair gefocust op de stelselmatige opsporing, correctie en aanvulling van foutieve en ontbrekende gegevens met het oog op een eerste, selectieve online ontsluiting via Erfgoedplus.be in 2017.

Edelsmeedwerk

De basisregistratie van de deelcollectie werd verder gezet, met bijzondere aandacht voor het verfijnen van de vervaardigingsgegevens (identificatie niet-Leuvense edelsmeden en datering). Door dit onderzoek konden een heel aantal voorwerpen veel exacter worden beschreven, waaronder een aantal zeldzame voorbeelden van Zuid-Nederlands/Belgisch zilverwerk uit minder bekende centra die vroeger als anoniem waren geïdentificeerd. Tijdens het op punt stellen van de registratie is de deelcollectie edelsmeedwerk uitgebreid met tien nieuwe objectfiches.

Keramik en porselein

501 records kregen een update met standplaatscheck, verbeterd fotomateriaal, conditiechecks, literatuurverwijzing, dan wel een inhoudelijke aanvulling. In de meeste gevallen hielden die verband met de herschikking van bepaalde depotzones en voorbereidingen voor de nieuwe collectiepresentatie. Ter voorbereiding van de registratie van de deelcollectie keramik en porselein verrichte de nieuwe assistent-collectieregistrator literatuuronderzoek voor de deelcollectie tegels.

Metaalwerk

De basisregistratie van de deelcollecties koper, brons, ijzer en haardplaten werd afgerond, evenals de fotografie voor deze 586 objectfiches. Tijdens het op punt stellen van de registratie ervan zijn deze deelcollecties uitgebreid met 270 nieuwe objectfiches.

Voor de deelcollectie tin werd de basisregistratie deels, het registreren van afmetingen en de fotografie volledig afgerond. Het afronden van de basisregistratie (stand van zaken december 2016: 206 nummers), en het digitaliseren van de informatie uit de papieren objectfiches zal nog in 2017 worden verder gezet.

Meubelen

Het aanvullen van de technische gegevens, conditie en standplaats voor de meubelcollectie liep verder. Ruim 700 records werden geüpdatet. Het linken van nog ongeïdentificeerde meubels met de oude inventarisfiches dient nog verder afgerond te worden.

Munten, penningen en medailles

In 2016 verscheen een belangrijke bijdrage aan de studie van de numismatische deelcollectie van de hand van de gespecialiseerde vrijwillig collectiemedewerker die de collectie de afgelopen jaren ordende en bestudeerde: René Waerzeggers (i.s.m. Harry Dewit), *Leuven in metaal vereeuwigd*, 9 dln., Gent. De studie behandelt de Leuvense of op Leuven betrekking hebbende munten, penningen, bankbiljetten, bons en kentekens daterend van na 1794, waarvan het merendeel ook in de museumcollectie aanwezig is.

Door de realisatie van deze omvangrijke studie was de auteur slechts beperkt beschikbaar om fysiek in M verder aan de digitale collectieregistratie van de deelcollectie te werken. Er werd een start gemaakt met het scannen van antieke munten, als testcase voor het intern digitaliseren van dit type objecten. Verder werd primair gefocust op het toekennen en fysiek aanbrengen van de individuele inventarisnummers.

Prentenkabinet - Grafiek

In het kader van het conservatieproject van het Prentenkabinet (grafiek, tekeningen, aquarellen op papier) kregen 2.568 grafische werken een gedetailleerde conditiebeschrijving, en aanvullende registratie van de fysieke beschrijving (afmetingen, materialen, technieken). Tijdens het aanvullen van de registratie is deze deelcollecties uitgebreid met 96 nieuwe objectfiches. De beeldbank werd uitgebreid met 4.044 hoge resolutie scans van de werken.

Prentenkabinet - Oude drukken, manuscripten, veilingcatalogi

Basisregistratie van het fonds oude drukken (voor 1850) werd verder gezet, met focus op oude, lokale tijdschriften zoals het Leuvense *Journal des petites Affiches*, dat voor de aanwezige jaargangen volledig inhoudelijk onderzocht werd. Een compendium van handgeschreven annotaties en bijlagen in de volumes werd opgesteld met het oog op digitale raadpleging van de informatie in de toekomst.

Het fonds manuscripten in het museumdepot werd integraal herverpakt, gefotografeerd en voorzien van een digitale objectfiche in de collectiedatabank (82 records). De registratie werd vervolledigd met identificatie, vervaardigingsgegevens, fysieke kenmerken, reproductie(s) en standplaats. Tijdens de zomer werd de registratie van het fonds historische veilingcatalogi weer opgenomen door een jobstudente. De registratie van dit interessante fonds werd uitgebreid met 214 nieuwe records.

Schilderkunst

1.611 records kregen een update, wat overeen komt met ruim zestig procent van het aantal schilderijen in de M-collectie. Het gaat hierbij om ofwel standplaatscontroles, verbeterd fotomateriaal, conditiechecks, dan wel een inhoudelijke aanvulling. Dit aantal ligt voor 2016 zodanig hoog door het aanvullen van biografische referenties van recente tentoonstellingscatalogi en de bestandscatalogus van de deelcollectie schilderkunst (2009).

Interne conservatie/preservatieve behandelingen

Ontstoffen vaste collectie en depot

Een jobstudente komt gemiddeld wekelijks alle collectiestukken op zaal én in de M - Schatkamer van Sint-Pieter ontstoffen. Tijdens het onderhoud wordt tegelijk de conditie van de objecten gemonitord. Daarnaast werden alle compactusrekken met schilderijen in het museumdepot grondig ontstof.

Edelsmeedwerk

Sinds 2014 wordt de deelcollectie edelsmeedwerk systematisch gereinigd door een team ervaren vrijwilligers onder begeleiding van de collectieregistrator. In 2016 werden 23 objectnummers, waarvan vele meerdere onderdelen groeperen, grondig gereinigd. Na het poetsen worden de objecten luchtdicht verpakt in het depot om het aanlopen van het zilver tegen te gaan.

Gezien de lange looptijd van de collectie-opstelling in de *Herinneringskamer* en salons van het Vanderkelenhuis kregen de zilveren voorwerpen (7 objecten en 24-delig bestek) in de huidige vaste opstelling een tussentijdse reinigingsbeurt door de collectieregistrator.

Twee processietoortsen uit de Sint-Pieterskerk werden tijdelijk naar het museum overgebracht voor onderhoud van het zilverwerk.

Prentenkabinet - conservatieproject

Het conservatie- en registratieproject van het Prentenkabinet (grafiek, tekeningen, aquarellen op papier) ging ten gronde van start, na de testfase in december 2015. Een groep geëngageerde vrijwilligers werd opgeleid door de depotbeheerder (hanteren objecten, conditiebepaling) en collectieregistrator (collectiedatabank, scanner) volgens drie taakprofielen: herverpakken, conditiecheck, scannen. De prioriteit van het project lag op het conservatiefacet, namelijk het herverpakken in nieuwe zuurvrije opbergdozen en het digitaliseren van de werken om toekomstige manipulatie te beperken.

Dit eerste werkjaar van het project liet toe de procedures en haalbaarheid van de vooropgestelde timing (2016–2018) te evalueren. Omdat het bepalen van de conditie en het digitaliseren van de objecten op verschillende snelheden verlopen, bleek het streefdoel van (verhoudingsgewijs) minimaal 60 volledig afgewerkte objecten per werkdag zelden haalbaar. Het herverpakken heeft tot doel de prenten optimaal te bewaren, en levert daarenboven een aanzienlijke plaatswinst op in het museumdepot. Het registreren beperkte zich in deze fase tot de materiële gegevens. Pakweg 6 m³ opslagruimte kon al worden teruggebracht tot circa 2 m³. De vrijgekomen ruimte kan nuttig worden gebruikt voor het compact opbergen van andere deelcollecties, zoals bijvoorbeeld kleine paneelschilderijtjes of textiel, waarvoor eveneens een herverpakkbeweging is voorzien in de loop van 2017.

Prentenkabinet - tentoonstelling

De 23 geselecteerde gravures voor het prentenkabinet *Perelle & Zonen. Landschapsgraveurs* werden door de depotbeheerder gemonteerd op zuurvrij karton en voorzien van een op maat gemaakte passe-partout. Na afloop van de tentoonstelling zijn de prenten opnieuw gedemonteerd en zuurvrij verpakt volgens het nieuwe, hierboven beschreven systeem.

Anoxie

20 objecten afkomstig uit externe depots of nieuwe aanwinsten werden preventief behandeld met de anoxiemethode (ingepakt in een luchtlede zak met zuurstofabsorbers gedurende een maand) om eventuele insectenaantastingen in de objecten te behandelen. Het gaat hoofdzakelijk om meubel(onderdel)en, schilderijen op paneel of lijsten, oude boekbanden.

Schilderijen op rol

Zes doeken afkomstig uit een extern depot hadden in 2015 al een reiniging en preventieve insectenwerende behandeling ondergaan. In 2016 werden ze ontroll, gefotografeerd, waar mogelijk

geïdentificeerd en opnieuw opgerold op een zuurvrije kartonnen tube, gebufferd met zuurvrij zijdepapier. Tenslotte werden ze omwikkeld met Tyvek en permanent opgeborgen in het textielrek in het museumdepot, dat is voorzien voor het bewaren van grote werken op rol.

Extern uitbestede conservatie/restauratiebehandelingen

In conservatie/restauratie gegeven in 2016 en/of nog onvoltooid:

- B/III/35, onbekend, De heilige Johannes de Doper (Universiteit Antwerpen, Atelier Glas, sinds 2015);
- B/III/56, Jan de Caumont, Het vertrek van de verloren zoon (Universiteit Antwerpen, Atelier Glas, sinds 2015);
- B/III/79, Henri Dobbelaere, Wapenschild van de familie Van den Steene (Universiteit Antwerpen, Atelier Glas, sinds 2015);
- Cera_0016, Caroline Van Damme, Sagaponack 11;
- Cera_0142, Caroline Van Damme, Quadrat 1;
- Cera_0275, Caroline Van Damme, Orcade n° 1;
- Cera_0235, Caroline Van Damme, Séghia 1;
- C/310, Oscar Van Loon, Buste van een jonge vrouw, in het kader van een onderzoekstest door IPARC om steen te reinigen met de nieuwe techniek 'Spongeblasting';
- S/15/H, Maximilian de Hase, Allegorie van de heilige Petrus (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/22/O, onbekend, Maria met kind, Elisabethe en Johannes de Doper (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/48/M, Constantin Meunier, Mannenhoofd (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/58/G, onbekend, Bernard Jos Van Gobbelschroy, Landschap (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/67/O, onbekend, De heilige Barbara (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/126/O, onbekend, Landschap (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/137/O, onbekend, Marine (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/187/O, onbekend, Christus aan het kruis (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/315/O, onbekend, Madonna met kind (La Cambre atelier schilderkunst).

Voor de nieuwe collectiepresentatie vanaf juni 2017 werden verschillende conservatie- en restauratieopdrachten uitgeschreven om geselecteerde objecten uit depot presentatie klaar te maken:

- A/Wg/4, Jan-Baptist Cosijns, Theepot;
- A.F.NF/P.4, onbekend, Inktpot in de vorm van een schoen;
- A.F.D/bl.7, onbekend, Inktstel;
- B/VI/228, onbekend, Hoofd van Aleidis van Bourgondië, hertogin van Brabant;
- C/9, onbekend, Maria met kind;
- C/15, Joes Beyaert, Deurpostfragment van het Leuvense stadhuis;
- C/36, Jan Borman, Christus op de koude steen;
- C/42, Meester van Christus op de Koude Steen, Christus aan het kruis;
- C/45, Meester van Christus op de Koude Steen, Christus op de koude steen;
- C/50, onbekend, Christus op de koude steen;
- C/60, Meester van Christus op de Koude Steen, De kruisdraging;
- C/86, onbekend, Christus aan het kruis;
- C/87, onbekend, De kruisdraging;
- C/112, onbekend, De heilige Christoffel;
- C/287, Julee Courroit, Portretbuste van de schilder Pieter-Jozef Verhaghen;
- C/385, Meester van Christus op de Koude Steen, Christus op de koude steen;
- C/415, Meester van de gekruisigde Christusfiguren, Christus aan het kruis;
- C/606, Meester van de gekruisigde Christusfiguren, Christus aan het kruis;
- GL/89 en GL/90: onbekend, Een paar korfjes in Luiks glas;
- MIL/24, Kanon en affuit;
- MIL/25, onbekend, Sjako van de Burgerwacht;
- OD/932, Joseph Geldoph van Ryckel, Lederen boekband van: Historia St. Gertrudis, principis virginis, primae Nivellensis abbatissae: notis, et figuris eneis subinde illustrata;
- S/1/A, Gustave Van Aise, De militaire roem;
- S/1/Q, Peter van Lint, De heilige familie omringd door engelen;
- S/2/A, Gustave Van Aise, De kunsten en de vrede;
- S/2/B, Emiel Baes, Interieur: een salon;
- S/2/C, Albert-Joseph van Campen, Portret van Lambert I, graaf van Leuven (La Cambre atelier schilderkunst);

- S/3/A, Gustave Van Aise, De gemeentelijke macht;
- S/3/R, Armand Rassenfosse, Naakstudie;
- S/3/T, Robert Tournières, Portret van kanselier, Louis Phélypeaux, graaf van Pontchartrain (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/4/R, Armand Rassenfosse, De opschik;
- S/5/J, François Xavier Joseph Jacquin, Portret van Jeanne Thérèse Joséphine Quirini;
- S/6/J, François Xavier Joseph Jacquin, Portret van Pierre-François Van Buggenhout;
- S/7/K, Alfred de Knyff, Voor het onweer (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/7/R, François Reynaud, Kindervreugde;
- S/12/O, onbekend, De boetvaardige heilige Hiëronymus (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/12/P, Frans Provoost, De ontmoeting van Jezus en Veronica (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/13/H, André Hallet, Portret van Victor Vander Kelen;
- S/18/L, Theodoor van Loon, De heilige familie;
- S/20/S, Henri de Smet, Portret van een man;
- S/27/S, Eugène Smits, Boheemse;
- S/30/S, Pieter Claesz. Soutman, De heilige Antonius van Padua;
- S/33/M, Louis-Rémy Matifas, Weiland met schapen;
- S/37/S, François Stroobant, De windmolens van Kalkhoven in Dordrecht;
- S/41/B, Louis Boschmans, Portret van Jean Servais Stas (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/50/C, Benjamin Gerritsz. Cuyp, Ruitershalte (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/51/C, Benjamin Gerritsz. Cuyp, Cavaleriegevecht (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/54/O, onbekend, De heilige Antonius Abt (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/56/O, onbekend, De heilige Paulus van Thebe (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/58/V, onbekend, Twee zijluiken van een triptiek met schenkersportretten van Philippe Otten en Catharina van Opstal;
- S/60/H, Jean-Baptiste Van der Hulst, Portret van burgemeester Michel Eugène Claes;
- S/79/O, onbekend, Ruitersportret van aartshertog Ferdinand van Oostenrijk;
- S/80/O, onbekend, De heilige familie met de heiligen Norbertus en Theresia van Avila (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/89/O, onbekend, Portret van aartshertog Albrecht (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/90/O, onbekend, Portret van aartshertog Albrecht (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/94/O, onbekend, Tobias en de Engel;
- S/201/O, onbekend, De kruisafneming;
- S/219/O, onbekend, Portret van Michel Guillaume Claes;
- S/252/O, onbekend, Portret van Karel VI;
- S/270/D, Omer Dierickx, Portret van Edward Van Even;
- S/272/D, Omer Dierickx, Portret van senator Léon Vander Kelen;
- S/274/D, omer Dierickx, Portret van August van Ermen;
- S/281/D, François Vandorne, Portret van burgemeester Plasschaert;
- S/324/O, onbekend, Ecce Homo (La Cambre atelier schilderkunst);
- S/435/O, onbekend, Het laatste avondmaal;
- S/445/O, onbekend, Portret van een man;
- T/64, onbekend, Hoed met pluim van de vaandeldrager van de Sint-Jacobsgilde;
- T/65, onbekend, Mantel van de vaandeldrager van de Sint-Jacobsgilde;
- T/67-a, onbekend, Broek van de vaandeldrager van de Sint-Jacobsgilde;
- T/97-b, onbekend, Schoenen van de vaandeldrager van de Sint-Jacobsgilde;
- TM/18, Vitrinekast;
- Z/1000, onbekend, Vlaggestok, vaandelbekroning en steensokkel Sint-Jacobsgilde;
- Z/151-a, Vitrinetafel;
- Z/151-b, Vitrine tafel.

Publicaties en edities

Stafmedewerkers van M realiseerden of werkten mee aan volgende publieksgerichte of wetenschappelijke publicaties:

- Ko Goubert, 'Un service à café « égoïste » aux ames Lalaing (Bruxelles, 1922–1926)', in: Jean-Jacques van Ormelingen (red.), *Florilège d'orfèvreries armoriées*, Le Parchemin, jg. 81 (2016) nr. 423: p. 365–369.
- Ko Goubert, 'Een uitstalraam voor kunstambachten. Tentoonstellingen als instrument voor promotie en smaakopvoeding in de jaren 1950 en 1960', in: Ellen van Impe & Eva Van

Regenmortel (red.), *Vormgevingserfgoed in Vlaanderen na 1945*, Antwerpen/Gent, 2016: p. 75–91.

In 2016 publiceerde M volgende hedendaagse kunst publicaties:

- Aglaia Konrad, From A to K

Publiekswerking

In 2016 heeft de Publiekswerking van M een sterke groei gekend op de volgende terreinen:

- duurzame maatschappelijke inbedding bij Leuvense scholen,
- kwetsbare doelgroepen (dementie),
- aanbod voor kinderen en gezinnen,
- verdere professionalisering van werking onthaal
- co-creatieve communicatiecampagnes via sociale media

Geluksvogels

Een boom die kan uitgroeien tot een geluksplek op school is één van de ambities van het project Geluksvogels. Hierbij krijgt elke Leuvense lagere school de kans om een geluksboom te planten. M-Museum plantte een geluksboom op de speelplaats, met een bijhorend feest op maat van elke school. De publieksbemiddeling bereidde samen met leerkrachten en directie een boomceremonie voor. Dit werd mee mogelijk gemaakt door de groendienst van de Stad Leuven en de schepenen voor cultuur en onderwijs. Ook vond het project plaats in de Ziekenhuisschool in Leuven: hier werd een koffer met lesmateriaal en handleiding ontwikkeld waarmee de leerkrachten en kinderen in de ziekenhuisschool aan de slag gaan. De verschillende zintuigen en muzische domeinen worden hier aangesproken. Doel is om veerkracht in “moeilijkere” omstandigheden bespreekbaar te maken. Verder is er een “houten” geluksboom geplant in de school, zo wordt er een hoekje gecreëerd waar de kinderen kunnen praten, denken, dromen, fantaseren... Sebastiaan Van Doninck maakte voor de kinderen van de school een drieluik waarin hij de dromen van de kinderen verwerkte in de illustratie.

Het project werd geopend met een persconferentie in aanwezigheid van de CEO van Gasthuisberg en de schepenen van Cultuur en Onderwijs. In september gaf een medewerker van de Publieksbemiddeling een vorming aan de leerkrachten.

MuseumSpelstraat

De tuin en de Savoiestraat werden omgedoopt tot MuseumSpelstraat. Het doel is dat kinderen spelen in de straat en de tuin. M heeft enkele doe-activiteiten als klimmuur, muziekmuur en blote voetenpad geïnstalleerd. Zo haalt M de drempel voor het museum naar beneden en wordt de openbare ruimte ingericht met kunst.

Dementie

Na de voorbije edities van kortlopende maatschappelijke trajecten heeft M net zoals in 2015 rond de thematiek van dementie gewerkt. Wereld van herinnering is een project waarin M-Museum Leuven samen met UZ Leuven en partners uit de welzijns- en zorgsector de handen in elkaar sloegen om kunst toegankelijker te maken voor personen met dementie en hun mantelzorgers. We lieten hen herontdekken wat ze kunnen, wat ze weten en wie ze zijn. We namen hen in dit project mee naar een wereld waarin ze zich thuis voelen. Rond dementie bestaan nog veel taboes en leeft vaak een enge perceptie. Met alle partners wilden we die doorbreken en de ziekte benaderen vanuit creativiteit en verbeeldingskracht. Het project startte in 2015 en liep door tot 30 juni 2016.

M-life

In september 2016 heeft M een communicatiecampagne opgestart onder de noemer **M-Life. Verzeker de toekomst van kunst**. Er werd geïnvesteerd in een campagnebeeld door fotografe Frieke Janssen, een website waar online giften mogelijk zijn, brochures, mailings en zichtbaarheid in M zelf. Dankzij een partnership met KBC was het campagnebeeld van oktober tot en met december zichtbaar op een kubus van 5.3 m op 5.3 m op het Martelaerenplein aan het station van de Stad Leuven. Mensen werden gestimuleerd via acties om 3 specifieke projecten van M te steunen ofwel de werking van M algemeen.

Storytelling

Met de diensten communicatie en publieksbemiddeling werd in 2016 sterker ingezet op storytelling. Per tentoonstelling werd bekeken welke verhaallijnen interessant konden zijn voor ons publiek. Beide diensten maakten ook samen filmpjes met de kunstenaars. Deze filmpjes voegden extra content toe aan de tentoonstellingen en werden als teaser ingezet om de tentoonstellingen te promoten. De verschillende filmpjes werden verspreid in de tentoonstelling en via de pers, onze media- en

tentoonstellingspartners, in het museum, via de nieuwsbrieven, de website en social mediakanalen van M en via Arttube.

Nieuwe website

Op donderdag 22 december ging de nieuwe website van M live. De backend van de website is opgebouwd in Drupal. Deze keuze moet toelaten om via het CMS systeem van de website snel en efficiënt nieuwe content op de website te plaatsen. Voor de gebruikers ligt de grote vooruitgang van deze website in de gemakkelijke doorzoekbaarheid, de impactvolle beelden die gebruikt worden en de ruimte die gecreëerd is om uiteenlopende types verhalen over M te vertellen.

Pers

M genereerde in 2016 heel wat persaandacht. In het totaal werden 102 persuitnodigingen en -berichten verstuurd en 903 artikels zijn verschenen.

Scholenaanbod

Hieronder volgt een beknopt overzicht van de verschillende formats in 2016 en het aantal keer dat ze werden geboekt. Gemiddeld telt een klas 20 leerlingen. De periode die wordt aangegeven is de periode waarbinnen het aanbod geldt. Sommige formats bestaan reeds sinds 2009 maar worden voortdurend geactualiseerd. Andere formats worden enkel binnen een bepaalde periode of bepaalde tentoonstelling aangeboden. Er werd dit jaar opnieuw sterk ingezet op rondleidingen die inzetten op veerkracht, kunst en emoties, rondleidingen rond herinneringen in het kader van het dementieproject. Voor de collectie ontwikkelden we Do It Yourself (DIY) mappen waarmee de leerkrachten zelf aan de slag kunnen gaan in het museum.

Voor de tentoonstelling Utopia ontwikkelde de dienst publieksbemiddeling nieuwe formats, zowel rondleidingen als workshops, waarin meer nog meer ingezet werd op het interactieve aspect, vb. jongeren uit secundaire onderwijs leren via een stellingspel nadenken over het thema Utopia.

Kleuteronderwijs

Naam rondleiding	Periode	Wie	Waar	Soort rondleiding	Aantal geboekte rondleidingen
Op stap met Mo	01-01-16 >< 31-12-16	1ste kleuterklas	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	32
Geluksvogels	01-01-16 >< 31-12-16	2de en 3de kleuterklas	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	39
Drakentocht KO	01-01-16 >< 31-12-16	3de kleuterklas	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	9
Sarah Morris - Streck je benen	01-01-16 >< 20-03-16	2de en 3de kleuterklas	Sarah Morris	Actieve rondleiding	15
DIY M Collectie	01-01-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de kleuterklas	Vaste Collectie	Geef je klas zelf een rondleiding	4
DIY M Schatkamer	01-09-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de kleuterklas	Vaste Collectie	Geef je klas zelf een rondleiding	1
Mijn opa is een boom	01-09-16 >< 31-12-16	3de kleuterklas	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	2
TOTAAL					102

Lager onderwijs

Drakentocht LO	01-01-16 >< 31-12-16	1ste graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	9
Bouw je eigen stad	01-01-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Workshop	24
DIY - M Collectie	01-01-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Geef je klas zelf een rondleiding	15

DIY - M Schatkamer	01-01-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Geef je klas zelf een rondleiding	8
Geluksvogels LO	01-01-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	130
Druk je stempel	20-10-16 >< 31-12-16	3de graad	Op zoek naar Utopia	Workshop	13
Ontdekkingsreis M-Schatkamer	01-09-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	2
Jij, tussen vele anderen	20-10-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	29
Middeleeuwen in M	01-01-16 >< 30-06-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	19
Vreemde Vogels	01-01-16 >< 30-06-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	17
Mijn opa is een boom	01-01-16 >< 31-12-16	2de en 3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	6
Wat is het	01-01-16 >< 31-12-16	1ste en 2de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	33
Kleur het bos van je dromen	01-01-16 >< 30-06-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	1
M-emories	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	6
Opwarmsessies Geluksvogels	01-01-16 >< 28-02-16	1ste, 2de en 3de graad	Vaste Collectie	Opwarmsessie	39
Sarah Morris - kleur, Lijn, Vorm	01-01-16 >< 20-03-16	1ste graad	Sarah Morris	Actieve rondleiding	9
Strek je benen	01-01-16 >< 20-03-16	1ste graad	Sarah Morris	Actieve rondleiding	10
Twisted Strings	24-06-16 >< 04-09-16	1ste, 2de en 3de graad	Cera Collectie/Katrien Vermeire	Workshop	1
TOTAAL					371

Secundair onderwijs

Gedeelde Schatten	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	4
Ik kom van ver	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	11
M-Code	01-01-16 >< 30-06-16	3de graad	Vaste Collectie	Museumspel	2
Op het dak van M	01-01-16 >< 30-06-16	2de en 3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	10
Over mijn lijf	01-01-16 >< 30-06-16	2de en 3de graad	Vaste Collectie	iPadspeel	6
Droombeelden	20-10-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	70
Bouwmeester vd toekomst	20-10-16 >< 31-12-16	1ste, 2de en 3de graad	Op zoek naar Utopia	Workshop	2
Verdwaald in je geheugen	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	7
De wereld van Sarah Morris	01-01-16 >< 20-03-16	1ste, 2de en 3de graad	Sarah Morris	Actieve rondleiding met iPad	11
Rijk der zinnen	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Zintuigelijke rondleiding	3

RemWind me	01-01-16 >< 30-06-16	3de graad	Vaste Collectie	Inleefrondleiding	1
Spiegelingen	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	3
Aglaia Konrad	10-06-16 >< 18-09-16	3de graad	Aglaia Konrad	Actieve rondleiding	5
Geluksvogels SO	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	1
Topstukken	01-01-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	1
Lieve Blancquaert	10-06-16 >< 31-12-16	3de graad	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	24
Utopia & Yto Barrada	20-10-16 >< 31-12-16	3de graad	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	3
Jij, tussen vele anderen	20-10-16 >< 31-12-16	1ste graad	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	5
TOTAAL					169

Hoger- en volwassenenonderwijs

Op het dak van M	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	3	
Remwind me	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	1	
Vorming dementie	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Inleefrondleiding	1	
Topstukken	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	14	
Workshop op maat	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	2	
Spiegelingen	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	2	
Lieve Blancquaert	10-06-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	23	
Druk je stempel	20-10-16 >< 31-12-16	Op zoek naar Utopia	Workshop	1	
Ik kom van ver	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Actieve rondleiding	7	
M in the mix	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie + expo's	Actieve rondleiding	1	
Utopia & Yto Barrada	20-10-16 >< 31-12-16	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	28	
Utopia & More	20-10-16 >< 31-12-16	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	1	
Verdwaald in je geheugen	01-01-16 >< 31-12-16	Vaste Collectie	Inleefrondleiding	1	
Sarah Morris	01-01-16 >< 20-03-16	Sarah Morris	Actieve rondleiding	3	
TOTAAL					88

Leraren in spe

Lerarendagen en vormingen

In 2016 organiseerde M vormingsdagen voor leraren in spe en voor studenten uit de zorgsector. Verder waren er ook een aantal co-creatieve projecten waar leerkrachten meewerkten aan een aanbod voor het onderwijs. Elke dinsdag versterkt een gedetacheerde leerkracht van Mater Dei het team om de brug te leggen tussen de school en het museum.

Vormingsdagen voor leraren in spe	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie en tijdelijke expo	Actieve vorming	110
Vormingsdagen voorzorgopleidingen	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie	Actieve vorming	22
Vorming geluksvogels Ziekenhuisschool	27.09.16	Op locatie	Actieve vorming	3
Samenwerking met leerkrachten voor ontwikkeling van lesmap en rondleiding Utopia	01-01-16 >< 31-12-16	Utopia	Ontwikkeling rondleiding	5
UCLL boxenproject: Conceptontwikkeling	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie	Ontwikkeling concept	20
Infomoment voor leerkrachten	01-01-16 >< 30-06-16	Vaste Collectie	Actieve vorming	25
Onderwijsevent voor onderwijsprofessionals	04.05.16	Vaste Collectie, tijdelijke tentoonstelling, tuin	Infomoment	500
Infomoment voor leerkrachten basiseducatie	29.06.16	Vaste Collectie	Actieve vorming	25
Infomoment voor leerkrachten Miniemeninstituut	06.10.16	Vaste Collectie	Actieve vorming	30
TOTAAL				740

Gezinsaanbod

M zet sterk in op gezinnen. De dienst publieksbemiddeling van M verzorgde doorheen het jaar een gezinsaanbod met allerlei speelse activiteiten voor groot en klein. In juni heropende de Museumspelstraat, een inspirerende familieplek, waarin op een laagdrempelige manier gezinnen met kinderen actief kunnen spelen en ontdekken. In juli organiseerde M samen met Huis van het Kind een dag voor gezinnen met baby's en peuters. Op zaterdag en zondag stonden er in de Museumspelstraat begeleiders klaar om samen met kinderen en ouders creatief aan de slag in de straat en in de tuin.

Vrijtijdsaanbod

Voor de individuele volwassen bezoekers ontwikkelde de publiekswerking van M, gedurende de voorbije jaren, een gevarieerd aanbod en dit zowel in de M-collectie als in de tijdelijke tentoonstellingen.

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende rondleidingen en activiteiten, ingedeeld in het permanente en het tijdelijke vrijtijdsaanbod.

Activiteiten

Mattheuspassie	25-03-2016	Vaste collectie	Concert	6
Combi Aglaia Konrad	14-07-2016	Aglaia Konrad	Rondleiding	11
Combi Aglaia Konrad	18-08-2016	Aglaia Konrad	Rondleiding	10
Combi Aglaia Konrad	15-09-2016	Aglaia Konrad	Rondleiding	7
Wintertijd - Lieve Blancquaert	08-12-2016	Vaste collectie	Rondleiding	13
TOTAAL				47

Rondleidingen

Naam activiteit/rondleiding	Periode dat het werd aangeboden	In vaste collectie of in welke tentoonstelling?	Soort rondleiding: workshop, actieve rondleiding...	Aantal rondleidingen
Hendrick De Clerck	11-02-16 >< 15-05-16	Hendrick De Clerck	Actieve rondleiding	24
Ik kom van ver	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Actieve rondleiding	13
Kunst versus Architectuur	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Actieve rondleiding	5
M in the Mix	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie /expo's	Actieve rondleiding	24
Rijk der Zinnen	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Zintuigelijke rondleiding	6
Spiegelingen	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Actieve rondleiding	5
Topstukken	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Actieve rondleiding	33
Vergeten naar buiten te komen	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Inleefrondleiding	33
Vorming Dementie	02-01-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Inleefrondleiding	8
RemWind Me	02-01-16 >< 30-06-16	Vaste collectie	Inleefrondleiding	11
Lieve Blancquaert	10-06-16 >< 31-12-16	Vaste collectie	Actieve rondleiding	55
Aglaia Konrad	10-06-16 >< 18-09-16	Aglaia Konrad	Actieve rondleiding	10
Twisted Strings	24-06-16 >< 04-09-16	Cera Collectie/Katrien Vermeire	Actieve rondleiding	1
Sarah Morris	02-01-16 >< 20-03-16	Sarah Morris	Actieve rondleiding	58
Utopia & Yto Barrada	20-10-16 >< 31-12-16	Op zoek naar Utopia	Actieve rondleiding	521
Eutopia	20-10-16 >< 31-12-16	Eutopia	Actieve rondleiding	3
Utopia & More	20-10-16 >< 31-12-16	Utopia & More	Actieve rondleiding	7
TOTAAL				817

C. OPENBARE BIBLIOTHEEK

Overzicht van de bibliotheekaccommodaties

Hoofdbibliotheek de Bib Leuven

Rijschoolstraat 4/0101 - 3000 Leuven

Tel 016 22 65 22

Fax 016 23 40 06

e-mail bibliotheek@leuven.be

website en catalogus <http://bib.leuven.be>

facebook www.facebook.com/debibleuven

twitter <http://twitter.com/debibleuven>

flickr www.flickr.com/debibleuven

instagram <https://www.instagram.com/bibtweebronnen>

Afdelingen: Afdeling Fictie
 Afdeling Non-Fictie
 Afdeling Muziek en Film
 Afdeling Young Adults
 Afdeling Jeugd
 Afdeling Kranten en tijdschriften
 Digilab

Bibliotheekfilialen

Filiaal Heverlee

Waversebaan 66 - 3001 Heverlee

Filiaal Kessel-Lo

Stadionlaan 4 - 3010 Kessel-Lo

Filiaal Wilsele

Aarschotsesteenweg 159 - 3012 Wilsele

Bibliobus

Stadionlaan 4 - 3010 Kessel-Lo

Speltheek voor kinderen en volwassenen met een handicap of ontwikkelingsstoornis en langdurig zieken

Stadionlaan 4 - 3010 Kessel-Lo

BESTUUR

Beleidsorgaan

Beheersvorm

Sinds 2014 is het beheer van zowel bibliotheek als cultuurcentrum geïntegreerd in één bestuursorgaan, namelijk de Raad van Bestuur van vzw 30CC, aangevuld met de vaste adviescommissie. De Algemene Vergadering bestaat uit vertegenwoordigers van de politieke fracties, vertegenwoordigers uit het middenveld en vijf deskundigen, waaronder twee deskundigen uit de bibliotheeksector: Jan Braeckman (directeur operationeel management Bibnet) en Geert Lievens (Streekgericht Bibliotheekbeleid Provincie Vlaams-Brabant).

In 2016 kwamen voor de bibliotheek volgende onderwerpen aan bod:

- 16/03: overzicht van het voorbije werkjaar in een terugblik en ook een vooruitblik naar acties in het nieuwe jaar
- 10/05: begroting en activiteiten in Bib en 30CC
- 7/11: voorstelling van het project 'De Bib van Morgen'

PERSONEEL

Invulling van de personeelsformatie op 31/12/2016*

Afdelingshoofd en diensthoofden: A: 4 VTE

Deskundigen: B: 12,75 VTE

Administratieve medewerkers / technisch medewerkers / werkplanner: C: 20.9 VTE

Projectmedewerkers: C: 2,5 VTE

Arbeiders aanbodbeheer: 3 VTE

Hulpverleners: bibliotheeklogistiekers: 4 VTE

Activa: 3,5 VTE

Startbanen: 0 VTE

Jobstudenten: 6 VTE

Vrijwilligers: 96 + 24 *Speltheek*

* De aangegeven aantallen staan voor voltijdse equivalenten en komen niet noodzakelijk overeen met de werkelijke bezetting.

WERKINGSRESULTATEN

Situering

De Bib Leuven biedt een zo groot mogelijk publiek een actuele en frisse collectie aan van gedrukte en audiovisuele materialen. Databanken zoals GoPress en het internationaal gerichte Pressreader vormen een surplus. Digitale en sociale media zetten hun opmars verder. De Bib heeft sinds 2016 een nieuwe website en een maandelijks nieuwsbrief. Ze neemt de coördinatie van het Leuvense platform voor de Digitale week op zich.

De Leuvense bibliotheek is een dynamische organisatie waarbij beleving, ontmoeting, verrassing en ontdekking geen holle woorden zijn. Leuven gaat al jaren uitgesproken voor een belevenisbibliotheek. De Bib netwerkt met talloze organisaties in Leuven en omgeving. Ook wordt er op intensieve wijze samengewerkt met 30CC en de stafdiensten van Directie Cultuur, waaronder het communicatieteam.

Via lezingen en een ruime waaier van activiteiten, expo's, toontafels en themacollecties wordt de collectie van de Bib telkens in nieuwe varianten voor elke geïnteresseerde gepresenteerd. De communicatie verloopt gestroomlijnd en de grafische vormgeving oogt creatief en professioneel.

De Bib richt zich niet alleen op het brede publiek en de fijnproever, maar ook op doelgroepen die de weg naar de bibliotheek minder gemakkelijk vinden. Senioren, mensen uit het tweedekansonderwijs en kansarmen krijgen extra aandacht. Kinderen blijven een hoofdrol spelen en via een eigentijdse aanpak worden de jongeren benaderd om te blijven deelnemen aan het bibliotheekverhaal. Last but not least wordt via de oprichting van een Taalpunt en welgekozen projecten aandacht geschonken aan anderstaligen die zich via de Nederlandse taal in de maatschappij willen integreren.

De fysieke bibliotheek

De uitleencollectie van de bibliotheek (hoofdbibliotheek, filialen en bibliobus) wordt inhoudelijk opgedeeld in informatieve en verhalende materialen, en dit zowel voor de jeugd als voor de volwassenen. Er zijn gedrukte materialen: boeken (romans en informatieve boeken) en audiovisuele materialen (cd's, dvd's, luisterboeken en games).

De hoofdbibliotheek heeft ook een belangrijke raadpleegfunctie. Deze wordt traditioneel gewaarborgd door nationale en internationale kranten, tijdschriften en gedrukte naslagwerken. De hoofdbib en filialen hebben samen 25 kranten- en 264 tijdschriftabonnementen lopen.

De collectie wordt door een regelmatige aan- en afvoer fris en up-to-date gehouden. Kwalitatieve en populaire materialen vullen elkaar aan. De lener kan suggesties voor aankoop doorgeven. Verder kiest de Bib voor een aanbod dat zich leent tot 'ontmoeting' en het opdoen van culturele ervaringen i.s.m. 30CC, het stimuleren van leesbevordering, informatiegeletterdheid, mediawijsheid en cultuureducatie. De klantgerichte benadering van collectievorming is gebaseerd op een doorgedreven analyse van uitleencijfers, gebruikscijfers en veelgevraagde reservaties in combinatie met de visie die in de bibliotheekmissie vervat zit.

Af en toe worden speciale kleinere afdelingen gecreëerd, met een specifieke invalshoek. Zo werd in 2014 in de afdeling Non-fictie een lokaal gerichte Leuven-collectie samengesteld. Deze collectie biedt permanent een 200-tal non-fictiematerialen aan. Ze wordt wekelijks aangevuld met een tijdelijke opstelling van romans, cd's en dvd's die aansluiten bij de (Leuvense) actualiteit. Voor Leuveners erft goed kan de lezer terecht in het stadsarchief in Tweebronnen en het rijksarchief in de Vaartstraat.

In 2015 maakte de Bib Leuven werk van de afsplitsing en samenstelling van een systematisch geordende en aantrekkelijk gepresenteerde Taalpuntcollectie (zie verder 'Taalpunt').

In 2013 startten de hoofdbib en filialen in de afdeling Non-fictie volwassenen met de omzetting van het SISO-systeem naar het gebruiksvriendelijker en intuïtiever ordeningssysteem ZIZO (Zonder Inspanning ZOeken). Deze operatie werd uiteindelijk in 2016 afgerond met de omzetting van de non-fictie collecties van Heverlee en Wilsele.

Het budget voor de aankoop van collecties in 2016 bedroeg 328.500 euro.

De digitale bibliotheek

De digitale pijler wint aan belang ondanks de voorlopige stopzetting van een op Vlaams niveau gelanceerd e-boekenproject, dat niet echt een succes kon worden genoemd. Toch werden er eind 2016 een aantal e-boeken aangekocht evenals enkele e-readers. Deze zijn in eerste instantie bestemd voor gebruik tijdens een project 'Digitale leesclub', met kwetsbare jongeren. Daarna zullen ze ook ingezet worden voor een ruimer publiek.

Gopress voorziet digitale databanken met Vlaamse kranten, in 2015 uitgebreid met Gopresskiosk.

De in 2014 gelanceerde databank Pressreader biedt online toegang tot circa 4000 kranten en tijdschriften uit 100 landen en in 60 talen. Pressreader kan door iedereen gebruikt worden, ook zonder lid van de bibliotheek te zijn. Op de Pressreader-PC in de bib kunnen kranten en artikels geraadpleegd en gedownload worden. Maar de gebruiker kan ook via de installatie van een app inloggen en op het

eigen mobiel toestel lezen. Hij/zij heeft dan telkens zeven dagen lang beschikking over de volledige databank om kranten en artikels te lezen en te downloaden. Niet alleen de krant van de dag kan worden geraadpleegd, het archief gaat tot 90 dagen terug. Via de aanmaak van een persoonlijk profiel kan hij/zij PressReader op meerdere toestellen consulteren en gebruik maken van tal van interessante digitale tools.

Voor de kinderen zijn er Fundels, waarvan het aanbod in 2014 digitaal werd uitgebreid. De Fundels kunnen sindsdien ook gedownload worden via een speciale app, gekoppeld aan 'Mijn bibliotheek'.

Ook via de website en 'Mijn bibliotheek' biedt de Bib steeds meer digitale en metacontent aan.

Het budget voor de aankoop van digitale collecties in 2016 bedroeg 35.000 euro.

Digilab en internet

Digilab is een aparte internetruimte waar tien pc's ter beschikking staan. Het publiek kan er gratis een uur lang surfen, e-mailen, een cv opmaken, enz. Alternatieven zijn de vier internetpc's in de afdeling Fictie waar volwassenen voor 15' terecht kunnen en de vier internetpc's in de Kinderafdeling waar kinderen iets kunnen opzoeken of een spelletje spelen.

Niet alleen in Tweebronnen, maar ook in de filialen van Kessel-Lo, Heverlee en Wilsele kan iedereen gratis surfen op vaste internet-PC's. Dat kan eveneens draadloos via laptop, tablet of smartphone, zonder het invoeren van een code.

OPAC's en databanken

Op de 30 compacte OPAC's, verdeeld over de hoofdbib en de filialen, wordt niet gesurft. Op deze pc's wordt enkel toegang verleend tot een aantal bibgerelateerde databanken. Dit zijn de catalogus van de Bib Leuven, de Open Vlacc catalogus, de GoPress-databank, de Biblion-databanken (literaire databanken met o.a. tienduizenden boekbesprekingen) en de databank Uit in Vlaanderen (workshops, evenementen, expo's in de buurt).

Het op Vlaams niveau geïmplementeerde systeem 'Mijn Bibliotheek' maakt het mogelijk om online uitleningen te beheren, werken te verlengen en reservaties te plaatsen.

De persartikels van GoPress Archief zijn niet enkel in de bib of in de school opzoekbaar via de catalogus, maar kunnen ook via geregistreerde leden van 'Mijn Bibliotheek' van thuis uit gratis geraadpleegd worden. In 2016 werden er thuis, via de bib of op school 26.952 opzoekingen gedaan naar persartikels, rechtstreeks in Gopress.

In 2016 werden er via Pressreader 4998 consultaties uit 1034 verschillende kranten gedaan.

Bibliotheeknetwerk

Het bibliotheeknetwerk omvat de hoofdbibliotheek, de filialen, de bibliobus, de spelothek en de servicepunten. Overal kan de gebruiker materialen binnen brengen, ongeacht waar ze werden ontleend. Hij of zij kan ook vanuit elke vestiging materialen opvragen en dit in een vestiging naar keuze laten leveren.

Aangroei van de collecties

	2014	2015	2016
Nieuwe aanwinsten	22.369	26.704	24.148
Gedrukte werken	16.879	18.120	19.411
Audiovisuele materialen	5.490	8.584	4.737
Afvoer	17.458	25.077	19.798
Gedrukte werken	15.090	18.561	16.909
Audiovisuele materialen	2.368	6.516	2.889
Totaal bezit	269.620	270.505	275.530
Gedrukte werken	206.807	206.892	212.620
Audiovisuele materialen	62.813	63.613	62.910

De gebruiker heeft in de leesafdeling ook nog de mogelijkheid om 264 tijdschriftenabonnementen en 25 kranten (binnen- en buitenland) te raadplegen. En er is het digitale aanbod met de databanken van Gopress en Pressreader.

Budget aankoop	2014	2015	2016
Fysieke collectie	334.000 euro	330.500 euro	328.500 euro
Digitale collectie	35.000 euro	35.000 euro	35.000 euro
TOTAAL	369.000 euro	365.500 euro	363.500 euro

Ingeschreven leners

	2014	2015	2016
Totaal aantal leners	25.489	27.464	27.175
Leners in werkgebied (Groot-Leuven)	16.170	17.246	17.427
Leners buiten werkgebied	8.551	9.522	9.184
Niet-individuele leners*	768	696	564
Leners tot en met 18 j.	7.919	8.144	8.396
Leners vanaf 19 j.	16.802	18.624	18.215

* Het begrip 'niet-individuele lener' heeft betrekking op leerkrachten, verenigingen en andere instanties die omwille van hun speciale statuut een lenerskaart krijgen die niet valt onder te brengen bij de gewone lenerskaarten die individueel zijn.

	2014	2015	2016
Totaal aantal uitleningen	1.187.645	1.140.459	1.122.876
Gedrukte werken	968.281	924.854	939.759
Audiovisuele materialen	219.364	215.605	183.117

Bezoek hoofdbibliotheek in Tweebronnen*	2014	2015	2016
Ingaand	354.655	423.423	412.557
Uitgaand	339.619	430.798	421.926

* Elk bezoek wordt geregistreerd bij het binnenkomen en buitengaan via een van de drie beveiligde poorten. Er zijn er twee op het gelijkvloers en één in de afdeling Fictie een verdieping hoger. Migratiebewegingen van o.m. personeel en bezoekers via dienstingangen en -uitgangen verklaren het verschil tussen het aantal in- en uitgaande bezoeken.

Filialen en bibliobus

De Bib Leuven onderhoudt drie laagdrempelige en goed te bereiken wijkbibliotheken. De bibliobus verzorgt een uitgebreide scholen- en wijkwerking en samen met de Hulpgevangenis en Leuven Centraal presenteert de Bib een kleine bibliotheek aan gedetineerden.

De jeugd nam in elk filiaal deel aan de jeugdboekenweek (thema 'Weg van de stad') en aan het leesbevorderingsproject Bibliot. In het kader van Alfapret kwam er gedurende de maanden oktober tot en mei in elk filiaal een senior aan kinderen van 3 tot 6 jaar voorlezen.

Van 14 september t.e.m. 5 oktober werd de 100ste verjaardag van Roald Dahl gevierd, zowel in de hoofdbib als in de filialen. Elke woensdag ging er een kookworkshop en een filmvoorstelling door. Op 14 september in Wilsele, op 21 september in Kessel-lo, op 28 september in Heverlee en op 5 oktober in

Leuven. De deelnemers van de workshop bakten een GVR-cake naar een recept uit het Roald Dahlkookboek en er werden drankjes uit dat zelfde kookboek geserveerd. Nadien was er een vertoning van een film, gebaseerd op een Roald Dahlboek. Vanaf 14 september werden er vijf gouden tickets in vijf verschillende boeken verstoppt (één per filiaal en één in de bibliobus). De gelukkige vindsters konden hun ticket voor twee boeken van Roald Dahl inruilen.

Op zaterdag 3 september ging er in alle filialen een kaftmarathon door. Kinderen konden zelf hun boeken komen kaften, met de hulp van enkele vrijwilligers. De bib zorgde voor vrolijk kaftpapier, ontworpen door Emma Thyssen. Voorts was er bruin kaftpapier dat ze zelf konden versieren met stempels en stiften. Drie van deze stempels werden eveneens door Emma Thyssen ontworpen, en ook nog eens twee soorten etiketten.

Kessel-Lo

Maandelijks vertrekt een wisselcollectie van grote letterboeken, dvd's en klassiekers naar het lokale dienstencentrum. De Davidsfonds leesgroep komt tijdens de maanden september tot juni samen in de lokalen van het filiaal.

Wigwam, een organisatie uit Kessel-Lo, organiseert inclusieve kinderopvang, spel en ontmoeting en preventieve gezinsondersteuning voor kwetsbare en/of kansarme gezinnen. Gezinnen die weinig vertrouwd zijn met een bibliotheek brengen een bezoek aan het filiaal, maken kennis met boeken en de mogelijkheid deze uit te lenen. In april ging er een crèchebezoek door in het wijkfiliaal.

Met uitzondering van juli en augustus zijn er maandelijks klasbezoeken van de twee eerstegraadsklassen van Mozaïek, de drie tweedegraadsklassen van De Zonnebloem en twee derdegraadsklassen van De Regenboog.

Tijdens de jeugdboekenweek in maart kwamen er klassen van school Ter Beuke het spel 'Stapel op Boeken' spelen. In november was er de theatervoorstelling 'Verloren' van de Kopergieterij, in het kader van de Rode Hond.

Traditiegetrouw werden een hele reeks themastands opgebouwd. De meeste stands bestonden uit een mix voor volwassenen en jeugd, zoals rond Gedichtendag, Valentijn, Pasen, zomer, herfst en winter, vakantie, reizen, Halloween en Kerstmis. Louter voor de jeugd waren stands n.a.v. Bibliot, de Jeugdboekenweek, Zomer van de vlieg, voorleesweek, Sinterklaas en de 'Panamarenko-code', een speelgoedstand van de naschoolse opvang Casablanca. Specifiek voor volwassenen waren er stands rond tuinieren, detectives en aanraders.

Heverlee

Het filiaal werkt samen met de scholen De Klare Bron, Sint-Lambertusschool en Woudlucht. In 2016 gingen er 224 bezoeken door van 26 klassen. Er werden zoals elk jaar themakisten ter beschikking gesteld.

Het filiaal gaf vijf introductiebezoeken voor 105 kinderen in hun eerste leerjaar aan het Heilig Hartinstituut. De jeugd nam met 174 leerlingen van 10 klassen deel aan de jaarlijkse jeugdboekenweek (thema 'Weg van de stad') en aan het leesbevorderingsproject Bibliot.

Het voorleesproject Alfapret bereikte 130 kleuters tijdens 12 voorleessessies. 103 kinderen deden mee aan acht knutselwoensdagen.

Er waren 10 themastands voor de jeugd, o.a. over de Kinder- en Jeugdboekenjury, Roald Dahl en Astrid Lindgren. Voor de volwassenen waren er 18 themastands rond o.a. de beste boeken van 2016, Alessandro Baricco, waargebeurde verhalen en Utopia.

Het buurtfeest, georganiseerd i.s.m. de studenten landbouwkring, buurtbewoners en de bibliobus, vond plaats op 30 april. Illustratrice Marjolein Pottie gaf een auteurslezing en tekenworkshop (20 kinderen) en de bibliobus organiseerde rond deze auteur een boekenzoektocht (27 kinderen).

Witsele

Vier keer per jaar levert het filiaal boeken aan het lokale dienstencentrum Ter Putkapelle en de bewoners van het rusthuis in Witsele. Femma Witsele-Putkapel maakt minstens zesmaal per jaar op donderdagavond gebruik van de bibliotheek. En een klas van de Krullebaar't brengt wekelijks een bezoek aan het filiaal.

De filiaalmedewerkers maken regelmatig presentaties met boeken uit de collectie. Voor de jeugd werd o.a. gewerkt rond Alfapret, de Jeugdboekenweek, Pasen, Bibliot-top tien, buitenspeeldag, Halloween en Sinterklaas. Voor de jongeren was er aandacht voor de Gedichtendag, de Week tegen het pesten en het overlijden van Louise Rennison.

Voor de volwassenen waren er toontafels rond 'Waarom? Daarom!', Slowbook Festival, Saint-Amour - Valentijn, lenteschoonmaak, recycling in huis, tuinieren, Klimaatweek, Week van de Opvoeding, EK-voetbal, dag van de Yoga, Digitale Week, 'Dit is Belgisch', hartverwarmende boeken, Utopia, bouwen en verbouwen en rond feesten zoals Halloween, Sinterklaas en Kerstmis. Qua literatuur waren er het in

memoriam van Umberto Eco en een tafel rond de Europese literatuurprijs. De Cambio-stand had als thema 'literaire city-trips'.

Het jaar werd afgesloten met de voorleessessie 'Kerst in de witte wijk', gebracht door Jonna.

Bibliobus

Aan negen verschillende halteplaatsen brengt de bibliobus voor kinderen en volwassenen een wisselende collectie van boeken, strips, cd's, dvd's en tijdschriften mee. Omdat de bus een uitgebreide scholenwerking verzorgt en in de wijken vooral kinderen bereikt, is het aanbod sterk op kinderen toegespitst. Voor volwassenen is er een keuze van goed lopende romans en een kleine selectie van tijdschriften. Online kan uit het gehele aanbod van het Leuvense netwerk gereserveerd worden.

Ter gelegenheid van de Jeugdboekenweek werd de bibliobus versierd en kwamen de auteurs An Melis en Kristina Ruell voorlezen. In mei was er de presentatie van de Bibliot-top tien en deed de bus mee aan het buurtfeest in Heverlee met o.m. het boekenspel rond Marjolein Pottie. In oktober werd het nieuwe Bibliot-project opgestart en tijdens de verwendag werd er op de bibliobus voorgelezen. Eind november en eind december werd de rijdende bibliotheek in een sinterklaas- en kerstsfeertje ondergedompeld. Er waren regelmatig presentaties op flatscreen.

Aantal uitleningen op bibliobus	2016
Scholenwerking	47.834
St.Hadrianusstraat Wijkmaal	2.830
Egenhoven Heverlee	1.623
Terbank Heverlee	2.122
Spaanse Kroon Korbeek-Lo	2.021
Matadi Heverlee	2.171
Schorenhof Wilsele	1.696
Kesseldal Kessel-Lo	892
Vredesplein Kessel-Lo	1.500
Ymeria Wijkmaal	7.572
TOTAAL	70.261

De scholenwerking bereikte 192 klassen van de lagere school en 86 kleuterklassen. In totaal 26 scholen. Er werd ook nog eens aan 15 peultuinen uitgeleend.

Belevenisbibliotheek

In 2010 werd de bibliotheek grondig hertekend, zowel qua ruimte als qua werking. Al experimenterend kreeg de belevenisbibliotheek doorheen de jaren echt vorm en inhoud. De Bib Leuven werkt nauw samen met 30CC voor het organiseren van evenementen en culturele activiteiten zoals Rode Hond, Inktvis, Muzette en het in de steigers staande project 'Leuven Leest'. Ook met vele andere partners in en rond Leuven is een vruchtbare alchemie ontstaan zodat Tweebronnen nu een huis is waar op kleinere en grotere schaal allerlei interessante dingen rond cultuur worden gecreëerd. Ontdekken en beleven, verpozen en ontmoeten en dat in een prikkelende omgeving, dat wil de Bib Leuven met steeds weer nieuwe projecten aanbieden.

De bibliotheek haakt in op de laatste trends, zowel qua presentatie van materialen, toontafels en tentoonstellingen, als qua digitale en sociale media. De Bib komt klantgericht uit de hoek, met de vinger aan de pols. Er is oog voor detail, gastvrijheid en persoonlijke aandacht. De klant is koning.

De laatste jaren krijgt het concept belevenisbibliotheek ook in de filialen gestalte. De Bib treedt in wisselwerking met de onmiddellijke omgeving en wil haar rol spelen als ankerplek in de lokale gemeenschap.

Communicatie

Het C-team verzorgt de communicatie voor de stedelijke culturele instellingen die onder directie cultuur van de stad Leuven vallen. De communicatie voor de Bib Leuven wordt uitgewerkt in overleg met de bibliotheek en andere partners.

Traditiegetrouw was er aandacht voor projecten als Inktvis, Bibliotheekweek en de Digitale week en het brede gamma van presentaties, lezingen, expo's en andere activiteiten georganiseerd door de

bibliotheek. Daarnaast werden ook communicatie-instrumenten ontwikkeld inzake signalisatie, reglement en praktische info.

De communicatie bestaat uit een mix van online en offline communicatie. Online vormt de vernieuwde website bib.leuven.be een belangrijke bron van informatie over activiteiten in de bib, nieuwe aanwinsten en andere nuttige tips. De zichtbaarheid wordt nog vergroot door een intensief gebruik van Facebook en Instagram.

Nieuw in 2016 was de start van de nieuwsbrief. Aan alle leden boven 18 jaar werd gevraagd of ze geïnteresseerd waren in zo'n digitale brief. 565 reageerden positief op de eerste oproep, na 6 nummers zijn er reeds 2800 abonnees. De nieuwsbrief informeert maandelijks over activiteiten in de bib, de collectie, de bib zelf en nieuws uit de sector.

Op de website van de stad (www.leuven.be/bibliotheek) vindt men de statische info over de bib zoals het reglement, openingsuren en sluitingsdagen.

Offline communicatie wordt gevoerd door middel van flyers, affiches en brochures, naargelang de noden van het project. Indien aangewezen wordt ook de pers uitgenodigd.

Het C-team is voor de uitrol van communicatie voor de bibliotheek budgettair afhankelijk van de begroting van de bibliotheek.

ONTHAAL EN INFOBEMIDDELING

Onthaalbalie

Enkele jaren lang konden de bezoekers van de bibliotheek en het cultuurcentrum 30CC terecht aan een en dezelfde balie in Tweebronnen. Enerzijds voor vragen i.v.m. de bibliotheek, anderzijds voor de ticketverkoop van 30CC.

In 2016 werd er voor geopteerd om de onthaal- en ticketbalie weer uit elkaar te halen. De administratie en de ticketverkoop voor 30CC verhuisde naar het voormalige VRT-radiolokaal op het gelijkvloers van het Tweebronnen gebouw. Ook het personeel werd opgesplitst. De medewerkers van 30CC die voor de ticketing garant staan, kreeg een eigen diensthoofd.

In de bibliotheek kan de bezoeker aan de onthaalbalie terecht voor praktische wegwijsinformatie in de bib, en voor alles i.v.m. ledenadministratie en klachtenbehandeling. Voor meer gespecialiseerde inhoudelijke vragen over de collectie wordt er doorverwezen naar een van de drie infopunten in de bibliotheek.

Infopunten

In de afdelingen Fictie, Non-Fictie en Jeugd bevinden zich infopunten. De klant krijgt er professionele informatie en begeleiding. Routineuze handelingen als het verlengen van een bibliotheekkaart, of assistentie bij het fotokopieerapparaat gebeuren hier ook. Evenals het plaatsen van een reservatie of aanvraag voor Interbibliothecair leenverkeer. Aan het infopunt jeugd worden bovendien klassen ontvangen door medewerkers die vertrouwd zijn met het jonge publiek en een nog meer intensieve hulp kunnen verlenen.

In 2016 werd een klein proefproject gelanceerd. Een wandelende informatiemedewerker met catalogus op een iPad doorkruiste de verschillende afdelingen en peilde interactief naar potentiële vragen en wensen van de klant.

Rondleidingen

De Bib biedt verschillende soorten bibliotheekintroducties aan, op maat van de klant. Zo organiseert ze rondleidingen voor secundair onderwijs, hoger onderwijs, volwassenenonderwijs, tweedekansonderwijs, inburgeringstrajecten, senioren, personen met beperkte mogelijkheden, verenigingen en bibliotheken.

Vrijwilligers geven interactieve rondleidingen aan kortgeschoolden en anderstaligen.

Voorts zijn er introductiebezoeken aan secundaire scholen waarin enerzijds praktische informatie wordt verstrekt en anderzijds de jongeren worden wegwijs gemaakt in de wereld van de media. Andere docenten komen ter plaatse met hun klas lesgeven of laten hun leerlingen eigen opdrachten in de bibliotheek uitvoeren. De Bib Leuven ondersteunt deze leerkrachten met handleidingen en informatie over de bib en vooral de digitale toepassingen.

In 2016 werden er op verzoek in totaal 46 begeleidde rondleidingen gegeven aan 709 deelnemers en 48 secundaire scholen brachten een begeleid bezoek. De eerste graad maakte kennis met de mogelijkheden van de volwassenenbibliotheek. De focus voor de tweede graad lag op het ontdekken van de materialen die het meest aansluiten bij hun richting. Voor de laatstejaars is het belangrijk dat ze zich leren informeren en documenteren en dat ze databanken kunnen gebruiken.

Naast de rondleidingen tijdens de tentoonstelling 'Overall Taal' ontdekten nieuwkomers en studenten NT2 in de collectie van de bib in Tweebronnen de mogelijkheden om Nederlands te leren. Zij kregen

een rondleiding op maat, volgens scholingsgraad, taalniveau en eigen belangstelling. Voor velen was het een eerste kennismaking met de belevenisbibliotheek. Vier groepen docenten, toeleiders NT2 en bibliotheekmedewerkers en collega's van andere stadsdiensten ontdekten ook het Taalpunt Nederlands.

De voorbereidingen voor de expo 'Overal Taal' gingen van start in juni 2015. Deze expo werd georganiseerd in samenwerking met het Huis van het Nederlands, de Dienst Diversiteit en met ondersteuning van de dienst Onderwijs. Acht vrijwilligers kregen een opleiding voor het gidsen van groepen tijdens de expo en ook vorming etnocommunicatie. Het project kreeg een subsidie van 1.550 euro toegekend.

Interbibliothecair leenverkeer

Werken die niet (meer) tot de collectie van de Bib Leuven behoren, kunnen vanuit Vlaamse openbare bibliotheken en een aantal andere instellingen worden opgevraagd. Dit interbibliothecair leenverkeer verloopt ook omgekeerd. Andere instellingen putten uit de collectie van de Bib Leuven om hun klanten aan een materiaal te helpen dat ze in de eigen organisatie niet vinden.

	2014	2015	2016
Aangevraagde materialen	1.577	1.434	1.323
Gehonoreerde aanvragen	1.341	1.255	1.147
Ontvangen aanvragen	2.753	2.615	2.122
Geleverde aanvragen	1.621	1.614	1.269

Reservaties

Werken die uitgeleend zijn of niet (meteen) beschikbaar voor de lener in de hoofdbibliotheek of in een van de filialen, kunnen vanuit elke vestiging van het netwerk tegen een kleine kost van 0.90 euro gereserveerd worden en afgehaald.

	2014	2015	2016
Reservaties*	39.570	40.713	38.860

* De cijfers zijn deze voor de reservaties die via <https://mijn.bibliotheek.be> geplaatst werden.

DOELGROEPEN

Jeugdwerking

Scholenwerking

De Bib Leuven wil de samenwerking tussen school en bibliotheek bevorderen, het gebruik van boeken in de klas stimuleren en kinderen informatie leren opzoeken en terugvinden, zowel digitaal als via gedrukte media. Er wordt gemikt op peutertuinen, kleuterklassen en de lagere school.

De scholenwerking omvat introductiebezoeken, uitleensessies en activiteiten. Alle scholen die deelnemen aan de scholenwerking schrijven zich via de site www.schoolmetcultuur.be in. Op deze site kan zowel het aanbod worden geraadpleegd als het scholenaanbod van 30CC en Museum M.

Top Tien van Bibliot

Jaarlijks organiseert de Bib Leuven een leesbevorderingsproject onder de naam 'de Top Tien van Bibliot'. Kinderen van de 2de en 3de graad lager onderwijs kiezen samen uit de kinderboekenproductie van het voorbije jaar hun favoriete top tien. Kinderen van 35 klassen lazen samen 6.095 boeken. 735 leerlingen konden genieten van het slotfeest van Bibliot in de Schouwburg.

Jeugdboekenweek

De nationaal georganiseerde Jeugdboekenweek wordt telkens in de scholenwerking ingepast. In 2016 was het thema 'Weg van de stad'. De bibliotheek ontving in totaal 54 klassen: 1071 leerlingen namen deel aan de activiteiten.

Auteurslezingen

Reine De Pelseneer en Riet Wille lieten de beginnende lezers kennismaken met hun boeken en gaven een lezing voor de eerste graad. Joke Van Leeuwen en Berti Persoons dompelden de leerlingen van de tweede graad in een literair bad. Verhalen, versjes en illustraties kwamen ruim aan bod. In het kader van Gedichtendag bracht Jan Van Coillie voor kinderen twee workshops 'De keuken van de dichter'. Reina Ollivier vertelde over haar expedities naar de polen met Dixie Dansercoer en hoe die verwerkt worden in haar nieuwe boekenreeks voor de derde graad. In het kader van de voorleesweek bracht Mia Verbeelen als een rasechte verstelster verschillende volksverhalen voor de tweede graad.

ACTIVITEITEN BUITEN DE SCHOOL

Rode Hond

Dit is een cultureel gezinsfestival. Het wordt tijdens de herfstvakantie georganiseerd door de Bib, 30CC, Cinema Zed, Mooss en Artforum. Woordkunstenaar Carmien Michels en illustrator Wide Vercnocke lieten de kinderen nadenken over de weg tussen Museum M en de Bib: letterlijk en figuurlijk. Ook in het filiaal van Kessel-Lo was Rode Hond te gast met de locatievoorstelling 'Verloren' van de Kopergietery. In het portrettenkabinet dat in Tweebronnen werd opgesteld, lieten ouders hun portret schilderen door hun kinderen. Verder waren er optredens van Mattias De Leeuw, Kim Crabeels, Emma Thyssen, Katelijne Billet, Siska Goeminne, Merel Eyckerman, Stefan Boonen en Marja Meijer. In totaal namen gedurende de hele week ongeveer 1000 kinderen en ouders deel aan de activiteiten.

Jeugdboekenweek: Weg van de stad

Het literair familiefestival Inktvis was aan haar zesde editie toe. De Bib organiseerde dit feest samen met Artforum en Jeugdcentrum Vleugel F. Schrijvers en illustratoren, acteurs en actrices brachten die dag een ode aan de stad Leuven! Rosemarie De Vos vertelde en illustreerde live, en nadien mochten de kinderen zelf nog even aan de slag. Siska Goeminne vertelde uit haar nieuwe boek 'Zie jij mij'. Leo Timmers liet de stad opleven met zijn verhaal 'Garage Gust'. Tussendoor konden kinderen op het stadsplan van Leuven hun Utopia bouwen onder leiding van de animatoren van de jeugddienst. De soundscape van Adriaan Swerts bracht de kinderen in de juiste stemming voor het lezen van een 'stadsboek' of het lezen van een 'natuurboek'. Voor de allerkleinsten waren er de Alfapret voorleessessies met kamishibaiverhalen. Kinderen van 4 tot 12 jaar en ook volwassenen kwamen aan hun trekken.

Alfapret

Alfapret is een succesvol voorleesproject dat intussen een ploeg van meer dan 40 vrijwilligers telt, voornamelijk senioren. De samenwerking met verschillende buurtcentra werd verder gezet: de vrijwilligers lazen voor in de Kettekeet, Schorenhof en in Hoogland. De voorleessessies in de hoofdbib en de filialen Heverlee, Kessel-Lo en Wilsle werden nog steeds erg gesmaakt. De voorleessessies werden dit jaar ook in de andere filialen een paar keer uitgebreid met een knutselmoment. De Bib werkt tevens samen met de Leuvense scholen Sint-Jan, Ter Beuke, Mater-Dei en De Speelkriebel. De vrijwilligers lezen daar wekelijks of om de veertien dagen voor aan kinderen van de tweede kleuterklas met een taalachterstand.

Zomer van de vlieg

Het thema dit jaar was 'Zien'. Er waren speurtochten voor de kleuters en de kinderen van de lagere school. Kinderen vanaf 3 jaar werden aangespoord om mee te doen aan de speuracties van Vlieg. Zowel in de kinderbib als in het filiaal van Kessel-Lo gingen de kleintjes op zoek naar de cijfercode om de schatkist van Vlieg te openen. Op die manier ontdekten kinderen in de zomervakantie op een speelse manier de hoofdbibliotheek of een van de filialen. Tijdens de eerste veertien dagen van de vakantie konden kleuters en kinderen tot 9 jaar in Tweebronnen ook terecht voor een kampwerking rond Koning Kevin. Op deze manier zagen 70 kinderen de bib vanuit een heel andere invalshoek.

Knutselen op woensdagnamiddag

In samenwerking met jeugdcentrum Vleugel F komen er twee animatoren naar de kinderbib om één keer per maand, behalve in de zomervakantie, met de kinderen te knutselen: maskers, kermismolens en sneeuwmantjes komen tot leven met verf, karton en andere materialen.

Jongerenwerking

In 2013 werkte de Bib Leuven een nieuw concept uit voor een jongerenhoek. De boekencollectie Young Adults kreeg een aparte plek bij de afdeling Muziek en Film. Er werd een podium geplaatst. Gordijnen zorgden ervoor dat de ruimte bijna volledig kan worden verduisterd. Zo werd ze geschikt voor

activiteiten zoals (akoestische) concertjes en lezingen. Zeteltjes die in 2014 met breisels werden overtrokken, waren in 2016 toe aan een tweede opknapbeurt.

De patio grenzend aan de jongerenhoek werd in het voorjaar van 2016 verfraaid door een aantal enthousiaste jongeren. Geïnspireerd door de guerrillatuin die de Klimaatambassadeurs van mijnLeuven in 2015 in één nacht bouwden op het Martelarenplein, wilden deze jongeren op één dag een gezellige oase van rust creëren op de kale patio. Het project werd 'De Verovering' gedoopt en ontstond in zeer nauwe samenwerking met mijnLeuven en de groendienst. Zo kregen de jongeren een eigen gezellig plekje, waar het 's zomers aangenaam vertoeven is.

In de krokusvakantie organiseerde de Bib in samenwerking met de dienst Sociale Zaken (Onderwijs) de eerste editie van de #TAALweek, een initiatief om taalzwakkere jongeren ook tijdens de schoolvakantie het Nederlands te laten oefenen in een vrijetijdscontext. Met Link in de Kabel en Urban Woorden werden de hele week verschillende 'digi-talige' workshops georganiseerd voor jongeren van 12 tot 16 jaar. Aan het begin van de week gingen de workshops op de school door, om zo de drempel voor de vaak anderstalige jongeren te verlagen. Aan het einde van de week werden er workshops in de Bib georganiseerd en vond er voor alle geïnteresseerden ook een toonmoment met de resultaten plaats.

Ook in 2016 vielen er in de jongerenhoek twee kleine expo's te bewonderen: de overzichtsexpo van 5 jaar mijnLeuven tijdens de zomervakantie en een expo van Link in de Kabel rond 'digital storytelling', met enkele Leuvense jongeren.

Tenslotte waren er een 10-tal toontafels: rond literatuurprijzen (Dioraphte Literatuur Prijs, Inktaap), schrijfwedstrijden (Write now!), populaire boeken, themagebonden tafels, culturele activiteiten in Leuven, enz. Nieuw in 2016 was de samenwerking met de nabijgelegen school Don Bosco Groenveld, waarbij de leerlingen van het 4de jaar beroepsonderwijs publiciteit- en etalage voor de bib een thematafel ontwierpen en installeerden rond een boek dat ze gelezen hadden. Een geslaagd leesbevorderingsproject voor een moeilijke doelgroep met zichtbaar resultaat in de bibliotheekruimte.

Muzette

Ook in 2016 namen een groot aantal Leuvense scholen deel aan Muzette, een kunsteducatief festival voor leerlingen van het eerste jaar secundair onderwijs, dat kadert in een tweejarig cultuurtraject 'Muze + MUZEtte'. Voor Muzette werkt de Bib samen met Artforum, 30CC, Museum M en UC Leuven-Limburg. De afgelopen editie kon opnieuw rekenen op een 600-tal jongeren, die de bib leerden kennen op een verfrissende en enthousiasmerende manier.

Blokgenot

'Blokgenot' is een term die verwijst naar de blokperiodes in januari en mei-juni, wanneer de Bib iets extra's doet voor de studenten Hoger Onderwijs. Zo vinden de studenten al negen jaar lang de weg naar de foyer, waar een 30-tal extra studieplekken worden voorzien. Zien leren doet leren, luidt het motto. De studenten kunnen zich beter concentreren in een ruimte waar sociale controle ervoor zorgt dat het er voldoende stil en rustig is. Ook het aanbieden van gratis drinkwater wordt erg gesmaakt. Voorts wordt verwezen naar de ontspanningsmogelijkheden die de Bib hen biedt. Elke dag vanaf 9 uur tot een half uur voor sluitingstijd zijn de studenten welkom in deze stille ruimte.

Traditiegetrouw staan in de bib eveneens tafels waar deze doelgroep kan studeren. De laatste jaren ontdekten ook meer en meer scholieren van het middelbaar onderwijs deze plekken, zowel om te studeren als om te verpozen.

Studieplekken

Studenten van het Hoger Onderwijs en Leuvense scholieren vinden al een tijd lang hun weg naar de Bib om te studeren. Tijdens de afgelopen jaren kon dit wel eens tot overlast leiden door de grote aantallen leerlingen en studenten die overal in de bibliotheek verspreid zaten. Als oplossing werd gekozen om in te zetten op een reeks duidelijke afspraken onder de noemer 'Studieplekken'. Dit systeem wordt telkens geactiveerd tijdens de examenmomenten van de middelbare scholen en staat dus los van 'Blokgenot', dat zich exclusief op studenten Hoger Onderwijs richt.

Werkwijze

De bibliotheek wordt ingedeeld in zones met beperking van de studieplekken: 66 vaste genummerde studieplekken (24 op het gelijkvloers en 42 op de bovenverdieping). De leerlingen melden zich aan bij de infobalie fictie of non-fictie en krijgen in ruil voor hun leerlingenkaart een genummerde studieplek toegewezen. Belangrijk hierbij is dat enkel een lidkaart wordt aanvaard en geen busabonnement of een andere soort lidkaart. Tijdens het registreren worden alle gegevens bijgehouden, zodat de medewerkers een zicht krijgen op het aantal leerlingen en welke scholen hierbij betrokken zijn.

Er is een reglement opgemaakt met de spelregels, maar ook met sancties bij het niet naleven van de afspraken.

Door het consequent toepassen van dit systeem is er meer sociale controle en meer interactie tussen baliedewerkers en scholieren. Bij (geluids)overlast kan iemand ook op een persoonlijke manier worden aangesproken. En er is een kortere communicatielijns met de scholen. Aan elke balie ligt een lijst met alle Leuvense scholen en het telefoonnummer van een contactpersoon. Zo kan de school onmiddellijk gecontacteerd worden wanneer leerlingen systematisch voor overlast zorgen. In de examenperiode van kerstmis bleek dit al niet meer nodig.

Bij een eerste testronde hadden veel scholieren nog reserve tegenover de invoering van dit nieuwe systeem, maar mits voldoende uitleg kwam er wel begrip voor. Tijdens de volgende examenperiode was de weerstand sterk verminderd en kon er gesproken worden van een onmiskenbare verbetering van de algemene sfeer in de bibliotheek.

ANDERSTALIGEN

Taalpunt Nederlands

In de afdeling Fictie werd in 2015 een specifieke collectie samengesteld: taalcurssussen, woordenboeken, makkelijk lezen boeken, daisy's, ... De collectie kreeg een speciale signalisatie.

De Bib ondersteunt hiermee anderstaligen bij de Nederlandse taalverwerving (NT2) en op die manier ook hun inburgering en maatschappelijke participatie. Er wordt samengewerkt met partners als de dienst Diversiteit, het Onthaalbureau voor Inburgering, de dienst Economie, het Huis van het Nederlands, onderwijsinstellingen (OKAN), ... Er worden tentoonstellingen georganiseerd en rondleidingen voor anderstaligen gegeven.

De Taalpuntcollectie werd in 2016 verder uitgebreid met een werkplek. Online taalprogramma's kunnen hier geraadpleegd en gebruikt worden.

Tentoonstelling over de Nederlandse taal: Overal Taal

Om het voornemen 'De stad wil een taalbeleid in functie van gelijke kansen voeren' kracht bij te zetten, stelde de Bib Leuven een expo op, in de eerste plaats bedoeld voor nieuwkomers en anderstaligen die Nederlands willen leren. Deze expo liep van 16 februari tot 16 maart. Ze werd georganiseerd i.s.m. het Huis van het Nederlands en de Dienst Diversiteit en kreeg ondersteuning van de dienst Onderwijs. De partners versterkten elkaar door hun verschillende netwerken en achterban te betrekken bij het inhoudelijke programma rond de expo. Doelgroepen waren aanbieders van NT2-opleidingen met hun anderstalige cursisten, praatgroepen 'Kom Binnen' (vrijwilligers + cursisten), woonwagenwerking (vrijwilligers + Roms), begeleiders 'Wereldkleur' (interculturele workshops), etnisch-diverse organisaties, nieuwkomers, scholen (OKAN) met hun leerkrachten, CLB's, ouders van anderstalige kinderen en jongeren, collega stadsdiensten en geïnteresseerde inwoners van Leuven en omstreken.

De expo maakte het belang duidelijk van het leren en oefenen van het Nederlands. De deelnemer kreeg een beeld van de taalsituatie in Vlaanderen en de rijkdom van het Nederlands. Om zelf educatief aan de slag te gaan is een scrabblespel naar de verschillende NT2 opleidingen in Leuven gestuurd. Tijdens de expo vonden in de bibliotheek activiteiten plaats die gericht waren op het stimuleren van talige activiteiten zoals rondleidingen, workshops en conversatietafels.

8 vrijwilligers volgden een opleiding voor het gidsen van groepen tijdens de expo. Ze kregen o.m. een vorming etno-communicatie, een uitgebreide opleiding over de inhoud van de tentoonstelling zelf en over het collectieaanbod van de bib voor anderstaligen. Zij zorgden voor 36 geaduide rondleidingen met meer dan 450 deelnemers.

Workshops Wereldkleur

Voor kinderen werden 3 workshops ingericht. Deze werden gegeven door begeleiders van de werking Wereldkleur. Dit zijn anderstaligen die zelf al een goede kennis van het Nederlands hebben opgebouwd en die hun eigen cultuur inbrengen in de workshop. Op deze manier wordt culturele diversiteit op een positieve manier onder de aandacht gebracht. Daarnaast vormen de begeleiders een voorbeeld voor anderstaligen die Nederlands leren.

Op 17/02: Spelenderwijs kennis maken met muziek uit Aruba: Musica Arabica

Op 24/02: Fabels en legendes uit de Filipijnen

Op 02/03: Kinderverhalen en spelletjes op de Filipijnen

Ba(b)bel

De taal spreken van het land waarin je woont, opent deuren. Met meer dan 150 nationaliteiten (expats, studenten, wetenschappers, mensen die hier werk of de liefde vonden, ...) is er in Leuven een grote behoefte om een nieuwe of andere taal te leren. Daarom werd in 2016 het nieuwe project 'Ba(b)bel' gelanceerd. Op 14 maart gingen anders- en Nederlandstaligen samen in praatgroepen aan tafel zitten.

Ze converseerden afwisselend in het Nederlands en in de ‘andere’ taal, niet in een schoolse omgeving, maar met gemotiveerde gelijkgestemden en met moedertaalsprekers. De Nederlandstaligen oefenden zo op een interessante manier een nieuwe taal en de moedertaalsprekers hadden het gevoel op hun expertise te worden aangesproken. Bovendien werden nieuwe vriendschappen gesloten en afspraken gemaakt om regelmatig samen op stap te gaan en elkaars taal te oefenen.

De vraag, in het bijzonder vanuit de taalopleidingen, om dit initiatief te hernemen was dan ook groot. Een tweede editie van Ba(b)el is gepland voor 2017.

Met een opkomst van 256 deelnemers van 27 nationaliteiten die 16 verschillende talen spraken, waren er meer geïnteresseerden dan plaatsen.

Les in de bib

2 groepen anderstalige cursisten van Open School volgden de lessenreeks ‘Beter Praten in de Bib’. Tijdens die twee weken leerden de anderstaligen in het Nederlands hun weg in de bib vinden. Ze kregen een rondleiding, leerden zich inschrijven en een computer reserveren en gebruiken.

Allochtonen, senioren en kansarmen

Voor deze doelgroepen werkt de Bib Leuven samen met het lokale wijkbureau Sint-Maartensdal. In de wijk rond de hoofdbibliotheek in Tweebronnen wonen grotendeels zeer kwetsbare groepen. Ook de samenwerking met het rusthuis Remy werd voortgezet. Op regelmatige tijdstippen brengt de Bib samengestelde wisselcollecties naar de instelling.

Maatschappelijk kwetsbare groepen kunnen een beroep doen op de cultuurbonnen die hen aangereikt worden. Met deze bonnen kan de gebruiker zijn lid- en/of leengeld betalen.

Spelothek

De spelothek is er voor iedereen die omwille van een handicap, ziekte of ander ontwikkelingsprobleem behoefte heeft aan extra spelondersteuning. De drempel is laag: ook met leerstoornissen kan men bij de spelothek terecht. Begeleiders van hoger genoemde doelgroepen zijn eveneens welkom.

Een 20-tal vrijwilligers zorgen samen met een verantwoordelijke uit de bibliotheek voor de dienstverlening. In 2016 werden er 6.213 stukken uitgeleend aan 236 actieve leden.

Leerkrachten uit het pedagogisch onderwijs krijgen regelmatig informatie over het gebruik en belang van spelmateriaal voor het aanleren van bepaalde vaardigheden. Nieuwe leden komen voor hun eerste bezoek vaak met hun thuisbegeleider. CVO (VTI) kwam met een grote groep leerlingen die erg geïnteresseerd waren in de werking van deze spelothek.

Behalve zaterdagvoormiddag is de spelothek ook op de eerste donderdag van de maand open. Dit biedt vooral mogelijkheden om drukke groepen als ‘Roerhuis’, ‘Open therapeuticum’, ‘Oostrem’, ‘Alvinnenberg’, ‘Balanske’ e.a. te ontvangen. Andere leden zijn die donderdag eveneens welkom.

Vanaf 2015 werkt de spelothek samen met KVG Leuven bij ontlening van een e-tandem en een e-rolstoelfiets. Beide fietsen blijven eigendom van KVG, zijn bij de spelothek gestald en worden daar ontleend. Deze aangepaste fietsen raken stilaan bekend en werden al verschillende malen ontleend, zeker tijdens de vakantieperiode.

Aantal uitleningen	2016
Januari	563
Februari	495
Maart	604
April	641
Mei	580
Juni	510
Juli	558
Augustus	395
September	462
Oktober	509
November	473
December	423
TOTAAL	6.213

Servicepunt in de gevangenissen van Leuven

De samenwerking tussen de Bib en de twee Leuvense gevangenisbibliotheken wordt financieel ondersteund door de Vlaamse Overheid via een convenant tussen gemeente, provincie, bibliotheek en gevangenisdirecties. De betoelaging bedraagt 45.000 euro per jaar en heeft een looptijd tot 2019. In de gevangenissen zorgen penitentiair beambten en/of gedetineerden voor de publiekswerking en de aankoop en verzorging van de collectie. Ze worden hierbij geadviseerd door de Bib en ontvangen een gezamenlijk budget van 8.500 euro (afkomstig uit het subsidiefonds). Daarnaast bezorgt de Bib wekelijks de gereserveerde materialen (ongeveer 220 voor de twee gevangenissen), maandelijks wisselcollecties met films (50 per gevangenis), muziek (enkel voor de Centrale Gevangenis) en regelmatig themacollecties op aanvraag.

In de Centrale Gevangenis gingen 8 vrijwilligers van start om de gedetineerde-bibliothecaris tijdens de uitleenmomenten te ondersteunen. Het wederzijdse contact geeft een extra stimulans aan het bibbezoek en zorgt voor een verrijkende ervaring voor beide partijen.

De openbare bib organiseert ook uitbreidingsactiviteiten in de gevangenis. Het samenleesproject 'lezen door tralies heen' was sinds enkele jaren wat opgedroogd, maar door een praktische reorganisatie werd het nieuw leven ingeblazen. Aan het eind van het jaar staan 12 lezers klaar om per brief te corresponderen over de boeken die ze samen lezen. Daarnaast nemen tweemaandelijks een vijftal gedetineerden en evenveel mensen van buiten de muren deel aan een echte leesclub, begeleid door een vrijwilliger van boekhandel Boekarest.

De Bib Leuven is lid van de werkgroep Cultuur. Zo vergemakkelijkt ze de contacten tussen andere Leuvense culturele actoren en de gevangenis en zorgt ze mee voor een ruim en verscheiden cultuuraanbod binnen de muren. Ook dit jaar werd o.a. samengewerkt met 30CC tijdens het Rode Hond festival, met vzw Fonk voor Docville en VormingPlus voor enkele lezingen rond een actueel thema. Kwamen aan bod: de terreurbeweging IS en de Amerikaanse presidentsverkiezingen, toegelicht door professor Kerremans.

De bibliotheek van de Centrale Gevangenis telt ongeveer 250 leden.

De bibliotheek van de Hulpgevangenis telt ongeveer 190 gedetineerden en 15 personeelsleden in haar ledenbestand. Er werken 5 vrijwilligers samen met de bibliothecaris, elke vrijwilliger op haar/zijn vaste uitleensessie.

Bij de start van het jaar ging er een bijzonder leesbevorderingproject door: 'op zoek naar het beste boek'. De bezoekers van de bib gaven zelf boektitels op en deze lijst werd verder aangevuld tot een top 20. De deelnemers kozen 1 of meerdere boeken en vulden een 'rapport' in. De winnaar werd 'Oom Oswald' van Roald Dahl.

Beide gevangenissen participeerden actief in het Utopia-project van de stad, met een lezing, een tentoonstelling, theater en zang.

De Bib Leuven neemt actief deel aan de Overleggroep van Gevangenisbibliothecarissen. In mei werd in de Permeke bibliotheek 10 jaar Vlaamse gevangenisbibliotheken gevierd met een symposium. In november bezocht de groep de gevangenisbib van Ieper en besprak de invloed van de besparingen in het gevangeniswezen op de werking.

ACTIVITEITEN

Verwendag 'Feest in de Bib'

Op zaterdag 8 oktober was het feesten geblazen in de Bib Leuven en haar filialen. Naar aanleiding van de jaarlijkse Bibliotheekweek legde de bibliotheek haar bezoekers extra in de watten met een hele waaier van activiteiten en versnaperingen.

Samen met het Leuvense Fabotastix werd het publiek al dansend meegenomen vanuit de Leuvense straten naar de bib in Tweebronnen. 's Namiddags ging het poëtisch klapsalon open. Met pluimen, discoballetjes, bloemen, veren, stokjes, diamanten, tule en alle kleuren van de regenboog gaven de kapartiesten hun klanten een nieuwe look. De artiesten verrasten verder met geknipte gedichten en verhaaltjes en lieten de deelnemers meezingen met de staartjes-rap. De specialist van Kip van Troje zette met airbrush spuitbus kunstige, maar tijdelijke tatoeages, waarmee je voor even grote sier kon maken.

Voor één keer mocht de schaar in boeken worden gezet. Inge Bertels leerde hoe je met afgevoerde boeken prachtige staaltjes van zelfgemaakte 'bookart' kan maken. Ook het nieuwe populaire spel 'Geocaching' was van de partij. Aan de hand van een GPS of smartphone konden de deelnemers op zoek gaan naar een geheime cache (verstopplaats) in de bibliotheek. Zowel in Tweebronnen als in de

filialen lazen lieve voorleesopa's en -oma's voor uit de leukste en spannendste verhalen. In de kinderbib kwamen voorts vrolijke verhalen en spannende sprookjes digitaal tot leven.

In het kruiswoordraadsel viel dit jaar een nieuw thema te ontdekken: exploratie. En nieuw was ook de puzzelpoëzie waarbij de puzzelaar werd uitgedaagd om dat ene woordje te vinden dat het raadselachtige gedicht in één klap bij herlezing van een reeks aha-erlebnissen voorzag.

De bibliotheekmedewerkers trokken de kokskleren aan en bereidden de lekkerste lettersoep voor iedereen die ervan wilde proeven. In de filialen werden de bezoekers getrakteerd op een heerlijk bakje troost, een frisse fruitsap en een koekje.

Tijdens de boekenverkoop veranderden afgevoerde bibliotheekmaterialen voor 1 euro van eigenaar. Volgens traditie werd de hele dag lang geen leengeld voor cd's en dvd's gevraagd. Tenslotte was er een infostand die het aanbod van de bibliotheek in de kijker zette: boeken, films, strips, digitale toepassingen, activiteiten, Taalpunt, Bib aan Huis, Pop-Up Bib.

Tijdens de verwendag registreerde de teller in de hoofdbib alleen al 2833 passages aan de beveiligingspoorten.

Digitale Week

De editie 2016 liep van 8 oktober tot en met 15 oktober. Gedurende deze week konden jong en oud mee surfen op de nieuwe ontwikkelingen in de wereld van de multimedia.

De Bib Leuven organiseerde een aantal infosessies en lezingen. Daarnaast werd een permanente Geocache in de bibliotheek van Tweebronnen geïnstalleerd en gelanceerd.

- **Aan de slag met een Green Screen:** in de jeugdbib ging Link in de Kabel aan de slag met de jongste lezers en een aantal iPads. Op die manier konden kinderen een boek digitaal ontdekken en verrijken. Er werd een sessie georganiseerd in de hoofdbib en eentje in het filiaal van Heverlee.

- **Tabletcafé in Kessel-Lo:** samen met Ilse Depré konden de leners van Kessel-Lo in een laagdrempelig tabletcafé al hun vragen rond hun tablet oplossen.

- **Geocache in de bib:** Link in de Kabel ging met de jongeren van de Kettekeet op speurtocht naar de Geocache in de Bib.

- **Pop Up Link in de Kabel:** de organisatie verzorgde ook een informatiestandje in de hal van de Bib om jongeren mediawijzer te maken.

- **'Ik Vraag Het Aan' beurs van Youtopia:** Youtopia organiseerde deze beurs om de verschillende verenigingen in het Leuvense bij elkaar te brengen. De Bib was mee gastheer en zorgde voor een informatiestand van Mediaraven om verenigingen tips te geven over het gebruik van sociale media.

- **Workshop Smartphone fotografie:** deze workshop, aangeboden door de Provincie, sloot de Digitale Week af.

Net als de voorbije jaren zorgde de Bib voor de publicatie van een handig gidsje waarin alle activiteiten die in Leuven georganiseerd werden, gebundeld stonden. Partners voor deze publicatie waren Vormingplus, Link in de Kabel, OCMW Leuven en het CVO Leuven. De publicatie werd op grote schaal in heel Leuven verspreid.

Leuven Jazz

In 2016 werden er weer verschillende expo's en activiteiten georganiseerd in Tweebronnen.

Joris Preckler, de jazzman van Klara, gaf een inleiding tot de geschiedenis van de Jazz en een introductie op een aantal namen die geprogrammeerd stonden op deze editie van het festival. Daarnaast was er een expo met schilderwerken van Paul Turkry, 'Almost Blue'.

Leuven Leest

In het kader van de projectoproep van CultuurConnect diende de Bib Leuven het projectvoorstel 'Leuven Leest' in. De Bib Leuven en 30CC willen alles wat leeft op literair vlak samenbrengen in 'Leuven Leest': een interactieve community van stakeholders, schrijvers en lezers. De bedoeling is virtuele en fysieke ontmoeting rond lezen mogelijk te maken. En in het bijzonder een online platform creëren voor alle spelers in het literaire veld. Daarnaast wordt actief ingezet op fysieke ontmoeting, van een boekencollectie naar connectie.

Volgende vier doelstellingen staan centraal:

1. Leuven Leest creëert ontmoeting rond lezen, zowel virtueel als fysiek
2. Leuven Leest maakt lezen zichtbaar in de stad (bijvoorbeeld door inrichting van publieke ruimte, boekentil, inrichting van leesplek in de stad, fotowedstrijd, ...)
3. Leuven Leest ondersteunt acties rond lezen, bijvoorbeeld literaire creaties, schrijfplekken, inbreng van de lezers zelf, ...

4. Leuven Leest laat lezen ontdekken (laagdrempelig), maakt lezen normaal/vanzelfsprekend (bijvoorbeeld e-readers, jongerenwerking)

In de loop van 2016 werd een eerste overleg met de stakeholders georganiseerd en het traject samen met CultuurConnect opgestart. In dit traject wordt vooral de digitale poot van het verhaal verder vormgegeven en bekijken de Bib en 30CC parallel wat Leuven Leest beleidsmatig kan betekenen.

AVA

De Bib Leuven en Fonk vzw (Internationaal Kortfilmfestival Leuven) zijn partners in het Europese AVA-project (Audio Visual Access). Het AVA-project zet een eerste stap in het aanbieden van digitaal filmmateriaal in de bib: het gaat om de uitrol van een server waarop in eerste instantie een selectie kortfilms van het Internationaal Kortfilmfestival Leuven en de nodige metadata getoond worden, na afloop van het festival. Het samenbrengen van de filmkennis van Fonk vzw en de uitgebreide analyse van het uitleenedrag van het filmpubliek van de Bib Leuven genereert een kwaliteitsgarantie én vlotte toegankelijkheid voor het publiek.

Het project werd opgestart in de lente van 2016 en zal effectief gelanceerd worden in april 2017.

Pop-up Bib

Ook in 2016 liet de pop-up bib zich regelmatig zien. De mobiele bib tekende present op de familiebar in het Stadspark, Picknick in het Park, éCouter, Halfoogst, het Beachvolleybal toernooi en op Leuven Autovrij. Er werd telkens een aangepaste collectie samengesteld en de meeste uitstappen van de pop-up bib werden als heel positief ervaren.

De medewerkers van de bib reden deze zomer uit met een bakfiets, gevuld met een beperkt aantal materialen. De bedoeling was om met deze beperkte uitzet flexibel te kunnen inspelen op wat waar nodig was. Daarnaast werd het publiek ter plaatse gepolst naar hun ideale invulling van een Pop-up Bib. Deze bevraging kende maar een kleine respons omdat het niet evident is om mensen grondig inhoudelijk te bevragen in de vrijblijvende setting van zomerbars e.d.

De samenwerking met een partner bleek ook niet vanzelfsprekend. Daarom werd in het najaar van 2016 besloten om in te zetten op het verder uitwerken van het bakfietsconcept. Voor de zomer van 2017 zal worden nagegaan hoe de bakfiets kan geoptimaliseerd worden naar aanbod en zichtbaarheid toe.

Lezingen, leeskringen, expo's en presentaties

Lezingen, optredens, workshops

Afdeling Non-fictie

- **Lezingen 'Waarom? Daarom!' i.s.m. Provincie Vlaams Brabant:**

- Tvenaar of manager? Hoe run jij je gezin? Met **Noor Seghers**
- Praten met kinderen, hoe doe je dat? Met Ida Dom
- Stress bij kinderen. Met Annelies Mincke

- Themagesprek '**De wereld van de transgender**': over kinderen en familie van transgenders
Onderzoekster Myrte Dierckx (UGent) stelde haar onderzoek over kinderen van transgenders voor.
Gesprek over hoe mensen uit de directe omgeving van transgenders omgaan met de transitie en hoe ze in wezen ook hun eigen transitie doormaken.

- Toekomstsalons rond stadsbreed project 'Utopia':

- Dorien Knockaert: journalist bij De Standaard, gaf enkele ideeën, experimenten en toekomstvisies over een eerlijker, duurzamer en gezonder voedselsysteem.
- Pieter Ballon: communicatiewetenschapper en historicus bij IMEC en VUB, en auteur van 'Smart cities', vertelde hoe de ideale stad er in de toekomst zal uitzien.

- Film: 'The Danish girl' van Tom Hooper in kader van de transgender veertiendaagse
- Docu + lezing: 'Be like others': van Tanaz Eshaghian over transgenders in Iran, nabespreking door Ladan Rahbari (UGent)

Varia

- 3 yogasessies en 1 gezond ontbijt tijdens de **Internationale yogadag**
- **Pop-up kapsalon** door school Redingenhof. De opbrengst was ten voordele van 'Rode Neuzen Dag'.

- **Klapsalon:** op 25 november, de internationale dag tegen geweld op vrouwen en partnergeweld, organiseerde de stad een klapsalon: kapbeurt met gesprek.
- **KSO uit de kast:** Kunst secundair onderwijs, meer bepaald het Lemmensinstituut, verzorgde presentaties in de bib in de vorm van zang, akoestische gitaar, piano en fluisterpoëzie.
- **Amnesty International schrijfactie:** gedurende de hele maand december werd voor mensenrechten geschreven.
- **Weggeefwinkel:** deze kwam tijdens de Klimaatweek boeken en kantoorbenodigdheden weggeven.
- TV-uitzendingen tijdens **WK voetbal**
- TV-uitzendingen tijdens **Ronde van Frankrijk** + 4 trapfietsen om al fietsend te kunnen kijken naar de Ronde.
- **Fietsen Love Leuven:** project van de Stad Leuven en de K.U.Leuven om studenten en Leuvenaars samen te brengen, en om zoveel mogelijk te bewegen en kilometers te verzamelen.
- **Boekenverkoop volwassenen:** op 23 april en 8 oktober tijdens 'Feest in de bib'. Boeken en cd's werden aan 1 euro per stuk verkocht.

Afdeling Fictie

- **Toast Literair:** jaarlijks evenement van het Davidsfonds. DF-afdeling Leuven vroeg Jo Claes, een van de meest gelezen Leuvense schrijvers, voor een causerie over het ontstaans- en schrijfproces van zijn thrillers. De Bib zorgde voor logistieke ondersteuning. Afsluiter was een brunch in de bib. Met een 60-tal mensen die deelnamen aan deze editie van Toast Literair was de lezing volzet.
- **Slow Book Festival:** de bibliotheek fungeerde als één van de ontvangende 'huiskamers' voor een leesontmoeting tussen een schrijver en zijn/haar leespubliek. De Nederlandse Inge Schilperoord ging met 15 lezers in gesprek/discussie over haar bekroonde boek 'Muidhond'.
- **Midsommar, Välkommen:** Scandinavische traktatie (haring, knäckebröd, kaneelbroodje, ...) op zaterdag 25 juni, de Langste Dag in de Leuvense winkelstraten. Aan de bezoekers van de bibliotheek werd bij het 'Scandinavische huis' (zie verder bij 'Expo's') een hapje en/of een drankje aangeboden om de 'opening' van de zomercollectie rond de Scandinavische thrillers in de verf te zetten.
- **Workshop Voorlezen aan bejaarden** i.s.m. Linc vzw op 13 september. Onder de deelnemers (15, volzet) heel wat personeelsleden en vrijwilligers van Leuvense woonzorgcentra.
- **Winterverhalen:** op 29 november vertelnamiddag voor volwassenen met vertelambassadeur 2015 Mia Verbeelen. 55 mensen, onder wie heel wat senioren die het initiatief én het tijdstip zeer konden waarderen, woonden de matinee bij.

Afdeling Muziek en Film

Afrika Filmfestival: als voorloper en warmmaker voor het Afrika Filmfestival werd tijdens het najaar elke tweede donderdag van de maand een Afrikaanse documentaire getoond in het auditorium. In de bibliotheek bevonden zich telkens toontafels, met informatie en een aankondiging van de documentaire in kwestie. Sommige documentaires werden ingeleid, andere kregen een nabespreking.

Samenwerking met het **Internationaal Kortfilmfestival Leuven** en het **Holebifilmfestival** leidden tot uitgebreide toontafels en een presentatie van gerelateerd materiaal.

Leuven Jazz: onder de vlag van Leuven Jazz werden o.m. een expo en een lessenreeks over jazz aangeboden.

Leeskringen

Sinds 2012 heeft de Bib een eigen leeskring voor volwassenen. Anno 2016 staan er een 95-tal geïnteresseerden op de mailinglist en een 35-tal van hen vormen een zeer trouwe lezerskern. Een externe moderator leidt 5 sessies in een werkjaar (van september tot mei). Er werden in 2016 nog 3 sessies gehouden voor het werkjaar 2015 - 2016 (januari, maart, mei) en 2 voor het werkjaar 2016 - 2017 (september en november). Alle sessies van 2016 waren volzet. Voor het werkjaar 2016 - 2017 werd in de zomer van 2016 een nieuwigheid gelanceerd: 15 mensen konden zich een abonnement aanschaffen voor de 5 sessies van het werkjaar. Op minder dan een dag waren alle abonnementen de deur uit. Voor 'losse' deelnemers blijven voor elke sessie 5 'losse' tickets te koop. Ook die gaan elke keer als zoete broodjes van de hand. De leessessies draaien soms rond een titel die een link heeft met de literaire programmatie van 30CC, maar voor andere ontmoetingen worden de boeken vrij gekozen door bibliotheek en moderator en één keer per jaar ook door de leden van de leeskring, na stemming via een internetpoll.

De samenwerking met en ondersteuning van de leesclub Davidsfonds Blauwput in Kessel-Lo werd in 2016 voortgezet.

De Bib ontving ook twee verschillende leesclubs in het kader van 'Open School Leuven'. Doel is kandidaatlezers die moeite hebben bij het lezen te ondersteunen.

Leesclub Open School

Begin 2016 kwam de Leesclub Open School nog tweemaal samen in de Fictie-afdeling. De Bib deed hen aan de hand van de collectie en de digitale middelen het plezier van het lezen ontdekken. Elk besproken boek kreeg nadien een recensie op een eigen blog.

Leesclub Samen Lezen

Vanaf september 2016 tot begin januari 2017 kwamen wekelijks 8 lezers samen, onder begeleiding van een docente van Open School. Volgens de methode van het Lezerscollectief, de Vlaamse pendant van The Reader Organisation, konden ze samen genieten van verhalen, fragmenten en gedichten uit de brede literatuur. Deelnemers konden meelesen of gewoon luisteren. Na het verhaal volgden vaak diepgaande en interessante gesprekken over de inhoud, eigen ervaringen en de gevoelens die het verhaal losweekt.

Expo's en toontafels

Tentoonstellingen leggen verbanden met materialen uit de collectie en doen dit vaak op een bijzondere manier. Er zijn zowel grotere expo's als kleinere toontafels rond literatuur en non-fictie, als rond muziek en beeld. Vaak is er een link met evenementen en concerten van 30CC en wordt er speciaal een affiche voor ontworpen.

50 years of print

Het Wettelijk Depot vierde in 2016 zijn 5-jarig bestaan. Sinds januari 1966 is het verplicht om van iedere publicatie uitgegeven in België een exemplaar af te staan, of te deponeren aan de Koninklijke Bibliotheek van België. De opslag gebeurt in de magazijnen van de Koninklijke Bibliotheek van België. Van 5 september tot 1 oktober liep in de bibliotheek van Tweebronnen de reizende expo '50 years of print'. Deze werd opgevat als een box waarin je kan stappen en informatie opsteken over het Wettelijk Depot en haar werking. Zo kregen de bezoekers een idee van wat het Wettelijk Depot precies inhoudt, hoe het eraan toe gaat en wat er zoal aan publicaties de bibliotheek binnen komt.

Heverlee, waar de bib thema gerelateerde items mocht uitzoeken en in bruikleen nemen.

Afdeling Non-fictie

Expo's:

- **Kom op voor je wijk:** initiatieven van Leuvense buurtacties in de kijker
- **Artefact:** foto van Rob Sweere, Silent Sky Project#
- **Woordexpo Klimaatweek**
- **Burundi door de ogen van een journalist:** aan de hand van foto's genomen door journalisten van de krant 'Iwacu' werden de evoluties in Burundi getoond. De oprichter van de krant, Antoine Kaburahe, getuigde met een expo over het gebrek aan persvrijheid.
- **150ste verjaardag van Beatrix Potter:** presentatie van boeken en objecten
- **Transgenders in beeld:** door fotograaf Danny Eeraerts

- **Samenwerkingsverband met Kunst in Huis:** regelmatig wisselende kunstwerken verfraaien een muur in de Non-Fictieafdeling, ter promotie van de kunstuitlendendienst, die samen met de bib in het gebouw Tweebronnen huist.

Toontafels: Nog één keer 2015: knappe boeken die wat onder de radar bleven, Geweld tegen vrouwen, Hoe run jij je gezin?, Het oor wil ook wat (luistercd's onder de aandacht), Vlaamse week tegen pesten, Valentijn, Vasten, Feest van de filosofie, Humor, Erfgoeddag, Wereldautismedag, Daar is de lente!, Docville, Ecologie special, IS en het kalifaat, Palestina, Internationale yogadag, Werelddag zonder tabak, EK voetbal, Ronde van Frankrijk, Ze kwamen uit het Noorden, Racisme in de Verenigde Staten, Lieve Blancquaert, Olympische spelen, Star trek, Vakantie op je bord (kookboeken uit de 4 windstreken), Transgenders, Dit is Belgisch, Week van de mobiliteit, Utopia, Toekomstvisies, Warme stad (rond problemen met kinderen en jongeren), Praten met kinderen, hoe doe je dat?, in memoriam Marc Sleen en Fidel Castro, Partnergeweld, Winterhuis met attributen, Stress bij kinderen.

Afdeling Fictie

Expo's:

- **Gedichtenparcours:** op Gedichtendag en tijdens de Poëzieweek 2016 (28 januari - 5 februari) hingen verspreid in de bibliotheek van Tweebronnen een 50-tal gedichten. Elk gedicht sloot thematisch/inhoudelijk aan bij zijn plek in de bib (zoals *De trap is weggewaaid* van Annie M.G. Schmidt in de trapkoker) en/of bij de collectie in de onmiddellijke buurt (*Soundtrack* van Herman Van Veen bij de filmmuziek, het gedicht *Mowgli* van Erik Spinoy bij de boeken van Rudyard Kipling).
- **Expo Jan Beulen: droge naaldetsen:** tentoonstelling van een 25-tal werken van deze Leuvense kunstenaar, waarbij hij met een aantal nieuwe werken focuste op het boek 'Utopia' van Thomas More.
- **Samenwerkingsverband met Kunst in Huis:** regelmatig wisselende kunstwerken verfraaien een muur in de Fictieafdeling, ter promotie van de kunstuitlendendienst, die samen met de bib in het gebouw Tweebronnen huist.

25-tal toontafels:

Overlijdens (Umberto Eco, Imre Kertesz, Benoîte Groult, ...), literaire prijzen (zoals de Nobelprijs voor Bob Dylan) en hun longlists (ECI, Libris, Gouden Boekenuil, Europese Literatuurprijs, ...), verkiezingsmomenten (o.a. 'De Prachtige 80' - poll van Radio 1), enz. Verder waren er themagebonden tafels zoals 'Onmogelijke Liefdes' (rond Valentijn), 'Straf! Gepubliceerd in de jaren 1800 en nog steeds op de bibrekken', 'Het is zo koud in de kou: romans op vriestemperatuur' (eindejaar), 4 decennia Pulitzer Prize, ... Romantafels rond brandend actuele thema's (Racisme in de VS: een romanselectie) en promotafels voor 30CC-realisaties zoals het Slow Bookfestival.

Extraatje: de stadsschrijnwerkerij realiseerde naar een ontwerp van de bib een 'presentatiehuisje': twee wanden van een 'huiskamer' (met raam), boekenleggers aan de wand en een 'trap' die ook uit boekenplanken bestaat. Het 'huis' kan naargelang de aankleding en decoratie thematische collecties 'huisvesten'. Zo werd het al omgetoverd tot een trendy Scandinavische blokhuut voor de zomercollectie van de Scandinavische thrillers (zie verder) en tot een winters Alpenhuis voor de eindejaarspresentaties. In beide gevallen werd het huis aangekleed met de hulp van Kringwinkel SPIT

Afdeling Muziek en Film

Expo's:

Expo Geluk is Overall: tijdens de zomer van 2016 exposeerde columniste An Olaerts in de Bib Leuven. De schrijfster nam 80 foto's en ondertitelde ze met treffende commentaren. Een lach en een traan liggen nooit ver uit elkaar. Of: het geluk zit in een klein hoekje ... De expo werd feestelijk geopend op de binnenkoer met een lezing uit haar columns en een receptie.

Expo voor Leuven Jazz

(zie hoger)

Toontafels

Toontafels n.a.v. vieringen, herdenkingen en overlijdens, eredoctoraten, festivals, optredens, ... Toontafels rond activiteiten georganiseerd door 30CC en Cinema Zed, voor Docville, de Zomer van St.-Pieter, Holebi-filmfestival, Kortfilmfestival, ...

Wisselende collecties

De Bib zet regelmatig drie maanden lang een deel van de collectie in de kijker, onder de vlag 'Cambio' (Spaans voor 'wisselen'). Cambio-collecties fictie gaan hand in hand met in huis ontworpen affichemateriaal en gratis boekjes met keuzelijsten.

Afdeling Fictie

Cambio 'Een literaire citytrip': een selectie romans waarin populaire bestemmingen van citytrips een prominente rol spelen (Barcelona, Amsterdam, Berlijn, Lissabon, New York, Londen, Venetië, ...) Voorjaar 2016.

'Zomercollectie': losse vakantiegerichte selectie in de kijker. Voor de zomer 2016: *Ze kwamen uit het Noorden: de invasie van de Scandinavische thrillers.*

De erfgoedcel (3 VTE) werkt samen met de verschillende erfgoedinstellingen en –verenigingen in Leuven aan een cultureel-erfgoedbeleid. De nadruk ligt op het roerend en immaterieel erfgoed: objecten, collecties, documenten, verhalen, geschiedenissen... Ze ontwikkelt publieksprojecten, waarbij de band met de Leuvenaar en met het verleden van de stad centraal staat. Daarnaast geeft ze mee impulsen voor een betere erfgoedzorg, zowel bij professionelen, verenigingen als bij particulieren. In 2014 werd ingetekend op de Vlaamse beleidsprioriteiten cultureel erfgoed. De focus komt hierdoor de volgende jaren te liggen op digitaliseren van cultureel erfgoed, culturele archieven en religieus erfgoed en op het ondersteunen van vrijwilligerswerkingen rond cultureel erfgoed.

Hieronder volgt een lijst van de belangrijkste acties projecten in 2016

Lancering vernieuwde website www.erfgoedcelleuven.be: 26 maart 2016

De website van erfgoedcel werd volledig herdacht en omgevormd tot een portaalsite voor erfgoed in Leuven. De nieuwe structuur en lay-out wil mensen op een heel toegankelijke manier betrekken bij het Leuvense erfgoedveld, de collecties, tradities, verhalen, monumenten, projecten en publicaties. Dit portaal wordt voortdurend verder aangevuld en geüpdatet in samenwerking met de sector.

Erfgoeddag 2016: zondag 24 april 2016

De zestiende editie van Erfgoeddag vond plaats op 24 april 2016 en focuste op het thema 'Rituelen'. Dankzij een 60tal erfgoedorganisaties (archieven, musea, verenigingen, bibliotheken, documentatiecentra en heemkundige kringen), buurtcomités en diversiteitsverenigingen kon de bezoeker kiezen uit 39 gratis activiteiten, o.a. tentoonstellingen, rondleidingen, concerten, lezingen en zoektochten en dit op 16 verschillende locaties in Leuven. Extra aandacht werd geschonken aan een gezinsvriendelijk aanbod. 4 organisaties lieten zich begeleiden door Mooss vzw om hun aanbod gezinsvriendelijk te maken en in overleg met elkaar hier rond expertise op te bouwen. Voor dit gezinsaanbod werd extra promotie gemaakt.

	2014	2015	2016
Aantal bezoekers Erfgoeddag Leuven	7100	8377	7396

Erfgoeddag krijgt elk jaar veel aandacht en is de ideale manier om de diverse organisaties en hun erfgoedwerking in de kijker te zetten. Vrijwilligersorganisaties kunnen genieten van extra steun. In het stadhuis werd dit jaar in samenwerking met de reuzenbeheerders een tentoonstelling rond de Leuvense reuzen opgezet. Deze tentoonstelling kadert in de uitwerking van een crowdfundingcampagne voor de restauratie van de teruggevonden reus Hertog Jan die zich in zeer slechte staat bevindt. De tentoonstelling rond de Leuvense reuzen liep nog twee weken langer en werd nog door 1746 bezoekers bezocht.

Lancering gezinswandeling “Zo doen wij dat!”: zondag 24 april 2016

Tijdens Erfgoeddag werd ook de gezinswandeling “Zo doen wij dat!” gelanceerd. Deze wandeling baseert zich op de bestaande wandeling “Abdijweg”, een van de Erfweg-wandelingen die vzw Cultureel erfgoed annuntiaten Heverlee ontwikkelde in samenwerking met de lokale natuur- en erfgoedpartners.

De wandeling loopt tussen het klooster op de site van het Heilig Hartinstituut en de Abdij van Park. Tijdens deze actieve gezinswandeling van 6 km komen de gezinnen meer te weten over de vroegere bewoners van het klooster en van de abdij en ontdekken ze de mooie groene omgeving. Verschillende opdrachten en spelletjes maken de wandeling meer gericht op kinderen. De wandeling is gratis te downloaden op de website erfgoedcelleuven.be.

Tentoonstelling “Leuvense glasramen terug uit Amerika”: 8 tot 29 september 2016

De terugkeer van zes glasramen van de Corcoran Art Gallery in Washington naar de Abdij van Park, was de aanleiding voor een tentoonstelling in het stadhuis. Ze zette de glasramen als 17^e-eeuwse topstukken van de Leuvense meester-glazenier Jan De Caumont (1577-1659) in de kijker en toonde de tien jaar durende zoektocht van de Vrienden van de Abdij van Park en anderen om de verblijfplaats van de glasramen te achterhalen.

De tentoonstelling, die opende op 8 september in het stadhuis, presenteerde één glasraam (middenpaneel) uit Yale University Art Gallery (New York), één centraal paneel dat zich al in de abdij bevond en twee zogenaamde glasraamtriptieken uit Corcoran Washington. Voor een keer kon de

bezoeker deze getuigen van Leuvense 17e –eeuwse glasschilderkunst van dichtbij bewonderen. In de schatkamer van het stadhuis lagen originele documenten uit de archieven van de Parkabdij en van de stad en nieuwe filmpjes die bijzondere getuigen aan het woord lieten. Een tijdslijn gaf inzage in de internationale omzwervingen van deze unieke reeks glasramen, die destijds 41 stuks telde en in de periode 1635-1644 werd vervaardigd voor de kloostergangen van de Abdij van Park in Heverlee.

De tentoonstelling kon op grote belangstelling rekenen. 7856 bezoekers kwamen over de vloer. Deze tentoonstelling was tevens het startschot van de crowdfundingcampagne voor de restauratie van de teruggevonden glasramen.

Historische documentaire “De Leuvense scene”: 30 september 2016

De erfgoedcel ondersteunde in 2016 Fonk vzw bij het maken van een derde historische documentaire. De documentaire “De Leuvense scene” schetst het portret van de muziekscene in Leuven van de vroege jaren '70 tot de vroege jaren '80, jaren die later van grote betekenis zullen blijken voor de vaderlands pop en rock. Allerhande materiaal uit het stadsarchief werd hiervoor gedigitaliseerd. Daarnaast werden diverse privécollecties (zowel film- als fotomateriaal) opgespoord en gedigitaliseerd. Specifiek voor deze documentaire werden ook interviews afgenomen met muzikanten, producers, cafébazen, managers en organisatoren. De documentaire werd in voorgesteld op 30 september in het Depot, de concertzaal van Leuven. In november werd deze documentaire op DVD uitgebracht. De documentaire werd wederom fantastisch onthaald en de vertoningen waren steeds uitverkocht. Ook de verspreiding op DVD verliep zeer goed.

Lancering fondsenwervingscampagne Vredesbeiaard Abdij van Park: 10 november 2016

De erfgoedcel werkt actief mee aan de fondsenwervingscampagne voor de historische reconstructie van de 18de-eeuwse beiaard van de Abdij van Park.

Bedoeling is om op 11 november 2018, 100 jaar nadat de klokken in België, Frankrijk en Nederland luidden om de herwonnen vrede te vieren, een nieuwe beiaard in Abdij van Park in te huldigen en een vredesboodschap te laten klinken. Om dit vredesverhaal waar te maken, wordt een internationale fondsenwerving opgestart. De stad Leuven werkt hiervoor samen met de Duitse stad Neuss. Regimenten van deze stad waren immers mee verantwoordelijk voor de Brand van Leuven in 1914 waarin ook deze 18de-eeuwse beiaard verloren ging. De campagne werd gelanceerd op 10 november 2016 in de Abdij van Park. Alle informatie hierover is te vinden op www.vredesbeiaardleuvenneuss.eu

Landschapstekening erfgoed in Leuven “Stad met ziel, bewogen door erfgoed”: 16 december 2016

De erfgoedcel ondersteunde de Leuvense erfgoedsector de voorbije twee jaar bij de uitwerking van een landschapstekening. De nota geeft een beeld van het rijke erfgoed(veld) in Leuven en wijst daarnaast op de kracht en de mogelijkheden die het erfgoed van Leuven vandaag en morgen nog heeft. De erfgoedsector ging hiervoor ook in dialoog met mensen buiten het erfgoedveld. Op 2 mei 2016 ging de deelraad in gesprek met sleutelfiguren uit de toeristische en economische sector, de sociale en de zorgsector en het onderwijs en onderzoek. Zij vertelden hoe de Leuvense erfgoedwerking in de toekomst beter kan aansluiten bij wat voor hen belangrijk is. Op 12 september 2016 gaven tachtig enthousiaste Leuvenaars hun input. Alle waardevolle suggesties, wensen en kritische reflecties werden mee verwerkt in de nota. De nota werd voorgesteld op de tweede Staten-Generaal Cultuur. Naast de nota werd ook een filmpje over erfgoed in Leuven gemaakt.

Concertreeks Elsewhere

In het najaar van 2015 lanceerden STUK, 30CC, erfgoedcel Leuven en dienst cultuur KU Leuven een nieuwe concertreeks Elsewhere. Elsewhere staat voor concerten op buitengewone erfgoedlocaties in de stad met muziek die tot de verbeelding spreekt met artiesten wier werk zich situeert op de grens tussen muziek en geluidskunst. Naast een concert wordt ook steeds een rondleiding in het gebouw en doorheen de collectie georganiseerd. In 2016 vonden 4 concerten plaats:

Elsewhere#3 op 2 maart 2016 in het Thermotechnisch instituut van de KU Leuven.

Elsewhere#4 op 4 mei 2016 in het Museum voor Dierkunde van de KU Leuven.

Elsewhere#5 op 4 oktober 2016 in De Hoorn.

Elsewhere#6 op 7 december 2016 in HistarUZ.

Straathistories

Straathistories, Leuvense buurten in woord en beeld staat voor een reeks van buurtpublicaties, waarbij bewoners of buurtcomités zelf het erfgoed, de geschiedenis en de evolutie van en in hun buurt

bestuderen en neerschrijven. Straathistories blik op het verleden en het erfgoed van een Leuvense straat, wijk of buurt, maar zorgt door de intensieve samenwerking van de buurtbewoners vaak ook voor een (hernieuwde) cohesie tussen burens. In januari 2016 werd Straathistories 6 "De Frederik Lintsstraat" voorgesteld. Tegelijkertijd werd een kleine presentatie opgesteld in bibliotheek Tweebronnen. In 2016 startte ook een nieuwe straat, m.n. de Ziekelingenstraat, aan een Straathistories.

Tot slot kreeg Straathistories 4 "De Wijgmalenhoek" een herdruk naar aanleiding van de tentoonstelling in school De Zonnewijzer over het erfgoed in Wijgmaal.

Erfgoedplus.be

Samen met de provincies Limburg en Vlaams-Brabant werkt de erfgoedcel aan een digitale erfgoedbank, Erfgoedplus.be. Bedoeling is om het erfgoed hierin te registreren, te inventariseren en toegankelijk te maken via het internet. Ondertussen participeren 25 erfgoedorganisaties uit Leuven. 4 vrijwilligers van de erfgoedcel werken mee aan de registratie en de invoer van gegevens van het Leuvense cultureel erfgoed en ondersteunen op deze manier mee de Leuvense erfgoedorganisaties.

In 2016 werd gestart met de inventarisatie van de collectie van de Zusters Missionarissen van het Onbevleete Hart van Maria. De inventarisatie van de Sint-Antoniuskapel is in 2016 helemaal afgerond en online geplaatst. Met het museum Parkabdij werd overeengekomen om via een conversie de collectie op Erfgoedplus.be te ontsluiten.

Met het kerkbestuur van de Sint-Geertruikerk werd afgesproken om in een eerste fase de collectie te fotograferen. De inventarisatie start in 2018.

Op 26 mei 2016 werd in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant vormingsdag 'Bewaren en beheren van religieus erfgoed voor Vlaams-Brabantse kerkbesturen' georganiseerd. Er waren 32 deelnemers.

	2014	2015	2016
Aantal objecten in Erfgoedplus.be (regio Groot-Leuven)	8124	9264	11742
Aantal objecten in Erfgoedregister (regio Groot-Leuven)	5696	7142	8847

	2014	2015	2016
Aantal bezoekers www.erfgoedplus.be	32928	32912	32771
Aantal unieke bezoekers www.erfgoedplus.be	25491	23433	25648

Reuzenoverleg

Met de reuzenbeheerders van Leuven werd al in 2015 een overleg opgestart. Bedoeling is om gemeenschappelijke problematieken en noden aan te pakken en het draagvlak van dit immaterieel erfgoed te vergroten. Een eerste actie was de uitwerking van een crowdfundingcampagne voor de restauratie van de teruggevonden reus Hertog Jan. Deze actie werd gelanceerd op Erfgoeddag 2016 in het kader van rituelen. De campagne kende een groot succes een meer dan de helft van de benodigde middelen werden opgehouden. Ondertussen werden ook contacten gelegd met verschillende restaurateurs. In 2017 zal verder beslist worden met wie de restauratie zal gebeuren.

Een tweede actie is de uitwerking van een reglement om reuzenbeheerders te ondersteunen bij hun transportkosten. En tenslotte bestond een derde actie erin om samen met de dienst diversiteit en gelijke kansen twee nieuwe reuzen te ontwikkelen die op Reuzeleuven in 2017 aan het publiek zullen worden voorgesteld.

Subsidiereglement projecten cultureel erfgoed

In het kader van het reglement projecten cultureel erfgoed werden in 2016 2 projecten goedgekeurd.

Luc Verpeest: archieftentoonstelling in het kader van Utopia: 'Tussen droom en daad, ontwerpplannen voor Leuven'

Projectvereniging 'De eerste Nederbelg herdacht': Pieter Willems (1840-1898), fase 2

2.9.3. SPORT

A. SPORTBELEID: SUBSIDIERING SPORTVERENIGINGEN

- Voor clubwerking volgens een puntensysteem - GR 28-04-2014: basis en stersubsidies
- Voor bijzondere manifestaties
- Voor kaderopleidingen
- Voor bouwen, verbouwen, aanpassen en aankopen van sportinfrastructuur

Deze subsidiëringen worden toegepast volgens een reglement dat door de gemeenteraad goedgekeurd werd.

B. SPORTBELEID: SPORTBONS

Worden verstrekt aan inwoners van Leuven met een minimum inkomen. Hiermee wordt de helft van het lidgeld van de erkende sportclub betaald met een maximum van 75 euro. In 2016 werden er 363 sportbons uitbetaald aan de clubs.

C. SPORTBELEID: UITPAS

Eind januari 2017 werd de UITPAS gelanceerd in Leuven. Wanneer men deelneemt aan een vrijetijdsactiviteit kan men telkens een punt sparen. Deze punten kunnen gespaard worden om een bepaald voordeel/cadeau te verkrijgen. Met 10 punten kan je één keer gratis gaan zwemmen in het stedelijk zwembad van Wilsele of Kessel-Lo.

Men kan op veel plaatsen punten verzamelen. Als men een topsportmatch van OHL, VHL of de Leuven Bears bijwoont, kan er één punt gespaard worden. Ook als men gaat zwemmen in een van onze stedelijke zwembaden of deelneemt aan een Buurtsportactiviteit kan men het puntentotaal vergroten.

D. SPORTBELEID: TOPSPORTPLATFORM

De stad Leuven en de KU Leuven richtten in 2011 het topsportplatform op. Ze werken samen met de Leuvense topsportclubs aan het topsportbeleid en engageren zich om hun expertise en know-how ter beschikking te stellen van de Leuvense sportclubs.

Het topsportplatform wil zich niet alleen lokaal profileren. Het wil hun topsportactiviteiten ook situeren in een ruimere context, nationaal en internationaal.

Het topsportplatform bracht tijdens hun eerste barcamp Leuvense topsportclubs samen en gaf een gezicht aan de verantwoordelijke toptrainers, topsportcoördinatoren, bestuursleden... en liet deze onderling kennis maken. Het topsportplatform ondersteunt de Leuvense topsport via het faciliteren van gezamenlijke acties. Deze acties kunnen leiden tot advies-, opleidingstrajecten en/ of samenwerkingsvormen.

E. SPORTCOMMUNICATIE

Sinds het najaar van 2016 zet de sportdienst nog meer in op communicatie. Er wordt meer aandacht gespendeerd aan de verschillende communicatietools om een grotere sportparticipatie te creëren.

Naast de reeds bestaande kanalen zoals Facebook en Twitter, plande Tofsport in 2016 de lancering van haar eigen website www.tofsport.be. Met deze website wil de sportdienst de doelgroep nog beter bereiken en hen voorzien van een plek waar men alle Leuvense sportinformatie kan terugvinden.

We spreken dus niet enkel over informatie om een zwembad of sportzaal/-terrein te huren, maar ook wie welke subsidies kan aanvragen, waar je terecht kan om een bepaalde sport te beoefenen, welke sportactiviteiten plaatsvinden in de stad, Leuven's sportnieuws, sporttips en nog veel meer.

De website heeft niet enkel als doel om informatie aan te bieden. Er is ook ruimte voor bezoekers om ideeën aan te brengen en zo bij te dragen tot een algehele verbetering van de sportdienst.

Voor de lancering van de nieuwe website waren online media de belangrijkste online tools om zichtbaarheid te genereren voor sportactiviteiten, sportnieuws en dergelijke. Met de komst van de

website is een extra kanaal aanwezig. Het is belangrijk om een goede wisselwerking tussen de verschillende kanalen uit te werken en ze op elkaar te laten inspelen.

De Facebookpagina van Tofsport blijft een zeer belangrijk kanaal. Dagelijks worden één of twee berichten gepost. Jongeren, maar ook ouderen, gebruiken steeds vaker sociale media. Het is dus van groot belang om hier te blijven op inzetten. In 2016 steeg het aantal likes van 690 naar 1340, bijna een verdubbeling. Tofsport wil dit aantal nog verder uitbreiden en denkt hiervoor na over mogelijke acties. Een andere online kanaal waar de sportdienst gebruik van maakt is Twitter. Dit medium wordt voornamelijk gebruikt voor aankondigingen, het plaatsen van links naar de website of het delen van nieuws. Eind 2016 telde het account van Tofsport 250 volgers. In 2017 zal ook hier aandacht aan geschonken worden om meer volgers aan te trekken.

Er wordt ook uitgekeken naar het gebruik van nieuwe (online) media. Zo zal de sportdienst in 2017 met een Instagramaccount starten, om zo opnieuw meer mensen te bereiken en de sportparticipatie te vergroten.

Tot slot wil de sportdienst ook haar mediamix beter uitspelen. Een goede mix van foto's, video's en teksten is zeer belangrijk om de juiste doelgroep te bereiken. Foto's en video's scoren geweldig op sociale media, zodus zal de sportdienst hier meer op inzetten.

F. SPORTINFRASTRUCTUURPROJECTEN

Valkuil vernieuwing turn- en sporthal Boudewijnstadion

Renovatie zwembad Kessel-Lo

Plaatsing fietsenstalling sportcomplex Kessel-Lo

Klinkerwerken sportcomplex Kessel-Lo

Bijplaatsen verlichtingspaal C-terrein sportcentrum Ymeria

Vernieuwen dugouts A terrein sportcentrum Ymeria

Aankoop gronden rugbyaccommodatie

Installatie tijdelijk jeugdhuis aan zwembad Wilsele

Vernieuwen chemicaliëntanks zwembad Wilsele

Vernieuwen chemicaliëntanks + vloeiستofdicht maken standplaats zwembad Kessel-Lo

Realisatie spiegeltribune door OHL

Aanleg watergedragen hockeyvelden door Koninklijke Leuvense Hockeyclub

G. SPORTBEHEER: ZWEMBADEN

Na de openingsuren van de zwembaden voor het publiek maken zwemclubs en zwemgroepen gebruik van de baden voor hun trainingen.

Regelmatig worden er redderscursussen en zwemevenementen georganiseerd.

Alle zwembaden worden jaarlijks op afzonderlijke tijdstippen gesloten voor de jaarlijkse onderhoudswerken.

Aantal zwembeurten			
	Gesloten 12/6-14/9 - werken		
Zwembad Wilsele	2014	2015	2016
Publieke zwembeurten	37.040	41.104	42.522
Schoolzwemmen	36.771	40.590	35.488
Leden zwemclub	31.576	42.245	33.105
Totaal	105.387	123.939	111.115
		Gesloten 1/12-31/12/2015-werken	
Zwembad Kessel-Lo	2014	2015	2016
Publieke zwembeurten	54.872	42.654	36.930
Schoolzwemmen	39.905	38.044	32.135

Leden zwemclub	89.965	72.669	64.317
Totaal	184.742	153.367	133.382
Sportoase	2014	2015	2016
Schoolzwemmen	78.732	78.961	82.271
Leden zwemclub	122.441	116.744	130.562
Totaal	201.173	195.705	212.833

H. SPORTBEHEER: SPORThALLEN

Aantal gebruikers			
Sporthal Rijschool Leuven	2014	2015	2016
Scholen	21.053	24.390	3.330
Clubs	44.347	39.235	41.608
TOTAAL	65.400	63.625	71.938
Sporthal Wilsele – centrum	2014	2015	2016
Scholen	-	-	560
Clubs	62.624	63.363	63.145
TOTAAL	62.624	63.363	63.705
Sportschuur Wilsele	2014	2015	2016
Scholen	13.325	8.100	1.670
Clubs	75.256	67.174	61.550
TOTAAL	88.581	75.274	63.220
Sporthal Heverlee	2014	2015	2016
Scholen	16.100	17.250	17.990
Clubs	95.795	98.226	101.716
TOTAAL	111.895	115.476	119.706
Sporthal Korbeek – Lo	2014	2015	2016
Scholen	1.840	3.426	4.000
Clubs	24.999	25.278	23.757
TOTAAL	26.839	28.704	27.757
Sportcomplex Kessel – Lo	2014	2015	2016
Scholen	31.581	23.690	18.040
Clubs	196.202	192.707	182.519

TOTAAL	227.783	216.397	200.559
Sport – en turnhal Boudewijnstadion	2014	2015	2016
Scholen	13.971	15.640	10.830
Clubs	83.774	90.698	88.276
TOTAAL	97.745	106.338	99.106
Boudewijnstadion voetbal	2014	2015	2016
Scholen	2.303	2.416	1.630
Clubs	64.125	66.020	73.104
TOTAAL	66.428	68.436	74.734
Atletiekarena Gaston Roelants	2014	2015	2016
Scholen	5.225	5.220	4.100
Clubs	150.731	145.973	170.100
TOTAAL	155.956	151.193	174.200
Zwembad Wilsele turnzaal	2014	2015	2016
Clubs	11.946	11.887	13.075
TOTAAL	11.946	11.887	13.075
Sportcomplex Ymeria sporthal	2014	2015	2016
Scholen	6.860	4.100	7.590
Clubs	37.378	38.433	39.926
TOTAAL	44.238	42.533	47.516
Sportcomplex Ymeria voetbal	2014	2015	2016
Scholen	-	120	-
Clubs	77.592	85.876	100.754
TOTAAL	77.592	85.996	100.754
KA Redingenhof	2014	2015	2016
Scholen	3.264	7.976	-
Clubs	93.763	90.768	98.779
TOTAAL	97.027	98.744	98.779
Sportoase Arena en zalen	2014	2015	2016
Scholen	45.981	47.953	52.710
Clubs	192.041	175.101	179.560
TOTAAL	238.022	223.054	232.270

VTI	2014	2015	2016
Clubs	19.782	16.376	13.429
TOTAAL	19.782	16.376	13.429
UCLL Heverlee sporthal	2014	2015	2016
Scholen	2.580	5.778	-
Clubs	58.395	55.444	61.623
TOTAAL	60.975	61.222	61.623
UCLL Heverlee beachvolleybalterreinen	2014	2015	2016
Clubs	8.830	3.651	3.161
TOTAAL	8.830	3.651	3.161
Heilig Hart Heverlee voetbalterrein	2014	2015	2016
Scholen	-	-	-
Clubs	2.465	2.719	3.214
TOTAAL	2.465	2.719	3.214
Heilig Hart Heverlee sporthal	2014	2015	2016
Scholen	4.047	5.004	-
Clubs	30.296	29.231	33.435
TOTAAL	34.343	34.235	33.435
Heilig Hart Heverlee turnzaal	2014	2015	2016
Clubs	5.093	3.235	3.794
TOTAAL	5.093	3.235	3.794
Kazerne de Hemptinne	2014	2015	2016
Scholen	120	-	-
Clubs	3.668	449	75
TOTAAL	3.788	449	75
Jeugdvoetbalcentrum Bruineveld	2014	2015	2016
Scholen	120	120	120
Clubs	104.701	103.617	101.499
TOTAAL	104.821	103.737	101.499
Sint-Pieterscollege zwembad	2014	2015	2016
Clubs	8.127	7.524	6.908
TOTAAL	8.127	7.524	6.908

't Celestijntje dans-en ringsportzaal	2014	2015	2016
Clubs	86.776	86.097	87.947
TOTAAL	86.776	86.097	87.947

I. SPORTBEHEER: OPENLUCHTTERREINEN

Voetbalstadion Den Dreef

Gebruiker:

Voetbal: OHL Oud Heverlee Leuven VZW

VZW Koninklijke Stade Leuven

Gebruiker:

Tennis: Koninklijke Stade Leuven Tennisclub

Sportcomplex Ymeria voetbal

Gebruikers:

Voetbal: KOSC Wijgmaal

Liefhebbersploegen: FC Tabor / Abbey Primakov

Boudewijnstadion voetbal

Gebruikers:

Voetbal: KVC Kessel – Lo 2000

Liefhebbersploegen

Leuvense scholen

JetSet Ultimate Frisbee

Leuven Cardinals

Atletiekarena Gaston Roelants

Gebruiker:

Atletiek: Daring Club Leuven atletiek

Jeugdvoetbalcentrum Bruineveld

Gebruikers:

Voetbal: OHL

Liefhebbersploegen: VC Don Bosco / URC Rekencentrum / Deaf Devils Football

Hockey accommodatie Van Hove

Gebruiker:

Hockey: Koninklijke Hockey club Leuven → vanaf 2016 naar nieuwe site

Rugby accommodatie Donckers en Morissens

Gebruiker:

Rugby: Rugby Club Leuven

Tennisterreinen domein De Bron

Gebruiker:

Tennis: TC Kelo

Tennisterreinen TC Iris

Gebruiker:

Tennis: TC Iris

HHH Heverlee voetbalterrein

Gebruikers:

Voetbal: FC caf '99 Heverlee

JetSet Ultimate Frisbee

Jezuïtenpark Heverlee

Gebruikers:

Tennis: T.C. Savio

Voetbal: FC Tabor

J. SPORTPROMOTIE: SPORTPROMOTIONELE ACTIVITEITEN

Tofsport activiteitenkalender 2016 (georganiseerd door en/of ondersteund door de stad/Tofsport)

Activiteiten	Datum	Plaats
Soudal Cyclocross Leuven	3 januari 2016	Heverlee
Start online inschrijvingen sportkampen	17 januari 2016	Leuven
Vlaams kampioenschap synchroon zwemmen -13	31 januari 2016	Sportoase
Provinciale voorronde gym dames	6 februari 2016	Redingenhof
Sprint-en afdalingswedstrijd kayak	20, 21 februari 2016	Heverlee
Kampioenenviering	4 maart 2016	Het depot
Belgisch indoor kampioenschap frisbee	6 maart 2016	Sportoase
Provinciale voorronde toestelturnen dames	13 maart 2016	Redingenhof
Wielertoeristentocht Leuven Sportief	19 maart 2016	Wilsele
Blue Tigers Paastornooi	25, 26 maart 2016	Redingenhof
Buitenspeeldag	13 april 2016	Leuven
Brabantse Pijl	13 april 2016	Leuven
Brabantse Pijl Classic	16 april 2016	Leuven
Wielertoeristentocht Gambrinusronde	17 april 2016	Leuven
Golden Dragon Cup	17 april 2016	Sportoase
27 Tofsportkampen	Paasvakantie 2016	Leuvense sportaccommodaties
Homeless Cup	20 april 2016	Bruul
Europees kampioenschap U17 – 3 banden	22, 23, 24 april 2016	Sportcentrum De Vaart
Levensloop Leuven	23, 24 april 2016	Kazerne Heverlee
OHL Schools Cup	27 april 2016	Bruineveld
Vlaamse Brabantse jeugdinales volley	30 april 2016	Redingenhof
Beker van de stad Leuven kunstschaatsen	7 mei 2016	Ijschaatsbaan
Pinksterwedstrijd skeelers	16 mei 2016	Haasrode
Mars Loven Boven	22 mei 2016	Heverlee
22 ^{ste} triatlon Leuven	22 mei 2016	Ladeuzeplein
BK skeelers op de weg	22 mei 2016	Kessel-Lo
Golfinitiatie senioren	31 mei 2016	Tielt Winge
Roller & bikeparade	22 juni 2016	Centrum
Jeugdturnooi hockey	25, 26 juni 2016	Heverlee
112 Tofsportkampen	Zomervakantie 2016	Leuvense sportaccommodaties
Ethias Tour tennis jeugd	25 juni - 3 juli 2016	TC Stade Leuven
Vakantietocht	16 juli 2016	AtletiekArena Kessel-Lo
Mountainbike toertocht De Biekes	17 juli 2016	Wijgmaal
Beachvolley	20 - 24 juli 2016	Ladeuzeplein
Meeting voor Mon	30 juli 2016	Gaston RoelantsArena
Flanders 25 – internationaal rolstoeltennis	4 - 7 augustus 2016	TC Stade Leuven
Grote prijs Jef Scherens	21 augustus 2016	Leuven

Belgian Circuit tennistornooi	26 augustus 2016	TC Stade Leuven
6 ^{de} Tofsportnacht	27 augustus 2016	Oude Markt
Vlierbeekriders cycling tour	3 september 2016	Kessel-Lo
Yellow Tigers Fandag	3 september 2016	Sportoase
BK slalom kayak	4 september 2016	Heverlee
Leuven beweegt	Eerste 14 dagen september	Sportclubs
Mountainbiketoertocht	11 september 2016	Heverlee
Yonex Belgian international	14 - 17 september 2016	Sportoase
Vaartchallenge	18 september 2016	Vaart Wijgmaal
Scholenveldloop	28 september 2016	Kessel-Lo
Koning en Prins van België - boogschieten	1 oktober 2016	Wilsele
Prijs Lafortune - boogschieten	8 oktober 2016	Wilsele
Loop zonder Dope	9 oktober 2016	Korbeek-Lo
Grote prijs stad Leuven – sabel - internationaal	9 oktober 2016	Heverlee
Internationale wedstrijd kunstschaatsen	15 oktober 2016	Schaatsbaan
Internationaal Rink-Hockeytornooi Rolta Cup 2016	5 november 2016	Rijschool Leuven
Internationaal schaaktornooi	10 - 13 november 2016	Leuven
Vlaamse zwemweek	3 ^{de} week november	Zwembaden
Belgian Open karaté	13 november 2016	Sportoase
BK Breakdance	27 november 2016	Stuk
Stadswandeling	10 december 2016	Leuven
Scholenkerstloop	20 december 2016	Leuven
Wintertocht	18 december 2016	AtletiekArena Kessel-Lo
Eindejaarscorrida	26 december 2016	Leuven
SNS-pas	Schooljaar	Sportaccommodaties
SOS-project	Schooljaar	Scholen
Fit-o-city begeleiding	Ganse jaar	

K. SPORTPROMOTIE: BUURTSPOORT ACTIVITEITEN

Enmalige activiteiten

Activiteiten	Datum	Doelgroep	Plaats
Buurtvoetbal	11/02	Kinderen & Jongeren	Bruineveld Kessel-Lo
Buitenspeeldag	13/04	Kinderen & Jongeren	Park den Bruul
Panna Tornooi voorronde 1	29/03	Kinderen & Jongeren	Wijk Casablanca
Panna Tornooi voorronde 2	31/03	Kinderen & Jongeren	BC Mannenstraat
Panna Tornooi voorronde 3	5/04	Kinderen & Jongeren	BC Sint Maartensdal
Panna Tornooi voorronde 4	7/04	Kinderen en Jongeren	Park den Bruul
Pré tornooi BHC	19/04	Volwassenen	Park den Bruul
Nationaal Tornooi Homelesscup	20/04	Volwassenen	Park den Bruul
Deelname Jeugdsportival BLOSO	2/10	Jongeren	Hofstade
Loop Zonder Dope	9/10	Iedereen	Korbeek-Lo
Buurtvoetbal	3/11	Kinderen & Jongeren	Boudewijnstadion Kessel-Lo

Vaste activiteiten en 10-lessenreeksen

Activiteiten	Datum	Doelgroep	Plaats
Centerliga (zaalvoetbal)	Maandag	Volwassenen	Sporthal de Rijschool
Rugschool BOV	Maandag	Volwassenen	Sportcomplex Kessel-Lo
Fit-O-City	Maandag	Iedereen	Park den Bruul
Zwemmen Vrouwen	Maandag	Volwassenen	Zwembad Kessel-Lo
Aerobic	Dinsdag	Volwassenen	Buurtcentrum Schorenshof
StreetAction Hoogland	Dinsdag	Kinderen	Hoogland
Omnisport	Dinsdag	Jongvolwassenen	Sporthal de Rijschool
Training HomelessCup	Dinsdag	Volwassenen	Sporthal de Rijschool
Aerobic vrouwen	Woensdag	Volwassenen	Sportcomplex Kessel-Lo
Yoga	Woensdag	Volwassenen	Buurtcentrum Sint-Maartensdal
S.T.A.R.-competitie (zaalvoetbal)	Woensdag	Jongeren	Sporthal de Rijschool
Voetbaltraining	Woensdag	Kinderen	Wijk Casablanca
S.T.A.R. Initiaties sport	Woensdag	Jongeren	Sporthal de Rijschool
Tai Chi	Donderdag	Volwassenen	30CC
Omnisport	Donderdag	Volwassenen	Sporthal de Rijschool
Zaalvoetbal	Vrijdag	Volwassenen	Sporthal de Rijschool
Wandelingen	Zaterdag / Zondag	Volwassenen	Buurtcentrum Mannenstraat

L. SPORTPROMOTIE: SNS-PAS

Worden verstrekt aan jongeren van het secundair onderwijs, schoolgaand of wonend in Leuven. Hiermee kunnen ze gedurende het schooljaar na de schooluren deelnemen aan verschillende sportactiviteiten in Leuven. In 2016 zijn er 722 passen opgemaakt.

M. ZOMERMAANDEN

Buurtsportkampen in de verschillende wijken → Kinderen
Mo'biel: Buurtsport in de verschillende wijken → Jongeren

2.10. EREDIENST

2.10.1. ROOMS KATHOLIEKE EREDIENST

- A. Organisatie
- B. Tegemoetkoming eredienst

2.10.2. ANDERE ERKENDE EREDIENSTEN

- A. Organisatie
- B. Tegemoetkoming in de kosten

2.10. EREDIENST

2.10.1. ROOMS KATHOLIEKE EREDIENST

A. ORGANISATIE

In Leuven zijn er 20 parochies, namelijk:

- Sint-Pieter (Leuven)
- Sint-Antonius van Padua (Leuven)
- Sint-Gertrudis (Leuven)
- Sint-Jacob (Leuven)
- Sint-Jozef (Leuven)
- Sint-Kwinten (Leuven)
- Sint-Michiel (Leuven)
- Sint-Franciscus van Assisi (Heverlee)
- Sint-Jan Evangelist (Abdij van Park Heverlee)
- Sint-Lambertus (Heverlee)
- O.L.Vrouw van Troost (Heverlee)
- Onbevlekt Hart van Maria (Heverlee)
- Sint-Michiel en Reneldis (Heverlee)
- Heilige Familie Boven-Lo (Kessel-Lo)
- Heilig Hart Blauwput (Kessel-Lo)
- O.L.Vrouw Vlierbeek (Kessel-Lo)
- Sint-Joannes Bosco (Kessel-Lo)
- Sint-Agatha-Putkapel (Wilsele)
- Sint-Martinus (Wilsele)
- Sint-Hadrianus (Wijgmaal)

B. TEGEMOETKOMING EREDIENST

Onder deze rubriek vallen:

- de woonstvergoeding aan pastoors van de eredienst
- de subsidies om de tekorten van de begrotingen van de eredienst te dekken (werkingssubsidies)
- de subsidies voor buitengewone werken aan de gebouwen van de eredienst die aan de kerkbesturen toebehoren

Tabel van de tegemoetkomingen

	2014	2015	2016
Woonstvergoeding	€ 60.743,54	€ 49.702,54	55.621,91
Werkingssubsidies	€ 416.593,95	€ 451.870,25	482.415,52
Investeringsubsidies	€ 743.168,15	€ 254.162,58	54.959,48

Gebouwen in eigendom of erfpacht

De stad is eigenares van de:

- Sint-Pieterskerk
- pastorij van Sint-Geertrui
- pastorij van Sint-Jacob
- pastorij van Sint-Agatha-Putkapel
- Onze-Lieve-Vrouw-ter-Predikherenkerk

De stad heeft in erfpacht genomen de:

- Sint-Michielskerk;
- de Sint-Jacobskerk;
- delen van de abdij van Park;
- delen van de abdij van Vlierbeek.

	2014	2015	2016
Investeringsuitgaven voor eredienstgebouwen in stadseigendom of door de stad in erfpacht genomen	€ 4.281.657,42	€ 2.142.300,19	€ 2.118.802,40

Gebouwen in erfpacht gegeven:

De stad heeft de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Predikherenkerk in erfpacht gegeven aan de vzw Stichting Monumenten en Landschapszorg, met het oog op de dringende restauratiewerken.

2.10.2. ANDERE ERKENDE EREDIENSTEN

A. ORGANISATIE

Verenigde Protestantse Kerk Leuven
 De Christengemeente Leuven
 De Evangelische kerk
 De Anglicaanse parochie Saint Martha and Mary's te Leuven

B. TEGEMOETKOMINGEN IN DE KOSTEN

De stad komt voor een deel tegemoet in het tekort van de Protestantse-Evangelische Kerk en de Anglicaanse parochie Saint Martha and Mary's te Leuven.

De stad betaalt woonstvergoeding voor de bedienaars van de volgende erediensten: Protestantse Kerk, de Evangelische kerk, de Christengemeente Leuven en de Anglicaanse Kerk, voor een totaal bedrag van 12.966,36 euro .

2.11. SOCIALE DIENSTVERLENING

2.11.1. ALGEMENE VOORZIENINGEN KINDERCENTRUM

- A. Kindercentrum De Girafant
- B. Dienst kinderdagverblijven
- C. Teledienst
- D. Buitenschoolse opvang 't Koetshuis

2.11.2. GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

- A. Algemeen welzijnsbeleid
- B. Dienstverlening en toelagen algemeen welzijnsbeleid
- C. Gelijkenkansenbeleid
- D. Holibibeleid
- E. Seniorenbeleid
- F. Etnisch-Cultureel diversiteitsbeleid
- G. Buurtwerk
- H. Noord-Zuidbeleid
- I. Regie kinderopvang
- J. Regie preventie gezinsondersteuning
- K. Gebiedsgerichte werking
- L. Gezondheidsbeleid
- M. Lancering Able - Onbeperkt Le(u)ven

2.11. SOCIALE DIENSTVERLENING

2.11.1. ALGEMENE VOORZIENINGEN KINDERCENTRUM

A. KINDERCENTRUM DE GIRAFANT

In kindercentrum de Girafant zijn 3 verschillende stedelijke diensten verenigd: dienst kinderdagverblijven, dienst opvanggezinnen en teledienst (thuisopvangdienst voor zieke kinderen). De Girafant fungeert als centraal inschrijvings- en informatiepunt voor deze drie diensten en voor het loket kinderopvang van de stad Leuven.

Daarnaast maakt Kind & Preventie gebruik van de infrastructuur voor het organiseren van consultaties en kunnen andere stadsdiensten gebruik maken van onze vergaderlokalen. Ook organiseert vzw huis van het kind elke maandagvoormiddag een spel- en ontmoetingsruimte in de polyvalente zaal van kindercentrum de Girafant.

B. DIENST KINDERDAGVERBLIJVEN

De dienst kinderdagverblijven omvatte tot en met 31/12/2016:

Kinderdagverblijf de Girafant: 150 opvangplaatsen en 18 occasionele plaatsen

Kinderdagverblijf Heuvelhof: 23 opvangplaatsen

Kinderdagverblijf de Ketteflet: 40 opvangplaatsen waarvan 12 occasionele plaatsen. Vanaf 1 september 2016 zijn er 60 opvangplaatsen in de Ketteflet.

Het kinderdagverblijf beschikt over een deskundig en gemotiveerd multidisciplinair team dat garant staat voor een kwaliteitsvolle opvang in een optimaal pedagogisch klimaat.

De kinderen worden opgevangen in 2 leeftijdsgroepjes:

- babygroepen (vanaf 6 weken tot de leeftijd van ongeveer 16 maanden)
- peutergroepen (vanaf 16 maanden totdat het kind naar school gaat)

Doelgroepen

De stedelijke kinderdagverblijven vangen kinderen op vanaf de leeftijd van 6 weken totdat ze naar school gaan en in de overgangperiode tussen kinderopvang en kleuterschool. Ook kindjes met een specifieke zorgbehoefte kunnen in de stedelijke kinderdagverblijven terecht.

De kinderdagverblijven zijn toegankelijk voor alle ouders, die omwille van hun werksituatie of andere sociale situatie opvang voor hun kind wensen, ongeacht cultuur, maatschappelijke afkomst, nationaliteit of levensovertuiging.

Occasionele kinderopvang richt zich op ouders die opvang nodig hebben om een opleiding te kunnen volgen.

Opnamebeleid

Sinds de implementatie van het digitaal loket moeten ouders zich online registreren en kunnen ze zich enkel door online registratie inschrijven op onze wachtlijst. Geïnteresseerde ouders kunnen zich wenden tot het loket in de Girafant wanneer ze hulp wensen bij deze online registratie.

Er zijn 2 types van toewijzingen in de stedelijke kinderdagverblijven: de reguliere toewijzingen (lange termijn) en de toewijzingen op korte termijn.

Reguliere toewijzingen

Deze toewijzingen gebeuren op basis van de vermoedelijke geboortemaand van de kinderen. Er zijn per locatie een vast aantal plaatsen per geboortemaand beschikbaar. Deze plaatsen worden 6 maanden voor de vermoedelijke bevallingsmaand toegewezen volgens volgorde van inschrijving. Er wordt voorrang gegeven aan broertjes/ zusjes van kinderen die reeds in ons kinderdagverblijf worden opgevangen.

Toewijzingen op korte termijn

Resterende vrije plaatsen worden opgevuld door middel van noodaanvragen en aanvragen voor aanvullende opvang.

Bij de toewijzingen op korte termijn wordt absolute voorrang gegeven aan ouders die kinderopvang nodig hebben om werk te zoeken, te houden of om een beroepsgerichte opleiding hiervoor te volgen. Daarnaast geven wij ook voorrang aan: broertjes/ zusjes van kinderen die reeds in ons kinderdagverblijf worden opgevangen, alleenstaanden, ouders met een laag gezamenlijk belastbaar beroepsinkomen, pleegkinderen, adoptiekinderen en kwetsbare gezinnen.

Bij de toewijzing van occasionele plaatsen wordt voorrang gegeven aan ouders die opvang nodig hebben om te kunnen starten met een opleidingstraject/ inburgeringstraject/ werkervaringstraject. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar moeders van buitenlandse origine.

Pedagogische visie

De pedagogische aanpak is geïnspireerd door de Reggio Emilia- benadering en het pedagogisch kindbeeld van Loris Malaguzzi. Deze visie gaat uit van het sterke kind. Het is een positieve kijk op kinderen die uitgaat van een nieuwsgierig, leergierig en creatief kind dat uit is op communicatie. Kinderen moeten de ruimte krijgen om zelf nieuwe dingen te ontdekken en creatief te zijn. De kinderbegeleiders nodigen kinderen uit om te experimenteren en te ontdekken en bieden daartoe het nodige materiaal aan.

Functionele informatie

Kinderdagverblijf de Girafant is een vergund en gesubsidieerd kinderdagverblijf met 150 voltijdse opvangplaatsen op de Philipssite in Heverlee.

Er zijn in de Girafant vijf leefeenheden die telkens bestaan uit een baby- en peutergroep. Babygroepen hebben steeds een capaciteit van 12 opvangplaatsen, peutergroepen hebben een capaciteit van 18 opvangplaatsen.

Kinderen met een specifieke zorgbehoefte en kinderen van de occasionele kinderopvang worden samen met de andere kinderen opgevangen.

De Girafant is elke werkdag geopend van 7.00 uur tot 18.30 uur. Wanneer ouders omwille van professionele redenen opvang nodig hebben vóór 7.00 uur en na 18.30 uur bieden wij de mogelijkheid om gebruik te maken van onze flexibele opvang. Kinderen kunnen in dit geval op aanvraag terecht in de Girafant van 6.30 uur tot 19.00 uur.

Kinderdagverblijf Heuvelhof is een vergund kinderdagverblijf voor 23 voltijdse opvangplaatsen in Kessel-Lo. Er zijn twee leefgroepen: een babygroep en een peutergroep.

Het kinderdagverblijf is iedere werkdag geopend van 7.00 uur 's morgens tot 18.30 uur 's avonds. Ook hier zijn kinderen met een specifieke zorgbehoefte welkom en worden zij samen met de andere kinderen opgevangen.

Kinderdagverblijf de Ketteflet is een vergund en gesubsidieerd kinderdagverblijf met 40 voltijdse opvangplaatsen in Sint-Maartensdal, Leuven-centrum. Van deze 40 opvangplaatsen zijn 12 plaatsen voorbehouden voor occasionele opvang. In september 2016 werd de Ketteflet uitgebreid naar 60 opvangplaatsen.

Er zijn in de Ketteflet 4 leefgroepen: 2 babygroepen en 2 peutergroepen. De babygroepen hebben een capaciteit van 12 opvangplaatsen, peutergroepen hebben een capaciteit van 18 opvangplaatsen. Kinderen met een specifieke zorgbehoefte en kinderen van de occasionele kinderopvang worden samen met de andere kinderen opgevangen.

De Ketteflet is elke werkdag geopend van 7.00 uur tot 18.30.

Bezettingcijfers basisaanbod (cijfers uitgezonderd occasionele plaatsen 't Margrietje tem 2014)

	2012	2013	2014	2015	2016
Gemiddelde bezettingsgraad	95,39%	92,25%	80,17%	83,55%	76,24%
Aantal openingsdagen	228	224	224	223	224
Aantal verblijfsdagen	26.493	28.856	34.496	39.508	37.385

Aantal kinderen die minstens eenmaal werden opgevangen (cijfers uitgezonderd occasionele plaatsen 't Margrietje tem 2014)

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	327	344	440	425	404

Aantal opgevangen kinderen met minimumtarief(cijfers uitgezonderd occasionele plaatsen 't Margrietje tem 2014)

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	0	4	15	80	85

Aantal kinderen uit voorrangsgroepen (cijfers uitgezonderd occasionele plaatsen 't Margrietje tem 2014)

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	143	126	123	145	182

Inkomsten uit ouderbijdragen (cijfers uitgezonderd occasionele plaatsen 't Margrietje tem 2014)

	2012	2013	2014	2015	2016
Bedrag	€ 303.020,16	€ 334.159,65	€ 403.170,35	€ 483.539,04	€ 518238,01

In alle stedelijke kinderdagverblijven betalen ouders een inkomensgerelateerde dagprijs.

Naast inkomsten uit ouderbijdragen ontvangen de stedelijke kinderdagverblijven voor de meerderheid van de opvangplaatsen een subsidiëring van Kind & Gezin.

Sinds de nieuwe regelgeving van 1/4/2015 zijn er 3 subsidietrappen en 4 verschillende subsidiebedragen.

Verdeling van de stedelijke opvangplaatsen per subsidietrap op 31/12/2016:

- Heuvelhof: 23 gesubsidieerde plaatsen trap 1;
- De Ketteflet: 60 gesubsidieerde plaatsen trap 3;
- De Girafant: 38 niet-gesubsidieerde plaatsen, 12 gesubsidieerde plaatsen trap 2b en 100 gesubsidieerde plaatsen trap 2a.

Ook ontvangen de stedelijke kinderdagverblijven een financiële ondersteuning voor het aanbod aan flexibele opvang. Voor de flexibele opvang ontvangen de stedelijke kinderdagverblijven een financiële ondersteuning per urenpakket. De stedelijke kinderdagverblijven ontvangen een subsidiëring voor 13 urenpakketten.

Kindaanwezigheden flexibele opvang

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	3.906	3.778	4.339	2918	1738

Centrum voor Inclusieve Kinderopvang

Sinds 1 januari 2014 heeft de stad Leuven een erkenning als Centrum voor Inclusieve Kinderopvang. Dit betekent dat de stad niet enkel zelf kinderen met een zorgbehoefte opvangt in hun eigen kinderdagverblijven, maar ook andere opvanginitiatieven hierin ondersteunen.

Aantal opgevangen kinderen met een specifieke zorgbehoefte

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal kinderen	2	6	7	11	12
Aantal aanwezigheden	71	474	944	1301	1447.5

OCCASIONELE PLAATSEN

De 12 occasionele plaatsen in 't Margrietje waren een tijdelijke opvangmogelijkheid voor maximum 20 uren per week. Het was niet mogelijk om een van deze 12 occasionele plekjes te reserveren. Ouders konden er terecht als ze onverwachts weg moesten of een afspraak hadden. Ouders betaalden in 't Margrietje een vaste prijs per uur.

Bij de verhuis naar de Ketteflet werden deze occasionele plaatsen omgevormd tot reserveerbare occasionele plaatsen waar ouders een inkomensgerelateerde dagprijs betalen. In de Girafant zijn er momenteel 18 occasionele plaatsen. In de Ketteflet zijn dit er 12.

Cijfergegevens

Totaal aantal occasioneel opgevangen kinderen

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal	296	218	135	86	88

DIENST VOOR OPVANGGEZINEN

Algemene informatie

De dienst voor opvanggezinnen richt zich op kleinschalige kinderopvang bij opvanggezinnen thuis. Ze streven ernaar dat elk kind optimale ontplooiingskansen krijgt met respect voor de eigenheid van het kind en zijn eigen tempo.

Ze stellen zich hierbij open voor nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en willen daarbij rekening houden met "opvang op maat", flexibiliteit, diversiteit, extra zorg, ...

De pedagogische kwaliteiten van het opvanggezin, uitgeschreven door Kind en Gezin, liggen aan de basis van de werking en begeleidingen.

Het streven naar optimale ontplooiingskansen bij het kind betekent dat het opvanggezin:

aan de basisbehoeften van het kind tegemoet komt (voeding, slapen, hygiëne, geborgenheid, veiligheid...),

structuur en regelmaat aanbiedt, en dit flexibel aanpast in functie de noden van het kind of de situatie de kinderen stimuleert in hun ontwikkeling en hun individuatie en zelfstandigheid bevordert de betrokkenheid en het welbevinden van elk kind observeert en stimuleert, waarden en normen bespreekt en aanleert aan het kind.

De kwaliteit van de pedagogische omgang met het kind wordt verhoogd door de samenwerking tussen opvanggezin, ouders en dienst.

Samenwerking met ouders betekent dat het opvanggezin de opvang en de ontwikkeling van het kind bespreekt met de ouders. De opvoeding van het kind is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het opvanggezin en de ouders hebben niet altijd dezelfde opvoedingsprincipes, maar het is zeer belangrijk dat zij rekening houden met de opvoedingsstijl van de andere. Voor het kind moet het duidelijk zijn wat

kan en niet kan zowel bij het opvanggezin als thuis. Een voortdurende communicatie met de ouders is hiervoor noodzakelijk.

Samenwerking tussen het opvanggezin en de dienst betekent dat ze allebei oog hebben voor het belang, het welzijn, de ontwikkeling, de ontplooiingskansen, ... van het kind en dit door gezamenlijk overleg.

Regelmatig wordt het opvanggezin door de sociaal consulenten van de dienst bezocht om de opvang en de ontwikkeling van het kind te volgen en te bespreken alsook om het opvanggezin te begeleiden in het streven naar kwaliteit. Via een goede startopleiding en voortdurende vorming biedt de dienst de opvanggezinnen ook een aanknopingspunt om alle aspecten van de pedagogische kwaliteiten te hanteren. Kwaliteitszorg is een continue bekommernis van een opvanggezin, ouders en de dienst, waar samen dagelijks aan gewerkt wordt.

Functionele informatie

De stedelijke dienst voor opvanggezinnen wordt betoelaagd door Kind en Gezin voor 199 voltijdse opvangplaatsen.

Verblijfsdagen

	Kinderen 0 – 3 jaar			Kinderen 3 – 12 jaar		
	Volle	Halve	Derde	Volle	Halve	Derde
2014	24.970	694	121	909	502	830
2015	26.121	1054	27	678	313	638
2016	34.058	1550	-	595	722	861

Algemeen totaal van de prestaties (halve dag en derde dag worden aanzien als verblijfsdag)

2014	2015	2016
28.026	28.831	37.788

Aantal aangesloten opvanggezinnen

Op 31/12/2014	38
Op 31/12/2015	38
Op 31/12/2016	41

Aantal opvanggezinnen die gestopt zijn

2014	2015	2016
8	6	1

Aantal opvanggezinnen die gestart zijn

2014	2015	2016
6	8	4

Aantal opvanggezinnen per deelgemeente

Verdeling over het totaal opvanggezinnen aangesloten bij de dienst.

	2014	2015	2016
Kessel-lo	17	23	20
Heverlee	7	9	6
Leuven-centrum	7	4	7
Leuven Korbeek-Lo	0	0	0
Willebroeck	8	2	2
Wijgmaal	6	5	4
Linden		1	2
TOTAAL	45	44	41

Beschikbaarheid van de opvanggezinnen

	2014	2015	2016
Full-time beschikbaar	20	26	23
Werkt niet op woensdag	11	9	8
Werkt niet op woensdag en/of schoolvakanties	3	0	2
Werkt niet op een andere weekdag	4	6	6
Werkt niet op 2 andere weekdays	2	3	1
Werkt sporadisch	2	0	1

Aangezien de belangrijkste motivatie om opvanggezin te worden, een goede combinatie arbeid-gezin is, is het logisch dat veel opvanggezinnen deeltijds werken.

Leeftijdscategorie van de aangesloten opvanggezinnen

Leeftijd tussen	2014	2015	2016
18 – 29 jaar	6	11	6
30 – 39 jaar	9	10	12
40 – 49 jaar	8	7	9
50 – 59 jaar	17	15	12
+ 60 jaar	5	1	2

Het huidige sociaal statuut, de discussies rond een volwaardig werknemersstatuut en bijkomende vereisten van het nieuwe decreet vormen een rem voor jonge gezinnen om als onthaalouder te starten. Hierdoor was er lange tijd een grotere uitstroom dan instroom.

Overzicht aantal geholpen aanvragen opvang in gezinsverband

	2014	2015	2016
Aantal aanvragen geholpen (nieuwe dossiers)	195	187	159

Aantal ingeschreven kinderen die in 2016 minstens 1 dag in een opvanggezin verbleven

	2014	2015	2016
Algemeen totaal	352	370	428

Inkomsten en subsidiëring

De ouderbijdragen

Net als bij kinderdagverblijven wordt de bijdrage voor de opvang berekend op basis van het belastbaar inkomen. Dit wil zeggen dat ouders in 2016 tussen 5,02 en 27,71 euro betaalden per opvangdag. Het minimum tarief werd opgetrokken van € 1.56 naar € 5.02. Er bestaan mogelijkheden voor een individueel verminderd tarief.

	Minimum bijdrage	Maximum bijdrage
Van 01-01-2014 tot 01-01-2015	€ 1.56	€ 27.71
Van 01-01-2015 tot 01-01-2016	€ 1.56	€ 27.72
Van 01-01-2016 tot 01-01-2017	€ 5.02	€ 27.83

Inkomsten via ouderbijdrage (gefactureerde bedragen)

2014	2015	2016
€ 298.174,81	€ 233.750,57	€ 408.935,20

Inkomsten van subsidiëring Kind en Gezin: (personeel en opvangdagen)

Kind en Gezin subsidieert het personeel, het verschil tussen de ouderbijdrage en de vergoeding voor de opvanggezinnen, verzekering arbeidsongevallen voor de opvanggezinnen, aantal kinddossiers, aantal toegekende plaatsen, samenwerkingsverband met overkoepelende organisaties, Deze subsidies worden per kwartaal voorgeschoten en eind maart jaarlijks afgerekend.

Uitgaven: vergoeding opvanggezinnen

De vergoeding van de opvanggezinnen wordt door Kind en Gezin vastgelegd.

	Dagvergoeding				Extra vergoeding kinderen met specifieke zorgbehoefte
	Vergoeding opvang	Vergoeding vorming	Vergoeding sluitingsdagen	TOTAAL	
2014 vanaf 1/01	€ 17,53	€ 0,34	€ 1,68	€ 19,55	€ 9,8
2014 vanaf 1/04				€ 19,55	€ 9,63
2015 vanaf 1/01	€ 17,53	€ 0,34	€ 1,68	€ 19,55	€ 9,8
2016 vanaf 1/07	€ 17,74	€ 0,34	€ 1,68	€ 19,76	€ 9,0

Vergoedingen uitbetaald aan opvanggezinnen

2014	2015	2016
€ 532.456,69	€ 622.931,15	€ 729.633,20

C.TELEDIENST

Functionele informatie

Teledienst verzorgt de opvang van zieke kinderen (0 tot 12 jaar) aan huis. De kinderbegeleid(st)ers werken van 7.00 uur tot 18.30 uur met een maximum van 10.00 uur per dag en een maximum van 8 dagen per kind per maand.

De dienst is voorbehouden aan gezinnen die op het grondgebied van de stad Leuven wonen. Via een telefonische permanentie kunnen ouders vanaf 20.00 uur tot 21.00 uur contact opnemen met deze dienst. Op werkdagen kan men ook contact opnemen via telefoon van 7.00 uur tot 18.30 uur.

De berekening van de dagprijs die de ouders moeten betalen gebeurt volgens het belastbaar inkomen.

Er worden € 1,5 verplaatsingskosten aangerekend

Cijfergegevens

	2014	2015	2016
Aantal uitgevoerde opdrachten	538	544	413

Het aantal oproepen dat beantwoord kan worden, stijgt sinds 2013 gezien de kinderbegeleidsters van het team teledienst louter nog ingeschakeld worden voor deze opdrachten. Voor 2013 ondersteunden ze naast hun teledienst-opdracht de werking van de stedelijke kinderdagverblijven bij ziekte of verlof van de kinderbegeleidsters.

Door bewust te kiezen voor een apart team teledienst kan de dienstverlening ten volle aangeboden en benut worden en verhoogt de kwaliteit.

	2014	2015	2016
Nieuw ingeschreven kinderen	20	17	70

Het aanbod van teledienst werd opnieuw bekend gemaakt, waardoor nieuwe gezinnen bereikt worden.

Aantal kinderen per geboortjaar	2014	2015	2016
2016	-	-	14
2015	-	2	22
2014	4	37	27
2013	39	35	20
2012	35	29	21
2011	19	15	9
2010	22	7	5
2009 of vroeger	5	13	11
2008 of vroeger	9	-	-

Teledienst verzorgt de opvang van kinderen tussen 0 en 12 jaar. Er wordt vooral door ouders van kinderen tussen 0 en 4 jaar gebruik gemaakt van deze dienstverlening.

D. BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG 'T KOETSHUIS

Initiatief voor buitenschoolse kinderopvang "'t Koetshuis" (VZW Kinderopvang Leuven)

Het initiatief buitenschoolse opvang "'t Koetshuis" vangt kinderen op van 2,5 tot 12 jaar. Het IBO is gelegen in het Heuvelhofpark in Kessel-lo (Borstelsstraat 140, 3010 Kessel-lo) met een infrastructuur, inrichting en omgeving, die in overeenstemming is met de noden van buitenschoolse kinderopvang.

Het IBO is momenteel erkend voor een capaciteit van 54 plaatsen.

Het aantal op te vangen kinderen is beperkt, daarom richt het IBO zich voornamelijk naar kinderen die op regelmatige basis langdurige opvang nodig hebben.

Het IBO wil kinderen kwalitatief opvangen in een kindvriendelijke omgeving met een huiselijke sfeer. Het IBO is open voor en na schooltijd en gedurende de schoolvrije dagen en vakanties, en dit van 's morgens 6.55 uur tot 's avonds 19.00 uur - onderbroken tijdens schoolperiodes, en ononderbroken tijdens schoolvrije dagen en vakanties.

Een goed opgeleid en gemotiveerd team staat in voor deze kwalitatieve opvang in een mooie, kindvriendelijke omgeving. Bij het uitvoeren van deze missie staan ook de mening van de kinderen en ouders centraal.

Het initiatief staat open voor kinderen met specifieke zorgbehoefte waarbij deze kinderen opvang gericht op hun persoonlijke behoeften geboden wordt. Hierbij wordt de nadruk gelegd op een maximale integratie in de groep.

Opvangdagen volgens aanwezigheidsduur en het opvangmoment in 2016

	TOTAAL	Voorschools en naschools	Woensdag-namiddag	Schoolvrije dagen	Vakantiedagen
Aantal opvangdagen minder dan 3 uur	9170	8608	493	8	61
Aantal opvangdagen vanaf 3 uur tot en met 6 uur	2724	673	1640	71	340
Aantal opvangdagen langer dan 6 uur	3045	-	91	248	2706

Aantal ingeschreven kinderen dat minstens éénmaal in het IBO aanwezig was in 2016

Geboortjaar	Globaal	Voorschools	Naschools	Woensdag	Schoolvrije dagen	Vakantiedagen
2014	3	1	1	2	-	-
2013	30	2	6	4	13	30
2012	32	4	9	9	18	29
2011	34	3	12	14	15	29
2010	52	4	14	13	23	43
2009	48	3	18	16	27	36
2008	33	5	11	9	15	24
2007	39	8	21	13	14	26
2006	38	5	18	15	16	26
2005	29	7	23	11	10	19
2004	12	4	8	3	-	6
2003	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	350	46	141	109	151	268

Toegepaste ouderbijdrageregeling 2016

Per begonnen halfuur	€ 0,90
Minder dan 3 uur	€ 4
Vanaf 3 tot en met 6 uur	€ 5,5
Vanaf 3 tot en met 6 uur	€ 9,5
Meer dan 9 uur	€ 12,5
Op woensdagnamiddag	per tijdsblok

2.11.2. GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

A. ALGEMEEN WELZIJSBELEID

Stuurgroep armoede

Armoede kan enkel bestreden worden via een structurele aanpak dat inspeelt op alle relevante levensdomeinen: maatschappelijke participatie, maatschappelijke dienstverlening, inkomen, gezin, onderwijs, huisvesting, werk, vrijetijdsbesteding, gezondheidszorg, rechtsbedeling,... De stuurgroep armoede bestaat uit stad, OCMW, CAW Oost-Brabant, de verenigingen waar armen het woord nemen, het buurtwerk en het opbouwwerk volgen deze integrale benadering van het lokale armoedebeleid op.

Deze stuurgroep nam in 2016 2 grote thema's ter harte:

- de opvolging van de prioriteiten die geformuleerd worden op de armoedeconferentie rond gezondheid op 25 november 2014 en de organisatie van een nieuwe armoedeconferentie op 22 maart 2016.
- de opvolging van de acties in het kader van kinderarmoede.

Kinderarmoede

Opgroeien in armoede is een schending van de rechten van het kind. Ook in Leuven krijgen teveel kinderen niet de kansen of ondersteuning die ze verdienen. Daarom startte stad en OCMW Leuven in 2016 een ambitieus vernieuwingstraject om te zoeken naar aangrijpingspunten voor fundamentele verandering en verbetering in het leven van deze kinderen en gezinnen in armoede. Met oog voor wat goed loopt en wat versterkt dient te worden, maar ook met een kritische blik: wat missen we? Wat moeten we anders aanpakken?

Dit gebeurde samen met een diverse groep Leuvenaars met een grote betrokkenheid op het thema kinderarmoede. Zij formuleerden in 2016 een aantal noodzakelijke omslagen. Deze omslagen dienen als basis om in 2017 een aantal acties te starten die een impuls geven aan de noodzakelijke maatschappelijke beweging in Leuven voor de bestrijding van kinderarmoede. De acties worden opgestart in de loop van 2017.

B. DIENSTVERLENING EN TOELAGEN ALGEMEEN WELZIJSBELEID

Alle onderstaande toelagen worden toegekend op basis van een stedelijk reglement, uitgezonderd de nominatieve toelagen.

Toelage consultatiebureaus Kind en Gezin

De stad geeft aan de consultatiebureaus van Kind en Gezin jaarlijks een tussenkomst voor de kosten die gemaakt worden tijdens de raadplegingen.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	5	5	5
Som der toelagen	€ 4.500,00	€ 4.500,00	€ 4.500,00

Toelage kinderen met een handicap

De stad geeft een jaarlijkse toelage aan ouders die een kind met een handicap opvoeden. Het reglement werd in 2012 herzien en voorziet een aanzienlijke verhoging van het toelagebedrag.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	235	251	251
Som der toelagen	€ 118.686,75	€ 126.749,98	€ 129.056,67

Toelage personenalarm

De stad verleent een tussenkomst in de huurkosten voor een personenalarmsysteem aan personen die voldoen aan de inkomensvoorwaarden.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	361	344	418
Som der toelagen	€ 30.749,84	€ 31.278,27	€ 35.840,74

12 personen voldeden niet aan de inkomensvoorwaarden.

Toelage seniorenbonden

Alle seniorenbonden die voldoen aan de voorwaarden in het stedelijke reglement, kunnen een toelage aanvragen.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	26	26	26
Som der toelagen	€ 24.499,99	€ 24.499,87	€ 24.499,89

Toelage ondersteuning van initiatieven en projecten voor personen met een beperking

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	24	24	23
Aantal begunstigden projecttoelage	3	3	1
Som der toelagen	€ 53.131,52	€ 57.582,69	€ 54.130,35

Toelage Noord-Zuidwerking

De stad geeft toelagen aan verenigingen en samenwerkingsverbanden die in de stad Leuven werken rond informatie en educatie over het Zuiden, aan Leuvense ontwikkelingshulpers die in projecten werken met rechtstreekse steun in het Zuiden, en aan 11.11.11.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	24	22	23
Som der toelagen	€ 37.500	€ 40.000	€ 39.999,98

Toelage erkende organisaties voor gezins- en bejaardenhulp

De stad verleent een toelage aan de erkende organisaties voor gezins- en bejaardenhulp. De toelage wordt enkel toegekend voor de prestaties geleverd aan Leuvense cliënten en op voorwaarde dat de gemiddelde bijdrage per uur betaald door de patiënt het toelagebedrag per uur niet overschrijdt. Een organisatie voldoet niet aan deze voorwaarde.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	4	4	4
Som der toelagen	€ 104.402,43	€ 128.380,23	€ 123.811,37

Toelage sociale werken en instellingen

Alle sociale organisaties die voldoen aan de voorwaarden in het stedelijke reglement kunnen een toelage aanvragen.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	51	44	40
Som der toelagen	€ 62.000,06	€ 47.149,52	€ 47.149,90

Geboorte- en adoptietoelagen

Bij de geboorte van een kind in Leuven geeft de stad een toelage. Voorwaarde is dat de ouders in Leuven gedomicilieerd zijn en recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming of een beperkt inkomen hebben.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	118	119	126
Som der toelagen	€ 23.380,52	€ 23.124,78	€ 25.251,18

Toelage ondersteuning etnisch diverse organisaties

Sinds 2009 worden de door de stad erkende Leuvense etnisch diverse organisaties betoelaagd via een eigen reglement. Dit toelagereglement werd in 2016 gewijzigd. Zo werden verschillende mogelijkheden gecreëerd in de extra modules voor taalscholen (onderwijs in eigen taal) en voor interculturele samenwerking. Een belangrijk criterium is ook dat door de stad erkende etnisch diverse organisaties lid moeten zijn van een door de Vlaamse overheid erkende etnisch diverse federatie. Bij zo'n federatie kunnen ze gratis allerlei praktische raad en ondersteuning krijgen.

De stad Leuven erkent elk jaar de actieve, lokale etnisch diverse organisaties.

In maart 2016 werden zo 38 etnisch diverse organisaties erkend. Enkel die erkende organisaties kunnen een werkingstoelage aanvragen. In 2016 werden 24 werkingstoelages goedgekeurd.

	2014	2015	2016
Aantal begunstigden	19	20	24
Som der toelagen	€ 12.650,00	€ 14.076,52	€ 20.946,72

C. GELIJKEKANSENBELEID

Hulde onbekende oorlogsvrouw

Elk jaar herdenkt men in ons land de soldaten die gevochten hebben tijdens de twee wereldoorlogen. In deze herdenkingen is er echter geen plaats voor die vele vrouwen die tijdens de oorlog in de bres sprongen voor gezin en samenleving. Omdat het stadsbestuur ook de rol van vrouwen in oorlogstijd wil belichten, wordt jaarlijks op 11 november 2015 van 9u30 tot 10u30 aan het vredesmonument een hulde gebracht aan de onbekende oorlogsvrouw.

Intrafamiliaal geweld

Intra Familiaal geweld (IFG) en partnergeweld (PG) zijn nog steeds de meest voorkomende vormen van geweld in onze maatschappij. Het geweld kan zich voordoen tussen partners en ex-partners of familieleden. Vaak zijn kinderen betrokken bij het geweld of getuige van het geweld.

De stad Leuven coördineert de stuurgroep IFG die verschillende partners samenbrengt om het beleid en de rol van elke partner in de aanpak van IFG te bepalen. Waar nodig sluit de stad Leuven samenwerkingsovereenkomsten af met partners die dan een specifieke opdracht krijgen in de aanpak van IFG.

Tot 31 december 2019 heeft de stad een overeenkomst met CAW Oost-Brabant, met als doel het CAW te ondersteunen in de preventie en aanpak van IFG en PG door:

- Bij elke aanmelding aandacht te hebben voor mogelijke tekenen van geweld binnen een gezinssituatie om geweld vroegtijdig op te sporen en bespreekbaar te maken;
- Mee te werken aan ondersteuning bij vragen over geweld via het telefoonnummer: 'meld geweld';
- Bij alle medewerkers vaardigheden te ontwikkelen om geweld binnen het gezin te detecteren en naar de oppervlakte te brengen;
- Een aantal medewerkers ondersteunen om zich te bekwamen in het begeleiden van slachtoffers, plegers en getuigen van geweld binnen het gezin;
- In geval van geweld binnen het gezin met alle betrokkenen te zoeken naar manieren om het geweld zo snel mogelijk te stoppen en om de veiligheid van alle betrokkenen te waarborgen
- Kinderen te begeleiden die slachtoffer of getuige zijn van geweld binnen het gezin;
- Begeleiding van koppels, plegers, slachtoffers en van vrouwen die na een opname terug naar de partner gaan en de afstemming van deze acties op de engagementen zoals ze omschreven staan in het 'samenwerkingsprotocol partnergeweld Leuven' van 19 oktober 25 november 2014, afgesloten tussen de provincie Vlaams-Brabant, het parket van de procureur des Konings te Leuven, de lokale politie Leuven en de Leuvense preventiedienst, het Justitiehuis te Leuven, CAW Regio Leuven, CGGZ Vlaams-Brabant Oost, UZ Leuven en KU Leuven, en stad Leuven.

Protocol ketenaanpak Intra familiaal en partner geweld.

In 2015 startte de stad Leuven, dienst diversiteit en gelijke kansen, in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant met de ontwikkeling van het project ketenaanpak voor de aanpak van intra familiaal en partnergeweld. Deze aanpak is ontstaan uit de nood voor een intensievere aanpak van complexe dossiers, waarbij cliënten die in een situatie van huiselijk geweld beland zijn, ook te maken hebben met problemen op andere levensdomeinen. Naast de stad Leuven en de provincie Vlaams-Brabant nemen CAW, parket, justitiehuis, OCMW, jongerenwelzijn Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, CGG deel aan de ketenaanpak. In 2016 werd de inrichtingsfase afgerond en werd het definitieve convenant opgesteld. De stad Leuven kreeg subsidies van het Federaal Instituut voor gelijkheid van Vrouwen en Mannen om de ketenaanpak te implementeren in Leuven.

Mannenklap

Mannenklap is een project gestart in 2015, en heeft onder meer een telefonisch aanspreekpunt. Doelgroep waren mannen die in een situatie van huiselijk of partnergeweld beland zijn, en beeldvorming rond het thema geweld op mannen.

Uit onderzoek blijkt dat mannen binnen een huiselijke of relationele context met verschillende vormen van geweld te maken kunnen krijgen. Op het onderwerp rust een taboe en de angst bestaat om als slachtoffer te kijk te staan.

Via dit project mannenklap heeft de stad Leuven er twee jaar aan gewerkt om dit taboe te doorbreken. In 2017 wordt dit project afgerond en in de netwerkaanpak van intrafamiliaal gebracht. Het telefonisch aanspreekpunt wordt opgenomen in de hulplijn 1712 van CAW Oost-Brabant.

Internationale vrouwendag veelZIJdig

In samenwerking met deMens.nu, de provincie Vlaams-Brabant organiseerde de dienst diversiteit en gelijke kansen in 2016 het evenement veelZIJdig. op 6 en 7 en 8 maart konden geïnteresseerden in een tent op het Martelarenplein deelnemen aan allerlei acties, workshops, interactieve gesprekken rond thema's die vrouwen op een veelZIJdige wijze in de kijker plaatsen,

D. HOLEBIBELEID

In 2009 werd Holebihuis vlaams-Brabant aan de Diestsesteenweg (open huis voor seksuele oriëntatie en genderidentiteit) geopend. In dit huis vinden alle Leuvense holebi-en transgenderorganisaties onderdak, alle aangesloten groepen vind je op www.holebihuis.be.

De stad Leuven ondersteunt het Holebihuis Leuven via een jaarlijkse toekenning van:

- Een werkingssubsidie van € 10.000
- Een projectsubsidie van € 3.000

- Een subsidie voor het jaarlijkse holebifilmfestival van € 6.500

In 2016 werd Leuven een Europese Regenboogstad en sloot zich aan bij het Europees netwerk van Regenboogsteden waarvan 23 steden lid waren in 2016.

In september 2016 organiseerde de afdeling diversiteit en gelijke kansen, in samenwerking met de Bib Leuven en de Vlaams-Brabantse transgenderkring de tentoonstelling 'transgenders in beeld'.

Genderdysforie is een fenomeen dat wetenschappelijk erkend is: vaak wordt het benoemd als 'geboren in een verkeerd lichaam'. Een jongen of man die een vrouwenlichaam heeft of een meisje of vrouw dat een mannenlichaam heeft. Personen met genderdysforie doorlopen een langdurig proces van strijd tussen hun identiteit en hun lichamelijk geslacht.

Tijdens de tentoonstellingsperiode werd ook de film: "Be like others" over transgenders in Iran getoond. Na de filmvertoning was er een debat met een medewerker van het transgender infopunt, Ladan Lahbari, onderzoekster van de interuniversitaire opleiding genderstudies en een medewerker van de Internationale LGTBI organisatie Leonardo.

Ook de film 'The Danish Girl' werd vertoond.

Tijdens een themagesprek konden transgenders en hun familie ervaringen uitwisselen. Het gesprek werd begeleid door organisatie Transitie.

In november werd de 16-de editie van het holebifilmfestival georganiseerd.

E. SENIORENBELID

Samenwerking met de Minder Mobielen Centrale

In samenwerking met de Minder Mobielen Centrale (MMC) wil de stad de basismobiliteit van senioren garanderen. MMC krijgt een financiële vergoeding zodat deze gratis lidmaatschap kan bieden aan de Leuvense senioren met Omnio-statuuut. Deze actie staat bij MMC gekend onder de naam Cissonius.

	2014	2015	2016
Aangesloten Cissonius-leden	658	692	840

Ontmoetingslokalen

Verspreid over de verschillende deelgemeenten, stelt de stad twee ontmoetingslokalen ter beschikking. Er is geen vorm van lidmaatschap vereist.

Ontspanning

De stad heeft een samenwerkingsovereenkomst met de seniorenraad voor de organisatie van een lentefeest.

	2014	2015	2016
Artiesten	Christoff, Lisa Del Bo	Muzikantenstad	Muzikale Parels
Aantal deelnemers	550	550	550

Seniorenweek

De stad organiseert jaarlijks in november een seniorenweek, in samenwerking met de seniorenraad. Dit jaar stond het thema langer zelfstandig thuis wonen centraal. LDC Seniorama, LDC Wijnveld, LDC Ruelenspark, LDC Ter Vlierbeke en LDC Ter Putkapelle werkten dit jaar ook mee aan de seniorenweek. Naast de gebruikelijke muziek-, sport- en infonamiddagen werd er ook een infobeurs georganiseerd in het Stadhuis. En vond er een bezoek plaats aan Islamitische Centrum Al Fath.

	2014	2015	2016
Deelnemers algemene vergadering seniorenraad	68	70	70
Deelnemers opendeur Wilsele-Wijgmaal *	140	140	140
Deelnemers opendeur en dansnamiddag Kessel-Lo *	150	150	150
Deelnemers opendeur Ruelenspark *	130	130	130
Deelnemers opendeur Leuven *	80	90	90

Deelnemers rondleidingen seniorenvoorzieningen *	90	80	50
Deelnemers Matinee	336	493	490
Deelnemers receptie 60-jarigen	495	515	515
Deelnemers bezoek Islamitisch Centrum	-	-	5

* De cijfers van deze rubriek zijn een schatting, aangezien er niet met inschrijvingen of betalende toegang gewerkt wordt.

Dienstverlening

De directie sociale zaken staat ter beschikking van de burger voor welzijns- en andere vragen, via het loket tijdens de gewone openingsuren van het stads kantoor.

Dialoogtafels 'Wonen'

Met de organisatie van de Leuvense Dialoogtafel Wonen wil de stad senioren kennis te maken met verschillende woonvormen. Onderwerpen als bijvoorbeeld kangoeroewoning, cohousing, zorgwonen worden toegelicht en besproken.

Praatcafés voor Mantelzorgers

In 2016 vinden vijf dialoogtafels rond verschillende thema's zoals mindfulness, slaaphygiëne, dagopvang en kortverblijf, wilsbeschikking en hulpmiddelen om thuis te blijven wonen plaats. Gemiddeld nemen er een 15-tal senioren deel aan de praatcafés.

LEuDansant: seniorenbals in het historisch stadhuis

In het kader van het bewegingsproject LEuDansant werd in 2016, net als in 2015 seniorenbals in het historische stadhuis georganiseerd in samenwerking met de seniorenraad. Muziek en dansen zetten mensen van alle leeftijden aan om te bewegen en geven mensen met een klein netwerk de kans om op een ludieke manier leeftijdsgenoten te leren kennen. Er vonden op 26 juli en op 25 oktober een seniorenbal plaats. Per bal konden er 150 personen deelnemen.

Samenwerking met Seniorama

Seniorama vzw voerde in samenspraak met de stad volgende opdracht uit:

- Mede-coördinatie van de Leuvense dialoogtafels met Leuvense 55-plussers om onderwerpen op vlak van ouderenzorg te bespreken en voorstellen te doen naar het lokaal beleid maar ook naar organisaties en diensten actief rond ouderenzorg;
- Mede-coördinatie van de praatcafés voor mantelzorgers.

InnovAge – innoveren in de zorg

De stad is partner van de zorgproeftuin InnovAge. InnovAge zet zich in voor innovatie in de (ouderen)zorg. Drie medewerkers van de stad Leuven werken actief mee aan de realisatie van projecten en de structurele werking van het platform. In het kader van het project Ingenieurs@WZC kwam er een internationale delegatie van onderzoeker naar Leuven. Ook met CrossCare werkt de Leuvense zorgproeftuin over de grenzen heen.

Ervaringen en inzichten van de zorgverleners, ouderen en hun familie zijn essentieel

Participatie van verschillende doelgroepen is essentieel bij de beoordeling en ontwikkeling van de innovaties ondersteunt door het InnovAge platform.

Tijdens een gebruikerscommissie in het voorjaar kregen projectpartners de kans om hun product, dienst of zorgproces af te stemmen met de ouderen. De gebruikerscommissies van 2016 werd georganiseerd in het woonzorgcentrum De Wingerd. Verschillende lokale partners kregen de kans om hun innovatie projectideeën vorm te geven en bij te sturen dankzij de multidisciplinaire contacten en interacties. Verschillende ideeën werden geformuleerd en deelnemers werden geïnspireerd.

InnovAge investeert ook binnen projecten in participatie van de eindgebruikers en stakeholders. In het woonzorgcentrum Edouard Remy zaten verschillende zorgprofessionals samen om na te denken om een voedingsdagboek dat gebruikt kan worden in preventie van ondervoeding bij ouderen in het woonzorgcentrum en in de thuissituatie. Tijdens de sessie werden de grenzen afgetast tussen de technische mogelijkheden van de ingenieurstechnieken en de droom van een ideaal voedingsdagboek over de verschillende zorglijnen heen.

Ook studenten krijgen via het zorgproeftuin partnerschap toegang tot het zorginnovatie landschap in Leuven. Het PIP team is een multidisciplinair studententeam dat werkt rond een innovatieve oplossing voor personen met tremor. Deze studenten kregen de kans om hun ambitieuze ideeën af te stemmen met senioren en zorgprofessionals. Hierbij kwamen ze tot nieuwe inzichten in hun zorginnovatie en ontwikkelden zij een succesvol product afgestemd op en door de eindgebruikers. Dankzij CrossCare kregen ze een financiële impuls en wordt hun product verder afgetoetst en ontwikkeld met eindgebruikers. (www.pipleuven.be)

Internationale best practice

De onderzoekers in het woonzorgcentrum zijn betrokken bij een Horizon 2020 project en wisten onderzoekers van de Universiteit van Lissabon, de Universiteit van Maastricht en de Universiteit van Macerata samen te brengen in Leuven. Samen bezochten ze het innoverende project 'ingenieurs in het woonzorgcentrum' en maakten ze kennis met Leuven als zorgmetropool.

Alhtour 'Assisted Living technologie fort he Health Tourism' kreeg zo een mooie start in Leuven.

Samen innoveren in de zorg

Eind oktober organiseerde InnovAge het congres 'samen innoveren in de zorg' in het provinciehuis Vlaams-Brabant. Na een plenair gedeelte met focus op de toekomst van zorginnovaties op lokaal, regionaal en federaal niveau, werd er een innovatiemarkt georganiseerd. Hierbij werden 13 verschillende zorginnovaties uitgelegd en uitgetest. Het was een ontmoetingsplaats voor maar liefst 150 stakeholders in zorginnovatie.

Bekijk hier een reportage: <http://www.zorganderstv.be/reportages/samen-innoveren-de-zorg-3-jaar-innovage>

Idee generator

In 2016 werd het innovatietraject verder uitgewerkt. In dit traject krijgt iedereen de kans om een idee in te dienen dat de levenskwaliteit van kwetsbare ouderen verbetert. De ideeën werden beoordeeld door een expertengroep. Afhankelijk van de nood wordt er gewerkt aan o.a. partnersearch, testsetting of een zoektocht naar financiering. In 2016 werd het innovatietraject ingezet om regionale projecten te doen landen binnen het Interreg programma CrossCare.

F. ETNISCH-CULTUREEL DIVERSITEITSBELEID

Leuven is een superdiverse stad. In 2016 woonden er in onze stad bijna 100.000 Leuvenaars en die kwamen uit meer dan 155 landen. Leuvenaars komen dus vanuit zowat alle hoeken van de wereld. Als we de evolutie van het totale aantal buitenlanders in de Leuvense bevolking op basis van nationaliteit bekijken, wordt er een duidelijke en constante stijging gezien van 9% in 2001 naar 16% in 2014.

Als de Leuvenaars van buitenlandse origine die tot Belg genaturaliseerd werden ook worden meegeteld, komen we vanaf 2014 aan meer dan 1 op 4 (27,6%).

De afdeling diversiteit en gelijke kansen evolueerde van een eigen basiswerking voor etnisch-culturele minderheden naar een netwerking met verschillende doelgroepen en talrijke partners. Het doorgeven van expertise rond de groeiende Leuvense diversiteit aan alle geïnteresseerden is een prioriteit. De stad Leuven en haar diensten werken samen met relevante partners en creëren zo een groter draagvlak voor diversiteit. De deur staat open voor iedereen: van een woonzorgcentrum dat zijn zorgaanbod voor ouderen wil interculturaliseren tot een sportvereniging die etnisch diverse minderjarige nieuwkomers wil begeleiden.

De afdeling diversiteit en gelijke kansen is betrokken bij heel wat lokale acties. Die terreinkennis en ervaring vormen belangrijke pijlers om het lokale sociale beleid te ondersteunen. Omgaan met diversiteit is immers niet altijd even gemakkelijk. Wanneer het over diversiteit gaat, benadrukken mensen vaak het verschil. Leuvenaars verschillen van elkaar, maar gelijken in veel aspecten nog veel vaker op elkaar. De stad Leuven wil het samenleven in diversiteit bevorderen door mensen te wijzen op de gelijkenissen, door moeilijke vragen niet uit de weg te gaan en door op een correcte manier over de meerwaarde van een diverse samenleving te informeren. De identiteit van mensen in een interculturele context is altijd een meervoudige identiteit. Het is van groot maatschappelijk belang dat men die verschillende lagen van elkaars identiteit ziet.

Van taal naar ontmoetingen

De afdeling diversiteit en gelijke kansen wil de participatie van etnisch diverse anderstaligen aan de Leuvense samenleving bevorderen en heeft een ruim aanbod aan taalinitiatieven Nederlands opgezet. In verschillende buurtcentra en in het gebouw van de afdeling diversiteit en gelijke kansen zijn er gratis praatgroepen Nederlands (**Kom Binnen**). Ook worden gratis cursussen uitspraak Nederlands gegeven. Het zijn meer dan louter taal- of uitspraaklessen: ze brengen anderstaligen en Nederlandstaligen samen en zorgen vaak voor nieuwe ontmoetingen tussen Leuvenaars. Deze initiatieven zijn laagdrempelig en de invulling ervan wordt mee bepaald door de deelnemers.

Al die initiatieven zijn niet mogelijk zonder de gewaardeerde inzet van vele vrijwilligers. Elke praatgroep Nederlands brengt vrijwilligers samen om specifieke lessen voor te bereiden. De afdeling diversiteit en gelijke kansen ondersteunt hen met vormingsinitiatieven. Sommige vormingen zijn meer inhoudelijk en belichten interculturele aspecten. Anderen bekijken de eerder technische aspecten van het taalonderricht: hoe leer je een taal? Hoe leren laaggeschoolden?

De afdeling diversiteit en gelijke kansen coördineert dit taalgebeuren. Aan de onthaalbalie zijn al heel wat vragen beantwoord en mensen doorverwezen, o.a. naar de juiste adressen van de oefenmomenten Nederlands in Leuvense buurten en naar het Agentschap Integratie & Inburgering (individuele inburgeringstrajecten en niveautesten Nederlands).

Etnisch diverse organisaties

Leuvenaars van etnisch diverse origine verenigen zich om allerlei redenen. Leuven heeft etnisch diverse sportverenigingen, religieuze verenigingen, verenigingen die rond emanciperen en inburgering van hun leden ijveren, verenigingen die hun cultuur van herkomst willen delen met andere Leuvenaars, die economische ontwikkeling willen brengen in hun land van herkomst... Al die organisaties draaien op vrijwilligers.

In 2016 erkende de stad Leuven 38 etnisch diverse organisaties. Om erkend te worden, moeten zij een voldoende actieve werking gehad hebben tijdens het vorige jaar.

Interculturaliteit en toegankelijkheid

De afdeling diversiteit en gelijke kansen zet haar expertise op vlak van etnisch-culturele diversiteit in om het Leuvense middenveld te ondersteunen in de uitwerking van hun eigen etnisch-cultureel diversiteitsbeleid en de interculturalisering van hun werking.

Elke Leuvense vereniging kan beroep doen op die expertise om te werken met etnisch diverse doelgroepen. Veel expertise wordt door het coachen van sleutelfiguren (zowel professionelen als vrijwilligers) verspreid. Zij werken met Leuvenaars van verschillende origine, via vormingsmomenten voor vrijwilligers die praatgroepen Nederlands geven, via buurtcentra...

De stad Leuven wil afgevaardigden van erkende etnisch diverse organisaties betrekken bij diverse inspraakkanalen en thematische adviesraden zoals bv. de deelraden van de cultuurraad. Voor de stad is participatie aan het lokale etnisch-culturele diversiteitsbeleid een belangrijk klankbord voor het beleid van de stad.

Etnisch diverse jongeren

De afdeling diversiteit en gelijke kansen en de jeugddienst werken vindplaatsgericht met etnisch diverse jongeren, o.a. aan het station of via de onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) in het secundair onderwijs, zodat ook deze jongeren makkelijker de weg vinden in onze complexe samenleving.

De jongeren krijgen info over het ruime Leuvense vrijetijdsaanbod en persoonlijke toeleiding. Ook worden ze geïnformeerd over opleidingen, onderwijs en werk. Ze worden doorverwezen naar een interim-kantoor, gestimuleerd om deel te nemen aan de opleiding "animator speelpleinwerking" van de jeugddienst, ...

Beeldvorming

De afdeling diversiteit en gelijke kansen ontwikkelt, in samenwerking met lokale partners, ook zelf projecten rond beeldvorming.

Via de deelwerking **Wereldkleur** zet de afdeling diversiteit en gelijke kansen in op intercultureel leren. Wereldkleur biedt interculturele workshops voor scholen en groepen aan. De etnisch diverse begeleiders van Wereldkleur zijn experts in het proces van positief (leren) omgaan met diversiteit. Wereldkleur biedt zo'n 60 diverse thema's aan via workshops, gegeven door een 35-tal etnisch diverse

Leuvenaars. Zij krijgen een meerdaagse vorming van de afdeling diversiteit en gelijke kansen en hun troeven zijn hun afkomst, hun competenties en hun ervaring.

Woonwagenbewoners

De stad Leuven beheert in de Dijledreef te Kessel-Lo een residentieel woonwagenterrein. De circa 140 bewoners van de 26 standplaatsen werden in 2016 op de verschillende levensdomeinen intensief begeleid en ondersteund door twee deeltijdse opbouwwerkers van de afdeling diversiteit en gelijke kansen die dagelijks met de bewoners van het woonwagenterrein werken. De bewoners krijgen administratieve ondersteuning en coaching. Via de coaching worden ze ook aangespoord om zoveel mogelijk zelf met de verantwoordelijke diensten en organisaties contact op te nemen.

De woonwagenbewoners worden individueel en in groep ondersteund. Op deze manier bouwt de afdeling diversiteit en gelijke kansen mee aan bruggen tussen het leven op het woonwagenterrein en onze samenleving. De individuele begeleiding is drempelverlagend via het hertalen van allerlei informatie vanuit de samenleving naar de woonwagenbewoners. De bewoners kunnen dan optimaler deelnemen aan het maatschappelijke leven. Deze begeleiding gebeurt in nauwe samenwerking met OCMW Leuven. Woonwagenbewoners worden vertegenwoordigd of ondersteund op overlegmomenten: bij Kind & Gezin, OCMW, jeugdrechtsbank, andere stadsdiensten, onderwijsinstellingen, ...

De afdeling diversiteit en gelijke kansen werkt ook rond onderwijs met de gezinnen op het woonwagenterrein: de projectgroep Romderwijs wil woonwagenkinderen zich thuis doen voelen op school. Ze ondersteunt de gezinnen en kinderen, maar ook de leerkrachten. Daarnaast worden zinvolle educatieve en vrijetijdsactiviteiten op maat van de kinderen georganiseerd, waar er per leeftijdsgroep gewerkt wordt aan vaardigheden die ook op school belangrijk zijn, zoals stil zitten en zelfstandig opdrachtjes afwerken. De ouders worden begeleid op het vlak van opvoedingsondersteuning, vooral in enkele grote gezinnen met kleine kinderen.

Via het project Taalcarava(a)n' biedt de afdeling diversiteit en gelijke kansen taalstimulering aan als ondersteunende motivatie om naar school te gaan. Het project vindt plaats in de caravans zelf: vrijwilligers krijgen zo een plaats in de gezinsstructuur en de kans om met de kinderen te werken in hun vertrouwde omgeving.

Bijt in je Vrije Tijd

Bijt in je vrije tijd geeft anderstalige inwoners de kans om op een laagdrempelige manier kennis te maken met het vrijetijdsaanbod in Leuven.

Bijt in je vrije tijd kende in 2016 zijn 5de editie. Van 17 oktober tot 17 november 2016 hebben Leuvense cultuurverenigingen, sportclubs en andere vrijetijdsorganisaties voor de vijfde keer hun deuren open gezet voor Bijt in je vrije tijd.

Het initiatief lokt steeds meer deelnemers. Dit jaar werd in het kader van Leuven MindGate ook actief via de leden van LMG promotie gevoerd en toegeleid, met veel extra enthousiaste deelnemers tot gevolg.

Anderstalige Leuvenaars konden uit een gevarieerd aanbod kiezen aan welke activiteit zij wilden deelnemen. In het aanbod zaten onder andere dans en theater, maar ook veel sport, een rondleiding in M – Museum Leuven en een natuurwandeling.

Meer dan 25 Leuvense verenigingen namen deel in 2016. De betrokken verenigingen zijn erg lovend over het project. Velen namen al verschillende keren deel. Sommige deelnemers werden ook lid van de vereniging waar ze via Bijt in je vrije tijd kennis mee hadden gemaakt.

Het volledige aanbod van Bijt in je vrije tijd kan je vinden op www.bijtleuven.be.

G. BUURTWERK

De dienst stedelijk buurtwerk van de directie samenleving (sociale zaken) was in 2016 actief in vier zogenaamde aandachtsbuurten: Wilsele-dorp, Hoogland, Mannenstraat en Sint-Maartensdal (Leuven-centrum). Verder werden vanuit de stad ook twee privébuurtwerkingen gesubsidieerd: buurtwerk 't Lampeke en buurtwerk Casablanca.

Buurtwerk is een ideaal middel om in de aandachtsbuurten, met een verhoogde concentratie van bewoning door (kans)arme Leuvenaars, aan kansarmoede-bestrijding te doen. De buurtwerkers

creëren een breed aanbod aan laagdrempelige ontmoetingen, activiteiten, vormingen, hulpverlening op de nulde en de eerste lijn, informatieverstrekking en beleidswerk. Daarvoor werken ze samen met talloze vrijwilligers uit de buurt en partners uit alle maatschappelijke sectoren. **De buurtwerkers werken op verschillende niveaus:**

- **op individueel vlak:** buurtwerk versterkt de individuen in de buurt door te werken aan maatschappelijke emancipatie en participatie m.b.v. verschillende werkvormen (doorverwijzing, informatie, beperkte hulpverlening, ontmoeting, groepswork en individuele toeleiding). De samenwerking binnen het lokaal sociaal beleid (tussen de stad, het OCMW en het CAW) is op dat vlak van groot belang.
- **op buurtniveau:** buurtwerk versterkt de buurt en de buurtgemeenschap, bewaakt en verhoogt de leefbaarheid in samenwerking met de partners en stimuleert het sociale contact.
- **in de lokale maatschappij:** buurtwerkingen zijn geschikte mentale en fysieke plaatsen voor (kans)armoede-initiatieven van andere sectoren (integratie, gezondheid, cultuur, sport, enz.). Het buurtwerk speelt als intermediaire instantie in op huidige tendensen en weet maatschappelijk kwetsbare groepen te bereiken en te betrekken door middel van projecten, activiteiten en samenwerkingsverbanden. Op die wijze is het stedelijk buurtwerk een omgeving waar brede maatschappelijke evoluties elkaar, de buurt en de mensen kunnen vinden om ze vervolgens breed uit te dragen naar anderen.
- **beleidsparticipatie voor moeilijker doelgroepen:** het buurtwerk neemt de rol van brugfiguur tussen bewoners en stadsdiensten op zich, en eveneens die van toeleider naar maatschappelijke fora. Het buurtwerk organiseert bovendien zelf participatie- en discussiemomenten over brede maatschappelijke thema's.

Vrijwilligerswerking is essentieel voor buurtwerk als opstap naar maatschappelijke participatie van geïsoleerde buurtbewoners. Werken aan leefbaarheid en sociale cohesie met het oog op het versterken van de positie van kwetsbare groepen en mensen is het centrale thema voor de buurtwerkingen.

In de buurten Mannenstraat, Hoogland, Wilsede-dorp en Sint-Maartensdal heeft de stad een buurtcentrum met een ontmoetingsruimte en een vrijwilligerswerking, waar telkens minstens één buurtwerker actief is (1,6 in buurtcentrum Mannenstraat, 1 in Hoogland 1,5 in Wilsede-dorp en twee in Sint-Maartensdal).

In kinderwerking **De Kettekeet** in Sint-Maartensdal zetten drie kinderwerkers zich dagelijks in voor de kinderen uit de buurt. In Wilsede-dorp is er **De Kettebende** bij met één kinderwerker. Vanaf eind 2016 is er in de buurt van Hoogland ook 1 kinderwerker/buurtwerker actief.

In De Kettekeet vinden volgende activiteiten plaats: animatie op woensdagnamiddag, speelpleinwerking in alle schoolvakanties (buiten de kerstvakantie) en drie maal per week naschoolse werking met huiswerkbegeleiding en aansluitend vrij spel. In de paas- en zomervakantie is er ook een kleuterwerking. In Hoogland In De Kettebende is er kinderwerking op dinsdag- en woensdagnamiddag. In Hoogland is er kinderwerking op dinsdag, woensdag en donderdag.

Met de bewoners en de partners uit de wijken, de stadsdiensten en welzijnspartners wordt **gewerkt aan alle mogelijke problemen rond leefbaarheid**. Vooral de sociale huisvestingsmaatschappij Dijledal cvba is daarbij een belangrijke partner.

Het project Buitengewone Buurt pakte in 2000 al het afvalprobleem in enkele sociale woonwijken aan met een systeem van afvalhokken. Bewoners kunnen er onder begeleiding van vrijwillige buurtbewoners hun afval sorteren. Inmiddels bestaat dat waardevolle project in de vijf buurten waar buurtwerkingen actief zijn.

In 2016 werden in de vier buurtcentra van de stad Leuven iets meer dan 1000 activiteiten opgezet, ontmoetingsmomenten inclusief. Verder in de tekst worden alleen enkele uitzonderlijke of nieuwe activiteiten en acties toegelicht.

Cultuur is een pijler die in alle buurtcentra de nodige aandacht krijgt. Maandelijks organiseert buurtwerk Leuven in samenwerking met de buurtcentra culturele evenementen in de buurtcentra zelf en cultuuruitstappen naar de Leuvense cultuurhuizen. De culturele agenda komt tot stand via **participatie**: eerst bekijken buurtwerkers, geïnteresseerde buurtbewoners en vrijwilligers het culturele aanbod van de stad. Vervolgens wordt in samenspraak de culturele agenda voor de buurtcentra opgesteld. Het afgelopen jaar stond onder meer een bezoek aan het Apassionato op het programma. We trokken naar het holebifilmfestival. Ook dit jaar organiseerden de buurtcentra samen met buurthuis Casablanca,

buurthuis 't Lampeke, Ieren ondernemen, De Meander en 30CC in de week van de vrijwilliger een groot feest voor iedereen in de Schouwburg, 'Schouwburg chapeau'.

Bewoners konden opnieuw bij de buurtwerkers terecht met vragen en klachten over hun **energiefactuur**.

Ook de **weggeefboxen** waarin bewoners spullen kunnen ruilen, was opnieuw een groot succes bij alle Leuvense buurtcentra.

Buurtbewoners konden in twee buurtcentra ook dit jaar **yogalessen** volgen en er was in buurtcentrum Mannenstraat een erg succesvolle lessenreeks **mindfulness**.

Eens om de drie maanden worden in de aandachtswijken **buurtkranten** verspreid, met daarin informatie en nieuws over elke buurt afzonderlijk. Voor het aanreiken van artikels doen de buurtwerkers een beroep op andere partners uit de wijk, zoals straat – en buurtcomités en organisaties waarmee in de buurt wordt samengewerkt. In verschillende buurten geven de buurtbewoners input of schrijven ze artikels voor de buurtkranten. In totaal worden er jaarlijks 48.200 buurtkranten verspreid. In de twee aandachtsbuurten zonder stedelijk buurtwerk zijn de private buurtwerkingen verantwoordelijk voor de samenstelling.

Daarnaast communiceert het team buurtwerk ook via affiches en flyers.

De 4de editie van de Thuis in de buurt-brochures werd gelanceerd en verdeeld in de verschillende buurten. De brochures bevatten een schat aan informatie over de buurt en dient dan ook in de eerste plaats om nieuwe bewoners wegwijs te maken in hun buurt, zodat ze zich snel thuis voelen en zich aangesproken voelen om actief bij te dragen aan een mooie, aangename en leefbare buurt. Ook de samenwerking met de gemeenschapswachten rond bewonersverwelcoming bleef lopen.

De dienst buurtwerk en de afdeling diversiteit en gelijke kansen zorgen er ook voor dat er altijd iemand van hen aanwezig is op de maandelijkse bewonersverwelcoming voor heel de stad.

Daarnaast is het team buurtwerk nadrukkelijk aanwezig op Facebook, Twitter en de website van de stad.

Ook in 2016 organiseerden de buurtcentra samen met de buurtvrijwilligers, het CBE Leuven-Hageland en andere welzijnsorganisaties '**vormingen op maat**' en naar behoefte van de bewoners. Steeds meer buurtbewoners uit de zwakste groepen krijgen op die manier onder meer de kans om in de buurtcentra de **digitale kloof** te overbruggen dankzij basiscomputerlessen. In Sint-Maartensdal en Hoogland was er een extra lesgroep Nederlands.

Naar aanleiding van de '**Internationale dag van verzet tegen armoede en sociale uitsluiting**' op 17 oktober ontstond enkele jaren geleden een trekkersgroep waarin het gros van de Leuvense basiswerkingen, waaronder ook de buurtcentra, zetelen. In die trekkersgroep wordt een vertegenwoordigingsprincipe gehanteerd. Eén buurtwerker woont samen met enkele vrijwilligers de vergaderingen bij en vertegenwoordigt de andere buurtcentra.

In 2016 was er rond die 17de oktober een hele actieweek met als belangrijkste activiteiten een actie voor kinderen en jongeren op het Ladeuzeplein en een optocht en actie naar de Grote Markt.

In de Mannenstraat, Sint-Maartensdal en Casablanca worden er al verschillende jaren **praatgroepen** (Kom Binnen) voor buurtbewoners en etnisch diverse minderheden georganiseerd en dat in samenwerking met de dienst gelijke kansen en diversiteit. De praatgroepen worden begeleid door vrijwilligers (meestal uit de buurt), de lessen door een lesgeefster van CBE. In Hoogland werd het aanbod geprofessionaliseerd door inzet van een lesgeefster alfacursussen van CBE Leuven-Hageland. Het team buurtwerk van de stad Leuven engageerde zich het afgelopen jaar bovendien ook voor volgende thema's en projecten: overleg rond radicalisering, het project 'één-euro-maaltijden', de uitbouw van de Uitpas, het wegwerken van voedseloverschotten, jeugd-welzijnsoverleg, woonraad, vermaatschappelijking van de zorg via het LOB, ... en het nam deel aan de Armoedeconferentie.

De buurtwerkers zijn eveneens vertegenwoordigd in de overlegmomenten rond gezonde buurt, vrijetijdsparticipatie, Leuven's overleg basiswerkingen (LOB), kindvriendelijke stad, warme stad, Jeugd en welzijnsoverleg (JWO),...

Verder waren er talrijke contacten en samenwerkingsverbanden met andere welzijnsgerichte organisaties. In alle wijken vindt minstens driemaandelijks een structureel buurtoverleg plaats. Dat is een overleg tussen de buurtwerker, wijkagent, de sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) Dijledal, de

gemeenschapswachten, het OCMW, soms de preventiedienst en, waar er privébuurtwerkers zijn, de wijkmanager. Daar. Ook de weggeefbox, waarin bewoners spullen kunnen ruilen, was opnieuw een groot succes. wordt de buurtproblematiek waarmee alle buurtgerichte actoren mee te maken krijgen, besproken en opgevolgd (burenconflicten, nachtlawaai, sociale problemen...).

Het overleg met de gemeenschapswachten werd verdergezet. Gemeenschapswachten zijn voortdurend op pad in alle wijken rondom de buurtcentra. Zij bezitten zeer waardevolle informatie over de buurten. Zowel over personen die vereenzaamd zijn, samenlevingsproblemen in buurten en nog meer andere belangrijke aandachtspunten in onze buurten. Deze informatie geven de gemeenschapswachten door o.a. aan de buurtwerkers. Op die manier kan het team buurtwerk Leuven dan hun werking meer afstemmen op de noden van de buurten.

De buurtwerkers zijn eveneens vertegenwoordigd in de overlegmomenten rond gezonde buurt, vrijetijdsparticipatie, Leuvens overleg basiswerkingen (LOB), en CBE Leuven-Hageland.

De dienst buurtwerk bestond in 2016 20 jaar. Om dit te vieren werd een groot feest georganiseerd op 26 november in Opek. Het werd een fantastische dag voor jong en oud. Hoogtepunten waren de lancering van een film over de buurtcentra, het optreden van Big Bill, de tentoonstelling 'Als Ooit' waar Kettekeet en Kettebende aan meewerkte en vele andere activiteiten.

Buurtcentrum Hoogland

Eind 2016 startte de dienst buurtwerking in Hoogland op met kinderwerking Ketteland. Hiervoor werd een containergebouw voorzien. In hoogland is 1 voltijdse buurtwerker actief. De focus ligt op een kinderwerking maar er is ook aandacht voor projecten met volwassenen.

Buurtcentrum Mannenstraat

In 2016 werd het personeelsbestand van het **buurtcentrum Mannenstraat** uitgebreid met een deeltijds (80%) buurtwerker. De reguliere overlegmomenten (o.a. vrijwilligersoverleg, overleg gemeenschapswachten, buurtoverleg, afvalhokvergadering) werden verder gezet.

In 2016 lag de focus op **geestelijke gezondheid en beweging**. Zo werden er 2 basisreeksen en 8 kennismakingsavonden rond **Mindfulness** georganiseerd. Door de stijgende interesse, heeft het buurtcentrum een samenwerkingsverband opgestart met het wijkgezondheidscentrum De Central. Nu is het een vaste waarde geworden binnen het buurtcentrum, en is het gekend bij steeds meer partners (bv De Hulster, WGC Ridderbuurt). In samenwerking met Buurtsport Leuven werden er ook 6 wandeltochten met een gids georganiseerd. In het najaar ging er tenslotte een cursus **yoga** door, met minimum 9 deelnemers. De yoga en mindfulness kende meteen een zeer groot succes.

Eind 2016 lanceerde het buurtcentrum de **buurtmaaltijd**. Wekelijks werd er een gezonde en volwaardige maaltijd gemaakt door een vrijwilliger en verkocht aan een democratische prijs van 3,00 euro. Bezoekers waren niet verplicht om zich hiervoor in te schrijven, zodat zij ook de keuzevrijheid hebben. Alle dagen wordt er zelfgemaakte **soep en pannenkoeken** verkocht, op donderdag zijn er croque monsieurs.

De vaste **jaarlijkse activiteiten** zoals eetdagen (in totaal 11), een buurtfeest met rommelmarkt en een busreis naar Paira Daiza zijn nog steeds een groot succes. In samenwerking met het Roerhuis (dagcentrum voor personen met een handicap) werd er ook een groot afscheidsfeest georganiseerd wegens hun verhuis. In samenwerking met Open School is er in het voorjaar een vereenvoudigde **vervolgcursus computer** doorgegaan voor 11 deelnemers en een cursus rond 'vrije tijd' met een uitstap naar Brugge

Elke donderdagavond is het **PolParol**, een gezellig praatcafé en ontmoetingsplaats voor iedereen en psychisch kwetsbaren in het bijzonder. Tijdens PolParol is er een **danscafé** om mensen op een spontane manier tot beweging aan te zetten. Jaarlijks wordt er ook een grote BBQ georganiseerd en een Nieuwjaarsdrink. Om meer samenhang tussen het buurtcentrum en PolParol te creëren, werd er ook een groot spaghettifeest georganiseerd op de dag van de verbondenheid. Dit was een groot succes.

In het **digipunt** in het buurtcentrum hebben de bezoekers vier computers en één Ipad met internetverbinding tot hun beschikking. De computers zijn vrij te gebruiken tijdens de openingsuren. De **boekentil, weggeefbox**, ... blijven aan vaste waarde.

Het buurtcentrum is vijf dagen per week open, heeft meer dan 20 vrijwilligers en bereikt wekelijks gemiddeld 150 bezoekers.

Buurtcentrum Wilsese-dorp

In 2016 werd het personeelsbestand van het **buurtcentrum Wilsese-dorp** uitgebreid met een deeltijdse buurtwerker. De reguliere overlegmomenten (o.a. vrijwilligersoverleg, overleg gemeenschapswachten; buurtoverleg, bewonersoverleg, ...) werden verder gezet. Nieuw was het overleg 'vermaatschappelijking van de zorg – artikel 107' waarbij de buurtwerkers maandelijks een coaching en ondersteuning van vzw De Hulster aangeboden kregen.

In de ontmoetingsruimte vonden diverse jaarlijkse activiteiten plaats (ontmoetingsruimte, eetdagen, de jaarlijkse uitstap, cultuuruitstappen, ...). Het maandelijks ontbijt op woensdagvoormiddag werd geïntroduceerd en kende meteen een groot succes. Bewoners komen niet alleen gezellig samen ontbijten, maar blijven zitten voor gezellige gesprekken.

Het kerstfeest werd vervangen door een 'Eindfeest' – het vieren van het einde van het jaar – waar zowel de kinderwerking als de volwassenenwerking bij betrokken werden.

Een ander project was 'Dit is mijn buurt ... Schorenhof'. De stagiair interviewde – samen met een aantal bewoners-vrijwilligers - de bewoners van het Schorenhof. Van iedereen werd een foto gemaakt, die op een groot magneetbord in het buurtcentrum werd opgehangen, samen met een leuke uitspraak. Tijdens de dag van de burens in mei werden alle bewoners uitgenodigd om het project te komen bekijken en de andere bewoners te ontmoeten.

Het buurtcentrum nam ook deel aan Youtopia. Concreet vertaalde zich dat naar een samenwerkingsverband met Max Last vzw en het project 'Duik!', waarbij een aantal bewoners van de Koksijdewijk i.s.m. andere partners op zaterdag 1 oktober een voorstelling gaven over hun herinneringen aan 'Arbre', een 'kasteel', dat aangekocht werd door de toenmalige gemeente Wilsese, en waar kinderen en gezinnen goedkoop op vakantie konden gaan.

Diverse vormingsmomenten werden georganiseerd: een introductie voor 'Windows 10' i.s.m. VormingPlus en 'gemakkelijk digitaal' (voorjaar) en 'gezonde voeding' (najaar) i.h.k.v. de Leren in je Buurtcursussen in samenwerking met Open School.

In 2016 kwamen ook Mobil vzw met de B(r)abelkaravaan en Jonna vzw met het project 'Ecotrac' naar het buurtcentrum.

De B(r)abelkaravaan trekt naar sociale woonwijken. Ouders met jonge kinderen zijn welkom om te spelen en samen ervaringen uit te wisselen. Op deze manier worden gezinnen bereikt die niet zo gemakkelijk uit hun huis geraken omwille van vervoersproblemen, de ligging van hun woonplek, isolement, ...

Ecotrac is werken met knutselen met stoffen en allerlei materialen. De activiteiten voor kinderen op zaterdagvoormiddag werden verder gezet en in 2016 werd eveneens een reeks van 10 maandelijke activiteiten voor ouders en buurtbewoners opgestart. In december werd het project afgesloten met een tentoonstelling van alle gemaakte stukken, zoals handtassen, sjaals en versieringen voor het 'Thuis in je buurt ... Schorenhof' project.

In de buurt 'Wilsese-hoek' werd samen met de gebiedsgerichte werking een bewonersoverleg georganiseerd over de verkeersproblematiek, de vraag naar een speelpleintje en de heraanleg van een plein. Er werden eveneens de eerste voorbereidingen getroffen om samen met de huisvestingsmaatschappij SwAL en de dienst gemeenschapswachten huisbezoeken en een officiële opening van de Speltstraat - een nieuwe wijk met sociale huur- en koopwoningen, op poten te zetten. Ook de samenwerking met het buurtcomité 3012wd liep dit jaar verder en er werden samen diverse activiteiten georganiseerd, zoals een Afrikafilm, Wilsese gloeit, het voetbaltornooi en een repaircafé. In het najaar werd de werking geëvalueerd en werd er een bewonersoverleg georganiseerd om nieuwe bewoners aan te trekken. Zo werden de eerste krijtlijnen getrokken voor een vernieuwde werking.

De samenwerking met de twee lagere scholen van Wilsese-dorp werd eveneens verder gezet. Samen met de Hertog Karelschool, Langveld en diverse partners uit de buurt werd het project 'Op een Kier' – dat de bewoners van de Koksijdewijk wil verbinden - verder uitgewerkt. Dit project bestaat uit een bredeschoolproject en een Kom op voor je wijk – project en ging zijn derde en laatste jaar in met o.a. activiteiten tijdens de buitenspeeldag en de vakantieperiode en een burendrink in december.

De tweede versie van 'Bleydenberg feest' – i.s.m. de Bleydenbergschool kende een groot succes: ouders van de Kettebende werkten mee aan een buffet met hapjes uit diverse landen en de kinderen verzorgden hun eerste optreden.

In september 2016 ging **Kinderwerking de Kettebende** zijn tweede werkingsjaar in. De naschoolse kinderopvang ontving 20 buurtkinderen tussen 6 en 11 jaar. De werking is geopend op dinsdag en woensdag na schooltijd tot 18 uur. Op die momenten begeleidt een deskundig team van vrijwilligers, stagiairs en een kinderwerker de kinderen. Er is een divers aanbod aan activiteiten en projecten binnen verschillende thema's en domeinen zoals cultuur, vorming, vrije tijd, sport, opvoeding en andere maatschappelijk relevante thema's. Doorgaans gebeurt dat in samenwerking met allerlei partners. Zo werd er gewerkt aan projecten rond mediawijsheid met Link in de Kabel, proefden de kinderen van circus in een lessenreeks van Cirkus in Beweging en gingen ze meermaals naar het theater dankzij het project 'buurtfamilies' van 30cc. Onder de noemer 'Als Ooit...' leverden de kinderen in samenwerking met Artforum en met de hulp van kunstenaars/schrijfster Tine Hens een bijdrage aan een beeldende tentoonstelling met Utopia als thema. Verder waren er fijne uitwisselingen met kinderwerking de Kettekeet, de buurtschool en de plaatselijke scoutsgroep. Zo konden de kinderen van de Kettebende samen met de kinderen uit de buurt genieten van vertellingen gebaseerd op Roald Dahl door vertelster Katz en werd samen met de kinderen van de scouts een lentespel gespeeld. De buurtmoestuin genoot dit jaar van veel vernieuwde interesse door zowel de kinderen als de volwassenwerking. Het tuinmateriaal en zaaigoed werd vergoed door Cera. In de zomer ondersteunde de Kettebende het wijkspeelplein van Don Bosco dat van de wijk zes weken lang een levendige plek maakte. Veel activiteiten hebben een buurtgericht karakter waardoor de sociale cohesie en verbondenheid van de kinderen met het buurtcentrum en de gehele wijk versterkt worden. Ook de aangename samenwerking met de school en de lokale scoutsgroep dragen daartoe bij.

De Kettebende is (een tweede) warme thuis waarin de kinderen kunnen experimenteren, oefenen en groeien in het samenleven..

Buurtcentrum Sint-Maartensdal

In het buurtcentrum van **Sint-Maartensdal** werd veel tijd geïnvesteerd in de verdere uitbouw van de vrijwilligerswerking via vergaderingen en individuele ondersteuning. In het verlengde van de doorgevoerde infrastructurele vernieuwingen, is het maaltijdnaaanbod uitgebreid met een extra maaltijd. Specifiek betreft dit een maaltijd voor kinderen uit de kinderwerkingen De Kettekeet en de Kettebende. Deze maaltijd kadert in het 1€-maaltijdenproject van de Vlaamse regering.

De gekende maaltijden op dinsdag -en donderdagavond blijven bestaan en worden verder uitgewerkt. In het kader van het project Kom Eens Koken werd er een extra samenwerkingsverband aangegaan met Patrouille Ratatouille. Dit initiatief biedt een zinvolle en leerrijke vrijetijdsbesteding voor jongeren die net dat extra duwtje nodig hebben.

In diezelfde lijn werden tal van eetdagen georganiseerd, waarop mensen samen een speciale gelegenheid konden vieren zoals Kerst, Valentijn, etcetera.

Ook dit jaar werd weer gekozen voor de gekende succesformule van een multicultureel en multigenerationeel buurtfeest. Er waren eetstandjes uit alle hoeken van de wereld. Zo werd de grote verscheidenheid en multiculturaliteit van de buurt Sint-Maartensdal extra in de verf gezet en werden bestaande samenwerkingsverbanden nieuw leven ingeblazen. Het buurtfeest werd een intergenerationele en interculturele ontmoetingsplaats voor buurtbewoners, waarbij jong en oud geanimeerd werden. Door middel van een tentoonstelling en een informatiestand werd er ruimte gecreëerd om ook het ruimere aanbod van diensten en activiteiten van het buurtcentrum kenbaar te maken.

Net als de voorbije jaren werd intensief ingezet op het moestuinproject De Braem. De huidige samenwerking tussen de kinder- en volwassenwerking én freinetschool De Zevensprong werd verder uitgebouwd en heel wat educatieve activiteiten werden op poten gezet. Het bereik van geïnteresseerde buurtbewoners vergroot jaarlijks zienderogen en ook de return wordt groter. Om dat succesvolle oogstjaar feestelijk te vieren, werd er een groots oogstfeest georganiseerd. Een 150-tal buurtbewoners kwamen proeven van al dat lekkers.

De jaarlijkse gezinsuitstap was ook in 2016 weer een leuke uitstap. Een honderdtal buurtbewoners namen deel aan een daguitstap naar onze Belgische kust. De uitstap viel het afgelopen jaar tijdens de zomervakantie. Naast volwassenen en senioren uit de buurt gingen er daardoor ook erg veel gezinnen met jonge kinderen mee.

Naast de twee afzonderlijke werkingen, werd er in 2016 intensief verder gebouwd aan de samenwerking tussen de kinder- en volwassenwerking in Sint-Maartensdal. Grote projecten als

moestuin De Braem, het 1€-maaltijdenproject en het jaarlijkse buurtfeest zijn daar een mooi voorbeeld van.

In het kader van gezins- en opvoedingsondersteuning werd er een samenwerkingsovereenkomst op poten gezet met De Mobil vzw. De Mobil is er voor alle (groot)ouders met jonge kinderen tussen 0 en 6 jaar. Voor hen willen ze een plek bieden om andere gezinnen te ontmoeten, samen te spelen en samen te groeien. Ze hebben bijzondere aandacht voor gezinnen die door armoede en uitsluiting kwetsbaar gemaakt worden.

Omdat de werking van Sint-Maartensdal blijft groeien, werd er gekozen om een samenwerking aan te gaan met het OCMW van Leuven en een werknemer artikel 60 in te zetten in de werking. Dit werknemersprofiel wordt ingezet om de werking logistiek te ondersteunen bij de huidige activiteiten. Daarnaast werden er extra projecten uitgewerkt waarover deze collega de verantwoordelijkheid heeft.

Kinderwerking De Kettekeet ontving in de naschoolse kinderopvang gemiddeld 36 kinderen uit de lagere school. In de paas- en zomervakantie is er een speelplein met een extra kleuterwerking in samenwerking met de afdeling Jeugd met gemiddeld 70 kinderen. Ook in de herfst- en krokusvakantie is er een vakantieaanbod voor lagereschoolkinderen. Met het vooruitzicht op een komende kleuterwerking werd er een extra kinderwerkster aangenomen, uiteraard wordt het team nog ondersteund door enthousiaste vrijwilligers en stagiairs. Er worden allerlei activiteiten en projecten georganiseerd binnen verschillende thema's en domeinen zoals cultuur, vorming, vrije tijd, sport, opvoeding en maatschappelijk relevante thema's. Hiervoor proberen we te werken aan projecten die in heel Vlaanderen lopen, bijvoorbeeld: Dag van de armoede, week van de opvoeding, week tegen pesten, buitenspeeldag,...

Er werd veel samengewerkt met verschillende partners zoals onder andere: Mobiel 21 voor de mobiliteit dag; buurtsport voor het skateproject, buurtvoetbal, dans,.... Artforum voor het project "Als Ooit"; Circus in Beweging voor het Sint feest; buurtfamilies voor de cultuuruitstappen en circus dag; de bib voor alfapret, digitale leesclub en de boekenmarkt, Link in de kabel voor iPad coaching en digitale leesclub en uiteraard ook een fijne samenwerking met kinderwerking De Kettebende voor het Sint feest, gemeenschappelijke uitstappen en activiteiten, komen eten, ...

In 2016 werd er ingezet op gezonde voeding in de kinderwerking met het project Vitamike en Vitamieke. Ons vieruurtjesschema werd samen gezondheidscoach van de stad Leuven en WGZ De Central aangepast. Er werden samen met Leuvense buurtwerkingen "gezond komen eten" georganiseerd, waardoor kinderen gestimuleerd werden om gezond te leren koken. Ouders werden betrokken door verschillende workshops over gezonde voeding en zelf veel te proeven van gezonde dingen. Sporten werd gestimuleerd doordat we samen met de kinderen de velden van campus De Nayer mochten gebruiken.

Door de steun van buurtsport kon een skateproject op poten gezet worden. De kinderen leerden skaten op het skatepark van Kessel-Lo.

Via een samenwerking met de Zevensprong werd er geprobeerd kinderen en volwassenen uit de buurt meer voeling te geven met moestuinieren, composteren en de natuur in zijn geheel.

Via de steun van Rotaract was er een daguitstap naar Bokrijk en via La vie en rose een uitstap naar de zee.

Vzw Buren voor Wijken

Onder begeleiding van de buurtwerkers zijn in de 4 buurten (Mannenstraat, Sint-Maartensdal, Hoogland en Wilsele-dorp) vrijwilligers(groepen) actief. Zij organiseren activiteiten in en vanuit de buurtcentra en werken mee aan het afvalproject, houden opruimacties enz. Zij zijn het hart van de buurtcentra.

De vzw Buren voor Wijken, een private vzw waarin de stad en de vrijwilligers gelijk participeren, overkoepelt de vrijwilligerswerkingen van de 4 buurtcentra. Deze constructie werd noodzakelijk omdat de inkomsten van de ontmoetingsruimtes, die door de vrijwilligers integraal ingezet worden voor het organiseren van activiteiten voor de buurt, vanaf oktober 2008 aan btw onderworpen is.

H. NOORD–ZUIDBELEID

Ondersteuning van en samenwerking rond Noord-Zuidinitiatieven

De Noord-Zuidwerking ondersteunde en werkte mee aan een aantal initiatieven, zoals:

- de FairTradeGemeente-campagne
- het Afrika Filmfestival
- het Wereldfeest
- de Zuiddag
- de 11.11.11-campagne

Leuven werd FairTradeGemeente op 22 maart 2006 en wist deze titel sindsdien te behouden dankzij de inspanningen van een Leuvense trekkersgroep. Deze trekkersgroep was in 2016 samengesteld uit vertegenwoordigers van Djapo, Noord-Zuidstudenten Leuven, Oxfam-Wereldwinkel Leuven, Oxfam-Wereldwinkels Regio Leuven, Provincie Vlaams Brabant, Stad Leuven, Voedselteams Vlaams-Brabant, Vredeseilanden en Wereldcafé.coop.

De belangrijkste acties van de trekkersgroep waren in 2016 het realiseren van de eerste FairTradeStraat van Kessel-Lo (de Richard Valvekensstraat), het inkantelen van de Facebookpagina FairTradeGemeente Leuven in de Facebookpagina van het Leuven Netwerk Noord-Zuid, het realiseren van de eerste FairTradeStraten van Heverlee (de Parkdallaan en de Withoflaan), de deelname aan de Week van de Fair Trade met een boterhammenactie voor pendelaars en studenten en met een 'Nacht van de Fair Trade' inclusief een wereldrecord chocolade proeven.

Het Afrika Filmfestival geeft de goede Afrikaanse film een duwtje in de rug en kende reeds 21 edities (2016 inbegrepen). In Leuven vond het festival plaats van vrijdag 11 tot en met zaterdag 26 maart. Het opende met de film 'Lamb' en sloot af met de film 'L'œil du cyclone'. De vier hoofdthema's van de festivaleditie 2016 waren Ethiopië, migratie, muziek en vrouwelijke regisseurs. De locaties waren onder andere Kinopolis Leuven, Cinema Z, M – Museum Leuven, ABVV Vlaams-Brabant, Provinciehuis Leuven en Pangaea.

Ter ere van Guido Huysmans, de artistiek directeur en medeoprichter van het Afrika Filmfestival die onverwacht overleed op 1 augustus 2014, werden op donderdagavond 24 maart voor de tweede keer de 'Guido Huysmans Young African Filmmakers Awards' uitgereikt.

Op 28 mei vond in het park De Bruul de 28ste editie plaats van het Wereldfeest. De editie bevatte alle gebruikelijke ingrediënten van een geslaagd Wereldfeest: een uitgebreide info- en themamarkt, een grondig verduurzaamde wereldmarkt en een exotische wereldkeuken, animatie voor jong en ouder, een sterk wereldmuziekprogramma en een breed publiek. Het bezoekersaantal werd geschat op 9.000.

De editie 2016 werd het eerste 'Low Impact Wereldfeest', een feest waarbij inspanningen geleverd werden om de uitstoot van broeikasgassen zo sterk mogelijk te beteugelen. Het Wereldfeest realiseerde dit in samenwerking met Ecolife en 'Low Impact Man' Steven Vromman, en met de extra steun van Leuven Klimaatneutraal 2030 en Vlaams-Brabant Klimaatneutraal. De CO₂-uitstoot daalde dit jaar met 28 procent (13 ton). Het Wereldfeest compenseerde de restuitstoot van 34 ton CO₂ financieel via betrouwbare bosaanplantingsprojecten in Vlaanderen en Ecuador

Daarnaast was er opnieuw een jaarthema met activiteiten die uitgewerkt werden door een hele reeks Noord-Zuidorganisaties. Het thema luidde: "Sociale bescherming voor iedereen – #RefugeesWelcome" en vestigde de aandacht zowel op het vluchtelingenvraagstuk (en alle Leuvense initiatieven van solidariteit met vluchtelingen) als op het gebrek aan zekerheid en sociale bescherming in het Zuiden. Inhoudelijke blikvangers waren 'Café Santé', een panelgesprek over de diverse aspecten van het vluchten, gesprekken met vluchtelingen zelf en een voorstelling van de eco-comedy 'Stop met klagen!' van Steven Vromman. De belangstelling voor de inhoudelijke activiteiten was groot.

De vzw Wereldfeest Leuven, de stad Leuven en 30CC organiseerden samen het Leuvense Wereldfeest. Ze werkten het feest samen uit met de hulp van tientallen hardwerkende vrijwilligers.

Op 20 oktober nam de stad opnieuw deel aan Zuiddag. Onder de slogan 'Work for change' werkten 30 leerlingen uit Leuvense scholen een dag lang op een stadsdienst in plaats van naar school te gaan. Voor het geleverde werk betaalde de stad elk van hen € 50. Dit jaar stonden de leerlingen hun vergoedingen af aan een project van maatschappelijk kwetsbare jongeren in Brazilië. Zuiddag ondersteunt een project van KIYO (Kids & Youth) en PAMEN (KIYO-partner in Rio de Janeiro) in de voorstad van de Braziliaanse grootstad, om de maatschappelijk kwetsbare jongeren van de Jardim Gramachofavela – de grootste openluchtvuilnisbelt van Zuid-Amerika – kansen te bieden om op te komen voor hun recht op onderwijs en participatie.

Het aanbod van taken binnen de stad was heel divers. Topjob bij de stad was die van 'schepen van cultuur, deeltijds kunstonderwijs, gelijke kansen, diversiteit en Noord-Zuidwerking voor één dag'. Lien Van Eekert, een leerling van het vijfde middelbaar van het Paridaensinstituut, bezocht samen met de 'echte' schepen de afdeling Diversiteit en Gelijke Kansen van de stad Leuven en volgde er mee de uitspraaklessen Nederlands voor anderstaligen.

11.11.11 neemt als koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging een belangrijke rol op binnen de ontwikkelingssamenwerking. Ook in Leuven vindt al jaren de welbekende nationale 11.11.11-actie plaats, een initiatief dat door honderden vrijwilligers gedragen wordt.

Met de campagne 'Santé!' hamerde de campagne op het recht op een goede gezondheidszorg. Immers: zo vanzelfsprekend 'Santé!' voor ons klinkt, zo onbereikbaar is een goede gezondheid voor 1,3 miljard mensen op deze wereld.

Met als slagzin 'Santé! - ook voor 1,3 miljard mensen zonder gezondheidszorg. Schrijf het Zuiden een goede gezondheidszorg voor!' leverden enkele politieke acties in Leuven in totaal meer dan 1.000 ingevulde petitieformulieren op.

Tijdens de fondsenwervende week van vrijdag 4 tot en met zondag 13 november haalden een paar honderd vrijwilligers in 14 wijken € 58.715,68 op met de verkoop van truffels, chocolade, wenskaarten en fluostiften. Dit was opnieuw 5% meer dan vorig jaar en een nieuw absoluut record!

De toelage van de stad aan 11.11.11 bedroeg € 19.500.

Ondersteuning van en stimulatie tot beleidsparticipatie

De stad ging verder met het in kaart brengen van het netwerk van Noord-Zuidorganisaties die in Groot Leuven actief zijn en met het uitrollen van een nieuw Leuvens Netwerk Noord-Zuid (LENNZ). De opdracht om dit proces een jaar lang te begeleiden werd gegund aan South Research cvba-vso.

In 2016 organiseerde de stad samen met de Leuvense Derdewereldraad twee netwerkevenementen van LENNZ.

Op 1 maart namen 66 personen deel aan het netwerkevenement 'Samen van plan naar praktijk!'. De deelnemers werden geïnspireerd tot het samen meer beweging maken, gaven hun mening over de ontworpen netwerkformule, startten enkele nieuwe thematische werkingen, vervoegden bestaande werkingen, legden onderlinge contacten en verzamelden ideeën voor volgende evenementen.

Op het netwerkevenement van 1 december waren 70 personen aanwezig. Het belangrijkste onderwerp waren de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Na een introductie over dit wereldplan, werden de deelnemers uitgedaagd om met de doelstellingen lokaal aan de slag te gaan. Om de boodschap kracht bij te zetten, ondertekende de stad ter plaatse de engagementsverklaring 'Global goals, local focus. Lokale besturen engageren zich voor de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen' waarmee het stadsbestuur de verantwoordelijkheid opnam om duurzame ontwikkeling op het Leuvens grondgebied te verwezenlijken. Daarnaast werd tijdens het evenement de nieuwe website van het Leuvens Netwerk Noord-Zuid (www.noordzuidleuven.be) gelanceerd en was er opnieuw ruimte om onderling te netwerken.

Binnen het Leuvens Netwerk Noord-Zuid werd in 2016 gestart met vier nieuwe werkingen. De 'werking actualisatie Noord-Zuid toelagen Stad Leuven' boog zich over het toelagereglement Noord-Zuidwerking Stad Leuven, dat dateerde van 24 mei 2004 en aan vernieuwing toe was. De 'werking cultuur' verzamelde een groep van Noord-Zuidactoren die barrières tussen de sector van Noord-Zuid/diversiteit en de sector van cultuur verder en blijvend wil verlagen. Een andere groep van Noord-Zuidactoren vormde de werking 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen' en begonnen kennis en ervaringen uit te wisselen over MVO en duurzaamheid. De werking 'Onderwijs' ten slotte, vond een gemeenschappelijke interesse in diverse aspecten van Noord-Zuid- en Zuid-Noordstages.

I. REGIE KINDEROPVANG

Loket kinderopvang

Het Lokaal Loket Kinderopvang is een neutraal informatie- en ondersteuningspunt en een centraal registratiepunt voor alle vragen over de opvang van baby's, peuters en schoolkinderen in Leuven. Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt samen met alle Leuvense opvangvoorzieningen van gezins- en groepsopvang voor baby's, peuters en schoolkinderen en tal van toeleiders om de gezinnen die kinderopvang zoeken zo efficiënt mogelijk te informeren en te ondersteunen bij deze zoektocht en zicht te krijgen op de vragen en voorkeur van gezinnen voor kinderopvang. In Leuven wordt het loket Kinderopvang ingevuld via een drietalige website (www.kinderopvangleuven.be) in combinatie met één centraal loket in het stadskantoor, aangevuld met een aantal contactpunten (bvb. Huis van het Kind Leuven). Het loket Kinderopvang heeft hierbij bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van

kinderopvang voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen en werkt hiervoor intensief samen met toeleiders zoals OCMW Leuven, CAW Oost-Brabant, Onthaalbureau Inburgering, VDAB, INLOOPteam de Mobil,....

Ouders dienen hun vraag slechts éénmaal te stellen via de online applicatie www.kinderopvangleuven.be. Alle opvangvoorzieningen hebben toegang tot de uitgebreide back-office van deze applicatie en kunnen hiermee de aan hen gerichte vragen bekijken en behandelen en optioneel de kinderopvangadministratie via dit systeem laten verlopen.

In 2016 onderzochten we samen met INTERLeuven en aanpalende gemeenten of de regionale uitrol van het loket kinderopvang wenselijk zou zijn.

Stedelijke Adviesraad Kinderopvang

Zie adviesraden

Ondersteuning opvangkwaliteit opvanginitiatieven 'baby's en peuters'

Centrum voor Kinderopvang Leuven is een samenwerkingsverband tussen alle Leuvense kinderopvangvoorzieningen. Samen bieden ze een divers palet aan opvangmogelijkheden voor kinderen van 0 tot 12 jaar: voorschoolse en buitenschoolse opvang; opvang in groep of bij een onthaalouder; erkende of zelfstandige initiatieven; stedelijke en niet-stedelijke initiatieven. Centraal uitgangspunt is dat elk kind recht heeft op kwaliteitsvolle kinderopvang, los van achtergrond en context.

De stad Leuven ondersteunt en coördineert dit samenwerkingsverband, via:

- Beleidsmatige ondersteuning (bv.: in het kader van het nieuwe kaderdecreet 'opvang van baby's en peuters', de implementatie van het OCMW-tarief,..) en ondersteuning bij de opstart van projecten;
- Het gratis aanbieden van de beheersmodule van het loket kinderopvang. Elk aangesloten opvanginitiatief kan via een eigen login dit back-office gedeelte van de website gebruiken, om binnenkomende aanvragen elektronisch te behandelen; ingeschreven kinderen in te plannen in specifieke leefgroepen, zodat de bezetting per leefgroep zichtbaar wordt; aanwezigheden te registreren van de kinderen, en op basis hiervan te factureren en rapporten met opvanggegevens uit het systeem te halen om aan Kind en Gezin te bezorgen, of er het eigen opvangbeleid mee te ondersteunen.
- De organisatie van overleg. Er wordt maandelijks plenair vergaderd, maar ook in aparte werkgroepen samengekomen. De intense samenwerking werpt zijn vruchten af.
- De organisatie van vorming, bvb. levensreddend handelen voor baby's en peuters; blussen en evacuatie (i.s.m. brandweer Leuven); vorming rond pedagogische thema's i.s.m. de netwerk-vzw Huis van het Kind Leuven.
- De organisatie van intervisie voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang, om zodoende ervaringsuitwisseling mogelijk te maken en de kwaliteit van pedagogische ondersteuning te versterken in Leuvense opvanginitiatieven.
- De organisatie van een inspiratieavond kinderopvang waar inspirerende praktijken gedeeld kunnen worden,
- Het toelagereglement kinderopvang, waarmee gezins- en groepsopvangvoorzieningen financieel ondersteund worden.

Inclusieve Kinderopvang

In de lijn met het Perspectiefplan 2020 wil stad Leuven dat ook kinderen met een specifieke zorgbehoefte binnen een redelijke afstand van hun thuisomgeving een kinderopvangplaats vinden. Stad Leuven is erkend als Centrum voor Inclusieve Kinderopvang, en wil:

- Ouders informeren waar er plaatsen zijn voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte binnen de zorgregio;
- De expertise rond de opvang van kinderen met specifieke zorgbehoefte verder uitbouwen door zelf kinderen op te vangen in de eigen opvanglocatie(s);
- opvanginitiatieven binnen de zorgregio te ondersteunen bij het realiseren van inclusieve kinderopvang (vb. coaching, vorming,..);
- partnerorganisaties binnen de zorgregio te sensibiliseren over de kansen en het belang van inclusieve kinderopvang.

Om deze taken te realiseren werd een inclusiecoach aangeworven.

Occasionele kinderopvang

Binnen 2 van de stedelijke opvanglocaties (Kinderdagverblijf Ketteflet en Girafant) werden er 30 opvangplaatsen voor baby's en peuters gereserveerd voor ouders die een opleiding volgen (vb. Nederlandse les, maatschappelijke oriëntatie) of een tewerkstellingstraject (vb. artikel 60). We doen dit vanuit hetzelfde personeelskader en hetzelfde pedagogisch beleid als in de andere stedelijke voorzieningen. Daarnaast wordt samen gewerkt met alle Leuvense opvangvoorzieningen om plaatsen die bij hen openstaan in te vullen met occasionele opvangvragen. Dit project kwam tot stand in samenwerking met partnerorganisaties OCMW, VDAB, Onthaalbureau Inburgering, Huis van het Nederlands,..

J. REGIE PREVENTIEVE GEZINSONDERSTEUNING

Huis van het Kind Leuven

De stad neemt de regierol van de preventieve gezinsondersteuning op zich in samenwerking met netwerk-vzw Huis van het Kind Leuven, dat het aanbod aan preventieve gezinsondersteunende initiatieven en activiteiten bundelt.

De netwerk-vzw Huis van het Kind Leuven wil samenwerken aan de uitbouw van een meer versterkt, gestroomlijnd, laagdrempelig, behoeftegestuurd, participatief en behoeftedekkend ondersteuningsaanbod voor alle aanstaande gezinnen en gezinnen met kinderen tot 24 jaar oud, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen.

De netwerk-vzw realiseert deze missie via enerzijds acties gericht op professionelen (vrijwilligers of betaalde krachten) met als doel hen informeren, met elkaar in contact brengen en de samenwerkingsreflex aanmoedigen.

Anderzijds biedt het Huis van het Kind in samenwerking met tal van partnerorganisaties een divers gezinsondersteunend aanbod aan. De verdere uitbouw van het fysieke Huis van het Kind (Savoyestraat) is hier onderdeel van, als 'laagdrempelige gezinsvriendelijke plek' waar een stukje van het diverse palet aan gezinsondersteunende activiteiten en initiatieven gebundeld wordt en waar we een centraal, laagdrempelig aanspreekpunt (onthaal) willen bieden aan ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken (grootouders, pleegouders,..). Daarnaast kunnen ouders hier terecht voor:

- medische, psychosociale en pedagogische opvolging van hun baby of peuter (consultatiebureau);
- een speelplek voor jonge kinderen vergezeld van een ouder of andere vertrouwde volwassene;
- een plek voor gratis en laagdrempelig pedagogisch advies en doorverwijzing naar gespecialiseerde hulp;
- een plek voor groepsaanbod: infoavonden, workshops, opvoeddebatten, etc.

Het aanbod voor gezinnen wordt maandelijks gebundeld in de opvoedkalender.

Daarnaast werkt het netwerk gezinsondersteuning projectmatig, in 2016 was de focus o.a.:

- De verderzetting van het project **Parelcoaching**, waarbij kwetsbare gezinnen vanaf het begin van de zwangerschap intensief opgevolgd worden door parelcoaches. Deze zijn verbonden aan diverse nulde-, eerste- en tweedelijnsinitiatieven in Leuven (bvb. UZLeuven, Wijkgezondheidscentrum de Central, De Bakermat, Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart) en bieden een integraal ondersteuningstraject aan op maat van het gezin;
- De verdere groei van **Domo vzw** dankzij een bijkomende toelage vanuit de stad. Domo vzw is een gezinsondersteunende organisatie van vrijwilligers die wekelijks aan huis gaan in bijna 100 kwetsbare gezinnen en deze op maat (vb. samen spelen, huiswerkbegeleiden, als brugfiguur fungeren,..);
- de vernieuwing van de nieuwsbrief;
- de deelname aan stadsbrede evenementen (bv. winterspeeltuin, Rode Hond);
- De verdere uitbouw van het zeer succesvolle Kirikou-project dat in 2016 221 kwetsbare gezinnen materieel ondersteunde en waar ook grote stijging in geschonken kindermateriaal blijkt uit de cijfers.

Netwerk Gezinsondersteuning

Het 'netwerk gezinsondersteuning' bestaat uit een brede vertegenwoordiging van diverse sectoren die actief zijn in gezinnen, o.a. onderwijs, kinderopvang, gezinsondersteuning, hulpverlening, buurt- en opbouwwerk, politie ... Het is een zeer open netwerk (= stippelijjn) dat steeds in uitbreiding is. Het NGO moet fungeren als netwerkklankbord en -facilitator, door (1) de noden van Leuvense gezinnen en/of partnerorganisaties te benoemen en hier via samenwerking, projecten of acties rond te ondernemen en

(2) het informeel samenbrengen van partnerorganisaties. Dit wordt gerealiseerd via twee plenaire netwerkmomenten per jaar. In 2016 kwam het NGO twee keer samen. Deze bijeenkomsten gingen over 'het jaarverslag en de planning van Huis van het Kind' (24 maart 2016) en 'het ondersteunen van kinderen, jongeren en volwassenen in scheidingsituaties (21 oktober 2016). Ook in 2017 staan 2 netwerkmomenten gepland.

Naast de plenaire vergaderingen worden er 'netwerklunches' georganiseerd: korte, gefocuste lunchvergaderingen waar een specifiek project of organisatie zich komt voorstellen aan geïnteresseerden. In 2016 gingen er 5 netwerklunches door, over 'het nieuwe aanmeldsysteem voor het basisonderwijs' (5 februari 2016 – 46 deelnemers), 'aanmelden en inschrijven voor secundair onderwijs' (7 maart 2016 – 9 deelnemers), 'kinderfietsdelen' (19 april 2016 – 15 deelnemers), 'kinderopvang' (werking loket kinderopvang en sociale functie) (3 juni 2016 – 45 deelnemers), 'CAW' (29 november 2016 – 40 deelnemers).

Daarnaast werd georganiseerd:

- Rondleiding in Huis van het Kind waar we ook het achterliggende netwerk uitgebreid belichten. In 2016 vonden 28 rondleidingen met toelichting plaats 'in huis'. Hiermee werden 352 deelnemers bereikt.

- Het Huis van het Kind werd toegelicht bij partnerorganisaties of 'evenementen van partnerorganisaties', dit gaat over 9 momenten in 2016 (bijv. inspiratieavond kinderopvang, 130 deelnemers; ontmoetingsdag VCLB Leuven – 210 deelnemers). Er werden 515 deelnemers bereikt.

Voor al deze 'acties' samen bereikten we in 2016 877 personen, wat een grote investering betekent in personeelstijd.

Week van de Opvoeding

De Week van de Opvoeding werd in Leuven een eerste keer georganiseerd in 2010. Omdat kinderen opvoeden een belangrijke taak is – en ook niet altijd even gemakkelijk – wordt tijdens die week het thema opvoeden in de kijker geplaatst. Positief opvoeden, opvoeden bespreekbaar maken en het aanbod opvoedingsondersteuning bekend maken vormen de peilers.

De kracht van de Week van Opvoeding is de inzet van de vele organisaties die dicht bij de burger staan. Ook in 2016 werd opvoeding voor de zesde maal in de kijker geplaatst gedurende de maand mei. Dit jaar stond opnieuw één thema centraal: 'Opvoeden, af en toe eens diep ademhalen'. Met dit thema willen we gezinnen aanmoedigen om nu en dan eens stil te staan en even heel diep adem te halen. Ouders en opvoeders kunnen de hele maand lang terecht bij tal van initiatieven voor informatie, advies, ontmoetingen met andere ouders, o.a. een groot Gezinsfeest met activiteiten voor jong en oud in Het Huis van het Kind / de Museumtuin. Net zoals bij de voorgaande edities bundelden heel wat organisaties de krachten om een goed gevuld programma te kunnen aanbieden. Met het **gezinsfeest** van 2016 werden een 70-tal gezinnen bereikt, wat gelijkaardig is aan de voorbije jaren.

Buggypunt

Ouders met jonge kinderen schakelen vaak over van de fiets naar de auto, ook voor korte verplaatsingen. Ze doen dat omdat het niet eenvoudig is om een buggy mee te nemen met de fiets of het openbaar vervoer, terwijl ze die wel nodig hebben om hun baby, peuter of kleuter op een veilige en handige manier te voet te vervoeren in het centrum. Of ze stellen hun uitstap uit omwille van de rompslomp met een buggy. Ouders met jonge kinderen kunnen er gratis een buggy lenen.

Er zijn 4 permanente buggypunten ingericht: aan fietsenparking Rector De Somerplein, bibliotheek Tweebronnen, M en Hoevewinkel De Wikke in Abdij van Park. Een pop-upbuggypunt werd gerealiseerd op het Wereldfeest, het Rode Hond-festival en de Winterspeeltuin.

In totaal werden de buggy's 687 keer uitgeleend, dat is 113 keer meer dan in 2015. Bijna de helft van deze uitleningen gebeurde op een zaterdag.

K. GEBIEDSGERICHTE WERKING

De gebiedsgerichte werking van de stad Leuven werkt rond brede leefbaarheidsthema's in Leuvense wijken om zo een bijdrage te leveren aan het algemene welzijnsgevoel van de Leuvenaar. Dit door in te zetten op drie pijlers: regie leefbaarheid, buurtbetrokkenheid en actief burgerschap. Naast de inzet om van Leuven een aangename stad te maken om in te wonen, stimuleert de gebiedsgerichte werking een

verbondenheid en betrokkenheid tussen buurtbewoners onderling en tussen buurtbewoners en de stad, wat ook bijdraagt tot het individuele en collectieve welzijn.

Pijler 1: Regie van de leefbaarheid

Wijkmanagers bewaken mee de leefbaarheid van een wijk. Ze onderzoeken en evalueren het buurtweefsel in de wijken, detecteren noden, en spelen in op deze noden en problemen. Dit doen ze samen met bewoners en andere partners: wijk- en andere organisaties, stadsdiensten en bestuur. Ze zetten in gang en zoeken vanuit hun functie als netwerkmakelaar naar deskundigen die voor de uitvoering en opvolging van projecten kunnen zorgen. Dit is het managen van de wijk in echte zin, de regiefunctie.

De wijkmanagers werken samen met vele partners op het terrein over heel Leuven, om uitdagingen die zich op diverse vlakken stellen duurzaam aan te pakken, bijv. (geluids-)overlast, onveiligheid, gebrek aan samenhang,... Het team is dan ook vertegenwoordigd in diverse werkgroepen die hiertoe betrekking hebben:

- werkgroep speelterreinen
- werkgroep hangjongeren
- werkgroep communicatie/participatie Vaartkom
- werkgroep communicatie/participatie Hertogensite
- stuurgroep ruimtelijke ontwikkeling
- gebiedsgebonden overleg
- stuurgroep burenbemiddeling, partneroverleg buurtbemiddeling
- werkgroepen omtrent het nieuwe circulatieplan
- werkgroep Leuven kindvriendelijke stad
- kernteam gebiedscoördinatie Benedenstad

Binnen de pijler 'regie leefbaarheid' ondernam de gebiedsgerichte werking in 2016 de volgende acties:

REGIE

Centrum

- Mussenwijk: Het verder uitwerken van concrete acties, medewerking aan de organisatie van het jaarlijkse wijkfeest in Tuin de Walque
- Het beheren van de facebookpagina "Mussenwijk"
- Opvolgen van buurtvergaderingen en –activiteiten van nieuwe buurtcomités zoals Het Leuvens Balkon, buurtcomité Brabançonnestraat, buurtcomité Frederik Lintsstraat, buurtcomité éCouter,..
- Medewerking aan buurtmoment Pangaea en Alma 2 met KULeuven Onderzoeken, aanpakken en opvolgen samenlevingsproblemen in de Valkerijbuurt
- Onderzoeken, aanpakken en opvolgen samenlevingsproblemen in de Vaartkom
- Driemaandelijks overleg met de gemeenschapswachten van Leuven-Centrum
- Driemaandelijks wijkoverleg Ridder- en Valkerijbuurt
- Maandelijks kernteam coördinatie Benedenstad
- Organisatie wijkoverleg Tuin De Walque en Straatjesgang
- Opvolging buurtbemiddeling Redingenhof (georganiseerd door preventiedienst)
- Opvolgen van buurtcomité Mussenwijk
- Opening en opvolging The Village
- Opvolging Mariapark: samenwerkingsovereenkomst KU Leuven en stad
- Aanpakken van leefbaarheidsproblemen in de binnenstad nav het nieuwe verkeerscirculatieplan

Kessel-Lo

- Voorzitten van de woonwagencentraalcommissie en opvolgen van het woonwagenterrein
- Buurt Centrale Werkplaatsen: meewerken aan openingsfeest Treinpark en bevraging tijdelijke invulling strook naast het Blauwputplein (17/09)
- Driemaandelijks sectoroverleg met gemeenschapswachten

Heverlee

- Opvolgen van overlastklachten rond Paul Van Ostayenpark
- Voorzitten van partneroverleg rond Hoogland, opvolgen van de verschillende werkingen op het terrein, mede-organiseren van het jaarlijks wijkfeest, alsook het beheer van de stadsinfrastructuur (tot

september 2016, met de komst van een volwaardige buurtwerker in Hoogland vanuit de afdeling buurtwerk).

- Onderzoeken, aanpakken en opvolgen samenlevingsproblemen in de Brugstraat

Witsele – Wijgmaal

- Opvolgen van de algemene leefbaarheid in Witsele en Wijgmaal via regelmatig overleg met de buurtwerker en de gemeenschapswachten
- Opvolging overlastproblematiek Lavado
- Opvolgen overlastproblematiek speelterrein Kwadenhoek
- Organisatie van hangjongerenoverleg voor Witsele-Wijgmaal
- Gedeelde coördinatie heraanleg van speelterrein Kwadenhoek
- Verkeersoverlast industriezone Witsele-Hoek
- Heraanleg en openstellen van speelplaats VBS Bleydenberg

Stadsbreed

- Voorzitten van de werkgroep hangjongeren en opvolgen van diverse trajecten hier rond. De voornaamste trajecten situeerden zich rond:
 - Kwadenhoek – Witsele
 - Bosstraat – Witsele
 - St Lambertusplein – Heverlee
 - Stationsomgeving

In de Ridderbuurt en Casablanca zijn er privé-buurtwerkingen en dus geen stadsmedewerkers aanwezig. Om de link met de stad duidelijk ook op het terrein te brengen, kregen deze wijken toch nog specifieke aandacht van een wijkmanager.

Casablanca

Medeorganisatie van het driemaandelijks wijkoverleg en opvolging knelpunten onder de bevoegdheid van stedelijke diensten, o.a. overleg betrokken diensten m.b.t. verplaatsing containers aan school De Zonnebloem, openingsuren jeugdlokaal tijdens de zomer,....

Ridderbuurt/Valkerijbuurt:

- Deelname aan het driemaandelijks wijkoverleg
- Opvolgen van Kom Op voor je Wijk-projecten in de buurt
- Wijkgerichte informatie, feedback en inspraaktrajecten organiseren bij heraanlegprojecten in de wijk (tijdelijke inrichting Entrepotplein, heraanleg Penitentieneparkje,...)

Pijler 2: Actief burgerschap

Wijkmanagers *stimuleren* de eigen verantwoordelijkheid en het actief burgerschap van wijkbewoners, en bieden bewoners de nodige *ondersteuning*. Ze faciliteren en ondersteunen de initiatiefzin van bewoners – zonder in hun plaats te treden - om aangename leefbuurten te krijgen.

Binnen de pijler 'actief burgerschap' ondernam de gebiedsgerichte werking in 2016 de volgende acties:

Projectoproep Kom Op voor je wijk

BuurToog

In 2016 organiseerde gebiedsgerichte werking 'Kom op voor je wijk on tour'. Met een mobiele houten constructie, de buurToog, werd er bij geïnteresseerde buurten langs gegaan. Schepenen en stadsdiensten gingen in gesprek met de bewoners inzake de leefbaarheid van de wijk en de ideeën die er leven. De buurToog laat de Leuvenaars de projectoproep 'Kom op voor je Wijk' beter kennen, en hen een beter zicht krijgen op de vele ondersteuningsmogelijkheden die de stad Leuven biedt bij leefbaarheidsinitiatieven. Verder was dit een moment waarbij burgers in dialoog gaan met beleidsmakers en stadsdiensten omtrent het lokale samenleven en dit op een zeer informele manier. Leuvense buurtcomités en bewonersgroepen konden de buurToog reserveren in de maanden mei en juni op vrijdag tussen 18.00 en 20.00 uur en op zaterdag en zondag tussen 10.00 en 12.00 uur. Voor de communicatie ontvingen alle leuvense buurtcomités en bewonersgroepen een flyer, zowel per post als digitaal. De aanvragers kregen bij reservering van de buurToog uitnodigingskaartjes waarmee ze zelf hun burens uitnodigden. De bedoeling is dat de aanvragers hun burens uitnodigen en dat gebiedsgerichte

werking op het afgesproken uur langskomt met de buurToog. De constructie werd zo gemaakt, dat ze in de toekomst ook kan gebruikt worden door andere diensten. In totaal werd de buurToog georganiseerd in 24 buurten.

Kom Op voor je Wijk - CREËER

Met 'creëer' wordt de formule van KOW zoals die bestond behouden: een goed idee, gedragen door de buurt kan tot 18.600 euro financiële ondersteuning krijgen + logistieke & inhoudelijke ondersteuning van stadsdiensten.

In 2016 werden er 24 aanvragen ingediend. Van de 24 aanvragen werden er 20 geselecteerd door het college van burgemeester en schepenen nl.:

- 'Brabançonnestraat': de straat autoluw groen en veilig maken zodat die uitnodigt tot buurtcontact en aangenaam samenleven
- 'Frederik Lintsstraat': werken aan een groene en autoluwe straat door deze in te richten als woonstraat die het samenleven en het wederzijds respect tussen permanente bewoners en studenten ten goede komt.
- 'Het paviljoentje': het gerestaureerde paviljoentje in het Dijlepark opwaarderen door het te gebruiken voor buurtactiviteiten en zo de betrokkenheid van de buurt met het park verhogen.
- 'Patroonschapstraat_muurschildering': de Patroonschapstraat een gezellig en levendig karakter geven door meer kleur en groen aan te brengen.
- 'Ursulinenstraat': van de doodlopende straat een echte speelstraat maken.
- 'Wijkboomgaard Vlierbeek': de abdijsite als ontmoetingsplaats bestendigen en koppelen aan nieuwe gemeenschapservaringen, betrokkenheid van de buurt verhogen bij de abdijsite en de buurt dichter bij elkaar brengen door een wijkboomgaard.
- 'Klapbankjes Spaarstraat': het bevestigen van bankjes aan de voorgevels zodat burens kunnen samen zitten en een klapke doen.
- 'Civil Art': met de buurt werken aan een participatief, duurzaam en multifunctioneel kunstwerk, op basis van verhalen uit de buurtgeschiedenis.
- 'Kookboek Triangel': publiceren van een buurtkookboekje door succesrecepten van buurtbewoners te verzamelen en te bundelen.
- 'Reus Richard Valvekensstraat': bouwen van een echte reus, die symbool kan staan voor het belang van ontmoetingen bij buurt- en straatwerkingen, in samenwerking met de Erfgoedcel.
- "Rond punt Dekenstraat": door nieuwe circulatieplan verliest huidige rotonde haar functie. Door vrijgekomen ruimte te gebruiken voor het creëren van een ontmoetingsplek willen aanvragers het buurtleven stimuleren, de buurt opwaarderen en leefbaarder maken (meer groen, verkeer afremmen).
- "Een nieuw rond punt, kroon op onze buurt": ook aan het rond punt op de kruising van F. Lintsstraat en Brabançonnestraat biedt nieuwe circulatieplan mogelijkheden. De buurt wil auto's aan twee zijden van het rond punt weren en er een plein van maken, met ruimte voor de zachte weggebruiker, ontmoeting, spel en groen.
- "Buurtmoestuin Katelijneparkje": aan de recent opgestarte buurtmoestuin willen bewoners een ontmoetingsplek uitbouwen om het samenleven te bevorderen en de woonomgeving te verbeteren. Via verschillende ingrepen het park aantrekkelijker maken voor een breed publiek en door middel van laagdrempelige activiteiten de buurtcontacten stimuleren.
- "Sint-Maartensdal: zitbank rond boom": tussen twee torens van Sint-Maartensdal staat een grote boom die door burens gebruikt wordt als ontmoetingsplaats. Het gaat om een aangename plek in de schaduw, waar op initiatief van buurtbewoners een ronde boombank wordt geplaatst.
- "Hoveniersdreef": een onbenut grasveldje inrichten als groene ontmoetingsplek om contacten tussen buurtbewoners te stimuleren.
- "Buurttuin Elf novemberlaan": optimale invulling nastreven van een groot, onderbenut plein. De buurt wil de ruimte toegankelijker, groter en groener maken, om het buurtleven van nieuwe impulsen te voorzien. Van het bestaande groen een veilige plein maken waar alle burens, jong en oud, kunnen samenkomen.
- "Heraanleg ontmoetingsplein Heuvelhof": het centrale plein in de buurt aantrekkelijker maken om op deze manier de kans op ontmoeting te verhogen. De banken groeperen, voor beschutting zorgen in de vorm van een prieeltje en extra beplanting voorzien.
- "Lovensveld": een aangename zit- en speelplek realiseren met meer groen voor de straat. Bijkomend wil de straat meer aandacht voor verkeersveiligheid. Door bloembakken en extra signalisatie willen de buurtbewoners de enkele rijrichting benadrukken.
- "Lindensestraat: blinde muren kleuren laten zien": met een artistiek project willen bewoners hun onderlinge band versterken. Ze bouwen voort op het project 'Kleur de Lindensestraat' en breiden dit uit met muur- en tegelschilderingen.

- "Hoogveldweg: wij buurten samen": Het (sport)pleintje aantrekkelijker maken als ontmoetingsplek, door de aanleg van een petanquebaan en het plaatsen van comfortabele banken en picknicktafels.

Volgende 4 aanvragen werden niet geselecteerd:

- 'Vuurplaats der samenhang': het maken van een vuurplaats als ontmoetingsplaats, die communicatie en respect bevordert.
Reden weigering: Volgens de brandweer bepaalt het veldwetboek nog steeds dat het in ons land verboden is vuur te maken op minder dan 100 meter van bossen, huizen,..., zullen er veel klachten komen over rook, lawaai en wegvliegende brandbare zaken en zal dit een precedent scheppen. Daarnaast blijkt uit de aanvraag niet dat dit voorstel ontstaan is vanuit een behoefte in de buurt.
- 'Finse piste langs de Vaart': het aanleggen van een loop piste met zachte ondergrond langs de Vaart.
Reden weigering: Ondanks een waardevol voorstel kadert het niet in het buurtgerichte en kleinschalige karakter van Kom op voor je Wijk. Er wordt voorgesteld aan het college om deze vraag voor te leggen aan de sportdienst.
- "Paul Van Ostayenpark: pingpong": buurt samenbrengen door het plaatsen van 2 pingpongtafels.
Reden weigering: eenvoudige aanvraag, die opgenomen zal worden binnen de reguliere werking van de jeugddienst.
- "Eeuwfeeststraat: moestuin op garages": dakoppervlak van een aantal garages nuttig gebruiken door het inrichten van een buurtmoestuin.
Reden weigering: Het voorstel heeft teveel een privé karakter, onvoldoende focus op sociale cohesie, zeer hoge kostenraming en niet de steun van rechtstreekse burens.

Een aantal projecten, geselecteerd tijdens vorige jaargangen zat in de afrondingsfase of is nog volop in uitvoering. Voor een goede uitvoering en nauwe opvolging zitten we regelmatig samen met de buurt en betrokken diensten. Het gaat over volgende projecten:

- "Meer Mechelse"
- "Park Michotte"
- "Vergroenen en verfrissen Valvekensplein"
- "Inheems fruit Wilsele"
- "Kleur de Lindensestraat"
- "Buurtmoestuin De Braem"
- "Een groene en gezellige Mussenbuurt"
- "Paternosterstraat"
- "Pleintje Duivenstraat"
- "Een pleintje voor de Witte Wijk"
- "Pleintje Lange Lo"
- "Muurschildering De Pit"
- "Holsbeeksesteenweg – gevelgroen"
- "Do ReMy Wiggmaal"
- "Centrale Werkplaatsen"

Volgende projecten werden ingehuldigd:

- 22 mei 2016: inhuldiging 'Plein Lange Lo'
- 24 juni 2016: inhuldiging 'Meer Mechelse'
- 25 juni 2016: inhuldiging 'Frans Nackaertspleintje'
- 20 augustus 2016: inhuldiging 'Een pleintje voor de Witte Wijk'
- 21 augustus 2016: inhuldiging 'Do ReMy Wiggmaal'
- 8 oktober 2016: inhuldiging 'Inheems fruit'

De wijkmanagers spelen in al deze projecten een actieve rol door hun brugfunctie tussen bewoners en stadsdiensten. Zij trachten te zorgen voor een vlotte samenwerking tussen alle partners. Voor een goede communicatie en om het project levendig te houden, wordt bij elke activiteit een fotoverslag gepost op de facebookpagina "Kom Op voor je Wijk".

Kom Op voor je Wijk – DOE MEE

Met 'Doe mee' geeft de stad een aanbod aan kant-en-klare initiatieven, om het buurtleven op een vrij eenvoudige manier te laten open bloeien. Dit aanbod evolueert.

Buurtmoestuinen

In 2014 startte het project Buurtmoestuinen. Naast het beantwoorden van een **concrete nood**, draagt het project enerzijds bij tot een **bewustwording omtrent duurzaam omgaan met voedsel** en anderzijds **versterkt het de leefbaarheid** in de buurt. De gebiedsgerichte werking neemt hier een coördinerende rol op in nauwe samenwerking met de afdeling groenbeheer en duurzaamheid.

Er werden 3 nieuwe buurtmoestuinen gestart in 2016 nl. in de wijk Casablanca (Kessel-lo), Moestie (Wijgmaal) en in het Katelijnehof (Leuven centrum). Verder werd er één mogelijke piste onderzocht die in 2017 zal opstarten.

Naast de start van nieuwe buurtmoestuinen was er overleg met de trekkers van de bestaande buurtmoestuinen en werd er ondersteuning geboden in het organiseren van buurtgerichte activiteiten.

Boekentil

De boekentil is een soort boekenkast met als bedoeling om boeken, tijdschriften gratis uit te wisselen. Het principe is simpel: neem een boek uit de kast en zet er eentje voor in de plaats. Op die manier krijgen boeken die thuis staan te verstoffen een nieuw leven in de buurt. Het buurtaspect is een niet te onderschatten gegeven. De bestaande boekentillen doen dienst als ontmoetingsplek, wat de sociale cohesie in een buurt ten goede komt.

In 2016 werden 6 boekentillen en 3 boekenboomstammen geplaatst in volgende buurten:

Leuven-centrum	Quinten Metsysplein
Kessel-Lo	Hoek Heidebergstraat – Langelostraat Zavelstraat
Wilsele	Rooistraat Buurttuin 't Hoogveldje, Jan Van Avondtstraat
Heverlee	Sint-Renildisplein Zegelaan Goswin III-laan
Wijgmaal	Privaatweg (intussen verplaatst naar Sint-Hadrianusstraat)

Met het Spit werd een samenwerking aangegaan voor het aanleveren van boeken. Zij schenken 20 boeken per maand aan de deelnemende boekentillen.

Bijkomend dienden 13 buurten een aanvraag in voor een boekentil. Deze zullen in 2017 geplaatst worden.

Naast de boekenboomstammen ontwierp de dienst groenbeheer ook een boekentrein. Hiervoor werd een wedstrijd uitgeschreven naar alle Leuvense scholen. Het was Mater Dei die de hoofdprijs in de wacht sleepte en zich de trotse eigenaar van de boekentrein mag noemen.

Toffe uren met je buren

Volgens het reglement ter ondersteuning van wijk-, buurt- of straatfeesten heeft de Leuvenaar voor het organiseren van een buurtactiviteit recht op gratis ondersteuning van de stad. In de gids 'Toffe uren met je buren!' vind je heel wat nuttige informatie voor het organiseren van een buurtfeest.

In het kader van dit reglement werden in 2016 125 aanvragen ingediend.

Dag van de buren

Op vrijdag 27 mei 2016 vond de zevende editie van de Leuvense Dag van de Buren plaats. Alle Leuvenaars werden aangemoedigd om op die dag iets te organiseren met en voor hun buren. De gebiedsgerichte werking werkte hiervoor samen met de preventiedienst en Dijledal.

- Buren die een drink organiseerden voor de hun buren maakten kans op een verrassingspakket met hapjes en drankjes ter waarde van 25 euro, uitnodigingskaartjes en -affiches, vlaggen en ballonnen. De eerste 70 inschrijvingen werden beloond; de gebiedsgerichte werking kreeg 65 inschrijvingen binnen (een verzesvoudiging tegenover het beginjaar 2010), waarvan 23 nieuwe (die zich voor het eerst inschreven). Men kon op voorhand de pakketten afhalen in het stadskantoor. Op de Dag van de Buren zelf bezochten de wijkmanagers zoveel mogelijk bureneestjes. De buurten die voor de eerste keer meededen met Dag van de Buren kregen voorrang bij het bezoek.

In 2016 beheerden de wijkmanagers de facebookpagina "DagvandeBurenLeuven", waar van alle burenen(feestjes) achteraf een uitgebreid fotooverslag verscheen. De weken voorafgaand aan de Dag werden er tips gepost voor de burenenfeestjes en leuke burenspreuken.

De Dag van de Buren werd ook in 2016 geëvalueerd. Alle deelnemers kregen een weblink toegestuurd naar de online evaluatie. Deelnemers zonder e-mailadres kregen een papieren versie opgestuurd. Van de 65 inschrijvingen, vulden 40 deelnemers de evaluatie in. Over het algemeen werden zeer positieve reacties ontvangen van de deelnemers en ook enkele tips om de volgende edities nog te verbeteren, vnl. rond communicatie en inhoud van het pakket.

Aanvragen infoborden

In 2016 ontvingen we 4 aanvragen voor een infobord van volgende buurten:

- Katelijneparkje
- Rooistraat
- Mussenwijk
- Hoveniersdreef

In het Katelijne parkje werd het infobord al geplaatst.

Kom Op voor je Wijk – EXPERIMENTEER

Met 'experimenteer' test de stad samen met de burgers tijdelijke ingrepen uit, om hieruit te leren, en de 'vruchten' ervan zoveel mogelijk te verduurzamen. Dit gaat om fysieke ingrepen, maar ook om sociale aspecten (bijv. op een andere manier zorg & aandacht hebben voor je naaste burenen & senioren in de straat, op een andere manier over mobiliteit denken op straatniveau – kinderen naar school, winkelen, ...)

Het experimenteer-luik ging van start vanaf 25 oktober 2015. Deze projectaanvragen hebben een experimenteel karakter, een beperkte looptijd van 2 tot 6 maanden en ontvangen geen toelage vanwege de stad.

In het najaar van 2016 werden de eerste drie aanvragen ingediend:

- 'Riddersstraat': door invoering van het verkeerscirculatieplan is de Riddersstraat (stuk tussen Brouwersstraat en Mechelsestraat) een éénrichtingsstraat geworden. Buurtbewoners willen de vrijgekomen ruimte gebruiken om de straat om te vormen tot aangename woonstraat. Om dit te realiseren willen ze ontmoetingsplekken creëren, fietsenstallingen plaatsen en de beeldkwaliteit van de straat verbeteren.
- 'Servatius Ludens': in een klein, doodlopend straatje willen bewoners het totaal van een zestal parkeerplaatsen tijdelijk innemen om plaats te maken voor voetgangers, ontmoetingsruimten en fietsenstallingen om burenencontacten te stimuleren en ruimte te creëren voor spelende kinderen.
- 'RodenbachLEEFstraat': aanvragers willen verschillende ingrepen doorvoeren met als doel te evolueren naar een straat die veiliger, gezelliger, socialer en groener is. De aanvraag kreeg echter negatief advies, omdat het voorstel financieel onhaalbaar is binnen het experimenteer-luik van 'Kom Op voor je Wijk' (1), omdat het draagvlak onvoldoende was aangetoond (2) en omdat de aanvraag onvoldoende samenhang vertoont (3).

Pijler 3: Buurtbetrokkenheid

Wijkmanagers werken aan de buurtbetrokkenheid bij het beleid. Zo kunnen beleidsrichtlijnen wijkgericht vertaald worden en kan er gewerkt worden richting een beleid dat op maat van de wijk is. Dit door het stimuleren en ondersteunen van een open en zo breed mogelijke communicatie- en informatie-uitwisseling over zaken en projecten die de wijk in kwestie aanbelangen. Ze volgen wijkgerichte projecten van andere diensten op en trachten burgers als waardevolle partners hierin een plaats te geven.

Binnen de pijler 'buurtbetrokkenheid' ondernam de gebiedsgerichte werking in 2016 de volgende acties:

Heraanleg openbare ruimtes Toverberg

Het voorontwerp van het speelterrein van Toverberg werd op 28/03 teruggekoppeld naar de bewoners van de wijk.

Heraanleg 'Vredeplein'

In februari 2016 werd in samenwerking met afdeling jeugd en afdeling groenbeheer een eerste inspraakmoment georganiseerd voor de buurtbewoners van het Vredeplein. Bewoners praatten met betrokken stadsdiensten en elkaar over hun wensen i.f.v. een toekomstige heraanleg.

Heraanleg Lindensestraat en Heuvelstraat

In kader van "De woonstraat als speel- en ontmoetingsruimte" organiseert de jeugddienst in samenwerking met Kind en Samenleving een participatietraject in de Lindense- en Heuvelstraat eind 2014. Op basis van verschillende stappen willen we komen tot een inrichting die kindvriendelijk is en uitnodigt om tijd op straat door te brengen en zo ook bijdraagt aan een veilige en leuke verbinding van en naar school. De heraanleg is op de planning gezet van de studiedienst wegen. Een eerste overleg om te komen tot een voorontwerp vond plaats eind 2015 met betrokken diensten. De uitvoering is voorzien voorjaar 2017.

Vorbereiding participatietraject zwembadsite Wilsele

In 2016 werden de betrokken partners binnen de stadsdiensten regelmatig rond de tafel gezet om de heraanleg van de zwembadsite en de aanleg van een dorpsplein voor Wilsele-Putkapel grondig voor te bereiden. Dit om het geplande participatietraject grondig voor te bereiden en tijdig in te plannen.

Heraanleg speelterrein Tuin de Walque

Tijdens het jaarlijks buurtfeest van de Mussenwijk op 28 mei 2016 organiseerde GGW samen met de jeugddienst inspraak rond de heraanleg van het speelterrein in Tuin de Walque. In 2017 volgt de terugkoppeling van het ontwerp.

Participatietraject Vismarkt

In het najaar van 2016 organiseerde GGW een participatietraject over de heraanleg van de Vismarkt en omgeving. De output van dit traject maakte onderdeel uit van de projectdefinitie die geschreven werd voor een Open Oproep van de Vlaamse Bouwmeester voor 'Masterplan Vismarkt en Omgeving'. Het traject bestond uit drie grote onderdelen: als eerste voerden we individuele gesprekken met alle handelaars op en rond de Vismarkt. Nadien kon iedereen die wenste deelnemen aan een online bevraging, opgebouwd rond mogelijke functies die in de toekomst op de Vismarkt kunnen plaatsvinden. Dit traject werd afgesloten met gespreksavonden waar handelaars en burgers op en rond de Vismarkt konden deelnemen.

Ontwikkeling online participatietool

In 2016 ontwikkelden we, samen met een extern ICTbureau, een online tool die in de toekomst kan ingezet worden bij participatietrajecten. De Vismarkt is het eerste project waarbij deze tool wordt gebruikt.

Heraanleg Noormannen- Ierse Predikherenstraat

In oktober 2016 vond de eerste inspraakvergadering plaats over de heraanleg van de Noormannen- en Ierse Predikherenstraat. Op vraag van bewoners werd er een tweede bijeenkomst georganiseerd, waar de twee plannen uitgebreider aan bod konden komen en waar ingegaan werd op enkele vragen die tijdens het eerste moment naar boven kwamen.

Autoluwe binnenstad & nieuwe circulatieplan

In 2016 werkte GGW mee aan de voorbereiding van het nieuwe circulatieplan. Dit hoofdzakelijk vanuit de insteek om de inwoners van Leuven hierbij te betrekken, zowel bij de opmaak van het uiteindelijke voorstel als bij de latere concrete uitvoering in de straat. Er werd een infomarkt georganiseerd en per stadsdeel werd een stadsgesprek gehouden, in maart en april 2016. Alle opmerkingen van inwoners werden door gebiedsgerichte werking verzameld, er werd een verslag van gemaakt dat zowel naar de deelnemers van de stadsgesprekken als naar de interne diensten werd gestuurd. Gebiedsgerichte werking was tevens betrokken bij de overlegmomenten om het circulatieplan aan te passen aan de verzamelde opmerkingen. Hierbij werd de nadruk gelegd op veelvoudig gehoorde opmerkingen van de inwoners. Na de aanpassingen, werden er terugkoppelingsmomenten gehouden voor de inwoners (mei 2016).

Gangmakers

Naar aanleiding van het nieuwe verkeerscirculatieplan lanceerde de stad, in samenwerking met het platform Straten Vol Leuven, een oproep naar bewoners van de binnenstad om met de vrijgekomen

ruimte aan de slag te gaan en ideeën uit te werken met de buurt, om in te dienen voor een toelage bij Kom Op voor je Wijk. De stad bood extra ondersteuning van de wijkmanager bij het betrekken van de buurt, terwijl Vormingplus de procesbegeleiding op zich nam. Naar aanleiding van de gangmakersavond op 20 juni, waarbij zoveel mogelijk informatie en vooral inspiratie werd doorgegeven aan de aanwezigen, meldden volgende gangmakers zich aan:

- Ridderstraat
- Andreas Vesaliusstraat
- Dagobertstraat – Quinten Metsysplein
- Wagenweg/omgeving Sint-Jacobsplein

Los van dit gangmakerstraject en los van Kom Op voor je Wijk gingen enkele buurten al eerder aan de slag, maar kregen evenzeer ondersteuning van de wijkmanager:

- Rijschoolstraat
- Pater Damiaanplein
- Mechelsestraat (tussen Vismarkt en Lei)

Buurtweb

De gebiedsgerichte werking van de stad Leuven tracht een warm en hecht samenleven in Leuvense buurten maximaal te stimuleren en ondersteunen. Van hieruit wil GGW dan ook verder inzetten op het ondersteunen van buurtnetwerken die een bijdrage of een antwoord kunnen bieden op concrete behoeften in een wijk. Daar waar de zorgsector vaak aanbodgericht werkt, is het de opzet om bij dit project te vertrekken vanuit signalen die van de doelgroep zelf komen.

Het project wil verbondenheid in de buurt stimuleren en ondersteunen om zodanig tegemoet te komen aan reële behoeften die leven in de buurt, in het bijzonder bij senioren.

Het pilootproject in Heuvelhof werd verder verzelfstandigd. In de wintermaanden organiseerden de vrijwilligers een buurtcafé in het dienstencentrum, tijdens de zomermaanden reed de koffiekar opnieuw uit. In het najaar volgde nog een activiteit rond Halloween.

In Terbank werden de huisbezoeken, opgestart in 2015, verder afgerond. In totaal werden 55 bewoners van 65+ bevraged door vier vrijwilligers. Nadien volgde de verwerking van de resultaten van deze bevraging. Op basis van deze verwerking en in samenspraak met vrijwilligers, geïnteresseerde bewoners en het LDC Ruelenspark zullen activiteiten opgezet worden in 2017.

Acties met betrekking tot studenten

- Love Leuven is een campagne, die uitgaat van de stad en van de KU Leuven en als doel heeft het samenleven tussen studenten en bewoners te bevorderen.
Editie 2 liep van september 2015 tot juni 2016 en stond volledig in het teken van 'samen bewegen'. Daartoe werden op verschillende locaties doorheen de stad een rode en een blauwe fiets geplaatst, waarop bewoners en studenten samen kilometers konden verzamelen om zo 'de wereld rond te fietsen';
- In september werd de derde editie van Love Leuven opgestart, dit jaar rond duurzaamheid. Dit jaar werd ook hogeschool UCLL mee betrokken bij de campagne. Om de campagne bekend te maken werden in november 1000 cactusjes uitgedeeld aan studenten en bewoners. Drie weken later volgde een duurzame soep-actie. Een bakfiets gevuld met soep van lokale seizoensgroenten bracht Leuvenaars en studenten samen in vier straten. Zij kregen ook eenvoudig toepasbare tips voor een duurzamer leven van organisaties zoals de Schone Stadsmeisjes en Netwerk Bewust Verbruiken. Om de studenten tijdens de blok een hart onder de riem te steken, hield de bakfiets ook in december halt aan de universiteitsbibliotheek;
- Buurtoverlegmomenten Alma II, Naamsestraat en Brabançonnestraat
Naar aanleiding van klachten over studentenoverlast vond in Alma II, in de Naamsestraat en in de Brabançonnestraat een buurtoverleg plaats. Bewoners gingen daar samen met betrokken diensten (preventiedienst, gebiedsgerichte werking), politie en studenten (Loko) een dialoog aan om te bekijken hoe de knelpunten aangepakt kunnen worden;
- Deelname en opvolging van het zeswekelijks studentenoverleg .

Mozaïekproject

In het kader van het circulatieplan werd de Leuvense binnenstad autoluw gemaakt. Tussen vier pleinen werd er een route van boombakken gemaakt, om meer groen in de stad te krijgen. Daarnaast is er het stadsbrede project Youtopia, dat inzet op de kunst van het samenleven. Om inwoners te betrekken bij

deze twee projecten, ontstond het mozaïekproject. Met dit project willen we het openbaar domein verfraaien, de inwoners meer betrekken bij het openbaar domein en ontmoeting creëren.

Het project startte in september 2016. Tijdens het startmoment van Youtopia eind september, werd er aan voorbijgangers gevraagd om hun naam of een boodschap in één van de 500 stukjes klei te zetten. Deze stukjes klei werden door een kunstenaar afgewerkt tot keramiek en zullen in de mozaïeken verwerkt worden. Tussen oktober en december, werkten de kunstenaars een eerste boombak af. Dit om de techniek helemaal op punt te zetten. Gebiedsgerichte werking nam hierin een ondersteunde rol aan om alle praktische zaken te regelen. Vanaf januari 2017 kunnen de inwoners zich inschrijven voor dit project. Zij zullen in totaal 35 boombakken van mozaïek voorzien, goed voor 140 m² mozaïek.

Inwoners zullen in dit project samen werken aan mozaïekwerken en dit onder begeleiding van zes kunstenaars. Elke groep (inwoners, scholen, welzijnsorganisaties) krijgt één boombak en een begeleidend kunstenaar toegewezen. De kunstenaar helpt met het ontwerpen en de techniek van het mozaïeken, de groepen leggen de mozaïeken volgens hun ontwerp.

YOUtopia

Youtopia, de kunst van het samenleven, is het maatschappelijke samenlevingstraject aanvullend en verdergaand op Utopia 500 jaar. YOUtopia wil het leggen van verbindingen tussen de stad en haar inwoners, tussen diverse organisaties, tussen mensen onderling stimuleren. YOUtopia wordt gecoördineerd vanuit de dienst cultuur, maar gedragen door alle diensten.

Met gebiedsgerichte werking is er een actieve rol in de stuurgroep die tweemaandelijks samenkomt. Daarnaast trekken we mee de kar in de werkgroep van Stad in gesprek, één van de vier luiken van Youtopia. Vanuit deze werkgroep werd bijgedragen aan

- de ontwikkeling van Vonk, het gespreksspel.
- de organisatie van Vonkenmakers, een opleiding tot gespreksleider om het Vonk-spel te kunnen spelen. Al het voorbereidend werk is gedaan in 2016, de opleiding Vonkenmakers is voorzien voor januari 2017.

Daarnaast is er samenwerking geweest met de laatstejaarsstudenten sociaal cultureel werk van de UCLL rond het opzetten van kleinschalige pop-upgesprekken in Leuven rond de kunst van het samenleven. Dit project liep van september tot december 2016. De studenten kregen de opdracht om een project op te zetten waarmee ze de Leuvenaars, studenten en bezoekers op een laagdrempelige manier prikkelen tot spontaan contact om verbinding te creëren, op een onverwacht moment doorheen heel Leuven.

De studenten ontwikkelden 'Café enchanté'. Een mobiel gezellig 'cafeetje' dat de buurtog als uitvalsbasis had en op 8 verschillende plaatsen doorheen heel Leuven heeft gestaan. Er werden steeds warme dranken en een hapje geserveerd. Om het gesprek tussen mensen te vergemakkelijken, voorzagen de studenten enkele prikkels. Zo waren er aanvulbare zinnen op krijtborden, waardoor velen een manier vonden om zonder veel te moeten praten toch een bijdrage te leveren. Ook voorzagen ze stickers om een boodschap achter te laten voor een volgend persoon die een warme drank drinkt. Mensen lieten leuke boodschappen achter, hiermee toverden ze vaak, zonder het te weten, een glimlach op het gezicht van iemand anders. Er zijn in november en december 2016 in totaal meer dan 700 warme dranken gedronken, vele koekjes gegeten en er is 22u gebabbeld met studenten en tussen mensen onderling.

L. GEZONDHEIDSBELEID

“Leuven, gezonde stad” zet in op een integraal gezondheidsbeleid

Een netwerk, visie en omgevingsanalyse

In 2016 werd er met het partnernetwerk “Leuven, gezonde stad” verder gebouwd aan een visiekader waarin concrete projecten een plaats krijgen. Huisartsen, centra geestelijke gezondheidszorg, Logo Oost-Brabant, Sel Goal vzw, LMN-Groot Leuven, KU Leuven, UC LL, CAW Oost-Brabant, Riso Vlaams-Brabant, de 3 wijkgezondheidscentra, Huis van het Kind en diverse stads- en OCMW-diensten, buurtwerking en andere partners gaven input aan dit proces.

Leuven, gezonde stad zet in op:

- Over sectoren heen samenwerken aan gezondheid

“Leuven, gezonde stad” brengt stadsdiensten, OCMW en terreinorganisaties samen om gezondheidsprojecten te ontwikkelen: dat is een sterkte. Zo komt gezondheid op de agenda van beleidsdomeinen die mee gezondheidswinst kunnen realiseren;

- Gericht communiceren en met inwoners werken aan gezondheid

Leuven heeft als centrumstad een sterk uitgebouwd welzijns- en gezondheidsaanbod. Een rijkdom, maar dit maakt het niet makkelijker om het bos door de bomen te zien. “Leuven, gezonde stad” wil ervoor zorgen dat beroepskrachten en inwoners beter op de hoogte zijn van relevante gezondheidsinformatie. We willen input van inwoners maximaal meenemen: zo werd er in 2016 naar de mening van Leuvense jongeren gevraagd in het kader van het project “Warme Stad” en gingen we in een tweede armoedeconferentie over gezondheid in gesprek met mensen in armoede;

- Gezond leven in een gezonde omgeving

We willen gezondheidsthema’s verankeren in de leefomgeving van de Leuvenaars. Voor de periode 2016-2018 wordt de focus gelegd op het versterken van de veerkracht en geestelijke gezondheid, het promoten van gezonde voeding en beweging, het verantwoord omgaan met middelengebruik en het creëren van gezonde leer-, werk- en leefomgevingen. We willen beter op maat werken van doelgroepen en rekening houden met veranderende gezondheidsnoden gedurende de levensloop;

- De toegang tot de eerstelijnsgezondheidszorg en gezondheids promotie verhogen

“Leuven, gezonde stad” wil ervoor zorgen dat beroepskrachten en inwoners de eerstelijnsgezondheidszorg in Leuven beter kennen. Het verhogen van de toegang tot preventieve en curatieve mondzorg voor kwetsbare groepen en toegankelijke gezondheids promotie voor kansengroepen aanbieden, staan ook op het programma.

Enkele voorbeelden van projecten in 2016:

Gezonde voeding en beweging: Vitamike en Vitamieke in de Leuvense kinderwerkingen

De kinderwerkingen van de stad (Kettebende en Kettekeet), de kinderwerking Fabota van buurtwerking ‘t Lampeke en de kinderwerking van buurtwerking Casablanca bereiken kwetsbare kinderen en gezinnen. Aandacht voor gezonde voeding en beweging een vaste plaats geven in hun werking, dat was de bedoeling. Na een analyse van hun voedings- en bewegingsbeleid door de diëtiste van wijkgezondheidscentrum De Central, planden de werkingen vormingsmomenten voor hun team en voor de ouders. De kinderen genoten van leuke activiteiten zoals een sportevent met de superhelden Vitamike en Vitamieke: want van gezond eten en veel bewegen, word je een superheld! Missie geslaagd: alle kinderwerkingen bieden nu meer gezonde drankjes en tussendoortjes aan.

Leuven, een “Warme Stad”

Leuven werd samen met Gent, Genk, Brugge en Turnhout geselecteerd voor het pilootproject “Warme Steden”, een initiatief van het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie en Ziektepreventie, Lucas KU Leuven en het fonds “GavoorGeluk”. Meer dan 100 beroepskrachten en jongeren gaven input over hoe we in Leuven het welbevinden en de veerkracht van kinderen en jongeren kunnen verhogen. Luisteren naar de stem van kinderen en jongeren, de school als groeiplek, ruimte voor ontmoeting en vrije tijd, toegankelijke hulpverlening en aandacht voor kwetsbare jongeren kwamen als belangrijkste werkpistes uit de bus.

Toegankelijke mondzorg voor kwetsbare groepen

De Leuvense wijkgezondheidscentra zijn belangrijke gezondheidspartners van de stad. Dankzij een toelage van de Provincie Vlaams-Brabant startten zij in 2016 met een project over toegankelijke mondzorg voor mensen in armoede. Er werd ook deelgenomen aan een proefproject van de UGent waarbij kwetsbare gezinnen in de wijkgezondheidscentra en buurtwerkingen een gebitscreening krijgen, waarna buddy’s hen toeleiden naar een vaste tandarts.

Ken je rechten

De Leuvenaars die in 2016 in aanmerking kwamen voor Verhoogde Tegemoetkoming kregen een flyer met bijkomende info over hun rechten. 50 beroepskrachten kregen in 2016 een vorming over het Recht op Verhoogde Tegemoetkoming en de derdebetalersregeling bij huisartsen.

De stad geeft het goede voorbeeld met een degelijk uitgewerkt gezondheidsbeleid voor het personeel

Een “gezonde stad” ondersteunt haar eigen personeel op vlak van gezonde leefgewoonten. Activiteiten zoals het promoten van de elektrische dienstfiets, een rookstopcursus en de afhaalpakketten lokaal geteelde biogroenten, moedigen het stadpersoneel aan om gezond te leven.

M. LANCERING ABLE - ONBEPERKT LE(U)VEN

Donderdag 26 mei lanceerde stad Leuven Able Onbeperkt Le(u)ven, een nieuw overkoepelend concept rond de toegankelijkheid van de stad voor personen met een beperking. Able vormt de kapstok voor verschillende acties en activiteiten rond toegankelijkheid.

Op de startavond werd het nieuwe logo van Able onthuld en benoemde schepen Vandevort de eerste Able-ambassadeur. M - Museum Leuven zal als nieuwe Able-ambassadeur voor het jaar 2016-2017 het concept verder uitwerken aan de hand van vijf uitdagingen. Zo zal het museum bijvoorbeeld een toegankelijke wandeling ontwikkelen die gebaseerd is op meerdere zintuigen en de populaire kinderwerking uitbreiden met een aanbod voor kinderen met een beperking.

De ambitie is om binnen elke sector projecten gerealiseerd te zien. Nu is het een cultuurambassadeur, volgende keren bijvoorbeeld een organisatie of persoon uit de horeca, de arbeidssector of huisvesting. Able dient ook als kader voor individuele projecten, om die beter te begeleiden en bekend te maken. Er waren een 100-tal aanwezigen.

Toegankelijkheidsaward

Diezelfde avond werd Brecht Provoost, OCMW-raadslid en voormalig voorzitter van de adviesraad toegankelijkheid, herdacht. Met een postume toegankelijkheidsaward wilde stad Leuven hem nogmaals herdenken, en bedanken, voor alle inspanningen die hij voor toegankelijkheid geleverd heeft.

Able Toegankelijkheidsstraat

Tijdens Autovrije Zondag stond de Bondgenotenlaan de hele dag in het teken van toegankelijkheid. Dit evenement werd georganiseerd in het kader van het nieuwe stadsproject Able Onbeperkt Le(u)ven.

Het doel van de toegankelijkheidsstraat was om alle verenigingen die werken rond toegankelijkheid een podium te geven en bovendien de Leuvense inwoners nogmaals sensibiliseren.

In de Able toegankelijkheidsstraat viel heel wat te beleven. Er was onder meer een hindernissenparcours waar je kon ondervinden hoe het voelt om je te verplaatsen met rolstoelen, rollators en buggy's én waren er demowandelingen met een gids met een visuele beperking. Daarenboven stelden 14 Leuvense organisaties hun werking voor.

2.12. GEZONDHEID EN HYGIËNE

2.12.1. OPHALEN EN VERWERKEN VAN AFVALSTOFFEN

- A. Huisvuilophaling
- B. Stadsreiniging

2.12.2. BEGRAAFPLAATSEN

2.12.3. MILIEUZORG EN GROENBEHEER

- A. Milieuvergunningen (VLAREM)
- B. Bodemsaneringsprojecten (VLAREBO)
- C. Groenbeheer

2.12. GEZONDHEID EN HYGIËNE

2.12.1. OPHALEN EN VERWERKEN VAN AFVALSTOFFEN

A. HUISVUILOPHALING

Alle cijfergegevens over de inzameling van de restfractie en de selectieve fracties worden weergegeven in de tabel en grafiek.

Inzameling van de restfractie

De restfractie wordt in Leuven ingezameld in bruine huisvuilzakken. Ook het grof huisvuil en het afval van de openbare vuilbakjes worden hierbij gerekend.

In 2016 werd er 11.733 ton restfractie ingezameld. Dit is een daling tegenover 2015 (- 136 ton).

In 2016 werd er 118,40 kg per inwoner ingezameld (inwoners 99.097). Het gemiddelde in heel Vlaanderen in 2015 bedroeg 141 kg/inwoner. De nieuwe streefnorm voor 2022 bedraagt 197 kg voor Leuven en 130 kg voor het gemiddelde van gans Vlaanderen.

Inzameling van de selectieve fracties

In Leuven worden papier en karton, GFT, PMD, snoeihout en textiel aan huis selectief opgehaald. Glas en textiel worden via containers ingezameld. Via de kringwinkel SPIT en de drie bewaakte containerparken worden nog vele andere afvalfracties selectief ingezameld.

In 2016 werd er 26.989 ton selectief opgehaald, dit is een stijging tegenover 2015 (+ 372 ton). Er werden voor het eerst zachte en harde plastics selectief op het containerpark ingezameld (harde plastics 55 ton en zachte plastics 36 ton). Vanaf 2017 worden de zachte plastics ook selectief aan huis ingezameld.

In totaal wordt er in Leuven 69,7 % van het huisvuil selectief ingezameld en terug als grondstof gebruikt. Slechts 30,3 % wordt verbrand in verbrandingsovens met rookgaswassing en energierecuperatie.

Totale afvalberg

De totale afvalberg (restfractie en alle selectieve fracties) is licht gestegen tot 38,7 mio kg. Dit is een stijging met 236 ton.

We hebben met deze resultaten nog steeds één van de kleinste afvalbergen van de 13 centrumsteden. Het komt overeen met 390,7 kg per inwoner per jaar. Het gemiddelde in heel Vlaanderen in 2015 bedroeg 468 kg/inwoner.

Afvalcijfers van Leuven en Vlaanderen en streefnorm voor restfractie tegen 2022

In kg/inwoner/jaar	Leuven (2016)	Streefnorm Vlaanderen en Leuven (2022)	Gemiddelde in Vlaanderen (2015)
Restfractie	118,4	voor Vlaanderen 130 voor Leuven 197	141
Totale afvalberg	390,7		468
Selectieve fracties	272,3		327

Investerings

Grote investeringen:

Voor de stadsreiniging werden in 2016 twee middelgrote veegmachines van 4m³ aangekocht. De aankoop van 2 kleine ophaalwagens werd verschoven naar 2017.

Kleine investeringen:

Voor de stadsreiniging werden in 2016, 2 elektrische straatafvalzuigers, 140 binnenbakjes voor de afvalbakken, 5 geluidsarme bladblazers, FSC gelabeld hout voor de aanmaak van 500 compostbakken van 1m³ en heel wat gereedschap voor de garage aangekocht.

**TABEL 1: DE HUISVUILINZAMELING (SELECTIEVE + RESTFRACTIE)
TIJDENS DE PERIODE VAN 2012 TOT 2016 (in kg)**

	2012	2013	2014	2015	2016
I. huisvuil (restfractie)	12.819.240	12.645.760	12.037.460	11.869.063	11.733.200
% tov jaar voordien	2,34%	-1,35%	-4,81%	-1,40%	-1,14%
II. selectieve inzamelingen	27.223.228	26.540.822	26.686.818	26.616.900	26.988.740
a) containerparken	6.602.501	6.600.708	6.941.725	7.167.047	7.494.425
b) papier	6.565.600	6.253.340	5.660.580	5.919.580	5.734.260
c) GFT	6.842.480	6.640.320	7.001.320	6.597.480	6.732.420
d) glas	3.389.360	3.436.765	3.424.690	3.387.683	3.122.995
e) PMD	1.404.377	1.416.711	1.407.311	1.389.031	1.375.668
f) snoeiafval	311.400	292.880	313.900	286.580	361.380
g) KGA (containerparken)	152.163	163.350	153.471	168.849	158.012
g) KGA (chemobiel)	12.493	11.755	0	0	0
h) kringloopwinkel SPIT	1.573.266	1.413.354	1.446.393	1.479.295	1.641.038
i) textiel privé ophalers	369.588	311.639	337.428	221.355	368.542
III. Totaal afval (I + II)	40.042.468	39.186.582	38.724.278	38.485.963	38.721.940
% afval tov het jaar voordien	0,35%	-2,14%	-1,18%	-0,62%	0,61%
% selectief ingezameld afval tov totaal afval	67,99%	67,73%	68,91%	69,16%	69,70%

B. STADSREINIGING

De stadsreiniging van de stad Leuven organiseert niet enkel huisvuilophalingen maar investeert steeds meer tijd in stadsreiniging. Dagelijks worden 30 tot 40 personen ingezet om Leuven proper te houden.

Het **reinhouden van de binnenstad** is een dagelijkse opdracht en uitdaging, zeker met de talrijke studenten die Leuven rijk is:

- met 4 kleine veegmachines wordt de binnenstad dagelijks gekuist

2 kleine veegmachines onderhouden elke dag dezelfde sector van het centrum

2 kleine veegmachines doen om de twee dagen het overige deel van het centrum

op de drukste momenten wordt een 5e machine ingezet om bepaalde sectoren van de 2 laatste kleine veegmachines eens extra te vegen.

Van mei tot en met september wordt elke zondag voormiddag één klein veegmachine ingezet in Leuven centrum.

- 1 groot en 3 middelgrote veegmachines onderhouden de deelgemeenten

- Met 1 werktuigdrager, uitgerust met onkruidborstel, ondersteunen wij de afdeling groenbeheer met het herbicide vrij bestrijden van onkruid op verhardingen. Dezelfde werktuigdrager kan uitgerust worden met een warm waterinstallatie en hoge druk om bepaalde verhardingen (busperrons aan het station, voetpaden onder bruggen, verhardingen onder vuilbakjes, enz...) met water te reinigen.

- Van half 2015 hebben we er ook een Wave bij om met zeer warm water het onkruid op verhardingen te bestrijden. Bedoeling is om die vanaf nu constant in te zetten op onkruidbestrijding. In de toekomst gaan we samen met de groendienst met 3 Wave's gans Leuven aanpakken.

- In de binnenstad en op de Ring werken normaal 29 straatvegers in vaste rondes. Zij kuisen vooral het gedeelte van het openbaar domein dat voor veegmachines moeilijker bereikbaar is. Zij werken met een veegkarretje of straatafvalzuiger. Deze medewerkers zijn gehuisvest in de oude brandweerkazerne. Het voorbije jaar werkten we slechts met gemiddeld 24 straatvegers omdat we onvoldoende kandidaten vonden om alle plaatsen in te vullen.

Op zaterdag en zondag worden in de voormiddag 2 straatvegers met elektrische straatafvalzuiger ingezet in het centrum van Leuven.

Leegmaken van de papiermandjes

Leuven heeft bijna 1.300 vuilbakjes staan. In het centrum worden ze dagelijks, 7 dagen op 7, geleegd en in de deelgemeenten 2 tot 3 maal per week.

Tijdens de werkdagen worden hier 4 ploegen van elk 2 personen op ingezet en tijdens het weekend 1 ploeg van 2 personen. Vanaf 01/01/2013 ledigen we de vuilbakjes in het centrum van het centrum op vrijdag met 1 ploeg een 2^e maal na 14.00 uur.

Verwijderen van wildplakken en stickers

Samen met de gemeenschapswachten voert de stadsreiniging acties tegen het wildplakken.

Afspraken bij evenementen

Bij evenementen en feestelijkheden worden er afspraken gemaakt over het opruimen van het zwerfvuil.

Grote opruimacties

De afdeling duurzaamheidsbeleid van RO organiseert elk jaar twee grote opruimacties, één voor verenigingen en één voor de scholen. Daarnaast kunnen verenigingen of scholen ook aparte opruimacties aanvragen.

Veegacties

In Leuven centrum organiseert de cel wegsignalisatie van de dienst weg- en rioolbeheer eenmaal per jaar een 3 in 1 actie. Tijdens die dagen wordt er parkeerverbod geplaatst en worden in dezelfde straten de kolken geruimd, de wegmarkeringen aangebracht en/of vernieuwd, het wegdek en de weggoten geveegd.

In de deelgemeenten organiseert de stadsreiniging eenmaal per jaar een veegactie in de straten met vaste parkeerstroken omdat daar anders nooit degelijk kan geveegd worden. Er wordt dan eveneens parkeerverbod geplaatst, de kolken worden mee geruimd en de andere stadsdiensten kunnen mee gebruik maken van het parkeerverbod indien ze dat wensen.

Aanpak sluikstorten

Dagelijks hebben wij 4 medewerkers op ronde die sluikstorten controleren op gegevens en opruimen. Het gaat over elke vorm van sluikstorten, zowel fout aangeboden afval, als afval aangeboden op verkeerde tijdstippen enz...

Met de directie algemene zaken wordt intens samengewerkt om sluikstorten en wildplakken streng aan te pakken.

Sneeuw- en ijzelbestrijding

De organisatie voor de sneeuw- en ijzelbestrijding op de gemeentelijke wegen en fietspaden gebeurt van uit de stadsreiniging. Twee werkleiders nemen om beurt, elke een week, de leiding op zich. Het personeel van de stadsreiniging, groenbeheer, weg- en rioolbeheer zorgt dat in de winter alle straten en fietspaden in Leuven sneeuw- en ijzelvrij worden gemaakt. Zij onderhouden een eigen wachtdienst van 4 november tem 11 maart. Dag en nacht en 7 dagen op 7, kunnen ze vier zoutstrooiers bemannen voor de sneeuw- en ijzelbestrijding van de wegen en drie kleinere zoutstrooiers voor de sneeuw- en ijzelbestrijding van de grotere fietspaden.

Er wordt steeds gestrooid in fases die werden vastgelegd aan de hand van prioriteiten. Fase 1 = busroutes, Fase 2 = hellingen, Fase 3 = drukke ontsluitingswegen. Aan fase 4 (= andere wegen) wordt pas gestart als de andere fases volledig open zijn.

2.12.2. BEGRAAFPLAATSEN

	Asverspreiding	Columbarium	Columbarium	Urnenkelder	Urnenkelder	Graf volle grond	Graf volle grond	Oud strijder	Moslim	Kind	Anatomie	Foetus
		Gewoon	Concessie	Gewoon	Concessie	Gewoon	Concessie					
De Jacht	49	4	9	7	20	7	48	4				
Diestseveld	43	22	19	14	21	20	40		7	2		
Vlierbeek	40						17					
Stadsbegraafplaats	131	11	23	8	11	19	39	3		5	44	48
Kroonstraat	8	5	5	3	6	6	7					
Wittebolsstraat												
Putkapel	4		1	3	3							
Sint Martinus	16	1	4	1		3	5					
TOTAAL	291	43	61	36	61	55	156	7	7	7	44	48

Algemeen

816 begrafenissen waarvan 492 onder de vorm van as.

60% crematies

2.12.3. MILIEUZORG EN GROENBEHEER

A. MILIEUVERGUNNINGEN (VLAREM)

Het verlenen van advies aan het bestuur inzake milieuvergunningsaanvragen is één van de belangrijkste opdrachten van de cel milieuvergunningen van de milieudienst. De milieudienst volgt de verschillende dossiers verder op.

Aktename meldingen klasse 3

	2012	2013	2014	2015	2016
TOTAAL	67	63	95	80	40

Beslissingen klasse 2 - klasse 1 tijdelijk

	2012	2013	2014	2015	2016
Vergunning	19	21	25	32	24
Weigering	0	0	0	0	0
TOTAAL	19	21	25	32	24

Adviezen klasse 1 – klasse 2 openbare instanties

	2012	2013	2014	2015	2016
Gunstig	16	12	16	18	16
Ongunstig	0	0	0	0	0
TOTAAL	16	12	16	18	16

Toelatingen niet-ingedeelde muziekactiviteiten

	2011	2012	2013	2014	2015
TOTAAL	19	23	31	35	*

* De procedure voor het verlenen van een toelating niet-ingedeelde muziekactiviteit werd opgenomen in de behandelingen aanvragen inname openbaar domein bij algemene zaken .

B. BODEMSANERINGSPROJECTEN (VLAREBO)

De milieudienst formuleert de adviezen bij bodemsaneringsprojecten.

Formele adviezen – bekendmakingen

	2012	2013	2014	2015	2016
TOTAAL	4	5	6	1	2

C. GROENBEHEER

BESCHIKBARE MIDDELEN

Personeel

1 directeur Groenbeheer

3 tuin- en landschapsarchitecten die deel uitmaken van de ontwerpcel van de afdeling Groenbeheer

1 tuin- en landschapsarchitect die deel uitmaakt van de directie Data en facilitair beheer en binnen onze afdeling de applicatiebeheerder van het GIS is.

2 administratieve medewerkers (1 fulltime en 1 medewerker 4/5) administratie afdeling Groenbeheer

3 werkleiders

1 controleur bos & natuur

1 stockbeheerder verantwoordelijk voor machinepark en magazijn

11 ploegbazen:

- ploegbaas Kruidtuin

- ploegbaas Serre & Centrum

- ploegbaas Bomenploeg

- ploegbaas Natuurploeg

- ploegbaas Wilsele – Wijgmaal

- ploegbaas Heverlee 1

- ploegbaas Heverlee 2

- ploegbaas Ringploeg

- ploegbaas Kessel-Lo 1

- ploegbaas Kessel-Lo 2

- ploegbaas Techniek & bestuurders

1 technische instructeur: staat in voor de intensieve begeleiding van onze ongeschoolde mensen met een contract van bepaalde duur.

78 geschoolde arbeiders tuinbouw / tuiniers en hulptuiniers in vast verband

21 hulptuiniers met tijdelijke contracten (art. 60 van OCMW, WEP+, bio's, startbaners contracten onbep. duur)

In totaal omvat de ganse afdeling Groenbeheer een 120 tal mensen.

Hierin zijn de mensen van de sectie begraafplaatsen niet inbegrepen. De begraafplaatsen vormen een afzonderlijke sectie binnen de afdeling Groenbeheer met een eigen verantwoordelijke begraafplaatsen, een eigen administratie (4 administratief medewerkers: 1 fulltime medewerker, 2 medewerkers 4/5 en 1 medewerker 1/2), een ploegbaas begraafplaatsen en een groep van eigen grafdelvers. In totaal gaat het binnen deze sectie om een 13-tal mensen. De gegevens van deze sectie zijn elders in dit jaarverslag terug te vinden.

Machines en voertuigen

Doordat het takenpakket van de afdeling Groenbeheer een gestage uitbreiding kent zonder dat hier een groei van de personeelsformatie tegenover staat, is een doorgedreven automatisatie en mechanisatie van de meeste groenbeheeractiviteiten noodzakelijk. U kunt dan ook zien dat de afdeling Groenbeheer over een uitgebreid machine- en voertuigenpark beschikt om zijn ruim 100 personeelsleden te transporteren en te ondersteunen bij hun dagelijkse activiteiten binnen het openbare groen. Hier volgt de lijst:

Machines motor aangedreven:

- 8 zelfrijdende maaiers met opvang

- 1 maaier met dubbel maaidek

- 1 maaier met 3 maaidekken

- 1 kleine zelfrijdende cirkelmaaier Parkbegraving

- 2 maaiers uitgerust met onkruidborstels

- 3 werktuigdragers voorzien van onkruidborstel, veeg en zuigsysteem en winterbestrijding.

- 2 werktuigdragers voorzien van thermische onkruidmachine (Wave) waarvan 1 is uitgerust met pekinstallatie en sneeuwborstel

- 1 minigraafmachine uitgerust met stronkenboor

- 1 heftruck

- 1 hoogwerker met een werkhoogte van 12 meter
- 1 hoogwerker met een werkhoogte van 23 meter
- 3 hout hakselaars met eigen motor
- 1 hout hakselaar met aandrijving aftakas
- 1 kleine compost hakselaar
- 1 badzuiginstallatie van 15 m3
- 1 bladzuiginstallatie van 12 m3
- 1bladzuiginstallatie van 11 m3
- 1bladzuiginstallatie van 11 m3
- 5 handbediende motor aangedreven onkruidborstels
- 11 handbediende onkruidbranders op gas
- 2 kleine spuitinstallaties voor serre en kruidtuin
- 3 warme luchtkanonnen
- 4 motoculteurs uitgerust met bakfrees , onkruidfrees en rotoreg
- 2 hakfrezen
- 1 motoculteur met maaibalk en hooikeerder
- 1 graszodesnijmachine
- 1 kantensteker
- 4 kantensnijders
- 1 perspotmachine
- 2 grondboren met wiel
- 4 grondboren
- 1 gazonverluchter
- 1 trilplaat
- 7 compressoren
- 12 stroomgroepen
- 10 bladblazers met duwboom op wielen
- 43 rugblazers
- 20 handblazers (luchtbezems)
- 44 bosmaaiers
- 12 combisystemen uitgerust met heggeschaar ,bosmaaier,en borstelrol
- 2 ruggedragen motorzeisen
- 18 zware kettingzagen
- 28 lichte kettingzagen
- 1 stokkettingzaag met motoraangedreven
- 2 kooigrasmaaiers met duwboom
- 31 cirkelmaaiers met opvang en duwboom
- 3 all maaiers
- 1 zweefmaaier
- 1 cirkelmaaier met duwboom zonder opvang
- 42 motorhaagscharen
- 18 motor haagscharen op steel
- 2 ruggedragen nevelspuiten

Elektrisch en accu aangedreven machines:

- 23 elektrische haagscharen
- 8 accu haagscharen (Pellenc)
- 1 accu kettingzaag met telecopische steel (Pellenc)
- 3 accu kettingzagen (Pellenc)
- 3 accu snoeischaren (Pellenc)
- 10 gereedsschapsbatterijen met vest en snoer Pellenc 700
- 1 gereedsschapsbatterij met vest en snoer Pellenc Poly 5

Voertuigen:

- 1 dienstvoertuig directeur
- 3 dienstvoertuigen break (werkleiders)
- 2 gesloten bestelwagens met verhoogd dak
- 1 gesloten bestelwagen
- 23 grote bestelwagens met open laadbak
- 1 hakselvrachtwagen

- 1 elektrische aangedreven bestelwagen
- 1 terreinvrachtwagen met gesloten bak (interventies bomenvloeg)
- 2 terreinwagens 4 x4
- 4 container vrachtwagens waarvan 2 uitgerust met kraan
- 3 compacte terreinvoertuigen met enkele cabine en open laadbak(type gator)

Aanhangwagens:

- 13 kleine aanhangwagens
- 4 middelgrote aanhangwagens
- 10 kipaanhangwagens met dubbele as
- 1 signalisatiewagen
- 1 veetrailer
- 2 trailers voor de hoogtewerkers

Compacte tractoren:

- 6 kleine compacte tractoren voor het bedienen van kleine werktuigen
- 1 smalspoortractor
- 1 middelgrote tractor met frontlader
- 3 grote tractoren met frontlader
- 1 middelgrote tractor

ACTIVITEITEN

Eigen opkweek van planten:

Perkplanten: In het serrecomplex te Kessel-Lo worden steeds minder planten in eigen beheer opgekweekt. Vanaf 2015 gingen we van start met de aankoop van plantklare bloeiende perkplanten (zowel één- als tweejarige planten). Enkel een aantal speciale teelten worden nog door onze eigen mensen uitgevoerd.

Potplanten: De afdeling Groenbeheer staat in voor het onderhoud en het in stand houden van de vele plantenbakken in alle gebouwen van de stad. Ten behoeve van deze service dient men in ons serrecomplex jaarlijks een aanzienlijke hoeveelheid potplanten te stekken en verder op te kweken tot bruikbare planten.

Bloemtuilen en bloemstukken: De afdeling Groenbeheer staat in voor het maken van bloemtuilen en bloemstukken voor allerhande manifestaties en feestelijkheden die doorgaan in de stad. Hier volgt een kort overzicht:

	2014	2015	2016
Gouden bruiloften:	088	084	118
Diamanten bruiloften:	070	085	100
Briljanten bruiloften:	024	028	027
Platina bruiloften:	002	002	007
Graftuilen en kronen:	045	046	042
Garnierungen:	196	208	206
Bloemschotels:	007	014	000
Orchideeën:	024	043	045
Bloemstukken voor stadskantoor, toeristische dienst en trouwzaal:	144	103	256

Garnierplanten: Ook de aankleding van receptie- en vergaderruimten met groen zoals laurier, kamercipres en ficus worden door de mensen van het serrecomplex Kessel-Lo verzorgd. Gemiddeld dienen zij een 200-tal garnierungen per jaar te verzorgen.

Rondleidingen:

In de botanische tuin: Deze rondleidingen duren, afhankelijk van de interesse van de groepen, 1 tot 2 uur. Deze rondleidingen zijn thematisch wat wil zeggen dat de groepen hun voorkeur bekend kunnen maken en onze tuiniers/gidsen hun rondleiding hieraan kunnen aanpassen (bv.: planten uit het tropische regenwoud, geneeskrachtige planten, vaste planten, de fruittuin, de oranjerie, enz.). Gemiddeld ontvangt men een 100-tal groepen per jaar in de tuin.

Op de Kesselberg: de afdeling Groenbeheer heeft in dit natuurgebied zo goed als permanent een natuurbeheerder aanwezig. Hij staat in voor het dagelijkse natuurbeheer en houdt tegelijkertijd ook toezicht. Hij staat in voor de opvang van bezoekende groepen en scholen. Het beheer van de schapen wordt uitgevoerd door externe partners.

Deelname aan organisaties / eigen organisaties:

Jaarlijks organiseert de afdeling Groenbeheer een **bloemenmarkt** op het Leuvense Ladeuzeplein. Tijdens de eerste zaterdag van de maand mei wordt er een markt georganiseerd waar de Leuvenaars zijn planten voor perken en bloembakken kan aankopen. Per aankoopsticket van 10 euro, krijgt men van de stad een zakje potgrond gratis. Voor wie dat wil, kunnen bloembakken gevuld worden door tuiniers van de afdeling Groenbeheer.

Verder is de afdeling Groenbeheer betrokken bij de organisatie van de **“Dag van het Park”** en neemt men deel aan jaarlijkse initiatieven van bv. de milieu- en jeugddienst, de cel duurzaamheid, de dienst gebiedsgerichte werking,

Administratie:

De administratie voor deze grote afdeling bestaat uit slechts twee personen (1 fulltime en 1 medewerker 4/5). Eén persoon werkt deels voor de botanische tuin, de andere persoon werkt volledig voor de afdeling Groenbeheer. Zij staan in voor de dagelijkse administratie. Volgende taken en administratieve diensten zijn op jaarbasis te behandelen:

2012 – 2013 – 2014 – 2015 – 2016

- ingekomen stukken behandeld:	159 (sinds 06/12 aut.syst.)				
- bestellingaanvragen en bestelbonnen:	282	183	785	940	730
- collegeverslagen:	066	056	057	064	063
- gunningsverslagen:		007	011	037	021
- uitgaande brieven:	134	091	111	104	100
- invorderingsstaten:	012	027	022	010	008
- bestelling magazijn:	270	248	220	381	346
- bestelling economaat:	021	021	020	015	040
- bestelling drukkerij:	001	001	002	002	002
- kleine uitgaven:	008	004	004	004	006
- schadeberekeningen:	012	012	019	011	006
- bijkomende opdrachten:	659	419	746	650	730
- verslagen werkvergaderingen:	042	049	041	037	038
- buitengewone prestaties:	052	052	052	052	052
- ingebruikname parken:	088	092	112	125	155
- ingebruikname pleinen:					154

Groenbeheer

De Leuvense afdeling Groenbeheer staat in voor het onderhoud en beheer van ruim **307 ha 88 a openbaar groen**. In dit cijfer zit zowel het kleinste bloemenperkje als het grootste park vervat. Hiertoe beschikt de afdeling Groenbeheer over elf ploegen die ieder een bepaald deel van het beheer voor hun rekening nemen. De verschillende sectoren kennen de volgende, ieder jaar weer verder toenemende oppervlakte:

Aard van het groen	Centrum	Kessel-Lo	Ring	Heverlee	Wilsele/ Wijgmaal
Heesters en bodembedekkers	58.246 m ²	127.004 m ²	32.829 m ²	97.212 m ²	27.103 m ²
Kruidachtigen	4.314 m ²	2.888 m ²	0 m ²	1.884 m ²	1.414 m ²
Bosplantsoen	4.201 m ²	172.568 m ²	38.819 m ²	42.632 m ²	15.640 m ²
Rozen	420 m ²	134 m ²	0 m ²	666 m ²	123 m ²
Gazon	112.085 m ²	368.334 m ²	72.009 m ²	240.562 m ²	182.198 m ²
Bermen	5.085 m ²	39.894 m ²	4.148 m ²	66.312 m ²	99.983 m ²
Hagen grondoppervlakte (incl. blokhagen)	18.402 m ²	11.540 m ²	3.085 m ²	14.446 m ²	5.410 m ²
Natuurterreinen	0 m ²	232.532 m ²	28.332 m ²	381.910 m ²	15.054 m ²
Totale groenoppervlakte per sector	202.753 m²	954.894 m²	179.222 m²	845.624 m²	346.925 m²
Oppervlakte watervlakken	971 m²	6.045 m²	0 m²	84.110 m²	1.555 m²
Oppervlakte verharding	67.311 m²	141.192 m²	31.344 m²	152.322 m²	65.220 m²
Totale oppervlakte groen, wegen in het groen en vijvers	27 ha 10 a	110 ha 21 a	21 ha 06 a	108 ha 20 a	41 ha 37 a
Oppervlakte van de te beheren sector	572 ha 32 a	1.587 ha 46 a	34 ha 50 a	2.166 ha 88 a	1.381 ha 56 a
Aantal laan- en straatbomen	2.904 st.	7.632 st.	1.184 st.	3.767 st.	2.872 st.

In totaal dient de afdeling Groenbeheer een groenareaal te onderhouden dat voorjaar 2016 niet minder dan **307 ha 94 are** bedroeg. De beheersoppervlakte aan de Abdij van het Park is uitgebreid met meer dan 11 ha, vooral weiland en hooiland. Ook het onderhoud aan de groenzones aan de Centrale Werkplaatsen in Kessel-Lo behoort tot het groenbeheer. Daarnaast staat ze in voor de verzorging van 18.359 laanbomen die de stad rijk is. Naast de 7 onderhoudsploegen, die ieder een sector dienen te onderhouden hebben, zijn er binnen de afdeling Groenbeheer nog een viertal gespecialiseerde ploegen. Het zijn de volgende:

De ploeg van de Leuvense botanische tuin

Deze ploeg staat in voor het beheer, onderhoud, renovatie en uitbouw van de Leuvense botanische tuin die een oppervlakte heeft van ruim 2,2 ha. Deze ploeg bestaat uit 6 vaste tuiniers, 1 hulptuinier en een ploegbaas/hoofdtuinier. Deze mensen staan ook in voor de meer dan 65 rondleidingen per jaar die in de tuin worden gegeven. Er wordt van hen een ruime kennis van het tuiniersvak vereist omdat ze hier met de breedst mogelijke waaier van het plantenrijk worden geconfronteerd.

De natuurploeg

Deze ploeg staat in voor het onderhoud van verschillende natuurgebieden binnen de stad en heeft daarnaast nog enkele gebieden in beheer die een hoge potentiële natuurwaarde hebben. De belangrijkste gebieden zijn:

- De Kesselberg te Kessel-Lo
- De ijskelder van het Heuvelhofpark te Kessel-Lo
- De Dijlemeander te Wijgmaal
- Het generatiebos / Geboortebos te Heverlee
- De abdij van het Park te Heverlee (buitengebied)
- De abdij van Vlierbeek te Kessel-Lo (buitengebied)
- De abdij van Keizersberg (buitengebied)
- Buurtpark Cadol te Heverlee

Deze ploeg bestaat uit een ploegbaas en drie vaste tuiniers. Verder wordt deze ploeg aangevuld met 2 hulptuiniers, werkende in verschillende tijdelijke contracten. Deze ploeg staat permanent in voor tewerkstelling van laag- of ongeschoolden alsook langdurig werklozen.

De ploeg van het serrecomplex Kessel-Lo

De taken van deze ploeg zijn reeds elders in dit jaarverslag uitvoerig beschreven. In het 22 are grote serrecomplex in het Heuvelhofpark te Kessel-Lo zijn na het terugschroeven van de activiteiten nog twee tuiniers, en één ploegbaas aan de slag met het verzorgen en opkweken van de benodigde perkplanten, vaste planten, bol- en knolgewassen en planten om te garnieren. Daarnaast liepen deze tuiniers scholing m.b.t. het bloemschikken en maken ze wekelijks tal van bloemstukken voor het stadhuis te Leuven.

Bomenploeg

De afdeling Groenbeheer is uiteraard ook verantwoordelijk voor het bomenbeheer van het uitgebreide Leuvense bomenbestand. In de straten en lanen van de stad staan ruim 18.359 bomen aangeplant. Hiertoe heeft de afdeling Groenbeheer een eigen bomenploeg die zich uitsluitend bezig houdt met het beheer van de oudere bomen en de begeleidings- en verzorgingsnoei van de jonge bomen. Jaarlijks plant de afdeling Groenbeheer een 200 à 300-tal bomen aan. Deze ploeg bestaat uit een ploegbaas en vijf geschoolde tuiniers en één tijdelijke medewerker die bovendien gespecialiseerde vorming hebben genoten m.b.t. het verzorgen van bomen en alle daaraan verbonden veiligheidsaspecten.

Ook het groenonderhoud van de verschillende begraafplaatsen die de stad in haar beheer heeft, valt onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Groenbeheer. De volgende begraafplaatsen worden onderhouden:

- oude begraafplaats Wijgmaal
- nieuwe begraafplaats Wijgmaal
- oude begraafplaats Wilesele Putkapel
- oude begraafplaats St-Martinus Wilesele aan de kerk
- nieuwe begraafplaats Wilesele St-Martinus
- stadsbegraafplaats Leuven
- begraafplaats "De Jacht" Heverlee
- oude begraafplaats abdij Vlierbeek Kessel-Lo
- nieuwe begraafplaats "Diestseveld" te Kessel-Lo
- de kleine begraafplaats van de abdij van Keizersberg

Sinds enkele jaren is de afdeling Groenbeheer actief bezig met een geografisch informatiesysteem (GIS) om alle groeninventarisatie en -informatie te verwerken. Hiervoor werd er in het verleden een tuin- en landschapsarchitect aangeworven. Hij staat in voor het actueel houden van onze bestanden en bezorgt de afdeling Groenbeheer de benodigde informatie aangaande eigendomsstructuren, oppervlakten van bepaalde groenobjecten, gegevens in verband met het berekenen van schade aan bomen, informatie voor het aanvragen van allerhande soorten van vergunningen.

Aan deze gegevens werd een maatregelenpakket gekoppeld zodat het mogelijk is te berekenen hoeveel arbeidsuren we dienen te investeren om het Leuvense groenareaal te beheren. Ook bij het overnemen van bijkomende groenobjecten is dit een belangrijk gegeven.

Samenwerking met derden

Enkel grotere beheeractiviteiten worden door de afdeling Groenbeheer uitbesteed aan derden. De reden hiervan is eenvoudig. Voor bepaalde activiteiten dien je over een dermate gespecialiseerd machinepark te beschikken dat het onverantwoord is om hierin te investeren. Bovendien zijn de uitbesteede werken zeer beperkt in tijd wat er toe zou leiden dat de machines het grootste gedeelte van het jaar zouden stil staan.

Daarom besteden we het **jaarlijkse zomeronderhoud** aan de sportvelden uit aan een gespecialiseerd bedrijf dat instaat voor het onkruidbestrijden, diepverluchten, prikken, bezanden, uitvlakken en doorzaaien. De nabemesting en het beregenen wordt dan weer met eigen mensen gedaan.

Het **maaien van de berm**en wordt eveneens uitbesteed. Op twee momenten binnen het groeiseizoen (de eerste keer na 15 juni, de tweede keer na 15 september) wordt er met een grote klepelmaaier met directe afzuiging gemaaid. Na het opstellen van een bermbeheersplan is er aangeduid welke berm en welke berm twee keer per jaar dienen gemaaid te worden. Het maaisel wordt afgevoerd

naar een erkend composteringsbedrijf dat dit verwerkt. De afdeling Groenbeheer haalt in dit bedrijf ook haar nodige hoeveelheid groencompost, wat verwerkt wordt bij nieuwe aanleg ter verbetering van de vaak schrale grond in de stadsperken.

Tenslotte wordt het **groenbeheer van de Brabant**, een 9 ha groot domein te Haasrode, uitbesteed aan derden. Hiervoor doen we beroep op een sociale tewerkstellingsplaats "Wonen en Werken" die hiervoor een groenploeg in het leven heeft geroepen. De opvolging en bijsturing gebeuren door een controleur van de afdeling Groenbeheer zelf. Deze zelfde organisatie staat ondertussen ook in voor het gifvrij beheer van het park De Bruul en het Van Waeyenbergpark te Leuven. Daarnaast beheren zij sinds 2009 ook het groen van de wijk Ouderenvreugd te Wilsele.

Verder krijgen we **ter ondersteuning van het algemene groenbeheer** en meer specifiek in het realiseren van de herbicidenreductie, hulp van een bijkomende ploeg van laaggeschoolde, langdurig werkloze mensen, begeleid door een vakbekwame ploegbaas. Het gaat om een ploeg die uit een zes- tot zeven arbeiders bestaat en die door middel van een betoelaging aan Wonen & Werken wordt ingezet over het ganse groenareaal van de stad. Hiervoor wordt er jaarlijks een bedrag van ongeveer € 190.000 voorzien.

2.13. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING – STEDENBOUW – WONEN

2.13.1. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

2.13.2. STEDENBOUWKUNDIGE AANVRAGEN

2.13.3. WONEN

2.13.4. MONUMENTEN EN STADSBEELDEN

A. Beschermd monumenten en landschappen

B. Ontwerp van de lijst voor bescherming vatbare monumenten en landschappen

2.13. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING – STEDENBOUW – WONEN

2.13.1. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Leuven.

Het ruimtelijk structuurplan bevat de lange termijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van Leuven. Het oorspronkelijke structuurplan dateert uit 2004. Dit structuurplan werd sindsdien grotendeels uitgevoerd. Nieuwe ambities, zoals Leuven Klimaatneutraal, leidden echter tot de beslissing om het structuurplan in zijn geheel te herzien. Hiertoe werden in 2016 startnota's in bespreking gebracht met het bestuur, het middenveld en een uiteenlopende serie partners. Dit leidde tot een voorontwerp van structuurplan dat intensief werd doorgesproken met de hogere overheden. De decretale procedure voor goedkeuring startte eind 2016. In de loop van 2017 volgt een communicatietraject met de bevolking, met het oog op een definitieve aanvaarding tegen het einde van het jaar.

Punctuele herziening gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Leuven

Parallel aan de globale herziening van het RSL werd een punctuele herziening in procedure gebracht getiteld 'Bereikbaarheid Benedenstad'. Dit in functie van de op te maken RUP's voor Hertogensite en voor parking De Bruul. De voorbereiding van deze punctuele herziening werd opgestart in 2014. De gemeenteraad stelde de herziening definitief vast op 21 maart 2016. De Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant keurde de herziening goed op 26 mei. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 16 juni 2016, waarna de herziening van kracht ging. De herziening vormt de basis voor o.a. het Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor den Bruul (zie verder).

Ondertussen werkte de afdeling in de loop van 2016 verder aan de uitvoering van het ruimtelijk structuurplan Leuven. ...

Actie	Stand van zaken einde 2016
Algemene bouwverordening leuven	In 2014 werd een evaluatie gedaan van de algemene bouwverordening om gezinswoningen nog beter te beschermen, om in te kunnen spelen op de toenemende vraag van kleinere wooneenheden en om een aantal technische kwesties beter te regelen. Deze werden in de loop van 2016 inhoudelijk voorbereid, in samenwerking met de Afdeling Bouwen, Wonen en Milieu.
Parkeerverordening	In 2014 werd voorgesteld om aanpassingen te doen aan de parkeerverordening in functie van o.a. fietsparkeren, handhaving, doelgroepen, De inhoudelijke voorbereiding hiertoe werd eind 2016 aangevat.
Aabdij Vlierbeek en omgeving	In 2016 werden verdere stappen gezet in het bestemmingsonderzoek van de abdij van Vlierbeek en omgeving. Studiebureau Studio Roma-Buur-Ars Horti werkten een eerste versie van masterplan uit. In overleg met de kerkfabriek Vlierbeek en verschillende stadsdiensten werd het programma verder uitgepuurd. Goedkeuring van het definitief rapport is te verwachten in de zomer van 2017.
Fietsbeleidsplan	Na de verkenningsnota in 2015 werd aan de hand van bemerkingsen en input vanuit onder andere de Fietzersbond, Provincie Vlaams-Brabant, werkgroep Fiets,... in de loop van 2016 een fietsbeleidsplan met fietsactieplan opgemaakt. Deze werd in november 2016 een eerste keer besproken met de gemeenteraadscommissie. Goedkeuring van het fietsbeleidsplan is voorzien voor maart 2017.

Begeleiding gebiedsontwikkeling (vaartkom, centrale werkplaatsen, ...) en projecten (galgenberg, ACCO, ...)	De afdeling begeleidde lopende processen van gebiedsontwikkeling in uitvoering door o.a. AGSL. De afdeling bewaakt mee dat de filosofie uit de visievorming overeind blijft tijdens de uitvoering, trekt mee aan de kar, adviseert vergunningsdossiers, faciliteert uitvoering van bvb een warmtenet, etc. Daarnaast begeleidt de afdeling nieuwe, grote projectvoorstellen vanuit ontwikkelaars en andere initiatiefnemers.
Opvolging afbakening stedelijk gebied	RDB leverde de nodige input aan het Vlaams Gewest voor de opmaak van het RUP Wijgmaalsesteenweg ter vrijwaring van de openruimtecorridor t.h.v. de vijvers van Bellefroid. De afdeling verdedigde de belangen van de stad bij de opmaak van het milieu-effectenrapport door de Vlaamse overheid. Ze nam de inzichten uit het structuurplan in opmaak (zie hoger) mee in de besprekingen van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) met de Vlaamse overheid en met de buurgemeenten. De start van de decretale procedure voor goedkeuring van het RUP is voorzien voor medio 2017.
Ondersteuning groenplan	De opmaak van een groenplan wordt door de Groendienst getrokken. RDB schrijft mee aan projectdefinitie en volgt de studie mee op.
Ondersteuning speelweefselplan	In de loop van 2016 werd in samenwerking met verschillende stadsdiensten een visie uitgewerkt rond Jeugdruimte, dewelke in het najaar werd doorvertaald in een ontwerp van Actieplan 'Leuven, Kind & Jongerenstad'. De opmaak van het speelweefselplan is daarin een van de acties getrokken door de dienst RDB en de Jeugddienst, waarvoor ze samenwerkt met externe experts (consortium met NDVR cvba aangesteld in 2016 via offertevraag).
CRO, SRO, gecoro	De afdeling verzorgt het merendeel van de presentaties en secretariaat van overlegfora als de gemeenteraadsc commissie Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg (CRO), de interne Stuurgroep Ruimtelijke Ontwikkeling (SRO) en de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (gecoro). Elk van deze fora is in de loop van 2016 aan een hoge frequentie bijeen gekomen, o.a. omwille van het structuurplan.
Molenbeekvallei	Voor de Molenbeekvallei in zijn geheel werd in december een startnota opgemaakt om de gesprekken met andere actoren op te starten met als doel het opstarten van een grensoverschrijdend strategisch project voor deze vallei. Wat betreft het Ruelenspark werd op de stuurgroep ruimtelijke ordening een toelichting gegeven van de visie en plan van aanpak voor deze site.
Leuven Leefbaar en Bereikbaar	De gemeenteraad keurde op 30 mei 2016 het nieuw verkeerscirculatieplan voor de binnenstad goed. Vanaf 28 augustus 2016 tot en met 5 december 2016 werd dit nieuwe circulatieplan gefaseerd uitgevoerd.

Strategisch project regionet Leuven

De afdeling vertegenwoordigt het standpunt van de stad in het strategisch project Regionet Leuven. Hierin wordt een visie rond stedelijke ontwikkeling en duurzame mobiliteit (fiets en openbaar vervoer) ontwikkeld voor de ruime regio rond Leuven, en wordt met partners als De Lijn en de provincie naar realisatie gestreefd. In de loop van 2016 werd vooral onderzoek gedaan naar demografische ontwikkeling en de bijhorende voorstellen rond wonen, de haalbaarheidsstudie van een spoorhalte in Haasrode, en werd detailonderzoek gevoerd naar de herinrichting van de Diestsesteenweg.

Studieopdracht voor het 'Sluitstuk van de 'Kop van Kessel-Lo en omgeving Diestsesteenweg'

Nav prioritaire as Diestsesteenweg werd afgestemd met de beoogde herontwikkeling t.h.v. Kop van Kessel-Lo (Oude Diestsesteenweg/ IJzerenwegstraat). Op basis van de bespreking op de SRO werd een bestek voorbereid voor een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking. 6 ontwerp bureaus zijn aangeschreven in februari 2017. De gunning en uitvoering van de opdracht vinden plaats in 2017.

Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) en masterplannen

De gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt door de afdeling ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid.

- RUP DEN BRUUL

Dit RUP regelt de bestemming en inrichting van het recreatiedomein en publieke parking Den Bruul. Het thematisch RUP mobiliteit 1 'Park en recreatiedomein Den Bruul' werd op de gemeenteraad van 27 juni 2016 definitief vastgesteld. Het RUP is op 30 augustus 2016 van kracht gegaan. Op 17 oktober 2016 werd er een verzoekschrift tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State. Op 15 november 2016 ontving de stad het afschrift van het verzoekschrift tot nietigverklaring. De heer Beelen, stadsadvocaat, kreeg de opdracht een memorie van antwoord op te maken en dit samen met kopieën van het administratief dossier aan de Raad van State over te maken binnen de vastgestelde termijn.

- RUP HERTOGENSITE

Dit RUP is de volgende schakel in de herontwikkeling van de benedenstad. Het regelt de herbesteding van de ziekenhuissite naar een gemengde woonwijk met ruimte voor voorzieningen, waaronder een podiumkunstenzaal. De procedure voor het de vertaling van het masterplan Hertogensite in een RUP werd opgestart. Volgende stappen werden doorlopen:

- o Goedkeuring voorontwerp RUP door college: 22 april
- o Mer-screening: beslissing MER-cel op 30 mei en bekendmaking met aanplakking op 22 juni
- o Advies Gecoro: 24 mei
- o Plenaire vergadering: 6 juni
- o Voorlopige vaststelling door de gemeenteraad: 29 augustus
- o Infomarkt: begin oktober
- o Openbaar onderzoek: van 19 september tot en met 17 november

Definitieve vaststelling is gepland voor voorjaar 2017.

- RUP PHILIPS

Dit RUP herbestemt een deel van het plangebied van de ontwikkeling rond de oude Philipsfabriek in Heverlee. Het definitieve RUP werd in 2016 goedgekeurd door het college op 11 maart en laatst besproken op 18 maart op de CRO, met het oog op definitieve vaststelling op de gemeenteraad van 21 maart. Hier werd het echter van de agenda gehaald.

- RUP SPORTVELDEN HEVERLEE

Dit RUP herbestemt het militair domein naar recreatie i.f.v. hockeyvelden. Aan het RUP werd een onteigeningsplan gekoppeld, met het oog op minnelijke aankoop van de terreinen van Defensie door de stad Leuven. Volgende stappen werden doorlopen:

- MER-screening: beslissing MER-cel op 10 mei en bekendmaking met aanplakking op 25 mei.
- Goedkeuring voorontwerp RUP en onteigeningsplan door college: 22 april
- Advies Gecoro: 3 mei
- Plenaire vergadering: 23 mei
- Voorlopige vaststelling: 27 juni
- Openbaar onderzoek: van 27 juli tot en met 26 september
- Advies Gecoro: 4 oktober

- Definitieve vaststelling van RUP en onteigeningsplan: 19 december
- RUP AARSCHOTSESTEENWEG
Het RUP regelt de bestemming en inrichting van een industriegebied langs de Vaart. De procedure voor het RUP Aarschotsesteenweg werd afgestemd op de procedure voor de herziening van het ruimtelijk structuurplan Leuven. In 2016 werden volgende stappen doorlopen:
 - MER-screening: beslissing MER-cel op 10 oktober en bekendmaking met aanplakking op 27 oktober.
 - Goedkeuring voorontwerp door college: 7 oktober
 - Advies Gecoro: bespreking 4 oktober en finaal advies op 8 november
 - Plenaire vergadering: 9 november

Beschermingsdossiers onroerend erfgoed en initiatieven inzake erfgoedbeleid

De afdeling bereidt het erfgoedbeleid voor en zorgt voor de opvolging en advisering van beschermingsdossiers.

In 2016 werden volgende beleidsvoorbereidende stappen ondernomen inzake erfgoedbeleid:

- Uitwerking stedenbouwkundige verordening erfgoed: in 2016 werd intensief verdergewerkt aan de opmaak van de stedenbouwkundige verordening erfgoed. De voorschriften werden verder uitgewerkt en erfgoedclusters geselecteerd. De principes van de verordening werden enkele malen doorgenomen met de bouwdienst en voorgesteld aan het college en de GECORO. De start van de procedure is voorzien in het najaar van 2017.
- Voorbereiding dossier erkenning onroerenderfgoedgemeente in kader van nieuw onroerenderfgoeddecreet. De beleidsprioriteiten in de beheers- en beleidscyclus werden aangepast in functie van erkenning. Het dossier werd voorgesteld op SRO in juli en december, op CRO in november. Het dossier werd teruggekoppeld met de betrokken stadsdiensten. Op 24 december werd het onroerenderfgoedbeleidsplan goedgekeurd door college van burgemeester en schepenen.
- Uitwerking hoofdstuk landschap en erfgoed en gebiedsgerichte onderdelen in kader van het Ruimtelijk Structuurplan met in het bijzonder stadsdeel Noord, Zuid en Binnenstad.
- Opmaak inventaris bouwkundig erfgoed Wijnmaal werd in 2016 afgerond.
- Opmaak en goedkeuring plan van aanpak voor de opmaak van beheersplannen van beschermde stadsgezichten
- Uitvoering veldwerk en opmaak voorlopige lijst inventaris bouwkundig erfgoed Heverlee. Opmaak bestek ter aanstelling van een studiebureau voor de uitvoering van het onderzoek heeft geleid tot de beslissing een medewerker tijdelijk aan te stellen voor de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed van de deelgemeenten
- Opmaak geïntegreerd beheersplan Kesselberg, in samenwerking met de groendienst

In 2016 werden volgende beschermingsdossiers behandeld:

- Definitieve bescherming Grote Markt als stadsgezicht
- Definitieve bescherming Gambrinus, Grote Markt
- Definitieve bescherming Hogeschoolplein
- Definitieve bescherming eigen woning Louis Van Arenbergh, Blijde Inkomststraat 11
- Definitieve bescherming woning Goffaerts, Kapucijnenvoer 22
- Voorlopige bescherming villa Roma, Tiensesteenweg 329
- Voorlopige bescherming domein Puthof, Aarschotsesteenweg 225.
- Voorlopige bescherming huis Limburg, Naamsestraat 34
- Voorlopige bescherming herenwoning Rosseels, Vaartstraat
- Advies bij voorlopige bescherming Architectenwoning Van Arenbergh 1882, Blijde Inkomststraat 24
- Vaststellingsprocedure prehistorisch sitecomplex van de Wingevallei: stopzetting

Daarnaast worden de adviseurs monumentenbeleid geraadpleegd binnen tal van grote en kleine herbestemmingsonderzoeken en vergunningsdossiers. In 2016 werden bijvoorbeeld volgende grote dossiers opgevolgd:

- Abdij Vlierbeek: In 2016 werden verdere stappen gezet in het bestemmingsonderzoek van de abdij van Vlierbeek en omgeving. Studiebureau Studio Roma-Buur-Ars Horti werkten een eerste versie van masterplan uit. In overleg met de kerkfabriek Vlierbeek en verschillende stadsdiensten werd het programma verder uitgepuurd. Goedkeuring van het definitief rapport is te verwachten in de zomer van 2017.

- Herbestemming stadhuis: In 2016 werd de afdeling ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid verder betrokken in het dossier omtrent de herbestemming van het stadhuis.
- Herbestemmingsdossiers Vaartkom (Stokerij, Molens van Orshoven, Silo, Smidse, De Hoorn, ...)
- Herbestemmingsdossiers Hertogensite (Materniteit, Blauwen Oijvaert, ...)

Opvolging van het nieuwe archeologietraject dat vanaf juni 2016 van kracht was

- Informeren stadsdiensten
- Aanpassen GIS
- Advies verlenen bouwheren, projectontwikkelaars, architecten,...
- Advies opmaak bestekken ter aanwerving erkende archeoloog

Overleuven

Overleuven is de werktitel voor het evenement in 2018 over de wederopbouw van Leuven na de eerste wereldoorlog. In 2016 wordt het project Overleuven verder geconcretiseerd. Er worden in 2018 vijf evenementen voorzien om de wederopbouw te herdenken: een tentoonstelling, een wetenschappelijk colloquium, een openingsevenement, een straatevenement en een educatief project.

De stuurgroep komt een eerste maal samen. De conceptnota en voortgang van het project worden besproken.

Het onderzoek voor de tentoonstelling loopt op verschillende vlakken en directieoverschrijdend. Er is eveneens een groep van 20 vrijwilligers met archiefonderzoek gestart. Dit onderzoek ondersteunt het tentoonstellingsverhaal en zal worden opgenomen in de ontwikkeling van een databank die verschillende bouw dossiers, bouwheren en wederopbouwplannen aan elkaar linkt. Daarnaast worden ook de migraties van de families in kaart gebracht en het materiaal gedigitaliseerd.

Voor het openingsevenement werd samengezeten met Leuven Mindgate: er worden twee mogelijke pistes besproken. Het enthousiasme is groot, maar concrete stappen moeten in 2017 nog gezet worden.

Het wetenschappelijk comité komt tweemaal in voorbereiding van een colloquium samen. Er vinden ook meerdere bilaterale overlegmomenten plaats. Dit comité bestaat vnl. uit verschillende onderzoeksgroepen van de KU Leuven. Ook VUB, UGent en cvaa zijn betrokken.

De dienst ruimtelijk beleid bereidt een vacature voor voor het aanwerven van een tijdelijke praktisch projectcoördinator die het project overleuven mee zal sturen en vormgeven.

Ter info: Het stadsarchief werft in 2016 een tijdelijke werkracht aan ter ondersteuning van dit onderzoek.

Ter info: Stadsarchief organiseert een eerste archiefbrunch

Ter Info: de Erfgoedcel start een educatief traject met het UCLL

Communicatie

De afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid verzorgt het aanleveren van materiaal voor MOZAIK.

De afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid verzorgt het inhoudelijk luik van infovergaderingen en participatiemomenten rond grote ontwikkelingsprojecten, en werkt hierbij samen met de dienst communicatie en de dienst gebiedsgerichte werking: rond projecten studentenhuisvesting, rond de planningsprocessen voor de spoorwegovergangen, i.k.v. RUP's in procedure, rond projecten in de Benedenstad, rond erfgoedvraagstukken zoals de kijkdag archeologische opgraving Bottelarijsite op 4/10/2016, ...

De afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid ondersteunt bij communicatie in het kader van Leuven Klimaatneutraal.

Gecoro

De afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid neemt het secretariaat van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening waar. In 2016 vonden ... vergaderingen plaats.

Stuurgroep ruimtelijke ordening en stedenbouw

De afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid organiseert maandelijks een informeel overleg met het college van burgemeester en schepenen en een aantal ambtenaren uit andere diensten om de belangrijke dossiers (ruimtelijke uitvoeringsplannen, inrichtingsplannen, strategische projecten,...) inzake ruimtelijke ordening te behandelen.

Vergelijking vorige jaren	2012	2013	2014	2015	2016
aantal vergunningen	922	796	836	893	1032
aantal weigeringen	233	250	204	152	169
aantal meldingen	76	75	71	80	80
aantal vergunningen (verkaveling)	26	25	21	23	22
aantal weigeringen (verkaveling)	4	7	8	7	4
aantal attesten	30	29	26	28	17
aantal verdelingen	74	70	106	95	93
aantal misdrijven	88	84	99	110	109
aantal vergund geacht (notarisinfo)	268	181	238	248	225
aantal dossiers stopzetting procedure	113	163	127	75	98
Totaal aantal dossiers	1834	1680	1736	1711	1849
aantal lopende dossiers (nog niet beslist in betreffende jaar)	-	-	-	194	99

Gemeenteraadscommissie ruimtelijke ordening

Sinds september 2002 verzorgt de afdeling Ruimtelijk en Duurzaamheidsbeleid het secretariaat van de gemeenteraadscommissie ruimtelijke ordening en monumentenzorg.

Op de maandelijkse vergaderingen van de gemeenteraadscommissie ruimtelijke ordening en monumentenzorg worden de dossiers toegelicht die door de dienst ruimtelijke ordening aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Ook grote bouwprojecten worden regelmatig ter informatie voorgesteld, en andere relevante beleidsbeslissingen die niet tot de formele bevoegdheid van de gemeenteraad behoren.

2.13.2. STEDENBOUWKUNDIGE AANVRAGEN

Stedenbouwkundige vergunningen	Nieuwbouw	Verbouwing	TOTAAL
Eengezinswoning	86	273	359
Meergezinswoning	19	80	99
Bijgebouw (veranda, tuinhuis, carport)	17	36	53
Handel	10	26	36
Bedrijf/kantoor	8	23	31
Terreinwerken (grond/zwembad/verharding)	-	40	40
Vellen van bomen	-	38	38
Slopen gebouw/bijgebouw	-	10	10
Andere (infrastructuurwerken ea)	-	36	36
Publiciteitsconstructies	28	23	51
parkeerplaatsen	2	15	17
Opdelen van woningen	-	79	79
Bestemmingswijziging (functiewijziging)	-	72	72
Gevels	-	84	84
Studio/Appartement	-	-	-

Tijdelijke vergunning (kotmadam)		27	27
Totaal aantal vergunningen	170	862	1032

Weigering stedenbouwkundige vergunningen	Nieuwbouw	Verbouwing	TOTAAL
Eengezinswoning	8	21	29
Meergezinswoning	13	27	40
Bijgebouw (veranda, tuinhuis, carport)	-	20	20
Handel	1	7	8
Bedrijf/kantoor	2	1	3
Terreinwerken (grond/zwembad/verharding)	-	6	6
Vellen van bomen	-	2	2
Slopen gebouw/bijgebouw	-	1	1
Andere (infrastructuurwerken ea)	-	2	2
Publiciteitsconstructies	-	6	6
parkeerplaatsen	-	10	10
Opdelen van woningen	-	28	28
Bestemmingswijziging (functiewijziging)	-	7	7
Gevels	-	2	2
Studio/Appartement	-	-	-
Tijdelijke vergunning (kotmadam)	-	5	5
Totaal aantal weigeringen	24	145	169

Meldingen	Correct	Niet-correct	TOTAAL
Eengezinswoning	27	13	40
Meergezinswoning	2	1	3
Bijgebouw (veranda, tuinhuis, carport)	18	1	19
Handel/ horeca/ kantoor	-	-	-
Stabiliteitswerken	3	-	3
Dakwerken	2	1	3
Gevelwerken	3	-	3
Zorgwonen	8	-	8
Appartement	1	-	1
Andere	-	-	-
Totaal aantal meldingen	64	16	80

Beroep bij de deputatie/ Rvvd	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Bij deputatie</i>					
Ingetrokken beroepen	nvt	5	6	2	5
Van vergunning naar vergunning	13	21	15	13	16
Van vergunning naar weigering	3	9	2	2	7

Van weigering naar vergunning	29	31	18	18	14
Van weigering naar weigering	20	42	23	21	20
Lopend (nog geen uitspraak in jaar van indiening)	nvt	nvt	35	18	8
Onontvankelijk verklaard				4	3
Subtotaal beroep ingediend bij deputatie	65	108	99	78	73
Bij Rvvb					
Vergunning (Rvvb)	1	2	nvt	-	-
Weigering (Rvvb)	-	-	-	8	
Lopend (nog geen uitspraak in jaar van indiening)	nvt	nvt	2	2	10
Terug naar deputatie voor beslissing					
Ingetrokken dossier bij RvvB	-	-	-	-	1
Subtotaal beroep ingediend bij Rvvb	1	2	2	10	11
Totaal aantal ingediende beroepen	66	110	101	88	84

Publiciteitsconstructies	2012	2013	2014	2015	2016
Vergunningen	43	39	48	42	51
Weigeringen	11	10	14	10	6

Verdelingen	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Gunstig (met voorwaarden)	3	1	-	1	1	6
Ongunstig	1	3	4	1	-	9
Gunstig zonder gevolg (zonder advies)	17	21	21	14	5	78
TOTAAL	21	25	25	16	6	93

Verkavelingen	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Vergunningen verkaveling	1	8	3	4	2	18
Vergunningen verkavelingwijziging	-	1	2	1	-	4
Weigeringen verkaveling	-	1	1	1	-	3
Weigering verkavelingwijziging	-	1	-	-	-	1
Stopzetting procedure	-	1	-	-	-	1
TOTAAL	1	12	6	6	2	27

Vergelijking vorige jaren	2012	2013	2014	2015	2016
Bijkomende verkavelingen	19	18	15	23	18
Bijkomende loten	32	29	86	52	35

Bouwmisdrijven	2012	2013	2014	2015	2016
Stedenbouwkundige misdrijven	88	84	99	110	109
Aantal onvergunde opdelingen	64	60	48	52	45
Aantal navolgend PV	nvt	nvt	21	29	28
Herstelvorderingen	17	14	2	21	3
Hoger beroep na vonnis REA na HV	nvt	nvt	4	-	-
Na administratief onderzoek: bouwmisdrijven zonder gevolg	230	109	93	187	388
Controlemapjes: administratief dossier opgestart	-	-	-	nvt	Totaal 399/134 zonder gevolg afgesloten/ 102 in opvolging en 72 klaar voor controle/ 38 dossiers nog op te starten
Waarschuwingbrief aan overtreder	-	-	-	64	182

Parkeerplaatsen en fietsenstallingen	2012	2013	2014	2015	2016
Controle op uitvoering van de verordening op het aanleggen van parkeerplaatsen en fietsenstallingen	81	70	40	38	55
Controle van afgeleverde vergunningen	38	90	44	28	65

Aantal afgeleverde brieven	2012	2013	2014	2015	2016
Stedenbouwkundige inlichtingen	2800	2632	2832	2850	3016
Vergund geacht (notarisinfo)	268	181	238	248	225

Woongelegenheden 2012	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijmaal	TOTAAL
Bijkomende eengezinswoningen	-15	25	98	7	10	125
Bijkomende studentenkamers	655	61	-16	-	-6	694
Bijkomende appartementen/ studio's	61	25	-114	8	6	-14
TOTAAL	701	111	-32	15	10	805

Woongelegenheden 2013	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Bijkomende eengezinswoningen	-1	6	27	8	-	40
Bijkomende studentenkamers	1342	142	19	-	-	1503
Bijkomende appartementen/ studio's	414	32	28	7	2	483
TOTAAL	1755	180	74	15	2	2026

Woongelegenheden 2014	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Bijkomende eengezinswoningen	4	5	16	9	2	36
Bijkomende studentenkamers	764	175	-	-	-	939
Bijkomende appartementen/ studio's	406	87	58	2	1	554
Woongelegenheden	-15	-9	0	0	0	-24
Kotmadam	0	0	0	0	0	60
TOTAAL	1159	258	74	11	3	1565

Woongelegenheden 2015	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Bijkomende eengezinswoningen	59	30	14	21	2	126
Bijkomende studentenkamers	258	-22	-9	0	0	227
Bijkomende appartementen/ studio's	345	156	11	6	2	520
Woongelegenheden	10	0	0	1	0	11
Kotmadam	29	10	11	6	6	62
TOTAAL	701	174	27	34	10	946

Woongelegenheden 2016	Leuven	Heverlee	Kessel-Lo	Wilsele	Wijgmaal	TOTAAL
Bijkomende eengezinswoningen	-	15	19	12	9	55
Bijkomende studentenkamers	157	2	-	-	-	159
Bijkomende appartementen/ studio's	409	36	20	13	4	482
Kotmadam	16	24	7	5	-	52
TOTAAL	582	77	46	30	13	748

Andere administratieve taken	2012	2013	2014	2015	2016
Openbaar onderzoek vergunningen	277	368	338	353	364
Openbaar onderzoek verkavelingen	11	12	12	24	10
Openbaarheid van bestuur	88 (vanaf juli)	272	417	395	366

2.13.3. WONEN

Het verbeteren van woonkwaliteit is het voornaamste doel van de dienst wonen. Via sanctionerende, preventieve en stimulerende maatregelen poogt de dienst om dit doel te bereiken. Hierna vindt u de acties en bijhorende cijfers.

Sanctionerende maatregelen

De dienst wonen wil de woonkwaliteit van de woningen en (studenten)kamers in Leuven verbeteren en voert woningonderzoeken uit met het oog op het verbeteren van deze kwaliteit. Daarnaast heeft de stad een eigen belastingreglement op leegstand en verkrotting. De stad wil via deze belasting eigenaars van verwaarloosde en leegstaande panden aanzetten tot renovatie en hoopt alsoz verkommerde buurten aantrekkelijk en leefbaar maken.

Belastingreglement inzake leegstand en verkrotting

De stad Leuven heeft een eigen belastingreglement voor woningen en/of gebouwen en/of kamers die beschouwd worden als onbewoonbaar, ongeschikt, verwaarloosd, leegstaand of onafgewerkt. Deze woningen worden opgenomen in de inventaris en de eigenaars moeten een heffing betalen.

De cijfers zijn sinds 2015 meer opgesplitst dan de vorige jaren, waardoor soms vergelijkingsmateriaal ontbreekt of enkel totalen beschikbaar zijn. Voor de volgende jaren is het de bedoeling om deze nieuwe opdeling te hanteren, zodat vergelijkingen mogelijk zijn voor verschillende deelaspecten en evoluties zichtbaar worden.

Aantal panden op de inventaris	2012	2013	2014	2015	2016
Leegstand	224	181	163	265	329
Verwaarlozing	3	2	1	1	1
Ongeschikt / onbewoonbaar	481	615	500	457	508
Woonverbod	4	4	3	2	1
TOTAAL	712	802	667	725	839

Procedure ongeschikt - onbewoonbaarverklaring

Nieuw geopende dossiers	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Gewone procedure							
Leuven				52	328	94	562
Heverlee				6	24	15	24

Kessel-Lo				15	30	9	9
Witsele				1	1	1	1
Wijgmaal				0	0	1	1
Subtotaal 1				74	383	120	597
Huursubsidie							
Leuven				53	226	60	222
Heverlee				14	272	15	15
Kessel-Lo				3	4	13	20
Witsele				1	1	0	0
Wijgmaal				0	0	0	0
Subtotaal 2				71	503	88	257
Negatief brandverslag							
Leuven				53	235	11	48
Heverlee				10	24	5	10
Kessel-Lo				2	2	1	8
Witsele				2	2	0	0
Wijgmaal				0	0	0	0
Subtotaal 3				67	263	17	66
Artikel 135 NGW							
Leuven				12	54	12	64
Heverlee				1	1	2	3
Kessel-Lo				2	20	7	10
Witsele				2	2	2	3
Wijgmaal				1	1	1	1
Subtotaal 4				18	78	24	81
TOTAAL	232	250	180	230	1227	249	1001

Nieuw genomen besluiten	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Administratieve procedure VWC							
Leuven				16	48	17	57
Heverlee				3	8	-	-
Kessel-Lo				2	9	2	2
Witsele				-	-	1	31
Wijgmaal				-	-	-	-
Subtotaal 1				21	65	20	90

Artikel 135 NG							
Leuven				8	19	8	50
Heverlee				0	0	0	0
Kessel-Lo				2	2	1	1
Wilsele				0	0	2	2
Wijgmaal				1	1	0	0
Subtotaal 2				11	22	11	53
TOTAAL				32	87	31	143

Aantal op inventaris OO op 31-12	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Administratieve procedure VWC							
Leuven				68	336	65	336
Heverlee				10	30	8	28
Kessel-Lo				6	15	7	18
Wilsele				2	2	2	33
Wijgmaal				-	-	-	-
Subtotaal 1				86	383	82	415
Artikel 135 NG							
Leuven				18	56	18	82
Heverlee				3	9	1	1
Kessel-Lo				4	6	4	6
Wilsele				2	2	3	3
Wijgmaal				1	1	1	1
Subtotaal 2				28	74	27	93
TOTAAL	481	615	500	114	457	109	508

Toegekende vrijstellingen	2012	2013	2014	2015	2016
RenovatieNota				4	1
Stedenbouwkundige vergunning				35	7
Overdracht zakelijk recht				24	30
Ouderenvoorziening				-	-
Restauratie-premiedossier				-	-
Ramp				14	24
Verzegeling				-	-
Hoofdverblijfplaats				1	-
Sociale woonprojecten				-	-

Bodemverontreiniging				1	0
TOTAAL				79	62

Vrijstellingen nog lopend op 31-12	2012	2013	2014	2015	2016
RenovatieNota				40	36
Stedenbouwkundige vergunning	136	128	120	75	54
Overdracht zakelijk recht	71	128	146	27	48
Ouderenvoorziening	6	9	5	1	1
Restauratie-premiedossier	2	1	1	-	-
Ramp	6	12	10	23	29
Verzegeling	2	2	2	-	-
Enige hoofdverblijfplaats	2	4	2	3	2
Sociale woonprojecten	1	-	2	-	-
Bodemverontreiniging	-	-	-	-	-
TOTAAL	226	284	288	169	170

Opmerking: voor 2012-2014 zijn hier ook de vrijstellingen in leegstandsdossiers mee opgenomen, waardoor de cijfers voor deze jaren hoger liggen.

Belasting leegstand

In 2015 werd een inhaalbeweging uitgevoerd op het vlak van het inventariseren van leegstaande woningen.

Nieuw geopende dossiers	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Leuven				61	121	32	46
Heverlee				18	26	27	34
Kessel-Lo				17	20	39	39
Willebroeck				7	7	13	14
Wijgmaal				1	1	3	3
TOTAAL	92	2	4	104	175	114	136

Nieuw opgenomen op de inventaris	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Leuven				42	87	50	80
Heverlee				14	19	30	37
Kessel-Lo				15	20	38	38

Wilsele				7	7	12	13
Wijgmaal				1	1	3	3
TOTAAL				79	134	133	171

Aantal op inventaris LS op 31-12	2012	2013	2014	2015		2016	
				Adressen	Entiteiten	Adressen	Entiteiten
Leuven				93	157	104	176
Heverlee				32	34	43	50
Kessel-Lo				34	37	60	67
Wilsele				27	27	27	28
Wijgmaal				10	10	8	8
TOTAAL	224	181	163	196	265	242	329

Toegekende vrijstellingen	2012	2013	2014	2015	2016
Expertise gerechtelijke procedure				1	-
Ouderenvoorziening				-	6
Overdracht zakelijk recht				14	36
Overmacht				1	-
Psychiatrische instelling				-	1
Renovatiecontract SVK				1	-
RenovatieNota				23	27
Stedenbouwkundige vergunning				6	4
Totaal				46	74

Vrijstellingen nog lopend op 31-12	2012	2013	2014	2015	2016
Bodemverontreiniging				1	-
Expertise gerechtelijke procedure				1	1
Ouderenvoorziening				3	9
Overdracht zakelijk recht				25	43
Overmacht				1	1
Psychiatrische instelling				-	1
Renovatiecontract SVK				2	1
RenovatieNota				37	50
Stedenbouwkundige vergunning				11	11
TOTAAL				81	117

De cijfers voor de lopende vrijstellingen in leegstandsdossiers voor de jaren 2012-2014 zitten mee vervat in de tabel lopende vrijstellingen ongeschikt-onbewoonbaar

Onderzoeken woonkwaliteit

Naar aanleiding van klachten, meldingen of vragen van elke belanghebbende (huurder, eigenaar, buur, brandweer, politie, OCMW...) voeren de onderzoekers ter plaatse leegstands-, verkrottings- en woningkwaliteitsonderzoeken uit.

De dienst wonen voert ook preventieve onderzoeken uit, ter preventie van problemen met woonkwaliteit en herhuisvesting. Wanneer huurders geconfronteerd worden met woonproblemen, kunnen zij bij de stad terecht voor informatie, advies en aanvraag voor een woningonderzoek.

Bij de dossiers waarbij er naast een probleem met de kwaliteit van de woning ook nog een bepaalde problematiek speelt bij de bewoner (stapelwoede, hygiëne-dossiers, ...) wordt er samengewerkt met de preventieve woonbegeleiding van het CAW voor begeleiding op dat vlak.

Woonkwaliteit	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal dossiers	340	351	466	393	598
Aantal woningen	-	780	660	548	1586
Aantal kamers	-	905	3631	1761	4350
TOTAAL	-	1685	4291	2309	5936

De stijging in 2016 is een gevolg van de inwerkperiode van de deskundigen van de nieuwe dienst woontoezicht, waarbij ze ook voor de dienst wonen woningkwaliteitsonderzoeken hebben uitgevoerd.

CAW preventieve begeleiding	2012	2013	2014	2015	2016
Nieuwe aanmeldingen	29	9	19	30	47
Nieuwe begeleidingen	17	2	5	6	29
Eerder lopende begeleidingen	26	20	6	5	12

Conformiteitsattest

De Vlaamse Wooncode regelt de kwaliteit- en veiligheidsnormen voor woningen, kamers en studentenkamers. Het conformiteitsattest is een kwaliteitslabel dat bewijst dat de woningen/kamers voldoen aan de opgelegde veiligheid- en woonkwaliteitsnormen na onderzoek door de stadsdiensten. Het attest wordt afgeleverd door de burgemeester. Sinds juni 2015 is er voor de aflevering van een conformiteitsattest opnieuw een retributie verschuldigd.

Door een wijziging van de Vlaamse Wooncode is een conformiteitsattest verplicht geworden voor studentenkamers die in aanmerking komen voor de uitzonderingsmaatregel op de netto-vloeroppervlakte (tussen 8 en 12 m²).

Conformiteitsattest	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal uitgereikte attesten	14	46	211	180	206
Aantal kamers	77	94	1838	854	1279
Aantal woningen	39	74	187	171	268
TOTAAL	116	168	2025	1025	1547

Preventieve en stimulerende maatregelen

De dienst wonen probeert om eigenaars en inwoners van Leuven via tegemoetkomingen, subsidies en acties te stimuleren om de kwaliteit van wonen in Leuven te verbeteren.

Aanvullende verbeteringspremie

Eigenaar-bewoners die van de Vlaamse overheid een verbeteringspremie ontvangen, kunnen bij de stad een aanvullende verbeteringspremie aanvragen.

Verbeteringspremie	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal uitgekeerde premies	86	75	73	60	74
Enkelvoudig bedrag	45	40	-	-	-
Verdriedubbeling	41	35	-	-	-
Aantal weigeringen	21	19	2	13	12
Bedrag uitgekeerde premies	€ 281.983,39	€ 181.098,77	€ 85.250,00	€ 99.500,00	€ 138.000,00

Aanvullende aanpassingspremie

Bewoners die van de provincie Vlaams-Brabant een aanpassingspremie krijgen, kunnen van de stad een aanvullende aanpassingspremie krijgen.

Het gaat om een premie aan ouderen en personen met een handicap voor aanpassingswerken aan de woning die betrekking hebben op de technische en sanitaire uitrusting of de constructie van de woning.

Aanpassingspremie	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal uitgekeerde premies	83	78	87	112	82
Bedrag uitgekeerde premies	€ 62.070,00	€ 65.167,06	€ 71.695,26	€ 99.525,54	€ 71.023,08

Wonen Boven Winkels

Tot eind 2013 konden eigenaars beroep doen op twee soorten premies om de leegstand boven hun winkel aan te pakken: een premie voor het realiseren van een haalbaarheidsstudie en een verbeteringspremie gericht op het bewoonbaar maken of renoveren van de verdiepingen boven het handelspand.

Voor de subsidie van de actie Wonen Boven Winkels kon er steeds beroep gedaan worden op middelen van de Provincie Vlaams-Brabant en van de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 2014 werd deze subsidie echter afgeschaft. De stad heeft daarom het reglement ingetrokken.

Advies bouwen

De onderzoekers van de dienst wonen worden eveneens geraadpleegd om aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning te controleren en advies te verlenen rond woningkwaliteit. Hiermee probeert de dienst wonen preventief eigenaars te sensibiliseren rond de geldende wetgeving.

De aanvrager weet onmiddellijk of de aanvraag conform de normen van de Vlaamse Wooncode is.

Advies bouwen	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal dossiers	220	287	237	228	197
Aantal kamers	2870	2175	2202	1842	1260
Gunstig	2033	1575	1868	1596	1018
Gunstig met voorwaarden	703	421	265	148	199
Ongunstig	134	179	69	98	43
Aantal woningen	537	767	561	616	373
Gunstig	505	657	518	583	333
Gunstig met voorwaarden	8	63	14	17	28
Ongunstig	24	47	29	16	12

Totaal aantal woonentiteiten	3407	2942	2763	2458	1633
-------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Belasting tweede verblijven

Op 27 juni 2011 keurde de gemeenteraad het belastingreglement op 2de verblijven goed.

Ook in 2016 is er een belasting geheven op woongelegenheden die beschouwd worden als tweede verblijf. Een tweede verblijf is een woongelegenheden in Leuven waarvoor er op 1 januari 2016 geen inschrijving is in het bevolking-, het vreemdelingen- of wachtregister van de stad Leuven.

Ter voorbereiding en opvolging van de invoering van dit belastingreglement is in 2010 een werkgroep samengesteld met medewerkers van de diensten financiën, bevolking, bouwen, wonen en GIS. De coördinatie van het project rond de tweede verblijven gebeurt door de afdeling bouwen, wonen en milieu. Het invoeren van de belasting tweede verblijven betekent heel wat extra inkomsten voor de stad. Andere positieve effecten zijn: het in orde zetten van de databanken (zoals het bevolkingsregister, het vergunningenregister, het GIS...), de dienstoverschrijdende aanpak en samenwerking en vermoedelijk meer inschrijvingen in het bevolkingsregister. Eind 2014 werden binnen de dienst wonen hiervoor 2 tijdelijke projectmedewerkers tweede verblijven aangeworven die o.a. de grote achterstand inzake de dossiers rond binnenummering mee helpen wegwerken.

Meer cijfergegevens over de belasting vindt u terug bij de dienst financiën en over de dossiers rond binnenummering bij de afdeling data- en facilitair beheer.

WOONTOEZICHT

De dienst woontoezicht werd opgestart in 2016. De dienst zal op termijn alle studentenhuisvesting van stad Leuven preventief controleren op volgende reglementeringen: woonkwaliteit, stedenbouwkundige en omgevingsvergunning, brandveiligheid, parkeer- en fietsverordening, belasting tweede verblijven, binnenummering, energieprestatiecertificaat (EPC). Ze doet dit door zelf contact op te nemen met de verhuurders, op basis van de ouderdom van de panden: de oudste gebouwen worden eerst gecontroleerd. Een medewerker van de dienst voert een plaatsbezoek uit waarna een verslag wordt opgesteld met de vaststellingen en voorgestelde oplossingen. In samenspraak met de verhuurder wordt een billijke termijn vastgelegd waarbinnen de eventuele gebreken moeten worden weggewerkt. Hierna wordt een definitief kotlabel afgeleverd, dat maximaal 10 jaar geldig is (dit is afhankelijk van de attesten die al aanwezig zijn). Wanneer het aspect woonkwaliteit conform is, wordt een conformiteitsattest afgeleverd, dit is betalend. We streven steeds naar de afgifte van een groen kotlabel, hét kwaliteitslabel voor de Leuvense studentenhuisvesting.

Alle medewerkers kregen bijgevolg eerst een uitgebreide opleiding inzake ruimtelijke ordening en woonkwaliteit om de regelgeving en bijhorende procedures onder de knie te krijgen. Zo werden ze enkele maanden ondergedompeld in de procedures van de dienst wonen, waar ze leerden onderzoeken doen naar leegstand en naar woonkwaliteit. Ze leerden er ook woonkwaliteitsadviezen op bouwvergunningen opstellen en de procedures om premies toe te kennen. Hierbij volgden ze een intensieve opleiding over de inhoud van het technisch handboek en over het gebruik van HOLV (het Accesprogramma waarin de gegevens van een woononderzoek worden geplaatst) volgens de Vlaamse Wooncode.

Er werden ook extra opleidingen gevolgd via VDAB om meer technische achtergrond te verwerven rond gasinstallaties, elektriciteit en sanitair met het oog op een correcte inschatting ervan tijdens woonkwaliteitscontroles. Bovendien werd ook meer inzicht in de brandnormering verschaft.

De medewerkers leerden ook de procedure voor het toekennen van binnenummering en het uitzoeken van de vergund geachte opdeling van een pand (wanneer geen vergunning aanwezig is).

Er werd geleerd om met G@lileo te werken, het GIS-systeem van stad Leuven, om de dossiers ook digitaal te kunnen beheeren (eerst in de HUV- en RO module én nadien ook in de applicatie die speciaal werd ontwikkeld voor de dienst woontoezicht).

Ook bij de dienst bouwen werd een stage doorlopen om vertrouwd te geraken met de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (inzake procedures voor een stedenbouwkundige vergunning en voor de handhaving achteraf), met de Algemene Bouwverordening van stad Leuven en met de parkeer- en fietsverordening van de stad.

In het kader van de opleidingen werden al woonkwaliteitsonderzoeken uitgevoerd vanaf mei 2016, in opdracht van de dienst wonen. Vanaf november 2016 werden eigen dossiers woontoezicht opgestart.

Het ging om panden die reeds gebouwd waren voor 1874 (fase 1) en waarvan de meesten een positief brandweerverslag bezaten.

	Dossiers woontoezicht
Aantal opgestart in 2016	37
Waarvan	
- Doorgegeven aan wonen	1
- Lopend	28
- On hold	8

DIENST BOUWEN

Informatieverlening aan de loketten

De dienst bouwen verzorgt de loketdienst waar burgers met hun vragen rond stedenbouwkundige inlichtingen terecht kunnen. Het loket is open op maandag en donderdag zonder afspraak. Op dinsdagvoormiddag is een bespreking met de stedenbouwkundige ambtenaren mogelijk rond grote of complexe bouwprojecten. De andere dagen is de dienst telefonisch of per mail bereikbaar. Het afgeven van bouwaanvragen en inzage in het kader van openbaar onderzoek of openbaarheid van bestuur kan dagelijks tijdens de openingsuren van het stadskantoor. De voorbereiding voor het loket op afspraak is lopend. In de loop van januari 2017 zal de burger enkel nog met een afspraak aan het loket terecht kunnen.

Voorafgaandelijk overleg bouwprojecten

Om de twee maanden wordt aan geïnteresseerde bouwheren en/of architecten de mogelijkheid geboden om hun project te bespreken met de verantwoordelijke ambtenaren van de stad en de gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar van Vlaams-Brabant. Sinds 2009 is dit overleg uitgebreid met het agentschap Onroerend Erfgoed. Projecten met een belangrijke ruimtelijke impact worden eveneens besproken met de dienst ruimtelijk beleid. Sedert 2013 heeft de stad zelf een adviseur monumentenbeleid die dossiers met erfgoedwaarde opvolgt.

Behandeling stedenbouwkundige aanvragen

Er zijn in 2016 in totaal 1849 dossiers behandeld op de dienst: 1032 vergunningen, 169 weigeringen, 26 verkavelingen, 80 meldingen, 17 attesten, 93 verdelingen, 109 bouwmisdrijven, 225 adviezen rond vergund geachte opdelingen en 98 dossiers zijn stopgezet. Voor een gedetailleerd overzicht: zie cijferoverzicht in bijlage.

Start digitale bouwaanvraag

Sedert 1 oktober is het mogelijk om bouwaanvragen digitaal in te dienen via www.omgevingsloket.be Er zijn op 31 december 53 digitale aanvragen ingediend.

Handhaving

Met de start van de afdeling bouwen, wonen en milieu is afgesproken meer werk te maken van een actief handhavingsbeleid. In dat verband is er overleg rond concrete dossiers met een bouwovertrading tussen het afdelingshoofd, de bevoegde substituut-procureur, de politie en de stedenbouwkundig inspecteur. In december 2013 heeft de stad samen het parket en het gewest een handhavingsprotocol opgesteld. Hierin worden naast concrete werkafspraken rond samenwerking en taakverdeling, prioriteiten bepaald rond de aanpak van stedenbouwkundige misdrijven.

Er zijn in 2016 109 pv's en 3 herstellvorderingen opgemaakt. De Hoge Raad heeft 3 dossiers positief geadviseerd. Er is in 2016 bijkomende administratieve ondersteuning ingeschakeld zodat er administratief heel wat klachten die de dienst de voorbije jaren heeft ontvangen en die nog niet behandeld waren, nagekeken zijn. In totaal zijn er 388 mogelijke bouwmisdrijven die ooit bij de dienst gemeld zijn, onderzocht en afgesloten. Er zijn 399 nieuwe dossiers opgestart waarvan 134 zonder gevolg zijn afgesloten. Daarnaast zijn er 182 waarschuwingsbrieven aan mogelijke overtreeders verstuurd.

Vergund geachte opdeling van een pand

Op de diensten bouwen en wonen komen wekelijks vragen binnen rond al dan niet vergunde opdelingen van panden (n.a.v. verkopen, bouwaanvragen, woningonderzoeken, brandveiligheidsonderzoeken, inschrijvingen bij dienst bevolking op een adres zonder binnenummering, belasting leegstand/tweede verblijven,...). Bijkomend wordt dan de vraag gesteld hoeveel kamers er nu als vergund kunnen worden beschouwd. Zelden betreft het een opdeling die met een vergunning is aangevraagd. Bijna altijd gaat het over een "historisch gekende opdeling" en is er wel interpretatie mogelijk; wat betekent dat diverse medewerkers (afhankelijk van de bronnen die ze gebruiken) dit verschillend beoordelen. Burgers kunnen zo soms verschillende antwoorden krijgen (afhankelijk van de dienst die ze raadplegen). In de praktijk leidt dit soms tot "shoppen" tussen de diensten tot men het "beste" antwoord krijgt (lees: het meest aantal kamers).

Een correcte en uniforme beoordeling van de vergund geachte opdeling van een pand is nodig voor het correct informeren in het kader van stedenbouwkundige/notariële inlichtingen maar is ook nodig voor een goede dossierbehandeling door diverse diensten (bouwen, wonen, databeheer/GIS, bevolking, brandweer, politie,...).

In het kader van een goede dienstverlening (burgers hebben wel recht op informatie over de al dan niet vergunde opdeling) is er in 2012 afgesproken dat de afdeling databeheer (GIS) als coördinerende dienst deze informatie als een aanvulling op de stedenbouwkundige inlichtingen ter beschikking stelt. In 2016 zijn er in dit verband 225 adviezen gegeven door de dienst bouwen.

RUIMTELIJK- EN DUURZAAMHEIDSBELEID

In het kader van het duurzaamheidsbeleid werden heel wat lopende initiatieven verdergezet en werden een aantal nieuwe accenten gelegd of nieuwe projecten opgestart. Hieronder wordt een bondige samenvatting van de belangrijkste initiatieven over verschillende thema's gegeven.

Volgende acties passen in het actieplan Leuven klimaatneutraal 2030, een oplijsting van de engagementen waartoe de stad zich heeft geëngageerd in het project Leuven 2030.

Energiecoach

Onder deze naam worden alle aspecten verzameld die te maken hebben met de activering en ondersteuning van inwoners rond energiebesparing. Elementen van dit project zijn het energieloket in het stadskantoor en het mobiele loket van de energiebus, info-avonden en cursussen, DuBo-adviezen, ondersteuning via de renovatiebegeleider, sensibilisering via de thermografische kaart, energie_ID of thermocards en mogelijke nieuwe acties zoals samenaankopen. Hiertoe startte in oktober 2016 een energieconsulent.

Collectieve renovatie

Om de energieprestaties van het bestaande woningbestand te verhogen worden collectieve renovaties op touw gezet door de afdeling. Begin 2016 werd ingezet op de wijk Bavenhof. Nadien volgden 2 andere wijken. De wijkwerking blijft doorlopen. We evalueren de wijkgerichte versus doelgroepgerichte aanpak.

Hernieuwbare energie

Om de productie van hernieuwbare energie op Leuvens grondgebied op te drijven zoekt de stad een geprefereerde partner. De afdeling lanceert een oproep i.s.m. de vzw Leuven 20130. Eind 2016 worden kandidaten voorgelegd aan een externe jury. Mede op basis van het juryverslag selecteren de stad en de vzw een of meerdere strategische partner(s)

Energiepremie

De stad stelt een premie in voor particuliere bouwheren i.f.v. duurzame verbouwingen. Deze premie wordt waarschijnlijk operationeel in de loop van 2017.

Warmtenetten

Om het gebruik van groene warmte te vergroten faciliteert de afdeling projecten rond warmtenetten en rithermie. De uitvoering van het warmtenet in de Vaartkom wordt in 2016 verder uitgewerkt.

Onderzoek naar nieuwe projecten zoals Heilig Hartsite en Wetenschapspark Arenberg worden in 2016 opgestart. Obstakels in wetgeving worden geïdentificeerd en aangekaart bij de bevoegde instanties.

SEAP

De afdeling zorgt voor een update en uitrol van het Strategisch Energie-Actieplan (SEAP) dat vereist is door het Burgemeestersconvenant.

Klimaatadaptatie

Zoals vereist door het Mayors Adapt Covenant stelt de afdeling RDB een strategie op voor klimaatadaptatie in Leuven, in samenwerking met andere stadsdiensten. Deze strategie brengt een lijn in de verschillende initiatieven die lopen bij andere stadsdiensten en externe partners, zoals het hemelwaterplan, en bevat nieuwe acties. In 2016 is hierover intern een stuurgroep opgestart en is met andere centrumsteden en het Vlaams Gewest overlegd.

Balancities

Leuven is ingestapt in een consortium van Europese steden, getrokken door Trondheim. Het consortium zal een voorstel indienen voor de oproep van de Europese Commissie Lighthouse project Smart Cities and Communities in het kader van Horizon 2020. De eventuele betoelaging kan gebruikt worden voor slimme ICT-oplossingen rond energie en mobiliteit. Dit project vereist een stadsbrede inzet. Deadline is 14/2/2017.

Volgende acties passen in het thema afval

Afvalpreventie op evenementen

De afdeling werkt reglementering en een communicatiecampagne uit over afvalpreventie bij evenementen en volgt dit op bij evenementen.

Kringloop in je tuin campagne

De afdeling werkt haar jaarlijkse campagne uit rond afvalpreventie, composteren, herbiciden, stadstuinieren enz. Bij deze acties hoort een uitgebreide werking met vrijwilligers en horen verschillende sensibiliseringsacties doorheen het jaar.

Opruimactie

De afdeling organiseert een jaarlijkse opruimactie door verenigingen.

Initiatieven rond afvalbeleid door partners

Gedurende het jaar duiken steeds acties op die door andere instanties georganiseerd worden. De Afdeling pikt in op acties die vanuit OVAM of EcoWerk gelanceerd worden.

Volgende acties worden gekaderd in de werking interne milieuzorg/duurzame ontwikkeling

WIDO

De vernieuwde werking rond interne duurzame ontwikkeling binnen de stadsdiensten wordt verdergezet met een 2-maandelijks bijeenkomst van de Werkgroep Interne Duurzame Ontwikkeling (WIDO), bijeenkomsten werkgroep energie, afval en opstart werkgroep mobiliteit, opvolgen Ecoteam vergaderingen in museum-M. Aspecten die hierbij aan bod komen zijn afvalpreventie, ruilplatform, energie-acties en mobiliteit.

Ook rond het thema natuur is er een werking

Natuur en ecologisch groenbeheer, erosie

Samen met de afdeling Groenbeheer wordt natuur en ecologie in het ruimtelijk beleid en het duurzaamheidsbeleid opgevolgd, bv projecten rond koestersoorten, ecologisch beheer openbaar domein, groenplan,... . Samen met studiedienst weg- en waterbeheer wordt de aanpak van erosie opgevolgd.

Geveltuintjes

In het kader van meer natuur in de stad werkt de afdeling een communicatiecampagne uit en een samenwerking met alle betrokken diensten en 'Wonen en Werken'. Daarnaast worden aanvragen/subsidies behandeld.

Buurtmoestuiniëren

Het project met sociale zaken en groenbeheer loopt door zodat de afdeling mee alle bestaande initiatieven zal opvolgen, de opstart van nieuwe initiatieven zal begeleiden en geplande projecten zoals Vlierbeek en Abdij van Park zal begeleiden.

Volgende acties vallen onder het thema mobiliteit

Leuven Autovrij

De afdeling organiseert de jaarlijkse editie van de autoloze dag. In 2016 werd dit evenement aangegrepen om enkele maatregelen uit het circulatieplan voor de binnenstad in te voeren. Belangrijk zijn o.a. het betrekken van verenigingen, verkeersaspecten, organisatie van eigen initiatieven, communicatie, administratieve afhandeling,

Autodelen

In 2016 is een belangrijke taak het organiseren van een vernieuwde campagne inzake autodelen met alle mogelijke partners, Uitbreiding Cambio en nieuwe initiatieven met cambio, vernieuwde werking met Autopia, Autodeelsalon, Autodeelparties, ...

Fietsacties Duurzaamheid

Net zoals vorige jaren worden een aantal acties met de culturele sector uitgewerkt, acties rond woon-werkverkeer, enz.

Deelfietsen, buurtfietsenstallingen

Verschillende mogelijkheden rond buurtfietsenstallingen, deelfietsen, deelbakfietsen enz worden voorbereid.

Elektrische vervoer

Onderzoeken van mogelijkheden voor de ondersteuning van elektrische auto- en fietsmobiliteit.

Volgende acties vallen binnen het thema water

Regenwaterinstallaties, groendaken en infiltratievoorzieningen

Deze actie omvat het opvolgen en behandelen van subsidieaanvragen.

Een belangrijke actie is het project klimaatscholen. De afdeling coördineert initiatieven rond milieueducatie op school en het verduurzamen van de schoolinfrastructuur. Het omvangrijke project vergt heel wat coördinatie doorheen het jaar en dient ook jaarlijks aangepast te worden.

Uitwerken en begeleiden van verschillende acties in het scholenproject

Het gaat om acties doorheen het jaar zoals: Duurzame week, Dikketruiendag met wedstrijd m²-tuinen project, kinderraad en kindergemeenteraad, wedstrijd klimaatboom, wereldwaterdag, Week duurzame consumptie, energieke scholen, ...

Naast de thematische werking is er ook een algemene werking

Er is een nauwe samenwerking met ruimtelijk beleid op verschillende ruimtelijke onderwerpen met een sterke duurzaamheidslink op te volgen:

Energie, open ruimte, klimaatadaptatie in het structuurplan en het Vlaams Netwerk rond klimaatadaptatie, warmtenetten, ...

Er is een nauwe samenwerking met de milieudienst om verschillende aspecten van het milieubeleid op te volgen.

Naast de inhoudelijke werking kruipt heel wat tijd en energie in het draaiend houden van de dienst of een aantal administratieve taken:

- opvolgen van de financiële administratie (facturatie, bestelbons, begrotingswijzigingen,...);
- teamvergaderingen;
- opvolgen van de milieu-adviesraad;
- behandelen van subsidieaanvragen voor groendaken, regenwaterinstallaties, geveltuinjes, bouwteams;
- invullen en opvolgen van indicatoren.

MOBILITEIT

Actie	Stand van zaken einde 2016
Vorbereiding opstart dienst mobiliteit	In 2016 werd de voorbereiding gedaan voor de oprichting van een nieuwe afdeling mobiliteit die in 2017 wordt opgestart. De afdeling mobiliteit zal al de beleidsvoorbereidende taken rond mobiliteitsbeleid in samenwerking met de afdeling ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid op zich nemen. Daarnaast is de afdeling mobiliteit verantwoordelijk voor de operationalisering van parkeerbeleid en parkeerbeheermanagement. In de opstartfase zal de afdeling mobiliteit starten met drie adviseurs mobiliteit/parkeren, een consultant klachtenbehandeling en een administratief medewerker. De overdracht van de inning van de parkeerretributies is voorzien in de loop van 2017 met twee financieel medewerkers die instromen vanuit de dienst financiën.
Verkeerscirculatieplan binnenstad	De uitwerking van het verkeerscirculatieplan en de selectie van de pleinen die heringericht worden naar aanleiding van het verkeerscirculatieplan werd gecoördineerd vanuit de afdeling ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid.
Verkeerstellingen verkeerscirculatieplan binnenstad	In mei 2016 werd een nulmeting uitgevoerd van de voetgangers, fiets en autostromen op de ring rond Leuven en in de binnenstad. Deze meting wordt herhaald in mei 2017 om een inzicht te krijgen van de impact van het verkeerscirculatieplan op deze verkeersstromen.
Verkeerscirculatieplan Kessel-Lo	In 2015 werd gestart met de uitwerking van een verkeerscirculatieplan voor Kessel-lo in het stadsdeel gelegen tussen de Diestse- en Tiensesteenweg. Aanleiding voor dit verkeerscirculatieplan is de realisatie van het Park Bellevue en de heraanleg van de Martelarenlaan tot fietsstraat. In 2016 werd het verkeerscirculatieplan uitgewerkt in overleg met de verschillende buurtcomités en bewoners. Daarnaast werden de burgemeenten Bierbeek en Lubbeek, het Vlaams Gewest en De Lijn actief betrokken in de uitwerking van het plan. Het studie bureau Vectris cvba begeleidde de stad Leuven voor de uitwerking van dit verkeerscirculatieplan.
Studie publiek laden – beleidsplan elektrisch laden	De stad Leuven kiest voor een zo open mogelijke marktbenadering voor de uitbouw van publieke laadpalen voor elektrische voertuigen. Het adviesbureau The New Drive begeleidde de stad Leuven in de uitwerking van de vergunningsvoorwaarden waar laadpaalleveranciers aan moeten voldoen om publieke laadpalen te mogen plaatsen in Leuven. De stad Leuven wenst dat het elektrisch laden zoveel mogelijk buiten het openbaar domein kan plaatsvinden. Er werd hiervoor een beslissingsboom uitgewerkt die bepaald wanneer een bewoner of bedrijf recht heeft op een publieke laadpaal in de buurt van zijn woning of bedrijf. Daarnaast werd een subsidiereglement uitgewerkt waarin het plaatsen van elektrische laadpalen buiten het openbaar domein wordt gestimuleerd. Het gaat dan om publieke laadpalen in openbare parkings of op terreinen van bijvoorbeeld groot warenhuizen.
Project BBL e-taxi's	Samen met de stad Antwerpen stapte Leuven mee in een pilootproject van de BBL dat de vergroening van de taxi-sector wil stimuleren. Leuven nam het initiatief om het taxireglement aan te passen waarbij er een

	<p>voorkeursbehandeling gaat naar elektrische taxi's. In 2016 waren er reeds drie taxiondernemingen die hierdoor een 100% elektrisch voertuig in roulatie brachten. Om de transitie naar elektrische taxi's nog verder te versnellen is er behoefte aan snellaadinfrastructuur. In 2017 zal het plan rond publieke laadinfrastructuur verder gerealiseerd worden.</p>
EU - Smart City proposal	<p>De stad Leuven werkte een Europees projectvoorstel uit rond Smart Cities binnen de Horizon 2020 Smart Cities and Communities Lighthouse Projects projectoproep. Samen met de stad Trondheim en Limerick werd een projectvoorstel ingediend waarin zowel op vlak van mobiliteit als stadsontwikkeling ingezet wordt op Smart City toepassingen. Voor mobiliteit werden de uitwerking van een zelfrijdende busdienst, IoT toepassingen rond slimme stadsdistributie en de verdere uitbouw van het concept van MaaS (Mobility as a Service) binnen autodelen, fietsdelen en openbaar vervoer uitgewerkt.</p>
Project buurfietsenstalling	<p>In samenwerking met Fietsberaad Vlaanderen werd een studie opgestart voor de uitwerking van een handleiding voor de uitbouw en het beheer van buurfietsenstallingen. Mobiel21 werkte deze handleiding uit organiseerde een enquête in Leuven rond de vraag naar buurfietsenstallingen. In 2017 is het de bedoeling om enkele proefprojecten op te starten rond buurfietsenstallingen. Er zal tevens een subsidiereglement uitgewerkt worden om het beheer van buurfietsenstallingen bij buurtbewoners te stimuleren.</p>
Aanpassing parkeergeleidingssysteem	<p>Naar aanleiding van het verkeerscirculatieplan moet de dynamische parkeergeleiding naar de verschillende centumparkings aangepast worden. Daarnaast zijn er bijkomende parkings (parking Vaartkom, Mickelersparking en parking Diestsestraat) die mee opgenomen worden in het parkeergeleidingssysteem. De voorbereiding en contractuitbreiding voor deze aanpassingen werden uitgevoerd in 2016. In het voorjaar van 2017 wordt het parkeergeleidingssysteem aangepast.</p>
Opvolging beheer parking Vaartkom	<p>De stad Leuven is samen met Ghelamco eigenaar van parking Vaartkom. De exploitatie van deze parking is uitbesteed aan OPC. De opvolging van het beheer van parking Vaartkom werd in 2016 opgenomen door het AGSL en de afdeling ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid. In 2017 neemt de nieuwe afdeling mobiliteit deze taak over.</p>
Bestek parking Bruul	<p>In 2016 werd het bestek voor de Bruulparking uitgewerkt en de aanbesteding tot bouw van deze parking gelanceerd.</p>
Fietsbeleidsplan	<p>In 2016 werd het actieprogramma van het fietsbeleidsplan Leuven verder uitgewerkt. Dit fietsbeleidsplan werd goedgekeurd in het voorjaar van 2017. Met dit fietsbeleidsplan wil Leuven dé fietsstad van Vlaanderen worden met een verdubbeling van het fietsgebruik tegen 2030. In dit fietsbeleidsplan wordt zowel ingezet op verbeteren en uitbreiding van fietsinfrastructuur, de verdere uitbouw van een gediversifieerd aanbod aan fietsparkeren en flankerende maatregelen.</p>
Autodeelplan	<p>Het aantal autodelers nam in 2016 met bijna 20% toe. Ook het aantal standplaatsen en deelwagens van Cambio steeg in gelijke grootteorde en nieuwe spelers zoals Cambio, ZEN-car klopten aan om te starten met een aanbod voor autodelen. De samenwerking met Autodelen.net werd verder gezet waarbij vooral het particulier autodelen wordt ondersteund via 'autodeelparty's', opleiden van autodeelmeesters, ...</p>

Derdebetalersysteem De Lijn	De stad Leuven zette verder in op het stimuleren van openbaar vervoer door de cofinanciering van het openbaar vervoer via de derdebetalersregeling. Dit gebeurde o.a. voor de gratis buspasjes voor de 6 tot 12 jarigen, gratis nachtervoer, gratis P+bus vanaf de randparkings, de shopping pendel vanaf de Arenberg randparking, de studentenbuspas, de winkelactie 2€ ticket, ...
Derdebetalersysteem Bluebike	Leuven ondersteunt het gebruik van de bluebikes door het participeren in de derdebetalersregeling waarbij de gebruiker slechts 1 € per rit betaald in plaats van 3 €.

2.13.4. MONUMENTEN EN STADSBEELDEN

A. DEFINITIEF BESCHERMENDE MONUMENTEN EN STADSGEZICHTEN

- Definitief beschermd stadsgezicht "Grote Markt", MB 15/12/2016
- Definitief beschermd stadsgezicht "Hogeschoolplein", MB 21/9/2016
- Definitief beschermd monument "café Gambrinus", Grote markt 13, MB 22/11/2016
- Definitief beschermd monument "eigen woning van architect Louis Van Arenbergh 1870", Blijde Inkomststraat 11, MB 4/5/2016
- Definitief beschermd monument "woning Goffaerts met stadstuin", Kapucijnenvoer 22, MB 29/2/2016

B. VOORLOPIG BESCHERMENDE MONUMENTEN EN STADSGEZICHTEN

- Voorlopig beschermd monument met overgangszone "huis Limburg", Naamsestraat 34, MB 2/12/2016
- Voorlopig beschermd monument "herenhuis Rosseels met bijgebouwen en stadstuin", Vaartstraat 74-76, MB 16/8/2016
- Voorlopig beschermd monument met overgangszone "domein Puthof", Aarschotsesteenweg 223, 223c, 225 en 227, MB 12/7/2016
- Voorlopig beschermd monument "Villa Roma", Tiensesteenweg 329, MB 25/5/2016